

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 34

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

59. sējums

2016. gada 10. februāris

Saturs

II Nelegislatīvi akti

LĒMUMI

- ★ Komisijas Lēmums (ES) 2016/151 (2014. gada 1. oktobris) par valsts atbalstu SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN), ko Vācija īstenojusi Nürburgring kompleksam (izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 3634)⁽¹⁾ 1
- ★ Komisijas Lēmums (ES) 2016/152 (2014. gada 1. oktobris) par valsts atbalstu SA.27339 (12/C) (ex 11/NN), ko Vācija īstenojusi par labu Cveibrikenes lidostai un aviokompānijām, kuras izmanto minēto lidostu (izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 5063)⁽¹⁾ 68
- ★ Komisijas Lēmums (ES) 2016/153 (2015. gada 2. jūlijs) par valsts atbalstu SA.31883 – 2015/N, 2011/C, ko Austrija īstenojusi un plāno turpmāk īstenot attiecībā uz ÖVAG un Volksbanken Verbund, un ar ko groza Lēmumu 2013/298/ES (izziņots ar dokumenta numuru C(2015) 4635)⁽¹⁾ 132
- ★ Komisijas Lēmums (ES) 2016/154 (2015. gada 22. jūlijs) par valsts atbalstu SA.13869 (C 68/2002) (ex NN 80/2002), ko Francija sniegusi EDF: no aplikšanas ar nodokli atbrīvotu finanšu rezervju pārkvalificēšana par kapitālieguldījumiem nolūkā atjaunot vispārīgo apgādes tīklu (izziņots ar dokumenta numuru C(2015) 4959)⁽¹⁾ 152

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

LV

Tiesību akti, kuru virsraksti ir gaišajā drukā, attiecas uz kārtējiem jautājumiem lauksaimniecības jomā un parasti ir spēkā tikai ierobežotu laika posmu.

Visu citu tiesību aktu virsraksti ir tumšajā drukā, un pirms tiem ir zvaigznīte.

II

(Nelegislatīvi akti)

LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2016/151

(2014. gada 1. oktobris)

par valsts atbalstu SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN), ko Vācija īstenojusi *Nürburgring* kompleksam

(izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 3634)

(Autentisks ir tikai teksts vācu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam, kad ieinteresētās personas uzaicinātas iesniegt savas piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem ⁽¹⁾ un kad iesniegtās piezīmes izskatītas,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

1.1. OFICIĀLĀ IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRA

- (1) Laikā no 2002. gada līdz 2012. gadam Vācijas iestādes īstenoja vairākus atbalsta pasākumus attiecībā uz Vācijas sacīkšu trasi *Nürburgring*, tostarp atbalsta pasākumus, kas attiecas uz atpūtas parka, viesnīcu un restorānu būvniecību, kā arī *Formula 1* sacīkšu organizēšanu. *Nürburgring* komplekss piederēja valsts īpašumā esošiem uzņēmumiem *Nürburgring GmbH* (turpmāk "NG"), *Motorsport Resort Nürburgring GmbH* (turpmāk "MSR") un *Congress- und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH* (turpmāk "CMHN").
- (2) Vācijas Aifeles reģionā esošā atpūtas parka īpašnieks *Eifelpark GmbH* (turpmāk "Eifelpark") 2010. gada jūlijā informēja Komisiju par iespējamu valsts atbalstu, kas saistīts ar tā saucamo projektu *Nürburgring 2009* un attiecas uz *Nürburgring* sacīkšu trasē paredzēto atpūtas objektu būvniecības finansēšanu. Komisija 2011. gada aprīlī no Vācijas motosporta asociācijas *Ja zum Nürburgring e.V.* saņēma otru sūdzību par valsts atbalstu. Šajā sūdzībā tika paustas bažas par to, ka iespējami zaudējumus nesošais projekts *Nürburgring 2009* apdraud pašas sacīkšu trases darbību.
- (3) Komisija 2012. gada 21. marta vēstulē (turpmāk "2012. gada 21. marta lēmums") informēja Vāciju par lēmumu attiecībā uz šā lēmuma 2. iedaļā aprakstītajiem atbalsta pasākumiem Nr. 1–17 sākt Līguma par Eiropas Savienības

⁽¹⁾ Lieta SA.31550 (2012/C) (OV C 216, 21.7.2012., 14. lpp.) un lieta SA.34890 (2012/C) (OV C 333, 30.10.2012., 1. lpp.).

darbību (turpmāk "LESD") 108. panta 2. punktā izklāstīto procedūru (turpmāk "oficiālā izmeklēšanas procedūra") ⁽²⁾. Komisijas lēmums sākt procedūru tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽³⁾. Komisija aicināja ieinteresētās personas izteikt savas piezīmes par minētajiem pasākumiem.

- (4) Vācija 2012. gada 15. maijā īstenoja jaunus atbalsta pasākumus (pasākumus Nr. 18 un 19), kas aprakstīti turpmāk 2. iedaļā, un paziņoja par tiem 2012. gada 25. maijā. Komisija ar 2012. gada 7. augusta vēstuli (turpmāk "2012. gada 7. augusta lēmums") informēja Vācijas iestādes par savu lēmumu paplašināt oficiālo izmeklēšanas procedūru, iekļaujot tajā arī jaunus atbalsta pasākumus ⁽⁴⁾. Komisijas lēmums par procedūras paplašināšanu tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽⁵⁾. Komisija aicināja ieinteresētās personas izteikt savas piezīmes par minētajiem pasākumiem.
- (5) Komisija 2012. gada 23. aprīlī, 2012. gada 15. jūnijā, 2012. gada 18. jūlijā, 2012. gada 20. jūlijā, 2012. gada 17. augustā, 2012. gada 7. septembrī un 2013. gada 18. janvārī saņēma Vācijas iestāžu piezīmes. Attiecībā uz 2012. gada 21. marta lēmumu deviņas ieinteresētās personas laikā no 2012. gada 9. augusta līdz 2012. gada 18. oktobrim iesniedza Komisijai savas piezīmes. Komisija 2012. gada 18. oktobrī un 2012. gada 23. oktobrī ieinteresēto personu piezīmes nosūtīja Vācijas iestādēm. Vācijas iestādes atbildēja 2012. gada 15. novembrī. Attiecībā uz 2012. gada 7. augusta lēmumu Komisija piezīmes no trim ieinteresētajām personām saņēma laikā no 2012. gada 5. novembra līdz 2012. gada 30. novembrim. Komisija 2012. gada 3. decembrī ieinteresēto personu piezīmes nosūtīja Vācijas iestādēm. Vācijas iestādes atbildēja 2013. gada 2. janvārī.
- (6) Komisija 2013. gada 29. janvārī, 2014. gada 4. jūnijā un 2014. gada 5. jūnijā pieprasīja Vācijas iestādēm papildu informāciju, un Vācijas iestādes uz šo pieprasījumu attiecīgi atbildēja 2013. gada 15. aprīlī, 2014. gada 4. jūnijā un 2014. gada 6. jūnijā.

1.2. MAKSĀTNESPĒJAS PROCEDŪRA UN AKTĪVU PĀRDOŠANA

- (7) Bādneienāras-Ärvailes vietējā tiesa 2012. gada 24. jūlijā izdeva rīkojumu par *Nürburgring* piederošo uzņēmumu, proti, NG, MSR un CMHN, aktīvu pagaidu pašpārvaldību ("*vorläufige Eigenverwaltung des Vermögens*"). Vietējā tiesa 2012. gada 1. novembrī beidzot sāka maksātnespējas procedūru aktīvu pašpārvaldības ("*Eigenverwaltung des Vermögens*") veidā. Kopš tā brīža uzņēmumu NG, MSR un CMHN uzņēmējdarbību vadīja rīkotājdirektors ("*Eigenverwalter*") vai "*Sanierungsführung*" saskaņā ar maksātnespējas tiesību aktu un maksātnespējas administrators ("*Sachwalter*") (turpmāk abi dēvēti par maksātnespējas administratoriem), un abiem akcionāru norādījumi nebija saistoši. Uzņēmumi NG, MSR un CMHN nolīga uzņēmumu KPMG AG (turpmāk "KPMG"), lai tas kā īpašs finanšu konsultants rīkojas šo uzņēmumu vārdā, pārdodot to aktīvus maksātnespējas procedūrā, un pārvalda visu saziņu ar ieinteresētajiem pretendentiem.
- (8) Kopš 2012. gada oktobra Komisija pārrunāja ar Vācijas iestādēm un maksātnespējas administratoriem ar valsts atbalstu saistītās problēmas, kas uzņēmumiem NG, MSR un CMHN varētu rasties aktīvu pārdošanas gaitā.
- (9) Kopš 2012. gada 1. novembra visu kompleksu pārvaldīja *Nürburgring Betriebsgesellschaft mbH* (turpmāk "NBG"), uzņēmumam NG pilnībā piederošs meitasuzņēmums, ko dibināja maksātnespējas administratori. Uzņēmums NBG aizstāja iepriekšējo pārvaldītāju *Nürburgring Automotive GmbH* (turpmāk "NAG") ⁽⁶⁾.
- (10) Saistībā ar uzņēmumu NG, MSR un CMHN maksātnespēju maksātnespējas administratori kopš 2013. gada maija ir uzņēmēju šo uzņēmumu aktīvu pārdošanu. Šo aktīvu pārdošanas konkursa procedūra tika sākta 2013. gada 15. maijā. Komisijas dienesti divās 2013. gada 23. maija vēstulēs sniedza Vācijas iestādēm un maksātnespējas administratoram atzinumu par dažādām aktīvu pārdošanas iespējām, kas būtu saderīgas ar valsts atbalsta noteikumiem ⁽⁷⁾.

⁽²⁾ Ar Komisijas 2012. gada 20. jūnija lēmumu Vācijas iestādēm tika nosūtīts 2012. gada 21. marta lēmuma labojums.

⁽³⁾ OV C 216, 21.7.2012., 14. lpp.

⁽⁴⁾ Lieta SA.34890 (2012/C), kas tika sākta ar 2012. gada 7. augusta lēmumu, paplašinot oficiālo izmeklēšanas procedūru, 2012. gada 22. augustā administrēšanas nolūkos tika apvienota ar lietu SA.31550 (2012/C).

⁽⁵⁾ OV C 333, 30.10.2012., 1. lpp.

⁽⁶⁾ Pamatojoties uz izlīguma nolīgumu ("*Vergleichsvertrag*"), ko 2012. gada 27. novembrī noslēdza uzņēmumi NG, NAG un NBG.

⁽⁷⁾ Proti, Komisijas dienesti puda viedokli, ka 1) gadījumā, ja sacikšu trase tiek izslēgta no konkursa procedūras, nevarētu izslēgt papildu valsts atbalsta esību attiecībā uz pircēju un "vecā" atbalsta nodošanu; 2) vispārējās publiskas piekļuves piemērošana sacikšu trasei – izņemot *Nürburgring* sacikšu trases izmantošanu komerciālos nolūkos, piemēram, automobiļu nozares testēšanas braucieniem, – noteiktos apstākļos būtu uzskatāma par neitrālu aspektu izskatīšanā esošajā valsts atbalsta procedūrā; 3) tā kā līdz 2016. gada beigām ir spēkā personāla nodarbinātības garantija, jāņem vērā Komisijas lēmums lietā *SERNAM* (Komisijas 2012. gada 4. aprīļa lēmums lietā SA.34547 – Francija – *Reprise des actifs du groupe SERNAM dans le cadre de son redressement judiciaire*); 4) pārdošanas rezultātam nav *a priori* jāietver iespējamā no aktīvu īpašniekiem atgūstamā valsts atbalsta nodošana jebkuram(-iem) aktīvu pircējam(-iem).

- (11) Attiecībā uz uzņēmumu NG, MSR un CMHN aktīvu pārdošanu Vācijas iestādes iesniedza informāciju 2013. gada 10. aprīlī, 2013. gada 15. aprīlī, 2013. gada 30. aprīlī, 2013. gada 9. oktobrī un 2014. gada 27. februārī, kā arī pēc Komisijas pieprasījumiem 2014. gada 13. martā, 2014. gada 23. maijā, 2014. gada 4. jūlijā un 2014. gada 7. jūlijā iesniedza informāciju attiecīgi 2014. gada 23. aprīlī, 2014. gada 26. maijā un 2014. gada 10. jūlijā. Komisijas un Vācijas iestāžu pārstāvji un maksātnespējas administratori Briselē tikās 2012. gada 18. oktobrī, 2013. gada 7. martā, 2013. gada 11. oktobrī un 2014. gada 26. februārī. Komisija saņēma arī turpmāku ieinteresēto personu informāciju.
- (12) *Ja zum Nürburgring e.V.* (turpmāk “1. sūdzības iesniedzējs”) 2013. gada 23. decembrī⁽⁸⁾ un Vācijas automobiļu klubs *ADAC e.V.* (turpmāk “2. sūdzības iesniedzējs”) (automobiļu klubs piedalās pārdošanas procesā) 2014. gada 2. janvārī iesniedza vēstules, apgalvojot, ka *Nürburgring* kompleksa aktīvu pārdošanas procesu maksātnespējas administratori īsteno, pārkāpjot valsts atbalsta noteikumus. 2014. gada 4. februārī 1. sūdzības iesniedzējs lūdza Komisiju apturēt pārdošanas procesu un iesniedza jaunu informāciju. Pēc Komisijas 2014. gada 13. janvāra vēstules Vācijas iestādes nosūtīja savas piezīmes attiecībā uz abu sūdzības iesniedzēju 2014. gada 10. februāra vēstulē paustajām pretenzijām. 1. sūdzības iesniedzējs 2014. gada 8. jūlijā iesniedza papildu piezīmes, uz kurām Vācijas iestādes atbildēja ar 2014. gada 14. jūlija piezīmēm.
- (13) 2014. gada 10. aprīlī [3. pretendents] *Inc.* (turpmāk “3. sūdzības iesniedzējs” jeb “[3. pretendents]”), kas piedalās pārdošanas procesā, iesniedza Komisijai sūdzību par šo procesu. 2014. gada 17. aprīlī Meiriks Koks (*Meyrick Cox*) (turpmāk “4. sūdzības iesniedzējs”), dalībnieks konsorciā [2. pretendents], kas piedalās pārdošanas procesā un kura sastāvā ir [2. pretendents], *European Capital Partners LLP*, Meiriks Koks, Markuss Grāfs fon Einhausens-Sīrstorpfis (*Marcus Graf von Oeynhausen-Sierstorff*) un *Wadell & Reed, Inc.* (turpmāk “[2. pretendents]”), iesniedza Komisijai sūdzību par šo procesu. Šis sūdzības attiecīgi 2014. gada 16. aprīlī un 2014. gada 17. aprīlī tika pārsūtītas Vācijas iestādēm. Attiecībā uz 4. sūdzības iesniedzēja iesniegto sūdzību Vācijas iestādes savas piezīmes nosūtīja 2014. gada 25. aprīlī. Attiecībā uz 3. sūdzības iesniedzēja iesniegto sūdzību Vācijas iestādes savas piezīmes nosūtīja 2014. gada 5. maijā. 3. sūdzības iesniedzējs 2014. gada 19. maijā nosūtīja papildu iebildumus. Vācijas iestādes savas piezīmes par šiem papildu iebildumiem nosūtīja 2014. gada 22. maijā. 3. sūdzības iesniedzējs 2014. gada 23. maijā iesniedza papildu informāciju, uz kuru Vācijas iestādes savas atbildes iesniedza 2014. gada 10. jūlijā, un papildu piezīmes nosūtīja 2014. gada 16. jūnijā un 2014. gada 7. jūlijā, uz kurām Vācijas iestādes ar savām piezīmēm atbildēja 2014. gada 11. jūlijā. Vācijas iestādes 2014. gada 29. jūlijā, 2014. gada 20. augustā, 2014. gada 8. septembrī un 2014. gada 12. septembrī iesniedza papildu informāciju, kas ietvēra arī piezīmes par 3. un 4. sūdzības iesniedzēja 2014. gada 3. septembrī, 2014. gada 21. augustā un 2014. gada 12. septembrī iesniegtajām piezīmēm. Visbeidzot, 2014. gada 22. jūlijā un 5. septembrī Briselē norisinājās divas Komisijas dienestu un Vācijas iestāžu, maksātnespējas administratoru un KPMG tikšanās.
- (14) Ņemot vērā oficiālās izmeklēšanas procedūras rezultātā iespējamo negatīvo Komisijas lēmumu ar prasību atgūt nesaderīgo valsts atbalstu, Vācijas iestādes lūdza Komisiju apstiprināt, ka uzņēmumiem NG, MSR un CMHN piemērotās atgūšanas saistības netiks attiecinātas uz pārdoto aktīvu pircēju vai tā meitasuzņēmumu, kas veic pamatdarbību, un ka atgūšanas saistības netraucēs uzņēmumam NBG izmantot *Nürburgring* kompleksu 2014. gadā, jo pēc tam paredzama uzņēmuma NBG likvidācija.

2. ATBALSTA PASĀKUMU APRAKSTS

2.1. ATBALSTA DEVĒJI

- (15) Līdzekļus ir piešķirušas piecas struktūrvienības: 1) Reinzeme-Pfalca⁽⁹⁾ (turpmāk “federālā zeme”), 2) *Investitions- und Strukturbank Rheinland-Pfalz GmbH* (turpmāk “ISB”), kas pilnībā pieder federālajai zemei, 3) *Rheinland-Pfälzische Gesellschaft für Immobilien und Projektmanagement GmbH* (turpmāk “RIM”), kas pilnībā pieder ISB, 4) Ārvalieres rajons (“*Landkreis*”) un 5) uzņēmums NG⁽¹⁰⁾.

2.2. IESPĒJAMĀ ATBALSTA SAŅĒMĒJI

- (16) Līdz 2010. gada 30. aprīlim *Nürburgring* komplekss⁽¹¹⁾ piederēja NG, un šis uzņēmums to arī pārvaldīja.

⁽⁸⁾ Pēc uzņēmumu NG un NAG uzņēmējdarbības nomas līguma darbības izbeigšanas 2012. gada februārī 1. sūdzības iesniedzējs, viens no diviem sākotnējiem sūdzību iesniedzējiem, atteicās no savas negatīvās nostājas attiecībā uz valsts atbalstu sacīkšu trasei, pauzot viedokli, ka pasākumi, kas 2012. gadā ziņoti kā glābšanas atbalsts, ir jāapstiprina, ka sacīkšu trase pati nav saņēmusi atbalstu un tādēļ tā ir jāizslēdz no izmeklēšanas, un ka *Nürburgring* kompleksa ekspluatācija ir vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojums (“VTNP”).

⁽⁹⁾ *Land Rheinland-Pfalz*.

⁽¹⁰⁾ Uzņēmuma NG uzņēmējdarbības mērķis cita starpā ir atbalstīt automobiļu nozari un motosportu, kā arī veicināt tūrisma Aifeles reģionā. 90 % uzņēmuma NG akciju pieder federālajai zemei, bet 10 % pieder Ārvalieres rajonam. Uzņēmuma NG uzraudzības padomē ir federālās zemes un Ārvalieres rajona kā NG akcionāru pārstāvji.

⁽¹¹⁾ *Nürburgring* kompleksa aprakstu, lūdzu, sk. 2012. gada 21. marta lēmuma 2.1. iedaļā.

- (17) 2010. gada 1. maijā tika veikta *Nürburgring* kompleksa īpašumtiesību un pārvaldības pārstrukturēšana. Uzņēmums NG saglabāja īpašumtiesības uz sacīkšu trasi un atpūtas parku un ieguva netiešas īpašumtiesības uz viesnīcām un restorāniem, izmantojot 93,3 % īpašumtiesības uzņēmumā MSR⁽¹²⁾ un netiešas 93,3 % īpašumtiesības uzņēmumā CMHN⁽¹³⁾ (MSR un CMHN saglabāja tiešas īpašumtiesības uz viesnīcām un restorāniem). Sacīkšu trases, atpūtas parka, viesnīcu un restorānu darbības pārvaldība tika uzticēta uzņēmumam NAG⁽¹⁴⁾, pamatojoties uz uzņēmējdarbības nomas līgumu ("*Betriebspachtvertrag*"), sk. pasākumu Nr. 10⁽¹⁵⁾.
- (18) Kā minēts iepriekš, atbalsta saņēmējiem uzņēmumiem NG, MSR un CMHN ir sāka maksātnespējas procedūra. Citi atbalsta saņēmēji, kuriem ir sāka likvidācijas procedūra, ir uzņēmumi *IPC Gesellschaft für internationale Projekt-coordination mbH* (turpmāk "*IPC*")⁽¹⁶⁾, *Weber Projektierungs- und Realisierungs GmbH* (turpmāk "*Weber*")⁽¹⁷⁾ un *Cash Settlement and Ticketing GmbH* (turpmāk "*CST*")⁽¹⁸⁾.
- (19) Atbalsta saņēmēji, kuri joprojām darbojas un kuriem nav sāka maksātnespējas procedūra, ir uzņēmums *Mediinvest GmbH*, kas pa šo laiku pārdēvēts par *Return Projektmanagement GmbH* (turpmāk "*Mediinvest*")⁽¹⁹⁾, uzņēmums *Geisler & Trimmel General Contractor GmbH* (turpmāk "*Geisler & Trimmel*")⁽²⁰⁾, NAG un *Fahrsicherheitszentrum am Nürburgring GmbH & Co. KG* (turpmāk "*FSZ*")⁽²¹⁾. Atbalsta saņēmēji, kuru vairs nav, ir uzņēmumi *Erlebnispark Nürburgring GmbH & Co. KG* (turpmāk "*EWN*")⁽²²⁾, *Motorsport Akademie Nürburgring GmbH & Co. KG* (turpmāk "*MAN*")⁽²³⁾, *Test & Training International GmbH* (turpmāk "*TTI*")⁽²⁴⁾, *Bike World Nürburgring GmbH* (turpmāk "*BWN1*")⁽²⁵⁾, *BikeWorld Nürburgring Besitz* (turpmāk "*BWNB*"), *BikeWorld Nürburgring GmbH* (turpmāk "*BWN2*"), *Camp4Fun GmbH & Co. KG* (turpmāk "*Camp4Fun*")⁽²⁶⁾ un *MI-Beteiligungs- und Verwaltungs GmbH* (turpmāk "*MIB*")⁽²⁷⁾.

⁽¹²⁾ Uzņēmuma MSR uzņēmējdarbības mērķis ir projektu attīstība nekustamā īpašuma, atpūtas kompleksu, viesnīcu un atpūtas objektu būvniecībā, kā arī līdzdalība uzņēmumos, kas ir saistīti ar projekta *Nürburgring* attīstību. Kopš 2010. gada 25. marta 93,3 % uzņēmuma MSR akciju pieder uzņēmumam NG, bet 6,7 % akciju pieder uzņēmumam RIM. Līdz 2010. gada 25. martam uzņēmuma MSR akcionāri bija uzņēmumi *Mediinvest GmbH* (49,5 %), *Geisler & Trimmel General Contractor GmbH* (33,8 %), NG (10 %) un *Weber Projektierungs- und Realisierungs GmbH* (6,7 %).

⁽¹³⁾ Uzņēmuma CMHN uzņēmējdarbības mērķis ir būvniecība un viesnīcu, ar atpūtu saistīta nekustamā īpašuma un atpūtas objektu darbība. Uzņēmums CMHN pilnībā pieder uzņēmumam MSR.

⁽¹⁴⁾ Uzņēmuma NAG uzņēmējdarbības mērķis ir sacīkšu trašu, viesnīcu, drošas braukšanas centru, autovadītāju skolu, daudzfunkcionālu zāļu, *ringwerk*, kā arī visu pārējo *Nürburgring* kompleksā iekļauto objektu darbība. Uzņēmumiem *Mediinvest GmbH* un *Lindner Unternehmensgruppe GmbH & Co Hotel KG* katram pieder 50 % uzņēmuma NAG akciju.

⁽¹⁵⁾ Viesnīcas un restorānus pārvalda uzņēmums *Lindner Hotels AG*, pamatojoties uz līgumu ar uzņēmumu NAG.

⁽¹⁶⁾ Uzņēmuma *IPC* likvidācija uzņēmējdarbību reģistrā tika reģistrēta 2008. gada 4. decembrī. Likvidācijas pabeigšana uzņēmējdarbību reģistram vēl nav paziņota.

⁽¹⁷⁾ Uzņēmums *Weber* veica viesnīcu un restorānu būvniecību. *Weber* likvidāciju sāka 2010. gada 23. novembrī.

⁽¹⁸⁾ Uzņēmuma *CST* uzņēmējdarbības mērķis bija bezskaidras naudas maksājumu sistēmas darbība, piedāvājot klientiem iespēju par kompleksa jebkuras vietas apmeklējumu maksāt ar karti (*ringcard*). 50 % uzņēmuma *CST* piederēja uzņēmumam NG, un 50 % līdz 2012. gada 1. novembrim piederēja uzņēmumam *MIB*. Uzņēmums NG kā vienīgais īpašnieks 2012. gada 19. decembrī sāka likvidāciju. Aktīvi tika pārvesti uz NG. Kā liecina Vācijas iestāžu sniegtā informācija, uzņēmuma izslēgšana no uzņēmējdarbību reģistra tika reģistrēta 2014. gada 22. maijā.

⁽¹⁹⁾ Uzņēmuma *Mediinvest* uzņēmējdarbības mērķis ir starpniecība līgumu slēgšanā par zemi un ēkām, projektu attīstība, kā arī nekustamā īpašuma, atpūtas kompleksu un atpūtas objektu būvniecība. *Mediinvest* pilnībā pieder *Kajam Rihteram (Kai Richter)*. *Mediinvest* 2013. gada 18. jūnijā tika pārdēvēts par *Return Projektmanagement GmbH*.

⁽²⁰⁾ Uzņēmums *Geisler & Trimmel* veica viesnīcu un restorānu būvniecību.

⁽²¹⁾ Uzņēmuma *FSZ* uzņēmējdarbības mērķis ir būvniecība, īpašumtiesības un drošas braukšanas centra darbība. 41 % šā uzņēmuma piederēja uzņēmumam NG. Lielākā daļa īpašnieku beidza līdzdalību uzņēmumā NG 2013. gada oktobrī.

⁽²²⁾ Uzņēmuma *EWN* uzņēmējdarbības mērķis bija *Erlebnisswelt* darbība ar motosportu saistītos pasākumos *Nürburgring* kompleksā. Uzņēmums 2011. gada 31. martā tika pārdēvēts par *ringwerk GmbH & Co. KG*, un tas pilnībā piederēja uzņēmumam NG līdz 2011. gada 24. augustam, kad tā īpašums tika pievienots NG un tā likvidācija bez formālas likvidācijas procedūras tika reģistrēta uzņēmējdarbību reģistrā.

⁽²³⁾ Uzņēmuma *MAN* uzņēmējdarbības mērķis bija atbalsts Vācijas motosportam, nodrošinot izglītības objekta darbību. Uzņēmums NG bija vienīgais īpašnieks. Uzņēmums tika likvidēts – uzņēmuma likvidēšana uzņēmējdarbību reģistrā tika reģistrēta 2013. gada 11. decembrī. Visi aktīvi tika pārvesti uz NG.

⁽²⁴⁾ Uzņēmuma *TTI* uzņēmējdarbības mērķis bija drošas braukšanas centru atbalsts, atklāšana, būvniecība un darbība. Uzņēmumam NG piederēja 26 % šā uzņēmuma, bet 74 % piederēja uzņēmumiem *Brands Hatch Leisure Group Limited*, *Fawkham Longfield*, Kenta/AK (26 %), *Test & Training Gesellschaft mbH*, Tēsdorfa/Austrija (26 %) un *Tilke GmbH*, Āhene (22 %). Uzņēmums tika likvidēts. Uzņēmuma likvidācija uzņēmējdarbību reģistrā tika reģistrēta 2007. gada 4. decembrī.

⁽²⁵⁾ Uzņēmuma *BWN* uzņēmējdarbības mērķis bija jaunu un lietu motociklu tirdzniecība un motociklu tūrisma veicināšana reģionā. 2005. gada 6. septembrī uzņēmumam *Bike World Nürburgring GmbH ("BWN1")* tika pievienots *BikeWorld Nürburgring Besitz GmbH ("BWNB")*. Pārnēmēja uzņēmuma nosaukums *BWNB* vēlāk tika mainīts uz *BikeWorld Nürburgring GmbH ("BWN2")*. Uzņēmums NG 2007. gada 15. maijā 49 % savu šā uzņēmuma akciju pārdeva Norbertam Brikneram (*Norbert Brückner*) un Jergam Jovi (*Jörg Jovy*) un atteicās no savu aizdevumu atmaksas. Kā norāda Vācijas iestādes, *BWN2* darbību *Nürburgring* kompleksā pārtrauca 2008. gadā, un *BWN2* tika pārdēvēts par *BikeWorld GmbH* un mainīja uzņēmuma atrašanās vietu uz Sanktingbertu Vācijas Zāras federālajā zemē.

⁽²⁶⁾ Uzņēmuma *Camp4Fun* uzņēmējdarbības mērķis bija bezceļu parka darbība. Uzņēmums pilnībā piederēja uzņēmumam NG līdz 2010. gada 18. oktobrim, kad tā īpašums tika pievienots NG un tā likvidācija bez formālas likvidācijas procedūras tika reģistrēta Vācijas uzņēmējdarbību reģistrā.

⁽²⁷⁾ Uzņēmuma *MIB* uzņēmējdarbības mērķis bija līdzdalība citos uzņēmumos un to uzņēmējdarbības vadības pārņemšana. 80 % uzņēmuma *MIB* piederēja *Kajam Rihteram*, un 20 % piederēja *Klausam Kēnigam (Klaus König)*. Uzņēmums *MIB* 2013. gada 18. jūnijā tika pievienots uzņēmumam NAG.

2.3. PASĀKUMU APRAKSTS

- (20) Pašreizējā izmeklēšana attiecas uz tādu objektu būvniecības un darbības finansēšanu, kas ir saistīti ar sacīkšu trasi, kā arī tūrisma objektiem pirms projekta *Nürburgring 2009*, visu šādu objektu būvniecību projekta *Nürburgring 2009* ietvaros un *Formula 1* sacīkšu organizēšanu. Projekts *Nürburgring 2009* paredzēja izveidot sacīkšu trasi ar dažādiem atpūtas objektiem, lai padarītu to pievilcīgāku visa gada garumā. Projektu *Nürburgring 2009* veidoja I daļa (galvenokārt tribīnes un atpūtas objekti) un II daļa (galvenokārt izmitināšanas objekti) ⁽²⁸⁾.

a) Pasākumi, kuri ietverti 2012. gada 21. marta lēmumā

- (21) Pasākums Nr. 1 (federālās zemes un Ārvailes rajona kapitālieguldījums uzņēmuma NG kapitāla pārveduma kapitāla rezervē un pašu kapitāla palielināšanas veidā). Kapitālu, kas ieguldīts kā kapitāla pārvedums kapitāla rezervē (*“Einstellungen in die Kapitalrücklage”*) ⁽²⁹⁾ federālā zeme piešķīra NG šādās summās: EUR 2 179 000 ⁽³⁰⁾ – 2002. gada 1. maijā un EUR 22 839 241 ⁽³¹⁾ – 2004. gada 21. decembrī. Turklāt federālā zeme un Ārvailes rajons palielināja uzņēmuma NG pašu kapitālu (*“Kapitalerhöhung”*) par EUR 4 887 000 ⁽³²⁾ 2004. gada 31. augustā un par EUR 10 000 000 – 2007. gada 4. septembrī. Federālā zeme un Ārvailes rajons laikā no 2002. gada līdz 2007. gadam kopā piešķīra uzņēmumam NG kapitālu, kura summa bija EUR 39 905 241.
- (22) Pasākums Nr. 2 (NG akcionāru aizdevumi saviem meitasuzņēmumiem pirms projekta *Nürburgring 2009*). Neatkarīgi no projekta *Nürburgring 2009* NG piešķīra saviem meitasuzņēmumiem akcionāru aizdevumus kopsummā EUR 11 176 953,14, kā norādīts 1.–4. tabulā. Puses vienojās par procentu likmi 6 % bez nodrošinājuma.

1. tabula

Uzņēmuma NG piešķirtie aizdevumi uzņēmumiem EWN, FSZ, MAN, TTI un Camp4Fun

Atbalsta saņēmējs	Līguma datums	Summa (EUR)	Procentu likme (%)
EWN (*)	1.1.2006.	4 853 553,04	6
EWN	30.6.2006.	350 000	6
EWN	22.12.2006.	350 000	6
EWN	4.7.2007.	450 000	6
EWN	17.3.2009.	182 313,24	6
EWN	29.4.2009.	9 303,74	6
FSZ (**)	12.4.2002.	[...] (****)	6

⁽²⁸⁾ Pilnīgāku projekta *Nürburgring* aprakstu, lūdzu, sk. 2012. gada 21. marta lēmuma 2.2. iedaļā.

⁽²⁹⁾ Kapitāla rezerve (liekais kapitāls) ir akcionāra noguldījums, kas nav parakstītais kapitāls. Šis jēdziens bieži parādās bilances posteņos kā akcionāru kapitāla sastāvdaļa. Kapitāla rezervi izmanto, lai atspoguļotu summu, ko uzņēmums iegūst virs akciju (parasto akciju) nominālvērtības. Emitētās un samaksātās parastās akcijas kopā ar kapitāla rezervi atspoguļo kopējo summu, ko ieguldītāji faktiski samaksājuši par akcijām, tās emitējot.

⁽³⁰⁾ EUR 2 179 000 pārvedums kapitāla rezervē, atsakoties no procentiem, kas 1999. gadā pienācās, federālajai zemei 1981. gadā pārņemot aizdevumu no Vācijas Federatīvās Republikas (*“Altdarlehen Bund”*).

⁽³¹⁾ EUR 22 839 241 pārvedums kapitāla rezervē, atsakoties no prasībām attiecībā uz aizdevumu, ko federālā zeme pārņēma no Vācijas Federatīvās Republikas 1981. gadā (*“Altdarlehen Bund”*).

⁽³²⁾ Summu EUR 4 887 000 veido federālās zemes ieguldījums, atsakoties no prasības attiecībā uz aizdevumu, ko federālā zeme pārņēma no Vācijas Federatīvās Republikas 1981. gadā (*“Altdarlehen Bund”*) EUR 4 398 300 apmērā, un Ārvailes rajona ieguldījums likviditātes veidā EUR 488 700 apmērā.

Atbalsta saņēmējs	Līguma datums	Summa (EUR)	Procentu likme (%)
FSZ	21.3.2003.	[...]	6
FSZ	4.3.2008.	[...]	6
MAN (***)	10.12.2002.	100 000	6
TTI	15.8.2002.	25 000	6
Camp4Fun (****)	26.5.2009.	100 000	6
Camp4Fun	22.7.2009.	100 000	6
Camp4Fun	2.11.2009.	50 000	6
Camp4Fun	2.11.2009.	50 000	6
Camp4Fun	18.12.2009.	150 000	6
KOPĀ		[...]	

(*) Kopš 2002. gada tika atmaksāti EWN piešķirtie aizdevumi EUR 722 264,49 apmērā.

(**) Kopš 2002. gada tika atmaksāti FSZ piešķirtie aizdevumi, izņemot summu EUR [...] apmērā, kuru izlīdzināja, veicot kompensācijas maksājumu EUR [...] apmērā saistībā ar to, ka NG tika izslēgts no uzņēmuma *Fahrsicherheitszentrum am Nürburgring Verwaltungs GmbH* un izbeidza līdzdalību uzņēmumā FSZ.

(***) MAN pilnībā atmaksāja aizdevumu 2005. gada 28. novembrī.

(****) Cam4Fun pilnībā atmaksāja aizdevumu 2003. gada 18. decembrī.

(*****) [...]: uz informāciju kvadrātikavās attiecas pienākums ievērot dienesta noslēpumu.

2. tabula

Uzņēmuma NG uzņēmumam BWNB piešķirtie aizdevumi pirms tā pārdēvēšanas

Līguma datums	Aizdevuma summa (EUR)	Procentu likme (%)
17.10.2003.	300 000,00	6
4.2.2004.	100 000,00	6
27.10.2004.	100 000,00	6
Kopsumma	500 000,00	

3. tabula

Uzņēmuma NG uzņēmumam BWN1 piešķirtie aizdevumi pirms tā apvienošanas ar BWNB

Līguma datums	Aizdevuma summa (EUR)	Procentu likme (%)
4.2.2004.	100 000,00	6
12.3.2004.	200 000,00	6
27.4.2004.	200 000,00	6
24.11.2004.	110 000,00	6

Līguma datums	Aizdevuma summa (EUR)	Procentu likme (%)
5.1.2005.	200 000,00	6
7.1.2005.	150 000,00	6
19.1.2005.	100 000,00	6
22.2.2005.	75 000,00	6
28.2.2005.	75 000,00	6
21.4.2005.	150 000,00	6
13.6.2005.	100 000,00	6
30.6.2005.	50 000,00	6
18.7.2005.	50 000,00	6
22.7.2005.	100 000,00	6
Kopsumma	1 660 000,00	

4. tabula

Uzņēmuma NG uzņēmumam BWN2 piešķirtie aizdevumi pēc tā apvienošanas ar BWNB un BWNB pārdēvēšanas

Līguma datums	Aizdevuma summa (EUR)	Procentu likme (%)
20.9.2005.	200 000,00	6
4.10.2005.	50 000,00	6
2.11.2005.	100 000,00	6
1.12.2005.	50 000,00	6
2.1.2006.	200 000,00	6
20.1.2006.	200 000,00	6
28.2.2006.	50 000,00	6
30.6.2006.	20 000,00	6
15.8.2006.	100 000,00	6
6.9.2006.	130 000,00	6
15.1.2007.	150 000,00	6
27.2.2007.	100 000,00	6
4.4.2007.	250 000,00	6
Kopsumma	1 600 000,00	6

- (23) Pasākums Nr. 3 (federālās zemes uzņēmumam NG piešķirtie aizdevumi, izmantojot likvīdo līdzekļu kopējo fondu). Šo pasākumu veido tā saucamie likvīdo līdzekļu kopējā fonda aizdevumi ⁽³³⁾, ko federālā zeme piešķir uzņēmumam NG. Saistībā ar *Formula 1* sacīkstēm un projektu *Nürburgring 2009* ⁽³⁴⁾ uzņēmums NG kopš 2003. un 2008. gada attiecīgi bija iesaistīts federālās zemes naudas līdzekļu kopējā fonda procedūrās ⁽³⁵⁾. Likvīdo līdzekļu kopējā fondā ir iesaistīts arī uzņēmums ISB. Naudas līdzekļu kopējā fonda procedūru mērķis ir uzlabot likviditāti dažādās federālās zemes kontrolāciju sabiedrībās, fondos un publiskajos uzņēmumos. Dažādu uzņēmumu un fondu līdzdalība naudas līdzekļu kopējā fondā balstās uz saprašanās memorandu starp konkrēto uzņēmumu/fondu un federālās zemes Finanšu ministriju. Ja naudas līdzekļu kopējā fondā līdzekļu pieprasījums pārsniedz pieejamos līdzekļus, likviditātes deficītu īstermiņā finansē no kapitāla tirgus. Laikā no 2003. gada 30. jūnija līdz 2010. gada 11. maijam federālā zeme piešķir uzņēmumam NG aizdevumus kopsummā EUR 399 805 370 (tostarp federālās zemes aizdevumu uzņēmumam NG EUR 53 443 493 apmērā *Formula 1* sacīkstēm laikā no 2003. gada 30. jūnija līdz 2009. gada 30. jūnijam un aizdevumu 170 miljonu euro apmērā, ko federālā zeme piešķir uzņēmuma NG projektam *Nürburgring 2009* laikā no 2008. gada 23. jūnija līdz 2010. gada 30. jūnijam) ⁽³⁶⁾. Atbalsta saņēmējs ir uzņēmums NG. Sīkāku informāciju sk. 5. tabulā.

5. tabula

Aizdevumi, kas uzņēmumam NG samaksāti no federālās zemes likvīdo līdzekļu kopējā fonda (*)

Datums	Izmaksātā summa (EUR)	Mērķis	Aizdevumu atmaksa (EUR)	Vidējā procentu likme gadā (%)
30.6.2003.	7 000 000	<i>Formula 1</i> nodeva		2,40
4.8.2003.			– 1 000 000	
19.9.2003.			– 1 000 000	
28.10.2003.			– 1 000 000	
1.1.2004.	1 361 877	Procenti par akcionāru aizdevumiem		2,06
30.6.2004.	6 016 931	<i>Formula 1</i> nodeva		
18.2.2005.			– 1 400 000	2,10
27.5.2005.	2 000 000	<i>Formula 1</i> nodeva		
8.5.2006.	10 000 000	<i>Formula 1</i> nodeva		2,88
9.5.2006.			– 8 000 000	
23.6.2006.			– 2 000 000	
23.7.2007.	13 000 000	<i>Formula 1</i> nodeva		

⁽³³⁾ Ar projektu *Nürburgring 2009* saistītās summas EUR 285 265 000 (2010. gada 30. jūlijā), EUR 5 miljoni (2010. gada 30. septembrī), EUR 5 miljoni (2010. gada 31. decembrī), EUR 5 miljoni (2011. gada 31. martā), EUR 5 miljoni (2011. gada 31. maijā) un EUR 10 miljoni (2011. gada 31. jūlijā) federālā zeme nodeva uzņēmumam ISB. Laikā no 2010. gada 31. jūlija līdz 2011. gada 31. oktobrim ISB no federālās zemes likvīdo līdzekļu fonda izlietoja EUR 315 265 000, lai refinansētu aizdevumu uzņēmumiem NG, MSR un CMHN EUR 325 265 000 apmērā (pasākums Nr. 8). Līdz pilnai aizdevumu atmaksai 2011. gada novembrī procentu likmes noteica katru dienu. Procentu kopsumma bija EUR 2 326 680, un tie vienmēr tika samaksāti laikus – nākamā mēneša beigās.

⁽³⁴⁾ Projektu *Nürburgring 2009* veidoja I un II daļa. I daļa ietver tribīni, informācijas centru, arēnu *ringarena* (paredzēta līdz 5 100 apmeklētājiem), piekļuves ceļus, *ringboulevard* (tirdzniecības centrs ar pasaulē lielāko multisensory videosienu), pasākumu centru *WARSTEINER event-centre* (līdz 1 500 apmeklētājiem), *Autoworld* ("Autowelten", tirdzniecības vieta automobiļu ražotājiem), *ringwerk* (telpās izvietots atpūtas centrs, kurā ir, piemēram, multivides teātris, vēstures izstāde, interaktīvas lietotnes un *ringracer*, pasaulē ātrākie "amerikāņu kalniņi"), kā arī *ringkartbahn* (iekārtelpu gokartu trase). II daļa ietver divas viesnīcas (tostarp vienu kazino), 100 atpūtas namiņus, piecus restorānus, deju klubu un tirdzniecības centru.

⁽³⁵⁾ Par problēmām likvīdo līdzekļu fonda pārvaldīšanā un finansēšanā sk. federālās zemes Revīzijas palātas 2011. gada pārskata II daļas 7.–15. lpp.; pieejams tīmekļa vietnē <http://www.rechnungshof-rlp.de/Jahresberichte/>.

⁽³⁶⁾ Likvīdo līdzekļu kopējā fonda aizdevumi tika pilnīgi atmaksāti, sk. 6. tabulu. Kopējā samaksātā procentu summa bija EUR 5 059 174,46.

Datums	Izmaksātā summa (EUR)	Mērķis	Aizdevumu atmaksa (EUR)	Vidējā procentu likme gadā (%)
23.6.2008.	4 000 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		3,87
21.7.2008.	6 500 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		
22.8.2008.	2 500 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		
26.8.2008.	6 000 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		
23.9.2008.	80 000 000	<i>Bardepot</i> dibināšana		
25.9.2008.	6 000 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		
13.10.2008.	10 000 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		
19.11.2008.	10 000 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		
8.12.2008.			– 80 000 000	
19.1.2009.	10 000 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		0,68
5.3.2009.	95 000 000	<i>Bardepot</i> dibināšana		
26.3.2009.	15 000 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		
16.4.2009.	10 000 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		
5.5.2009.	15 000 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		
22.5.2009.	15 000 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		
29.6.2009.	10 000 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		
30.6.2009.	15 426 562	<i>Formula 1</i> nodeva		
13.7.2009.			– 95 000 000	
24.7.2009.	20 000 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		
2.10.2009.	15 000 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		

Datums	Izmaksātā summa (EUR)	Mērķis	Aizdevumu atmaksa (EUR)	Vidējā procentu likme gadā (%)
24.3.2010.	6 000 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		0,38
11.5.2010.	9 000 000	Projekts <i>Nürburgring 2009</i>		
30.6.2010.			– 170 000 000	
11.1.2011.			– 40 405 000	
13.1.2011.			– 370	

(*) Maksājumi tika veikti saskaņā ar federālās zemes un NG 2003. gada 20. februārī noslēgto līgumu par likvīdo līdzekļu kopējo fondu. Attiecīgā aizdevuma procenti bija atkarīgi no dienas likmes, ko federālā zeme noteica tirgū. Procentu aprēķins tika veikts īpaši katrai dienai (faktiskais/360).

- (24) Pasākums Nr. 4 (NG aizdevums uzņēmumam MSR). Saistībā ar projektu *Nürburgring 2009* uzņēmums NG 2007. gada 27. decembrī aizdeva uzņēmumam MSR summu EUR 300 tūkstošu ar procentu likmi 7 %. Nodrošinājuma nebija.
- (25) Pasākums Nr. 5 (NG aizdevumi uzņēmumam CST, apstiprinājuma vēstule un prasījumu pret CST pakārtotība). Laikā no 2008. gada 27. augusta līdz 2011. gada 18. aprīlim uzņēmums NG piešķīra uzņēmumam CST aizdevumus kopsummā EUR 11 032 060 ar procentu likmi 6 % ⁽³⁷⁾.

6. tabula

Uzņēmuma NG aizdevumi uzņēmumam CST

Atbalsta saņēmējs	Aizdevuma datums	Summa (EUR)	Procentu likme (%)
CST	27.8.2008.	50 000	6
CST	9.10.2008.	100 000	6
CST	30.1.2009.	1 000 000	6
CST	18.3.2009.	1 000 000	6
CST	17.4.2009.	1 476 830,88	6
CST	22.6.2009.	1 000 000	6
CST	20.7.2009.	1 000 000	6
CST	28.10.2009.	2 250 000	6
CST	10.2.2010.	1 723 169,12	6

⁽³⁷⁾ Summa EUR 3 589 297,04 tika atmaksāta 2010. gada 31. decembrī. Par problēmām CST pārvaldīšanā un finansēšanā sk. federālās zemes Revīzijas palātas 2011. gada pārskata II daļas 16. – 21. lpp.; pieejams tīmekļa vietnē <http://www.rechnungshof-rlp.de/Jahresberichte/>.

Atbalsta saņēmējs	Aizdevuma datums	Summa (EUR)	Procentu likme (%)
CST	12.10.2010.	250 000	6
CST	13.10.2010.	150 000	6
CST	5.11.2010.	150 000	6
CST	30.10.2010.	250 000	6
CST	9.2.2011.	500 000	6
CST	18.4.2011.	132 060	6
Kopā		11 032 060	

- (26) Lai novērstu uzņēmuma CST maksātnespēju, uzņēmums NG 2009. gada 23. decembrī nosūtīja uzņēmumam CST apstiprinājuma vēstuli ("Patronatserklärung"), apņemoties līdz 2011. gada 31. decembrim veikt nepieciešamos pasākumus CST maksātnespējas novēršanai. Apstiprinājuma vēstule tika izpildīta. Uzņēmums NG 2010. gada 13. decembrī paziņoja par prasījuma pret CST pakārtotību 10,4 miljonu euro apmērā ("Rangrücktritt").
- (27) Pasākums Nr. 6 (pakalpojumu maksa, ko uzņēmums NG samaksāja uzņēmumam IPC, un aizdevums uzņēmumam MSR, izmantojot uzņēmumu PNG kā starpnieku). Laikā no 2006. gada līdz 2008. gadam uzņēmums IPC saņēma no NG atlīdzību par pakalpojumiem – privāto ieguldītāju meklēšanu – EUR 640 000 apmērā. Turklāt uzņēmums NG 2008. gada 15. oktobrī piešķīra uzņēmumam Pinebeck Nürburgring GmbH (turpmāk "PNG") 3 miljonus euro ar procentu likmi 6 %. Uzņēmums PNG 2008. gada 15. oktobrī izmantoja šo aizdevumu, piešķirot aizdevumu 3 miljonus euro uzņēmumam MSR ar procentu likmi 6 %, bet uzņēmums PNG izmaksāja aizdevumu tikai EUR 2 941 000 apmērā ⁽³⁸⁾. Abiem aizdevumiem bija nodrošinājums 3 miljonu euro apmērā par labu uzņēmumam NG.
- (28) Pasākums Nr. 7 (MIB prasību cedēšana NG). Uzņēmums MIB 2009. gada 17. aprīlī cedēja savas uzņēmuma CST aizņēmumu prasības EUR 1 476 830,88 ⁽³⁹⁾ apmērā uzņēmumam NG. Par šiem aizdevumiem uzņēmums NG samaksāja uzņēmumam MIB summu EUR 1 476 830,88. Šis darījums ļāva uzņēmumam MIB atgūt no uzņēmuma NG visu summu, bet uzņēmums NG savukārt kļuva par uzņēmuma CST kreditoru ⁽⁴⁰⁾.
- (29) Pasākums Nr. 8 (ISB aizdevums uzņēmumiem NG, MSR un CMHN). Lai ietaupītu finansiālās izmaksas un nodrošinātu ilgtermiņa finansējumu, 2010. gada 28. jūlijā tika veikta finanšu mehānismu pārstrukturēšana. Saistības attiecībā uz federālās zemes kopējo līdzekļu fondu (pasākums Nr. 3), aizdevums EUR [...] apmērā, ko uzņēmumam CMHN piešķīra Bank für Tirol und Vorarlberg AG ⁽⁴¹⁾, aizdevums EUR [...] apmērā, ko uzņēmumam MSR piešķīra Kreissparkasse Ahrweiler ⁽⁴²⁾, un aizdevumi, ko uzņēmums RIM piešķīra MSR EUR 85 512 000 apmērā, kas tika piešķirti RIM līdzdalības bez balsstiesībām uzņēmumā Mediinvest un turpmāku Mediinvest aizdevumu MSR veidā (pasākums Nr. 11), tika pārstrukturēti vienā aizdevumā EUR 325 265 000, ko uzņēmums ISB piešķīra uzņēmumiem NG, MSR un CMHN saskaņā ar federālās zemes rīkojumu ⁽⁴³⁾. Šā finanšu mehānismu pārstrukturēšana veido atsevišķu pasākumu, kas papildina pamatā esošos aizdevumus. Tā rezultātā veidojas jauns aizdevums uzņēmumu NG, MSR un CMHN interesēs. Aizdevums tika piešķirts četrās daļās: 1. daļa EUR 96 574 200 – uzņēmumam NG infrastruktūrai, 2. daļa EUR 113 590 800 – uzņēmumam NG citiem ieguldījumiem ⁽⁴⁴⁾, 3. daļa EUR 92 000 000 – uzņēmumam MSR citiem ieguldījumiem un 4. daļa EUR 23 100 000 – uzņēmumam CMHN citiem ieguldījumiem. 1. daļa attiecās uz sacikšu trases objektiem, un tai netika piemēroti procenti. 2.–4. daļa attiecās uz tūrisma veicināšanas pasākumiem (procentu likmi sk. 7. tabulā). Turklāt uzņēmuma ISB aizdevuma nodrošināšanas līmenis hipotēku veidā ir EUR 93 658 000, savukārt 2. un 4. daļas nodrošināšanai ir prioritāte pār 1. daļas nodrošināšanu. 7. tabulā ir apkopoti nosacījumi uzņēmuma ISB piešķirtajam aizdevumam un attiecīgajā laikā piemērojamā aizdevuma procentu pamatlīkme.

⁽³⁸⁾ Aizdevums tika pilnībā atmaksāts 2009. gada 22. janvārī, samaksājot procentos EUR 48 500. Tomēr Vācijas iestādes norādīja, ka aizdevumu uzņēmumam NG atmaksāja Geisler & Trimmel, nevis MSR maksāja PNG, un nevis PNG maksāja NG.

⁽³⁹⁾ EUR 1 450 000, kā arī procenti EUR 26 830,88 apmērā.

⁽⁴⁰⁾ NG 2010. gadā kompensēja aizdevumu ar savām saistībām pret CST par summu EUR 1 439 297,04. Atlikušās CST saistības pret NG, kuru summa bija EUR 37 533,84, tika dzēstas saistībā ar CST likvidāciju un tā aktīvu pārvešanu uz NG.

⁽⁴¹⁾ Bank für Tirol und Vorarlberg AG 2008. gada 25. maijā piešķīra CMHN aizdevuma summu EUR [...].

⁽⁴²⁾ Kreissparkasse Ahrweiler 2010. gada 18. janvārī piešķīra MSR aizdevuma summu EUR [...].

⁽⁴³⁾ Pamatojoties uz federālās zemes aizdevuma pieprasījumu, ISB neveica parastās aizdevuma pārbaudes.

⁽⁴⁴⁾ Attiecībā uz 2. daļu NG neizmantoja summu EUR 4 735 000 apmērā no aizdevuma, kas ar līgumu tika piešķirts EUR 118 325 800 apmērā, un federālā zeme tādējādi samaksāja NG summu EUR 113 590 800; šādā saistībā NG samaksāja ISB kompensāciju EUR 141 835,54.

7. tabula

Uzņēmuma ISB piešķirtā aizdevuma finansiālie nosacījumi

Daļas numurs	Atbalsta saņēmējs	Samaksātā summa (EUR)	Līguma datums	Procentu likme ⁽¹⁾
1.	NG	96 574 200	28.7.2010.	0 %
2.	NG	113 590 800	28.7.2010.	līdz 31.12.2012.: darījumu uz nakti procentu likme plus 0,64 % = 1,121 % no 1.1.2013.: Komisijas atsaucē likme
3.	MSR	92 000 000	28.7.2010.	līdz 31.12.2012.: darījumu uz nakti procentu likme plus 0,64 % = 1,121 % no 1.1.2013.: Komisijas atsaucē likme
4.	CMHN	23 100 000	28.7.2010.	līdz 31.12.2012.: darījumu uz nakti procentu likme plus 0,64 % = 1,121 % no 1.1.2013.: Komisijas atsaucē likme

⁽¹⁾ Vidējo 2010. gada 28. jūlija darījumu uz nakti procentu likmi sk. tīmekļa vietnē <http://www.global-rates.com/interest-rates/eonia/2010.aspx>.

- (30) Pasākums Nr. 9 (federālās zemes garantija uzņēmumam ISB saistībā ar pasākumu Nr. 8: ISB aizdevums, kas piešķirts NG, MSR un CMHN). Federālā zeme 2010. gada 28. jūlijā sniedza uzņēmumam ISB beznosacījuma un neatsaucamu garantiju un kompensācijas paziņojumu (par pilnīgu saistību segumu) attiecībā uz uzņēmumiem NG, MSR un CMHN visu ISB aizdevuma saistību izpildei (pasākums Nr. 8). Uzņēmumi NG, MSR vai CMHN nemaksāja nodevu par garantiju. Līdzīgi ISB aizdevumam (pasākums Nr. 8) garantija attiecas gan uz trases objektiem, gan tūrisma veicināšanas pasākumiem.
- (31) Pasākums Nr. 10 (Nürburgring kompleksa uzņēmējdarbības noma uzņēmumam NAG). 2010. gada pārstrukturēšanas ietvaros no 2010. gada 1. maija uzņēmumi NG, EWN, Nürburgring Adventure GmbH ⁽⁴⁵⁾, Camp4Fun, MSR un CMHN uz uzņēmējdarbības nomas līguma pamata sacīkšu trasi, atpūtas parku un citus objektus nodeva NAG ⁽⁴⁶⁾ rīcībā uz 20 gadiem ⁽⁴⁷⁾, neorganizējot atklātu konkursa procedūru. Noma attiecas uz trases objektiem un to darbību, kā arī uz tūrisma veicināšanas pasākumiem. Tomēr Formula 1 sacīkšu organizēšanai tika piemērots atsevišķs koncesijas līgums (pasākums Nr. 17), un tas tika izslēgts no nomas. Minimālā gada noma laikposmam no 2010. gada 1. maija līdz 2011. gada 30. aprīlim tika noteikta EUR 0, laikposmam no 2011. gada 1. maija līdz 2012. gada 30. aprīlim – 5 miljoni euro, laikposmam no 2012. gada 1. maija līdz 2013. gada 30. aprīlim – 11,5 miljoni euro, ja būvniecības trūkumi tiks novērsti līdz 2012. gada 30. aprīlim, bet citā gadījumā 10 miljoni euro un 15 miljoni euro no 2013. gada 1. maija ⁽⁴⁸⁾. Par nomu laikā no 2010. gada 1. maija līdz 2012. gada 31. oktobrim NAG faktiski samaksāja EUR [...] ⁽⁴⁹⁾. Nomas līguma darbība ar atpakaļejošu spēku tika izbeigta ar 2012. gada 31. oktobri, 2012. gada 27. novembrī noslēdzot ārpustiesas vienošanos ("Vergleichsvertrag") starp NG, MSR, CMHN, CST, NAG un maksātnespējas administratoru, no vienas puses, un NAG, Mediinvest un citiem uzņēmumiem, no otras puses.

⁽⁴⁵⁾ Minētā uzņēmējdarbības nomas līguma slēgšanas laikā Nürburgring GmbH bija vienīgais Nürburgring Adventure GmbH akcionārs. 2010. gada 25. oktobrī uzņēmums Nürburgring Adventure GmbH apvienojās ar NG.

⁽⁴⁶⁾ 2010. gada 25. martā, kad uzņēmējdarbības nomas līgums tika noslēgts, uzņēmuma NAG nosaukums bija GrundKapital Management GmbH.

⁽⁴⁷⁾ Ar uzņēmuma NAG vienpusēju izvēli divas reizes pagarināt nomas līgumu par 5 gadiem.

⁽⁴⁸⁾ Nomas līgumā paredzēta: a) minimālā nomas maksa un b) nomas maksa atkarībā no nomnieka EBITDA, t. i., rezultāta pirms procentiem, nodokļiem, nolietojuma un amortizācijas (EBITDA noma): no 2010. gada 1. maija līdz 2011. gada 30. aprīlim – 90 % nomnieka EBITDA, no 2011. gada 1. maija līdz 2012. gada 30. aprīlim – 90 % no nomnieka EBITDA, bet vismaz 5 miljoni euro, no 2012. gada 1. maija līdz 2013. gada 30. aprīlim – 85 % no nomnieka EBITDA, bet vismaz 11,5 miljoni euro, ja būvniecības trūkumi tiek novērsti līdz 2012. gada 30. aprīlim, vai citādi 90 % no nomnieka EBITDA, bet vismaz 10 miljoni euro, un no 2013. gada 1. maija katru gadu 85 % no nomnieka EBITDA, bet vismaz 15 miljoni euro. Nomu līmeņa kritisko analīzi sk. federālās zemes Revīzijas palātas 2012. gada pārskata 98.–102. lpp.; pieejams tīmekļa vietnē <http://www.rechnungshof-rlp.de/Jahresberichte/>.

⁽⁴⁹⁾ 49 EUR [...] kā nomas maksa plus EUR [...], pamatojoties uz ārpustiesas vienošanos.

- (32) Pasākums Nr. 11 (aizdevumi, ko RIM piešķīra MSR ar *Mediinvest* starpniecību un viena aizdevuma gadījumā arī ar PNG starpniecību). Laikā no 2008. gada 29. maija līdz 2009. gada 7. jūlijam uzņēmums RIM piešķīra uzņēmumam *Mediinvest* vienpadsmit aizdevumu kopsummā EUR 85 512 000 līdzdalības uzņēmumā bez balsstiesībām ("stille Beteiligungen") veidā, lai finansētu projekta *Nürburgring 2009 II* daļu (viesnīcas) ⁽⁵⁰⁾. Tajā pašā laikā *Mediinvest*, kas rīkojās kā starpnieks starp RIM (pilnvaru piešķirēju) un MSR (atbalsta saņēmēju), izmantoja šos līdzekļus, lai piešķirtu aizdevumus uzņēmumam MSR ar paaugstinātu procentu likmi (sk. turpmāk) ⁽⁵¹⁾. Līdzdalība uzņēmumā bez balsstiesībām tika nodrošināta par noteiktu atlīdzību plus mainīgu atlīdzību 2 % apmērā, kas būtībā ir atkarīga no uzņēmumam *Mediinvest* piederošo MSR akciju pārdošanas vai *Mediinvest* 2009. gadā gūtās peļņas. Turklāt nodrošinājuma nebija. Dati par šo līdzdalību uzņēmumā bez balsstiesībām ir apkopoti 8. tabulā.

8. tabula

Uzņēmuma RIM līdzdalība uzņēmumā *Mediinvest* bez balsstiesībām

	Līguma datums	Summa (EUR)	Procentu likme (%)
1.	29.5.2008.	[...]	[...]
2.	29.9.2008.	[...]	[...]
3.	12.11.2008.	[...]	[...]
4.	22.12.2008.	[...]	[...]
5.	30.4.2009.	[...]	[...]
6.	14.5.2009.	[...]	[...]
7.	26.5.2009.	[...]	[...]
8.	9.6.2009.	[...]	[...]
9.	23.6.2009.	[...]	[...]
10.	30.6.2009.	[...]	[...]
11.	7.7.2009.	[...]	[...]
KOPĀ		[...]	

- (33) Laikā no 2008. gada 27. maija līdz 2009. gada 7. jūlijam *Mediinvest* sniedza uzņēmumam MSR deviņus aizdevumus kopsummā EUR 75 484 000; to procentu likme bija 7 % (vai 5,1 % ar atpakaļejošu datumu no 2009. gada 1. novembra), un aizdevumam nebija nodrošinājuma. Dati par šiem aizdevumiem apkopoti 9. tabulā.

9. tabula

Uzņēmuma *Mediinvest* aizdevumi uzņēmumam MSR

	Līguma datums	Summa (EUR)	Procentu likme
1.	27.5.2008.	[...]	[...] gadā; no 1.11.2009.: [...] % gadā
2.	22.12.2008.	[...]	[...] gadā; no 1.11.2009.: [...] % gadā

⁽⁵⁰⁾ Līdzdalības uzņēmumā bez balsstiesībām aizdevumus *Mediinvest* atmaksāja uzņēmumam RIM 2010. gada 30. jūlijā. Kopumā *Mediinvest* samaksāja RIM procentus EUR [...] apmērā. Vācijas iestādes nenorādīja, vai uzņēmums MSR atmaksāja tam uzņēmuma *Mediinvest* piešķirtos aizdevumus.

⁽⁵¹⁾ Kā liecina federālās zemes Revīzijas palāta dati, paaugstināto procentu radītais uzņēmuma *Mediinvest* ieguvums ir EUR [...] (federālās zemes Revīzijas palātas 2010. gada 15. jūnija atzinums, II daļa, 20. lpp.).

	Līguma datums	Summa (EUR)	Procentu likme
3.	30.4.2009.	[...]	[...] gadā; no 1.11.2009.: [...] % gadā
4.	15.5.2009.	[...]	[...] gadā; no 1.11.2009.: [...] % gadā
5.	26.5.2009.	[...]	[...] gadā; no 1.11.2009.: [...] % gadā
6.	9.6.2009.	[...]	[...] gadā; no 1.11.2009.: [...] % gadā
7.	23.6.2009.	[...]	[...] gadā; no 1.11.2009.: [...] % gadā
8.	30.6.2009.	[...]	[...] gadā; no 1.11.2009.: [...] % gadā
9.	7.7.2009.	[...]	[...] gadā; no 1.11.2009.: [...] % gadā
Kopā		75 484 000	

- (34) Turklāt 2008. gada 12. novembrī *Mediinvest* piešķīra vienu aizdevumu 10 miljonu euro apmērā uzņēmumam PNG ar procentu likmi 6 % (līdz 2009. gada 31. decembrim), savukārt PNG tajā pašā datumā piešķīra tādas pašas summas aizdevumu ar tādiem pašiem procentiem uzņēmumam MSR.
- (35) Pasākums Nr. 12 (federālās zemes garantija uzņēmumam ISB saistībā ar pasākumu Nr. 11: RIM līdzdalība uzņēmumā *Mediinvest* bez balsstiesībām). Saistībā ar uzņēmuma ISB uzņēmumam RIM piešķirtajiem aizdevumiem, ko izmantoja uzņēmuma RIM uzņēmumam *Mediinvest* piešķirtajiem aizdevumiem (pasākums Nr. 11), federālā zeme nodrošināja vis-*q*-vis uzņēmumam ISB garantiju par saistībām līdz 140 miljoniem euro (pilnīgs saistību segums) ⁽⁵²⁾. Garantijas maksa netika maksāta. Komisija uzskata, ka konkrētā pasākuma atbalsta saņēmējs bija MSR, jo šis uzņēmums bija pasākuma Nr. 11. atbalsta saņēmējs.
- (36) Pasākums Nr. 13 (federālās zemes veicinātie NG ieņēmumi no azartspēļu nodokļa). Federālā zeme 2009. gada februārī veica grozījumus Azartspēļu likumā, ļaujot ieņēmumus no azartspēļu nodokļa nodot uzņēmumam NG. Nodotos nodokļu ieņēmumus bija paredzēts izmantot tūrisma veicināšanai. Summas bija šādas: 1,6 miljoni euro – 2009. gada 29. decembrī, 3,2 miljoni euro – 2010. gada 29. oktobrī un 3,2 miljoni euro – 2011. gada 29. martā, t. i., kopā 8 miljoni euro.
- (37) Pasākums Nr. 14 (federālās zemes akcionāru aizdevumi uzņēmumam NG un ar projektu *Nürburgring* 2009 saistītā parāda pakārtotība). Projekta *Nürburgring* 2009 sagatavošanai un īstenošanai NG saņēma no federālās zemes beztermiņa bezprocentu aizdevumus: 20 miljonus euro – 2007. gada 21. augustā, 10 miljonus euro – 2009. gada 22. decembrī, 4,65 miljonus euro – 2010. gada 28. decembrī un 3,2 miljonus euro – 2011. gada 26. aprīlī ⁽⁵³⁾. Turklāt 2011. gada 9. decembrī federālā zeme piešķīra uzņēmumam NG aizdevumu 4,95 miljonu euro apmērā. Federālā zeme arī paziņoja par parāda pakārtotību (*"Rangrücktritt"*) attiecībā uz iepriekš minēto 2007. gada 29. augusta aizdevumu 20 miljonu euro apmērā, lai novērstu NG maksātnespēju, ierindojo pret prasības pret uzņēmumu NG visu kreditoru prasību pret NG saraksta pēdējā vietā.
- (38) Pasākums Nr. 15 (uzņēmumiem *Mediinvest* un *Geisler & Trimmel* piederošo MSR akciju pārvedums uz uzņēmumu NG un uzņēmumam *Weber* piederošo šo pašu akciju pārvedums uz uzņēmumu RIM). Saskaņā ar 2010. gada 25. marta akciju pirkuma līgumu MSR akcijas, kas piederēja *Mediinvest* (49,5 %) un *Geisler & Trimmel* (33,8 %), tika nodotas uzņēmumam NG, kas jau turēja 10 % šo akciju. *Weber* turētās MSR akcijas (6,7 %) saskaņā ar šo pašu līgumu tika nodotas uzņēmumam RIM. Pirkuma cena bija EUR 1 par daļījumu (t. i., kopējā summa bija EUR 3) ⁽⁵⁴⁾.

⁽⁵²⁾ 52 Garantija, kas 2008. gada 28. augustā bija noteikta 50 miljonu euro apmērā, 2008. gada 17. decembrī tika palielināta līdz 80 miljoniem euro un pēc tam 2009. gada 26. maijā – līdz 140 miljoniem euro.

⁽⁵³⁾ 2010. gada 28. decembra un 2011. gada 26. aprīļa aizdevumu paziņotais nolūks ir negatīvās naudas plūsmas segšana uzņēmuma NG darbības īstenošanā plānošanā laikposmā no 2010. gada līdz 2030. gadam, kā norādīts *Ernst & Young* 2010. gada 9. septembra ziņojumā.

⁽⁵⁴⁾ Tādējādi uzņēmumi NG un RIM pašlaik tur attiecīgi 93,3 % un 6,7 % uzņēmuma MSR akciju. Pirkuma līgums nosaka, ka pārdevēji nav atbrīvoti no savām saistībām, un ne NG, ne RIM nepārņēma finansiālās saistības.

- (39) Pasākums Nr. 16 (*Formula 1* sacīkstēm paredzēts akcionāru aizdevums un federālās zemes dotācija uzņēmumam NG). Turklāt 2011. gada 11. janvārī federālā zeme no likvīdo līdzekļu kopējā fonda piešķīra uzņēmumam NG beztermiņa bezprocentu aizdevumu EUR 40 405 000 ar *Formula 1* saistīto saistību segšanai. Savukārt 2011. gada jūlijā federālā zeme piešķīra uzņēmumam NG dotāciju 13,5 miljonu euro apmērā *Formula 1* sacīkšu organizēšanai 2011. gadā.
- (40) Pasākums Nr. 17 (*Formula 1* koncesija). Uzņēmumi NG un NAG 2010. gada 13. decembrī noslēdza koncesijas līgumu par *Formula 1* sacīkšu pasākumu organizēšanu⁽⁵⁵⁾. Koncesijas līgumā uzņēmums NG lūdza uzņēmumu NAG organizēt *Formula 1* sacīkstes un apņēmas nodrošināt atlīdzību⁽⁵⁶⁾. Kā norāda Vācijas iestādes, pamatojoties uz šo līgumu, NAG vajadzēja saņemt finanšu līdzekļus, kurus neņemu vērā, aprēķinot nomu saskaņā ar NG un NAG noslēgto uzņēmējdarbības nomas līgumu, taču NG un NAG savstarpēji maksājumi netika veikti. Pamatojoties uz ārpustiesas vienošanos starp uzņēmumiem NG, MSR, CMHN, CST, NBG un maksātnespējas administratoru, no vienas puses, un NAG, Mediinvest un citiem uzņēmumiem, no otras puses, 2012. gada 27. novembrī koncesija tika izbeigta.

b) Pasākumi, kuri ietverti 2012. gada 7. augusta lēmumā

- (41) Pasākums Nr. 18 (ar ISB saskaņotā procentu maksājumu restrukturizācija NG, MSR un CMHN labā). Uzņēmums ISB 2012. gada 15. maijā atlika 2012. gada 30. aprīlī veicamo procentu maksājumu 2,98 miljonu euro apmērā līdz 2012. gada 15. novembrim (atliekot arī atlīdzības maksājumu EUR 48 913,78 apmērā par neiztērēto aizdevuma summu). Pārplānotajām summām tika piemērota ikgadējā procentu likme 8,17 % apmērā. Atlikto procentu maksājumu precīzs sadalījums atsevišķiem uzņēmumiem ir šāds: 1,473 miljoni euro – uzņēmumam NG, 1,205 miljoni euro – uzņēmumam MSR un 303 tūkstoši euro uzņēmumam CMHN.
- (42) Pasākums Nr. 19 (parādu pakārtotība un garantija). Federālā zeme 2012. gada 15. maijā paziņoja parādu pakārtotību attiecībā uz uzņēmuma ISB uzņēmumiem NG, MSR un CMHN piešķirtajiem aizdevumiem, kuru kopsumma bija 254 miljoni euro un kas bija daļa no EUR 325 265 000 aizdevuma (pasākums Nr. 8). Turklāt attiecībā uz šo aizdevumu atmaksu no 2014. gada 2012. gada 15. maijā federālā zeme paziņoja, ka gadījumā, ja uzņēmumi NG, MSR un CMHN nespētu samaksāt, šie uzņēmumi tiks atbrīvoti no savām maksājumu saistībām un federālā zeme ievēros savu iepriekš uzņēmumam ISB sniegto garantiju (pasākums Nr. 9).

2.4. PAMATOJUMS OFICIĀLĀS IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRAS SĀKŠANAI UN PAGARINĀŠANAI

- (43) Komisija 2012. gada 21. marta un 2012. gada 7. augusta lēmumā sākotnēji atzina, ka visi deviņpadsmit pasākumi ir uzskatāmi par valsts atbalstu, un izteica šaubas attiecībā uz to saderību ar LESD.

2.5. KONKURSA PROCEDŪRA UN AKTĪVU PĀRDOŠANA

- (44) Maksātnespējas administrators paziņojumā presei 2013. gada 14. maijā paziņoja par konkursa procedūru. Uzņēmums KPMG uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus 2013. gada 15. maijā publicēja izdevumos *Financial Times*,

⁽⁵⁵⁾ Atlīdzības līmeņa kritisko analīzi sk. federālās zemes Revīzijas palātas 2012. gada pārskata 103.–107. lpp.; pieejams tīmekļa vietnē <http://www.rechnungshof-rlp.de/Jahresberichte/>.

⁽⁵⁶⁾ Līgumā saskaņotā atlīdzība uzņēmumam NAG ietvēra nemainīgu komisijas naudu no pārdotajām biļetēm EUR [...] miljoni, [...] % no ieņēmumiem, kas gūti no to biļešu pārdošanas, kas pārdotas pēc pirmajiem [...] tūkstošiem biļešu, un ieņēmumus no [...] biļetēm, kas pārdotas 2011. gadā, vai no [...] tūkstošiem biļešu, kas pārdotas nākamajos gados. Par *Formula 1* sacīkstēm atlīdzība 2011. gadā bija vismaz EUR [...]; ja ieņēmumi no biļešu pārdošanas bija zem EUR [...], atlīdzība tika samazināta par EUR [...] par katru EUR [...] no ieņēmumu samazināšanās zem summas EUR [...] (proti, ja ieņēmumi no biļešu pārdošanas būtu EUR [...] miljoni, atlīdzība būtu EUR [...] miljoni), tomēr minimālā atlīdzība bija EUR [...]. Maksājumus *Formula 1* organizētājiem un autovadītājiem, kā arī par trases uzturēšanu *Fédération Internationale de l'Automobile* (turpmāk "FIA") licencēšanas 1. kategorijas līmenī uzņēmums NG veica pilnībā, un tie nav iekļauti uzņēmuma NAG saistībās.

Handelsblatt un *Nürburgring* tīmekļa vietnē. Process ietvēra aptuveni 300 ieguldītāju kontaktpersonu, kurus pārdevēju vārdā pārvaldīja KPMG. Konkursa procedūras ietvaros ieinteresētās personas bija aicinātas izteikt ieinteresētību (aptuveni 70 personu pauda savu ieinteresētību), un pēc dažādu dokumentu par *Nürburgring* kompleksu saņemšanas šīs personas tika lūgtas līdz 2013. gada 26. septembrim iesniegt indikatīvo piedāvājumu. Visi ieinteresētie ieguldītāji ar 2013. gada 19. jūlija vēstuli tika informēti, ka “visas personas, kuras plāno piedalīties procedūras nākamajā posmā, aicinātas iesniegt indikatīvo piedāvājumu līdz 2013. gada 12. septembrim plkst. 17.00 (pēc Centrāleiropas laika). Tiks izskatīti arī pēc noteiktā termiņa iesniegtie piedāvājumi”⁽⁵⁷⁾. Iepriekš norādītais indikatīvo piedāvājumu iesniegšanas termiņš (2013. gada 12. septembris) ar 2013. gada 12. septembra vēstuli tika pagarināts līdz 2013. gada 26. septembrim, norādot: “Pārdevēji ir nolēmuši pagarināt indikatīvo piedāvājumu iesniegšanas termiņu, lai iespējamie ieguldītāji varētu pabeigt saņemto materiālu analīzi. Jaunais termiņš tagad beidzas 2013. gada 26. septembrī plkst. 17.00 pēc Centrāleiropas laika. Tiks izskatīti arī pēc noteiktā termiņa iesniegtie piedāvājumi”⁽⁵⁸⁾. Pārdevēji ar 2013. gada 17. decembra vēstuli apstiprinājuma piedāvājumu iesniegšanu atlika no 2013. gada 11. decembra uz 2014. gada 17. februāri, norādot: “Lai iespējamie ieguldītāji varētu pabeigt saņemto informācijas materiālu analīzi un iesniegt galīgo piedāvājumu, kas pilnībā atspoguļo *Nürburgring* potenciālo vērtību, termiņš 2013. gada 11. decembris plkst. 17.00 pēc Centrāleiropas laika tiek pagarināts līdz 2014. gada 17. februārim plkst. 17.00 pēc Centrāleiropas laika. Skaidrības labad – pēc norādītā termiņa iesniegtie piedāvājumi principā arī tiks izskatīti, ja piedāvājuma nosacījumi atbilst turpmākajai procedūrai. Jebkādi termiņa kavējuma radīti zaudējumi netiks atlīdzināti un ir pilnībā jāsedz ieguldītājam. Lūdzu, ņemiet vērā, ka pārdevēji var izraudzīties turpmākajai procedūrai atbilstošas personas drīz pēc jaunā termiņa beigām”⁽⁵⁹⁾.

- (45) Maksātnespējas administratori izstrādāja un īstenoja turpmāk norādīto uzņēmumu NG, MSR un CMHN pārdošanas struktūru.
- (46) Konkursa procedūrai uzņēmumu NG, MSR un CMHN aktīvi tika sadalīti 11 atsevišķās aktīvu kopās⁽⁶⁰⁾. Saskaņā ar publicēto uzaicinājumu izteikt ieinteresētību “pārdevēji plāno pārdot aktīvus vienam vai vairākiem ieguldītājiem (“projekts RING”). Ieguldītājiem būs iespēja iegūt visus aktīvus, noteiktas aktīvu kopas (“piedāvātās aktīvu kopas”) vai atsevišķus aktīvus. Piedāvātās aktīvu kopas ir noteiktas, pamatojoties uz aktīvu nodalāmību un saistītajām izmaksām. Darījumu plānots strukturēt kā aktīvu cesijas līgumu. Visas trešo personu un finansiālās saistības patur maksātnespējīgās juridiskās personas, ļaujot sākt jaunu darbību ar tīru bilanci”⁽⁶¹⁾. Turklāt saskaņā ar 2013. gada 19. jūlija ieinteresētajiem ieguldītājiem nosūtīto vēstuli “ieguldītājiem būs iespēja iegūt visus pārdevēju aktīvus kopā, noteiktas aktīvu kopas (“piedāvātās aktīvu kopas”) vai atsevišķus aktīvus. Piedāvātās aktīvu kopas ir noteiktas, pamatojoties uz *Nürburgring* aktīvu dalāmību un saistītajām izmaksām”⁽⁶²⁾.
- (47) Maksātnespējas administratori neizvirzīja nekādus nosacījumus par aktīvu turpmāku izmantošanu. Jebkuri izmantošanas ierobežojumi izriet no spēkā esošajiem valsts būvniecības un vides tiesību aktiem un nosacījumiem par publisku piekļuvi *Nürburgring* objektiem, ko garantē attiecīgs federālās zemes tiesību akts.
- (48) Saskaņā ar ieinteresētajiem ieguldītājiem 2013. gada 19. jūlijā un 2013. gada 17. oktobrī nosūtītajās vēstulēs izklāstītajiem konkursa atlases kritērijiem ieguldītāju atlases pamatā būs: a) visu aktīvu kopējo ieņēmumu maksimizācija; un b) prognozējamā darījuma nodrošinājums⁽⁶³⁾. Šie kritēriji sīkāk aprakstīti šādi: “Cena par aktīviem attiecīgā piedāvājuma ietvaros; iespējamās vērtības ietekme uz attiecīgajā piedāvājumā neiekļautajiem aktīviem, ja tādi ir; attiecīgajā piedāvājumā iekļauto aktīvu turpmākas atdalīšanas izmaksas, ja tādas ir; attiecīgā piedāvājuma

⁽⁵⁷⁾ 2013. gada 19. jūlija vēstule ar nosaukumu “Projekts RING – informācija un procedūras indikatīvā piedāvājuma iesniegšanai”, 3. lpp., iedaļa “Indikatīvais piedāvājums”.

⁽⁵⁸⁾ 2013. gada 12. septembra vēstule ar nosaukumu “Projekts RING – indikatīvo piedāvājumu iesniegšanas termiņa pagarinājums”, 1. lpp., iedaļa “Indikatīvo piedāvājumu termiņa pagarinājums”.

⁽⁵⁹⁾ 2013. gada 17. decembra vēstule ar nosaukumu “Projekts RING – galīgo piedāvājumu iesniegšanas termiņa pagarinājums”, 1. lpp., iedaļa “Galīgo piedāvājumu termiņa pagarinājums”.

⁽⁶⁰⁾ 1A. Trase “Grand-Prix”. 1B. Ziemeļu trase. 2. 4 zvaigžņu viesnīca. 3. Aifeles ciems “Zaļā elle” ar 3 zvaigžņu viesnīcu. 4. Atpūtas parks “Drees”. 5. Tiesības veikt būvdarbus uz zemes gabala “Dorint”. 6. Bezceļu parks. 7. Personāla ēka “Adenau”. 8. Dzīvojamā ēka “Balkhausen”. 9. Ēka “Licht”. 10. Cita zeme.

⁽⁶¹⁾ Uzaicinājuma izteikt ieinteresētību iedaļa “*Nürburgring* aktīvu realizācija”.

⁽⁶²⁾ 2013. gada 19. jūlija vēstule ar nosaukumu “Projekts RING – informācija un procedūras indikatīvā piedāvājuma iesniegšanai”, 1. lpp., iedaļa “Piedāvātais darījums”.

⁽⁶³⁾ 63 Atlases kritēriji ir iekļauti 2013. gada 19. jūlija vēstules “Projekts RING – informācija un procedūras indikatīvā piedāvājuma iesniegšanai” 4. lappusē un 2013. gada 17. oktobra vēstules “Projekts RING – galīgā piedāvājuma iesniegšanas procedūras” 6. lappusē.

galveno pieņēmumu un nosacījumu izpildes izmaksas un darījuma slēgšanas varbūtība". Papildus tika paskaidrots: "darījuma slēgšanas varbūtība tiks novērtēta, ņemot vērā i) īpašo gaidāmo atbilstību uzticamības pārbaudes prasībām, ii) finansējuma nodrošinājumu darījumam, ko pamato finanšu partneru apliecinājums, iii) apstiprinājumam nepieciešamos pasākumus, iv) nepieciešamos iekšējos apstiprinājuma posmus līdz darījuma pilnīgai pabeigšanai un v) stratēģisko pamatojumu NG, MSR un CMHN aktīvu ieguvei vai ar tiem saistītos nākotnes plānus, vērtējot arī attiecīgās īstenošanas iespējas". Jāņem vērā, ka vides apsvērumi nebija iekļauti galīgā piedāvājuma atlases kritērijos.

- (49) Prasībām atbilstošo piedāvājumu iesniedzēji ar 2013. gada 17. oktobra un 2013. gada 17. decembra vēstuli tika informēti, ka a) attiecīgi indikatīvie vai galīgie piedāvājumi tiks izskatīti arī gadījumā, ja tie iesniegti pēc attiecīgo termiņu beigām, ar nosacījumu, ka piedāvājumu noteikumi atbilst turpmākajai procedūrai; b) novēlotas iesniegšanas radītos zaudējumus pilnībā sedz attiecīgais pretendents un c) pārdevēji var izraudzīties kritērijiem atbilstošus pretendētus drīz pēc termiņa beigām. Kā norāda maksātnespējas administratori, pārdevēji informēja pretendētus, ka viņi laikā no termiņa beigām līdz pārdošanas līguma slēgšanai var uzlabot piedāvājumu vai iesniegt jaunu piedāvājumu.
- (50) Līdz 2014. gada februāra sākumam indikatīvo piedāvājumu iesniedza 24 kandidāti ⁽⁶⁴⁾. No tiem 18 kandidāti saņēma atļauju piedalīties nākamajā – uzticamības pārbaudes – posmā ⁽⁶⁵⁾, un 13 pretendenti iesniedza apstiprinājuma piedāvājumus visām vai atsevišķām aktīvu kopām, tostarp visiem aktīviem piedāvājumus iesniedza četri pretendenti: 1) *Capricorn Automotive GmbH* un *Capricorn Holding GmbH* (turpmāk "*Capricorn*"); 2) [2. pretendents]; 3) [3. pretendents] un 4) [4. pretendents]. Piedāvājumi tika novērtēti, pamatojoties uz: a) visu aktīvu kopējo ieņēmumu maksimizāciju un b) prognozējamā darījuma nodrošinājumu ⁽⁶⁶⁾. Piedāvājumi, kas atbilda šiem kritērijiem, tika vērtēti pēdējā vērtēšanas posmā – šie bija piedāvājumi visām aktīvu kopām. No šiem pretendentiem *Capricorn* un [2. pretendents] iesniedza apliecinājumus, ka tiem ir pieejams viss pirksam nepieciešamais finansējums: [2. pretendents] 2014. gada 7. martā iesniedza 2014. gada 24. februāra saistošo nodomu vēstuli, informējot KPMG par savām finansiālajām iespējām, un 2014. gada 11. martā *Capricorn* iesniedza pārdevējiem 2014. gada 10. martā [...] saistošo nodomu vēstuli, kas adresēta uzņēmumam *Capricorn*, to informējot, ka [...] vēlas parakstīt aizdevumu 45 miljonu euro apmērā uzņēmumam *Capricorn* konkrēto aktīvu iegūšanai. Pamatojoties uz šo pretendentu piedāvājumiem, vienlaikus tika apspriesti un notariāli apstiprināti līgumi ar [2. pretendentu] – 2014. gada 7. martā – un ar uzņēmumu *Capricorn* – 2014. gada 10. martā.
- (51) Maksātnespējīgo uzņēmumu kreditoru komiteja 2014. gada 11. martā apstiprināja pārdošanu uzņēmumam *Capricorn* (precīzāk, uzņēmumam *capricorn NÜRBURGRING Besitzgesellschaft GmbH*) kā pretendentam ar vienu no augstākajiem piedāvājumiem, kam bija pievienots arī finansējuma apliecinājums. Proti, *Capricorn* piedāvājuma cena bija 77 miljoni euro, bet [2. pretendenta] piedāvājuma cena bija [47–52] miljoni euro. Pārdošanas līgumu ar *Capricorn* uzņēmumi NG, MSR un CMHN parakstīja 2014. gada 11. martā, bet maksātnespējas administratori – 2014. gada 13. martā ⁽⁶⁷⁾.
- (52) Saskaņā ar iepriekš aprakstīto konkursa procedūru uzņēmumu NG, MSR un CMHN aktīvus (materiālos un nemateriālos aktīvus, tostarp visu zemi, ēkas, preču zīmes un interneta domēna tiesības), bet ne saistības un finanšu aktīvus, iegādājās *Capricorn*. *Capricorn* akcionāri ir *capricorn HOLDING GmbH* ⁽⁶⁸⁾ ar 67 % akciju un *GetSpeed GmbH & Co KG* ⁽⁶⁹⁾ ar 33 % akciju.

⁽⁶⁴⁾ 9 piedāvājumi attiecās ar visām aktīvu kopām, 3 bija saistīti ar sacīkšu trasi, bet 11 piedāvājumi attiecās uz citām aktīvu kopām vai atsevišķiem aktīviem.

⁽⁶⁵⁾ Uz visiem aktīviem attiecinātais piedāvājums ar augstāko cenu atbilda visiem kritērijiem. Kopā visiem aktīviem bija 6 indikatīvie piedāvājumi, kas nodrošināja vairāk nekā 25 % no labākā piedāvājuma. Uz visiem aktīviem attiecinātie piedāvājumi, kas nesasniedza 25 % no labākā piedāvājuma, turpmāk netika ņemti vērā to cenas līmeņa dēļ. Tas pats attiecās uz sacīkšu trasi un piedāvājumiem citiem aktīviem, jo arī tie kopumā nesasniedza 25 % no labākā piedāvājuma. 5 no 6 kritērijiem atbilstošajos piedāvājumos, kas attiecās uz visiem aktīviem, netika paskaidrots par savu finansējumu indikatīvā piedāvājuma iesniegšanas laikā, tādēļ tika lūgts apliecināt savu spēju finansēt aktīvu pirkumu.

⁽⁶⁶⁾ Sk. 60. zemsvītras piezīmi iepriekš.

⁽⁶⁷⁾ Kā norāda Vācijas iestādes, pārdošanas cenas (77 miljoni euro) turpmāka sadale trim maksātnespējīgajiem uzņēmumiem tiks veikta saskaņā ar valsts maksātnespējas un nodokļu tiesību aktiem.

⁽⁶⁸⁾ *Capricorn* grupa ir Vācijas uzņēmumu grupa, kas starptautiskā līmenī aktīvi darbojas sacīkšu automobiļu būvē, sacīkšu automobiļu testēšanā un vēsturisko sacīkšu automobiļu tehniskajā apkopē. Visas *capricorn HOLDING GmbH* akcijas pieder Robertino Vildam (*Robertino Wild*).

⁽⁶⁹⁾ *GetSpeed GmbH & Co KG* ir Vācijas motosporta uzņēmums, kas aktīvi darbojas automobiļu tehniskās apkopes jomā, sacīkšu pasākumu organizēšanā un vadītāju stresa līmeņa uzraudzībā. 99 % šī uzņēmuma akciju pieder Akselam Heinemanam (*Axel Heinemann*), bet atlikušais 1 % – Adamam Osiekam (*Adam Osieka*).

- (53) To darba līgumu nodošanā, kas saistīti ar konkursam pakļautajām aktīvu kopām, tiek ievēroti Vācijas tiesību akti ⁽⁷⁰⁾ un Vācijas darba tiesas prakse ⁽⁷¹⁾, kas paredz, ka personāls automātiski tiek nodots aktīvu pircējam, bet maksātnespējas apstākļos pircējs var pieprasīt maksātnespējas administratoram lauzt darba līgumus. Izmeklēšanā esošajā lietā pārdošanas līgums paredzēja, ka NBG (pašreizējais *Nürburgring* kompleksa apsaimniekotājs) 2014. gadā lauztu darba līgumus pēc *Capricorn* pieprasījuma. Patiesi, *Capricorn* secināja – lai panāktu iegūto aktīvu ekonomiski dzīvotspējīgu darbību, tam būs vajadzīgi 253 darbinieki no visiem 297 darbiniekiem (skaits 2014. gada sākumā), tādēļ uzņēmums pieprasīja NBG lauzt darba līgumus ar 44 darbiniekiem. Rezultātā 85 % no maksātnespējīgo uzņēmumu personāla 2015. gada 1. janvārī (datums, kad *Capricorn* sāks iegūto aktīvu darbību) pāries uz uzņēmumu *Capricorn*.
- (54) Pārdošanas līguma pušu pienākums īstenot līgumu ir vienīgi gadījumā, ja tiek pieņemts tāds Komisijas lēmums, kurā atzīts, ka ne pircējs, ne tā sabiedrība, kas veic pamatdarbību, nav atbalsta saņēmēji saskaņā ar novērtējumu par nelikumīga atbalsta atgūšanu, un a) laikposms likumīgai Komisijas lēmuma apstrīdēšanai jau ir beidzies un apelācija nav iesniegta, vai b) gadījumā, ja apelācija ir iesniegta, ir pieņemts turpmāk neapstrīdams tiesas spriedums, kas apstiprina Komisijas lēmumu. Šā nosacījuma mērķis ir novērst neatbilstību starp aktīvu cenu 77 miljoni euro un ar tiem saistīto finanšu risku, kas izriet no iespējamām valsts atbalsta atgūšanas saistībām 456 miljonu euro apmērā, pamatojoties uz Komisijas 2012. gada 21. maija un 2012. gada 7. augusta lēmumu sākt un attiecīgi pagarināt oficiālo izmeklēšanas procedūru.
- (55) Uzņēmējdarbību 2014. gada sezonā vada uzņēmums NBG. Pēc tam šo uzņēmumu ir paredzēts likvidēt. NBG 2014. gada naudas plūsmu (6 miljonus euro) iekasē pārdevējs. Tā nemainīgas komisijas naudas formā veido pārdošanas cenas daļu, lai veicinātu līguma izpildi. Atbalsta saņēmēji uzņēmumi NG, MSR un CMHN saistībā ar to maksātnespējas procedūru ir pilnībā apturējuši visu darbību un nenodarbina nevienu darbinieku. Vienlaikus maksātnespējas administratoriem saskaņā ar Vācijas bankrota tiesībām ir uzticēta tiesvedība, lai nokārtotu visas uzņēmumu prasības un saistības maksātnespējas procedūrā. Pēc tam, kad visas prasības un saistības būs nokārtotas un maksātnespējas tiesa apstiprinās galīgo likvidāciju, uzņēmumus var dzēst no uzņēmējdarbības reģistra.
- (56) Lai vadītu uzņēmējdarbību 2015. gada sezonā, pircējs (*Capricorn*) dibinās uzņēmumu *Capricorn NÜRBURGRING GmbH* (turpmāk “*OpCo*”), kas slēgs līgumus 2015. gada sezonai. Lai nodrošinātu, ka atbalsta saņēmēji pilnībā aiziet no tirgus, Komisija tika informēta par turpmāk norādītajiem pasākumiem. Ja 2015. gada sākumā nav neapstrīdama Komisijas lēmuma, pārdotie aktīvi līdz 2015. gada 1. janvārim tiks nodoti jaunajam uzņēmumam (turpmāk “*NewCo*”), kurā 95,1 % akciju piederēs pircējam un 4,9 % – neatkarīgam pilnvarotajam. Pilnvarotais rīkosies kreditoru, bet ne maksātnespējīgo valsts atbalsta saņēmēju interesēs, tomēr tam nebūs jāpilda kreditoru norādījumi. Turklāt starp *NewCo* un *OpCo* tiks noslēgts nomas līgums, kurš būs spēkā līdz datumam, kurā stāties spēkā pārdošanas līgums. *OpCo* uzņēmējdarbību vadīs savā vārdā, pamatojoties uz savu uzņēmējdarbības plānu un pats izvēloties savu personālu (sk. 53. apsvērumu iepriekš). Nomas maksas kopsumma būs EUR [4,6–5,1] gadā, kas jāmaksā uzņēmumam *NewCo* un ir izmantojama kā *Nürburgring* uzņēmumu likvidācijas masa (visi maksājumi maksātnespējīgā parādnieka mantas labā tiek pārskaitīti uz maksātnespējas administratoru trasta kontu vienīgi sadalei kreditoriem). Kad Komisijas lēmums būs stājies spēkā, pilnvarotais nodos visas savas *NewCo* akcijas pircējam. No otras puses, ja pircējs neizpilda savas līgumā noteiktās maksājumu saistības, pilnvarotais varēs pārdot aktīvus. Turklāt gadījumā, ja Komisijas lēmums tiek anulēts, aktīvi tiek atdoti maksātnespējas administratoriem tūlītējai pārdošanai, jo saskaņā ar Vācijas maksātnespējas tiesību aktu likvidācijas saistības paliek spēkā arī šādā gadījumā. Uzņēmumam *NewCo* nav iespēju turpināt vadīt *Nürburgring* uzņēmumus. Komisija atzīmē, ka šāda situācija nemaina pārdošanas pamatnoteikumus, tostarp pārdošanas cenu un maksājumu noteikumus, kas paliek tādi paši ⁽⁷²⁾.

⁽⁷⁰⁾ Vācijas Civilt kodeksa (“*Bürgerliches Gesetzbuch*”) 613. pants.

⁽⁷¹⁾ BAG, 2013. gada 19. decembra spriedums – 6 AZR 790/12; BAG, 2003. gada 20. marta spriedums – 8 AZR 97/02.

⁽⁷²⁾ Maksātnespējas administratori un pircējs 2014. gada 13. augustā vienojās, ka pirkuma cenas otrā iemaksa ir jāmaksā 2014. gada 31. oktobrī, nevis 2014. gada 31. jūlijā ar piemērojamo procentu likmi 8 % un ķīlām (aizstājot naudas nodrošinājumu [4,6–5,1] miljoni euro): a) *Capricorn* akcionāra Robertino Vilda *Capricorn* akcijām; b) visām savstarpējām *Capricorn* grupas uzņēmumu prasībām; c) prasībām, kas izriet no pārdošanas līguma attiecībā uz projektu “*Campus*” (jāslēdz); un d) Robertino Vilda mākslas darbu kolekciju. Federālā zeme lēmuma pieņemšanas procesā par iepriekš minēto līgumu nebija iesaistīta.

3. VĀCIJAS IESTĀŽU PIEZĪMES

3.1. GRŪTĪBĀS NONĀCIS UZŅĒMUMS

- (57) Vācijas iestādes savās piezīmēs oficiālās izmeklēšanas procedūrā apgalvoja, ka NG nebija grūtībās nonācis uzņēmums ne 2008. gada 1. jūlijā ⁽⁷³⁾, ne ISB aizdevuma EUR 325 265 000 piešķiršanas laikā 2010. gada 28. jūlijā ⁽⁷⁴⁾. Attiecībā uz uzņēmumu NG, MSR un CMHN stāvokli laikā no 2012. gada maija līdz 2012. gada jūlijam un oficiālās izmeklēšanas procedūras paplašināšanu Vācijas iestādes norāda, ka Komisija nav ņēmusi vērā uzņēmumu NG, MSR un CMHN maksātnespēju kā nenovēršanas sekas tās lēmumam neapstiprināt glābšanas atbalstu prejudiciālajā tiesvedībā ⁽⁷⁵⁾ un ka tādējādi tā ir pārkāpusi samērīguma principu ⁽⁷⁶⁾. Vācijas iestādes arī norāda, ka infrastruktūras būvniecību un īpaši *Formula 1* sacīkšu un *Superbike* trases pasākumu organizēšanu uzņēmums NG veica publiskā sektora vārdā ⁽⁷⁷⁾ un ka šā iemesla dēļ minētos pasākumus nevar ņemt vērā tā ekonomiskās situācijas analīzē, grūtībās nonākuša uzņēmuma klasificēšanā un vienreizēja atbalsta principa piemērošanā ⁽⁷⁸⁾.

3.2. VALSTS LĪDZEKĻI UN ATTIECINĀMĪBA

- (58) Attiecībā uz uzņēmuma NG īstenotajiem pasākumiem Vācijas iestādes atzīst, ka līdzekļi ir attiecināmi uz valsti ⁽⁷⁹⁾.

3.3. SAIMNIECISKĀ DARBĪBA

- (59) Kā norāda Vācijas iestādes, tribīnes, daudzfunkcionālo zaļu, piekļuves būvju un izglītojošus un izklaides pasākumus piedāvājoša atpūtas centra būvniecība (projekta *Nürburgring 2009 I daļa* ⁽⁸⁰⁾ 80) nav saimnieciska darbība un spriedumu lietā *Leipzig/Halle* ⁽⁸¹⁾ nevar attiecināt uz vispārīgu (reģionālu un sporta) infrastruktūru būvniecību ⁽⁸²⁾ – būvniecība attiecas uz objektiem, kas atbilst 2007. gada Komisijas Baltās grāmatas par sportu

⁽⁷³⁾ Vācijas shēma, ko Komisija apstiprināja 2009. gada 19. februārī lietā C 38/2009 *Federal Framework for low interest loans* ("Pagaidu shēma"), attiecas uz uzņēmumiem, kuri nebija nonākuši grūtībās 2008. gada 1. jūlijā. Atbalstu var piemērot uzņēmumiem, kuri minētajā datumā nebija nonākuši grūtībās, bet globālās finanšu un ekonomiskās krīzes rezultātā nonāca grūtībās vēlāk.

⁽⁷⁴⁾ Vācijas iestādes uzskata, ka uzņēmums NG neatbilda stingriem kritērijiem saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 10. punktu, ka Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 11. punktā noteikto maigo kritēriju izpausmes bija neviendabīgas un ka uzņēmums neatbilda arī Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 9. punkta vispārējo prasību kritērijiem.

⁽⁷⁵⁾ Vācijas iestādes uzskata, ka oficiālās izmeklēšanas procedūras paplašināšana bija vērsta pret glābšanas atbalsta koncepcijas mērķi, ka atbalstam bija jānovērš uzņēmumu NG, MSR un CMHN maksātnespēja, dodot tiem sešus mēnešus laika pārstrukturēšanas plāna sagatavošanai, ka akcionāri bija gatavi vienoties par pārstrukturēšanas plāna konkrētiem mērķiem, tostarp aktīvu pārdošanu un turpmāku uzņēmumu NG, MSR un CMHN likvidāciju, ka līdz šim attiecībā uz uzņēmumu NG nav pieņemts līdzekļu atgūšanas lēmums un ka tiesas prakses kritēriji *Deggendorf* lietā tādējādi nav izpildīti, turklāt, ņemot vērā lietas unikālo sistēmu, glābšanas atbalsta apstiprināšana neradītu precedentu citām lietām.

⁽⁷⁶⁾ Vācijas iestādes atsaucas uz spriedumu lietā GC T-237/99 (2000, II-3849. lpp., 37. punkts) – *BP Netherlands and others*; T-111/01 (2001, II-2335. lpp., 26. punkts) – *Saxonia Edelmetalle*. Coj 56/89 (1989, 1693, 39. punkts) – *Publishers Association*; GC, T-29/92 (R) (1992, II-2161. lpp., 38. punkts un nākamais SPO un citi punkti).

⁽⁷⁷⁾ Vācijas iestādes atsaucas uz spriedumu lietā Coj T-20/03 *KAHLA/Thüringen Porzellan GmbH*, 124. punkts un nākamie punkti. Vācijas iestādes uzskata, ka no valsts atbalsta viedokļa šie pasākumi ir jāuzlūko par tādiem, kuriem ir īpašs nolūks, nevis parasta NG uzņēmējdarbība, un ka gan akcionāri, gan uzņēmuma vadība raudzījās uz uzņēmumu NG kā līdzekli, lai saglabātu sporta infrastruktūru valsts īpašumā un organizētu bezpeļņas sporta pasākumus, kurus nepiedāvātu bez zaudējumu segšanas no publiska finansējuma, un ka bez šādas izpratnes ne NG akcionāri, ne uzņēmuma vadība nevarētu uzņemties saistības, turklāt šo īpašo nolūku izmaksas tādēļ nevarētu ietvert finanšu novērtējumā.

⁽⁷⁸⁾ Informāciju par vienreizējā atbalsta principu sk. Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 3.3. iedaļā.

⁽⁷⁹⁾ Attiecīgajiem pasākumiem bija nepieciešams NG uzraudzības padomes atbalsts, bet šīs padomes locekļus iecēla vienīgi publiskas iestādes.

⁽⁸⁰⁾ I daļas ieguldījums ir 215 miljoni euro (185 miljoni euro no likvidāto līdzekļu kopējā fonda, 30 miljoni euro – federālās zemes akcionāru aizdevums).

⁽⁸¹⁾ Spriedums apvienotajās lietās T-443/08 un T-455/08 *Freistaat Sachsen, Flughafen Leipzig/Halle* un citi/Komisija (Krājums 2011, II-1311. lpp.), pēc pārsūdzības atstāts spēkā ar spriedumu lietā C-288/11 *P Mittelldeutsche Flughafen AG un Flughafen Leipzig-Halle GmbH/Komisija* (Krājums 2012, I-0000. lpp.).

⁽⁸²⁾ Vācijas iestādes uzskata, ka šādi grozījumi Komisijas lēmumu pieņemšanas praksē ir pretrunā 2007. gada Komisijas Baltās grāmatas par sportu un juridiskās noteiktības principiem. Šādi grozījumi būtu piemērojami lietām vienīgi nākotnē, nevis *Nürburgring* kompleksa sporta infrastruktūras būvniecībai, kas pabeigta jau 2011. gadā. Valsts atbalsta aizliegums sporta infrastruktūru būvniecības un darbības finansēšanā būtu atzīstams par grozījumiem ES iestāžu un dalībvalstu kompetenču pārdalē un neatbilstu subsidiaritātes principam.

kritērijiem (daudzfunkcionāla lietošana, nediskriminējoša piekļuve utt.), un neviens privātais ieguldītājs neīstenoju šādu projektu, turklāt sacīkšu trases parasti netiek būvētas privāti to nepietiekamās rentabilitātes dēļ⁽⁸³⁾.

- (60) Attiecībā uz *Formula 1* pasākumiem Vācijas iestādes uzskata, ka tie principā strukturāli rada deficītu un šos pasākumus nevar uzskatīt par parastu NG uzņēmējdarbību, jo pat ar valsts atbalstu tie rada uzņēmumam NG negatīvu finansiālo rezultātu, un uzņēmums NG neorganizētu šos pasākumus, ja nebūtu gaidāms publisks finansējums un ja publiskās iestādes nenolemtu finansēt *Formula 1* pasākumus, izmantojot uzņēmuma NG palīdzību nesaistītu uzņēmumu darījuma principu reģionālās politikas īstenošanai⁽⁸⁴⁾. Tādēļ Vācijas iestādes uzskata, ka šo pasākumu organizēšanu nevar uzskatīt par uzņēmuma NG saimniecisko darbību. Ja tas bija atbalsts, Vācijas iestādes uzskata, ka tas atbilda VTNP kritērijiem.

3.4. SELEKTIVITĀTE

- (61) Vācijas iestādes uzskata, ka pat gadījumā, ja pasākumu finansēšana bija saimnieciska darbība, tā nebija selektīva, jo atbilst 2007. gada Baltās grāmatas par sportu kritērijiem (nav viena lietotāja; nediskriminējoša piekļuve; daudzfunkcionāla lietošana un noma par saprātīgām, tirgum līdzvērtīgām cenām; infrastruktūru nenodrošina tirgus, jo tas nebūtu ekonomiski izdevīgi; publisko iestāžu atbildība).

3.5. PRIEKŠROCĪBA

a) Pasākumi, kuri ietverti 2012. gada 21. marta lēmumā

- (62) Vācijas iestādes piebilst, ka nav atradušas ilgtermiņa privāto ieguldītāju, kurš vēlētos ieguldīt projektā *Nürburgring 2009*.
- (63) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 1** (kapitāla rezervju maksājumi un kapitāla palielinājums 2004. gada augustā, 2004. gada decembrī un 2007. gada septembrī) Vācija iestādes uzskata, ka jautājums par priekšrocību uz šo pasākumu nav attiecināms, jo pasākuma mērķis nebija saimnieciskā darbība.
- (64) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 2** Vācijas iestādes uzskata, ka uzņēmuma NG saviem meitasuzņēmumiem piešķirto aizdevumu procentu līmenis (6 %) neveido priekšrocību meitasuzņēmumiem, jo tas ir salīdzināms ar tirgū izmantoto aizdevumu procentiem.
- (65) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 3** Vācijas iestādes uzskata, ka no likvido līdzekļu kopējā fonda 170 miljonu euro apmērā finansētie pasākumi⁽⁸⁵⁾ tika īstenoti atbilstoši tirgus noteikumiem, jo: a) federālā zeme likvido līdzekļu kopējo fondu izmanto līdzīgi kontrolāciju sabiedrībai, kas darbojas tirgū⁽⁸⁶⁾; b) NG samaksāja procentus noteiktajā kārtībā; un c) līdzekļi tika pilnībā atmaksāti saistībā ar pasākumu Nr. 8. Vācijas iestādes arī norādīja, ka federālās zemes uzņēmumam ISB no likvido līdzekļu kopējā fonda piešķirtie aizdevumi bija paredzēti tikai ISB refinansēšanai par tā aizdevumiem uzņēmumam NG (sk. arī 70. apsvērumu) un ka federālās zemes tirgus nosacījumi likvido līdzekļu kopējā fonda darījumu rezultātā netika pārnesti uz uzņēmumu NG kā debitoru.
- (66) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 4** (uzņēmuma NG uzņēmumam MSR piešķirtie aizdevumi) Vācijas iestādes norāda, ka 7 % šķiet atbilstam tirgum.
- (67) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 5** (uzņēmuma NG uzņēmumam CST sniegtais atbalsts) Vācijas iestādes norāda, ka tas atbilst tirgum: pēc sākotnējās uzņēmumu NG un MIB veiktas projekta finansēšanas saskaņā ar paritātes

⁽⁸³⁾ Vācijas iestādes, atsaucoties uz *Communication & Network Consulting, Formula Money 2011*, 145. lpp., norāda, ka laikā no 1999. gada līdz 2011. gadam 8 trases no pasaulē uzbūvētajām 11 sacīkšu trasēm tika būvētas par valsts naudu.

⁽⁸⁴⁾ Vācijas iestādes uzskata, ka *Formula 1* pasākumiem ir būtiska makroekonomiskā ietekme tos organizējošajās valstīs (subsīdiju un to veicinātā rezultāta proporcija esot 1:5).

⁽⁸⁵⁾ Vācijas iestādes apgalvo, ka likvido līdzekļu kopējā fonda izmantošana projektam veido uzņēmuma gadījumu, kas neatbilst parastai likvido līdzekļu kopējā fonda izmantošanai, un ka finansēšana, izmantojot likvido līdzekļu kopējo fondu, ir īslaicīga un paredzēta īstenojamā projekta sākotnējam finansējumam, līdz to pārņems ilgtermiņa privāts ieguldītājs.

⁽⁸⁶⁾ Vācijas iestādes apgalvo, ka likvido līdzekļu kopējā fonda nolūks ir ekonomiski pamatotā veidā uzlabot naudas plūsmu starp federālo zemi un tās meitasuzņēmumiem un jo īpaši samazināt kontrolāciju sabiedrības finansēšanas izmaksas, ka federālā zeme nodrošina īstermiņa vajadzības kapitāla tirgū, ka procentu likmes likvido līdzekļu kopējā fonda naudas līdzekļiem atbilst federālās zemes ikdienas likmēm tirgū, ka federālajai zemei nerodas nekādas procentu izmaksas, ka tirgus apstākļi attiecībā 1:1 tiek pielāgoti likvido līdzekļu kopējā fonda dalībniekiem un ka federālās zemes Finanšu ministrija ir vienīgi īstenošanas platforma.

nosacījumiem uzņēmums MIB vēlāk nespēja nodrošināt nepieciešamos akcionāru aizdevumus tādā pašā summā, kā piedāvāja NG. Tā kā uzņēmuma NG izstāšanās no projekta apdraudētu biļešu sistēmas savlaicīgu nodrošinājumu, kā arī, visticamāk, padarītu nevērtīgu iepriekšējo NG ieguldījumu, uzņēmumam NG mainītos apstākļos bija vēlams neatteikties no plānotā projekta, īpaši tādēļ, ka uzņēmējdarbības plāns ļāva cerēt uz pamatotu atdevi, turklāt NG saņēma nodrošinājumu no NG.

- (68) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 6** (uzņēmumam IPC samaksātā atlīdzība un aizdevums uzņēmumam MSR, kā starpnieku izmantojot PNG) Vācijas iestādes apgalvo, ka saņēmēji attiecīgos maksājumus saņēma kā atlīdzību par pakalpojumiem un kā aizdevumu tirgum līdzvērtīgos apstākļos.
- (69) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 7** (uzņēmuma MIB prasību pret CST cedēšana uzņēmumam NG) Vācijas iestādes neaplūko jautājumus, kas attiecas uz iespējamo priekšrocību.
- (70) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 8** (uzņēmuma ISB aizdevums uzņēmumiem NG, MSR un CMHN) Vācijas iestādes norāda, ka uzņēmums ISB nerīkojās neatkarīgi (izmantojot nesaistītu uzņēmumu darbījuma principu) kā (atsevišķs) uzņēmums, bet rīkojās kā atbalsta banka, kas saņem precīzi formulētas norādes no federālās zemes administrācijas un ir tās daļa ⁽⁸⁷⁾. Kā norāda Vācijas iestādes, II līguma principi ir piemērojami uzņēmuma ISB aizdevuma refinansēšanai ⁽⁸⁸⁾, izmantojot ISB līdzdalību likvīdo līdzekļu kopējā fondā, un tādēļ šī līdzdalība neveido atbalstu par labu uzņēmumam ISB ⁽⁸⁹⁾.
- (71) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 9** (federālās zemes garantija uzņēmumam ISB saistībā ar pasākumu Nr. 8) Vācijas iestādes norāda, ka attiecīgā garantija attiecas uz riska daļu iekšējās attiecībās starp ISB un federālo zemi un nenodrošina priekšrocības aizdevuma saņēmējiem (NG, MSR un CMHN), jo neveicina uzlabotus aizdevuma nosacījumus ⁽⁹⁰⁾.
- (72) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 10** (2010. gada 25. martā noslēgtais uzņēmējdarbības nomas līgums) Vācijas iestādes iesniedza federālās zemes pasūtīto eksperta 2011. gada 29. septembra atzinumu par *Nürburgring* kompleksa uzņēmējdarbības nomu, kurā noteikta virkne minimālo un maksimālo tirgum atbilstošu gada nomas maksu. Vācijas iestādes uzskata, ka saskaņā ar eksperta atzinumu prognozējamā nomas maksa ir 20 % virs maksimālā tirgus līmeņa un tā segtu iznomātāja būvniecības izmaksas 330 miljonu euro apmērā un radītu pamatotu peļņu ⁽⁹¹⁾.
- (73) Attiecībā uz aizdevumiem **pasākumā Nr. 11** (uzņēmuma RIM uzņēmumam MSR piešķirtie aizdevumi, izmantojot *Mediinvest* un PNG kā starpniekus), ar ko finansēja projekta *Nürburgring 2009 II* daļu, Vācijas iestādes apgalvo, ka tie atbilst tirgus ekonomikas ieguldītāja principam un neietver priekšrocību, jo piemērotās procentu likmes pārsniedz piemērojamās atsauces likmes (izņemot divus 2008. gada 12. novembra un 2008. gada 22. decembra aizdevumus).

⁽⁸⁷⁾ Attiecībā uz 2012. gada 21. marta lēmuma 137. punktu Vācijas iestādes norāda, ka atbalsta banku lietā (*„Spezialkreditinstitute“*) atbalsta saņēmēji var būt divos līmeņos: 1) īpašam nolūkam paredzētas bankas un 2) uzņēmumi, kurus finansē īpašam nolūkam paredzētas bankas, un ka īpašam nolūkam paredzēto banku priekšrocības kopš 2002. gada ir ietvertas II līgumā (*„Verständigung II“*), turklāt 2012. gada 21. marta lēmumā ir teikts, ka īpašam nolūkam paredzētas bankas var piešķirt aizdevumus tikai gadījumos, kad debitors tādos pašos tirgus apstākļos nesaņemtu nekādu aizdevumu. Tomēr Vācijas iestādes norāda, ka atbalsta bankas var piešķirt aizdevumus tirgus apstākļos (speciālajām kredītiestādēm nav ierobežojumu atbalsta piešķiršanā) un ka valsts atbalsta novērtēšana jāveic katrā atsevišķā gadījumā.

⁽⁸⁸⁾ Īpaši attiecībā uz ISB aizdevumu (pasākums Nr. 8) Vācijas iestādes norāda, ka priekšrocība ietver ne vairāk kā starpību starp tirgū maksātajiem procentiem un faktiski samaksātajiem procentiem, bet ne aizdevuma kopsummu, un ka gadījumā, ja Komisija to apšauba, ir jāiegūst eksperta atzinums.

⁽⁸⁹⁾ Vācijas iestādes apgalvo, ka, ņemot vērā II līgumu, Komisija piekrita priekšrocībām, kas izriet no garantijām atsevišķu īpašu kredītiestāžu labā, ciktāl to darbību ierobežo precīzi definēts sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas uzdevums, un ka šādos apstākļos īpaša veida garantiju, piemēram, *Gewährträgerhaftung*, *Anstaltslast* un *Refinanzierungsgarantien*, izmantošana ir saderīga ar valsts atbalsta noteikumiem. Vācijas iestādes arī norāda, ka Komisija 2004. gada 16. jūnija lēmumā lietā N179/04 Somijas komunālās garantijas atzina, ka īpašās kredītiestādes nav uzņēmumi, ja tās gūst ieguvumu no publiskā finansējuma vienīgi saistībā ar to sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas uzdevumu.

⁽⁹⁰⁾ Vācijas iestādes norāda, ka aizdevuma noteikumi ir pilnīgi un pēc federālās zemes norādījumiem neatkarīgi noteikti aizdevumu piešķiršanai un ka ISB tādēļ nav manevrēšanas iespēju, ka lēmumu piešķirt aizdevumu pieņēma un ar to saistītos riskus uzņēmās federālā zeme, un, galvenais, tā kā federālā zeme pieņēma rīkojumu par aizdevumu, tā uzņēmās arī aizdevuma nodrošinājumu saskaņā ar Vācijas Civilt kodeksu.

⁽⁹¹⁾ Vācijas iestādes arī norāda, ka nav svarīgi, vai nomas maksa sedz būvniecības izmaksas, jo ieguldījuma izmaksas veido neatgūstamās izmaksas, kuras neietekmē racionāla ieguldītāja nākotnes lēmumus. Turklāt Vācijas iestādes norādīja, ka pat gadījumā, ja nomas maksai būtu jāamortizē ieguldījuma izmaksas, pamats būtu plānotie ieguldījumi bez neparedzēta izmaksu pieauguma, ievērojot to, ka projekta sākotnēji plānotās izmaksas bija 215 miljoni euro (135 miljoni euro projekta *Nürburgring 2009 I* daļai un 80 miljoni euro projekta *Nürburgring 2009 II* daļai), taču faktiskās izmaksas bija 330 miljoni euro (215 miljoni euro projekta *Nürburgring 2009 I* daļai un 115 miljoni euro projekta *Nürburgring 2009 II* daļai), un tas ir jāņem vērā, pat ja minimālā nomas maksa, kas ir aptuveni 280 miljoni euro, amortizētu plānotos ieguldījumus.

- (74) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 12** (federālās zemes garantija uzņēmuma RIM aizdevumiem MSR, izmantojot Mediinvest kā starpnieku pasākumā Nr. 11) Vācijas iestādes norāda, ka federālās zemes garantija rada priekšrocību vienīgi aizdevumu saņēmējiem, bet nerada priekšrocību uzņēmumam ISB vai RIM, jo garantija bija aizdevumu piešķiršanas prasība.
- (75) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 13 un 14** (dotācijas no azartspēļu nodokļa tūrisma veicināšanai ⁽⁹²⁾ un federālās zemes aizdevumi) Vācijas iestādes neapgalvo, ka tie atbilst tirgus ekonomikas ieguldītāja principam. Attiecībā uz azartspēļu nodokli Vācijas iestādes apraksta pasākumu kā infrastruktūru izmaksu kompensāciju saistībā ar tūrisma veicināšanu. Attiecībā uz parādu pakārtotību Vācijas iestādes apgalvo, ka tai ir tikai deklaratīvs raksturs, jo katrs akcionāru aizdevums maksātnespējas procedūrā vienalga tiek pakārtots, un ka tādējādi šī pakārtotība rada iespējamu ietekmi tikai uz valsts budžetu, līdz ar to neveidojot priekšrocību ⁽⁹³⁾.
- (76) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 15** (uzņēmuma MSR akciju nonākšana uzņēmumu NG un RIM pārvaldībā) Vācijas iestādes uzskata, ka tas neveido ekonomisku priekšrocību uzņēmumiem Mediinvest, Geisler & Trimmel un Weber, jo: a) tas tika īstenots par simbolisku cenu EUR 1 par akciju; b) tas neietvēra nekādas citas priekšrocības, piemēram, akcionāru aizdevumu vai akcionāru garantiju anulēšanu; c) NG un RIM pārņēma MSR akcijas, lai projekta Nürburgring 2009 II daļas īpašumu apvienotu ar I daļas īpašumu un veidotu vienotu uzņēmējdarbības koncepciju; un d) jautājumam par to, vai uzņēmums MSR bija nonācis grūtībās pārņemšanas laikā, nav nozīmes novērtējumā, jo MSR ir uzņēmums ar ierobežotu atbildību, tādējādi akcionāru atbildība jebkurā gadījumā ir ierobežota ar uzņēmuma kapitālu.
- (77) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 16** (federālās zemes uzņēmumam NG nodrošinātais Formula 1 sacīkšu radīto zaudējumu finansējums) Vācijas iestādes norāda, ka tā nav saimnieciska darbība un ka Formula 1 pasākumu finansēšana kopumā nav rentabla.
- (78) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 17** (Formula 1 koncesijas līgums) Vācijas iestādes apgalvo, ka tas ir saistīts ar uzņēmējdarbības nomas līguma noteikumiem. Vācijas iestādes apgalvo – ņemot vērā, ka nomas maksa ievērojami ([...] %) pārsniedz tirgus līmeni, abi līgumi ir jāuzskata par kopumā līdzsvarotiem (ietverot uzņēmuma NAG ieguvumus no koncesijas līguma) ⁽⁹⁴⁾.

b) Pasākumi, kuri ietverti 2012. gada 7. augusta lēmumā ⁽⁹⁵⁾

- (79) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 18** (parādu restrukturizācija) Vācijas iestādes norāda, ka tas bija nepieciešams, lai izvairītos no nenovēršamas maksātnespējas, un ka tāpat rīkotos arī privāts akcionārs.
- (80) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 19** (parādu pakārtotība un garantija) Vācijas iestādes apgalvo, ka tas neveido pat iespējamu slogu valsts budžetam, ka to īstenotu arī privāts ieguldītājs un ka parādu pakārtotība nerada sekas akcionāriem, jo nebija citu būtisku kreditoru.

3.6. KONKURENCES KROPLŪJUMI UN IETEKME UZ TIRDZNIECĪBU

- (81) Vācijas iestādes uzskata, ka pasākumi viesnīcu un restorānu interesēs nerada iespējamu ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm ⁽⁹⁶⁾.

⁽⁹²⁾ Vācijas iestādes norāda, ka subsīdijām ir jāsedz to uzņēmuma NG ieguldījumu zaudējumi, kas paredzēti tūristu piesaistei Nürburgring objektiem projekta Nürburgring 2009 ietvaros, un ka mērķis bija veicināt Nürburgring kompleksa pievilcīgumu visa gada garumā, lai uzlabotu strukturāli vāja reģiona stāvokli, sekmējot tūrismu.

⁽⁹³⁾ Vācijas iestādes atsaucas uz lietu C-72/91 *Sloman Neptun*.

⁽⁹⁴⁾ Vācijas iestādes arī apgalvo, ka šīs sistēmas mērķis ir piesaistīt iespējami vairāk apmeklētāju, lai maksimāli palielinātu pozitīvo makroekonomisko ietekmi un segtu uzņēmuma NG saistītās izmaksas (licences maksa, sacīkšu trases licencēšana atbilstoši FIA 1. kategorijai).

⁽⁹⁵⁾ Vācijas iestādes norāda – Komisijas atzinums, ka 2008. gada 1. jūlijā NG ir grūtībās nonācis uzņēmums, bija nepiemērots, ka saistībā ar paziņoto glābšanas atbalstu vienreizēja atbalsta principa piemērošana bija kļūdaina, ka oficiālās izmeklēšanas procedūras paplašināšana nebija samērīga un ka pasākumi neietver atbalstu.

⁽⁹⁶⁾ Vācijas iestādes apgalvo, ka starptautiskos viesus piesaista sacīkšu trase, nevis izmitināšanas objekti vai restorāni. Tādējādi Vācijas iestādes secina, ka attiecīgajam pasākumam nav ietekmes uz tūrisma plūsmām.

3.7. SADERĪBA

a) **Sacīkšu trases objekti**

- (82) Vācijas iestādes uzskata, ka *Nürburgring* komplekss ir būtisks objekts tautsaimniecības un nodarbinātības uzlabošanai reģionā, ka tas ir svarīgs un īpaši paredzēts galvenokārt amatieru sportam, ka tas ir daļa no Vācijas motosporta vēstures un kultūras un tādējādi arī daļa no Savienības kultūras mantojuma, ka tam ir ietekme uz satiksmes drošību visā pasaulē, jo šajā trasē testētie automobiļi tiek eksportēti visā pasaulē, ka tā drošas braukšanas centrs piedāvā autovadīšanas apmācības un ka izmeklēšanas pasākumi neattiecas uz sacīkšu trasi kā tādu, bet gan ar sportu saistītu un citu, kas nav ar sportu saistīta un nav sacīkšu trase, infrastruktūru, kā arī *Formula 1* sacīkšu organizēšanu.

b) **Atbalsta saderība saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu**

Kopīgu interešu mērķis

- (83) Vācijas iestādes apgalvo, ka sporta objektu būvniecību var attiecināt uz kopīgu interešu mērķi LESD 165. panta nozīmē ⁽⁹⁷⁾ un ka pasākumus, kas veicina piekļuvi sportam, var atbalstīt ⁽⁹⁸⁾. *Nürburgring* kompleksu raksturo ne tikai daži profesionāli, bet arī amatieru pasākumi un jauniešu motosportistu apmācība. *Nürburgring* kompleksu izmanto arī citiem sporta pasākumiem, piemēram, riteņbraukšanai (*Rad&Run*), skriešanai (*Fisherman's Friend StrongmanRun*) un triatlonam (*Green Hell Triathlon*).

Pasākumu nepieciešamība un samērīgums

- (84) Vācijas iestādes norāda, ka pasākumi ir nepieciešami turpmāk norādīto iemeslu dēļ. No visām [...] pasākumu dienām *Nürburgring* kompleksu profesionālam sportam izmanto tikai [...] dienas, amatieru sportam – [...] dienas un gan amatieru, gan profesionālam sportam – [...] dienas. Amatieru sporta dalībnieku nav vairāk par [...] ([...] profesionāli pret [...] amatieriem). Ar amatieru sportu nesaistītie pasākumi ir *Formula 1*, Vācijas autosacīkšu čempionāts, *Superbike* pasaules čempionāts, mūzikas pasākums *Rock at Ring* un automobiļu ražotāju testa braucieni. Amatieri var braukt ar saviem automobiļiem. Nedēļas nogalēs tiek organizētas lielu Vācijas motosporta apvienību (piemēram, *ADAC*) amatieru sacensības. Darba dienās treniņiem un amatieru sportam trases izmanto atsevišķi klubi. Motosportā nav atsevišķas infrastruktūras profesionālam un amatieru sportam. Turklāt izmeklēšanā ietvertie pasākumi ir paredzēti, lai novērstu komerciālas neveiksmes risku. Ieguldīju atdeve nav prognozējama. Atšķirībā no daudzfunkcionālām arēnām šajā katru gadu tiek organizēti tikai viens vai divi sacīkšu posmi. Neviens privāts ieguldītājs nebūvētu un nefinansētu šādu infrastruktūru. Privāto uzņēmumu līdzdalība projekta *Nürburgring 2009 I* daļā cieta neveiksmi. Tādējādi valsts līdzdalībai bija arī stimulējoša ietekme. Bez federālās zemes valdības skaidri formulētas politiskās gribas uzņēmums NG neīstenotu sporta infrastruktūras modernizāciju un paplašināšanu tādā līmenī, kā tas ir šobrīd. Turklāt Vācijas iestādes apgalvo, ka pasākumu finansējums ir samērīgs. Ar mazāku publiskā sektora finansējumu mērķi netiktu sasniegti. Būves bija vecas, un tām bija jāveic modernizācija. Infrastruktūru dublēšanas nebija. Atšķirībā no Komisijas lietām par daudzfunkcionālām arēnām ⁽⁹⁹⁾ izmeklēšanā ietvertie pasākumi nav saistīti ar jaunu infrastruktūru vai būtisku jaudas palielināšanu.

Līdz nepieciešamajam apmēram ierobežota ietekme uz tirdzniecību un konkurenci

- (85) Vācijas iestādes uzskata, ka ietekme uz tirdzniecību un konkurenci ir neliela un nav pretrunā kopīgām interesēm. Koblenčas tiesa atzina ⁽¹⁰⁰⁾, ka *Nürburgring* komplekss kopā ar *Nordschleife* ir unikāla vieta. Šeit organizētajiem starptautiskajiem un valsts mēroga pasākumiem ir sena vēsture, tādēļ atbalsts sporta infrastruktūrai *Nürburgring* neveicina pasākumu pārcelšanu uz *Nürburgring* kompleksu. *Nürburgring* kompleksā notiek tikai daži starptautiski pasākumi.

⁽⁹⁷⁾ Vācijas iestādes atsaucas uz Komisijas lēmumu lietā SA.33728 Jaunas, daudzfunkcionālas arēnas finansēšana Kopenhāgenā, 33. punkts.

⁽⁹⁸⁾ 98 Vācijas iestādes atsaucas uz Komisijas lēmumiem lietās SA.31722 Atbalsts Ungārijas sporta sektoram, izmantojot nodokļu atlaisti shēmu, 86. punkts un turpmākie punkti, un SA.33952 *Kletteranlagen des Deutschen Alpenvereins*, 68. punkts.

⁽⁹⁹⁾ Vācijas iestādes atsaucas uz lietu SA.33168 Upsalas arēna un SA.33728 Jaunas, daudzfunkcionālas arēnas finansēšana Kopenhāgenā.

⁽¹⁰⁰⁾ Sprieduma lietā U 73/12 *Kart*, 13.12.2012., *Oberlandesgericht Koblenz*.

c) Atbalsta saderība saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta d) apakšpunktu

- (86) Vācijas iestādes apgalvo, ka *Nürburgring*, garākā pastāvīgā sacīkšu trase un vecākais remonta nodalījumu bloks pasaulē, ir daļa no Savienības kultūras mantojuma ⁽¹⁰¹⁾. Dažām *ringwerk* (apvieno muzeju un zinātnes centru) daļām ir muzeja raksturs. Pasākums motosporta kultūras atbalstam bija nepieciešams, jo tas veido kopīgu kultūras identitāti Vācijā un Savienībā, turklāt projekta *Nürburgring 2009* I daļas privātā finansēšana cieta neveiksmi. Pasākums bija arī samērīgs, nebija pasākuma pārmērīgas kompensācijas. Atbalsts neietekmē tirdzniecības un konkurences apstākļus kultūras objektu jomā tādā mērā, ka būtu pretrunā kopīgajām interesēm. *Nürburgring* kultūras objekti konkurē ar reģionāliem vai valsts kultūras objektiem, tādēļ iepriekšējo objektu tirgus daļa ir ierobežota.

d) Atbalsta saderība saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu

- (87) Vācijas iestādes arī apgalvo, ka uzņēmuma NG aizdevumu piešķiršana no likvīdo līdzekļu kopējā fonda un ISB līdzdalība likvīdo līdzekļu kopējā fondā (pasākums Nr. 3) ir saderīga ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, jo tajā laikā saņemt aizdevumu no reālās tautsaimniecības bija gandrīz neiespējami starpbanku tirgus sabrukuma dēļ.

e) Atbalsta saderība saskaņā ar LESD 106. panta 2. punktu

- (88) Vācijas iestādes apgalvo, ka daļa ieguldījumu tūrisma veicināšanas pasākumiem atbilda tajā laikā spēkā esošajām VTNP prasībām ⁽¹⁰²⁾ un acīmredzama kļūda vērtējumā nav konstatējama. Proti, Vācijas iestādes norāda, ka *ringwerk* daļām (īpaši motosporta izstādei, “Zaļās elles” multivides teātrim, *ring meister* un testēšanas centram) ir muzeja raksturs un tas ir izveidots sabiedrības izglītības (kultūras) interesēs, pasākumu centru *Warsteiner* izmanto kā daudzfunkcionālu kongresu, tirdzniecības izstāžu un konferenču organizēšanas vietu, bet stāvvietu ēku laikā, kad nav lielu pasākumu, pilnībā neizmanto. Vācijas iestādes apgalvo, ka uzņēmums, kas darbojas parastos tirgus apstākļos, neveiktu ieguldījumus iepriekš minētajos trīs objektos bez publiskā finansējuma un ka privātā finansējuma neveiksmes projekta *Nürburgring 2009* I daļā liecina – šādu pasākumu objektu būvēm nav tirgus.
- (89) Vācijas iestādes apgalvo, ka *Formula 1* pasākumu organizēšana ir uzskatāma par VTNP, jo arī citās valstīs tos finansē valsts, turklāt šie pasākumi ir ārkārtīgi prestiži un labvēlīgi ietekmē ne tikai attiecīgās dalībvalsts, bet arī visas Savienības makroekonomiku un identitāti.

f) Pagaidu shēma

- (90) Vācijas iestādes uzskata, ka ISB aizdevuma 2.–4. daļa (pasākums Nr. 8) ir saderīga ar iekšējo tirgu saskaņā ar Komisijas paziņojumu “Valsts atbalsta pasākumu Kopienas pagaidu shēma, lai veicinātu piekļuvi finansējumam pašreizējās finanšu un ekonomiskās krīzes apstākļos” ⁽¹⁰³⁾, un pat gadījumā, ja Komisija atzītu, ka NG ir uzņēmums, kas 2008. gada 1. jūlijā bija nonācis grūtībās, un ja ISB aizdevuma 2.–4. daļai nevarētu piemērot pagaidu shēmu, atbalsts uzņēmumiem NG, MSR un CMHN būtu līdzvērtīgs starpībai starp tirgū maksājamo procentu likmi un faktiski samaksāto procentu likmi, bet ne visai aizdevuma summai ⁽¹⁰⁴⁾.

⁽¹⁰¹⁾ Vācijas iestādes atsaucas uz lietu N 158/2010 *Fussballmuseum Dortmund* un N 164/2010 *Leipziger Reit- und Rennverein Scheibenholtz*. Tomēr Vācijas iestādes neapliecina, ka saskaņā ar Vācijas tiesību aktiem sacīkšu trase ir aizsargāts kultūras piemineklis.

⁽¹⁰²⁾ Vācijas iestādes apgalvo, ka makroekonomiskā/reģionālās ekonomikas ietekmē bija ietvertas sabiedrības intereses un ka sporta un kultūras veicināšanā bija tirgus neveiksmes, jo pasākumus nevarēja īstenot bez valsts atbalsta, apgrozījums trīs gados pirms pasākumu īstenošanas bija zem 100 miljoniem euro, atbalsts bija mazāks par 30 miljoniem euro gadā, pilnvarojuma akts balstījās uz uzņēmuma NG statūtiem un NG uzraudzības padomes apstiprinājumu un bija ietverts federālās zemes valdības lēmumā, un aprēķina parametrus varēja iegūt no atjauninātajiem uzņēmējdarbības plāniem. Turklāt Vācijas iestādes apgalvo, ka VTNP dokumentu kopa stājās spēkā tikai 2006. gada beigās un ka laikposmam pirms tam nebija papildu noteikumu par pilnvarojuma aktu, bet laikposmam pēc tam esošais atbalsts ir piemērots.

⁽¹⁰³⁾ OVC 6, 11.1.2011., 6. lpp.

⁽¹⁰⁴⁾ Šādā saistībā Vācijas iestādes atsaucas uz Komisijas lēmumiem lietās C 38/2005 *Biria Gruppe*, 93. punkts, C-51/06 *Arcelor Huta Warszawa*, 11. punkts un nākamie punkti, C 43/2001 *Chemischen Werke Piesteritz*, 107. punkts un nākamie punkti, un Vispārējās tiesas spriedumu lietā T-102/07 un T-120/07 *Freistaat Sachsen/Komisija*, 218. punkts.

3.8. AKTĪVU PĀRDOŠANA

- (91) Iesniegtajās piezīmēs Vācijas iestādes joprojām apgalvo, ka pārdošanas struktūra neietver valsts atbalstu aktīvu pircējam. Turklāt Vācijas iestādes uzskata, ka pārdošanas process pārtrauca uzņēmumu NG, MSR un CMHN saimnieciskās darbības nepārtrauktību. Tādējādi, pēc Vācijas iestāžu domām, gadījumā, ja oficiālā izmeklēšanas procedūra noslēgtos ar negatīvu Komisijas lēmumu, pieprasot nesaderīgā atbalsta atgūšanu, uzņēmumiem NG, MSR un CMHN piemērotās atgūšanas saistības neattiektos uz attiecīgo aktīvu pircēju. Visbeidzot, attiecībā uz nosacījumu, kas paredz, ka *Nürburgring* aktīvu pārdošana ir galīga vienīgi tāda neapstrīdama Komisijas lēmuma gadījumā, kurā paziņots, ka atbalsts nav atgūstams no aktīvu pircēja, Vācijas iestādes apgalvo, ka šis apstāklis nav šķērslis atbalsta saņēmēju likvidācijai un ka tas neveido atbalsta saņēmēja darbības turpināšanu vai priekšrocību pircējam.
- (92) Attiecībā uz saimnieciskās darbības nepārtrauktības izbeigšanu Vācijas iestādes norādīja uz šādiem aspektiem:
- a) pārdošana tika īstenota atklātā, pārredzamā, nediskriminējošā un beznosacījumu konkursa procedūrā pretendentam, kurš iesniedza augstāko piedāvājumu, pievienojot finansējuma apliecinājumu;
 - b) pārdošanas loģiskais pamatojums saimnieciskajā ziņā ir noteikts maksātnespējas procedūrā, kas vajadzīga, lai apmierinātu kreditorus, pārdodot *Nürburgring* aktīvus un sadalot starp tiem ieņēmumus;
 - c) maksātnespējas procedūras sākšana un process, kurā uzņēmums NBG pārņēma NAG uzņēmējdarbību, kā arī aktīvu pārdošana uzņēmumam *Capricorn* ar turpmāku aktīvu pārvedumu atsevišķā pārvaldījumā, veidoja saimniecisku nošķirtību, jo uzņēmumu NAG, NBG un *Capricorn* uzņēmējdarbības modeļi aktīvu izmantošanas ziņā būtiski atšķīrās;
 - d) ne uzņēmumam *Capricorn*, ne jaunajam aktīvu īpašniekam 2015. gada janvārī nav ekonomisku vai korporatīvu saišu ar uzņēmumiem NG, MSR vai CMHN;
 - e) pircējs ieguva tikai aktīvus, bet ne akcijas vai pārdevēju saistības. Turklāt uzņēmuma NBG akcijas arī nav nodotas pircējam;
 - f) nozīmīgi darbības līgumi tiks lauhti galvenokārt pēc 2014. gada sezonas. Jaunos līgumus laikposmam no 2015. gada 1. janvāra apspriedis un slēgs pircēja dibināts uzņēmums. Visu ar konkursa aktīviem saistīto darba līgumu nodošana būtu pakļauta Vācijas likuma nosacījumam, proti, maksātnespējīgo aktīvu pircējs var brīvi lemt par personāla saglabāšanu;
 - g) attiecībā uz laika grafiku – aktīvi tika pārdoti pirms jebkāda Komisija lēmuma pieņemšanas;
 - h) nodošanas datumu nosaka maksātnespējas tiesību akta prasības, kas ir jāievēro saistībā ar iespējami vislabāko aktīvu pārdošanu. Ņemot vērā ar motosportu saistītās uzņēmējdarbības un konkursā piedāvāto aktīvu īpatnības, Vācijas iestādes uzskatīja, ka ikviens sekmīgs pircējs iesaistītos uzņēmumu NG, MSR un CMHN darbībām līdzīgās darbībās. Tomēr ikvienam jaunam īpašniekam būtu iespēja vadīt savu darbību uzņēmējdarbības apstākļos, kas atšķiras no uzņēmumu NG, MSR un CMHN izmantotajiem uzņēmējdarbības apstākļos un veidot savu uzņēmējdarbības modeli. Attiecībā uz sacīkšu trasi uzņēmums *Capricorn* plāno citu izmantošanas koncepciju, pamatojoties uz jaunu uzņēmējdarbības plānu. Turklāt pircējs pats kā pasākumu organizētājs nākotnē aktīvāk darbosies *Nürburgring* kompleksā. Pircēja plāni arī liecina, ka *Nürburgring* kompleksā mazāk uzmanības veltīs tūristu piesaistei, to aizstājot ar interesi par tehnoloģiju.
- (93) Attiecībā uz nosacījumu, kas paredz, ka *Nürburgring* aktīvu pārdošana ir uzskatāma par galīgu vienīgi pēc tāda neapstrīdama Komisijas lēmuma pieņemšanas, kurā noteikts, ka nelikumīgais valsts atbalsts nav atgūstams no aktīvu pircēja, Vācijas iestādes izsaka šādus iebildumus:
- a) neviens iespējamais ieguldītājs vai finanšu partneris nepiekrīstu iegūt aktīvus bez šāda priekšnosacījuma;

- b) saskaņā ar Vācijas maksātnespējas tiesību aktu ⁽¹⁰⁵⁾ maksātnespējas administratoru pienākums ir nodrošināt, ka debitora aktīvi tiek likvidēti ar vislabāko iespējamo likmi vai arī ka tiek panākta vienošanās maksātnespējas plānā, kas tomēr veidotu papildu valsts atbalstu *Nürburgring* uzņēmumiem;
- c) nomnieks nomātos aktīvus vadīs savā vārdā, pamatojoties uz savu uzņēmējdarbības plānu un pats izvēloties savu personālu;
- d) [2. pretendents] piedāvājumā bija līdzīgs nosacījums, paredzot, ka tā piedāvātās cenas būtu jāmaksā tikai tāda neapstrīdama Komisijas lēmuma gadījumā, kurā paredzēts, ka atbalsts nav atgūstams no aktīvu pircēja. [3. pretendents] bija nosacījums, ka tas var izstāties no pārdošanas procedūras, ja pozitīvs Komisijas lēmums nav pieņemts līdz 2014. gada 31. decembrim; un
- e) struktūra, kurā neapstrīdama Komisija lēmuma gadījumā 2015. gada sākumā pārdotie aktīvi līdz 2015. gada 1. janvārim tiks nodoti jaunam uzņēmumam, kurā 95,1 % akciju piederēs pircējam un 4,9 % – neatkarīgam pilnvarotajam (sk. 56. apsvērumu iepriekš), neveicinās atbalsta saņēmēju darbības turpināšanu, bet nodrošinās to galīgu iziešanu no tirgus.
- (94) Noslēgumā Vācijas iestādes apgalvo, ka šajā procesā nav uzņēmumu NG, MSR un CMHN savstarpējās saimnieciskās darbības nepārtrauktības un aktīvi tiek pārdoti konkursa procedūrā. Tādējādi jebkurš nesaderīgs valsts atbalsts uzņēmumiem NG, MSR un CMHN būtu jāatgūst no šiem uzņēmumiem pēc attiecīga Komisijas lēmuma un neattiektos uz pārdošanā esošo aktīvu pircēju. Vācijas iestādes arī apgalvo, ka pārdevēju un pircēja pārdošanas līguma priekšnosacījums neveido šķērsli *Nürburgring* uzņēmumu likvidācijai un to bijušo parādu atgūšanai. Atbalsta saņēmēji galu galā pametīs tirgu. Ja pārdošanas darījums ar uzņēmumu *Capricon* kādreiz tiktu anulēts, aktīvi joprojām būtu pārdoti, bet pārdevēji tiktu likvidēti.
- (95) Vācijas iestādes informēja Komisiju par pārdošanas struktūru, lai iegūtu juridisku noteiktību, ka aktīvu pārdošana neietvers valsts atbalstu un ka sekmīgais(-ie) pircējs(-i) nebūs atbildīgs(-i) par nesaderīga valsts atbalsta atgūšanu.
- (96) Turklāt Vācijas iestādes apņēmas iesniegt Komisijai pārskatus par pārdošanas procedūras īstenošanu. Pārskati tika regulāri iesniegti. Pārskati apstiprināja, ka pārdošanas procesi tika izpildīti atbilstoši principiem, kas apspriesti ar Komisiju. Tie arī informēja Komisiju par pretendentiem, to piedāvājumiem, galīgo pārdošanas cenu un citiem saistītiem jautājumiem.

4. SŪDZĪBAS PAR AKTĪVU PĀRDOŠANU

4.1. JA ZUM NÜRBURGRING e.V. (1. SŪDZĪBAS IESNIEDZĒJS) SŪDZĪBA

a) Sūdzība

- (97) 1. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka uzņēmumu NG, MSR un CMHN aktīvu pārdošanai (t. i., sacīkšu trases, izmitināšanas objektu un atpūtas parka pārdošanai kopā) paredzētās konkursa procedūras shēma nav piemērota konkurences kropļošanas novēršanai attiecīgajos tirgos, jo mērķis ir kompleksa nemainīta darbība un uzņēmumu NG, MSR un CMHN personāla lielākās daļas nodošana aktīvu pircējam. Turklāt 1. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka maksātnespējas procedūrā pašpārvaldībā ("*Eigenverwaltung*") maksātnespējas uzņēmumi paši veic pārdošanu vienīgi maksātnespējas administratora ("*Sachwalter*") ⁽¹⁰⁶⁾ uzraudzībā, ka pretendentiem nav jāiesniedz atsevišķi piedāvājumi katrai aktīvu kopai un ka pieņemami ir piedāvājumi visiem aktīviem.
- (98) 1. sūdzības iesniedzējs arī apgalvo, ka atbalsts tikšot nodots aktīvu pircējam, jo visi NGB aktīvi, aptuveni 300 darbinieku un uzņēmējdarbība tiks nodoti vienam pretendents, un tādējādi veidojas vecā un jaunā

⁽¹⁰⁵⁾ Vācijas Maksātnespējas kodeksa 1. iedaļa.

⁽¹⁰⁶⁾ 1. sūdzības iesniedzējs iesniedza kompetentas vietējās tiesas 2014. gada 29. janvāra vēstuli, kurā minētā tiesa norādīja, ka pašpārvaldības gadījumā maksātnespējas tiesa un maksātnespējas administrators neveic aktīvu pārdošanu, bet tikai uzrauga pārdošanu, turklāt tiesa arī atzina, ka nav pamata iejaukties aktīvu pārdošanā.

īpašnieka/apsaimniekotāja saimnieciskās darbības nepārtrauktība. 1. sūdzības iesniedzējs arī apgalvo, ka visu aktīvu vērtības maksimizācijas kritērija rezultātā pārdevēji priekšroku deva visu aktīvu pārdošanai, bet piedāvājumi atsevišķiem aktīviem tika diskriminēti.

- (99) Turklāt 1. sūdzības iesniedzējs uzskata, ka trūkst pārredzamības attiecībā uz pircēja izraudzīšanās kritērijiem un finanšu datiem par uzņēmuma NG peļņu un ka starp pretendentiem ir diskriminācija, īpaši tādēļ, ka pieciem pretendentiem piekļuve virtuālajai datu telpai bija ierobežota. 1. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka pārdevēji par saistošo piedāvājumu iesniegšanas termiņa pagarinājumu līdz 2014. gada februāra vidum paziņoja tikai tiem piedāvātājiem, kas vēlējas iegūt visus aktīvus, piedāvājot iespēju piekļūt virtuālajai datu telpai, bet pretendenti, kas iesniedza piedāvājumu tikai atsevišķām aktīvu kopām, piemēram, 2. sūdzības iesniedzējs, nesaņēma paziņojumu par termiņa pagarinājumu. Turklāt 1. sūdzības iesniedzējs norāda, ka federālo zemi un uzņēmumu *Capricorn* pārstāvēja viens advokātu birojs.
- (100) 1. sūdzības iesniedzējs pieprasa apturēt konkursa procedūru un izsludināt to atkārtoti ar skaidriem konkursa kritērijiem, atzīt sacīkšu trasi par VTNP un atdalīt to no izmitināšanas objektu un atpūtas parka pārdošanas.
- (101) 1. sūdzības iesniedzējs apgalvo arī, ka uzņēmums NBG saņēma jaunu nepaziņotu atbalstu, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu, jo bija piešķirts kā kapitāls uzņēmējdarbībai *Nürburgring* kompleksā un tika saņemts no maksātne-spējīgā uzņēmuma NG EUR 2 239 243 apmērā kapitāla pārveduma kapitāla rezervē veidā (*"Kapitalrücklage"*), ka darbība balstās uz jaunu nomas līgumu starp uzņēmumiem NG, MSR, CMHN un NBG, kam nebija izsludināts konkurss, ka uzņēmums NBG nemaksā nomas maksu un ka uzņēmuma NBG mērķis nav palielināt apgrozījumu un ietaupīt izmaksas, jo tas patur visu personālu un ir sedzis *Formula 1* sacīkšu organizēšanas izmaksas. 1. sūdzības iesniedzējs apgalvo – tas, ka uzņēmums NBG pārņēma uzņēmuma NAG darbinieku līgumus, pamatojoties uz *ver.di* arodbiedrības un NBG 2013. gada 26. jūlijā noslēgto līgumu, nosaka, ka pārņemšanas rezultātā ne ekonomiski, ne sociāli vai juridiski zaudējumi personālam netika radīti, un tas liecina, ka tika saglabāts ar nelikumīgo atbalstu izveidotais uzņēmējdarbības modelis.

b) Vācijas iestāžu maksātnespējas administratoru iesniegtās piezīmes

- (102) Maksātnespējas administratori norāda, ka sūdzība ir jānoraida, jo tā neietver liecību, ka pārdošanas process atšķiras no parasta iegūšanas procesa.
- (103) Atklātā, beznosacījumu un pārredzamā konkursa procedūrā piedāvājumus, kas ietver visus aktīvus, nevar izslēgt no paša sākuma. Ja šāds piedāvājums ir lielāks par atsevišķu aktīvu apvienoto piedāvājumu summu, īpašnieks, kurš rīkojas atbilstoši tirgum, slēgtu līgumu par piedāvājumu, kas ietver visus aktīvus. Šādos apstākļos vienīgi visus aktīvus ietverošais piedāvājums ir par tirgus cenu ⁽¹⁰⁷⁾. Šādu piedāvājumu izslēgšana no pirkuma maksātne-spējas procedūrā būtu līdzvērtīga Eiropas Savienības Pamattiesību hartas garantēto maksātnespējas kreditoru darījumdarbības brīvības un īpašumtiesību pārkāpumam.
- (104) Netika piešķirta priekšroka piedāvājumiem, kas ietvēra visus aktīvus. 2. sūdzības iesniedzējs nesaņēma atļauju piekļūt datu telpai vienīgi tādēļ, ka tam bija nepietiekama cenas piedāvājuma summa.
- (105) Konkursa procedūra tika sadalīta posmos. Pretendenti kvalificējas nākamajam posmam vienīgi tad, ja ir pietiekama darījuma slēgšanas varbūtība. Šādas pieejas priekšrocība ir tā, ka jutīgi uzņēmējdarbības dati nav pieejami lielākam pretendentu skaitam nekā nepieciešams un ka uzticamības pārbaudes izmaksas tādējādi var samazināt gan pārdevējam, gan pretendentiem, kuri piedāvā nepietiekamu cenu. Katrā procedūras posmā pretendentiem tika sniegta pietiekama informācija.
- (106) Konkursa kritēriji bija skaidri definēti. Konkursa kritēriju pamatā ir kopējie ieņēmumi, kas vērtēti, ņemot vērā darījuma slēgšanas varbūtību, un tie ir sīkāk definēti apakškritērijos.
- (107) Pieejamība datu telpa bija ierobežota līdz pieciem pretendentiem ne tehnisku iemeslu dēļ. To pretendentu skaitu, kam bija atļauta piekļuve, noteica piedāvājuma vērtējuma rezultātā.

⁽¹⁰⁷⁾ Maksātnespējas administratori atsaucas uz Tiesas 2010. gada 16. decembra spriedumu lietā C-239/09 *Seydaland*, 34. apsvērums.

- (108) Kā norāda maksātnespējas administratori, uzņēmumu NBG tie dibināja kā līdzekli aktīvu pagaidu pārvaldībai maksātnespējas laikā līdz aktīvu pārdošanai. Pirms tam uzņēmējdarbību pārvaldīja NAG. Kopš *Nürburgring* komplekss tika iznomāts uzņēmumam NAG, uzņēmumi NG, MSR un CMHN bija tikai uzņēmumi īpašnieki, kas neveica uzņēmējdarbību. Maksātnespējas administratori ir pārliecināti, ka uzņēmumus NG, MSR un CMHN nevar uzskatīt par uzņēmējdarbības pārņēmējiem. Pirmkārt, uzņēmējdarbības sadalīšanai starp trim uzņēmumiem vajadzētu atsevišķas koncepcijas. Otrkārt, šāds sadalījums neatbilstu aktīvu kopām, kas veicinātu nekustamā īpašuma ekonomiski mērķtiecīgu izmantošanu. Treškārt, līgumu slēgšana ar maksātnespējīgiem uzņēmumiem neatbilst daudzu uzņēmumu iekšējās atbilstības noteikumiem, un uzņēmējdarbība tādā gadījumā būtu jāturpina, izmantojot maksātspējīgu meitasuzņēmumu kā *Nürburgring* klientiem pieņemamu līgumpartneri. Turklāt personālam nebūtu jāpāriet no uzņēmuma NAG uz maksātnespējīgiem uzņēmumiem. Uzņēmums NBG nebija dibināts un paredzēts kā ilgtermiņa risinājums. Atšķirībā no uzņēmuma NBG pārvaldītajiem aktīviem pats uzņēmums nebija paredzēts pārdošanai. Turklāt maksātnespējas administratori norāda, ka kapitāla nodrošinājumu uzņēmumam NBG maksātnespējas administratori īstenoja, ņemot vērā pārdošanu (izvairīšanās no zemākiem ieņēmumiem saimnieciskās darbības neesības gadījumā), vienīgi saskaņā ar ekonomiskajiem apsvērumiem, ka uzņēmums NBG palielināja NG aktīvus, nevis samazināja⁽¹⁰⁸⁾, ka minētais kapitāla nodrošinājums neradīja uzņēmumam NBG priekšrocību un ka uzņēmuma NBG dibināšana un nodrošināšana ir attiecināma nevis uz valsti, bet gan maksātnespējas administratoriem.
- (109) Maksātnespējas administratori norāda arī, ka līgums starp NBG un *ver.di* arodbiedrību tika noslēgts, lai NBG varētu turpināt uzņēmējdarbību līdz pārdošanai, bet ne lai paturētu *Nürburgring* kompleksu kā saimniecisku struktūrvienību pēc tam. Līgumu noslēdza uzņēmums NBG, bet ne pārdevēji. Uzņēmums NAG nodeva darba līgumus uzņēmumam NBG saskaņā ar Vācijas Civilt kodeksa 613. panta a) apakšpunktu, bet nevis pamatojoties uz minēto līgumu. Ņemot vērā LESD 7. un 9. pantu un Padomes Direktīvu 2001/23/EK⁽¹⁰⁹⁾, ar apsvērumiem saistītā konkurence nevar veicināt sociālo standartu pārkāpšanu vai samazināšanu. Uzņēmumam NBG kā pagaidu risinājumam bija svarīgi, ka uzņēmējdarbībai nepieciešamais personāls, kuru nodarbināja uzņēmumi NAG (lielākā daļa) un NG (20 darbinieku), tiek nodots uzņēmumam NBG. Uzņēmumam NBG bija jānovērš atlikušo kvalificēto darbinieku nomaļa pārejas perioda laikā. Laikā no 2011. gada sākuma līdz 2012. gada beigām darbinieku skaits tika samazināts par 114 pilna laika darbiniekiem (no 402 līdz 288 pilna laika darbiniekiem). 2013. gada sezonas sākumā tika nodarbināti 290 darbinieki. Pretendenti tika informēti, ka viņiem ir iespēja koriģēt darījuma darbības jomu atbilstoši savas uzņēmējdarbības koncepcijai. Darbinieku pārcelšana nav uzņēmējdarbības modeļa saglabāšanas rādītājs.
- (110) Vācijas iestādes uzskata, ka valsts atbalsta noteikumi neprasa un saskaņā ar Eiropas sociālo modeli nav pieņemams, ka maksātnespējas procesā esošā uzņēmuma aktīvu pircējam ir jāizvairās no darba līgumu nodošanas un jāslēdz jauni darba līgumi apstākļos, kad pastāv iepriekš šim uzņēmumam piešķirta atbalsta atgūšanas draudi.

4.2. ADAC e.V. (2. SŪDZĪBAS IESNIEDZĒJS) SŪDZĪBA

a) Sūdzība

- (111) Kā norāda 2. sūdzības iesniedzējs, pārdevēji to informēja, ka tā piedāvājumu nākamajā pārdošanas posmā nevar ņemt vērā, jo tā piedāvātā cena ir ievērojami zemāka par citos piedāvājumos ietverto cenu un saistīta tikai ar vienu aktīvu daļu, taču vērtības maksimizācija tika skatīta, ņemot vērā visus aktīvus.
- (112) 2. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka pārdošanas procesa mērķis ir saimnieciskās darbības nepārtrauktība un *Nürburgring* stāvokļa tirgū saglabāšana pašreizējā formā, tādēļ nav pieļaujama jau piešķirtā atbalsta priekšrocību tālāknodošana aktīvu pircējam. Tas norāda arī, ka vienīgi pārdošana vairākiem pretendentiem var pārtraukt saimnieciskās darbības nepārtrauktību, ka pārdevēji priekšroku deva piedāvājumiem visiem aktīviem salīdzinājumā ar piedāvājumiem atsevišķiem aktīviem, turklāt atsevišķu aktīvu piedāvājumu pretendentiem atļāva procesā piedalīties vienīgi *de facto* bez jebkādam izredzēm, un ka iesniegtajiem piedāvājumiem aktīvu daļām atšķirībā no visiem aktīviem nebija izstrādāti vērtēšanas kritēriji, turklāt tikai piedāvājumi visiem aktīviem tika atzīti par nākamajam procedūras posmam atbilstošiem.

⁽¹⁰⁸⁾ Uzņēmums NBG sekmīgi beidza darbību 2013. gadā ar EBITDA (pirms nomas maksas) EUR 2 920 000. Par 2013. gadu NBG samaksāja nomas maksu EUR 2 661 000.

⁽¹⁰⁹⁾ Padomes 2001. gada 12. marta Direktīva 2001/23/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmējdarbību vai uzņēmumu vai uzņēmējdarbību daļu īpašnieka maiņas gadījumā (OV L 82, 22.3.2001., 16. lpp.).

- (113) 2. sūdzības iesniedzējs arī norāda, ka maksātnespējas administratori pārdošanas procesu īstenoja, pārkāpjot valsts atbalsta noteikumus, tostarp nenodrošinot pārredzamību un nenovēršot diskrimināciju, tādēļ tas nav piemērots, lai sasniegtu tirgus cenu. 2. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka konkursa dokumentos trūka ar cenas piedāvājumiem saistītu datu par uzņēmuma NG finansiālais stāvokli, veicinot pārmērīgus indikatīvos piedāvājumus, kas, iespējams, tiktu pazemināti pēc procedūras posma, kad tika dota iespēja piekļūt datu telpai. 2. sūdzības iesniedzējs norāda, ka peļņa tika būtiski samazināta salīdzinājumā ar iepriekš pretendentiem paziņoto prognozējamo peļņu 2013. gadam, nedodot tiem iespēju veikt finanšu datu jaunu analīzi. 2. sūdzības iesniedzējs arī apgalvo, ka informācija par uzņēmuma NBG finansiālo stāvokli un nepieciešamajiem vidēja termiņa un ilgtermiņa ieguldījumiem nebija pietiekami atklāta un konkursa dokumentācija ietver ilgtermiņa līgumattiecības, lai gan līgumi ar 2. sūdzības iesniedzēju tika pagarināti tikai par vienu (2014.) gadu. Turklāt droša finansējuma kritēriji netika pietiekami ņemti vērā, pretējā gadījumā pretendents *La Tene Capital Limited* nevarētu piekļūt datu telpai, jo tam bija nereāli augsts piedāvājums bez finansējuma apstiprinājuma.

b) Vācijas iestāžu maksātnespējas administratoru iesniegtās piezīmes

- (114) Maksātnespējas administratoru 101.–105. apsvērumā ietvertās piezīmes attiecas arī uz 2. sūdzības iesniedzēja sūdzību.

4.3. [3. PRETENDENTA] (3. SŪDZĪBAS IESNIEDZĒJS) SŪDZĪBA

a) Sūdzība

- (115) 3. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka pārdošanas līgumu neslēdza ar pretendentu, kuram bija visaugstākais piedāvājums, bet priekšroku deva vietējam pretendentam. 3. sūdzības iesniedzējs uzskata, ka ar tautsaimniecību nesaistītus apsvērumus, piemēram, reģionālus mērķus vai rūpniecības politikas iemeslus, kas nebūtu pieņemami ieguldītājam, kurš rīkojas saskaņā ar tirgus ekonomikas principiem, nevar ņemt vērā zemākas cenas apsvērumos, bet tie norāda uz valsts atbalsta esību ⁽¹¹⁰⁾. 3. sūdzības iesniedzējs norāda, ka tā piedāvātā pirkuma cena bija 150 miljoni euro ⁽¹¹¹⁾, bet uzņēmumam *Capricorn* deva iespēju slēgt līgumu, lai gan 3. sūdzības iesniedzēja piedāvājums bija ievērojami augstāks. 3. sūdzības iesniedzējs uzskata, ka ārkārtas lēmumu par zemāku piedāvājumu var pieņemt vienīgi gadījumā, ja ir skaidri redzams, ka pārdot augstākā piedāvājuma pretendentam nav iespējams (darījuma nodrošinājums), t. i., ja pircējs nespēj samaksāt pirkuma cenu ⁽¹¹²⁾. Kā norāda 3. sūdzības iesniedzējs, šis nebija tāds gadījums, jo: 1) attiecīgais 3. sūdzības iesniedzējs iesniedza privāta kapitāla ieguldījumu fonda saistošo finanšu garantiju par summu 30 miljoni euro; un 2) par pirkuma cenas pārējām daļām nebija iespējams saņemt saistošo finanšu garantiju pārdevēju kavēšanās un dokumentu trūkuma dēļ. 3. sūdzības iesniedzējs apgalvo – tas informēja pārdevējus, ka trūkstošo saistošo finanšu garantiju var iesniegt līdz 2014. gada 31. martam. 3. sūdzības iesniedzējs arī apgalvo, ka sūdzības sagatavošanas dienā (2014. gada 10. aprīlī) tas varētu iesniegt finanšu garantiju par 110 miljoniem euro, tādēļ 3. sūdzības iesniedzējs iesniedza Komisijai *Jupiter Financing Group, Inc.* (turpmāk “*Jupiter Financial Group*”) 3. sūdzības iesniedzējam sagatavotu 2014. gada 26. marta nodomu vēstuli, kurā 3. sūdzības iesniedzējs tiek informēts par *Jupiter Financial Group* saistošu piedāvājumu *Nürburgring* aktīvu pirkuma finansēšanai (šā piedāvājuma finanšu sastāvdaļas sk. 105. zemsvītras piezīmē). Viens no finanšu piedāvājumam piemērotajiem nosacījumiem bija tāda uzticamības pārbaudes izpilde, kas apmierina *Jupiter Financial Group*.
- (116) 3. sūdzības iesniedzējs arī apgalvo, ka no kopējās summas 77 miljonu euro apmērā, ko *Capricorn* piedāvāja kā pirkuma cenu par *Nürburgring* kompleksu, 6 miljonus euro samaksātu no 2014. gada sezonas, bet 11 miljonus euro – tikai laikā no 2015. gada līdz 2018. gadam, kā rezultātā faktiskā cena skaidrā naudā ir 60 miljoni euro, tādējādi veidojot 50 miljonu euro starpību salīdzinājumā ar skaidras naudas pirkuma cenu 110 miljoni euro, ko piedāvāja 3. sūdzības iesniedzējs. Kā norāda 3. sūdzības iesniedzējs, ja ņem vērā turpmākos nākotnes skaidras

⁽¹¹⁰⁾ 3. sūdzības iesniedzējs atsaucas uz Komisijas 2008. gada 30. aprīļa lēmumu lietā *Bank Burgenland* un uz Tiesas 2013. gada 24. oktobra spriedumu lietā C-214/12P, C-215/12, C-223/12P (vēl nav publicēts Krājumā).

⁽¹¹¹⁾ Kā norāda 3. sūdzības iesniedzējs, sūdzībā iekļautais piedāvājums ietvēra: 1) summu 90 miljoni euro, kas 3. sūdzības iesniedzējam maksājama skaidrā naudā, slēdzot darījumu; 2) summu 20 miljoni euro, kas maksājama līdz 2014. gada 31. martam; un 3) maksimālo summu 40 miljoni euro, kas maksājama kā peļņa 20 % apmērā no attiecīgās *Nürburgring* kompleksa gada EBITDA summas pēc objekta iegūšanas. Turklāt 3. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka apņēmies izveidot attīstības fondu 200 miljonu euro apmērā *Nürburgring* kompleksu aptverošajai vietējai kopienai.

⁽¹¹²⁾ 3. sūdzības iesniedzējs atsaucas uz Komisijas 2008. gada 30. aprīļa lēmumu lietā *Bank Burgenland*.

naudas maksājumus, starpība starp *Capricorn* un 3. sūdzības iesniedzēja piedāvājumu ir 73 miljoni euro. Visbeidzot, 3. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka uzņēmuma *Capricorn* labā tiek nodrošināts atbalsts, kura summa ir vismaz 73 miljoni euro, proti, tā ir starpība starp 3. sūdzības iesniedzēja kā pretendenta ar augstākā piedāvājuma pirkuma cenu un darījumu ieguvušā pretendenta piedāvāto cenu. Tādējādi, kā norāda 3. sūdzības iesniedzējs, ņemot vērā atbalstu par labu vietējām kopienām, atbalsta summa pieaug par 200 miljoniem euro līdz kopsummai 273 miljoni euro.

- (117) 3. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka *Capricorn* piedāvājums nebija bez nosacījumiem, jo tas bija saistīts ar neapstrīdamu Komisijas lēmumu, kas galīgi nosaka, ka līdzekļu atgūšanas rīkojums netiek pagarināts. Kā norāda 3. sūdzības iesniedzējs, tā ir atkāpe no paziņotajiem pārdošanas procedūras principiem, pārkāpjot konkursa procedūras noteikumus, jo citas iesaistītās personas, piemēram, 3. sūdzības iesniedzējs, netika informētas par izmaiņām.
- (118) Turklāt 3. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka aktīvu pārdošana nav īstenota atklātā, pārredzamā un beznosacījumu atlases procesā. Īpaši 3. sūdzības iesniedzējs norāda, ka:
- a) pārdevēju nodrošinātie fakti materiāli būtiskos aspektos bija nepareizi un maldinoši, īpaši vēlamā “tīrās bilances” darījuma struktūra bija neīstenojama. Tūlīt pēc uzticības pārbaudes sākuma 3. sūdzības iesniedzējs atklāja, ka pārdevēju piedāvātā darījuma struktūra neatbilda no *Nürburgring* kompleksa darbības izrietošajiem faktiskajiem apstākļiem, un līdz ar to darījums nebija īstenojams ⁽¹¹³⁾;
 - b) visa procesa laikā pārdevēji atlika aktīvu pirkuma līguma pabeigšanu;
 - c) pārdevēji nepaziņoja noteiktu laika ierobežojumu konkursa procedūras beigām un norādīja, ka procedūra beidzas 2014. gada marta beigās. 3. sūdzības iesniedzēja saziņā ar pārdevējiem gūtā un presei pārdevēju izplatītā informācija norādīja, ka 3. sūdzības iesniedzējs piedāvājumu var iesniegt līdz marta beigām. Turklāt uzņēmumam *Capricorn* esot dota priekšroka, jo tas savu saistošo finanšu garantiju varēja iesniegt pēc 2014. gada 17. februāra ⁽¹¹⁴⁾;
 - d) svarīgi līgumi, piemēram, NBG un trešās personu ekspluatācijas līgumi, vispār nebija pieejami vai arī tie tika piedāvāti ar lielu kavēšanos. Turklāt pretendentiem svarīga informācija par galvenajiem NBG finanšu rādītājiem datu telpā tikai vācu valodā esot piedāvāta vienu dienu pirms galīgā piedāvājuma iesniegšanas termiņa beigām vai pat šajā pēdējā dienā. Piemēram, ļoti svarīga informācija, tāda kā uzņēmuma NBG 2012. gada 31. decembra auditēti gada pārskati, esot bijusi pieejama tikai pēdējās darba dienas vakarā pirms datuma, kas bija noteikts galīgā piedāvājuma iesniegšanai;
 - e) pārdevēju attieksme pret pārējiem pretendentiem esot bijusi diskriminējoša, piešķirot uzņēmumam *Capricorn* priekšroku piekļuvē galvenajiem trešās puses piegādātājiem. Piemēram, 3. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka starp uzņēmumu *Capricorn*, pārdevējiem un alus darītavu *Bitburger* sarunas norisinājās jau nedēļas pirms uzvarējušā pretendenta paziņošanas 2014. gada 11. martā ⁽¹¹⁵⁾;

⁽¹¹³⁾ 3. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka, pamatojoties uz pārdevēju procesa gaitā sniegto informāciju, tas pieņēma, ka aktīvu ieguve un uzņēmējdarbības sākšana būs iespējama uz “tīras bilances” pamata, proti, bez jebkādam pagātnes vai esošām saistībām vai saistībām, kas izriet no esošām līgumattiecībām, ka tas gatavojās pārrunāt ar klientiem un sponsoriem jaunus līgumus ar jauniem noteikumiem, lai daļēji refinansētu savu ieguldījumu, taču izrādījās, ka visi nozīmīgie līgumi par *Nürburgring* kompleksa darbību bija slēgti ar trešo personu (t. i., NBG), pamatojoties uz uzņēmējdarbības nomas līgumu ar pārdevējiem, un tas būtībā nozīmēja, ka sūdzības iesniedzējam gadījumā, ja tas gūtu iespēju iegādāties aktīvus, nāktos pārņemt uzņēmējdarbības nomas līgumu, kā arī dažus citus starp uzņēmumu NBG un trešām personām noslēgtus līgumus, un tas arī konstatēja, ka citi NBG slēgtie līgumi netika nodoti automātiski, taču 3. sūdzības iesniedzējam tie būtu efektīvi jāizpilda, īpaši tādēļ, ka pārdevēji, domājams, vēlējas piespiest 3. sūdzības iesniedzēju uzņemties pilnīgu finanšu atbildību par zaudējumu atlīdzināšanu (kas izrietēja no NBG nespējas nodrošināt trases pilnīgu darbību), un ka minētā rezultātā 3. sūdzības iesniedzējam būtu jāmaina sākotnējā uzņēmējdarbības koncepcija: ja sākotnēji (daļēji) 3. sūdzības iesniedzējs plānoja nodrošināt *Nürburgring* ieguves starpperioda finansējumu, slēdzot grozītus līgumus ar *Nürburgring* klientiem un sponsoriem, tagad tas būtu spiests ņemt vērā esošos līgumus vai vismaz ekonomiski tos pildīt.

⁽¹¹⁴⁾ 3. sūdzības iesniedzējs apgalvo – ir pamatotas šaubas, ka uzņēmums *Capricorn* varēja iesniegt saistošo finanšu garantiju visai pirkuma cenai termiņa beigū datumā – 2014. gada 17. februārī –, un lēmums par sekmīgo pretendentu tika aizkavēts, līdz *Capricorn* izpildīja formālās prasības, savukārt 3. sūdzības iesniedzējs, kā paziņots galīgajā piedāvājumā, varēja piedāvāt saistošu finanšu garantiju par summu, kas pārsniedz 90 miljonus euro.

⁽¹¹⁵⁾ 3. sūdzības iesniedzējs piebilst, ka pārējie pretendenti tāpat kā 3. sūdzības iesniedzējs saņēma nepatiesu informāciju, ka 3. sūdzības iesniedzējs paredzēja sākt sarunas ar saviem izraudzītajiem piegādātājiem 2014. gada pavasarī, lai precizētu savu piedāvājumu trases aktīviem, un ka pārdevēji informēja 3. sūdzības iesniedzēju, ka, piemēram, alus piegādātājus 2014. gadā nevar mainīt, jo pretējā gadījumā 3. sūdzības iesniedzējam būtu jāpārņem saistības par jebkuru zaudējumu prasībām, kas izriet no uzņēmuma NBG nespējas izpildīt līgumsaistības pret esošo alus piegādātāju. Kā norāda 3. sūdzības iesniedzējs, alus piegādātāja maiņa no *Warsteiner* uz *Bitburger* apliecina, ka informācija, kuru saņēma 3. sūdzības iesniedzējs, bija nepatiesa un ka 3. sūdzības iesniedzējs kā pretendents bija apzināti maldināts.

- f) pārdevēju un *Capricorn* aktīvu pirkuma līguma notariālai apliecināšanai bija jānotiek pirms 2014. gada 11. marta. Informācija par līguma piešķiršanu uzņēmumam *Capricorn* tika paziņota, jau pirms kreditoru komiteja pieņēma lēmumu, un uzņēmuma *Capricorn* informācija preseī tika sniegta 2014. gada 9. martā – tāpat divas dienas pirms tam, kad kreditoru komiteja pieņēma lēmumu 2014. gada 11. martā;
- g) neinformējot pārējos pretendentes, pārdevēji neievēroja 2013. gada 17. oktobra procesa vēstulē ietvertās norādes, atsakoties no prasības nodrošināt finanšu garantiju visai pirkuma cenai vienīgi uzņēmuma *Capricorn* interesēs ⁽¹¹⁶⁾;
- h) pārdevēji pārkāpa procesa vēstulē izklāstītos noteikumus, nenodrošinot atsevišķiem pretendentiem saskaņoto un iekšēji apstiprināto aktīvu pirkuma līguma atjaunināšanu pirms galīgā piedāvājuma iesniegšanas datuma, tādējādi ievērojami apgrūtinot finansējuma pabeigšanu;
- i) pārdevēji aktīvu darījuma piešķiršanu balstīja arī uz vides kritērijiem un bez papildu saskaņošanas ar 3. sūdzības iesniedzēju pieņēma, ka uzņēmums nespēs ievērot šo kritēriju, lai gan pārdevēji neizvirzīja skaidri formulētus ar vidi saistītus noteikumus ⁽¹¹⁷⁾;
- j) uzņēmums *Capricorn* guva priekšroku, jo tas konsultējās par valsts atbalstu ar advokātu biroju *McDermott*, kas pirms uzņēmuma *Capricorn* konsultācijām jau bija sniedzis konsultācijas pārdevējiem un federālajai zemei.
- (119) 3. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka pārdošana ietver uz valsti attiecināmus līdzekļus ⁽¹¹⁸⁾, ka tā ietver jaunu valsts atbalstu par labu uzņēmumam *Capricorn* un ka jebkurš atgūšanas rīkojums attiecībā uz līdzekļu pārdevējiem piešķirto valsts atbalstu ir jāpaplašina, piemērojot arī uzņēmumam *Capricorn* ⁽¹¹⁹⁾. Visbeidzot, 3. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka pārdošanas līgums nav spēkā, jo ir pārkāpti LESD 108. panta 3. punkta nosacījumi par atturēšanos no darbības.
- (120) Visbeidzot, 3. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka uzņēmums *Capricorn* nesamaksāja pirkuma cenas otro iemaksu, kas bija jāmaksā jūlija beigās, kas, kā uzskata 3. sūdzības iesniedzējs, ir norāde, ka *Capricorn* nenodrošināja pilnīgi finansētu piedāvājumu. 3. sūdzības iesniedzējs arī apgalvo, ka papildus iepriekš minētajam finanšu nosacījumi *Nürburgring* aktīvu ieguvei tika mainīti par labu uzņēmumam *Capricorn*, skaidri novirzoties no pārdevēju izstrādātajiem noteikumiem un pretendentiem nosūtītajā procesa vēstulē izklāstītā, kas var veidot papildu atbalstu par labu uzņēmumam *Capricorn*.

b) Vācijas iestāžu iesniegtās maksātnespējas administratoru piezīmes

- (121) Kā liecina maksātnespējas administratori, 3. sūdzības iesniedzējs ne kopā ar 2014. gada 17. februāra apstiprinājuma piedāvājumu (kas attiecās uz [...] saistošo finanšu garantiju par summu 30 miljonu euro apmērā), ne kopā ar sūdzību neiesniedza saistošo finanšu garantiju par summu 30 miljoni euro, un 3. sūdzības iesniedzēja apgalvojums, ka finansējuma apliecinājumu tas varēja iesniegt vēlākā posmā, netika apstiprināts pat ar nesaistošiem trešo personu apliecinājumiem. Pretstatā uzņēmuma *Capricorn* un [2. pretendenta] apstiprinājuma piedāvājumam 3. sūdzības iesniedzēja apstiprinājuma piedāvājums neatbilda 2013. gada 17. oktobra procesa vēstulē noteiktajām finansējuma prasībām, tādēļ pārdevējiem 2014. gada 11. martā nebija pamata piešķirt līgumu 3. sūdzības iesniedzējam. Pārdevējiem risks, ka, gaidot 3. sūdzības iesniedzēja finansējuma apliecinājumu, pretendentu skaits varētu sarukt līdz vienam vai nullei, nebija pieņemams, jo: a) [2. pretendenta] konsorcijs uzstāja, ka īpašuma nodošanai jānotiek 2014. gada 3. aprīlī; un b) 3. sūdzības iesniedzēja piedāvājuma pamatojumā trūka progresa, neskatoties uz faktu, ka tas 2013. gada 17. maijā iesniedza savu pausto ieinteresētību un jau 2013. gada 30. septembrī indikatīvo piedāvājumu, tādēļ iespēja slēgt darījumu ar 3. sūdzības iesniedzēju

⁽¹¹⁶⁾ 3. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka 2013. gada 17. jūnija procesa vēstulē ir pieprasīta cienījamas Eiropas bankas izsniegta garantija tam pirkuma cenas maksājumam, kas jāmaksā pēc pirmā pieprasījuma, ka uzņēmums *Capricorn* nespēja iesniegt pilnu garantiju, kas sedz visu pirkuma cenu, un ka pārdevējiem bija jāmaina savi maksāšanas nosacījumi, lai izraudzītos uzvarējušo pretendentu atbilstoši saviem paziņotajiem procedūras noteikumiem.

⁽¹¹⁷⁾ 3. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka iesniedza savu piedāvājumu, pilnībā ņemot vērā un ievērojot obligātajos tiesību aktos noteikto trokšņa emisiju.

⁽¹¹⁸⁾ 3. sūdzības iesniedzējs atsaucas uz Tiesas spriedumu lietā C-482/99 *Stardust Marine*, 54.–55. apsvērums, un uz Komisijas lēmumu lietā *Gerorgsmarienhütte* (OV C 199, 14.7.2001., 4. lpp.), 27. apsvērums, lietā *Flughafen Dortmund* (OV C 217, 15.9.2007., 25. lpp.), 54.–55. apsvērums, un lietā N 510/2008 *Alitalia*.

⁽¹¹⁹⁾ 3. sūdzības iesniedzējs atsaucas uz Komisijas 2000. gada 16. decembra lēmumu lietā *CDA*, 117. apsvērums, un 2010. gada 14. decembra lēmumu lietā *Biria Group*, 79.–80. apsvērums, Tiesas spriedumu lietā T-415/05 *Olympic Airways*, 157. apsvērums, un lietā T-123/09 *Alitalia*, 135. apsvērums.

mazinājās. It kā esošā *Jupiter Financial Group* 2014. gada 26. marta finanšu garantija pārdevējiem netika iesniegta, bet vēlāk investīciju bankas un konsultāciju sabiedrības [...] neparakstīta 2014. gada 31. marta vēstule ir nosacījums apmierinošam uzticības pārbaudes atzinumam. *Nürburgring* kompleksu ietverošajām pašvaldībām paredzētais attīstības fonds 200 miljonu euro apmērā nebija pārdevēju labā.

- (122) Kā norāda maksātnespējas administratori, pretendenti bija informēti, ka sekmīgā pretendenta izvēle var notikt īsi pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām 2014. gada 17. februārī. Pārdevēju sniegtā informācija nebija pamats cerībai, ka process varētu tikt pagarināts. 3. sūdzības iesniedzēja citētā informācija presei norāda, ka maksātnespējas administratori plānoja slēgt līgumu 2014. gada pirmajā ceturksnī. Maksātnespējas administrators norāda – nav taisnība, ka tas ir publiski paziņojis par nolūku pieņemt lēmumu marta beigās, ka uzņēmums *Capricorn* jau pirms kreditoru komitejas sanāksmes bija informēts par līguma piešķiršanu un ka jau 2014. gada 9. martā tika publicēta *Capricorn* presei sniegtā informācija.
- (123) Maksātnespējas administratori paziņo, ka darījuma struktūra (atsevišķu aktīvu, aktīvu kopu vai visu aktīvu pārdošana bez akciju vai saistību nodošanas) konkursa procedūras laikā netika mainīta. Jēdziens “tīra bilance” nozīmē vienīgi saistību nodošanas izslēgšanu no pārdošanas procesa. Fakts, ka pārdevēji ir uzņēmumi īpašnieki un ka uzņēmējdarbību īsteno uzņēmums NBG, visām ieinteresētajām personām tika paziņots jau informatīvajā materiālā, kas 3. sūdzības iesniedzējam tika nosūtīts 2013. gada 17. maijā. Maksātnespējas administratori uzskata – ja 3. sūdzības iesniedzējs par uzņēmuma NBG darbību patiešām uzzināja vienīgi uzticamības pārbaudes laikā, kā to apgalvo, jāsecina, ka 3. sūdzības iesniedzējs nepareizi izmantoja plašu informāciju, kas bija pieejama pirms indikatīvo piedāvājumu iesniegšanas. Pārdevēji nekad neizvirzīja prasību, ka pircējam ir jāpārņem NBG līgumi. Maksātnespējas administratori neapsvēra iespēju, ka pircējs pārņem pārdevēju un NBG nomas līgumu, jo NBG bija īpašā situācijā, paredzot aktīvu pārvedumu jau no paša sākuma. Maksātnespējas administratori apgalvo, ka 3. sūdzības iesniedzējs ļoti vēlu saprata, ka gadījumā, ja aktīvus pārņemtu ar 2014. gada 1. janvāri, *Nürburgring* komplekss pamatā būtu “tukšs”, un jauni līgumi ar klientiem un sponsooriem (sacikšu) pasākumu laika plānošanas dēļ (lielākus) ieņēmumus radītu tikai 2015. gadā. Turklāt pārdevēji vairākkārt uzsvēra, ka pretendenti varēja definēt pirkuma priekšmetu.
- (124) Attiecībā uz trešo personu zaudējumu prasībām pārdevēji informēja 3. sūdzības iesniedzēju, ka tam būtu gandrīz neiespējami slēgt jaunus līgumus ar NBG klientiem, ietverot noteikumus, kas klientam ir mazāk labvēlīgi nekā esošajā līgumā, jo līgumu ar NBG neizpildes rezultātā radušos zaudējumu atlīdzības jautājums nav noskaidrots. Bija jānovērs risks, ka pircējs un līgumpartneri slēdz jaunu līgumu, kas rada situāciju, kad līgumpartneri maksā augstu atlīdzību, pieprasa kompensāciju par starpību salīdzinājumā ar veco atlīdzības summu un nākamajos gados, par kuriem nav līguma ar uzņēmumu NBG, maksā ievērojami zemāku atlīdzību. Pārdevēju izvirzīta šādas izslēgšanas prasība nav nekas neparasts aktīvu cesijas līgumos, kas veicina uzņēmumu slēgšanu un ļauj garantēt vislabākās pārdošanas iespējas kreditoru interesēs.
- (125) Kā norāda maksātnespējas administratori, apstiprinājuma piedāvājumu iesniegšanas termiņš tika pagarināts ar 2013. gada 17. decembra vēstuli, jo arī citi pretendenti vēl nebija iesnieguši apmierinošu piedāvājumu. Pretendentam atkārtoti tika paskaidrots, ka uzņēmums NBG pārņēma saimniecisko darbību tikai pēc 2012. gada sezonas un ka tādēļ uzņēmumam lielā mērā bija jāizpilda uzņēmuma NAG līgumi, un ka šā iemesla dēļ (vēl) nav šīs saimnieciskās darbības ticamas grāmatvedības. Kā norāda maksātnespējas administratori, iespējamie pircēji paši izvērtē saistītos riskus.
- (126) Maksātnespējas administratori norāda, ka 3. sūdzības iesniedzējs 2014. gada 6. martā iesniedza atjauninājumu sava apstiprinājuma piedāvājuma aktīvu pārdošanas līgumam. Aktīvu pirkuma līguma projekts, ko apsprieda 13. februārī, bija pārdevēju sagatavots, tādēļ bija skaidrs, ka nākamā līguma projektu sagatavos 3. sūdzības iesniedzējs.
- (127) Kā norāda maksātnespējas administratori, visiem pretendentiem, kas tika atzīti par piemērotiem atlases procesa attiecīgajam posmam, datu telpā bija pieejami vienādi dokumenti. Sūdzībā norādītie dokumenti pārdevējiem un īpaši citiem pretendentiem agrāk nebija pieejami, visiem pretendentiem bija vienādas iespējas skatīt dokumentus datu telpā, un citi pretendenti uzticamības pārbaudi veica ar tiem pašiem dokumentiem. Visi pretendenti

pietiekami savlaicīgi tika informēti, ka uzņēmumu grāmatvedības uzskaitē ir trūkumi. Gandrīz visi pārdevēju un uzņēmuma NBG dokumenti datu telpā bija ievietoti vācu valodā, un pārdevējiem nebija jānodrošina visi dokumenti angļu valodā.

- (128) Turklāt maksātnespējas administratori uzskata, ka piedāvājumu iesniegšanas un finansējuma apliecinājuma iesniegšanas termiņš bija pietiekams. 3. sūdzības iesniedzējam bija desmit mēneši (no 2013. gada 8. aprīļa kā pirmā [3. pretendenta] un pārdevēju saziņas datuma līdz 2014. gada 17. februārim) finansējuma apliecinājuma iesniegšanai un gandrīz četri mēneši (no 2013. gada 23. oktobra līdz 2014. gada 17. februārim) uzticamības pārbaudei. Maksātnespējas administratori norāda, ka ir pārsnieguši prasības, kas izriet no Komisijas lēmumu pieņemšanas prakses ⁽¹²⁰⁾.
- (129) Sarunas par jaunu alus piegādes līgumu un ar “Rock am Ring” organizēja nevis *Capricorn*, bet gan NBG, un attiecīgie dokumenti tika ievietoti datu telpā. Šajā gadījumā nav saistības ar uzņēmumu *Capricorn*, kā to apgalvoja 3. sūdzības iesniedzējs.
- (130) Pārdevēji konkursa procedūrā nebija iekļāvuši vides kritērijus galīgā piedāvājuma izvēlei. Vienīgie kritēriji konkursa procedūrā galīgā piedāvājuma izvēlei bija: a) visu aktīvu kopējo ieņēmumu maksimizācija un b) prognozējamā darījuma nodrošinājums. 3. sūdzības iesniedzēja piedāvājumu nevarēja izvēlēties, jo tam trūka pēdējā iepriekš norādītā kritērija, proti, tam nebija darījuma nodrošinājuma, jo 3. sūdzības iesniedzējs apstiprinājuma piedāvājumā neiesniedza finansējuma apliecinājumu. Tajā pašā laikā pārdevēji organizēja pārrunas ar [2. pretendentu] un pēdējā posmā pārrunas par pirkuma līgumu ar [2. pretendentu] un uzņēmumu *Capricorn*, apsverot [2. pretendenta] piedāvājumu par [32–39] miljoniem euro (sk. 10. tabulu turpmāk), un sarunas starp *Capricorn* un [...], kā rezultātā tika iegūts pēdējā norādītā pretendenta 2014. gada 10. marta bankas finanšu saistību apliecinājums. Tādēļ, tā kā 3. sūdzības iesniedzēja apstiprinājuma piedāvājumam nebija finansējuma apliecinājuma, bija augsts risks, ka līgums ar 3. sūdzības iesniedzēju netiks slēgts. Turklāt maksātnespējas administratori mēģināja aplēst 3. sūdzības iesniedzēja spēju apliecināt finansējumu, novērtējot 3. sūdzības iesniedzēja uzņēmējdarbības modeļa papildu rādītājus, kas varētu liecināt par darījuma īstenošanu. 3. sūdzības iesniedzēja uzņēmējdarbības modelis balstījās uz [...] un [...]. Attiecībā uz spēkā esošajiem *Nürburgring* kompleksam piemērojamiem trokšņa nosacījumiem nepieļaut [...] un [...], šādu prasību nav, un koncepcijas īstenošana īstermiņā nebija gaidāma. Tādēļ 3. sūdzības iesniedzēja koncepcija tika vērtēta kā būtiska riska rādītājs, ņemot vērā līguma slēgšanas iespēju vai vismaz ievērojama laika un sarunu nepieciešamību. *Nürburgring* kompleksa trokšņa prasību koncepcijas ievērošana nebija nosacījums galīgā līguma slēgšanai.
- (131) Attiecībā uz 3. sūdzības iesniedzēja sūdzību, ka uzņēmuma *Capricorn* piedāvājums nebija bez nosacījumiem, jo bija saistīts ar Komisijas neapstrīdamu lēmumu par to, ka līdzekļu atgūšanas rīkojums nav pagarināms, maksātnespējas administratori un Vācijas iestādes apgalvo, ka 3. sūdzības iesniedzējam līguma atjauninājumā bija līdzīgas iedarbības nosacījumi. Maksātnespējas administratori un Vācijas iestāžu iesniegto atjaunināto līgumu attiecīgajās daļās ietvertie nosacījumi ļāva pircējam un/vai pārdevējam atteikties no līguma, ja 2014. gada 15. jūlijā (kā noteikts 2014. gada 14. janvāra līguma projektā) vai 2014. gada 31. decembrī (kā noteikts 2014. gada 14. februāra atjauninātajā līgumā) netiktu pieņemts pozitīvs Komisijas lēmums.
- (132) Kā norāda maksātnespējas administratori, fakts, ka neviens no diviem pretendentiem, kas iesniedza atbilstošu apstiprinājuma piedāvājumu, pilnīgi neatbilda garantēta finansējuma prasībām (cenas summas vai attiecīgās summas iemaksas uzticējumglabāšanas kontā garantija) un ka pārdevēji tāpēc esot atteikušies no prasības *de facto*, neinformējot 3. sūdzības iesniedzēju, neaplicina procesa pārredzamības trūkumu. 3. sūdzības iesniedzējs netika ietekmēts, jo tas neiesniedza apstiprinājuma piedāvājumu kopā ar finansējuma apliecinājumu. Visu pretendentu informēšana par atteikšanos no prasības neietekmētu konkursa procedūru. Turklāt atteikšanās no prasības nav iemesls, lai 3. sūdzības iesniedzējs neiesniegtu finansējuma apliecinājumus, un tas atbilst hipotētiska privāta pārdevēja uzvedībai.
- (133) Maksātnespējas administratori apgalvo, ka viņu vai kreditoru komitejas veiktie pasākumi nav attiecināmi uz valsti un ka nav nekādu acīmredzamu priekšrocību uzņēmumam *Capricorn*, jo pārdevēji atlasē procesu īstenoja saskaņā ar tāda uzņēmēja standarta rīcību, kas darbojas tirgus apstākļos.

⁽¹²⁰⁾ Maksātnespējas administratori atsaucas uz Komisijas 2008. gada 30. aprīļa lēmumu lietā C-56/06 *Privatisation of Bank Burgenland*, uz Komisijas 2013. gada 19. jūnija lēmumu lietā SA.36197 *Privatisation of ANA – Aeroportos de Portugal*, kā arī uz Komisijas paziņojumu par zemes pārdošanu.

- (134) Visbeidzot, attiecībā uz apgalvojumu, ka uzņēmums *Capricorn* neiesniedza pilnībā finansētu piedāvājumu, jo nesamaksāja otro pirkuma cenas iemaksu, un ka uzņēmumam *Capricorn* var būt sniegts papildu atbalsts, jo pēc iepriekš minētā finansēšanas nosacījumi *Nürburgring* aktīvu iegūšanai tika mainīti par labu uzņēmumam *Capricorn*, Vācijas iestādes iebilst: a) uzņēmumam *Capricorn* netika nodrošināti papildu ieguvumi, jo otrā iemaksa tika pārplānota, to nosakot ar procentu likmi 8 % un ķīlām (sk. 72. zemsvītras piezīmi); b) otrā maksājuma restrukturizācijā nav iesaistīts valsts atbalsts, jo lēmums par restrukturizāciju nav attiecināms uz valsti, jo par otrā maksājuma restrukturizāciju lēma vienīgi maksātnespējas administrators, federālai zemei neiesaistoties lēmuma pieņemšanā; un c) nebija noviržu no pārdevēju izvirzītajiem noteikumiem un pretendentiem nosūtītās procesa vēstules, jo konkursa procedūrā pārdevēji neiekļāva noteiktas prasības pretendentiem attiecībā uz pirkuma cenas iemaksām pirms darījuma slēgšanas, tādēļ arī iespējama pretendenta prasība naudas nodrošinājumus aizstāt ar citiem vērtīgiem nodrošinājumiem, lai garantētu, ka pirkuma cena nerada ietekmi uz piedāvājumu vērtēšanu.
- (135) Kā norāda maksātnespējas administrators, sūdzība ir jānoraida kā nepamatota. 3. sūdzības iesniedzēja nepamatotie mājieni par finansējumu nav saderīgi ar apdomīga tirgus dalībnieka vai maksātnespējas administratora rīcību.

4.4. MEIRIKA KOKSA (4. SŪDZĪBAS IESNIEDZĒJS) SŪDZĪBA

a) Sūdzība

- (136) 4. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka uzņēmums *Capricorn* guva iespēju slēgt līgumu nevis tāpēc, ka tā piedāvājums bija ekonomiski visizdevīgākais, bet gan tāpēc, ka tas ir vācu uzņēmums un pārdevēji nevēlējās aktīvus pārdot privāta uzņēmuma vadītam konsorcijam. Viņš arī apgalvo, ka uzņēmuma *Capricorn* piedāvājums vairākos kritērijos bija zemāks par [2. pretendenta] piedāvājumu. Īpaši 4. sūdzības iesniedzējs iebilst, ka:

- a) uzņēmuma *Capricorn* piedāvājums bija ar mazāku nodrošinājumu nekā [2. pretendenta] piedāvājums ⁽¹²¹⁾;
- b) [2. pretendenta] piedāvājums paredzēja lielākus iepriekš veiktus maksājumus ⁽¹²²⁾;
- c) *Capricorn* gadījumā izpildes risks bija augstāks nekā gadījumā, ja tiktu pieņemts [2. pretendenta] piedāvājums ⁽¹²³⁾;
- d) [2. pretendentam] ir lielāka pieredze un spējas nekā uzņēmumam *Capricorn* ⁽¹²⁴⁾;
- e) varbūtība, ka [2. pretendents] ieguldīs *Nürburgring* kompleksā papildu 25 miljonus euro, ir daudz lielāka nekā attiecībā uz uzņēmumu *Capricorn*;

⁽¹²¹⁾ 4. sūdzības iesniedzējs norāda, ka uzņēmums *Capricorn* procesa laikā esot sazinājies ar vairākām struktūrvienībām, meklējot palīdzību tā piedāvājuma finansējumā, ka *Capricorn* procedūras sākumposmā sniedza maldinošu informāciju pārdevējiem par tā finansiālo atbalstu, ka *GetSpeed*, kas ir vienas trešdaļas *Capricorn* konsorcija akciju turētājs, īpašumtiesību struktūra nav pilnīgi skaidra, ka kreditoru komiteja nebija pilnīgi informēta par *Capricorn* piedāvājuma [...] finansējumu un ka *Capricorn* publiski piekrita, ka uzņēmumam nav finansējuma tā paziņotajam 25 miljonu euro ieguldījumam *Nürburgring* aktīvos. Turklāt kreditoru komitejai nebija pietiekami laika, lai pārbaudītu [...] apstiprinājuma nosacījumus par *Capricorn* finansējumu.

⁽¹²²⁾ 4. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka [2. pretendenta] piedāvājums ietvēra iepriekšēju maksājumu 32,5 miljonu euro apmērā 2014. gada aprīļa sākumā, savukārt *Capricorn* piedāvājums ietvēra tikai 5 miljonu euro iepriekšēju maksājumu 2014. gada martā, 5 miljonu euro maksājumu 2014. gada jūlijā un 5 miljonu euro maksājumu 2014. gada decembrī.

⁽¹²³⁾ 4. sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka tā piedāvājums paredzēja slēgt darījumu jau 2014. gada aprīlī, ka [2. pretendenta] maksājumi ir garantēti vai balstās uz tā uzņēmējdarbības rentabilitāti, ka [2. pretendenta] dalībnieki ir nozīmīgas, labi finansētas struktūrvienības ar būtiskiem sasniegumiem un pieredzi uzņēmumu apvienošanās un iegūšanas jomā, savukārt uzņēmuma *Capricorn* piedāvājuma īstenošanas datums nebija agrāk par 2015. gada janvāri, ka turpmākie *Capricorn* maksājumi nav gaidāmi, līdz *inter alia* Komisija pabeigs izskatīt valsts atbalsta lietu un tiks pabeigti visi ES Tiesas procesi, ka pārdevēji pielāva iespēju, ka gadījumā, ja Komisija nebeidz lietas izskatīšanu līdz 2015. gada 1. janvārim, *Capricorn* var iznomāt *Nürburgring* aktīvus no tā brīža līdz laikam, kad lietas izskatīšana ir pabeigta, turklāt *Capricorn* ir mazs uzņēmums ar nelielu apgrozāmo kapitālu, un uzņēmumam *Capricorn* ir maza pieredze uzņēmumu apvienošanās un iegūšanas jomā un nepabeigti projekti nesenā pagātnē.

⁽¹²⁴⁾ 4. sūdzības iesniedzējs norāda, ka [2. pretendentam] ir pieredze vairāku nozīmīgu trašu pārvaldībā un ekspluatācijā, viesnīcu un atpūtas objektu pārvaldībā, festivālu organizēšanā, turklāt [2. pretendents] ir lielākais ieguldītājs *Formula 1* pasākumos un ieguldītājs arī galvenajos automobiļu ražotājos un ar atpūtu saistītā uzņēmējdarbībā, bet uzņēmumam *Capricorn* nav pieredzes trašu darba organizēšanā, viesnīcu pārvaldībā, festivālu vadībā, trašu veicināšanā vai produktu laišanas tirgū vadībā.

f) attieksme pret pretendentiem konkursa procedūrā bija nevienlīdzīga, un pret uzņēmumu *Capricorn* attieksme bija labāka ⁽¹²⁵⁾.

- (137) 4. sūdzības iesniedzējs arī apgalvo, ka *Capricorn* nesamaksāja pirkuma cenas otro iemaksu, kas bija jāveic jūlija beigās, un ka 25 miljonu euro maksājuma un 8 % procentu likmes soda par kavētu maksājumu samaksa tika noraidīta par labu uzņēmumam *Capricorn*, kas veido papildu valsts atbalstu par labu uzņēmumam *Capricorn*. Kā norāda 4. sūdzības iesniedzējs, iepriekš minētais raisa arī jautājumus par KPMG un maksātnespējas administratoru kreditoru komitejai sniegto informāciju saistībā ar konkursa procedūru un apliecina, ka *Capricorn* finansiālā spēja nebija pienācīgi raksturota.
- (138) Turklāt 4. sūdzības iesniedzējs uzskata, ka starp [...] un *Capricorn* nebija noslēgts līgums par *Capricorn* finansēšanu, bet izstrādāti tikai darbības nosacījumi, tādēļ kreditoru komitejas sanāksmes laikā uzņēmumam *Capricorn* nebija saskaņota finansējuma.
- (139) Visbeidzot, 4. sūdzības iesniedzējs uzskata – tā iesniegtā informācija apliecina, ka uzņēmumam *Capricorn* tika piešķirta priekšrocība *Nürburgring* aktīvu pārdošanā, ka priekšrocība izriet no lēmuma, kas neatbilst veidam, kā komerciāls pārdevējs vadītu procesu un vērtētu piedāvājumus atbilstoši konkursa kritērijiem, ka šāds komerciāls pārdevējs neņemtu, ka *Capricorn* piedāvājums ietver vairāk ekonomisko priekšrocību nekā [2. pretendenta] piedāvājums, un ka ir jāorganizē jauns process, kurā tiek izmantota konsekventa kritēriju kopa, lai nodrošinātu atklātu, godīgu un beznosacījumu konkursu ar izstrādātu skaidru laika grafiku, kas arī tiek ievērots, un kurā kreditoru komitejai netiek atklāta pretendenta identitāte.

b) Vācijas iestāžu iesniegtās maksātnespējas administratoru piezīmes

- (140) Maksātnespējas administratori norāda, ka 4. sūdzības iesniedzējs kā [2. pretendenta] konsorcijs dalībnieks ir ietekmēts tikai netieši. Turklāt tie vēlas atspēkot sūdzību, jo konkursa procedūra bija atklāta, pārredzama un bez nosacījumiem un aktīvi tika pārdoti pretendenti, kurš iesniedza piedāvājumu, kas sola visaugstākos ieņēmumus.
- (141) Maksātnespējas administratori noraida apgalvojumu, ka kreditoru komiteja vienojās pārdot aktīvus uzņēmumam *Capricorn*, jo šis ir vācu uzņēmums un nav privāta kapitāla vadīts konsorcijs.
- (142) Kā norāda maksātnespējas administratori, *Capricorn* piedāvājums veicina būtiski augstākus ieņēmumus pārdošanas rezultātā salīdzinājumā ar [2. pretendenta] piedāvājumu, un abos piedāvājumos nav būtisku darījuma nodrošinājuma atšķirību, kas liecinātu, ka darījums ir slēgts par labu ievērojami zemākam piedāvājumam (abiem piedāvājumiem darījuma nodrošinājums bija apmierinošs, bet ne iespējami augstākais). Turklāt [2. pretendents] nebija gatavs iesniegt bankas garantiju par cenas summu vai pārvietot cenas summu uz uzticējumglabāšanas kontu, kas bija prasīts 2013. gada 17. oktobra procesa vēstulē. Neskatoties uz vairākiem pieprasījumiem, [...] ([2. pretendenta] konsorcijs dalībnieks, kam būtu jānodrošina ārējais kapitāls) vai jebkurš cits [2. pretendenta] dalībnieks neiesniedza juridiski saistošu paziņojumu, kas noteiktu tā pienākumu nodrošināt nepieciešamo finansējumu. Savukārt *Capricorn* akcionārs Robertino Vilds iesniedza ievērojamu nodrošinājumu, un *Capricorn* ārējais finansējums tika apliecināts ar uzņēmējdarbībā parasti izmantotu *Deutsche Bank* finansējuma apliecinājumu. Maksātnespējas administratori pārbaudīja šo finansējuma apliecinājumu un paziņoja kreditoru komitejai pārbaudes rezultātu, proti, ka finansējuma apliecinājums neietver neparastas atrunas vai nosacījumus. Pašu finansējums [14–17] miljoni euro, kā arī ārējais finansējums [41–49] miljoni euro tiek garantēts ar līgumsodu [22–27] miljonu euro apmērā, kas pircējam ir jāmaksā, ja pārdevēji lauž līgumu neveiktu maksājumu dēļ. Arī līgumsods ir nodrošināts. Kreditoru komiteja ņēma vērā maksātnespējas administratoru novērtējumu.
- (143) Attiecībā uz iepriekšējiem maksājumiem maksātnespējas administratori norāda, ka [2. pretendenta] piedāvājumam bija priekšrocības (līdz 2014. gada 31. martam maksājums [30–33] miljonu euro apmērā [2. pretendenta] gadījumā salīdzinājumā ar [4,6–5,4] miljoniem euro, ko piedāvā *Capricorn*) un arī trūkumi: nauda, ko [2. pretendents] samaksātu papildus [7,1–7,6] miljoniem euro, tiktu glabāta bloķētā kontā un pārskaitīta pārdevējiem neapstrīdama Komisijas lēmuma gadījumā vai tad, ja pircējs neatteiktos no līguma, lai gan

⁽¹²⁵⁾ 4. sūdzības iesniedzējs norāda, ka pārdevēju sadarbība ar [2. pretendentu] bija sliktāka nekā ar uzņēmumu *Capricorn*, ka galīgā piedāvājuma termiņš vispirms tika pagarināts no 2013. gada 11. decembra līdz 2014. gada 17. februārim un pēc tam noteikts 2014. gada 11. martā dažas stundas pēc tam, kad tika saņemts *Capricorn* piedāvājums, un ka [2. pretendentam] netika dota iespēja paaugstināt vai mainīt savu piedāvājumu.

līdz 2015. gada 31. martam tiktu pieņemts apstrīdams Komisijas lēmums (nebija izslēgta iespēja pagarināt atteikšanās tiesību laikposmu). Tātad, ja 2014. gadā ir pieņemts neapstrīdams Komisijas lēmums, pārdevējiem ir pieejami [30–33] miljoni euro [2. pretendenta] gadījumā vai [58–63] miljoni euro (plus aptuveni 6 miljoni euro NBG naudas plūsmas) *Capricorn* gadījumā.

- (144) *Capricorn* un [2. pretendenta] piedāvājumu salīdzinājums liecina, ka *Capricorn* piedāvājumam ir augstāka nominālā pirkuma cena un tam ir labāks ekonomiskais rezultāts.

10. tabula

Uzņēmuma *Capricorn* un [2. pretendenta] piedāvājumu salīdzinājums

<i>Capricorn</i> piedāvājums		[2. pretendenta] piedāvājums	
Summas miljonos EUR			
1. pārdošanas cenas iemaksa 31.3.2014.	[4,6–5,1]	1. pārdošanas cenas iemaksa 31.3.2014.	[7,1–7,6]
2. pārdošanas cenas iemaksa 31.7.2014.	[4,6–5,1]	2. pārdošanas cenas iemaksa 31.3.2014.	[22–27]
3. pārdošanas cenas iemaksa 20.12.2014.	[4,6–5,1]	3. pārdošanas cenas iemaksa 2016. gadā	[2,3–2,6]
Naudas plūsma, NBG, 2014. g. (*)	6,0	“atliktais maksājums” par 2015. gadu 2016. gadā (*)	[2,3–2,6]
4. pārdošanas cenas iemaksa, darījumu slēdzot	[41–49]	“atliktais maksājums” par 2016. gadu 2017. gadā (*)	[4,6–5,1]
Pārdošanas cena	[10,5–11,5]	“atliktais maksājums” par 2017. gadu 2018. gadā (*)	[7,1–7,6]
Kopējā pārdošanas cena	77,0		[47–52]
Personāla samazinājums/pārstrukturēšana	– 2,5		– 3,0
<i>Lindner</i> pārvaldības līgumu izbeigšana	– 1,0		– 1,0
		neg. naudas plūsma, NBG, 2014. g. 1. cet.	– 1,6
		Atlikušie maksājumi	– 1,3
Saimnieciskās darbības rezultāts	[70–77]		[41–45]

(*) Uzņēmuma *Capricorn* NBG naudas plūsma 2014. gadā (6 miljoni euro) un [2. pretendenta] “atlikti maksājumi īpašniekiem” par 2015.–2017. gadu (15 miljoni euro) ir atkarīgi no attiecīgās saimnieciskās darbības panākumiem. [2. pretendenta] gadījumā pārdevēji nevar tā uzņēmējdarbību ietekmēt citādi kā *Capricorn* uzņēmējdarbību.

- (145) [2. pretendenta] labie sasniegumi un lielāka pieredze darījumos uzņēmumu apvienošanas un pārņemšanas jomā nevar pamatot darījuma piešķiršanu tam par būtiski zemāku pārdošanas cenu. Pārdevēji neapstrīdēja [2. pretendenta] dalībnieku kompetenci, taču tas nebija pretendenta izvēles kritērijs. Arī ieguldījumu summa *Nürburgring* kompleksā pēc pārdošanas nebija pretendenta izvēles kritērijs.

- (146) Maksātnespējas administratori apgalvo, ka nav diskriminējoši izturējušies pret kādu no pretendentiem un ka no sūdzības nav skaidrs, kura to darbība veicinātu par *Capricorn* cenas piedāvājumu zemāku [2. pretendenta] cenas piedāvājumu. Maksātnespējas administratori noraida 4. sūdzības iesniedzēja apgalvojumus par pārdošanas procesā iesaistīto personu nepieejamību un procesa novilcināšanu, lai ļautu uzņēmumam *Capricorn* iesniegt piedāvājumu. [2. pretendents] tika skaidri informēts, ka turpmākas pārrunas ar citiem pretendentiem notiks līdz kreditoru komitejas sanāksmei 2014. gada 11. martā.

- (147) Turklāt maksātnespējas administratori norādīja, ka viņu pasākumus vai kreditoru komitejas vienošanās nevar attiecināt uz valsti un ka pārdošanas procesā priekšrocību nav, jo tas atbilst tirgus dalībnieku uzvedībai.
- (148) Attiecībā uz 4. sūdzības iesniedzēja apgalvojumu, ka nebija līguma starp [...] un *Capricorn* par *Capricorn* vienošanos, Vācijas iestādes norādīja, ka [...] garantēja tā finansējumu pēc plašas juridiskas un finansiālas uzticamības pārbaudes un nekad neatcēla savu finansējuma garantiju.
- (149) Visbeidzot, attiecībā uz 4. sūdzības iesniedzēja apgalvojumu, ka uzņēmums *Capricorn* neesot samaksājis pirkuma cenas otro iemaksu, Vācijas iestādes atbild to pašu, kas norādīts iepriekš 134. apsvērumā.

5. PASĀKUMU IZVĒRTĒJUMS

- (150) Šajā lēmumā kā sākotnējais jautājums tiek skatīts tas, vai laikā, kad tika piešķirts pasākums Nr. 1–19, uzņēmums NG un tā meitasuzņēmumi MSR un CMHN bija grūtībās nonākuši uzņēmumi saskaņā ar Kopienas pamatnostādņēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ⁽¹²⁶⁾ (turpmāk “Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes”). Pēc tam Komisija izvērtēs, vai pārbaudāmie pasākumi ir valsts atbalsts tā saņēmējiem LESD 107. panta 1. punkta nozīmē un, visbeidzot, vai šāds atbalsts var būt saderīgs ar LESD.

5.1. UZŅĒMUMU NG, MSR UN CMHN GRŪTĪBAS

- (151) Ja pasākumi Nr. 1–19 veido valsts atbalstu un ja NG, MSR un CMHN bija grūtībās nonākuši uzņēmumi laikā, kad atbalsts tika piešķirts, šie pasākumi ir jāvērtē attiecībā uz to saderīgumu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu un īpaši ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņēm. Tādēļ viens no galvenajiem jautājumiem ir, vai NG, MSR un CMHN bija grūtībās nonākuši uzņēmumi. Komisija secina, ka atbalsta piešķiršanas laikā tie bija ekonomiskās grūtībās nonākuši uzņēmumi un nevarētu piekļūt privāto kredītu tirgus atbalstam.
- (152) Novērtējums balstās uz Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 9.–11. punktu. Komisija atgādina savu novērtējumu 2012. gada 21. marta lēmuma 202.–206. apsvērumā, kur tā sākotnēji neizslēdza varbūtību, ka uzņēmums NG, iespējams, 2008. gada 1. jūlijā ir uzskatāms par grūtībās nonākušu uzņēmumu Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu nozīmē (sk. arī 2012. gada 7. augusta lēmuma 46.–47. apsvērumu). Turklāt Komisija 2012. gada 7. augusta lēmuma 6.–13. apsvērumā atzina, ka NG, MSR un CMHN ir grūtībās nonākuši uzņēmumi.
- (153) Komisija uzskata, ka katrs uzņēmums ir jāvērtē kopumā, neizslēdzot nevienu uzņēmējdarbības daļu. Nav pieņemams, ka Vācijas iestādes no finanšu datu novērtējuma izslēdz *Formula 1* pasākumu vai projekta *Nürburgring 2009* radītos zaudējumus. Turklāt ir skaidrs, ka uzņēmumiem nebija pieejams ārējs finansējums.
- (154) Uzņēmuma NG galvenie finanšu rādītāji laikā no 2001. gada līdz 2011. gadam ir apkopoti nākamajā tabulā.

11. tabula

Uzņēmuma NG galvenie finanšu rādītāji laikā no 2001. gada līdz 2011. gadam (miljonos EUR)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Apgrozījums	34,3	38,3	34,2	28,7	27,1	27,8	29,9	22,0	33,3	5,1	7,0
EBT (*)	0,6	– 0,5	0,6	– 9,9	– 9,6	– 40,1 (**)	– 2,4	– 0,8	– 9,9	4,6	– 16,2

⁽¹²⁶⁾ OVC 244, 1.10.2004., 2. lpp.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Reģistrētais pamatkapitāls	5,1	5,1	5,1	10,0	10,0	10,0	13,3	16,7	20,0	20,0	20,0
Pašu kapitāls	15,2	18,6	19,1	37,3	27,6	- 12,6	- 10,2	- 9,9	- 15,8	- 10,9	- 27,4
Kopējais parāds	—	45,6	43,4	19,7	19,5	27,8	46,8	99,1	234,2	263,2	290,4
Parāds / pašu kapitāls (attiecība) (%)	—	250	230	50	70	- 270	- 460	- 1 000	- 1 480	- 2 410	- 1 060
Parāds/apgrozījums (attiecība) (%)	—	119	127	69	72	100	156	450	703	5 160	4 150

(*) Peļņa pirms nodokļiem ("EBT").

(**) Zaudējumu pieaugumu galvenokārt radīja būtisks pasākumu izmaksu pieaugums ("Aufwendungen für Veranstaltungen") no 21,2 miljoniem euro 2005. gadā līdz 44,0 miljoniem euro 2006. gadā.

- (155) Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 10. punkta a) apakšpunktā ir noteikts, ka uzņēmums, kas ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, atzīstams par nonākušu grūtībās, ja "ir zudusi vairāk nekā puse to statūtka-
pitāla un vairāk nekā ceturtdaļa no šā kapitāla ir zaudēta iepriekšējos 12 mēnešos". Šis noteikums atspoguļo
pieņēmumu, ka uzņēmums, kam ir lieli statūtka-
pitāla zaudējumi, nespēs zaudējumus apturēt, un tādēļ uzņēmums
īsā vai vidējā termiņā gandrīz noteikti zaudēs spēju turpināt darbību (kā teikts Glābšanas un pārstrukturēšanas
pamatnostādņu 9. punktā).
- (156) Turklāt Komisija arī norāda, ka saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 11. punktu
uzņēmumu var uzskatīt par grūtībās esošu uzņēmumu, "ja novērojamas parastās grūtībās nonākušā uzņēmuma
pazīmes, tādas kā zaudējumu pieaugums, apgrozījuma samazināšanās, gatavās produkcijas krājumu pieaugšana,
jaudas pārpalikums, naudas plūsmas samazināšanās, parāda pieaugums, procentu likmju celšanās un krītoša vai
nulle neto aktīvu vērtība". Šajā ziņā Vispārējā tiesa ir spriedusi: "negatīva pamatka-
pitāla esība, kura [...] var tikt
uzskatīta par būtisku norādi uz to, ka uzņēmums ir nonācis finanšu grūtību situācijā" ⁽¹²⁷⁾.
- (157) Kā liecina uzņēmuma NG finanšu pārskati par laiku no 2001. gada līdz 2011. gadam, uzņēmuma reģistrētais
kapitāls nebija zaudēts vairāk par pusi. Tomēr laikā no 2006. gada līdz 2011. gadam uzņēmuma pašu kapitāls
bija negatīvs. Iepriekšējās lietās Komisija uzskatīja, ka tad, ja uzņēmumam ir negatīvs pašu kapitāls, ir zaudēts viss
uzņēmuma statūtka-
pitāls un ir *a priori* jāpieņem, ka ir izpildīti Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu
10. punkta a) apakšpunkta kritēriji ⁽¹²⁸⁾.
- (158) Uzņēmuma NG gadījumā Komisija uzskata, ka vienīgais iemesls, kādēļ reģistrētais kapitāls nav zaudēts vairāk par
pusi, ir tas, ka uzņēmums neīstenoja atbilstīgus pasākumus. Šādu atbilstīgu pasākumu mērķis būtu panākt
uzņēmuma pašu kapitāla palielināšanu no negatīva uz pozitīvu, vienlaikus palielinot to līdz pienācīgam līmenim.
Šādi atbilstīgi pasākumi varētu būt vai nu zaudējumu kapitalizācija, vai kapitāla palielināšana, vai abi minētie
pasākumi.
- (159) Šādā saistībā Komisija uzskata, ka zaudējumu kapitalizācija būtu izraisījusi uzņēmuma visa reģistrētā pamatka-
pitāla zaudējumu, jo uzkrātā deficīta summa būtu lielāka par reģistrētā pamatka-
pitāla summu. Šā iemesla dēļ
Komisija secina, ka Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 10. punkta a) apakšpunkta kritēriji šajā lietā
ir izpildīti kopš 2006. gada.

⁽¹²⁷⁾ Spriedums apvienotajās lietās T-102/07 Saksijas brīvvalsts/Komisija un T-120/07 MB Immobilien and MB System/Komisija (Krājums
2010, II-585. lpp., 106. punkts).

⁽¹²⁸⁾ Komisijas lēmums lietā C 38/2007 *Arbel Fauvet Rail* (OV L 238, 5.9.2008., 27. lpp.), ko atbalstīja Vispārējā tiesa, sk. apvienotās lietas T-
267/08 un T-179/08 (Krājums 2011, II-1999. lpp., 141. punkts); Komisijas lēmums lietā C 27/2010 *United Textiles* (OV L 279,
12.10.2012., 30. lpp.).

- (160) Turklāt, pamatojoties uz Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 11. punktu, Komisija uzskata, ka uzņēmums NG bija nonācis grūtībās jau kopš 2002. gada, jo: a) NG gada apgrozījums šajā periodā samazinājās par 80 %, sasniedzot kopsummu 89,4 miljoni euro, un uzņēmums lielākajā daļā šā paša perioda cieta zaudējumus; b) visā periodā uzņēmumam NG bija liels parāds, kas pieauga no 119 % no apgrozījuma 2002. gadā līdz 4 159 % no apgrozījuma 2011. gadā; c) pat 2004. un 2005. gadā, kad uzņēmuma parāds kritās zem 100 % no tā apgrozījuma, šis parāds saglabājās ievērojami augstā līmenī – aptuveni 70 % no apgrozījuma –, turklāt šajos gados uzņēmums samazināja pārdošanas un ikgadējos zaudējumus; un d) uzņēmumam NG bija negatīvs pašu kapitāls gandrīz lielāko daļu šā perioda (no 2006. gada līdz 2011. gadam).
- (161) Uzņēmuma MSR galvenie finanšu rādītāji laikā no 2007. gada līdz 2011. gadam ir apkopoti nākamajā tabulā.

12. tabula

Uzņēmuma MSR galvenie finanšu rādītāji laikā no 2007. gada līdz 2011. gadam (miljonos EUR)

	2007	2008	2009	2010	2011
Apgrozījums	0,0	4,4	3,4	2,2	0,9
EBT	– 0,1	– 0,5	– 4,0	– 4,8	– 8,6
Reģistrētais pamatkapitāls	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Pašu kapitāls	0,08	0,6	4,6	3,3	11,9
Kopējais parāds	2,5	28,3	95,6	96,5	103,8
Parāds/pašu kapitāls (attiecība) (%)	3 130	4 720	2 080	2 920	870
Parāds/apgrozījums (attiecība) (%)	—	643	2 810	4 380	11 500

- (162) Uzņēmuma CMHN galvenie finanšu rādītāji laikā no 2008. gada līdz 2011. gadam ir apkopoti nākamajā tabulā.

13. tabula

Uzņēmuma CMHN galvenie finanšu rādītāji laikā no 2008. gada līdz 2011. gadam (miljonos EUR)

	2008	2009	2010	2011
Apgrozījums	0,0	2,6	1,2	0,2
EBT	– 0,8	– 2,5	– 3,6	0,0
Reģistrētais pamatkapitāls	0,03	0,03	0,03	0,03
Pašu kapitāls	0,8	3,3	6,9	6,9
Kopējais parāds	6,5	13,3	36,9	35,3
Parāds/pašu kapitāls (attiecība) (%)	810	400	530	510
Parāds/apgrozījums (attiecība) (%)	—	510	3 070	17 650

- (163) Komisija norāda, ka tā nav saņēmusi nevienu uzņēmuma MSR vai CMHN dokumentu, kas apliecinātu to dzīvotspējas perspektīvas.
- (164) Pamatojoties uz Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 11. punktu, Komisija atzīst, ka MSR un CMHN ir uzņēmumi, kas nonākuši grūtībās jau attiecīgi kopš 2007. un 2008. gada, jo tiem bija minimāli ieņēmumi, būtiski ikgadēji zaudējumi un augošs parāds, kas ievērojami pārsniedza to gada apgrozījumu.
- (165) Komisija nepiekrīt Vācijas iestāžu iebildumam, ka uzņēmumi NG, MSR un CMHN nebija nonākuši grūtībās, jo infrastruktūras būvniecība un *Formula 1* un *Superbike* pasākumi tika organizēti publiskā sektora vārdā, tādēļ tos uzņēmumu finanšu situācijas analizē nevar ņemt vērā.
- (166) Pirmkārt, Komisija secina, ka motosporta, atpūtas pasākumu, izmitināšanas un ēdināšanas infrastruktūras būvniecība un motosporta pasākumu organizēšana nav īpaša darbība ārpus uzņēmumu NG, MSR un CMHN parastās uzņēmējdarbības. Tā bija pamatdarbība šo uzņēmumu saimnieciskās darbības ietvaros. Pat ja uzņēmumu akcionāri un vadība raudzījās uz uzņēmumiem NG, MSR un CMHN kā līdzekli, lai saglabātu sporta infrastruktūru valsts īpašumā un organizētu peļņu nenesošus sporta pasākumus, kas netiktu piedāvāti bez zaudējumu segšanas no valsts finansējuma, šie uzņēmumu akcionāri un vadība nedrīkstēja pieļaut saistību pieaugumu neefektīvā un zaudējumus veicinošā veidā, ko apliecina iepriekš redzami uzņēmumu finanšu dati, bez skaidra un reāla uzņēmējdarbības plāna. Tādēļ iepriekš minētie pasākumi ir jāiekļauj finanšu izvērtējumā.
- (167) Otrkārt, Komisija uzskata – fakts, ka infrastruktūras būvniecību minētajam nolūkam un motosporta pasākumu organizēšanu varētu uzskatīt par uzņēmumu NG, MSR un CMHN grūtības veicinošu, tomēr nemazina cita konstatētā fakta nozīmi, proti, ka uzņēmumam NG bija vērojamas parastās grūtībās nonākuša uzņēmuma pazīmes jau pirms projekta *Nürburgring 2009* sākuma. Veselīgam uzņēmumam būtu jāpielāgo savas izmaksas attiecīgajiem pasākumiem, lai izdzīvotu. Uzņēmumiem NG, MSR un CMHN 2008. un 2009. gadā bija zaudējumi un augošs parāds (attiecīgi pieaugums par 537 % laikā no 2002. gada līdz 2011. gadam, par 4 052 % laikā no 2007. gada līdz 2011. gadam un par 443 % laikā no 2008. gada līdz 2011. gadam). Lai gan projekts *Nürburgring 2009* tika īstenots 2010. gadā, turpmākie uzņēmumu NG, MSR un CMHN finanšu rādītāji liecina, ka to grūtības nemazinājās.
- (168) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka laikā, kad tika īstenoti pasākumi Nr. 1–19, NG, MSR un CMHN bija grūtībās nonākuši uzņēmumi Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu nozīmē un to grūtības bija tik nopietnas, ka tie nebūtu raduši finansējumu tirgū.

5.2. VALSTS ATBALSTA ESĪBA

- (169) LESD 107. panta 1. punktā ir noteikts, ka ar iekšējo tirgu nav saderīgs tāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

a) Valsts līdzekļi un attiecināmība

- (170) Federālās zemes un Ārvarieres rajona īstenotā pasākuma Nr. 1. daļa (pašu kapitāla palielinājums), kā arī cita pasākuma Nr. 1. daļa (kapitāla rezervju pārvietošana) un pasākumi Nr. 3, 9, 16 un 19, ko federālā zeme īstenoja viena pati, acīm redzami attiecas uz valsts līdzekļiem un ir piedēvējami valstij.
- (171) Attiecībā uz uzņēmuma NG īstenotajiem pasākumiem (pasākumi Nr. 2, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 14 un 15 attiecībā uz MSR akciju pārveidumu uz uzņēmumu NG, pasākums Nr. 17) Vācijas iestādes skaidri piekrīt, ka līdzekļi ir

attiecināmi uz valsti. Jāņem vērā arī, ka uzņēmuma NG uzraudzības padomē kā NG akcionāri ir arī federālās zemes un Ārvaleres rajona pārstāvji. Šādā saistībā uzraudzības padomes sanāksmē 2005. gada 28. augustā tās priekšsēdētāja vietnieks paziņoja, ka projekta uzticēšana privātiem ieguldītājiem ir iespējama vienīgi gadījumā, ja risks federālai zemei ir neliels ⁽¹²⁹⁾. Arī uzraudzības padomes 2005. gada 20. decembra darbseminārā tās priekšsēdētāja vietnieks norādīja, ka lēmums par NG ieguldījumu ir jāpieņem jaunā kabineta sastāvā pēc federālās zemes parlamenta vēlēšanām ⁽¹³⁰⁾. Turklāt federālās zemes valdība 2006. gada 30. maija paziņojumā informēja par ieguldījumu *Erlebnisregion Nürburgring*, un Ministru padome 2006. gada 19. septembrī pieņēma zināšanai NG uzraudzības padomes nolūku īstenot projektu ar ievērojamu privātas trešās personas līdzdalību ⁽¹³¹⁾. Turklāt Ekonomikas, transporta, lauksaimniecības un vīna ministrija, kā arī federālās zemes Finanšu ministrija pastāvīgi izteica viedokli, komentārus vai norādes par projektu *Nürburgring 2009* ⁽¹³²⁾, par ko federālā zeme publiski paziņoja 2009. gada 2. decembrī. Komisija uzskata, ka arī uzņēmuma NG aizdevums uzņēmumam MSR, kas īstenots, izmantojot PNG kā starpnieku (pasākums Nr. 6), ir NG īstenots pasākums un tādēļ attiecināms uz valsti.

- (172) Attiecībā uz ISB aizdevumu (pasākums Nr. 8) un procentu restrukturizāciju (pasākums Nr. 18) Vācijas iestādes ir atzinušas, ka federālā zeme deva norādi uzņēmumam ISB piešķirt aizdevumu. Attiecībā uz RIM aizdevumu uzņēmumam MSR, kas īstenots ar *Mediinvest* un PNG starpniecību (pasākums Nr. 11), un MSR akciju pārveidumu uz uzņēmumu RIM (pasākuma Nr. 15. daļa) Komisija atzīmē, ka RIM ir valstij piederoša struktūrvienība, kuras uzdevums ir atbalstīt federālās zemes politiku ekonomiskās un strukturālās attīstības jomā ⁽¹³³⁾. Tādēļ iepriekš minēto pasākumu nolūkā ISB un RIM veido valsts instrumentus tās politikas īstenošanai, kas apliecina ISB un RIM rīcības attiecināšanu uz valsti tādā mērā, kā tā attiecināma uz pasākumiem. Tādējādi visos pasākumos ir iesaistīti uz valsti attiecināmi līdzekļi.

b) Saimnieciskā darbība

- (173) Pēc analogijas ar spriedumu lietā *Leipzig/Halle* ⁽¹³⁴⁾ infrastruktūras būvniecību var uzskatīt par saimniecisko darbību, ja tā ir būtiski saistīta ar infrastruktūras komerciālu izmantošanu, kā tas ir šajā gadījumā.
- (174) Sporta objektu (tostarp sacīkšu trašu un bezceļa parku) ⁽¹³⁵⁾, izmitināšanas objektu, restorānu, drošas braukšanas centru, autovadišanas skolu, daudzfunkcionālo zāļu un bezskaidras naudas maksājumu sistēmu darba organizēšana un to iznomāšana profesionāliem un neprofesionāliem lietotājiem ⁽¹³⁶⁾ ir gan īpašnieka, gan apsaimniekotāja saimnieciskā darbība. Tādējādi infrastruktūras būve vai atjaunošana, kas ir nenoskaidrojami saistīta ar šīm darbībām, ir arī saimnieciskā darbība. Pretstatā minētajam darbības, kam nav saimnieciska rakstura, ir sporta objektu lietošana neprofesionālu lietotāju līmenī ⁽¹³⁷⁾ un profesionālu sporta klubu īstenošana jaunu sportistu trenēšana, ja grāmatvedības uzskaitē šie konti ir nošķirti no saimnieciskās darbības kontiem ⁽¹³⁸⁾. Ņemot vērā nešķiramo saiti starp infrastruktūru un saimniecisko darbību, kādai *Nürburgring* sporta un tūrisma infrastruktūru izmanto, tās būve, pilnveidošana un ekspluatācija ir ieguldītāju un apsaimniekotāju saimnieciskā darbība, pat ja ieņēmumi no infrastruktūras izmantošanas nesedz tās būvniecības izmaksas un ja vairāk nekā 90 % sporta pasākumu *Nürburgring* kompleksā ir kvalificējami kā amatieru sports. Amatieru sporta faktam ir nozīme vienīgi lietotāju līmenī: neprofesionāli lietotāji nav uzņēmumi. Patiesi, *Nürburgring* sporta un tūrisma infrastruktūra nav vispārīga rakstura infrastruktūra, kāds ir, piemēram, sabiedriskas lietošanas ceļš, kas ir pieejams sabiedrības lietošanai. Tādējādi konkrētās infrastruktūras būvniecība (izmantojot likvido līdzekļu kopējā fonda un akcionāru aizdevumus vai vēlāk – ISB aizdevumu) ir pakļauta valsts atbalsta noteikumiem.
- (175) *Formula 1* vai citu motosporta sacīkšu organizēšana ir pakalpojumu sniegšana profesionālā sporta tirgū, kur ievērojamus ieguvumus piedāvā pārraides tiesības. *Formula 1* vai citu motosporta pasākumu finansēšana nav

⁽¹²⁹⁾ Federālās zemes Revīzijas palātas 2010. gada 15. jūnija atzinums, I daļa, 15. lpp.

⁽¹³⁰⁾ Skatīt iepriekšējo zemsvītras piezīmi.

⁽¹³¹⁾ Federālās zemes Revīzijas palātas 2010. gada 15. jūnija atzinums, I daļa, 15. lpp.

⁽¹³²⁾ Federālās zemes Revīzijas palātas 2010. gada 15. jūnija atzinums, I un II daļa.

⁽¹³³⁾ Sk. RIM raksturojumu:

<http://test.isb.rlp.de/de/die-isb/beteiligungen/rheinland-pfaelzische-gesellschaft-fuer-immobilien-und-notrprojektmanagement/>.

⁽¹³⁴⁾ Spriedums apvienotajās lietās T-443/08 un T-455/08 *Freistaat Sachsen, Flughafen Leipzig/Halle* un citi/Komisija (Krājums 2011, II-1311. lpp.), pēc pārsūdzības atstāts spēkā ar spriedumu lietā C-288/11 *P Mitteldeutsche Flughafen AG un Flughafen Leipzig-Halle GmbH*/Komisija (vēl nav publicēts Krājumā).

⁽¹³⁵⁾ C53/2002 *Space Park Development*.

⁽¹³⁶⁾ SA.35440 *Arena Jena*. Par profesionālu sporta infrastruktūru sk. SA.31722, Ungārijas nodokļu atvieglojumu shēma. Par sabiedrībai vispārīgi paredzētu sporta centru darbību ar ieejas maksu sk. SA.33952 Vācijas Alpu asociācija.

⁽¹³⁷⁾ SA.33618 *Uppsala arena*, SA.35135 *Arena Erfurt*, SA.35440 *Arena Jena*.

⁽¹³⁸⁾ N118/2000 Atbalsts profesionāliem sporta klubiem.

izņēmums valsts atbalsta nosacījumos tikai tāpēc, ka tos organizē ar strukturālo deficītu vai īstenojot reģionālās politikas mērķus. Tādējādi Komisija uzskata, ka *Formula 1* un citas motosporta sacīkstes ir saimnieciskā darbība.

- (176) Tūrisma veicināšana, projektu attīstība, nekustamā īpašuma būvniecība, uzņēmējdarbības vadība un automobiļu vai motociklu tirdzniecība arī ir kvalificējama kā saimnieciskā darbība.

c) **Selektivitāte**

- (177) Komisija uzskata, pasākumiem ir selektīvs raksturs apsaimniekotāja līmenī (uzņēmumam NG attiecībā uz pasākumiem Nr. 1, 3, 8, 9, 13, 14, 16, 18 un 19, uzņēmumiem EWN, FSZ, MAN, TTI, BWN, BWNB un *Camp4Fun* attiecībā uz pasākumu Nr. 2, uzņēmumam MSR attiecībā uz pasākumiem Nr. 4, 5, 8, 9, 11, 12, 18 un 19, uzņēmumam CST attiecībā uz pasākumu Nr. 5, uzņēmumam MIB attiecībā uz pasākumu Nr. 7, uzņēmumam CMHN attiecībā uz pasākumiem Nr. 8, 9, 18 un 19, uzņēmumam NAG attiecībā uz pasākumiem Nr. 10 un 11, uzņēmumiem *Mediinvest*, *Geisler & Trimmel* un *Weber* attiecībā uz pasākumu Nr. 15), jo tie nodrošināja apsaimniekotājam labvēlīgu režīmu. Turklāt infrastruktūras būvniecības un ekspluatācijas pienākuma uzticēšana nebija pārredzama, nediskriminējoša un publiskā iepirkuma noteikumiem atbilstoša. Taču pasākumi nav selektīvi lietotāja līmenī, jo pārredzama un nediskriminējoša piekļuve amatieru sporta klubiem un sabiedrībai kopumā ir nodrošināta.

d) **Konkurences kropļojumi un ietekme uz tirdzniecību**

- (178) Attiecībā uz pasākumiem Nr. 1–19 ir vērojami konkurences kropļojumi sacīkšu trašu, bezceļu parku, atpūtas parku, izmitināšanas objektu, restorānu, drošu braukšanas centru, autovadišanas skolu, daudzfunkcionālu zāļu, bezskaidras naudas maksājumu sistēmu, tūrisma veicināšanas, projekta attīstības, nekustamā īpašuma būvniecības, uzņēmējdarbības vadības un automobiļu un motociklu tirdzniecības jomā, jo atbalsts *Nürburgring* infrastruktūrai un *Formula 1* pasākumiem veicina šīs infrastruktūras izmantošanu. *Formula 1* sacīkšu un citu motosporta pasākumu organizēšana veicina klientu piekļuvi šiem pasākumiem.
- (179) Konkrētie pasākumi ļāva uzņēmumiem NG, MSR un CMHN turpināt darbību, lai tiem nebūtu jāstopas ar finanšu grūtībām, kā tas citiem konkurentiem parasti ir sarežģītu finansiālo rezultātu dēļ. Tas kropļo konkurenci, jo citiem tā paša tirgus uzņēmumiem ir jānodrošina darbība bez šāda valsts atbalsta.
- (180) Attiecībā uz ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm *Nürburgring* komplekss ar *Formula 1* sacīkstēm un Vācijas autosacīkšu čempionātu konkurē ar citām sacīkšu trasēm Savienībā, organizējot augstākā līmeņa motosporta sacīkstes, un nevar izslēgt, ka *Nürburgring* atpūtas parks var piesaistīt apmeklētājus no Beļģijas (tās robeža ar Vāciju ir tikai aptuveni 50 km attālumā no *Nürburgring* kompleksa). Jāatceras, ka tika saņemta sūdzība no konkurējoša atpūtas parka apsaimniekotāja *Eifelpark* (salīdzināt ar 2. apsvērumu). Nevar izslēgt arī, ka šis komplekss ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm attiecībā uz bezceļu parku, izmitināšanas objektu, restorānu, drošas braukšanas centru, autovadišanas skolu, daudzfunkcionālu zāļu, bezskaidras naudas maksājumu sistēmu darbību, kā arī tūrisma veicināšanu, projektu attīstību, nekustamā īpašuma būvniecību, uzņēmējdarbības vadību un automobiļu un motociklu tirdzniecību.

e) **Priekšrocība**

- (181) Lai izvērtētu, vai darījums starp valsts struktūru un uzņēmumu ir uzskatāms par valsts atbalstu, saskaņā ar Komisijas pastāvīgo un judikatūras apstiprināto praksi ir jāizmanto tirgus ekonomikas ieguldītāja princips⁽¹³⁹⁾. Saskaņā ar šo principu valstij, ja tā tirgū darbojas kā komerciāls uzņēmums, ir jārikojas kā privātam tirgus dalībniekam. Ja valsts tā nerīkojas, varētu būt aizdomas par valsts atbalstu. Proti, kad ir piemērojams tirgus

⁽¹³⁹⁾ Sk., piemēram, spriedumu lietā C-305/89 Itālija/Komisija ("*Alfa Romeo*") (*Recueil* 1991, I-1603. lpp., 18. un 19. punkts), lietā T-16/96 *Cityflyer Express*/Komisija (*Recueil* 1998, II-757. lpp., 51. punkts), apvienotajās lietās T-129/95, T-2/96 un T-97/96 *Neue Maxhütte Stahlwerke* un *Lech-Stahlwerke*/Komisija (*Recueil* 1999, II-17. lpp., 104. punkts), apvienotajās lietās T-268/08 un T-281/08 *Land Burgenland* un Austrija/Komisija (Krājums 2012, II-0000. lpp., 48. punkts).

ekonomikas ieguldītāja princips, kritērijs, lai noteiktu, vai darījums ietver valsts atbalstu, ir tas, vai privātais apsaimniekotājs līdzīgā situācijā uzvestos tāpat. Piemērojot šo principu, apsvērumus, kas nav saistīti ar ekonomiku, nevar ņemt vērā, lai pamatotu atbalsta pasākumu piešķiršanu. Kā nosaka attiecīgā judikatūra, valsts nodrošinātos pasākumus nevar skatīt izolēti – tie ir jāizvērtē saistībā ar citiem atbalsta pasākumiem ⁽¹⁴⁰⁾.

- (182) Lai izvērtētu, vai priekšrocība bija attiecināma uz īpašniekiem vai apsaimniekotājiem (NG, MSR un CMHN līdz 2010. gada 30. aprīlim un arī NAG no 2010. gada 1. maija līdz 2012. gada 31. oktobrim), ir jāpiemēro tirgus ekonomikas dalībnieka princips. Pirmkārt, pasākumi Nr. 1–19 nav *pari passu* darījumi ⁽¹⁴¹⁾, jo Vācijas iestādes neatrada privātu ieguldītāju, kurš ieguldītu salīdzināmos apstākļos (piemēram, projekta *Nürburgring 2009* I daļā). Privātie apsaimniekotāji nodrošināja divus aizdevumus, taču to summas bija ļoti mazas salīdzinājumā ar valsts ieguldījuma summām un attiecās tikai uz projekta *Nürburgring 2009* II daļu (t. i., galvenokārt uz viesnīcām) ⁽¹⁴²⁾, un aizdevumi tika piešķirti tikai uzņēmumiem CMHN vai MSR, bet ne uzņēmumam NG vai citam atbalsta saņēmējam.

14. tabula

Privāto finanšu iestāžu uzņēmumiem CMHN/MSR piešķirtie aizdevumi

Finanšu iestāde	Gads	Atbalsta saņēmējs	Summa (milj. EUR)	Procentu likme	Nodrošinājums (miljonos EUR)
Bank für Tirol und Vorarlberg AG	2008	CMHN	[...]	[...] % + [...] % nodeva	[...] (hipotēka) MSR akciju ieķīlāšana
Kreissparkasse Ahrweiler	2010	MSR	[...]	[...]	

- (183) Jebkurā gadījumā Vācijas iestādes atzīst, ka arī II daļai ilgtermiņa privāts ieguldītājs netika atrasts.
- (184) Turklāt par laikposmu no 2006. gada līdz 2010. gadam Komisija saņēma uzņēmējdarbības plānus projektam *Nürburgring 2009* un uzņēmumam NG, kuru dati apkopoti nākamajā tabulā.

15. tabula

Projekta *Nürburgring 2009* uzņēmējdarbības plāni (miljonos EUR)

Attiecīgā struktūrvienība/pasākums	Datums	Izmaksas	Apgrozījums (2009–2020)	Ieņēmumi pirms nodokļu samaksas (2009–2020)
Projekts <i>Nürburgring 2009</i>	12.2005.	113 (*)	281	22
Projekts <i>Nürburgring 2009</i>	3.2006.	113 (*)	181	– 59
Projekts <i>Nürburgring 2009</i>	3.2006.	113 (*)	281	22
Projekts <i>Nürburgring 2009</i>	8.2006.	113 (*)	281	22

⁽¹⁴⁰⁾ Spriedums apvienotajās lietās C-399/10 P un C-401/10 P *Bouygues SA, Bouygues Télécom SA/Komisija* (vēl nav publicēts Krājumā) un spriedums lietā *BP Chemicals/Komisija*, T-11/95 (1998., 171. punkts).

⁽¹⁴¹⁾ “*Pari passu*” darījums ir tāds, ko salīdzināmā situācijā ar vienādiem noteikumiem (un tādēļ vienādā risku un ieguvumu līmenī) īsteno valsts iestādes un privātie apsaimniekotāji.

⁽¹⁴²⁾ Uzņēmuma MSR divu mazākuma akcionāru aizdevums (*Geisler & Trimmel*: [...] miljoni euro; *Weber*: [...] miljoni euro, abi ar procentu likmi [...] % bez nodrošinājuma) uz uzņēmumu MSR nav attiecināms, jo tie veica būvniecību un iesaistījās projektā kā personas ar savu līdzdalības daļu, tādēļ nav izvērtējams.

- (185) Kā redzams 15. tabulā, aplēstās izmaksas projekta *Nürburgring 2009* sagatavošanas laikā pastāvīgi pieauga, bet turpmākā peļņa (ieņēmumi pirms nodokļu samaksas) ievērojami samazinājās no peļņas 22 miljonu euro apmērā 2005. gada decembrī līdz zaudējumiem 35 miljonu euro apmērā 2009. gada decembrī. Privāts ieguldītājs nebūtu pieņēmis šādu krasu izmaksu pieaugumu un ievērojamu peļņas samazinājumu projekta sagatavošanas posmā laikā no 2005. gada decembra līdz 2009. gada decembrim (pamatojoties uz pieejamo informāciju, galvenais būvniecības finansējums tika piešķirts laikā no 2008. gada maija līdz 2010. gada jūnijam).
- (186) Jebkurā gadījumā, izvērtējot konkrēto uzņēmējdarbības plānu, kurš Komisijai ir jāņem vērā, veicot tirgus ekonomikas ieguldītāja pārbaudi, Komisija uzsver vairākus aspektus:
- a) daļa no pasākuma Nr. 1., 2. un 3. tika īstenota pirms pirmā 2005. gada decembra plāna. Tādēļ šos pasākumus nevar uzskatīt par tādiem, kuriem lēmums tika pieņemts, pamatojoties uz attiecīgajiem uzņēmējdarbības plāniem;
 - b) turklāt attiecībā uz pirmo (2005. gada decembra) uzņēmējdarbības plānu daļa no pasākuma Nr. 2 un 3 tika piešķirta vienlaikus ar plānu. Šādā saistībā Komisija atzīmē, ka šie pasākumi tika piešķirti saistībā ar pastāvīgu valsts atbalstu, kas sākās jau agrāk (2002. gadā vai iepriekš) bez privāta atbalsta un par labu uzņēmumam, kura finansiālais stāvoklis pasliktinājās. Tādējādi konkrēto pasākumu Nr. 2 un 3. daļu nevar skatīt izolēti no iepriekš piešķirtās (pasākumu Nr. 1, 2 un 3. daļas), un tie veido pēdējā minētā pasākuma turpinājumu, līdz ar to konkrētā pasākumu Nr. 2 un 3. daļa ir uzskatāma par papildu priekšrocības piešķiršanu;
 - c) pasākumu Nr. 2 un 3. daļa tika īstenota laikā, kad pirmie trīs – 2005. gada decembra, 2006. gada marta un 2006. gada augusta – uzņēmējdarbības plāni jau bija apstiprināti. Tomēr Komisija atzīmē, ka šo plānu prognozes attiecībā uz uzņēmuma NG nākotnē plānotās pārdošanas un peļņas rādītājiem nemainījās, lai gan

NG faktiskie rezultāti šajā laikā būtiski pasliktinājās (negatīvs pašu kapitāls, būtisks parāda pieaugums, pārdošanas ieņēmumu sarukums un ikgadēji zaudējumi). Ņemot to vērā, uzņēmējdarbības plānus faktiski nevar uzskatīt par reāliem un pieņemamiem, jo tajos netika ņemti vērā uzņēmuma sliktie jaunākie rādītāji un bija saglabātas iepriekš aplēstās prognozes;

- d) pirmajos sešos (2005. gada decembra, 2006. gada marta, 2006. gada augusta, 2007. gada novembra un 2008. gada decembra) uzņēmējdarbības plānos uzņēmuma NG darbība netika plānota kopumā, bet tikai daļēji, jo netika ņemta vērā ar *Formula 1* pasākumiem saistītā darbība. Tādēļ konkrētos uzņēmējdarbības plānus nedrīkst vērtēt kā ticamu pamatojumu lēmumam par finansiālu atbalstu uzņēmumam NG;
- e) 2009. gada marta – 2009. gada decembra uzņēmējdarbības plāni ietvēra arī uz *Formula 1* pasākumiem attiecinātās prognozes. Tomēr kopumā laikposmam no 2009. gada līdz 2020. gadam *Formula 1* pasākumiem tika prognozēti zaudējumi, bet pārdošana tika prognozēta saglabājamies stabilā līmenī, kāds bija pirms 2009. gada, tādēļ šķiet, ka *Formula 1* pasākumi netika prognozēti kā pārstrukturējami. Tāpat Komisija atzīmē, ka šajos plānos prognozētie ieņēmumi bija ievērojami zemāki par iepriekšējos uzņēmējdarbības plānos prognozētajiem (7–9 miljoni euro pretstatā 22–40 miljoniem euro). Iepriekš minētie fakti mazina plānos no 2009. gada marta līdz 2009. gada decembrim ietvertā uzņēmējdarbības modeļa dzīvotspēju;
- f) divi – 2010. gada jūlija un 2010. gada septembra – uzņēmējdarbības plāni sliktākā iznākuma scenārijā paredzēja zaudējumus līdz 2030. gadam, tādēļ darbība nebija prognozējama kā dzīvotspējīga;
- g) visbeidzot, 2010. gada septembra plāns paredzēja peļņu laikā no 2016. gada līdz 2030. gadam, tomēr šajā plānā nebija jutīguma analīzes (proti, sliktākā iznākuma scenārija rezultātu). Jebkurā gadījumā šo plānu prognozes neņēma vērā uzņēmuma NG faktisko rezultātu būtisko pasliktināšanos šajā laikā (negatīvs pašu kapitāls, ievērojams parāda pieaugums, pārdošanas ieņēmumu sarukums un ikgadēji zaudējumi). Ņemot to vērā, uzņēmējdarbības plānu faktiski nevar uzskatīt par reālu un pieņemamu, jo tajā netika ņemti vērā uzņēmuma sliktie jaunākie darbības rādītāji.

(187) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija nevar atzīt, ka jebkurš valsts atbalsts NG kā grūtībās nonākušam uzņēmumam (sk. 5.1. iedaļu iepriekš), kura mērķis bija darbības finansēšana attiecīgajā laikā (sacīkšu trases darbība) vai nākotnē (sacīkšu trases un jauno viesnīcu darbība), būtu uzskatāms par saderīgu ar tirgu, pamatojoties uz konkrētajiem uzņēmējdarbības plāniem.

(188) Attiecībā uz tirgus ekonomikas ieguldītāja principu par atsevišķiem pasākumiem minams turpmāk norādītais.

Pasākumi, kuri ietverti 2012. gada 21. marta lēmumā

(189) Par **pasākumu Nr. 1** (federālās zemes un Ārvailes rajona kapitālieguldījums uzņēmuma NG akciju pārvedumu kapitāla rezervē un pašu līdzekļu palielināšanas veidā) Komisija norāda, ka iepriekš minētās iesniegto uzņēmējdarbības plānu analīzes ir pamatotas. Neviens privātais ieguldītājs ne 2004. gadā, ne nākamajos gados neieguldītu kapitālu uzņēmumā NG. Tādēļ kapitāls, ko federālā zeme nodrošināja uzņēmumam NG 2002. gada 1. maijā (par summu EUR 2 179 000) un 2004. gada 21. decembrī (par summu EUR 22 839 241), kā arī kapitāls, ko federālā zeme un Ārvailes rajons piešķīra 2004. gada 31. augustā (par summu EUR 4 887 000) un 2007. gada 4. septembrī (par summu EUR 10 000 000), ir valsts atbalsts, kas līdzvērtīgs pilnai piešķirtā kapitāla summai.

(190) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 2** (uzņēmuma NG akcionāru aizdevumi pirms projekta *Nürburgring 2009*) Komisija, pamatojoties uz Vācijas iestāžu iesniegtajiem finanšu rādītājiem, atzīmē, ka uzņēmumi EWN, Camp4Fun un TTI cieta ikgadējus zaudējumus un to kapitāls laikā, kad katrs no tiem saņēma savu pasākuma Nr. 2. daļu (sk. 1.–4. tabulu iepriekš), bija negatīvs. Tajā pašā laikā uzņēmumi BWN1, BWNB un BWN2, kas saņēma aizdevumus laikā no 2004. gada līdz 2007. gadam, cieta ikgadējus zaudējumus visā periodā, turklāt to pašu kapitāls bija negatīvs 2005., 2006. un 2007. gadā. Visbeidzot, uzņēmumam MAN, saņemot savu pasākuma Nr. 2. daļu, bija gan uzkrātais deficīts, gan ikgadēji zaudējumi. Tādēļ, pamatojoties uz Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 11. punktu, Komisija uzskata, ka šie uzņēmumi bija nonākuši grūtībās pasākuma Nr. 2 laikā. No otras puses, pamatojoties uz Vācijas iestāžu iesniegtajiem finanšu rādītājiem, Komisija atzīmē, ka uzņēmums FSZ nebija nonācis grūtībās, kad saņēma savu pasākuma Nr. 2. daļu, jo tā finanšu rādītājos nav pazīmju, kas atbilst Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 11. punktam. Aizdevumu sniegšana tādiem grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, kurus privātais ieguldītājs nefinansētu ne par kādu likmi, īpaši, ja šie uzņēmumi piederēja sabiedrībai, kas pati bija nonākusi nopietnās finanšu grūtībās (NG), ietver priekšrocību piešķiršanu attiecīgajiem uzņēmumiem, kas ir līdzvērtīga aizdevumu summai. Tādējādi aizdevumi, ko uzņēmums NG piešķīra saviem

meitasuzņēmumiem, proti, EWN (EUR 6 195 170,02), BWN/BWNB (EUR 3 760 000), Camp4Fun (EUR 450 000), MAN (EUR 100 000) un TTI (EUR 25 000), nav saderīgi ar tirgus ekonomikas ieguldītāja principu. Šādā saistībā jāatzīmē, ka aizdevumi, kas piešķirti uzņēmumiem MAN un TTI, ir zem *de minimis* robežvērtības, bet Vācijas iestādes nav norādījušas vai iesniegušas apliecinājumu, ka izpildīti visi Komisijas Regulas (EK) Nr. 1998/2006⁽¹⁴³⁾ nosacījumi un ka regulu var piemērot līdzekļu atgūšanas posmā, ja Vācijas iestādes apliecina, ka visi regulas noteikumi ir ievēroti. Turklāt Komisija arī atzīmē, ka uzņēmumam FSZ piešķirtie aizdevumi (EUR 646 738,12) neradīja uzņēmumam priekšrocības, jo tika piešķirti ar procenti likmi 6 %, kas ir tirgus līmenī, jo atbilst Vācijas pamatlikmei aizdevumu piešķiršanas laikā (5,06 % – 2002. gada aprīlī, 4,8 % – 2003. gada martā un 5,19 % – 2008. gada martā)⁽¹⁴⁴⁾ un bāzes punktiem, kas pievienojami FSZ finansiālajam stāvoklim (100 bāzes punktu), ņemot vērā, ka uzņēmumam, kad tas saņēma aizdevumus, nebija nekādu Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 11. punktā minēto pazīmju⁽¹⁴⁵⁾. Pamatojoties uz izklāstīto, iepriekš minētie uzņēmuma FSZ saņemtie aizdevumi nav valsts atbalsts.

- (191) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 3** (no likvīdo līdzekļu kopējā fonda un federālās zemes uzņēmumam NG piešķirtie aizdevumi) Vācijas iestādes nesniedz nekādas liecības, ka NG nebūtu ieguvis procentu likmju dēļ, kas bija daudz labvēlīgākas salīdzinājumā ar konkurentiem izvirzītajiem nosacījumiem. Turklāt grūti iedomāties, ka grūtībās nonākušajam uzņēmumam NG tirgū vispār būtu pieejams jebkāds finansējums par jebkādu procentu likmi. Visbeidzot, iespējamā līdzekļu un attiecīgo procentu atmaksa ir *ex post* notikums, kas pasākuma piešķiršanas laikā nav zināms, tādēļ to nevar ņemt vērā tirgus ekonomikas ieguldītāja pārbaudei. Tādējādi pasākumi, kas finansēti no likvīdo līdzekļu kopējā fonda, nebija īstenoti saskaņā ar tirgus noteikumiem. Aizdevumu sniegšana tik lielās grūtībās esošam uzņēmumam, ka neviens privātais ieguldītājs to nefinansētu par jebkādu likmi, veido priekšrocību uzņēmumam, kas ir līdzvērtīga aizdevumu summai. Federālās zemes uzņēmumam NG laikā no 2003. gada 30. jūnija līdz 2010. gada 11. maijam (sk. aizdevumu sarakstu 5. tabulā) piešķirtā aizdevumu summa ir EUR 399 805 370.
- (192) Atkārtojot iepriekš minēto pārbaudi, Komisija tādus pašus secinājumus izdara attiecībā uz **pasākumu Nr. 4** (uzņēmuma NG uzņēmumam MSR piešķirtais aizdevums). Patiesi, pasākuma laikā (2007. gada decembris) grūti iedomāties, ka finanšu grūtībās nonākušajam uzņēmumam MSR (sk. 12. tabulu un 155. apsvērumu) tirgū būtu pieejams finansējums par jebkādu likmi. Aizdevuma sniegšana tik lielās grūtībās esošam uzņēmumam, ka neviens privātais ieguldītājs to nefinansētu par jebkādu likmi, veido priekšrocību uzņēmumam, kas ir līdzvērtīga aizdevumu summai. Tādējādi uzņēmuma NG uzņēmumam MSR 2007. gada 27. decembrī EUR 300 tūkstošu aizdevuma veidā piešķirtā priekšrocība ir EUR 300 tūkstoši.
- (193) Uzņēmuma NG uzņēmumam CST sniegtais atbalsts (**pasākums Nr. 5**) neatbilst tirgus ekonomikas ieguldītāja principam. Pamatojoties uz Vācijas iestāžu iesniegtajiem finanšu rādītājiem, Komisija atzīmē, ka laikā no 2008. gada līdz 2011. gadam uzņēmums CST cieta ikgadējus zaudējumus un tā pašu kapitāls bija negatīvs, turklāt 2009. gadā arī tas sāka likvidācijas procedūru. Tādējādi, pamatojoties uz Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 11. punktā minēto, Komisija uzskata, ka CST bija grūtībās nonācis uzņēmums, kad saņēma katru pasākuma Nr. 5 aizdevumu (sk. laikposmu no 2008. gada līdz 2011. gadam 6. tabulā iepriekš). Aizdevumu sniegšana tādām grūtībās nonākušām uzņēmumam, kuru privātais ieguldītājs nefinansētu ne par kādu likmi, īpaši, ja uzņēmums CST piederēja sabiedrībai, kas pati bija nonākusi nopietnās finanšu grūtībās (NG), ietver priekšrocību šim uzņēmumam, kas ir līdzvērtīga aizdevuma summai. Tādējādi uzņēmuma NG uzņēmumam CST aizdevumu par kopējo summu EUR 11 032 060 laikā no 2008. gada 27. augusta līdz 2011. gada 18. aprīlim piešķirtā priekšrocība ir līdzvērtīga aizdevumu summai.
- (194) Attiecībā uz apstiprinājuma vēstuli Komisija atzīmē, ka uzņēmums NG to piešķīra uzņēmumam CST 2009. gada 23. decembrī un tā ietvēra NG apņēmību finansēt atmaksājamās CST finansiālās saistības gadījumā, ja uzņēmums CST pats nevarētu atmaksāt. Šādu finansiālo saistību finansējums tika īstenots ar uzņēmuma NG aizdevumiem uzņēmumam CST ar procentu likmi 6 %. Saistības arī ietvēra to NG prasību pakārtotību, kas izrietēja no šiem aizdevumiem, ko NG finansēja, pamatojoties uz 2009. gada 23. decembra apstiprinājuma vēstuli, kas paredzēja, ka NG attiecīgās prasības pret CST būtu pēdējā vietā visu kreditoru pret CST izvirzīto prasību sarakstā. Šādā saistībā Komisija uzskata, ka tirgus ekonomikas kreditors neapņēmtos finansēt nopietnās grūtībās esoša uzņēmuma nesamaksātos aizdevumus vai nepakārtotu nozīmīgas prasības pret nopietnās grūtībās esošu uzņēmumu, jo šāds pasākums radītu reālu prasību zaudējumu. Tādēļ Komisija secina, ka apstiprinājuma vēstules ar iepriekš minētajām nesamaksāto aizdevumu finansējuma saistībām un turpmāku prasību pakārtotību veido priekšrocību. Komisija arī uzskata, ka apstiprinājuma vēstule veido pasākumu, kas papildina laikā no 2008. gada līdz 2011. gadam piešķirtos aizdevumus (sk. 182. apsvērumu iepriekš), jo: a) tā netika piešķirta vienlaikus ar

⁽¹⁴³⁾ Komisijas 2006. gada 15. decembra Regula (EK) Nr. 1998/2006 par Līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (OV L 379, 28.12.2006., 5. lpp.).

⁽¹⁴⁴⁾ Sk. http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

⁽¹⁴⁵⁾ Sk. Komisijas paziņojumu par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp.).

attiecīgajiem aizdevumiem; b) tā nebija paredzēta vai ietverta pamatā esošo aizdevumu līgumos; un c) par to patstāvīgi lēma uzņēmums NG, lai nepieļautu CST maksātnespēju. Pasākuma summa ir līdzvērtīga saskaņā ar 2009. gada 23. decembra apstiprinājuma vēstuli NG finansēto aizdevumu kopsummai, tomēr Komisijas rīcībā nav datu par attiecīgo summu.

- (195) Visbeidzot, attiecībā uz prasību pakārtotību Komisija atzīmē, ka uzņēmumi NG un CST 2010. gada 13. decembrī vienojās un līgumā atsaucās uz aizdevumiem, kas piešķirti līdz 2010. gada 30. novembrim kopsummā 10,4 miljonu euro apmērā (proti, pirmie 13 aizdevumi 6. tabulā no visiem 15 aizdevumiem). Komisija arī atzīmē, ka attiecīgās pakārtotības rezultātā uzņēmuma NG prasība pret uzņēmumu CST bija visu kreditoru pret CST izvirzīto prasību saraksta pēdējā vietā. Šādā saistībā Komisija uzskata, ka tirgus ekonomikas kreditors nepieņemtu šādu būtisku prasījumu pakārtotību pret nopietnās grūtībās esošu uzņēmumu, jo šāds pasākums radītu reālu prasību zaudējumu. Tādēļ Komisija secina, ka šāda prasījuma pakārtotība ir priekšrocība. Komisija arī uzskata, ka 2010. gada prasījumu pakārtotība veido pasākumu, kas papildina piešķirtos aizdevumus, jo: a) lēmums par to netika pieņemts vienlaikus ar attiecīgajiem aizdevumiem; b) tā nebija paredzēta vai ietverta pamatā esošo aizdevumu līgumos; un c) par to patstāvīgi lēma uzņēmums NG, lai nepieļautu uzņēmuma CST maksātnespēju. Pasākuma summa ir līdzvērtīga kopējai pakārtoto aizdevumu summai, t. i., 10,4 miljoniem euro.
- (196) Attiecībā uz atlīdzību, ko uzņēmums NG samaksāja uzņēmumam IPC (**pasākums Nr. 6**), Komisija atzīmē, ka federālās zemes Revīzijas palāta atzina, ka apdomīgs uzņēmējs neizraudzītos šos konkrētos uzņēmumus pakalpojumu sniegšanai un ka NG pietiekami rūpīgi nepārbaudīja šo uzņēmumu iepriekšējo darbību, lai izvērtētu, vai piedāvātie nosacījumi projektam *Nürburgring 2009* bija reāli īstenojami ⁽¹⁴⁶⁾. Šādā saistībā Komisija uzskata, ka uzņēmuma IPC izvēle konkrēto pakalpojumu sniegšanai bija priekšrocība šiem uzņēmumiem. Tādējādi pasākums veido valsts atbalstu uzņēmumam IPC šo uzņēmumu kopējā saņemtā maksājumu summā, t. i., EUR 640 000.
- (197) Turklāt attiecībā uz 3 miljonu euro aizdevumu, ko uzņēmums NG piešķīra uzņēmumam PNG, un EUR 2 941 000 aizdevumu, ko uzņēmums PNG piešķīra uzņēmumam MSR, Komisija uzskata, ka abi aizdevumi veido pasākumu, kurā PNG bija vienīgi starpnieks, kas saņēma nodevu EUR [...] apmērā. Pasākuma atbalsta saņēmējs bija MSR, kas galu galā saņēma aizdevumu laikā, kad bija nonācis tādās finanšu grūtībās, ka nevarētu atrast citu finansējumu tirgū. Aizdevuma sniegšana tik lielās grūtībās esošam uzņēmumam, ka neviens privātais ieguldītājs to nefinansētu par jebkādu likmi, veido priekšrocību uzņēmumam, kas ir līdzvērtīga aizdevuma summai. Tādējādi uzņēmuma NG uzņēmumam MSR 2008. gada 15. oktobrī aizdevuma veidā piešķirtā priekšrocība ir 2 941 000 tūkstoši euro.
- (198) Saskaņā ar **pasākumu Nr. 7** MIB cedēja uzņēmumam NG savas prasības pret uzņēmumu CST, kas bija attiecīgo aizdevumu aizņēmējs, un uzņēmums NG samaksāja uzņēmumam MIB nominālo cenu plus procentus. Tā kā CST bija grūtībās nonācis uzņēmums (sk. 194. apsvērumu), Komisija atzīmē – nav iespējams, ka MIB saņemtu savu pret CST izvirzīto prasību. Tādējādi šis pasākums veido ieguvumu uzņēmumam MIB, kas saņēma savu prasību un ko aizstāja uzņēmums NG, kas kļuva par grūtībās nonākušā uzņēmuma kreditoru. Tā kā uzņēmumam CST nav reāli īstenojama plāna, kas apliecinātu tā iespēju atgūt dzīvotspēju un līdz ar to arī tā perspektīvas atmaksāt parādus, šis pasākums neatbilst tirgus ekonomikas ieguldītāja principam. Tādējādi MIB prasību cedēšana uzņēmumam NG par summu EUR 1 476 830,88 ietver valsts atbalstu par pārdošanas cenas summu EUR 1 476 830,88.
- (199) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 8** (aizdevums EUR 325 265 000, ko uzņēmums ISB piešķīra uzņēmumiem NG, MSR un CMHN) bez saistītas garantijas (pasākums Nr. 9) – tas ir aizdevums uzņēmumiem, kas ir nonākuši tādās grūtībās, ka neviens privātais ieguldītājs tos nefinansētu ne par kādu procentu likmi, un tas var ietvert priekšrocību uzņēmumiem, kas varētu būt līdzvērtīga aizdevumu summai. Tomēr šajā konkrētajā gadījumā atbalstu veido tikai garantija (pasākums Nr. 9), bet ne aizdevums (pasākums Nr. 8), jo Komisija nevar izslēgt, ka privāts kreditors varētu piešķirt uzņēmumiem NG, MSR un CMHN aizdevumu saskaņā ar salīdzināmiem noteikumiem, jo bija federālās zemes sniegtā garantija (pasākums Nr. 9).
- (200) **Pasākums Nr. 9**, t. i., garantija uzņēmuma ISB aizdevumam EUR 325 265 000 apmērā (pasākums Nr. 8) neatbilst tirgus ekonomikas ieguldītāja principam. Patiesi, valsts iestādes ievēro reģionālās attīstības politiku, bet tirgus ekonomikas ieguldītāji neīstenotu attiecīgus pasākumus par labu grūtībās nonākušiem uzņēmumiem,

⁽¹⁴⁶⁾ Sk. federālās zemes Revīzijas palātas 2009. gada pārskata 3. un 4. lpp.; pieejams: <http://www.landtag.rlp.de/landtag/drucksachen/4741-15.pdf>.

būtiski kaitējot savām finansiālajām interesēm. Turklāt Komisija atzīmē, ka reģionālās attīstības politikas mērķis nav grūtībās nonākušu uzņēmumu atgriešana dzīvotspējīgā līmenī. Komisija arī uzskata, ka nosacījumi, kas izslēgtu valsts atbalstu, kā izskaidrots Komisijas paziņojumā par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā ⁽¹⁴⁷⁾ ("garantijas paziņojums"), nav ievēroti. Patiesi, atbalsta saņēmēji bija grūtībās nonākuši uzņēmumi, un garantija sedza 100 % to aizņēmuma, turklāt valstij nebija garantijas prēmijas, kas liecinātu par garantētā aizdevuma neizpildes risku. Ņemot vērā atbalsta saņēmēju (NG, MSR un CMHN) nopietnās finansiālās grūtības attiecīgās garantijas piešķiršanas laikā (sk.11.–13. tabulu), Komisija uzskata, ka neviens tirgus kreditors nesniegtu atbalsta saņēmējiem garantiju ar šādiem nosacījumiem. Komisijai nav informācijas, ka garantija būtu izmantota. Tādējādi Komisija uzskata, ka pasākums Nr. 9 ir valsts atbalsts. Ar garantiju federālās zemes uzņēmumiem NG, MSR un CMHN piešķirtās atbalsta summas ir līdzvērtīgas attiecīgo aizdevumu summām (pasākums Nr. 8), t. i., EUR 96 574 200 un EUR 113 590 800 uzņēmumam NG, EUR 92 000 000 uzņēmumam MSR un EUR 23 100 000 uzņēmumam CMHN.

- (201) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 9** (Nürburgring kompleksa uzņēmējdarbības noma uzņēmumam NAG) Komisija atzīmē, ka konkursa procedūra kopumā var izslēgt nomniekam piešķirtās priekšrocības. Tomēr šajā gadījumā netika organizēta konkursa procedūra atjaunotā kompleksa apsaimniekotāja atlasei. Izņemot pirmos trīs nomas gadus (t. i., no 2010. gada 1. maija līdz 2013. gada 30. aprīlim), minimālā nomas maksa saskaņā ar nomas līgumu gan ir 2011. gada 29. septembra eksperta atzinumā norādītās tirgus minimālās un maksimālās gada nomas maksas ietvaros. Atšķirībā no nomas otrā gada *EBITDA* nomas maksa ir pat augstāka par šajā eksperta atzinumā konstatēto maksimālo gada tirgus nomas maksu. Tādēļ Komisija atzīmē, ka ekspertu 2011. gada 29. septembra atzinums apliecina, ka minimālā nomas maksa 15 miljoni euro no 2013. gada 1. maija varētu atbilst tirgum, jo tā bija tirgus līmeņa nomas maksu diapazonā, līdz ar to varētu neietvert selektīvas priekšrocības uzņēmumam NG. Tomēr faktiskais nomas ilgums bija tikai no 2010. gada 1. maija līdz 2012. gada 31. oktobrim. Minimālā nomas maksa saskaņā ar eksperta atzinumu un nomas līgumu pirmajiem trim nomas gadiem ir ietverta 16. tabulā.

16. tabula

Minimālā Nürburgring kompleksa nomas maksa

	1.5.2010.–30.4.2011.	1.5.2011.–30.4.2012.	1.5.2012.–30.4.2013.
Eksperta atzinums	1,6 milj. euro	12 milj. euro	12,3 milj. euro
Nomas līgums	EUR 0	5 milj. euro	11,5 milj. euro

Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka gada nomas maksa, kas bija piemērota no 2010. gada 1. maija līdz 2012. gada 31. oktobrim, ietvēra selektīvu priekšrocību uzņēmumam NAG, kas ir līdzvērtīga starpībai starp: a) nomas maksu, kāda bija jāmaksā saskaņā ar eksperta atzinumu, un b) nomas maksu, kāda bija noteikta nomas līgumā. Komisija secina, ka šajā gadījumā ir valsts atbalsts 9 miljonu euro apmērā, t. i., to veido iepriekš minētā a) un b) punkta starpība (par trešo gadu aprēķināta tikai puse starpības, jo noma tika pārtraukta 2012. gada 31. oktobrī, proti, trešā gada vidū) ⁽¹⁴⁸⁾.

- (202) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 11** (uzņēmuma RIM uzņēmumam MSR piešķirtie aizdevumi, izmantojot *Mediinvest* starpniecību un viena aizdevuma gadījumā izmantojot arī PNG kā starpnieku), ko izmantoja projekta *Nürburgring* 2009 II daļas finansēšanai, Vācijas iestādes norāda, ka nebija iespējams atrast privātus ieguldītājus šā projekta II daļas finansēšanai. Turklāt federālās zemes Revīzijas palātas atzinumā arī norādīts, ka iespējamie ieguldītāji neuzskatīja, ka projekts reālos tirgus apstākļos ir dzīvotspējīgs. Vairāki atpūtas parku privātie pārvaldnieki patiesi atteicās iesaistīties projektā. Bez saistītās garantijas (pasākums Nr. 12) aizdevuma sniegšana tik lielās grūtībās

⁽¹⁴⁷⁾ OVC 155, 20.6.2008., 10. lpp.

⁽¹⁴⁸⁾ Atbalsta summa (miljonos euro) ir šāda: $1,6 + 12 + (12,3/2) - [0 + 5 + (11,5/2)] = 9$.

esošiem uzņēmumiem, ka neviens privātais ieguldītājs tos nefinansētu par jebkādu likmi, varētu radīt tādu priekšrocību uzņēmumiem, kas ir līdzvērtīga aizdevuma summai. Tomēr šajā konkrētajā gadījumā atbalstu veido tikai garantija (pasākums Nr. 12), bet ne aizdevumi (pasākums Nr. 11), jo Komisija nevar izslēgt, ka privāts kreditors varētu piešķirt uzņēmumam MSR aizdevumus saskaņā ar salīdzināmiem noteikumiem, jo bija federālās zemes sniegtā garantija (pasākums Nr. 12). Komisija atzīmē, ka uzņēmumi *Mediinvest* un *PNG* nebija faktiskie atbalsta saņēmēji, bet tikai sniedza pakalpojumus kā starpnieki, lai uzņēmums MSR saņemtu uzņēmuma *RIM* aizdevumu. Turklāt iepriekš minētajā sniegtajā pakalpojumā tikai uzņēmums *Mediinvest* guva peļņu, kas atbilst procentu likmju starpībai 4,3 % (starp aizdevumiem, kas saņemti no uzņēmuma *RIM*, un tiem, kas piešķirti uzņēmumam MSR), bet uzņēmums *PNG* neguva peļņu no procentu likmju starpības (uzņēmuma *PNG* aizdevumam, ko piešķīra uzņēmums *Mediinvest*, piemēroja tādu pašu aizdevuma procenta likmi, kāda bija uzņēmumam MSR piešķirtajam aizdevumam). Turklāt Komisija, ņemot vērā iepriekš 32.–34. apsvērumā un 14. tabulā ietvertos datus, nevar secināt, ka *Mediinvest* un *PNG* pieprasīja par saviem pakalpojumiem tirgum neatbilstošas procentu likmes vai ka starpība starp to saņemtajām procentu likmēm (ne vairāk kā 4,3 % uzņēmumam *Mediinvest* un 0 % uzņēmumam *PNG*) pārsniedza tirgus līmeni. Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka uzņēmumi *Mediinvest* un *PNG* nebija pasākuma Nr. 11 atbalsta saņēmēji.

- (203) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 12**, t. i., federālās zemes piešķirto garantiju uzņēmumam *ISB* par *RIM* līdzdalību uzņēmumā *Mediinvest* bez balsstiesībām (pasākums Nr. 11), Komisija uzskata, ka šā posma mērķis bija panākt iespēju uzņēmumam MSR saņemt pasākumā Nr. 11 aprakstītos aizdevumus. Turklāt aizdevumu saņemšanas laikā uzņēmuma MSR finansiālais stāvoklis bija ļoti slikts. Neviens privātais ieguldītājs nepiešķirtu garantiju uzņēmumam tik sliktā finansiālā stāvoklī. Komisijai nav informācijas, ka garantija būtu izmantota. Tādējādi Komisija uzskata, ka pasākums Nr. 12 ir atzīstams par valsts atbalstu. Saskaņā ar federālās zemes garantiju uzņēmumam MSR piešķirtā atbalsta summa ir līdzvērtīga attiecīgajiem aizdevumiem (pasākums Nr. 11), t. i., EUR 85 484 000.
- (204) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 13** (federālās zemes uzņēmumam NG piešķirtās dotācijas no azartspēļu nodokļa tūrisma veicināšanai) Komisija uzskata, ka tūrisma politika ir valsts iestāžu mērķis, jo tirgus ekonomikas ieguldītāji neuzņemtos šādus pasākumus grūtībās nonākušu uzņēmumu interesēs, ievērojami kaitējot savām finansiālajām interesēm. Turklāt Komisija atzīmē, ka tūrisma politikas mērķis nav grūtībās nonākušus uzņēmumus atgriezt dzīvotspējīgā līmenī. Tādējādi, ņemot vērā uzņēmuma NG slikto finansiālo stāvokli, Komisija uzskata, ka visa attiecīgā pasākumu summa veido priekšrocību uzņēmumam NG. Naudas izteiksmē nodokļu ieņēmumi 1,6 miljonu euro apmērā 2009. gadā un 3,2 miljonu euro apmērā gan 2010., gan 2011. gadā, ko federālā zeme pārskaitīja uzņēmumam NG, veido atbalstu uzņēmuma NG interesēs.
- (205) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 14** (federālās zemes aizdevumi uzņēmumam NG un parāda pakārtotība) piemērojami arī skaidrojumi, kas sniegti pasākumam Nr. 13 par tūrisma politiku. Turklāt aizdevuma sniegšana tik lielās grūtībās esošiem uzņēmumiem, ka neviens privātais ieguldītājs tos nefinansētu ne par kādu likmi, veido priekšrocību uzņēmumiem, kas ir līdzvērtīga aizdevuma summai. Tādējādi 2007. gada 21. augusta aizdevums 20 miljonu euro apmērā, 2009. gada 22. decembra aizdevums 10 miljonu euro apmērā, 2010. gada 28. decembra aizdevums 4,65 miljonu euro apmērā un 2011. gada 26. aprīļa aizdevums 3,2 miljonu euro apmērā, kā arī 2011. gada 9. decembra papildu aizdevums 4,95 miljonu euro apmērā, ko federālā zeme piešķīra uzņēmumam NG, ir valsts atbalsts, kas ir līdzvērtīgs aizdevumu summai.
- (206) Attiecībā uz parāda pakārtotību federālā zeme norādīja, ka tas ir attiecināms uz iepriekš minēto 2007. gada 29. augusta aizdevumu 20 miljonu euro apmērā, lai novērstu uzņēmuma NG maksātnespēju, ierindojot prasības pret uzņēmumu NG visu kreditoru prasību pret NG saraksta pēdējā vietā. Pamatojoties uz šiem faktiem, Komisija secina, ka parāda pakārtotība (pasākuma Nr. 14. daļa) veido atsevišķu pasākuma Nr. 14 aizdevuma daļu 20 miljonu euro apmērā, jo tā būtiski samazināja iespēju atgūt pret NG izvirzītās prasības. Pasākuma summa ir līdzvērtīga kopējai pakārtoto aizdevumu summai, jo ļāva uzņēmumam NG izvairīties no subordinētā aizdevuma summas, t. i., 20 miljonu euro, atmaksas.
- (207) Attiecībā uz **pasākumu Nr. 15** (uzņēmumu NG un *RIM* īstenota uzņēmuma MSR akciju pārņemšana) – uzņēmums MSR šā pasākuma laikā bija ļoti smagā situācijā, kas nozīmēja, ka tas nespēj darboties. Tas savukārt nozīmē, ka tā darbības rezultātā iegūtās un akcionāru rīcībā nodotās summas bija negatīvas. Šādā izteiksmē MSR darbības katrā šā uzņēmuma akcijā atspoguļotā vērtība bija negatīva. Proti, iespējamajam ieguldītājam, kas ieguldītu uzņēmumā MSR, faktiski nāktos maksāt summu, kas atbilst MSR zaudējumiem, kāds rodas šā uzņēmuma darbības rezultātā un atspoguļojas katrā uzņēmuma akcijā. Iegādājoties uzņēmumu MSR, uzņēmumi NG un *RIM* nepārprotami plānoja to atbalstīt. Tomēr īpašnieka maiņa kā tāda neietver atbalstu uzņēmumam MSR. Tie ir pasākumi, kas var sekot īpašnieka maiņai (piemēram, NG aizdevumi uzņēmumam MSR), kas var ietvert atbalstu uzņēmumam MSR. Uzņēmuma MSR juridiskā forma ir tāda, ka akcionāri neatbild par uzņēmuma saistībām, un iepriekšējo īpašnieku uzņēmuma MSR pārdošana uzņēmumiem NG un *RIM* ietver tikai pārdevējiem samaksātu simbolisku cenu, kas ir pārdošanas cena, proti, EUR 3. Tādēļ Komisija uzskata, ka cena EUR 1 par akciju neveido ekonomisku priekšrocību MSR akciju pārdevējiem *Mediinvest*, *Geisler & Trimmel* un *Weber*.

- (208) **Pasākums Nr. 16** ietver akcionāru aizdevumu un federālās zemes dotāciju uzņēmumam NG, kas paredzēti *Formula 1* sacīkstēm. Izmantojot likvīdo līdzekļu kopējo fondu, federālā zeme uzņēmumam NG laikā no 2003. gada līdz 2007. gadam piešķir summu EUR 24 978 808, bet 2009. gadā – EUR 15 426 562 (pasākums Nr. 3). Lai refinansētu šīs summas, federālā zeme 2011. gada jūlijā uzņēmumam NG piešķir bezprocentu aizdevumu EUR 40 405 000. Uzņēmums NG 2011. gada jūlijā no federālās zemes budžeta saņēma arī subsīdiju 13,5 miljonu euro apmērā. Ņemot vērā šo valsts subsīdiju, priekšrocība uzņēmuma NG interesēs ir acīm redzama, jo NG ir atbrīvots no finanšu sloga, kas tam parastos apstākļos būtu jāsedz. Attiecībā uz aizdevumu tirgus ekonomikas ieguldītāja pārbaudes rezultāti ir negatīvi. Aizdevuma sniegšana tik lielās grūtībās nonākušam uzņēmumam, ka neviens privātais ieguldītājs to nefinansētu par jebkādu likmi, veido priekšrocību uzņēmumam, kas ir līdzvērtīga aizdevuma summai. Tādējādi federālās zemes uzņēmumam NG 2011. gada 11. janvārī EUR 40 405 000 aizdevuma veidā piešķirtā priekšrocība ir EUR 40 405 000. Federālās zemes uzņēmumam NG 2011. gada jūlijā 13,5 miljonu euro subsīdijas veidā piešķirtā priekšrocība ir 13,5 miljoni euro.
- (209) Attiecībā uz *Formula 1* koncesijas līgumu (**pasākums Nr. 17**) Vācijas iestādes apgalvo, ka *Formula 1* sacīkšu organizēšana ir atbalsta pasākums, kas ir saderīgs ar VTNP noteikumiem. Tomēr Vācijas iestādes neuzskata, ka pasākums bija atbalstu neietveroša atlīdzība, kas atbilst visām *Altmark* judikatūrā noteiktajām prasībām. Turklāt Vācijas iestādes nav iesniegušas liecības, kas apliecina, ka koncesijas cena bija noteikta tirgus līmenī, pamatojoties uz kāda eksperta atzinumu vai tirgus pārskatu, vai ka koncesija tika piešķirta konkursa veidā. Tā kā trūkst apliecinājumu, ka pasākums atbilst tirgum, Komisija uzskata, ka koncesijas līgums piešķir uzņēmumam NAG priekšrocību. Attiecībā uz šo pasākumu atbalsta summa būtībā ir līdzvērtīga starpībai starp koncesijas maksu un koncesijas tirgus vērtību. Tomēr Komisija atzīmē – tā kā netika veikti maksājumi saskaņā ar līgumu (kā norādīja Vācijas iestādes), iesaistītais valsts atbalsts netika īstenots, tādēļ atbalsta summu nevar noteikt.
- Pasākumi, kuri ietverti 2012. gada 7. augusta lēmumā
- (210) Pretstatā Vācijas iestāžu viedoklim Komisija uzskata, ka procentu maksājumu restrukturizācija (**pasākums Nr. 18**) neatbilst tirgus ekonomikas ieguldītāja principam un tādēļ rada ekonomisku priekšrocību, īpaši ņemot vērā uzņēmumu NG, MSR un CMHN finansiālo stāvokli. Uzņēmumi NG, MSR un CMHN pasākuma laikā tiešām bija ļoti sliktā finansiālā stāvoklī, kā izklāstīts iepriekš. Ar aizdevumu saistīto procentu maksājumu restrukturizācija tik lielās grūtībās esošam uzņēmumam, ka neviens privātais ieguldītājs to nefinansētu par jebkādu likmi, veido priekšrocību uzņēmumam, kas ir līdzvērtīga restrukturētā aizdevuma nesamaksātajai summai. Tādējādi ar uzņēmumu ISB 2012. gada 15. maijā saskaņotās restrukturizācijas rezultātā iegūtā summa 1,473 miljoni euro uzņēmumam NG, 1,205 miljoni euro uzņēmumam MSR un 303 tūkstoši euro uzņēmumam CMHN ir atbalsts šiem uzņēmumiem, kas ir līdzvērtīgs restrukturizācijas rezultātā nesamaksātā aizdevuma summai.
- (211) Attiecībā uz valsts garantiju un parāda pakārtotību (**pasākums Nr. 19**): a) par valsts 2012. gada garantiju, kas sedz prasību līdz 254 miljoniem euro (saistībā ar aizdevumu EUR 325 265 000 apmērā), Komisija atzīmē, ka tā tika piešķirta pēc federālās zemes deklarācijas, lai nepieļautu uzņēmumu NG, MSR un CMHN maksātnespēju, kad tie bija nonākuši nopietnās grūtībās. Pamatojoties uz minēto, Komisija uzskata, ka pasākums neatbilda garantijas paziņojuma nosacījumiem, tādēļ radīja priekšrocību atbalsta saņēmējiem un līdz ar to ir valsts atbalsts; b) federālās zemes no iepriekš minētās garantijas izrietošo 2012. gada prasību pakārtotības rezultātā federālās zemes prasības ierindojās pēdējā visu kreditoru pret uzņēmumiem NG, MSR un CMHN izvirzīto prasību saraksta vietā. Šādā saistībā Komisija atzīmē, ka tirgus ekonomikas kreditors nepieņemtu šādu būtisku prasījumu pakārtotību pret nopietnās grūtībās esošu uzņēmumu, jo šāds pasākums radītu reālu prasījumu zaudējumu. Tādēļ Komisija secina, ka šāda prasījuma pakārtotība ir priekšrocība. Komisija arī uzskata, ka 2012. gada garantija un prasījuma pakārtotība ir pasākums papildus 2010. gada garantijai. Patiesi, 2010. gada garantijā 2012. gada garantija un prasījuma pakārtotība nebija paredzēta vai noteikta – par to iestādes patstāvīgi lēma, lai 2012. gadā novērstu uzņēmumu NG, MSR un CMHN maksātnespēju. Pasākuma summa ir līdzvērtīga ar to saistītā parāda summai, t. i., 254 miljoniem euro, ko sedza 2012. gada garantija un prasījuma pakārtotība.
- (212) Komisija uzskata, ka iepriekš minētie pasākumi attiecas uz tāda kompleksa darbību, kas nav klasificējams kā vispārēja rakstura infrastruktūra, un pasākumus neveicināja prognozes, ka valsts ieguldījums radīs tirgum atbilstošu atdevi. Tādējādi Komisija uzskata, ka iepriekš minētajām būvēm un objektu darbībai ir sniegts valsts atbalsts, kas rada ieguvumu to apsaimniekotājam, jo īpaši uzņēmumam NG.

- (213) Komisija arī uzskata, ka valsts atbalsta elements ir starpība starp aizdevuma vai garantijas attiecīgo tirgus cenu un faktisko par šo pasākumu samaksāto cenu, jo atbalsta saņēmēji bija nonākuši tik ļoti nopietnās grūtībās, ka nespētu rast finansējumu tirgū, un līdz ar to šā atbalsta radītā priekšrocība ir līdzvērtīga pilnai attiecīgā pasākuma summai.

f) Secinājums par valsts atbalsta esību

- (214) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka daļa no pasākuma Nr. 2 (uzņēmuma NG uzņēmumam FSZ piešķirtie aizdevumi), kā arī pasākumi Nr. 8, 11 un 15 neveido valsts atbalstu, bet pasākums Nr. 1, pasākuma Nr. 2. daļa (uzņēmuma NG uzņēmumiem EWN, MAN, TTI, Camp4Fun, BWN1, BWNB un BWN2 piešķirtie aizdevumi), kā arī pasākumi Nr. 3–7, 9–10, 12–14 un 16–19 ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

5.3. NELIKUMĪGS ATBALSTS

- (215) Pasākums Nr. 1, pasākuma Nr. 2. daļa (uzņēmuma NG uzņēmumiem EWN, MAN, TTI, Camp4Fun, BWN1, BWNB un BWN2 piešķirtie aizdevumi), kā arī pasākumi Nr. 3–7, 9–10, 12–14 un 16–19 ir valsts atbalsts, kas piešķirts, pārkāpjot LESD 107. panta 3. punkta paziņošanas un īstenošanas aizlieguma prasības. Tādēļ Komisija uzskata, ka šie pasākumi ir nelikumīgs valsts atbalsts.

5.4. ATBALSTA SADERĪBA

- (216) Tā kā konkrētie pasākumi ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, to saderība jāizvērtē, ņemot vērā šā panta 2. un 3. punktā minētos izņēmumus.
- (217) Saskaņā ar Tiesas judikatūru dalībvalstij jāpaskaidro iespējamais atbilstības pamatojums un jāpierāda, ka ir izpildīti šādas atbilstības nosacījumi 149. ⁽¹⁴⁹⁾
- (218) Tā kā pasākumi veido valsts atbalstu un tā kā NG, MSR un CMHN bija grūtībās nonākuši uzņēmumi attiecīgi kopš 2002., 2007. un 2008. gada, Komisija atzīst, ka šie pasākumi ir jāvērtē attiecībā uz to saderīgumu tikai saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu un īpaši ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņēm. Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 20. punktu “šādu uzņēmumu nevar uzskatīt par piemērotu instrumentu citu sabiedriskās kārtības mērķu veicināšanai, kamēr netiek nodrošināta tā dzīvotspēja. Rezultātā Komisija uzskata, ka atbalsts grūtībās nonākušiem uzņēmumiem var sekmēt saimnieciskās darbības attīstību, negatīvi neietekmējot tirdzniecību, kas būtu pretrunā ar Kopienas interesēm, tikai tad, ja tiek izpildīti šajās pamatnostādņēs paredzētie nosacījumi”. Pretēji Vācijas iestāžu apgalvojumam izņēmums, kas izklāstīts LESD 106. panta 2. punktā, nav piemērojams šajā gadījumā, jo atbalstītās darbības nevar uzskatīt par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem, jo tās nepārprotami ir komerciāla rakstura darbības un tiek piedāvātas konkurencei pakļautās jomās. LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktā ietvertais izņēmums arī nav piemērojams, jo pasākumu atbalstītais projekts un uzņēmumi pēc rūpīgas pārbaudes nav uzskatāmi par Eiropas kopēju interešu projektu, turklāt Vācijā nebija nopietnu tautsaimniecības problēmu. Visbeidzot, arī LESD 107. panta 3. punkta d) apakšpunktā ietvertais izņēmums nav piemērojams, jo atbalstītās darbības acīm redzami nav saistītas ar kultūras veicināšanu vai kultūras mantojuma saglabāšanu.
- (219) Šajā gadījumā attiecīgie Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu nosacījumi (3.1. un 3.2. iedaļa) par glābšanas un/vai pārstrukturēšanas atbalstu nav izpildīti. Patiesi, pasākumi nebija izbeigti pēc 6 mēnešiem, un Vācijas iestādes nepaziņoja pārstrukturēšanas plānu Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu nosacījumu nozīmē. Visbeidzot, nav pierādījumu, ka atbalsts bija ierobežots līdz nepieciešamajam minimumam, proti, veicot būtisku paša atbalsta saņēmēja ieguldījumu. Valsts iestādes vispār neiesniedza likvidācijas plānu.
- (220) Komisija pasākumiem nav konstatējusi nekādu citu saderīguma pamatojumu 150. ⁽¹⁵⁰⁾ Šajā gadījumā atbalsta saņēmēji bija nonākuši grūtībās pasākumu piešķiršanas laikā, un tie ir izslēgti no jebkādas citas saderīguma bāzes piemērošanas, izņemot Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes.

⁽¹⁴⁹⁾ Spriedums lietā C-90/2007 Itālija/Komisija (*Recueil* 1993, I-2097. lpp., 20. punkts).

⁽¹⁵⁰⁾ Šādā saistībā Ārvaleres rajons nav ES 2007.–2013. gada atbalsta kartē iekļauts atbalstītais reģions.

- (221) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka pasākums Nr. 1, pasākuma Nr. 2. daļa (uzņēmuma NG uzņēmumiem EWN, MAN, TTI, *Camp4Fun*, BWN1, BWNB un BWN2 piešķirtie aizdevumi), kā arī pasākumi Nr. 3–7, 9–10, 12–14 un 16–19 nav saderīgi ar LESD.

5.5. ATGŪSTAMĪBA

- (222) Saskaņā ar LESD un Tiesas iedibināto judikatūru, ja Komisija ir konstatējusi atbalsta nesaderību ar iekšējo tirgu, tai ir tiesības pieprasīt dalībvalstij atcelt šo atbalstu vai pārveidot to 151⁽¹⁵¹⁾. Tāpat Tiesas iedibinātajā judikatūrā ir noteikts, ka ar Komisijas lēmumu dalībvalstij uzliktais pienākums izbeigt atbalstu, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu, ir paredzēts iepriekšējā stāvokļa atjaunošanai 152⁽¹⁵²⁾. No Tiesas apsvērumiem izriet, ka šis mērķis ir sasniegts, ja saņēmējs ir atmaksājis nelikumīgā atbalsta summas un tādējādi zaudējis savas priekšrocības, kas tam bija tirgū attiecībā pret citiem konkurentiem, un ir atjaunots stāvoklis, kāds bija pirms atbalsta piešķiršanas⁽¹⁵³⁾.
- (223) Saskaņā ar judikatūru Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999⁽¹⁵⁴⁾ 14. panta 1. punktā ir noteikts: “kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja [...]”.
- (224) Tā kā izvērtējamie pasākumi netika paziņoti Komisijai, tādējādi pārkāpjot LESD 108. pantu, un tāpēc ir nelikumīgi un ar iekšējo tirgu nesaderīgi atbalsti, tie ir jāatgūst, lai atjaunotu stāvokli, kāds bija tirgū pirms atbalsta piešķiršanas. Tāpēc atbalstu atgūšana ir jāattiecinā uz laikposmu, kurā atbalsta saņēmējam bija priekšrocība, t. i., laikposmu no brīža, kad atbalsti tika nodoti saņēmēja rīcībā, līdz atbalstu faktiskajai atmaksāšanai, un atgūstamās summas ietver arī procentus, kas piemēroti līdz faktiskajai atmaksāšanai.
- (225) Komisija atzīmē, ka atsevišķi atbalsta saņēmēji (uzņēmumi NG, MSR, CMHN, CST155 un IPC) ir iesaistīti maksātnespējas procedūrā⁽¹⁵⁵⁾. Saskaņā ar iedibināto judikatūru fakts, ka atbalsta saņēmējs ir maksātnespējīgs vai pakļauts bankrota procedūrai, neietekmē tā pienākumu atmaksāt nelikumīgo un nesaderīgo atbalstu⁽¹⁵⁶⁾. Taču lielākajā daļā lietu, kurās iesaistīts maksātnespējīgs atbalsta saņēmējs, nav iespējams atgūt nelikumīgā un nesaderīgā atbalsta pilnu summu (ieskaitot procentus), jo ar atbalsta saņēmēja aktīviem nepietiek, lai apmierinātu visu kreditoru prasības. Līdz ar to bieži nav iespējams pilnībā atjaunot *ex ante* situāciju parastajā veidā. Tā kā atgūšanas galīgais mērķis ir izbeigt konkurences kropļošanu, Eiropas Kopienų Tiesa ir noteikusi, ka šādos gadījumos saņēmēja likvidāciju var uzskatīt par pieņemamu izvēles iespēju atgūšanai⁽¹⁵⁷⁾. Tādēļ Komisija uzskata, ka lēmumu, kas liek dalībvalstij atgūt nelikumīgu un nesaderīgu atbalstu no maksātnespējīga atbalsta saņēmēja, var uzskatīt par pienācīgi izpildītu, ja īstenota pilnīga atbalsta atgūšana vai – daļējas atgūšanas gadījumā – ja ar atbalsta maksājumu saistītās saistības ir reģistrētas prasījumu sarakstā un uzņēmums ir likvidēts, un tā aktīvi ir pārdoti tirgus apstākļos, kas ietver pilnīgu uzņēmuma darbības pārtraukšanu⁽¹⁵⁸⁾. Kopumā tas nozīmē – ir jānodrošina, ka pēc atbalsta saņēmēja izstāšanās no tirgus neviens apsaimniekotājs negūst labumu no nelikumīgā un nesaderīgā atbalsta.
- (226) Līdzekļu atgūšana attiecas arī uz tiem atbalsta saņēmējiem, kas nav iesaistīti maksātnespējas procedūrā (uzņēmumi NAG un *BikeWorld GmbH* attiecībā uz BWN1, BWNB un BWN2, jo BWN1 apvienojās ar BWNB, kā rezultātā ieguva uzņēmuma BWNB nosaukums tika mainīts uz BWN2, un vēlāk šis uzņēmums tika pārdēvēts par *BikeWorld GmbH*).
- (227) Komisija atzīmē, ka atsevišķi atbalsta saņēmēji šā lēmuma brīdī vairs nepastāv (uzņēmumi EWN, MAN, TTI, *Camp4Fun* un MIB).

⁽¹⁵¹⁾ Sk. spriedumu lietā C-70/72, Komisija/Vācija (*Recueil* 1973, 00813. lpp., 13. punkts).

⁽¹⁵²⁾ Sk. spriedumu apvienotajās lietās C-278/92, C-279/92 un C-280/92 Spānija/Komisija (*Recueil* 1994, I-4103. lpp., 75. punkts).

⁽¹⁵³⁾ Sk. spriedumu lietā C-75/97 Beļģija/Komisija (*Recueil* 1999, I-030671. lpp., 65. un 65. punkts).

⁽¹⁵⁴⁾ Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

⁽¹⁵⁵⁾ Kā liecina Vācijas iestādes, uzņēmuma izslēgšana no uzņēmējdarbības reģistra tika reģistrēta 2014. gada 22. maijā.

⁽¹⁵⁶⁾ Uzņēmumi NG, MSR un CMHN ir likvidācijas/maksātnespējas procedūrā kopš 2012. gada 1. novembra. Saskaņā ar Vācijas tiesību aktiem brīdī, kad tiek sāktā likvidācijas/maksātnespējas procedūra, uzņēmuma darbības mērķis mainās no pilnīgi aktīva uz vienīgi izpildu uzņēmumu, kas saskaņā ar Vācijas tiesību aktiem ir likvidēts, bet līdz likvidācijas/maksātnespējas procedūras beigām tam kā izpildu uzņēmumam ir jāizmanto visi aktīvi saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu.

⁽¹⁵⁷⁾ Lieta C-42-93 Spānija/Komisija (“*Merco*”) (*Recueil* 1994, I-4175. lpp.).

⁽¹⁵⁸⁾ Lieta C-52/84 Komisija/Beļģija (*Recueil* 1986, 89. lpp.).

- (228) Uzņēmumi EWN, MAN un Camp4Fun tika likvidēti attiecīgi 2011. gada 6. septembrī, 2013. gada 29. augustā un 2010. gada 1. martā. Formālas likvidācijas procedūras nebija. Attiecībā uz šiem trim atbalsta saņēmējiem ir saimnieciskās darbības nepārtrauktība, proti, tas ir atbalsta saņēmēju vienīgais atlikušais akcionārs uzņēmums NG. Tā kā uzņēmums NG ir vienīgais atbalsta saņēmēju akcionārs, tas ir atbildīgs par atbalsta saņēmēju parādiem, tostarp tiem, kas izriet no valsts atbalsta. Tā kā NG atrodas likvidācijas procedūrā, ir jānodrošina atbilstīga šā uzņēmuma ar atbalsta maksājumu saistīto saistību reģistrācija NG saistību plānā un galīga uzņēmuma NG darbības pārtraukšana. Ir jānodrošina arī, ka pēc NG izstāšanās no tirgus neviens apsaimniekotājs negūst labumu no nesaderīgā atbalsta. Tādējādi Komisija secina, ka uzņēmumam NG kā atbalsta saņēmēju saimnieciskajam pēctecim ir piemērojama uz šiem uzņēmumiem attiecinātā atbalsta atgūšanas prasība. Tā kā uzņēmums NG ir atbalsta piešķirējs un arī atbalsta saņēmēju saimnieciskais pēctecis, līdzekļu atgūšana šādos apstākļos ir jāīsteno valstij.
- (229) Uzņēmums MIB netika likvidēts, bet 2013. gada 6. septembrī tika apvienots ar uzņēmumu NAG, tādēļ tas arī vairs nepastāv kā juridiska persona. Rezultātā uzņēmums NAG ir uzņēmuma MIB saimnieciskais pēctecis, pamatojoties uz Vācijas Pārveides likuma (*“Umwandlungsgesetz”*) 2. panta 1. punktu, kā norādīts Vācijas uzņēmējсаbiedrību reģistrā. Tādēļ uzņēmumam NAG kā uzņēmuma MIB saimnieciskajam pēctecim ir jāatmaksā atbalsts.
- (230) Uzņēmums TTI saskaņā ar Vācijas Likumu par sabiedrībām ar ierobežotu atbildību tika likvidēts 2007. gada 4. decembrī. TTI bija sabiedrība ar ierobežotu atbildību (*“Gesellschaft mit beschränkter Haftung”*). Ar akcionāru lēmumu par likvidāciju uzņēmums tika likvidēts. Vienīgais atlikušais TTI darbības mērķis bija likvidācijas īstenošana. Saskaņā ar Likumu par sabiedrībām ar ierobežotu atbildību likvidatoram bija “jāizbeidz pašreizējā uzņēmējdarbība, jāizpilda likvidētā uzņēmuma saistības, jāapkopo attiecīgā uzņēmuma prasības un jāpārvērš uzņēmuma aktīvi naudā...”. Pēc tam atlikušie skaidras naudas aktīvi tika sadalīti akcionāriem. Tajā brīdī uzņēmums bija likvidēts. Kā norāda Vācijas iestādes, šajā gadījumā nebija juridiskas pēctecības saimnieciskās darbības nepārtrauktības nozīmē, jo lielākā daļa naudas tika sadalīta akcionāriem, saimnieciskā darbība vairs netika veikta un akcionāru uzņēmējdarbības nodošana vai saistību pārņemšana netika īstenota. Vācijas iestādes arī norādīja, ka uzņēmuma TTI aktīvi netika pārdoti konkursa procedūrā, jo 2004. gada 12. martā – datumā, kad bija sākta uzņēmuma TTI likvidācija, – aktīvu atlikums kontā bija EUR 19 777,39, nodokļu atmaksāšanas prasības veidoja summu EUR 1 222,01, bet bankas konta procenti bija EUR 30,69. Tā kā uzņēmums TTI tika likvidēts, kā minēts iepriekš, tam nebija saimnieciskā pēcteča, īpaši tādēļ, ka neviens pēc likvidācijas saimniecisko darbību neveica, un akcionāri nesaņēma aktīvus vai citas TTI uzņēmējdarbības sastāvdaļas, bet tikai ļoti ierobežotu naudas summu. Tā kā uzņēmuma TTI uzņēmējdarbību neviens nepārnēma, Komisija uzskata, ka no konkrētā pasākuma izrietošais valsts atbalsts nevienam citam netika nodots. Šādā gadījumā uzņēmums jau bija pilnīgi likvidēts, un nav personas, kurai piemērot līdzekļu atgūšanas prasību, jo atbalsta saņēmējs vairs nepastāv un tam nav arī saimnieciskā pēcteča.

6. MAKSĀTNESPĒJĪGO UZŅĒMUMU UN AKTĪVU PIRCĒJA SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS NEPĀRTRAUKTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

6.1. VALSTS ATBALSTA AKTĪVU PIRCĒJA INTERESĒS ESĪBA

- (231) Ja Komisija pieņem negatīvu lēmumu par uzņēmuma saņemtā nesaderīgā atbalsta atgūšanu saistībā ar LESD 107. un 108. pantu, attiecīgajai dalībvalstij nesaderīgais atbalsts ir jāatgūst. Atgūšanas pienākumu var paplašināt uz jaunu uzņēmumu, kam attiecīgais uzņēmums ir nodevis vai pārdevis savu aktīvu daļu, un šāda nodošanas vai pārdošanas struktūra ietver secinājumu, ka starp abiem uzņēmumiem pastāv saimnieciskās darbības nepārtrauktība. Valsts atbalstu var attiecināt uz pircēju arī tādā gadījumā, ja tas ir iegādājies aktīvus zem to tirgus vērtības (pat ja nav saimnieciskās darbības nepārtrauktības).
- (232) Lai noteiktu, vai pastāv valsts atbalsts aktīvu pircēja(-u) interesēs, Komisijai ir jāpārlicinās: a) ka jebkuri aktīvi tiek pārdoti par tirgus cenu; un b) par citiem turpmāk minētiem kritērijiem.
- (233) Kā liecina Tiesas lēmums lietā Itālija un SIM 2/Komisija ⁽¹⁵⁹⁾, uz kuru Komisija balstīja savu lēmumu lietā *Olympic Airlines, Alitalia* un *SERNAM* ⁽¹⁶⁰⁾, saimnieciskās darbības nepārtrauktība starp “veco” struktūrvienību un

⁽¹⁵⁹⁾ Tiesas 2003. gada 8. maija spriedums, Itālijas Republika un SIM 2 Multimedia SpA/Eiropas Kopienų Komisija, apvienotās lietas C-328/99 un C-399/00 (*Recueil* 2003, I-4035. lpp.).

⁽¹⁶⁰⁾ Komisijas 2008. gada 17. septembra lēmums, valsts atbalsts N 321/2008, N 322/2008 un N 323/2008 – Grieķija – *Vente de certains actifs d'Olympic Airlines/Olympic Airways Services*; Komisijas 2008. gada 12. novembra lēmums, valsts atbalsts N 510/2008 – Itālija – *Alitalia* aktīvu pārdošana; Komisijas 2012. gada 4. aprīļa lēmums SA.34547 – Francija – *Reprise des actifs du groupe SERNAM dans le cadre de son redressement judiciaire*.

jaunajām struktūrvienībām tiek noteikta, pamatojoties uz rādītāju kopu. Var ņemt vērā šādus faktorus: pārdoto aktīvu saturs (aktīvi un pasīvi, personāla saglabāšana, aktīvu pakete), pārdošanas cena, pircēja(-u) identitāte, pārdošanas laiks (pēc sākotnējā novērtējuma sākšanas, oficiālās izmeklēšanas procedūras vai galīgā lēmuma) un darbības ekonomiskā pamatotība. Šo rādītāju kopu Tiesa apstiprināja savā 2012. gada 28. marta lēmumā lietā *Ryanair/Komisija* ⁽¹⁶¹⁾, kas apstiprināja *Alitalia* lēmumu.

6.1.1. Pārdoto aktīvu saturs

- (234) Komisija norāda, ka uzņēmuma *Capricorn* pārņemtie aktīvi ietver visus maksātnespējīgo uzņēmumu NG, MSR un CMHN aktīvus un ir saistīti ar šo uzņēmumu galvenajām darbības jomām. Tomēr Komisija atzīmē, ka saistībā ar konkursa procedūru uzņēmumu NG, MSR un CMHN aktīvi tika sadalīti 11 atsevišķās aktīvu kopās un visi pretendenti varēja iesniegt ar atsevišķiem aktīviem, kā arī vienu, vairākām vai visām aktīvu kopām saistītus piedāvājumus (sk. 2.5. punktu). Šīs aktīvu kopas tika izveidotas, ņemot vērā aktīvu paredzamo saimniecisko lietojumu, prognozējamo ieguldītāju interesi, kā arī aktīvu atdalīšanas izmaksas. Turklāt maksātnespējas administratori neizvirzīja nekādus nosacījumus par aktīvu turpmāku izmantošanu. Komisija atzīmē, ka lēmumu pārdot visus aktīvus vienam uzņēmumam pieņēma tirgus, t. i., ekonomikas dalībnieki, kas iesniedza piedāvājumus par aktīviem, nevis maksātnespējas administratori vai Vācijas iestādes. Patiesi, visiem pretendentiem bija iespēja iesniegt piedāvājumu par vienu no 11 atsevišķām aktīvu kopām, visiem aktīviem kopā vai noteiktiem aktīviem. Tirgus veicinātu iemeslu dēļ atsevišķu aktīvu vai aktīvu kopu piedāvājumu vērtība nesasniedza augstākā piedāvājuma vērtību par visiem aktīviem kopā. Tās, iespējams, ir dažādu aktīvu kopu savstarpējās saimnieciskās atkarības sekas: viesnīcas nebūtu dzīvotspējīgas bez sacikšu trases, bet bez viesnīcām rentabla sacikšu trase izmantošana profesionālām sacīkstēm, rokconcertiem un citiem pasākumiem ar plašu aptvēruma teritoriju būtu apgrūtināta.
- (235) Attiecībā uz darbiniekiem konkursa norādes vai pārdošanas līgums neietvēra kādu īpašu pienākumu, piemēram, nodarbinātības garantiju, darba līgumu nodošanu jaunajam īpašniekam, izņemot to valsts tiesību aktos ietvertās attiecīgās prasības. Saskaņā ar Vācijas tiesību aktiem darbinieki automātiski tiek nodoti aktīvu pircējam. Tomēr saskaņā ar Vācijas darba tiesas praksi ⁽¹⁶²⁾ maksātnespējas gadījumā pircējs var pieprasīt, lai maksātnespējas administrators lauž darba līgumus. Tādējādi principā pircējs varēja pieņemt jaunu lēmumu par to, kuriem darbiniekiem tas vēlas piedāvāt jaunas nodarbinātības iespējas. Šajā gadījumā, lai iegūtos aktīvus izmantotu ekonomiski dzīvotspējīgā saimnieciskā darbībā, uzņēmums *Capricorn* izvērtēja savas vajadzības, lai nodrošinātu savas saimnieciskās darbības dzīvotspēju, un nolēma nepārņemt visus pārdevēja darbiniekus, bet ar 2015. gada 1. janvāri (datumu, gan *Capricorn* sāks izmantot iegūtos aktīvus) pārņemt 85 % no tiem, proti, 253 darbiniekus no visiem 297 darbiniekiem. Tomēr uzskatāms – tā kā *Capricorn* varēja pieņemt neatkarīgu lēmumu par esošā personāla iesaistīšanu savā darbībā, apstiprinātā esošā personāla nodarbināšana neveido saimnieciskās darbības nepārtrauktību. Turklāt vadības struktūru un personālu 2014. gadā plānots pilnīgi reorganizēt.
- (236) Komisija arī atzīmē, ka lielākā daļa līgumu par uzņēmējdarbībai nozīmīgu pasākumu organizēšanu pēc 2014. gada sezonas tiks izbeigti. Jaunos līgumus laikposmam no 2015. gada 1. janvāra ar pircējiem un piegādātājiem apspriedīs un slēgs pircēja dibināta sabiedrība, kas veiks pamatdarbību. Šādā nolūkā tiks uzrunāti arī jauni līgumpartneri. Uzņēmums *Capricorn* pats plāno organizēt vairākus pasākumus, nevis iznomāt sacikšu trasi ārējiem pasākumu organizatoriem.
- (237) Visbeidzot Komisija atzīmē, ka uzņēmuma *Capricorn* organizēto pasākumu kopai būs ievērojami jāatšķiras no *Nürburgring* grupas pasākumiem, kas atspoguļots turpmāk (īpaši sk. 6.1.5. punktu).

6.1.2. Pārdošanas cena

- (238) Lai novērstu saimnieciskās darbības nepārtrauktību, konkursa procedūrā ietvertie aktīvi ir jāpārdod par to tirgus cenu.
- (239) Tirgus cena ir tā cena, kādu saskaņā ar tirgus apstākļiem varētu noteikt privātais ieguldītājs ⁽¹⁶³⁾.

⁽¹⁶¹⁾ Vispārējās tiesas 2012. gada 28. marta spriedums lietā T-123/09, *Ryanair Ltd/Komisija*, ECLI:EU:T:2012:164.

⁽¹⁶²⁾ BAG, 2013. gada 19. decembra spriedums – 6 AZR 790/12; BAG, 2003. gada 20. marta spriedums – 8 AZR 97/02.

⁽¹⁶³⁾ Tiesas 2010. gada 16. decembra spriedums lietā C-239/09, *Seydaland*, 34. punkts.

- (240) Vācijas iestādes aktīvus pārdeva atklātā, pārredzamā, nediskriminējošā un beznosacījumu konkursa procedūrā pretendētā, kurš iesniedza augstāko piedāvājumu, pievienojot finansējuma apliecinājumu.
- (241) Pirmkārt, aicinājums izteikt ieinteresētību par *Nürburgring* aktīviem neietvēra nekādu ierobežojumu attiecībā uz personām, kuras var iesniegt piedāvājumu, tādēļ konkursa procedūrā piedāvājumu varēja iesniegt jebkura persona.
- (242) Otrkārt, lai nodrošinātu pārredzamību, pārdevēji atvēlēja visiem pretendentiem pietiekami daudz laika un sniedza sīku un visu nepieciešamo informāciju, lai pretendenti varētu pienācīgi novērtēt aktīvus. Kā bija norādīts KPMG vēstulē "Projekts RING – galīgā piedāvājuma iesniegšanas procedūras", ko visiem pretendentiem nosūtīja 2013. gada 17. oktobrī, pretendenti, kuri sava indikatīvā piedāvājuma cenai pievienos arī garantēta finansējuma apliecinājumu, saņems pilnu piekļuvi elektronisko datu telpai, varēs tikties ar NBG vadību un saņems iespēju piedalīties strukturētā jautājumu un atbilžu procesā. Savukārt pretendenti, kuri neiesniegs iepriekš minēto nodrošinājumu un nepieciešamā finansējuma apliecinājumu, saņems tikai ierobežotu piekļuvi elektronisko datu telpai un pārdevēju finanšu datu apkopojumam, kā arī varēs tikties ar finanšu materiālu apkopojošās darba grupas pārstāvjiem, piedalīties kompleksa apmeklējumos un tikties, lai iepriekš pārrunātu aktīvu pirkuma līguma projektu.
- (243) Turklāt konkursa procedūras laikā no 2013. gada jūlija līdz 2014. gada aprīlim notika pastāvīga saziņa vēstūļu un e-pasta vēstūļu veidā starp pārdevējiem (KPMG) un visiem pretendentiem, kurus atzina par piemērotiem attiecīgajam konkursa procedūras posmam, lai nodrošinātu šiem pretendentiem visu saistīto informāciju un skaidrojumus. Tādēļ visi šie pretendenti saņēma atbildes uz saviem jautājumiem vai paustajām aizdomām un visu informāciju par konkursa nākamajiem posmiem. Piemēram, saistībā ar iepriekš minēto KPMG nosūtīja pretendentiem šādas vēstules: a) 2013. gada 19. jūlija vēstuli, informējot pretendētus par indikatīvā piedāvājuma iesniegšanas procedūrām; b) 2013. gada 12. septembra vēstuli, informējot pretendētus par indikatīvo piedāvājumu iesniegšanas termiņa pagarinājumu; c) 2013. gada 19. septembra e-pasta vēstuli, sniedzot vienam no pretendentiem (ADAC) atjaunotu informāciju par *Nürburgring* finanšu rādītājiem; d) 2013. gada 17. oktobra vēstuli, informējot vienu no pretendentiem ([3. pretendentu]) par procedūrām galīgā piedāvājuma iesniegšanai; e) 2013. gada 28. oktobra e-pasta vēstuli, informējot vienu no pretendentiem ([2. pretendentu]) par iepriekšēju laika saskaņošanu, lai tiktos ar akcionāriem; f) 2013. gada 3. decembra vēstuli, informējot vienu no pretendentiem ([...]), ka tā indikatīvais piedāvājums vairs netiek ņemts vērā, jo personas, kas atbalstīja šo piedāvājumu, ir izstājušās no līdzdalības un informācija par alternatīviem finansējuma partneriem nav iesniegta, tādēļ piedāvājuma finansējums uzskatāms par nenodrošinātu, un šā darījuma slēgšanas varbūtība ir novērtēta kā nepietiekama; g) 2013. gada 11. decembra vēstuli, kurā vienam no pretendentiem ([3. pretendētām]) tika sniegts vispusīgs un pārskatāms skaidrojums par bažām un aizdomām, kuras pretendents puda 2013. gada 9. decembra vēstulē (divas dienas iepriekš); h) 2013. gada 18. decembra vēstuli, kurā vienam no pretendentiem ([3. pretendētām]) tika sniegts vispusīgs un pārskatāms skaidrojums par bažām un aizdomām, kuras pretendents puda 2013. gada 11. decembra vēstulē (septiņas dienas iepriekš); i) 2014. gada 18. februāra e-pasta vēstuli, kurā vienam no pretendentiem ([3. pretendētām]) tika lūgti īpaši skaidrojumi un apstiprinājumi saistībā ar tā galīgo piedāvājumu, kas tika saņemts 2014. gada 17. februāra e-pasta vēstulē (vienu dienu iepriekš), īpaši lūdzot, lai pretendents cita starpā iesniedz pierādījumu un saistošu finanšu garantiju, piemēram, saistošas finanšu garantijas vēstules veidā, un iesniedz sīkāku informāciju par konkrētu laika plānojumu, ko šis pretendents prognozē atlikušo finanšu garantiju iegūšanai, kā arī iesniedz aplēses par laiku, kāds ir nepieciešams piedāvājuma galīgai noformēšanai attiecībā uz komerciāliem nosacījumiem; un j) 2014. gada 9. aprīļa e-pasta vēstuli kā atbildi uz pretendenta 2014. gada 2. aprīļa e-pasta vēstuli (septiņas dienas iepriekš), kurā KPMG informēja vienu no pretendentiem ([3. pretendentu]), ka vēl nav saņemis sīkāku pretendenta informāciju par plānoto finansēšanas struktūru vai rakstisku trešās personas finansējuma avota apliecinājumu, kas atbalsta pretendenta piedāvājumu.
- (244) Treškārt, Vācijas iestāžu iesniegtā liecība apliecina, ka nevienā konkursa procedūras posmā attiecībā pret pretendentiem nebija diskriminācijas. Tas secināms arī iepriekš no 235. apsvēruma, ka visi pretendenti saņēma informāciju un skaidrojumus par konkursa atlases kritērijiem, noteikumiem un procedūrām, par indikatīvā un galīgā piedāvājuma iesniegšanas termiņiem, par šo termiņu pagarināšanu, par *Nürburgring* finansiālo stāvokli, par pretendentu indikatīvajā vai galīgajā piedāvājumā trūkstošo informāciju un iespējamiem pretendentu jautājumiem. Turklāt pretendenti, kuri izpildīja konkursa atlases kritēriju prasības, īpaši attiecībā uz sava piedāvājuma finansējuma trešās personas finanšu partneru apliecinājuma iesniegšanu, netiks izslēgti no pārrunām. Komisija arī atzīmē, ka nevienam pretendētām sarunās netika piedāvātas īpašas iespējas, bet sarunu iespēja saprātīgā laikposmā tiks saglabāta arī tiem pretendentiem, kuri nebija iesnieguši iepriekš minēto sava galīgā piedāvājuma finansiālo apliecinājumu, ņemot vērā, ka šāds apliecinājums var tikt iesniegts vēlāk.
- (245) Turklāt, kā aprakstīts 54. apsvērumā iepriekš, pārdošanas līgumā bija iekļauts punkts, kas noteica, ka pušu pienākums to īstenot ir spēkā vienīgi tad, ja: 1) Komisija pieņem neapstrīdamu lēmumu, kurā atzīts, ka ne pircējs,

ne tā sabiedrība, kas veic pamatdarbību, nav atbalsta saņēmēji saskaņā ar novērtējumu par nelikumīga atbalsta atgūšanu, un 2.a) laikposms likumīgai Komisijas lēmuma apstrīdēšanai jau ir beidzies, un apelācija nav iesniegta, vai 2.b) gadījumā, ja apelācija ir iesniegta, ir pieņemts turpmāk neapstrīdams tiesas spriedums, kas apstiprina Komisijas lēmumu. Vācijas iestādes skaidroja – šis punkts ir iekļauts tādēļ, ka pretendenti nevēlējās uzņemties risku par iespējamu pienākumu atmaksāt valsts atbalstu, un pārdevēji iekļāva šādu punktu, lai aktīvus varētu pārdot, turklāt, kā norādīts pirmajā aktīvu pirkuma līgumā, pārdevēji no paša konkursa procedūras sākuma informēja pretendētus par vēlmi pārrunāt ar pretendentiem valsts atbalsta procedūras ietekmi⁽¹⁶⁴⁾. Turklāt Vācijas iestādes norādīja, ka Komisijas lēmums par valsts atbalstu *Nürburgring* kompleksam bija nosacījums *Capricorn*, [2. pretendenta] un [3. pretendenta] aktīvu pirkuma līguma atjaunināšanai.

- (246) Ceturtkārt, citi nosacījumi papildus no tiesiskā regulējuma izrietošajiem ierobežojumiem pretendentiem netika izvirzīti, kas skaidri apliecināts konkursa aicinājumā izteikt ieinteresētību un dažādās uzņēmuma KPMG pretendentiem nosūtītajās vēstulēs.
- (247) Rezultātā šis atlases process ir pietiekams, lai nodrošinātu, ka pircējam pārdoto aktīvu cena atbilst tirgus cenai. Tādēļ Komisija secina, ka aktīvu pārdošana atklātā, pārredzamā, nediskriminējošā un beznosacījumu konkursa procedūrā pretendentam, kurš iesniegs visaugstāko cenas piedāvājumu, tam pievienojot finansējuma garantiju, veicina tirgus cenu.

6.1.3. Pircēja identitāte

- (248) Komisijai ir jānosaka, vai jaunajam aktīvu īpašniekam nebūs nekādas saiknes ar uzņēmumiem NG, MSR un CMHN, lai izvairītos no iespējas, ka jaunajam īpašniekam jāuzņemas atbildība par nesaderīga valsts atbalsta atgūšanu.
- (249) Uzņēmums *Capricorn* nav struktūrvienība, kam ir uzņēmējdarbības tiesību noteikta vai personiska tieša vai netieša saikne ar uzņēmumiem NG, MSR vai CMHN vai to akcionāriem, vai iepriekšējiem *Nürburgring* nomniekiem. Tādēļ starp *Nürburgring* grupu un tās akcionāriem, no vienas puses, un jauno īpašnieku un tā akcionāriem, no otras puses, nav saistības.
- (250) Līdz ar to Komisija secina, ka pircējs ir no uzņēmumiem NG, MSR un CMHN neatkarīga struktūrvienība.

6.1.4. Pārdošanas brīdis

- (251) Komisijai ir jāizvērtē, vai konkursa procedūras laiks var veicināt Komisijas lēmuma par nesaderīgu valsts atbalstu apiešanu.
- (252) Šādā gadījumā Komisija norāda, ka pēc galvenās izmeklēšanas pagarināšanas, attiecinot to uz pasākumiem, kas Komisijai ziņoti kā glābšanas atbalsts, 2012. gadā tika sāktā maksātnespējas procedūra, un kompetenta vietējā tiesa iecēla maksātnespējas administratorus. Aktīvu pārdošanu maksātnespējas administratori sāka 2013. gada maijā pirms Komisijas lēmuma par oficiālās izmeklēšanas procedūras slēgšanu. Tā kā pircējs neatkāpjas no savas nostājas, ka aktīvu pārvedums veicams tikai pēc tāda Komisijas galīgā lēmuma pieņemšanas, kas nav apstrīdams tiesā, pārdošanas līgums stāsies spēkā un maksātnespējas procedūra tiks slēgta tikai pēc šā līdzekļu atgūšanas rīkojuma lēmuma pieņemšanas. Cenas pirmā iemaksa tika veikta pirms šā lēmuma pieņemšanas. Saskaņā ar pārdošanas līgumu, aktīvu pārvedums stājas spēkā datumā, kad šis lēmums kļūst neapstrīdams.
- (253) Šādā gadījumā Komisija uzskata, ka fakts, ka pārdošanu sāka kompetentas vietējās tiesas iecelti maksātnespējas administratori un ka lēmums par aktīvu pārvedumu tika pieņemts pirms šā lēmuma pieņemšanas, ir mazāk par

⁽¹⁶⁴⁾ Pirmajā aktīvu pirkuma līguma projektā attiecīgais teksts ir šāds: "pretendents zina, ka Eiropas Komisijas izmeklēšanas procedūra vēl nav pabeigta un ka tās galvenais priekšmets ir valsts atbalsts, kas piešķirts *Nürburgring*, un ir iespējama atbalsta atgūšana. Pārdevēji pastāvīgi sazinās ar Eiropas Komisijas attiecīgo dienestu un vēlas panākt oficiālu lēmumu ar atzinumu, ka Eiropas Komisija nepieprasīs piešķirt atbalsta atgūšanu no pircēja. Tie ir atvērti konstruktīvai sarunai ar pretendentu par to, kā puses rīkosies attiecībā uz šādiem apstākļiem saistībā ar jebkuru vai visu *Nürburgring* aktīvu pārdošanu un iespējamu pārejas periodu, līdz Komisija pieņems galīgu lēmumu".

saimnieciskās darbības nepārtrauktību liecinošs nekā gadījumā, ja pārdošanas lēmumu pieņemtu paši atbalsta saņēmēji vai ja pārdošanas procesu sāktu pēc šā lēmuma pieņemšanas.

6.1.5. Darbības ekonomiskā pamatotība

- (254) Ekonomiskās pamatotības kritērija mērķis ir novērtēt, vai aktīvu pircējs tos izmantos tādā pašā veidā, kā iepriekšējais īpašnieks, vai arī izmantos citu saimnieciskās darbības veidu vai stratēģiju.
- (255) Komisija uzskata, ka jaunajam īpašniekam būs iespēja organizēt savu darbību tādos uzņēmējdarbības apstākļos, kas atšķiras no uzņēmumu NG, MSR un CMHN darbības, un veidot savu uzņēmējdarbības modeli.
- (256) Aktīvu ieguvējs nepārņems pārdevēju uzņēmējdarbības koncepciju. Divas esošās trases (*Grand-Prix* un Ziemeļu trase) nākotnē izmantojamas [...], atļaujot [...]. Šādā nolūkā *Capricorn* plāno būvēt papildu objektus un aprīkot [...]. Dažas saskaņā ar projekta *Nürburgring 2009* II daļu uzbūvētās būves tiks nojauktas (piemēram, [...]). Ātrumtrase tiks pārdota. Kompleksa karšu maksājumu sistēmas tiks anulēta. Trases bulvārī [...].
- (257) Turklāt saskaņā ar kompleksa pārņēmēja plāniem *Nürburgring* komplekss no tūristu piesaistes vietas tiks pārveidots par tehnoloģiju un rūpniecības parku. [...] ir jāklūst par vienu no galvenajām ātrumsacīkšu pasākumu vietām. Cauri [...] ir jāizveido. *Nürburgring* kompleksā [...] ir jābūt [...]. Jaunais īpašnieks pats aktīvāk darbosies kā [...].
- (258) Tādējādi aktīvu pircējs neizmantos aktīvus tādā pašā veidā kā maksātnespējīgie uzņēmumi. Tieši pretēji – *Capricorn* iegūtos aktīvus iekļaus savā uzņēmējdarbības stratēģijā, iegūstot sinerģiju, kas pamato tā interesi iegūt šos aktīvus. *Capricorn* ir izstrādājis jaunu koncepciju aktīvu izmantošanai, kas atšķiras no pašreizējā darbības modeļa. Turklāt dažu aktīvu darbība strukturāli radīja deficītu, tādēļ tiem, iespējams, nepieciešama pārstrukturēšana un darbības pilnveidošana.
- (259) Iepriekš minētie aspekti apliecina, ka *Capricorn* piedāvājumu ekonomiskais pamatojums nebalstās uz *Nürburgring* grupas saimnieciskās darbības turpināšanu, bet noteiktu aktīvu un daļas *Nürburgring* grupas darbinieku integrēšanu grupā, kas vadās pēc sava ekonomiskā pamatojuma.
- (260) Tādējādi Komisija secina, ka darbības ekonomiskais pamatojums ir ļaut jaunajam īpašniekam izmantot uzņēmumu NG, MSR un CMHN aktīvus saskaņā ar atšķirīgiem nosacījumiem, neturpinot šo uzņēmumu darbības stratēģiju.

6.1.6. Secinājums par uzņēmumu NG, MSR un CMHN saimnieciskās darbības nepārtrauktību aktīvu pārdošanas rezultātā

- (261) Aktīvi ir pārdoti par to tirgus cenu atklātā, pārredzamā, nediskriminējošā un beznosacījumu konkursa procedūrā pretendējamam, kurš iesniedza augstāko piedāvājumu, pievienojot finansējuma apliecinājumu. Vācijas iestādes informēja Komisiju, ka pircējam nav saimniecisku vai korporatīvu saišu ar uzņēmumiem NG, MSR vai CMHN. Lēmums par pārdošanu tika pieņemts pirms iespējama negatīva Komisijas lēmuma attiecībā uz oficiālo izmeklēšanas procedūru. Visbeidzot, jaunais īpašnieks izmantos aktīvus ar citiem nosacījumiem un saskaņā uzņēmējdarbības modeli, kas atšķiras no uzņēmumu NG, MSR un CMHN darbības principiem, un pircēja saimnieciskajai darbībai kopumā būs ievērojami jāatšķiras no *Nürburgring* grupas darbības.
- (262) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka starp uzņēmumiem NG, MSR un CMHN un *Capricorn*, aktīvu pircēju, vai tā sabiedrību, kas veiks pamatdarbību, nav saimnieciskās darbības nepārtrauktības, kā rezultātā uzņēmums *Capricorn* vai tā sabiedrība, kas veiks pamatdarbību, neatbild par valsts atbalsta atgūšanu no atbalsta saņēmējiem.

6.1.7. Nosacījumi pārdošanas pabeigšanai pēc Komisijas lēmuma pieņemšanas

- (263) Pārdevēju un uzņēmuma *Capricorn* pārdošanas līgums ietver nosacījumu, kas paredz, ka *Nürburgring* aktīvu pārdošana ir uzskatāma par galīgu vienīgi pēc tāda neapstrīdama Komisijas lēmuma pieņemšanas, kurā noteikts, ka atbalsts nav atgūstams no aktīvu pircēja. Kā minēts jau 56. apsvērumā iepriekš, ja 2015. gada sākumā nav

pieņemts neapstrīdams Komisijas lēmums, pārdotie aktīvi līdz 2015. gada 1. janvārim tiks pārdoti uzņēmumam NewCo, kurā 95,1 % akciju piederēs pircējam un 4,9 % – neatkarīgam pilnvarotajam. Pilnvarotais rīkosies kreditoru, bet ne maksātnespējīgo valsts atbalsta saņēmēju interesēs, tomēr tam nebūs jāpilda kreditoru norādījumi. Turklāt starp NewCo un OpCo tiks noslēgts nomas līgums, kurš būs spēkā līdz datumam, kurā pārdošanas līgums stāsies spēkā. Uzņēmums OpCo uzņēmējdarbību vadīs savā vārdā, pamatojoties uz savu uzņēmējdarbības plānu un pats izvēloties savu personālu. Nomas maksas kopējā summa būs EUR [4,6–5,1] gadā, kas uzņēmumam OpCo ir jāmaksā uzņēmumam NewCo un kas izmantojama kā Nürburgring uzņēmumu likvidācijas masa (visi maksājumi maksātnespējīgā parādnieka mantas labā tiek pārskaitīti uz maksātnespējas administratoru trasta kontu vienīgi sadalei kreditoriem). Kad Komisijas lēmums būs galīgs, pilnvarotais nodos visas savas NewCo akcijas pircējam. No otras puses, ja pircējs neizpilda savas līguma noteiktās maksājumu saistības, pilnvarotais varēs pārdot aktīvus. Turklāt gadījumā, ja Komisijas lēmums tiek anulēts, aktīvi tiek atdoti maksātnespējas administratoriem tūlītējai pārdošanai, jo saskaņā ar Vācijas tiesībām attiecībā uz maksātnespēju likvidācijas saistības paliek spēkā arī šādā gadījumā. Uzņēmumam NewCo nav iespēju turpināt vadīt Nürburgring uzņēmumus.

(264) Komisija norāda, ka šādas sistēmas rezultātā:

- a) atbalsta saņēmēju aktīvu reālā pārdošana notiks četru mēnešu laikā pēc šā lēmuma pieņemšanas;
- b) pat ja darījums tiks slēgts vēlāk, starplaikā pircējs jau ar ievērojamu vairākumu pārvaldīs sabiedrību, kam piederēs aktīvi, atlikušajai aktīvu daļai piederot pilnvarotajam, kas ir neatkarīgs no atbalsta saņēmējiem un nesaņem norādes no to kreditoriem;
- c) līdzekļu atgūšana netiek apturēta; un
- d) atbalsta saņēmēji neatgriezeniski iziet no tirgus, un tie neveiks nekādu darbību un nesaņem nekādu naudas plūsmu. Tie tiks likvidēti, tikko būs nokārtotas to prasības un saistības un nepieciešamās formalitātes (sk. 55. apsvērumu).

(265) Komisija arī atzīmē, ka pārējiem pretendentiem, kuri sasniedza konkursa procedūras galīgo posmu vai bija tuvu tam, bija līdzīgi apstākļi piedāvājumiem ⁽¹⁶⁵⁾. Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija secina, ka nav atgūšanas apiešanas nolūka vai riska un ka minētā sistēma izveidota vienīgi tādēļ, lai sakārtoti likvidētu uzņēmumus.

6.2. SŪDZĪBAS PAR AKTĪVU PĀRDOŠANU

6.2.1. 1. un 2. sūdzības iesniedzēja sūdzības

- (266) Pamatojoties uz maksātnespējas administratoru un 1.–4. sūdzības iesniedzēja sniegto informāciju, Komisija neuzskata 1. un 2. sūdzības iesniedzēja sūdzības par pamatotām. Nürburgring aktīvi tika sadalīti vienpadsmit atsevišķos aktīvos. Pamatojoties uz maksātnespējas administratoru un 1.–4. sūdzības iesniedzēja sniegto informāciju, Komisija secināja, ka atklātā, pārredzamā un nediskriminējošā atlases procesā pretendenti varēja iesniegt piedāvājumu par vienu, vairākiem vai visiem aktīviem. Pat fakts, ka aktīvi beigās tika piešķirti uzņēmumam Capricorn kā pircējam, kurš iesniedza visaugstāko piedāvājumu, pievienojot finansējuma apliecinājumu, neliecina par saimnieciskās darbības nepārtrauktību (sk. arī 6.2.7. iedaļu iepriekš). Komisija arī pieļauj, ka 1. un 2. sūdzības iesniedzēja pamata nolūks bija nepieļaut sacīkšu trases nodošanu privātam ieguldītājam.
- (267) Tie pretendenti, kuri iesniedza piedāvājumu tikai atsevišķām aktīvu kopām, piemēram, 2. sūdzības iesniedzējs, nesaņēma paziņojumu par saistošo piedāvājumu iesniegšanas termiņa pagarināšanu līdz 2014. gada 17. februārim, jo to indikatīvie piedāvājumi netika atzīti par atlases procesa otrajam posmam atbilstošiem zemo cenas piedāvājumu dēļ; tomēr Komisija neuzskata to par pārredzamības principa pārkāpumu, jo šie pretendenti

⁽¹⁶⁵⁾ Īpaši [2. pretendenta] piedāvājumā bija paredzēts, ka tā piedāvātā cena būtu jāmaksā tikai tāda Komisijas neapstrīdama lēmuma gadījumā, kurā paredzēts, ka atbalsts nav atgūstams no aktīvu pircēja. [3. pretendenta] piedāvājums paredzēja, ka pircējs varētu pēc saviem ieskatiem izstāties no pārdošanas procesa, neskatoties uz Komisijas lēmuma esību.

bija informēti, ka var palielināt sava indikatīvā piedāvājuma cenu jebkurā laikā līdz lēmuma par līguma slēgšanu pieņemšanai, un ja tie veiktu šādu cenas paaugstinājumu, domājams, ka maksātnespējas administratori saskaņā ar vienlīdzīgas attieksmes principu paziņotu tiem par attiecīgā termiņa pagarinājumu.

- (268) Komisija atzīst par pamatotu tādu rīcību, ka tikai pretendenti, kuriem bija pietiekami augsts cenas piedāvājums, guva piekļuvi sīkākai informācijai par aktīviem (pamatojoties uz šo informāciju, pretendenti cita starpā varēja izvērtēt papildu ieguldījumu nepieciešamību). Ņemot vērā pretendentiem dažādos konkursa posmos sniegto informāciju, Komisija arī uzskata, ka pretendenti saņēma informāciju, kas bija pietiekama piedāvājumu sagatavošanai. Turklāt 1. un 2. sūdzības iesniedzējs nenorādīja kādu konkrētu iemeslu, kas tiem būtu traucējis iesniegt piedāvājumu.
- (269) Attiecībā uz ilgtermiņa līgumattiecībām, kas esot iekļautas konkursa dokumentos, Komisija norāda, ka šajā aktīvu cesijas līguma gadījumā darba un nomas līgumi tiek nodoti vienīgi tiesību aktos paredzētajos gadījumos un ka līgumus par pasākumu organizēšanu principā var saglabāt tikai tad, ja abas līgumslēdzējas puses par to vienojas, turklāt šādiem līgumiem nav noteikti jābūt ar svarīgu ekonomisko nozīmi attiecībā uz aktīvu cesijas līgumu. Attiecībā uz jautājumu par to, vai ar uzņēmuma NBG darbību tika radīts jauns atbalsts, Komisija norāda, ka uzņēmumu NBG īslaicīgai darbībai līdz 2014. gada beigām maksātnespējas administratori dibināja kā līdzekli aktīvu pārvaldībai vienīgi maksātnespējas un konkursa procedūras laikā. Valsts tiesību akti atļauj veikt saimniecisko darbību, izmantojot maksātnespējīga uzņēmuma meitasuzņēmumu maksātnespējas procedūras laikā, un maksātnespējas administratoriem to nevar aizliegt. Šajā gadījumā maksātnespējas administratori arī paskaidroja uzņēmuma NBG esības ekonomisko pamatojumu saistībā ar uzņēmumiem NG, MSR un CMHN – kā liecina maksātnespējas administratori, uzņēmuma NBG izveide palielināja uzņēmumu NG, MSR un CMHN aktīvu vērtību, tādējādi palielinot likvidācijas galveno priekšmetu. Tomēr Komisija atzīmē uzņēmuma NBG dibināšanas apstākļus, t. i., uzņēmums NBG ir atbalsta saņēmēju uzņēmumu NG, MSR un CMHN meitasuzņēmums, ir to saimnieciskais pēctecis, jo pārņēma visus to aktīvus un saistības, saņēma šos aktīvus un saistības bez atbildības un jebkāda konkursa noteikumiem vai novērtējuma ziņojuma, nodarbina tos pašus atbalsta saņēmēju darbiniekus un veic savu uzņēmējdarbību. Tādējādi Komisija secina, ka starp uzņēmumu NBG un atbalsta saņēmējiem uzņēmumiem NG, MSR un CMHN ir saimnieciskās darbības nepārtrauktība, tādēļ jebkurš nesaderīgs valsts atbalsts uzņēmumu NG, MSR un CMHN labā ir jāatgūst no uzņēmuma NBG.
- (270) Turklāt Komisija uzskata, ka arī līgums starp uzņēmumu NBG un arodbiedrību *ver.di* tika noslēgts, lai nodrošinātu uzņēmuma NBG saimniecisko darbību līdz aktīvu pārdošanai, nevis saglabātu *Nürburgring* saimnieciskās darbības nepārtrauktību pēc pārdošanas. Darba līgumus uzņēmums NBG nodeva uzņēmumam *Capricorn* saskaņā ar spēkā esošajām Vācijas darba tiesībām, nevis līguma ar arodbiedrību dēļ. Tā kā starp pārdevējiem un uzņēmumu *Capricorn* nav saimnieciskās darbības nepārtrauktības, Komisija uzskata par piemērotu, ka *Capricorn* pilnīgi pēc saviem ieskatiem var lemt, kurus no NBG darba līgumiem tas pārņems, un ka *Capricorn* plāno pārņemt aptuveni 20 % no šiem darba līgumiem.
- (271) Tādēļ Komisija noraida 1. un 2. sūdzības iesniedzēja sūdzības kā nepamatotas, jo minētie aktīvi tika pārdoti pretendentam, kurš iesniedza augstāko piedāvājumu, pievienojot tā finansējuma apliecinājumu un darot to atklātā, pārredzamā, nediskriminējošā un beznosacījumu konkursa procedūrā.

6.2.2. 3. sūdzības iesniedzēja sūdzība

- (272) Komisija norāda, ka 3. sūdzības iesniedzēja indikatīvo un gala piedāvājumu nepapildināja tā finansējuma apliecinājums, un pārdevēji par to informēja 3. sūdzības iesniedzēju 2013. gada 17. oktobra un 2013. gada 11., 17. un 18. decembra vēstulēs, kā arī 2014. gada 18. februāra un 2014. gada 9. aprīļa e-pasta vēstulēs. Līdz kreditoru komitejas lēmuma par pārdošanas līguma slēgšanu pieņemšanai 2014. gada 11. martā un arī pēc šā datuma 3. sūdzības iesniedzējs iesniedza sava piedāvājuma finansējuma apliecinājumu, kas pamatotu, kāpēc pārdevēji neslēdz līgumu ar kādu no diviem piedāvājuma iesniedzējiem, kuriem ir finansējuma apliecinājums, bet gaida 3. sūdzības iesniedzēja iesniegtā piedāvājuma finansējuma apliecinājumu. Proti: a) savā 2014. gada 21. februāra e-pasta vēstulē 3. sūdzības iesniedzējs pauda pārliecību, ka sagādās visas saistošās finanšu garantijas nākamā 2–5 nedēļu laikā; b) savā 2014. gada 11. marta vēstulē 3. sūdzības iesniedzējs norādīja, ka tas varētu iesniegt visas saistošās finanšu garantijas līdz 2014. gada 31. martam; un c) neparakstītā 2014. gada 31. marta investīciju bankas un konsultāciju sabiedrības [...] vēstulē, ko 3. sūdzības iesniedzējs 2014. gada 2. aprīlī iesniedza uzņēmumam KPMG, tas norādīja, ka viens iespējams ieguldītājs nodrošinās 3. sūdzības iesniedzējam finansējumu [...] miljonu euro apmērā *Nürburgring* aktīvu pirkumam, taču iespējamā finansējuma saņemšanai ir jāveic apmierinoša visu personu uzticamības pārbaude un noteiktu dokumentu noformēšana un iesniegšana, un

neminēja iespējamā pircēja nosaukumu. Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija atzīmē, ka pat pēc *Nürburgring* aktīvu piešķiršanas uzņēmumam *Capricorn* 3. sūdzības iesniedzējs neiesniedza pārdevējiem konkrētā finanšu partnera tiešas saistības attiecībā uz *Nürburgring* aktīvu pirkuma finansējumu. Tā vietā 3. sūdzības iesniedzējs iesniedza pārdevējiem: a) galīgo piedāvājumu ar atsauci uz garantiju par summu 30 miljoni euro, bet neietvēra šīs garantijas apliecinājumu, piemēram, konkrētā finanšu partnera saistošas finanšu garantijas vēstules veidā, kā arī nenorādīja sīkāku informāciju par konkrētu laiku, kādu 3. sūdzības iesniedzējs paredz trūkstošās finanšu garantijas iegūšanai un piedāvājuma pilnīgai pabeigšanai attiecībā uz komerciālajiem noteikumiem; b) neparakstītu vēstuli, atsaucoties uz nenosaukta ieguldītāja finansējumu, kas tomēr atkarīgs no apmierinošas uzticamības pārbaudes izpildes un noteiktu dokumentu iesniegšanas (...) 2014. gada 31. marta vēstule). Komisija arī atzīmē, ka nav liecību, ka it kā esošā *Jupiter Financial Group* 2014. gada 26. marta finanšu garantija jebkad būtu pārdevējiem iesniegta. Komisija arī atzīmē, ka pārdevēji nepagarināja 3. sūdzības iesniedzēja piedāvājuma finansējuma apliecinājuma iesniegšanas termiņu, jo bija ļoti liela varbūtība, ka [2. pretendents] šāda pagarinājuma gadījumā atsauktu savu piedāvājumu. Piemēram, 2014. gada 13. janvāra e-pasta vēstulē, ko [2. pretendents] nosūtīja uzņēmumam *KPMG*, [2. pretendents] paziņoja, ka visas slēdzamā pārdošanas darījuma prasības ir jāizpilda līdz 2014. gada 3. aprīlim, pretējā gadījumā [2. pretendents] atsauks savu piedāvājumu. Turklāt pārdevēji uzskatīja, ka aktīvu vērtība vēlāk laika gaitā var kristies, ņemot vērā pazeminošo pircēja ietekmi uz uzņēmējdarbību nākamajā 2014. gada sezonā un nepieciešamību sākt slēgt jaunus līgumus 2015. gadam. Komisija norāda, ka 3. sūdzības iesniedzējam nekas netraucēja kopā ar apstiprinājuma piedāvājumu procesa pēdējā posmā iesniegt finansējuma apliecinājumu, kamēr galīgais aktīvu pirkuma līgums nebija noslēgts. Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka pārdevēju uzvedība atbilst tirgus ekonomikas dalībnieka uzvedībai. Tādējādi 3. sūdzības iesniedzēja piedāvājuma novērtējums atbilst tirgum.

(273) Komisija arī atzīmē, ka pārdevēji organizēja pārrunas ar [2. pretendentu] un pēdējā posmā pārrunas par pirkuma līgumu ar [2. pretendentu] un uzņēmumu *Capricorn*, apsverot [2. pretendenta] piedāvājumu par [32–39] miljoniem euro (sk. 10. tabulu), un apstiprināja sarunas starp *Capricorn* un [...], kā rezultātā tika iegūts pēdējā norādītā pretendenta 2014. gada 10. marta bankas finansiālo saistību apliecinājums. Attiecībā uz *Capricorn* piedāvājuma novērtējumu Komisija atzīmē, ka *Capricorn* iesniedza sava finanšu partnera [...] saistību apliecinājumu aizdevumam [41–49] miljonu euro apmērā. Šis 2014. gada 10. marta saistības pārdevējiem tika iesniegtas 2014. gada 11. martā, t. i., datumā, kad bija plānota kreditoru komitejas sanāksme, kurā tā paredzēja pieņemt lēmumu par *Nürburgring* aktīvu pārdošanu. *Capricorn* piedāvātās saistības bija lielākas par [2. pretendenta] piedāvātajām, kurš piedāvāja summu [32–39] miljoni euro. Komisija arī atzīmē, ka *Capricorn* kopējais piedāvājums bija 77 miljoni euro, kas bija lielāks par [2. pretendenta] piedāvājumu [47–52] miljonu euro apmērā. [30–33] miljonus euro no [2. pretendenta] kopējā piedāvājuma bija paredzēts samaksāt 2014. gadā, [22–27] miljonus euro paredzēts glabāt bloķētā kontā līdz 2015. gada martam, bet atlikušo summu [16,5–18] miljonu euro apmērā bija paredzēts samaksāt 2016., 2017. un 2018. gadā.

(274) Turklāt attiecībā uz pārdevēju un *Capricorn* pārdošanas līgumā iekļauto nosacījumu, ka *Nürburgring* aktīvu pārdošana ir galīga vienīgi gadījumā, ja ir pieņemts neapstrīdams Komisijas lēmums, kurā paziņots, ka valsts atbalsts netiks atgūts no aktīvu pircēja, Komisija atzīmē, ka saskaņā ar nosacījumiem, kas iekļauti 3. sūdzības iesniedzēja atjaunināto līgumu attiecīgajās daļās, kā norādījuši maksātnespējas administratori un Vācijas iestādes, pircējam un/vai pārdevējam bija tiesības atteikties no līguma, ja 2014. gada 15. jūlijā (kā noteikts 2014. gada 14. janvāra līguma projektā) vai 2014. gada 31. decembrī (kā noteikts 2014. gada 14. februāra atjauninātā līguma projektā) nebūtu pieņemts pozitīvs Komisijas lēmums. Jāatzīmē arī, ka nebija ierobežojuma šādu atteikšanās tiesību īstenošanai.

(275) Attiecībā uz citiem 3. sūdzības iesniedzēja apgalvojumiem, Komisija izsaka šādus apsvērumus:

a) Komisija neuzskata, ka 3. sūdzības iesniedzējam bija jāuzņemas uzņēmuma *NBG* esošie līgumi vai saistības (izņemot līgumus, kurus nodod automātiski saskaņā ar tiesību aktiem, piemēram, noteiktus darba vai nomas līgumus). Šo faktu 3. sūdzības iesniedzējam pārdevēji skaidri norādīja *KPMG* 2013. gada 11. decembra vēstulē. Turklāt Komisija uzskata, ka to, kādā mērā 3. sūdzības iesniedzējs vēlētos uzņemties šo līgumu saistības, tas pats varēja lemt saskaņā ar savu uzņēmējdarbības un *Nürburgring* izmantošanas koncepciju. Komisija nav radusi arī liecības, ka konkursa procedūras laikā būtu notikušas izmaiņas darījuma koncepcijā vai ka kāds cits

pretendents, izņemot 3. sūdzības iesniedzēju, paustu neapmierinātību par iespējamu darījuma struktūras maiņu. Patiesībā KPMG 2013. gada 11. decembra vēstulē 3. sūdzības iesniedzējs tika informēts, ka šādas sūdzības no citiem pretendentiem nav saņemtas;

- b) konkursa procedūra nebija pārāk gara;
- c) pārdevēji 2013. gada 17. decembra vēstulē informēja 3. sūdzības iesniedzēju par apstiprinājuma piedāvājuma iesniegšanas termiņu – 2014. gada 17. februāri. Turklāt 3. sūdzības iesniedzējs bija arī informēts, ka pārdevēji tās personas, kas kvalificējas turpmākai procedūrai, varētu izraudzīties neilgi pēc šā pagarinātā termiņa beigām. Par piemērotiem atzītajiem pretendentiem nekas netraucēja grozīt savus apstiprinājuma piedāvājumus vai iesniegt sava finansējuma apliecinājumu pat pēc šā termiņa, kamēr attiecīgais aktīvu pirkuma līgums nebija noslēgts ⁽¹⁶⁶⁾. Tādējādi termiņš 2014. gada 17. februāris tika pagarināts, lai ļautu visiem pretendentiem veikt grozījumus savos piedāvājumos, iesniegt sava finansējuma apliecinājumu vai iesniegt jaunus piedāvājumus. Tā kā šīs procesuālās izmaiņas bija zināmas ikvienam par piemērotu atzītajam pretendenta, pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes princips netika pārkāpts;
- d) tā kā pārdevēji visiem pretendentiem vienlaikus sniedza visu pieejamo informāciju – turklāt vismaz trīs nedēļas pirms kreditoru komitejas galīgā lēmuma slēgt aktīvu pirkuma līgumu ar *Capricorn* –, pretendentu piedāvājumu sagatavošanai un pabeigšanai bija pietiekami laika, un pārredzamības princips tika ievērots. Komisija arī konstatē, ka 3. sūdzības iesniedzējs iepriekš pārdevēju 2013. gada 19. jūlija, 2013. gada 17. oktobra un 2013. gada 17. decembra vēstulē bija pietiekami informēts par konkursa procedūras noteikumiem. Piekļuvē attiecīgajai informācijai netika arī pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes pret pretendentiem princips, jo pretendentiem, kas tika atzīti par piemērotiem nākamajam konkursa posmam, tika sniegts vienāds informācijas apjoms;
- e) nav liecību par to, ka uzņēmums *Capricorn* būtu ticis pārrunāts ar alus piegādātāju vai “*Rock am Ring*” pirms aktīvu pirkuma līguma noslēgšanas. Kā liecina maksātnespējas administratori, uzņēmums NBG organizēja visas attiecīgās sarunas;
- f) divu labāko pretendentu (*Capricorn* un [2. pretendenta]) aktīvu pirkuma līguma notariāla apliecināšana pirms 2014. gada 11. marta kreditoru komitejas sanāksmes neliecina par pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principa neievērošanu. Nav liecību, ka uzņēmums *Capricorn* tika informēts par konkursa procedūras rezultātu pirms kreditoru sanāksmes 2014. gada 11. martā;
- g) neviens no pretendentiem neiesniedza garantiju par visu pirkuma cenu. Tādējādi pārdevēji nepārkāpa vienlīdzīgas attieksmes principu, konkursa procedūras laikā *de facto* izvirzot mazāk stingru finansējuma garantijas prasību;
- h) aktīvu pirkuma līguma cenas palielinājuma nosacījums bija komerciālo sarunu daļa un nav jautājums, kas ir saistāms ar valsts atbalstu;
- i) pārdevēju veiktā 3. sūdzības iesniedzēja piedāvājuma vides aspektu izvērtēšana notika vienīgi saistībā ar faktu, ka 3. sūdzības iesniedzējs nebija iesniedzis sava piedāvājuma finansējuma apliecinājumu. Šāds vērtējums nebija iekļauts kā sekmīgākā pretendenta atlases kritērijs. Tādēļ šāds vērtējums neietekmē konkursa procedūras rezultātu;
- j) attiecībā uz 3. sūdzības iesniedzēja aizdomām, ka uzņēmums *Capricorn* un pārdevēji saņēma saistībā ar konkursa procedūru ieteikumus valsts atbalsta jautājumā no viena advokātu biroja ([...]) un jo īpaši no viena šīs sabiedrības advokāta, Komisija atzīmē, ka saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju advokātu birojs un tā advokāti: a) nesniedza konkursa procedūras pārdevējiem ieteikumus (tostarp maksātnespējas advokātiem un kreditoru komitejai); b) neguva piekļuvi jebkādi citu ieinteresēto ieguldītāju piedāvājumos iekļautajai informācijai; c) guva piekļuvi tikai informācijai par konkursa procedūru, kas bija pieejama datu telpā un presē; un d) nesniedza pārdevējiem vai kreditoru komitejai nekādu ieteikumu. Attiecībā uz konkrēto šā advokātu biroja advokātu, kuru 3. sūdzības iesniedzējs minēja savā sūdzībā, Vācija paskaidroja: a) šis advokāts strādāja federālās zemes interesēs laikā no 2012. gada maija līdz 2013. gada aprīlim, t. i., pirms konkursa procedūras sākuma 2013. gada maijā; b) šis advokāts nekādi nesazinājās ar federālo zemi vai Vācijas Federatīvās Republikas iestādēm konkursa procedūras laikā; c) šis advokāts nekad nesniedza ieteikumu federālajai zemei vai pārdevējiem par konkursa procedūru; un d) šis advokāts kā neatkarīgais eksperts 2013. gada 20. jūnijā piedalījās tikai federālās zemes parlamenta uzklaušanās jautājumā par likumu par sabiedrības piekļuvi *Nürburgring* sacīkšu trasei. Turklāt Vācijas iestādes paskaidroja, ka konkursa valsts atbalsta aspekti, proti, fakts,

⁽¹⁶⁶⁾ Attiecīgajā 2013. gada 17. decembra vēstules daļā ir teikts: “Skaidrības labad – pēc norādītā termiņa iesniegtie piedāvājumi principā arī tiks izskatīti, ja piedāvājuma nosacījumi atbilst turpmākajai procedūrai. Jebkādi termiņa pagarinājuma radīti zaudējumi netiks atlīdzināti un ir pilnībā jāsedz ieguldītājam. Lūdzu, ņemiet vērā, ka pārdevēji var izraudzīties turpmākajai procedūrai atbilstošas personas drīz pēc jaunā termiņa beigām”.

ka konkursa procedūrai bija jābūt atklātai, pārredzamai, beznosacījumu un nediskriminējošai, lai pircējam nebūtu jāuzņemas atbildība par *Nürburgring* aktīvu pārdevējiem piešķirta nesaderīga valsts atbalsta atgūšanu, jau bija paziņoti pretendenti: a) ar Komisijas lēmumiem 2012. gada 21. martā sākt oficiālu izmeklēšanas procedūru un 2012. gada 7. augustā par procedūras pagarināšanu; b) pārdevējiem nodrošinot visu saistīto dokumentu pieejamību konkursa datu telpā, ietverot arī saziņu starp Komisiju un Vācijas iestādēm šajā jautājumā; un c) ar Komisijas saistīto lietu praksi.

- (276) Tādēļ Komisija noraida 3. sūdzības iesniedzēja sūdzību kā nepamatotu, jo minētie aktīvi tika pārdoti pretendentam, kurš iesniedza augstāko piedāvājumu, pievienojot sava finansējuma apliecinājumu, darot to atklātā, pārredzamā, nediskriminējošā un beznosacījumu konkursa procedūrā.

6.2.3. 4. sūdzības iesniedzēja sūdzība

- (277) Kā liecina 10. tabulā iekļautais salīdzinājums, uzņēmuma *Capricorn* piedāvājums sola augstākus ieņēmumus no pārdošanas salīdzinājumā ar [2. pretendenta] piedāvājumu.

- (278) Attiecībā uz 4. sūdzības iesniedzēja apgalvojumiem Komisija izsaka šādus apsvērumus:

- a) Komisija norāda uz maksātspējas administratoru piezīmi, ka gan [2. pretendenta], gan *Capricorn* iesniegtā piedāvājuma finansējumu pārdevēji atzina par pietiekami drošiem, lai gan neviens no abiem piedāvājumiem nesasniedza iespējamo augstāko drošības līmeni. [2. pretendents] 2014. gada 24. februāra vēstulē informēja pārdevējus par [2. pretendenta] grupas finansiālajām iespējām, norādot, ka ieguldījumam ir pieejami aptuveni [930–1 030] miljoni euro. Komisija arī atzīmē, ka *Capricorn* 2014. gada 10. marta [...] finanšu garantija veidoja aizdevumu ar kopējām maksimālām parādsaistībām [41–49] miljonu euro apmērā par labu *Capricorn*;
- b) attiecībā uz iepriekš veiktiem maksājumiem – ja 2014. gadā ir pieņemts neapstrīdams Komisijas lēmums, pārdevējiem ir pieejami [30–33] miljoni euro [2. pretendenta] gadījumā vai [58–63] miljoni euro (plus aptuveni 6 miljoni euro NBG naudas plūsmas) *Capricorn* gadījumā;
- c) ņemot vērā 4. sūdzības iesniedzēja un maksātspējas administratoru iesniegtos apsvērumus par bilanci, nav redzams, ka *Capricorn* piedāvājuma izpildes risks būtu augstāks par [2. pretendenta] piedāvājuma izpildes risku;
- d) ņemot vērā 48. apsvērumā norādītos atlases kritērijus, pretendentu spēja kā tāda nebija atlases kritērijs;
- e) ņemot vērā 48. apsvērumā norādītos atlases kritērijus, pēc pārdošanas veicamā ieguldījuma summa nebija atlases kritērijs;
- f) pārdevēji sazinājās ar [2. pretendentu] konkursa procedūrai atbilstoša standarta veidā. [2. pretendentam] nekas netraucēja palielināt vai grozīt savu piedāvājumu līdz kreditoru komitejas sanāksmei 2014. gada 11. martā.

- (279) Tādējādi Komisija nav radusi liecības, ka [2. pretendents] konkursa procedūras laikā būtu diskriminēts. Sūdzība par sliktāku attieksmi pret [2. pretendentu] salīdzinājumā ar citiem pretendentiem, tostarp *Capricorn*, nav pamatota. Jāatzīmē, ka [2. pretendents] iesniedza apstiprinājuma piedāvājumu, pārrunāja līguma noteikumus, un [2. pretendentam] kā otram labākajam pretendentam bija atļauts slēgt līguma projekta galīgo versiju. Turklāt attiecībā uz nosacījumu par neīstenojamu Komisijas lēmumu nauda, ko [2. pretendents] samaksātu papildus summai [7,1–7,6] miljoni euro, tiktu glabāta bloķētā kontā un pārskaitīta pārdevējiem neapstrīdama Komisijas lēmuma gadījumā vai tad, ja pircējs neatteiktos no līguma, lai gan līdz 2015. gada 31. martam tiktu pieņemts apstrīdams Komisijas lēmums (nebija izslēgta iespēja pagarināt atteikšanās tiesību laikposmu).

- (280) Tādēļ Komisija noraida 4. sūdzības iesniedzēja sūdzību kā nepamatotu, jo minētie aktīvi tika pārdoti pretendenta, kurš iesniedza augstāko piedāvājumu, pievienojot sava finansējuma apliecinājumu un darot to atklātā, pārredzamā, nediskriminējošā un beznosacījumu konkursa procedūrā.

6.2.4. Secinājums

- (281) Pamatojoties uz pieejamo informāciju, iepriekš minēto iemeslu dēļ Komisija nav radusi liecības par atklāta, pārredzama, nediskriminējoša un beznosacījumu konkursa procedūras pārkāpumiem attiecībā uz uzņēmumu NG, MSR un CMHN aktīvu pārdošanu vai kādu citu piedāvājumu ar augstāku cenu un garantētu finansējumu salīdzinājumā ar Capricorn piedāvājuma cenu.

7. SECINĀJUMI

- (282) Komisija secina, ka pasākuma Nr. 2. daļa (aizdevumi, kas piešķirti uzņēmumam FSZ), kā arī pasākumi Nr. 8, 11 un 15 neveido valsts atbalstu 107. panta 1. punkta nozīmē.
- (283) Komisija secina, ka Vācijas iestādes ir nelikumīgi īstenojušas pasākumu Nr. 1, pasākuma Nr. 2. daļu (uzņēmuma NG uzņēmumiem EWN, MAN, TTI, Camp4Fun, BWN1, BWNB un BWN2 piešķirtie aizdevumi), kā arī pasākumus Nr. 3–7, 9–10, 12–14 un 16–19, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punkta nosacījumus.
- (284) Komisija secina, ka pasākums Nr. 1, pasākuma Nr. 2. daļa (uzņēmuma NG uzņēmumiem EWN, MAN, TTI, Camp4Fun, BWN1, BWNB un BWN2 piešķirtie aizdevumi), kā arī pasākumi Nr. 3–7, 9–10, 12–14 un 16–19 bija uzņēmumu Nürburgring GmbH, Motorsport Resort Nürburgring GmbH, Congress- und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH, Cash Settlement and Ticketing GmbH, Nürburgring Automotive GmbH, Erlebnispark Nürburgring GmbH & Co. KG, Motorsport Akademie Nürburgring GmbH & Co. KG, Test & Training International GmbH, Bike World Nürburgring GmbH, BikeWorld Nürburgring Besitz GmbH, BikeWorld Nürburgring GmbH, Camp4Fun GmbH & Co. KG, IPC Gesellschaft für internationale Projektcoordination mbH un MI-Beteiligungs- und Verwaltungs GmbH interesēs, proti, veidoja valsts atbalstu 107. panta 1. punkta nozīmē un nav saderīgi ar iekšējo tirgu, jo nav ievēroti attiecīgie Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu nosacījumi un cits saderīguma pamatojums nav konstatēts.
- (285) Komisija arī secina, ka:
- Nürburgring GmbH, Motorsport Resort Nürburgring GmbH un Congress- und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH aktīvu pārdošana neveido valsts atbalstu,
 - Nürburgring GmbH, Motorsport Resort Nürburgring GmbH un Congress- und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH aktīvu pārdošana neveido saimnieciskās darbības nepārtrauktību starp uzņēmumiem Nürburgring GmbH, Motorsport Resort Nürburgring GmbH un Congress- und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH un capricorn NÜRBURGRING Besitzgesellschaft GmbH, aktīvu jauno īpašnieku vai tā meitasuzņēmumiem. Tādējādi jebkura iespējama nesaderīgā valsts atbalsta atgūšana neattieksies uz uzņēmumu capricorn NÜRBURGRING Besitzgesellschaft GmbH, konkursa procedūrā pārdoto aktīvu pircēju vai tā meitasuzņēmumiem,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Turpmāk norādītie Vācijas iestāžu īstenotie pasākumi neveido valsts atbalstu Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta nozīmē.

Pasākuma Nr. 2. daļa:

- aizdevumi kopsummā EUR 646 738,12, ko uzņēmums Nürburgring GmbH aizdeva uzņēmumam Fahrsicherheitszentrum am Nürburgring GmbH & Co. KG laikā no 2002. gada 12. aprīļa līdz 2008. gada martam.

Pasākums Nr. 8:

- aizdevumi, ko uzņēmums *Investitions- und Strukturbank Rheinland-Pfalz GmbH* 2010. gada 28. jūlijā piešķir uzņēmumam *Nürburgring GmbH* EUR 96 574 200 un EUR 113 590 800 apmērā, uzņēmumam *Motorsport Resort Nürburgring GmbH* – EUR 92 000 000 apmērā un uzņēmumam *Congress- und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH* – EUR 23 100 000 apmērā.

Pasākums Nr. 11:

- aizdevumi kopsummā EUR 85 484 000, ko uzņēmums *Rheinland-Pfälzische Gesellschaft für Immobilien und Projektmanagement GmbH* laikā no 2008. gada 27. maija līdz 2009. gada 7. jūlijam piešķir uzņēmumam *Motorsport Resort Nürburgring GmbH*.

Pasākums Nr. 15:

- 49,5 % *Motorsport Resort Nürburgring GmbH* akciju pārvedums no *Mediinvest GmbH* uz uzņēmumu *Nürburgring GmbH* par summu EUR 1, kas īstenots 2010. gada 25. martā,
- 33,8 % *Motorsport Resort Nürburgring GmbH* akciju pārvedums no *Geisler & Trimmel General Contractor GmbH* uz uzņēmumu *Nürburgring GmbH* par summu EUR 1, kas īstenots 2010. gada 25. martā,
- 6,7 % *Motorsport Resort Nürburgring GmbH* akciju pārvedums no *Weber Projektierungs- und Realisierungs GmbH* uz uzņēmumu *Rheinland-Pfälzische Gesellschaft für Immobilien und Projektmanagement GmbH* par summu EUR 1, kas īstenots 2010. gada 25. martā,
- *Nürburgring GmbH*, *Motorsport Resort Nürburgring GmbH* un *Congress- und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH* aktīvu pārdošana neveido valsts atbalstu.

2. pants

Turpmāk norādītais valsts atbalsts, ko Vācija nelikumīgi īstenojusi, izmantojot turpmāk norādītos pasākumus un pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punkta nosacījumus, nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

Valsts atbalsts, kas piešķirts norādītajā veidā

Pasākums Nr. 1:

- kapitāls pārveduma kapitāla rezervē veidā, ko *Reinzeme-Pfalca* piešķir *Nürburgring GmbH* šādās summās: EUR 2 179 000 – 2002. gada 1. maijā un EUR 22 839 241 – 2004. gada 21. decembrī,
- kapitāls pašu kapitāla palielinājuma veidā, ko *Reinzeme-Pfalca* nodrošināja *Nürburgring GmbH* šādās summās: EUR 4 398 300 – 2004. gada 31. augustā un EUR 9 000 000 – 2007. gada 4. septembrī, kā arī *Ärvaleres* rajons nodrošināja EUR 488 700 apmērā 2004. gada 31. augustā un EUR 1 000 000 apmērā 2007. gada 4. septembrī.

Pasākuma Nr. 2. daļa:

- aizdevumi, ko uzņēmums *Nürburgring GmbH* laikā no 2006. gada 1. janvāra līdz 2009. gada 29. aprīlim piešķir uzņēmumam *Erlebnispark Nürburgring GmbH & Co. KG* kopsummā EUR 6 195 170,02,
- aizdevumi, ko uzņēmums *Nürburgring GmbH* 2002. gada 10. decembrī piešķir uzņēmumam *Motorsport Akademie Nürburgring GmbH & Co. KG* summā EUR 100 000,
- aizdevumi, ko uzņēmums *Nürburgring GmbH* 2002. gada 15. augustā piešķir uzņēmumam *Test & Training International GmbH* summā EUR 25 000,
- aizdevumi, ko uzņēmums *Nürburgring GmbH* laikā no 2009. gada 26. maija līdz 2009. gada 18. decembrim piešķir uzņēmumam *Camp4Fun GmbH & Co. KG* kopsummā EUR 450 000,
- aizdevumi, ko uzņēmums *Nürburgring GmbH* laikā no 2003. gada 17. oktobra līdz 2004. gada 27. oktobrim piešķir uzņēmumam *BikeWorld Nürburgring Besitz GmbH* kopsummā EUR 500 000,

- aizdevumi, ko uzņēmums *Nürburgring GmbH* laikā no 2004. gada 4. februāra līdz 2005. gada 22. jūlijam piešķir aizņēmumam *Bike World Nürburgring GmbH* kopsummā EUR 1 660 000,
- aizdevumi, ko uzņēmums *Nürburgring GmbH* laikā no 2005. gada 20. septembra līdz 2007. gada 4. aprīlim piešķir aizņēmumam *BikeWorld Nürburgring GmbH* kopsummā EUR 1 600 000.

Pasākums Nr. 3:

- aizdevumi kopsummā EUR 399 805 370, ko Reinzeme-Pfalca piešķir aizņēmumam *Nürburgring GmbH* laikā no 2003. gada 30. jūnija līdz 2010. gada 11. maijam.

Pasākums Nr. 4:

- aizdevums EUR 300 000, ko uzņēmums *Nürburgring GmbH* 2007. gada 27. decembrī piešķir aizņēmumam *Motorsport Resort Nürburgring GmbH*.

Pasākuma Nr. 5. daļa:

- aizdevumi kopsummā EUR 11 032 060, ko uzņēmums *Nürburgring GmbH* laikā no 2008. gada 27. augusta līdz 2011. gada 18. aprīlim piešķir aizņēmumam *Cash Settlement and Ticketing GmbH*,
- apstiprinājuma vēstule, ko uzņēmums NG 2009. gada 23. decembrī iesniedza aizņēmumam CST, apņemoties līdz 2011. gada 31. decembrim veikt pasākumus, kas nepieciešami, lai novērstu CST maksātnespēju,
- NG prasījuma pret CST pakārtotība par summu 10,4 miljonu euro apmērā, ko NG paziņoja 2010. gada 13. decembrī.

Pasākums Nr. 6:

- pakalpojuma maksas EUR 640 000 apmērā, ko uzņēmums *Nürburgring GmbH* samaksāja aizņēmumam *IPC Gesellschaft für internationale Projektcoordination mbH* par sniegtajiem pakalpojumiem, proti, privāto ieguldītāju meklēšanu,
- aizdevums EUR 2 941 000, ko uzņēmums *Nürburgring GmbH* 2008. gada 15. oktobrī piešķir aizņēmumam *Motorsport Resort Nürburgring GmbH*.

Pasākums Nr. 7:

- atlīdzība EUR 1 476 830,88 apmērā, ko uzņēmums *Nürburgring GmbH* nodrošināja aizņēmumam *MI-Beteiligungs- und Verwaltungs GmbH* par *MI-Beteiligungs- und Verwaltungs GmbH* prasību cedēšanu aizņēmumam *Nürburgring GmbH* 2009. gada 17. aprīlī no aizdevumiem, ko *Cash Settlement and Ticketing GmbH* aizņēmas kā kredītņēmējs.

Pasākums Nr. 9:

- garantija, ko Reinzeme-Pfalca 2010. gada 28. jūlijā EUR 96 574 200 un EUR 113 590 800 apmērā sniedza aizņēmumam *Nürburgring GmbH*, EUR 92 000 000 apmērā – *Motorsport Resort Nürburgring GmbH* un EUR 23 100 000 apmērā – *Congress- und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH*, par *Nürburgring GmbH*, *Motorsport Resort Nürburgring GmbH* un *Congress- und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH* saistību izpildi attiecībā uz aizdevumiem, kas piešķirti kā pasākums Nr. 8.

Pasākums Nr. 10:

- *Nürburgring GmbH* īstenotā nomas maksas noteikšana zem tirgus likmes, kā rezultātā *Nürburgring Automotive GmbH* laikā no 2010. gada 1. maija līdz 2012. gada 31. oktobrim gūtais labums ir 9 miljoni euro.

Pasākums Nr. 12:

- garantija, ko Reinzeme-Pfalca sniedza aizņēmumam *Investitions- und Strukturbank Rheinland-Pfalz GmbH*, ļāva *Motorsport Resort Nürburgring GmbH* saņemt aizdevumu EUR 85 484 000 apmērā.

Pasākums Nr. 13:

- dotācijas, ko Reinzeme-Pfalca piešķir aizņēmumam *Nürburgring GmbH* no Reinzemes-Pfalcas azartspēļu nodokļa ieņēmumiem 1,6 miljonu euro apmērā 2009. gada 29. decembrī, 3,2 miljonu euro apmērā 2010. gada 29. oktobrī un 3,2 miljonu euro apmērā 2011. gada 29. martā.

Pasākums Nr. 14:

- aizdevumi, ko Reinzeme-Pfalca piešķir uzņēmumam *Nürburgring GmbH* 20 miljonu euro apmērā 2007. gada 21. augustā, 10 miljonu euro apmērā 2009. gada 22. decembrī, 4,65 miljonu euro apmērā 2010. gada 28. decembrī, 3,2 miljonu euro apmērā 2011. gada 26. aprīlī un 4,95 miljonu euro apmērā 2011. gada 9. decembrī,
- Reinzemes-Pfalcas 2007. gada 29. augusta aizdevuma prasījuma pakārtotība, ko Reinzeme-Pfalca paziņoja *Nürburgring GmbH* 20 miljonu euro apmērā.

Pasākums Nr. 16:

- aizdevums EUR 40 405 000, ko Reinzeme-Pfalca piešķir uzņēmumam *Nürburgring GmbH* 2011. gada 11. janvārī;
- dotācija 13,5 miljonu euro apmērā, ko Reinzeme-Pfalca piešķir *Nürburgring GmbH* 2011. gada jūlijā.

Pasākums Nr. 17:

- kompensācija, ko uzņēmums *Nürburgring GmbH* piešķir uzņēmumam *Nürburgring Automotive GmbH*, pamatojoties uz *Formula 1* koncesiju 2010. gada 13. decembrī un 2012. gada 27. novembrī.

Pasākums Nr. 18:

- procentu maksājumu restrukturizācija, kas veido summu 1,473 miljonu euro apmērā, ko uzņēmums *Investitions- und Strukturbank Rheinland-Pfalz GmbH* piešķir uzņēmumam *Nürburgring GmbH* 2012. gada 15. maijā,
- procentu maksājumu restrukturizācija, kas veido summu 1,205 miljonu euro apmērā, ko uzņēmums *Investitions- und Strukturbank Rheinland-Pfalz GmbH* piešķir uzņēmumam *Motorsport Resort Nürburgring GmbH* 2012. gada 15. maijā,
- procentu maksājumu restrukturizācija, kas veido summu 303 tūkstoši euro, ko uzņēmums *Investitions- und Strukturbank Rheinland-Pfalz GmbH* piešķir uzņēmumam *Congress- und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH* 2012. gada 15. maijā.

Pasākums Nr. 19:

- ar 8. pasākumu saistīto prasību pakārtotība, ko Reinzeme-Pfalca 2012. gada 15. maijā paziņoja attiecībā uz *Nürburgring GmbH*, *Motorsport Resort Nürburgring GmbH* un *Congress- und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH* par subordinētās prasības nesamaksāto summu līdz summai 254 miljoni euro laikā, kad tika pieņemts parāda pakārtotības lēmums,
- Reinzemes-Pfalcas 2012. gada 15. maijā sniegtā garantija par *Nürburgring GmbH*, *Motorsport Resort Nürburgring GmbH* un *Congress- und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH* saistību izpildi, kas attiecas uz aizdevumiem 254 miljonu euro apmērā, ko piešķir kā pasākumu Nr. 8.

3. pants

1. Vācijas iestādes atgūs piešķirto 2. pantā norādīto nesaderīgo atbalstu no atbalsta saņēmējiem, tostarp *Nürburgring Betriebsgesellschaft mbH* kā *Nürburgring GmbH*, *Motorsport Resort Nürburgring GmbH* un *Congress- und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH* saimnieciskā pēcteča.

2. Jebkura iespējama nesaderīgā valsts atbalsta atgūšana neattieksies uz uzņēmumu *capricorn NÜRBURGRING Besitzgesellschaft GmbH*, konkursa procedūrā pārdoto aktīvu pircēju vai tā meitasuzņēmumiem.

3. Atgūstamajām summām pieskaita procentus par laikposmu no dienas, kad atbalsts nodots saņēmējiem, līdz to faktiskās atgūšanas dienai. Vācijas iestādes iesniegs precīzus šajā lēmumā neietvertos datus par valsts sniegto atbalstu.

4. Procentus aprēķina saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ⁽¹⁶⁷⁾ V nodaļu un saskaņā ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 271/2008, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 794/2004 ⁽¹⁶⁸⁾.
5. Vācija no šā lēmuma pieņemšanas dienas atceļ visus 2. pantā minētos neizmaksātos atbalsta maksājumus.

4. pants

1. Šā lēmuma 2. pantā minētā atbalsta atgūšana ir tūlītēja un efektīva.
2. Vācija nodrošina šā lēmuma īstenošanu četru mēnešu laikā no tā paziņošanas dienas.

5. pants

1. Divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma paziņošanas Vācija Komisijai iesniedz šādu informāciju:
 - a) kopsumma (pamatsumma un atgūšanas procenti), kas jāatgūst no katra atbalsta saņēmēja;
 - b) sīks apraksts par jau veiktajiem un plānotajiem pasākumiem, lai izpildītu šo lēmumu;
 - c) dokumenti, kas apliecina, ka atbalsta saņēmējiem ir pieprasīts atmaksāt atbalstu.
2. Vācijas iestādes informē Komisiju par šā lēmuma īstenošanai veikto valsts pasākumu norisi, līdz ir pabeigta 2. pantā minētā atbalsta atgūšana. Pēc Komisijas vienkārša pieprasījuma tās nekavējoties sniedz ziņas par jau veiktajiem un plānotajiem pasākumiem, lai izpildītu šo lēmumu. Tās arī sniedz sīku informāciju par atbalsta un atgūšanas procentu summām, ko atbalsta saņēmēji jau atmaksājuši.

6. pants

Šis lēmums ir adresēts Vācijas Federatīvajai Republikai.

Briselē, 2014. gada 1. oktobrī

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA*

⁽¹⁶⁷⁾ Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁽¹⁶⁸⁾ Komisijas 2008. gada 30. janvāra Regula (EK) Nr. 271/2008, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 82, 25.3.2008., 1. lpp.).

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2016/152**(2014. gada 1. oktobris)****par valsts atbalstu SA.27339 (12/C) (ex 11/NN), ko Vācija īstenojusi par labu Cveibrienes lidostai un aviokompānijām, kuras izmanto minēto lidostu***(izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 5063)***(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam, kad ieinteresētās personas tika aicinātas iesniegt piezīmes atbilstoši minētajiem noteikumiem ⁽²⁾, un ņemot vērā to piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Eiropas Parlamenta deputāte *Hiltrud Breyer* 2008. gada decembrī uzdeva Parlamenta jautājumu par publisko finansējumu Cveibrienes lidostai ⁽³⁾. Viņa apgalvoja, ka laikposmā no 2005. gada līdz 2006. gadam Reinzemes-Pfalcas federālā zeme (turpmāk "federālā zeme") ir piešķirusi *Flugplatz GmbH Aeroville Zweibrücken* (turpmāk "FGAZ") finansējumu EUR 2,4 miljonu apmērā, ko FGAZ savukārt izmantoja, lai finansētu sev pilnībā piederošo meitasuzņēmumu *Flughafen Zweibrücken GmbH* (turpmāk "FZG"). Viņa arī apgalvoja, ka minētajā laikposmā būvdarbus lidostā, kuri izmaksāja EUR 6,96 miljonus, pilnībā apmaksāja federālā zeme.
- (2) Komisārs *Antonio Tajani* 2009. gada 6. janvārī atbildēja uz minēto Parlamenta jautājumu. To reģistrēja arī kā sūdzību Nr. CP 5/2009. Komisija 2009. gada 22. janvārī, 2010. gada 24. septembrī un 2011. gada 15. martā pieprasīja no Vācijas papildu informāciju, ko Vācija sniedza 2009. gada 23. marta, 2011. gada 27. janvāra un 2011. gada 19. maija vēstulēs.
- (3) Komisija 2008. gada 8. aprīlī arī pieprasīja papildu informāciju no aviokompānijas *Ryanair*, kas tika sniegta 2011. gada 15. jūlijā. Vācijai 2011. gada 18. augustā nosūtīja *Ryanair* sniegtās informācijas tulkojumu vācu valodā un 2011. gada 26. septembrī Vācija paziņoja, ka neplāno attiecīgajā brīdī komentēt *Ryanair* sniegto informāciju.
- (4) Komisija 2012. gada 22. februāra vēstulē informēja Vāciju, ka attiecībā uz Cveibrienes lidostas ekspluatanta publisko finansējumu un stimuliem par labu aviokompānijām, kas izmanto lidostu, ir nolēmusi sākt Līguma 108. panta 2. punktā noteikto procedūru (turpmāk "lēmums par procedūras sākšanu").
- (5) Komisija 2012. gada 24. februāra vēstulē pieprasīja papildu informāciju pēc lēmuma par procedūras sākšanu. Vācija 2012. gada 4. maijā iesniedza savas piezīmes attiecībā uz lēmumu par procedūras sākšanu un 2012. gada 16. aprīlī atbildēja uz Komisijas pieprasījumu sniegt papildu informāciju.
- (6) Komisijas lēmums sākt procedūru tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽⁴⁾. Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt piezīmes par iespējamo atbalstu.

⁽¹⁾ Kopš 2009. gada 1. decembra EK līguma 87. un 88. pants ir kļuvis par Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk "LESD") 107. un 108. pantu. Abu pantu noteikumu kopumi būtībā ir vienādi. Šajā lēmumā atsaucas uz LESD 107. un 108. pantu vajadzības gadījumā jāsaprot kā atsaucas uz EK līguma 87. un 88. pantu. Ar LESD tika ieviestas arī vairākas izmaiņas terminoloģijā, piemēram, terminu "Kopiena" aizstājot ar terminu "Savienība" un terminu "kopējais tirgus" aizstājot ar terminu "iekšējais tirgus". Šajā lēmumā ir izmantota LESD terminoloģija.

⁽²⁾ OV C 216, 21.7.2012., 56. lpp.

⁽³⁾ *Hiltrud Breyer (Verts/ALE)* 2008. gada 2. decembra rakstiskais jautājums E-6470/08 Komisijai par Cveibrienes lidostas subsidēšanu, ko veica Reinzemes-Pfalcas federālā zeme.

⁽⁴⁾ OV C 216, 21.7.2012., 56. lpp.

- (7) Komisija saņēma piezīmes no četrām ieinteresētajām personām, proti, *Ryanair*, *Airport Marketing Services* (turpmāk "AMS"), *Germanwings* un *TUIFly*. Tā pārsūtīja minētās piezīmes Vācijai, kurai tika dota iespēja atbildēt viena mēneša laikā; Vācijas piezīmes tika saņemtas 2012. gada 26. oktobra vēstulē.
- (8) Papildu piezīmes no *Ryanair* Komisija saņēma 2013. gada 20. decembrī, 2014. gada 17. janvārī un 2014. gada 31. janvārī. Saņemtā informācija tika nosūtīta Vācijai, kas nevēlējās iesniegt savas piezīmes par to.
- (9) Komisija 2013. gada 6. novembra, 2014. gada 14. marta un 2014. gada 2. aprīļa vēstulēs pieprasīja papildu informāciju. Vācija 2013. gada 16. decembrī un 2014. gada 15. janvārī, 5. aprīlī, 15. aprīlī, 24. aprīlī, 11. jūnijā un 27. jūnijā atbildēja uz Komisijas pieprasījumiem sniegt papildu informāciju.
- (10) Komisija 2014. gada 25. februāra vēstulē informēja Vāciju par 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu ⁽⁵⁾ pieņemšanu 2014. gada 20. februārī un par to, ka minētās pamatnostādnes kļūs piemērojamas konkrētajā lietā no brīža, kad tās publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un deva Vācijai iespēju iesniegt savas piezīmes par pamatnostādnēm un to piemērošanu 20 darbdienu laikā no to publicēšanas *Oficiālajā Vēstnesī*.
- (11) Komisija 2014. gada 24. februāra vēstulēs informēja arī trešās personas par 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu pieņemšanu 2014. gada 20. februārī un par to, ka minētās pamatnostādnes kļūs piemērojamas konkrētajā lietā no brīža, kad tās publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un deva trešām personām iespēju iesniegt savas piezīmes par pamatnostādnēm un to piemērošanu 20 darbdienu laikā no to publicēšanas *Oficiālajā Vēstnesī*.
- (12) 2014. gada Aviācijas pamatnostādnes tika publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2014. gada 4. aprīlī. Tās aizstāja 1994. gada Aviācijas vadlīnijas ⁽⁶⁾, kā arī 2005. gada Aviācijas vadlīnijas ⁽⁷⁾.
- (13) *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2014. gada 15. aprīlī tika publicēts uzaicinājums dalībvalstīm un ieinteresētajām personām viena mēneša laikā no 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu publicēšanas datuma iesniegt piezīmes par to piemērošanu konkrētajā lietā ⁽⁸⁾.
- (14) Piezīmes par 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu piemērošanu no Vācijas tika saņemtas 2014. gada 8. maijā. Vācija piekrita 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu piemērošanai konkrētajā lietā. Trešās personas neiesniedza piezīmes.
- (15) Vācija 2014. gada 17. jūlija vēstulē piekrita izņēmuma kārtā atteikties no savām tiesībām, kas izriet no Līguma 342. panta saistībā ar Regulas Nr. 1/1958 ⁽⁹⁾ 3. pantu, un šā lēmuma pieņemšanai un paziņošanai angļu valodā atbilstoši Līguma 297. pantam.

2. PRIEKŠVĒSTURE SAISTĪBĀ AR IZMEKLĒŠANU UN PASĀKUMU KONTEKSTS

2.1. CVEIBRIKENES LIDOSTAS VĒSTURE UN ATTĪSTĪBA

- (16) Cveibrikenes lidosta bija militārais lidlauks līdz 1991. gadam, kad to pameta ASV armija. No 1992. gada līdz 1999. gadam attiecībā uz lidlauku tika īstenots Savienības līdzfinansēts pārveidošanas projekts ⁽¹⁰⁾. Savienības finansējums tika izmantots, lai pārveidotu lidlauku tā, ka tas kļūst pieejams civilajai aviācijai, un nepieciešamo pasākumu vidū bija šķēršļu likvidēšana, torņa modernizācija un uzstādīšana, kā arī skrejceļa drenāžas ierīkošana. Projekta privātie ieguldītāji bija arī paredzējuši vēlāk ierīkot uzņēmējdarbības parku, multivides parku un ietaises brīvā laika pavadīšanai.

⁽⁵⁾ Komisijas paziņojums "Pamatnostādnes par valsts atbalstu lidostām un aviokompānijām" (OV C 99, 4.4.2014., 3. lpp.).

⁽⁶⁾ EK līguma 92. un 93. panta un EEZ līguma 61. panta piemērošana valsts atbalstam aviācijas nozarē (OV C 350, 10.12.1994., 5. lpp.).

⁽⁷⁾ Kopienas vadlīnijas par lidostu finansēšanu un valsts atbalstu darbības uzsākšanai aviosabiedrībām, kas veic lidojumus no reģionālām lidostām (OV C 312, 9.12.2005., 1. lpp.).

⁽⁸⁾ OV C 113, 15.4.2014., 30. lpp.

⁽⁹⁾ 1958. gada 15. aprīļa Regula Nr. 1, ar ko nosaka Eiropas Ekonomikas kopienā lietojamās valodas (OV 17, 6.10.1958., 385/58. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Komisijas 1993. gada 22. decembra Lēmums – K (93) 3964/6 – *Konver I* – un Komisijas 1995. gada 21. decembra Lēmums – K (95) 3208 – *Konver II*. Attiecībā uz Reinzemi-Pfalcu pārveidošanas projektos bija ietverts projekts "Cveibrikenes militārais lidlauks". Savienības finansējums sasniedza EUR 9 miljonus.

- (17) No 2000. gada līdz 2006. gadam lidlauks netika plaši izmantots komercaviācijai. To izmantoja militārās lidmašīnas, privātās lidmašīnas, atpūtas lidojumiem un tikai ik pa laikam komerciāliem lidojumiem. Lielākā daļa pasažieru, kuri izlidoja no Cveibrikenes lidostas un ielidoja lidostā, tika pārvadāti ar militāriem lidojumiem, savukārt pārējie izmantoja uzņēmumam piederošas lidmašīnas vai gaisa taksometru lidojumus. Mēģinājumi piesaistīt komerciālus ekspluatantus bija nesekmīgi. Iemesls daļēji bija NATO gaisa spēku kaujas mācību zona (*Polygone*), kas ievērojami ierobežoja civilo ekspluatantu spēju nokļūt līdz Cveibrikeni vai izlidot no tās mācību zonas izmantošanas laikā.
- (18) Tikai pēc tam, kad tika izveidota kontrolzona (Cveibrikenes KTZ), kas regulēja to, kā civilie un militārie gaisa kuģi izmanto gaisa telpu, varēja piesaistīt komerciālu ekspluantu. Komerciālā satiksme ar regulāriem lidojumiem un līgumreisu lidojumiem sākās ar *Germanwings* atklāšanas lidojumu uz Berlīni 2006. gada 15. septembrī. Līgumreisu nodrošinātājs *TUIFly* sāka darbību 2007. gada 30. martā. *Ryanair* nodrošināja lidojumus savā vienīgajā maršrutā no Cveibrikenes (uz Stanstedas lidostu Londonā) laikposmā no 2008. gada 28. oktobra līdz 2009. gada 22. septembrim, vēlāk pārtraucot savus pakalpojumus Cveibrikenes lidostā.
- (19) Cveibrikenes lidostas jauda pašlaik ir aptuveni 700 000 pasažieru gadā, bet, ņemot vērā skrejceļa un apkalpošanas zonu jaudu, tā varētu sasniegt 1 miljonu pasažieru.
- (20) 1. tabulā ir norādīta pasažieru skaita un gaisa kuģu pārvietošanās darbību skaita dinamika Cveibrikenes lidostā 2006.–2012. gadā.

1. tabula

Pasažieru skaits 2006.–2012. gadā ⁽¹¹⁾

Gads	Pasažieri	Gaisa kuģu pārvietošanās darbības
2006	78 000	23 160
2007	288 000	26 474
2008	327 000	27 000
2009	338 000	21 000
2010	265 000	16 000
2011	224 000	14 500
2012	242 880	13 230

2.2. CVEIBRIKENES LIDOSTAS ĢEOGRĀFISKAIS IZVIETOJUMS

- (21) Cveibrikenes lidosta atrodas 4 km uz dienvidaustrumiem no Cveibrikenes pilsētas Reinzemes-Pfalcas federālajā zemē Vācijā. Tuvākās ⁽¹²⁾ lidostas ir šādas:
- a) Zārbrikenes lidosta (aptuveni 39 km vai aptuveni 29 minūtes, braucot ar automobili),
 - b) Frankfurtes-Hānas lidosta (aptuveni 128 km vai aptuveni 84 minūtes, braucot ar automobili),
 - c) Frankfurtes (pie Mainas) lidosta (aptuveni 163 km vai aptuveni 91 minūte, braucot ar automobili),
 - d) Luksemburgas lidosta (aptuveni 145 km vai aptuveni 86 minūtes, braucot ar automobili),

⁽¹¹⁾ <http://www.flughafen-zweibruecken.de/de/wir-ueber-uns-de/daten-und-fakten-de>

⁽¹²⁾ Visi attālumi sauszemes ceļu kilometros, izmantojot ātrāko maršrutu. Avots: maps.google.com, skatīts 2014. gada 25. jūnijā.

- e) *Karlsruhe/Badenbadenes lidosta* (aptuveni 105 km vai aptuveni 88 minūtes, braucot ar automobili),
 - f) *Mecas-Nansī lidosta* (aptuveni 129 km vai aptuveni 78 minūtes, braucot ar automobili),
 - g) *Strasbūras lidosta* (aptuveni 113 km vai aptuveni 87 minūtes, braucot ar automobili).
- (22) Saskaņā ar *Desel Consulting* un *Airport Research GmbH* 2009. gada pētījumu ⁽¹³⁾ vidēji aptuveni 15 % pasažieru gadā ierodas no citām dalībvalstīm (Luksemburgas un Francijas). Pārējie pasažieri ierodas no Vācijas, lielākoties no Zārfalcas dienvidrietumu reģiona, Zārbrienes pilsētas, Zārlu pilsētas un Zārfalcas-Kreisas reģiona.

2.3. CVEIBRIENES LIDOSTAS JURIDISKĀ UN EKONOMISKĀ STRUKTŪRA

- (23) Cveibrienes lidostas īpašnieks un ekspluatants ir FZG. FZG ir FGAZ pilnībā piederošs meitasuzņēmums, ar ko FGAZ ir noslēdzis peļņas un zaudējumu nodošanas līgumu (turpmāk "PZ līgums"). PZ līgums nodrošina, ka visus FZG zaudējumus segs FGAZ un visa peļņa tiks nodota FGAZ.
- (24) Savukārt attiecībā uz FGAZ pastāv dalītas īpašumtiesības. Reinzemes-Pfalcas federālajai zemei pieder 50 % akciju, bet atlikušie 50 % pieder *Zweckverband Entwicklungsgebiet Flugplatz Zweibrücken* (turpmāk "ZEF") – publisku teritoriālu struktūru apvienībai Reinzemē-Pfalcā. FGAZ publiskie īpašnieki sedz tā finanšu vajadzības, veicot ikgadēju kapitāla iepludināšanu. Kā norādījusi Vācija, FGAZ pats neveic ar aviāciju saistītas darbības. Attiecībā uz aviāciju FGAZ tikai nodod publisko finansējumu FZG. Tomēr FGAZ veic dažas darbības, kas saistītas ar zemes gabalu tirdzniecību lidostas apkārtnē.

3. PASĀKUMU APRAKSTS UN PROCEDŪRAS SĀKŠANAS PAMATOJUMS

- (25) Komisija ir izmeklējusi vairākus pasākumus, kas saistīti ar Cveibrienes lidostu. Komisija novērtēja, vai minētie pasākumi ir valsts atbalsts un vai valsts atbalstu var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu.
- (26) Kā iespējams valsts atbalsts FGAZ un FZG tika izmeklēti šādi pasākumi:
- a) Reinzemes-Pfalcas federālās zemes un ZEF tiešs publiskais finansējums šādu Cveibrienes lidostas izmaksu segšanai:
 - ieguldījumi infrastruktūrā (2000.–2009. gads),
 - pamatdarbības izmaksas (2000.–2009. gads);
 - b) bankas aizdevums un dalība Reinzemes-Pfalcas federālās zemes iekšējā naudas fondā.
- (27) Kā iespējams valsts atbalsts aviokompānijām, kas veica lidojumus no Cveibrienes, tika izmeklēti šādi pasākumi:
- a) lidostas maksu atlaides dažādām aviokompānijām (*Germanwings*, *TUIFly* un *Ryanair*);
 - b) tirgvedības līgumi ar *Ryanair*.

3.1. REINZEMES-PFALCAS FEDERĀLĀS ZEMES UN ZEF PUBLISKAIS FINANSĒJUMS CVEIBRIENES LIDOSTAI

3.1.1. PASĀKUMA SĪKS APRAKSTS

- (28) Publiskais finansējums Cveibrienes lidostai tika piešķirts divos dažādos veidos. Pirmkārt, Reinzemes-Pfalcas federālā zeme un ZEF atbalstīja īpašus ieguldījumus FZG infrastruktūrā, piešķirot tiešas dotācijas. Otrkārt, FGAZ īpašnieki katru gadu iepludināja kapitālu FGAZ. Šāda kapitāla iepludināšana FGAZ zaudējumu segšanai tika veikta, lai FGAZ varētu izpildīt savas saistības atbilstoši PZ līgumam, saskaņā ar kuru FGAZ ir jāsedz FZG zaudējumi.

⁽¹³⁾ *Desel Consulting und Airport Research Center GmbH, "Fluggast- und Flugbewegungsprognose für den Flughafen Zweibrücken bis zum Jahr 2025", Gutachten im Auftrag der Flughafen Zweibrücken GmbH, 2009. gada septembris, 56. lpp.*

- (29) Tiešās dotācijas īpašu infrastruktūras ieguldījumu atbalstam, kas piešķirtas laikposmā no 2000. gada līdz 2005. gadam un no 2006. gada līdz 2009. gadam, ir uzskaitītas 2. tabulā un 3. tabulā.

2. tabula

Ieguldījumi infrastruktūrā, 2000.–2005. gads

Zuwendungsbescheid vom	Maßnahmen	Gesamtkosten der Investitionsmaßnahmen	Landesmittel	Mittel des Trägers	Ausgezahlte Mittel insgesamt	Davon Landesmittel für Baumaßnahmen
2000						
5.6.2000	Wendehämmer, Boden- geräte, usw.	[... (*)	[...]	[...]	[...]	[...]
30.11.2000	Flugzeughalle 25 × 25	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
30.11.2000	Flugzeughalle 56 × 18	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
24.11.2000	Renovierung Halle 360	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
1.12.2000	Renovierung Halle 370	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Gesamt 2000		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2001						
23.7.2001	TODA 1. Phase	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
22.11.2001	Umorg. Sicherheitsbereich	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Gesamt 2001		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2002						
16.7.2002	außerord. Rep. Start- u. Landebahn	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Gesamt 2002		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Zuwendungsbescheid vom	Maßnahmen	Gesamtkosten der Investitionsmaßnahmen	Landesmittel	Mittel des Trägers	Ausgezahlte Mittel insgesamt	Davon Landesmittel für Baumaßnahmen
2003						
14.4.2003	Überarb. Markierungen Flugbetr. fläche	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
15.9.2003	2. Phase TODA	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Gesamt 2003		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2004						
26.1.2004	Gebäude 320	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
1.11.2004	Luftsicherheitsmaßn.	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Gesamt 2004		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2005						
4.8.2005	Feuerlöschfahrzeug	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
13.12.2005	Feuerlöschfahrzeug	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Gesamt 2005		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

(*) Piemērojams pienākums ievērot dienesta noslēpumu.

3. tabula

Ieguldījumi infrastruktūrā, 2006.–2009. gads

Zuwendungsbescheid vom	Maßnahme	Gesamtkosten der Investitionsmaßnahme	Landesmittel	Mittel des ZEF	Mittel des Trägers	ausgezahlte Mittel des Landes	ausgezahlte Mittel des ZEF	Davon Landesmittel für Baumaßnahme
2006								
22/11/2006	Trinkwasseranlage	[...]	[...]		[...]	[...]		

[illegible]

Zuwendungsbescheid vom	Maßnahme	Gesamtkosten der Investitionsmaßnahme	Landesmittel	Mittel des ZEF	Mittel des Trägers	ausgezahlte Mittel des Landes	ausgezahlte Mittel des ZEF	Davon Landesmittel für Baumaßnahme
21/10/2008	Vorfeldbeleuchtung	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
27/10/2008	Heizgerät	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
09/11/2008	Sanierung Landebahn	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
31/10/2008	Umbau Terminal	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
24/11/2008	Wetterbeobachtungssystem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
24/11/2008	Geräte, Fahrzeuge	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Gesamt 2008		[...]	[...]		[...]	[...]		[...]
2009								
12/08/2009	Landebahnsanierung	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
02/09/2009	Erstellung DES	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
16/10/2009	Guard Lights	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
19/10/2009	Flugzeugschlepper, Förderband	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Gesamt 2009		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

- (30) Kopējā ieguldījumu summa laikposmā no 2000. gada līdz 2009. gadam bija EUR 27 987 281, savukārt federālās zemes piešķirto dotāciju kopējā summa bija EUR 21 588 534. Vislielākie atsevišķie ieguldījumi bija ieguldījumi skrejceļa pagarināšanā 2001./2003. gadā (EUR [...]), termināļa modernizācijā 2006. gadā (EUR [...]) un skrejceļa modernizācijā 2008./2009. gadā (EUR [...]).
- (31) Dati par Reinzemes-Pfalcas federālās zemes un ZEF veikto kapitāla iepludināšanu FGAZ un FZG zaudējumu segšanu, ko veica FGAZ, ir sniegti 4. tabulā.
- (32) Turklāt jānorāda, ka laikposmā no 2000. gada līdz 2009. gadam gan federālajai zemei, gan ZEF katram piederēja 50 % FGAZ akciju un tie abi iepludināja vienādus kapitāla apjomus, tomēr faktiski federālā zeme subsidēja ZEF kapitāla daļu. Līdz 2005. gada beigām federālā zeme papildus savai daļai, kas bija 50 % no vajadzīgajām kapitāla ieplūdēm, sedza arī 90 % ZEF kapitāla daļas. Vēlāk federālā zeme samazināja pēdējo minēto īpatsvaru, vispirms līdz 80 % 2006. gadā un tad līdz 60 %, sākot no 2007. gada. Tādējādi federālā zeme sedza no 95 % (līdz 2005. gadam) līdz 80 % (sākot no 2007. gada) no FGAZ ikgadējiem zaudējumiem.

4. tabula

Kapitāla iepludināšana un uzņēmējdarbības rezultāti

Gads	Reinzemes-Pfalcas federālās zemes un ZEF veiktā kapitāla iepludināšana FGAZ	FGAZ gada rezultāts	FZG gada rezultāti	EBITDA FZG
2000	[...]	[...]	[...]	[...]
2001	[...]	[...]	[...]	[...]
2002	[...]	[...]	[...]	[...]
2003	[...]	[...]	[...]	[...]
2004	[...]	[...]	[...]	[...]
2005	[...]	[...]	[...]	[...]
2006	[...]	[...]	[...]	[...]
2007	[...]	[...]	[...]	[...]
2008	[...]	[...]	[...]	[...]
2009	[...]	[...]	[...]	[...]
Kopā	[...]	[...]	[...]	[...]

3.1.2. OFICIĀLĀS IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRAS SĀKŠANAS IEMESLI

- (33) Lēmumā par procedūras sākšanu ir nošķirts publiskais finansējums ieguldījumiem Cveibrikenes lidostas infrastruktūrā un publiskais finansējums lidostas pamatdarbības izmaksu segšanai.

3.1.2.1. *Ieguldījumi infrastruktūrā***Atbalsta esība**

- (34) Lēmumā par procedūras sākšanu vispirms tika norādīts, ka attiecībā uz ieguldījumiem lidostas infrastruktūrā FZG ir uzņēmums Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē. Lēmumā bija atgādināts, ka spriedumā Leipcigas-Halles lidostas lietā ⁽¹⁴⁾ Vispārējā tiesa apstiprinājusi, ka subjekts, kas uzbūvē un ekspluatē lidostas infrastruktūru, iekasējot maksu no lietotājiem, veic saimniecisku darbību. Vienīgais izņēmums ir konkrētas darbības, ko varētu kvalificēt kā valsts varas īstenošanu; šādas darbības tiktu kvalificētas kā tādas, kas nav saimnieciskas, un tāpēc uz tām neattiecas valsts atbalsta noteikumi. Lēmumā par procedūras sākšanu arī tika prasīts, lai Vācija iesniedz papildu informāciju par to, kuras darbības varētu kvalificēt kā tādas, kas nav saimnieciskas.
- (35) Lēmumā par procedūras sākšanu arī bija norādīts, ka FGAZ pats neveica ar lidostu saistītas darbības, bet tikai nodeva saņemto publisko finansējumu tālāk FZG. Tomēr bija arī pieminēts, ka FGAZ veica noteiktas saimnieciskas darbības attiecībā uz zemes gabaliem, kas atrodas lidostas apkārtnē. Minēto darbību dēļ lēmumā par procedūras sākšanu tika uzskatīts, ka arī FGAZ ir uzņēmums Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē.
- (36) Ņemot vērā, ka tiešās dotācijas ieguldījumu projektiem tika finansētas no federālās zemes budžeta un ka kapitāls par labu FGAZ (un – galu galā – FZG) tika iepludināts no federālās zemes un ZEF budžeta, lēmumā par procedūras sākšanu tika secināts, ka attiecīgie pasākumi tika finansēti no valsts līdzekļiem.

⁽¹⁴⁾ Spriedums apvienotajās lietās T-443/08 un T-455/08 *Mitteldeutsche Flughafen AG un Flughafen Leipzig Halle GmbH/Komisija* (turpmāk "spriedums Leipcigas-Halles lidostas lietā") (Krājums 2011, II-1311. lpp., jo īpaši 93. un 94. punkts); apstiprināts ar spriedumu lietā C-288/11 P *Mitteldeutsche Flughafen un Flughafen Leipzig-Halle/Komisija* (Krājums 2012), ECLI:EU:C:2012:821.

- (37) Attiecībā uz jautājumu, vai FGAZ un FZG guva priekšrocību, lēmumā par procedūras sākšanu bija norādīts, ka publiskais finansējums nerada priekšrocību, ja publiskā struktūra, kas piešķir finansējumu, rīkojas kā tirgus ekonomikas dalībnieks (turpmāk "TED"). Lēmumā par procedūras sākšanu tika norādīts, ka Vācija nav iesniegusi pierādījumus, kas apliecina, ka, piešķirot publisko finansējumu, tā rīkojusies kā TED. Faktiski ir acīm redzams, ka atšķirībā no privāta ieguldītāja publiskās iestādes, piešķirot finansējumu, vadījās no reģionālās un sociālās politikas apsvērumiem. Tā kā šā iemesla dēļ nevarēja secināt, ka publiskās iestādes ir rīkojušās kā TED, lēmumā par procedūras sākšanu tika provizoriski secināts, ka publiskais finansējums ir radījis priekšrocību FGAZ/FZG.
- (38) Lēmumā par procedūras sākšanu arī bija norādīts, ka publiskais finansējums tika piešķirts tikai FGAZ/FZG, tātad tas bija selektīvs.
- (39) Visbeidzot, lēmumā par procedūras sākšanu bija paskaidrots, ka, tā kā konkurence starp reģionālajām lidostām palielinās, Cveibrikenes lidostai piešķirtā priekšrocība var izkropļot konkurenci. Īpaši tika pieminēta Zārbrīkenes lidosta, kas atrodas tikai 39 km attālumā no Cveibrikenes lidostas, braucot ar automobili. Lēmumā par procedūras sākšanu arī bija minēts, ka, ņemot vērā prognozes par pasažieru plūsmas attīstību Cveibrikenes lidostā, priekšrocība varētu ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (40) Visbeidzot, lēmumā par procedūras sākšanu tika konstatēts, ka, tā kā pastāv visi attiecīgie fakti, publiskais finansējums ieguldījumiem Cveibrikenes lidostas infrastruktūrā ir valsts atbalsts.

Saderība

- (41) Lēmumā par procedūras sākšanu tika norādīts, ka 2005. gada Aviācijas vadlīnijas nodrošina satvaru, attiecībā pret kuru jānovērtē ieguldījumiem infrastruktūrā piešķirta publiskā finansējuma saderība. Vadlīnijās ir noteikti vairāki kritēriji, kas Komisijai jāņem vērā, novērtējot saderību atbilstoši Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam. Atbilstoši 2005. gada Aviācijas vadlīniju 61. punktam šāds publiskais finansējums ir saderīgs šādos gadījumos:
- a) infrastruktūras būvēšana un ekspluatācija atbilst skaidri noteiktam vispārējo jeb kopīgo interešu mērķim (reģionālā attīstība, pieejamība u. c.);
 - b) infrastruktūra ir vajadzīga un proporcionāla noteiktajam mērķim;
 - c) prognozes par infrastruktūras vidēja termiņa izmantošanu ir apmierinošas, jo īpaši ņemot vērā esošās infrastruktūras izmantošanu;
 - d) infrastruktūra ir vienlīdzīgi un bez diskriminācijas pieejama visiem potenciālajiem lietotājiem; un
 - e) ietekme uz tirdzniecības attīstību nav pretrunā Savienības interesēm.
- (42) Turklāt, lai valsts atbalsts lidostām būtu saderīgs ar iekšējo tirgu, tam tāpat kā jebkuram citam valsts atbalsta pasākumam jābūt ar stimulējošu ietekmi, kā arī vajadzīgam un proporcionālam attiecībā pret noteikto likumīgo mērķi.
- (43) Attiecībā uz jautājumu, vai infrastruktūras būvēšana un ekspluatācija atbilst skaidri noteiktam kopīgu interešu mērķim, lēmumā par procedūras sākšanu tika norādīts, ka Cveibrikenes lidostas mērķis ir uzlabot tās Reinzenes-Pfalcas federālās zemes daļas pieejamību, kurā lidosta atrodas. Lēmumā arī bija atsauce uz Vācijas apgalvojumu, ka lidosta veicina reģiona ekonomikas attīstību. Tomēr lēmumā par procedūras sākšanu bija arī atgādināts, ka lidosta komercaviācijas pakalpojumus sāka sniegt tikai 2006. gadā un ka tās apkaimē atrodas citas lidostas (jo īpaši Zārbrīkenes lidosta), kas nodrošina piekļuvi reģionam. Pamatojoties uz pēdējo minēto konstatējumu, lēmumā par procedūras sākšanu tika paustas šaubas, vai publiskajam finansējumam, kas paredzēts Cveibrikenes infrastruktūrai, ir kopīgu interešu mērķis, vai arī tas pārklājas ar reģionā jau pieejamo infrastruktūru.
- (44) Attiecībā uz vajadzību pēc infrastruktūras un tās proporcionalitāti Vācija bija apgalvojusi, ka veikti ir tikai ieguldījumi, kas bija nepieciešami, lai nodrošinātu lidostas atbilstību visiem attiecīgajiem drošības standartiem. Tomēr lēmumā par procedūras sākšanu bija norādīts, ka, ņemot vērā mazo attālumu no Cveibrikenes lidostas līdz Zārbrīkenes lidostai, ir jāuzskata, ka Cveibrikenes lidosta konkurē ar Zārbrīkenes lidostu. Arī citas lidostas varētu tieši konkurēt ar Cveibrikenes lidostu, jo īpaši kravu pārvadājumu un atpūtas lidojumu jomā. Šajos apstākļos lēmumā par procedūras sākšanu bija paustas šaubas, vai infrastruktūra Cveibrikenē bija nepieciešama un proporcionāla attiecībā pret noteikto mērķi.

- (45) Attiecībā uz prognozēm par infrastruktūru lēmumā par procedūras sākšanu tika atgādināts Vācijas arguments, ka ir paredzama pasažieru skaita palielināšanās līdz aptuveni 335 000 pasažieru 2015. gadā un, iespējams, līdz vairāk nekā 1 miljonam līdz 2025. gadam. Vācija bija arī norādījusi, ka ir paredzams, ka Cveibrienes darbība kļūs rentabla līdz 2015. gadam. Tomēr lēmumā par procedūras sākšanu bija norādīts, ka kopš komercaviācijas darbību sākšanas 2006. gadā Cveibrienes lidostai ir radušies arvien lielāki zaudējumi, un tas vieš šaubas par lidostas spēju nākotnē gūt peļņu. Šo šaubu pamatotību apliecina arī Zārbrienes lidostas tuvums – tā varētu konkurēt ar Cveibrieni par vieniem un tiem pašiem pasažieriem. Ņemot vērā iepriekš minēto, lēmumā par procedūras sākšanu bija paustas šaubas par lidostas infrastruktūras vidēja termiņa izmantošanas prognozēm.
- (46) Visbeidzot, lēmumā par procedūras sākšanu arī bija izteiktas šaubas, vai infrastruktūra ir vienlīdzīgi un bez diskriminācijas pieejama visiem potenciālajiem lietotājiem. Tajā arī tika uzdots jautājums, vai tirdzniecības attīstība tiktu ietekmēta tiktāl, ka tas būtu pretrunā Savienības interesēm, jo īpaši ņemot vērā mazo attālumu līdz Zārbrienes lidostai.

3.1.2.2. *Darbības atbalsts*

Atbalsta esība

- (47) Lēmumā par procedūras sākšanu vispirms tika atgādināts iepriekšējais secinājums, proti, ka gan FGZ, gan FZG ir uzņēmumi Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē. Tika arī atgādināts, ka kapitāla iepludināšanu veikušas tieši publiskas iestādes, tāpēc tā jāuzskata par valsts līdzekļu nodošanu un ir piedēvējama valstij. Ņemot vērā arī, ka darbības atbalsts atbrīvo tā saņēmēju no dažu ar tā darbību saistītu izdevumu segšanas, kapitāla iepludināšana ir radījusi ekonomisku priekšrocību FGZ un FZG, ko tie nebūtu guvuši parastos tirgus apstākļos. Visbeidzot, lēmumā par procedūras sākšanu tika atgādināts, ka darbības atbalsts var izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm tādā pašā veidā kā publiskais finansējums, ko piešķir ieguldījumiem infrastruktūrā. Tika secināts, ka darbības atbalsts, kas izpaužas kā kapitāla iepludināšana par labu FGZ un FZG, ir valsts atbalsts.

Saderība – VTNP lēmums

- (48) Vācija apgalvoja, ka Cveibrienes lidostai tika uzticēts sniegt vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu (turpmāk "VTNP") un ka darbības atbalsts nav jāpaziņo, un ka tas ir saderīgs ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz 2005. gada VTNP lēmumu ⁽¹⁵⁾. Vispirms pieminot, ka Cveibrienes lidosta apkalpo mazāk nekā 1 000 000 pasažieru gadā un tāpēc atbilst 2005. gada VTNP lēmuma 2. panta 1. punkta d) apakšpunkta nosacījumam, lēmumā par procedūras sākšanu arī tika paustas šaubas, vai lidostas ekspluatācija ir VTNP.
- (49) Proti, lēmumā par procedūras sākšanu tika noraidīts Vācijas arguments, ka ieguldījums reģionālajā un reģiona ekonomikas attīstībā ir pietiekams fakts, lai lidostas ekspluatāciju kopumā klasificētu kā VTNP. Lēmumā par procedūras sākšanu tika uzsvērts, ka reģionu jau pietiekami apkalpoja citas lidostas un tādējādi nav saprotams, kāpēc būtu nepieciešams uzticēt Cveibrienes lidostai VTNP lidostas pakalpojumu sniegšanu.
- (50) Lēmumā par procedūras sākšanu tika arī paskaidrots, ka, pamatojoties uz pieejamo informāciju, nav skaidrs, vai ir izpildīti 2005. gada VTNP lēmuma 4. panta nosacījumi. Vispārējais pienākums ekspluatēt lidostu, kas noteikts *Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung* (Gaisa satiksmes licencēšanas noteikumi, "LuftVZO") 45. pantā, neatbilst 2005. gada VTNP lēmuma 4. pantā uzskaitītajiem nosacījumiem, un šāda pienākuma jebkurā gadījumā nebūtu, ja tiktu nolemts slēgt lidostu. Tika arī norādīts, ka datu trūkuma dēļ Komisija nav varējusi novērtēt atbilstību 2005. gada VTNP lēmuma 5. pantam.
- (51) Visbeidzot, lēmumā par procedūras sākšanu tika norādīts, ka saskaņā ar 2012. gada VTNP lēmumu ⁽¹⁶⁾ nav jāpaziņo tikai valsts atbalsts lidostām, kas apkalpo mazāk nekā 200 000 pasažieru, tāpēc jebkurš atbalsts Cveibrienes lidostai būtu jāpaziņo Komisijai par laikposmu, sākot no 2014. gada 31. janvāra, pat ja to varētu uzskatīt par atbilstošu 2005. gada VTNP lēmumam.

⁽¹⁵⁾ Komisijas 2005. gada 28. novembra Lēmums 2005/842/EK par EK Līguma 86. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (OV L 312, 29.11.2005., 67. lpp.).

⁽¹⁶⁾ Komisijas 2011. gada 20. decembra Lēmums 2012/21/ES par Līguma par Eiropas Savienības darbību 106. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (OV L 7, 11.1.2012., 3. lpp.).

Saderība – 2005. gada Aviācijas vadlīnijas

- (52) Lēmumā par procedūras sākšanu tika atgādināts, ka darbības atbalsts parasti nav saderīgs ar iekšējo tirgu un ka to var atzīt par saderīgu tikai izņēmuma gadījumā, ievērojot stingrus nosacījumus. Saskaņā ar 2005. gada Aviācijas vadlīniju 27. punktu darbības atbalstu var atzīt par saderīgu tikai attiecībā uz lidostām, kas atrodas mazāk labvēlīgajos Savienības reģionos, tas ir, reģionos, uz kuriem attiecas Līguma 107. panta 3. punkta a) apakšpunkts, kā arī attālākajos reģionos un mazapdzīvotos reģionos. Cveibrikenes lidosta neatrodas nevienā no minētajām teritorijām, tāpēc atbalstu nevar uzskatīt par saderīgu atbilstoši vadlīniju 27. punktam.
- (53) Attiecībā uz iespēju atzīt darbības atbalstu par saderīgu atbilstoši 2005. gada Aviācijas vadlīniju 4.2. iedaļai lēmumā par procedūras sākšanu tika norādīts, ka minētajā iedaļā norādītie atbilstības kritēriji ir līdzīgi 2005. gada VTNP lēmumā izskatītajiem. Tā kā Komisija bija provizoriski secinājusi, ka 2005. gada VTNP lēmuma nosacījumi nav izpildīti, tādu pašu secinājumu tā izdarīja arī par 2005. gada Aviācijas vadlīniju nosacījumiem.
- (54) Lēmumā par procedūras sākšanu visbeidzot bija arī norādīts, ka kopš 2012. gada 31. janvāra 2005. gada Aviācijas vadlīniju 4.2. iedaļā ietvertie noteikumi ir papildināti ar 2012. gada VTNP nostādņu ⁽¹⁷⁾ noteikumiem. Tas nozīmē, ka jebkuram publiskajam finansējumam, uz ko attiecas 2005. gada VTNP lēmums, bet ne 2012. gada VTNP lēmums, no 2014. gada 31. janvāra ir jāatbilst gan 2005. gada Aviācijas vadlīniju 4.2. iedaļā paredzētajām prasībām, gan 2012. gada VTNP nostādņu noteikumiem.

Saderība – Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes

- (55) Visbeidzot, lēmumā par procedūras sākšanu tika aplūkota kapitāla iepludināšanas iespējamā saderība atbilstīgi Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņēm ⁽¹⁸⁾. Tika norādīts, ka, tā kā lidosta sāka komercdarbību tikai 2006. gadā, to var uzskatīt par "jaunu uzņēmumu" Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu nozīmē, un tādējādi minētās pamatnostādnes nav piemērojamas. Tika arī pieminēts, ka nav iesniegts pārstrukturēšanas plāns, pamatojoties uz kuru atbalsts varētu būt bijis piešķirts.
- (56) Attiecīgi, pamatojoties uz pieejamo informāciju, tika secināts, ka darbības atbalstu FZG/FGAZ nevar atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu.

3.2. IESPĒJAMĀS ATBALSTS SAISTĪBĀ AR BANKAS AIZDEVUMU UN DALĪBA REINZEMES-PFALCAS FEDERĀLĀS ZEMES IEKŠĒJĀ NAUDAS FONDĀ**3.2.1. PASĀKUMA SĪKS APRAKSTS**

- (57) FZG 2009. gada 20. oktobrī saņēma aizdevumu [...] miljonu apmērā no *Sparkasse Südwespfalz*. Noteiktā procentu likme bija 2,05 % gadā līdz 2012. gada 15. oktobrim; pēc minētā datuma puses varēja atkārtoti apspriest nosacījumus. Reinzemes-Pfalcas federālā zeme piešķīra FZG 100 % aizdevuma garantiju, pretī neprasot nekādu atlīdzību vai nodrošinājumu.
- (58) No 2003. gada 26. februāra FGAZ arī bija tiesīgs piedalīties "naudas fondā" (proti, finansējuma fondā), ko izveidoja Reinzemes-Pfalcas federālās zemes Finanšu ministrija. Naudas fonds ir refinansēšanas mehānisms, kas pieejams uzņēmumiem, kuros federālajai zemei pieder vismaz 50 % akciju.
- (59) Maksimālā aizdevuma summa, ko FGAZ varēja izņemt no naudas fonda, tika noteikta EUR 3,5 miljonu apmērā, sākot no 2009. gada 16. janvāra, un 2009. gada 1. oktobrī tika palielināta līdz EUR 6 miljoniem. FGAZ nav jāiesniedz nodrošinājums, procentu likmes ir noteiktas pēc īstermiņa finansējuma likmes, un aizdevumi ir atmaksājami, kad vien FGAZ ir pieejami likvidi līdzekļi.

⁽¹⁷⁾ Komisijas paziņojums "Eiropas Savienības nostādnes par valsts atbalstu, ko piešķir kā kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu" (2011. gads) (OV C 8, 11.1.2012., 15. lpp.).

⁽¹⁸⁾ Komisijas paziņojums "Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai" (2004. gads) (OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.).

- (60) Vācija paskaidroja, ka naudas fonds darbojas šādi: FGAZ pieprasa līdzekļus no naudas fonda, lai nodrošinātu savu likviditāti, un federālā zeme piešķir attiecīgos līdzekļus no naudas fonda. Noteiktās procentu likmes ir tirgus īstermiņa finansējuma likmes. Ja naudas fonda bilance ir negatīva, federālā zeme to papildina, veicot aizņēmumus tirgū savā vārdā. Vācija arī paskaidroja, ka būtībā federālā zeme nosacījumus, ko tā iegūst kapitāla tirgū, nodod tālāk naudas fonda dalībniekiem, tādējādi ļaujot tiem – uzņēmumiem, kuros federālajai zemei pieder akciju kontrolpakete, – refinansēt pašiem sevi atbilstoši tādiem pašiem nosacījumiem, kādi ir saistoši federālajai zemei.
- (61) Vācija norādīja, ka līdz 2006. gada maijam FGAZ bilance naudas fondā vienmēr bija pozitīva un tikai pēc tam kļuva negatīva. Vācija iesniedza datus, kas norādīti 5. tabulā, par FGAZ bilanci naudas fondā laikposmā no 2006. gada līdz 2009. gadam.

5. tabula

FGAZ bilance naudas fondā no 2006. gada līdz 2009. gadam

Gads	Noguldījumi	Izņemtie līdzekļi	Bilance 31. decembrī
2006	[...]	[...]	[...]
2007	[...]	[...]	[...]
2008	[...]	[...]	[...]
2009	[...]	[...]	[...]

3.2.2. OFICIĀLĀS IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRAS SĀKŠANAS IEMESLI

3.2.2.1. *Atbalsta esība*

- (62) Lēmumā par procedūras sākšanu vispirms tika norādīts, ka FZG un FGAZ ir uzņēmumi Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē. Tad tika minēts, ka ir skaidrs, ka garantija un naudas fonds ir piedāvājami valstij un ir piešķirti no valsts līdzekļiem. Tomēr attiecībā uz aizdevumu lēmumā par procedūras sākšanu no Vācijas tika pieprasīta papildu informācija par to, vai valsts bankas Sparkasse Südpfalz aizdevuma piešķiršana ir piedāvājama valstij.
- (63) Lēmumā par procedūras sākšanu tika izmantots TED kritērijs, lai noteiktu, vai aizdevums, garantija vai naudas fonds ir radījuši priekšrocību FZG/FGAZ. Tajā bija norādīts, ka attiecībā uz aizdevumu un naudas fondu ir jānovērtē, vai tie atbilst 2008. gada Paziņojumā par atsaucē likmi ⁽¹⁹⁾ paredzētajiem nosacījumiem. Tā kā nebija iesniegta informācija par attiecīgo atsaucē procentu likmi, Komisija prasīja, lai Vācija iesniedz visu informāciju, kas nepieciešama, lai novērtētu, vai aizdevums un naudas fonds atbilst 2008. gada Paziņojumā par atsaucē likmi paredzētajiem nosacījumiem.
- (64) Attiecībā uz Reinzelmes-Pfalzas federālās zemes piešķirto garantiju lēmumā par procedūras sākšanu norādīts, ka tas, vai garantija ir valsts atbalsts, jānovērtē atbilstoši Paziņojumam par garantijām ⁽²⁰⁾. Ņemot vērā, ka nebija pieejama pietiekama informācija, lēmumā par procedūras sākšanu tika pieprasīts, lai Vācija iesniedz visu informāciju, kas nepieciešama, lai novērtētu garantiju atbilstoši Paziņojumam par garantijām.
- (65) Ņemot vērā, ka aizdevums, garantija un naudas fonds bija pieejami vienīgi FGAZ/FZG, lēmumā par procedūras sākšanu bija secināts, ka tie bija selektīvi. Lēmumā arī tika uzskatīts – tāpat kā attiecībā uz publisko finansējumu infrastruktūrai un darbības atbalstu –, ka nevar izslēgt, ka aizdevums, garantija un naudas fonds izkropļo konkurenci.

⁽¹⁹⁾ Komisijas 2007. gada 12. decembra paziņojums par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp.).

⁽²⁰⁾ Komisijas paziņojums par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā (OV C 155, 20.6.2008., 10. lpp.).

- (66) Pamatojoties uz pieejamo informāciju, lēmumā par procedūras sākšanu attiecīgi tika secināts, ka aizdevums, valsts garantija un naudas fonds ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē. Minēto pasākumu iespējamā saderība netika novērtēta.

3.3. LIDOSTAS MAKSU ATLAIDES RYANAIR, GERMANWINGS UN TUIFLY

3.3.1. PASĀKUMA SĪKS APRAKSTS

- (67) Vācijas iesniegtais cenrādis stājās spēkā 2005. gada 1. oktobrī. Saskaņā ar minēto cenrādi nosēšanās maksas nosaka, vadoties pēc gaisa kuģa maksimālās pacelšanās masas (MTOW) un gaisa kuģī esošo pasažieru skaita. Tomēr par regulārajiem lidojumiem, kuros ir vairāk nekā 50 pasažieru, ir paredzēts vienreizējs maksājums EUR 6 par pasažieri. Minētais vienreizējais maksājums sedz visas lidostas maksas, tostarp drošības maksu EUR 3,58.
- (68) Ir pieejamas vairākas atlaides, ja ir izpildīti konkrēti nosacījumi:
- a) jauni regulārie savienojumi – lidosta piešķir 100 % atlaidi nosēšanās, apkalpošanas un pasažieru maksām uz divpadsmit mēnešiem jebkurai aviokompānijai, kas nodrošina lidojumus jaunā maršrutā no Cveibrikenes, kamēr vien lidojumi uz jauno galamērķi tiek veikti katru dienu pēc vasaras grafika un vismaz trīs reizes nedēļā pēc ziemas grafika. Ja aviokompānija izmanto lidostu kā gaisa kuģu bāzi, 100 % atlaidi var pagarināt vēl par sešiem mēnešiem;
 - b) jauni līgumreisu savienojumi – lidosta piešķir 100 % atlaidi nosēšanās, apkalpošanas un pasažieru maksām jebkurai aviokompānijai, kas sāk jaunus lidojumus no Cveibrikenes, līdz ir sasniegts 100 000 pasažieru ierobežojums; attiecīgi par šādiem pirmajiem 100 000 pasažieru nosēšanās, apkalpošanas un pasažieru maksas nav jāmaksā. Aviokompānijai jānodrošina lidojumi uz jauno galamērķi katru dienu pēc vasaras grafika un vismaz trīs reizes nedēļā pēc ziemas grafika. Aviokompānijām, kas atbilst konkrētiem nosacījumiem, piemēram, palielina savu pakalpojumu biežumu par 50–100 % divos vasaras grafikos pēc kārtas un sasniedz konkrētu pasažieru skaita sliekšni, piešķir papildu 100 % atlaidi par nākamajiem 50 000–100 000 pasažieru.

3.3.1.1. *Germanwings maksātās maksas*

- (69) *Germanwings* un *FZG* 2006. gada augustā/septembrī noslēdza līgumu par maršruta Cveibrikenes–Berlīne–Šēnefelde izveidošanu, kurā lidojumi sākās 2006. gada septembrī. Līgumā bija paredzētas maksas EUR [...] par pasažieri, no kurām sedza nosēšanās, novietošanas stāvēšanai, pasažieru un drošības maksas. Minētajām maksām tika noteikta [...] atlaide pirmajā darbības gadā. Sākot no 2007. gada 16. septembra, *Germanwings* maksāja EUR [...] par pasažieri, savukārt no 2008. gada 1. janvāra maksājums tika samazināts līdz EUR [...] par pasažieri. *Germanwings* 2011. gada 9. janvārī pārtrauca lidojumu nodrošināšanu uz Cveibrikeni un no tās.

3.3.1.2. *TUIFly maksātās maksas*

- (70) Vācija iesniedza starp *FZG* un *TUIFly* noslēgtu līgumu, saskaņā ar kuru *TUIFly* bija jāmaksā vienreizējs maksājums EUR [...] par pasažieri, no kura sedza visas attiecīgās maksas. Tomēr Vācija arī norādīja, ka *TUIFly* bija atbrīvots no visām maksām par pirmajiem [...] pasažieru. Pēc tam, kad 2010. gada 1. augustā tika sasniegts minētais pasažieru skaits, *TUIFly* samaksāja vienreizēju maksājumu [...] par pasažieri.

3.3.1.3. *Ryanair maksātās maksas*

- (71) *Ryanair* nodrošināja lidojumus maršrutā Cveibrikenes–Londona (Stansteda) laikposmā no 2008. gada 28. oktobra līdz 2009. gada 22. septembrim. Attiecībā uz pirmo darbības gadu *FZG* un *Ryanair* bija vienojušies par [...]. Kā atlīdzību *Ryanair* apņēmas sasniegt pasažieru skaitu, kas ir vismaz [...] gadā. Kā norādījusi Vācija, *Ryanair* samaksāja [...].

3.3.1.4. *Pakalpojumi, ko saņēma Germanwings, TUIFly un Ryanair*

- (72) Visos līgumos starp *FZG* un dažādajām aviokompānijām ir ietverta sadaļa par papildu pakalpojumiem un maksām. Turpmāk 6. tabulā ir sniegts vissvarīgāko papildu pakalpojumu un minētajām aviokompānijām noteikto maksu salīdzinājums.

6. tabula

Papildu pakalpojumi un maksas

Pakalpojums	Cena TUIFly	Cena Germanwings	Cena Ryanair
Gaisa palaišanas iekārta	[...]	[...]	[...]
Zemes spēka iekārta	[...]	[...]	[...]
Gaisa kuģu tīrīšana (standarta)	[...]	[...]	[...]
Gaisa kuģu tīrīšana (palikšana pa nakti)	[...]	[...]	[...]
Gaisa kuģu atledošana	[...]	[...]	[...]
Atledošanas šķidrums un ūdens	[...]	[...]	[...]
Brīvs laukums uz sienas reklāmai	[...]	[...]	[...]
Automobiļu noma	[...]	[...]	[...]
Angāra pieejamība <i>ad hoc</i> tehniskajai apkopei	[...]	[...]	[...]
Vismaz četras preses konferences gadā	[...]	[...]	[...]
Divi ceļojumi žurnālistiem gadā, ko organizē lidosta	[...]	[...]	[...]
Personālais dators, printeri, tālruni, fakss un SITA aprīkojums	[...]	[...]	[...]

3.3.2. OFICIĀLĀS IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRAS SĀKŠANAS IEMESLI

3.3.2.1. *Atbalsta esība*

- (73) Lēmumā par procedūras sākšanu vispirms tika norādīts, ka, tā kā FZG, kas dažātajām aviokompānijām piešķir atlaides par lidostas maksām, pilnībā piederēja valstij un to kontrolēja valsts, ir jāuzskata, ka minētās atlaides piešķirtas no valsts līdzekļiem. Tika arī uzskatīts, ka ir ļoti iespējams, ka valsts bijusi iesaistīta faktiskajā līgumu noslēgšanā ar dažātajām aviokompānijām un ka attiecīgajai publiskajai uzraudzības iestādei bija jāapstiprina lidostas cenrādis, tāpēc atlaižu piešķiršana dažātajām aviokompānijām par lidostas maksām bija piedēvējama valstij.
- (74) Lai atbildētu uz jautājumu, vai atlaides radīja priekšrocību attiecīgajām aviokompānijām, lēmumā par procedūras sākšanu tika atgādināts, ka ir jānovērtē, vai FZG, piešķirot atlaides, rīkojās kā TED. Lai TED kritērijs būtu izpildīts, ir jāpierāda, ka lēmums piešķirt atlaides pieņemts, pamatojoties uz saprātīgu ekonomisko loģiku un nolūkā uzlabot lidostas rentabilitāti. Turklāt ieņēmumi, ko lidosta guvusi saistībā ar līgumu, kurš noslēgts ar konkrētu aviokompāniju, nevarēja būt mazāki par izmaksām, kas rodas, sniedzot lidostas pakalpojumus konkrētajai aviokompānijai.

- (75) Lēmumā par procedūras sākšanu tika norādīts, ka nekas neliecina, ka Vācija bija salīdzinājusi paredzamās izmaksas un ieņēmumus attiecīgo aviokompāniju līgumu darbības laikā. Vācija bija tikai iesniegusi vidēja termiņa uzņēmējdarbības plānu par laikposmu no 2011. gada līdz 2015. gadam. Ņemot vērā iepriekšminēto, lēmumā par procedūras sākšanu tika uzskatīts, ka ir apšaubāmi, vai ieņēmumi, kas gūti, noslēdzot līgumus ar aviokompānijām, bija pietiekami, lai segtu izmaksas, kas saistītas ar lidostas pakalpojumu sniegšanu aviokompānijām. Tika norādīts, ka FZG kopš tā komercdarbības sākšanas radās arvien lielāki zaudējumi un ka līgumos nebija iekļauta klauzula, ko parasti iekļauj citos līgumos un kas ļautu FZG atgūt atlaides gadījumā, ja aviokompānijas nolemtu izbeigt lidojumus no Cveibrienes lidostas.
- (76) Lēmumā par procedūras sākšanu arī tika uzskatīts, ka tad, ja Cveibrienes lidosta būtu rīkojusies kā TED, tai būtu bijis jāizvērtē, vai lidostas slēgšana izmaksātu mazāk nekā tās darbības turpināšana. Lēmumā tika prasīts, lai Vācija iesniedz informāciju par lidostas slēgšanas izmaksu un tās darbības turpināšanas izmaksu salīdzinājumu. Visbeidzot, lēmumā par procedūras sākšanu tika norādīts, ka atlaides, šķiet, ietver drošības maksas, kas FZG bija jāmaksā drošības dienestam. Tāpat arī tika norādīts, ka jebkura aviokompānijām noteiktā cena, kas neļauj FZG atgūt minētās izmaksas, radītu priekšrocību aviokompānijām. Visbeidzot, lēmumā par procedūras sākšanu bija paustas nopietnas šaubas par dažādajām aviokompānijām piešķirto atlaižu atbilstību TED principam.
- (77) Nobeigumā, uzskatot, ka aviokompānijas darbojās konkurences tirgū un ka jebkura tām radītā priekšrocība ļautu tām nostiprināt savu stāvokli attiecīgajā tirgū, lēmumā par procedūras sākšanu tika konstatēts, ka piešķirtā atlaide par maksām, visticamāk, var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus.
- (78) Lēmumā par procedūras sākšanu tika provizoriski secināts, ka maksas, kam piemērotas atlaides, ir valsts atbalsts attiecīgajām aviokompānijām (*Germanwings, TUIfly un Ryanair*).

3.3.2.2. *Saderība*

- (79) Lēmumā par procedūras sākšanu tika novērtēts, vai maksas, kam piemērotas atlaides, var uzskatīt par saderīgu atbalstu darbības uzsākšanai atbilstīgi 2005. gada Aviācijas vadlīniju 5. iedaļai. Veicot novērtējumu, Komisija pauda šaubas, vai ir izpildīti dažādie nosacījumi attiecībā uz darbības uzsākšanas atbalsta saderību.
- (80) Lēmumā par procedūras sākšanu jo īpaši tika norādīts, ka:
- a) ir apšaubāmi, vai maksas, kam piemērotas atlaides, atbilst 2005. gada Aviācijas vadlīniju 79. punkta c) apakšpunkta nosacījumiem, jo nav skaidrs, vai un kā atlaides ir saistītas ar pasažieru skaita palielināšanu;
 - b) ir apšaubāmi, vai maksas, kam piemērotas atlaides, atbilst 2005. gada Aviācijas vadlīniju 79. punkta d) apakšpunkta nosacījumiem, jo nav skaidrs, vai atlaides tiek pakāpeniski samazinātas un ir noteiktas uz ierobežotu laiku;
 - c) ir apšaubāmi, vai maksas, kam piemērotas atlaides, atbilst 2005. gada Aviācijas vadlīniju 79. punkta e) apakšpunkta nosacījumiem, jo nav skaidrs, uz kurām izmaksām attiecas maksas, kam piemērotas atlaides;
 - d) ir apšaubāmi, vai maksas, kam piemērotas atlaides, atbilst 2005. gada Aviācijas vadlīniju 79. punkta f) apakšpunkta nosacījumiem, jo šķiet, ka konkrētais pasākums nav saistīts ar attiecināmajām izmaksām;
 - e) ir apšaubāmi, vai maksas, kam piemērotas atlaides, atbilst 2005. gada Aviācijas vadlīniju 79. punkta h) apakšpunkta nosacījumiem, jo nekas neliecina, ka FZG bija iecerējis atlaides piešķirt publiski un piedāvāja tās arī citām aviokompānijām;
 - f) ir apšaubāmi, vai maksas, kam piemērotas atlaides, atbilst 2005. gada Aviācijas vadlīniju 79. punkta i) apakšpunkta nosacījumiem, jo nav darīti pieejami uzņēmējdarbības plāni par labumu guvušo maršrutu rentabilitāti un nav skaidrs, vai ir bijusi jebkāda ietekme uz konkurējošiem maršrutiem;

- g) ir apšaubāmi, vai maksas, kam piemērotas atlaides, atbilst 2005. gada Aviācijas vadlīniju 79. punkta j) apakšpunkta nosacījumiem, jo nekas neliecina, ka ir sagatavots vajadzīgais saraksts;
 - h) ir apšaubāmi, vai maksas, kam piemērotas atlaides, atbilst 2005. gada Aviācijas vadlīniju 79. punkta k) un l) apakšpunkta nosacījumiem, un
 - i) ir apšaubāmi, vai maksas, kam piemērotas atlaides, atbilst 2005. gada Aviācijas vadlīniju 80. punkta nosacījumiem, jo nav skaidrs, vai maksas, kam piemērotas atlaides, tika apvienotas ar citu veidu atbalstu.
- (81) Nobeigumā Komisija provizoriski secināja, ka maksas, kam piemērotas atlaides, nevar uzskatīt par saderīgu atbalstu darbības uzsākšanai, jo tās neatbilst visiem 2005. gada Aviācijas vadlīniju 5. iedaļā uzskaitītajiem nosacījumiem.

3.4. TIRGVEDĪBAS LĪGUMI AR RYANAIR UN AMS

3.4.1. PASĀKUMA SĪKS APRAKSTS

- (82) Tika noslēgti divi tirgvedības pakalpojumu līgumi ar *Ryanair* un tās meitasuzņēmumu AMS. Saskaņā ar pirmo līgumu, kas noslēgts starp *Ryanair* un FZG, FZG samaksāja *Ryanair* EUR [...] par dažādām *Ryanair* īstenotām tirgvedības darbībām.
- (83) Otrs līgums tika noslēgts 2008. gada 6. oktobrī starp Reinzemes-Pfalcas federālo zemi, ko pārstāvēja Ekonomikas, satiksmes, lauksaimniecības un vīnkopības ministrija, un AMS. Ne FGAZ, ne FZG nav minētā līguma puses. Saskaņā ar noslēgto līgumu AMS veica dažādas tirgvedības darbības, piemēram, tādu saišu izvietojumu *Ryanair* tīmekļa vietnē, kuras pāradresē uz federālās zemes noteiktām tīmekļa vietnēm, un īsu tekstu publicēšanu par Reinzemes-Pfalcas federālo zemi *Ryanair* tīmekļa vietnē. Pirmajā gadā federālā zeme samaksāja AMS kopumā EUR [...], savukārt otrajā gadā pakalpojumus bija paredzēts samazināt un federālajai zemei būtu bijis jāmaksā EUR [...].
- (84) Tā kā *Ryanair* pēc mazāk nekā viena gada pārtrauca lidojumu nodrošināšanu uz Cveibrikeni un no tās, tirgvedības pakalpojumu līgums par otro gadu tika galu galā atcelts, un cena par pirmo gadu tika samazināta līdz [...] no nolīgtais cenas. Faktiski Reinzemes-Pfalcas federālā zeme par tirgvedības pakalpojumiem samaksāja AMS kopumā EUR 320 833. Šķiet, ka AMS veica visas darbības, par kurām bija noslēgts līgums.

3.4.2. OFICIĀLĀS IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRAS SĀKŠANAS IEMESLI

3.4.2.1. *Atbalsta esība*

- (85) Lēmumā par procedūras sākšanu vispirms tika norādīts, ka Reinzemes-Pfalcas federālās zemes maksājumi AMS/*Ryanair* ietver valsts līdzekļus un ir piedēvējami valstij. Ciktāl Reinzemes-Pfalcas federālās zemes samaksātā cena pārsniedza AMS/*Ryanair* sniegto pakalpojumu ekonomisko vērtību, tā rada valsts līdzekļu zaudējumus.
- (86) Arī lai novērtētu, vai tirgvedības pakalpojumu līgumi radīja priekšrocību AMS/*Ryanair*, Komisijai bija jāpiemēro TED princips. Tā norādīja, ka Cveibrikenes lidostā tikai *Ryanair* saņēma tāda apjoma tirgvedības atbalstu, ka ir acīm redzams, ka maksājumi nav bijuši atkarīgi no tā, vai tirgvedības pasākumiem ir nosakāma ietekme (piemēram, kas izpaužas kā pasažieru skaita palielināšanās), un ka nav zināms, vai Reinzemes-Pfalcas federālajai zemei bija kontrole pār AMS/*Ryanair* sniegtajiem tirgvedības pakalpojumiem. Lēmumā par procedūras sākšanu arī tika norādīts, ka tirgvedības pakalpojumu līgums ir nepārprotami saistīts ar maršrutu Cveibrikene–Londona (Stansteda), tāpēc to var uzskatīt par stimulu attiecībā uz minēto jauno maršrutu, ko *Ryanair* ieviesa 2008. gada oktobrī. Ņemot vērā, ka *Ryanair* guva tiešu peļņu no tirgvedības darbībām, tika secināts, ka *Ryanair* būtu vajadzējis segt vismaz daļu no saistītajām izmaksām. Visbeidzot, Komisija apšaubīja, vai Reinzemes-Pfalcas federālā zeme bija rīkojusies kā TED, tādējādi radot priekšrocību AMS/*Ryanair*.
- (87) Tā kā tirgvedības atbalsts tika sniegts tikai AMS/*Ryanair*, ir skaidrs, ka attiecīgais pasākums bija selektīvs. To pašu iemeslu dēļ, kas izklāstīti attiecībā uz lidostas maksām, kurām piemērotas atlaides, lēmumā par procedūras sākšanu arī bija konstatēts, ka attiecīgais pasākums ietekmēja tirdzniecību starp dalībvalstīm un radīja vai draudēja radīt konkurences izkropļojumus. Attiecīgi lēmumā tika secināts, ka tirgvedības atbalsts ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē.

3.4.2.2. *Saderība*

- (88) Lēmumā par procedūras sākšanu tika novērtēts, vai tirgvedības atbalstu, kas piešķirts AMS/Ryanair, var uzskatīt par saderīgu atbalstu darbības uzsākšanai atbilstīgi 2005. gada Aviācijas vadlīniju 5. iedaļai. Veicot novērtējumu, Komisija pauda šaubas, vai ir izpildīti dažādie nosacījumi attiecībā uz darbības uzsākšanas atbalsta saderību. Iemesli būtībā bija tādi paši kā šā lēmuma 80. apsvērumā izklāstītie attiecībā uz to maksu saderību, kurām piemērotas atlaides. Attiecīgi Komisija secināja, ka tirgvedības atbalsts nav saderīgs atbalsts darbības uzsākšanai.

4. VĀCIJAS PIEZĪMES

4.1. REINZEMES-PFALCAS FEDERĀLĀS ZEMES/ZEF PUBLISKAIS FINANSĒJUMS CVEIBRIKENES LIDOSTAI

4.1.1. INFRASTRUKTŪRA

4.1.1.1. *Atbalsta esība*

Saimnieciskā darbība un priekšrocība

- (89) Pirmkārt, Vācijas iestādes atgādināja, ka tās nepiekrīt Komisijas nostājai, ka lidostas infrastruktūras būvniecība ir uzskatāma par saimniecisku darbību. Norādot, ka Komisija atsaucās pārsvarā uz Vispārējās tiesas spriedumu Leipcigas-Halles lidostas lietā, Vācija piebilda, ka Tiesa vēl izskata minētā sprieduma pārsūdzību, tāpēc tā nepaudīs savu nostāju, līdz Tiesa būs pieņēmusi lēmumu.
- (90) Otrkārt, Vācijas iestādes apgalvoja, ka ne uz vienu no ieguldījumiem infrastruktūrā, kas veikti līdz 2006. gadam, kad Cveibrikenes lidosta sāka komercdarbību, neattiecas valsts atbalsta noteikumi. Līdz 2006. gadam lidosta darbojās tikai vispārējās aviācijas un militārās aviācijas mērķiem, un Vācijas iestādes apgalvoja, ka lidostas pakalpojumu sniegšana minētajiem mērķiem nav saimnieciska darbība. Tika apgalvots, ka jebkurā gadījumā, ņemot vērā darbību nelielo apjomu Cveibrikenes lidostā līdz 2006. gadam (līdz 2006. gadam pasažieru skaits nekad nepārsniedza 30 000), publiskais finansējums nav izkropļojis vai draudējis izkropļot konkurenci un nav ietekmējis tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (91) Treškārt, Vācijas iestādes norādīja, ka lielākā daļa ieguldījumu, kas atbalstīti ar publiskajām dotācijām, ietilpst sabiedriskās kārtības jomā. Tika uzsvērts, ka lielākā daļa ieguldījumu bija nepieciešami, lai garantētu darbību drošību lidostā (jo īpaši ņemot vērā attiecīgās drošības uzraudzības iestādes rīkojumu un pilotu asociācijas “Cockpit” sūdzības). Tāpēc tika uzskatīts, ka visi pasākumi, kas saistīti ar darbību drošības garantēšanu lidostā, ietilpst sabiedriskās kārtības jomā.
- (92) Vācija kategoriski iebilda pret apgalvojumu, ja jebkuri pasākumi, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā, varētu pat tikai daļēji radīt priekšrocību attiecīgajai lidostai, ja attiecīgais finansējums nebūtu nediskriminējoši piešķirts visām pārējām lidostām attiecīgajā dalībvalstī. Vācija apgalvoja, ka finansējums pasākumiem, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā, nav valsts atbalsts neatkarīgi no tā, vai šādu pasākumu izmaksas jāsedz vienai lidostai vai visām lidostām. Šajā saistībā ir vajadzīga jēdziena “sabiedriskās kārtības joma” vienota interpretācija, jo īpaši ņemot vērā, ka dalībvalstis šo jēdzienu definē dažādi.
- (93) Vācija iesniedza to ieguldījumu sarakstu, kuri veikti saistībā ar sabiedriskās kārtības jomu laikposmā no 2006. gada līdz 2009. gadam (salīdzinājumam – kopējie ieguldījumi attiecīgajā periodā bija EUR 22 476 812).

7. tabula

Vācijas iesniegtais pārskats par izmaksām, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā ⁽²¹⁾

	Pasākumi	Izmaksas	Kopējās izmaksas
2006	[...]	[...]	[...]

⁽²¹⁾ Iesniegts kā 8. pielikums Vācijas 2011. gada 27. janvārī iesniegtajai informācijai.

	Pasākumi	Izmaksas	Kopējās izmaksas
2007	[...]	[...]	[...]
	[...]	[...]	
	[...]	[...]	
	[...]	[...]	
2008	[...]	[...]	[...]
	[...]	[...]	
	[...]	[...]	
	[...]	[...]	
	[...]	[...]	
2009	[...]	[...]	[...]
	[...]	[...]	
Pavisam kopā	EUR 19 707 315		

- (94) Vācija norādīja, ka tā uzskata, ka lidostas drošības pasākumu nodrošināšana atbilstoši *Luftsicherheitsgesetz* (Lidojumu drošības likuma) 8. pantam, darbības drošības nodrošināšanas pasākumi, gaisa satiksmes vadības un lidojumu drošības pasākumi atbilstoši *Luftverkehrsgesetz* (Gaisa satiksmes likuma) 27.c panta 2. punktam, meteoroloģiskie pakalpojumi un ugunsdzēsības pakalpojumi ietilpst sabiedriskās kārtības jomā vai nu kā ieguldījumi, vai kā pamatdarbības izmaksas.
- (95) Vācija apgalvoja, ka gaisa satiksmes vadības un lidojumu drošības pasākumu finansēšana jāskata saistībā ar *Luftverkehrsgesetz* 27.c panta 2. punktu. Saskaņā ar minēto punktu tiek nošķirtas konkrētas lidostas, kurās federālā līmenī šo drošības pasākumu finansēšana tiek uzskatīta par vajadzīgu drošības un transporta politikas interešu dēļ, un citas reģionālās lidostas, kurās no federālā viedokļa šādi pasākumi netiek uzskatīti par obligāti vajadzīgiem. Tāpēc ir pamatoti, ka federālā zeme publiski finansē gaisa satiksmes vadības un drošības pasākumus reģionālās lidostās, piemēram, Cveibrikenē, jo pretējā gadījumā lidostai šīs izmaksas būtu jāsedz pašai. Tāpēc Vācijas uzskata, ka finansējuma piešķiršana gaisa satiksmes vadības un lidojumu drošības pasākumiem neatkarīgi no tā, vai to tieši finansē valsts (federālā līmenī) vai federālās zemes, jebkurā gadījumā ir daļa no sabiedriskās kārtības nodrošināšanas.
- (96) Turklāt, kā uzskata Vācija, ugunsdzēsības pakalpojumu izmaksas netiek regulētas federālā līmenī, bet ietilpst federālo zemju kompetencē, tāpēc valsts nefinansē ugunsdzēsības pakalpojumus visās lidostās. Vācija apgalvoja, ka atšķirīgās attieksmes pamatā ir gan vēsturiski, gan objektīvi iemesli. Galvenokārt lidostu uzņēmējdarbības veids nosaka to, ka mazākas reģionālās lidostas nevar segt ugunsdzēsības pakalpojumu radītās augstās un pastāvīgās izmaksas, kuras tādēļ sedz attiecīgā federālā zeme.
- (97) Attiecībā uz skrejceļa atjaunošanu Vācija norādīja, ka ar to saistītie pasākumi ietilpst sabiedriskās kārtības jomā, jo tie bija steidzami vajadzīgi, lai garantētu drošu Cveibrikenes lidostas izmantošanu. Vācija šajā saistībā apgalvoja: ja minēto pasākumu nebūtu, tad lidostu nebūtu bijis iespējams izmantot pat militāriem mērķiem. Tāpēc atjaunošana bija nepieciešama, lai būtu vispār iespējams lidostu izmantot militāriem mērķiem un vispārējai aviācijai. Tāpēc Vācija apgalvo, ka atjaunošanas izmaksas nav saistītas vienīgi ar komercaviāciju.
- (98) Šajā saistībā Vācija norādīja, ka atjaunošanas veids un ar to saistītās izmaksas bija nepieciešamas lidostas militārās vēstures dēļ. Vācija uzskatīja, ka darbi bija saistīti ar konkrētu risku, jo nevarēja izslēgt pēc kara palikušu un nesprāgušu bumbu klātbūtni. Faktiski atjaunošanas gaitā tika izņemtas divas nesprāgušas bombas.

- (99) Visos citos aspektos atjaunošanas darbi cita starpā ietvēra skrejceļa pielāgošanu mūsdienu standartiem attiecībā uz platumu, drenāžas atjaunošanu, navigācijas uguņu un aizsarguguņu atjaunošanu, zīmju ierīkošanu, ārkārtas elektropadeves nodrošināšanu ar tīklu paralēlu tuvinājumu, kā arī žoga un manevrēšanas ceļa pagarināšanu. Uguņu un zīmju atjaunošana un manevrēšanas ceļa paaugstināšana tika prasīta pilotu asociācijas "Cockpit" sūdzībās. Vēl viena nozīmīga atjaunošanas daļa bija lidostas drošības reorganizācija, tostarp jaunu žogu, durvju, videonovērošanas un sakaru ierīču, bīdāmo durvju, kabeļu šahtu u. c. elementu ierīkošana.
- (100) Visbeidzot, Vācija apgalvoja, ka Cveibrienes lidostas slēgšana nekad netika uzskatīta par dzīvotspējīgu iespēju, jo nepārtraukta lidostas ekspluatācija bija nepieciešama, ņemot vērā militārās un vispārējās aviācijas mērķus, kam tā paredzēta. Šajā saistībā Vācija piebilda, ka lidostas slēgšana un demontāža būtu saistīta ar nepamatotām izmaksām, kas ievērojami pārsniegtu ieguldījumu izmaksas. Tomēr Vācija neiesniedza ar slēgšanu saistīto izmaksu aplēses vai šādu izmaksu un darbības turpināšanas izmaksu salīdzinājumu.
- (101) Šajā saistībā Vācija norādīja, ka lidostas pakalpojumu sniegšana komercaviācijai ir ekonomiski pamatota. Vācija apgalvoja, ka lielākā daļa izmaksu rastos jebkurā gadījumā, lai varētu sniegt lidostas pakalpojumus militārās un civilās aviācijas lietotājiem (infrastruktūra utt.), tāpēc arī komercaviācijas apkalpošana rada vien ierobežotas papildu izmaksas, bet vienlaikus arī papildu ieņēmumus.

Konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību

- (102) Vācija apgalvoja, ka publiskais finansējums Cveibrienes lidostas infrastruktūrai neizkropļo konkurenci un neietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm. Vācija arī piebilda, ka ne konkurences izkropļošanu, ne ietekmi uz tirdzniecību nevar izsecināt, pamatojoties vienīgi uz faktu, ka Cveibrienes tuvumā atrodas arī citas lidostas. Vācija apgalvoja, ka Cveibrienes lidosta nekonkurē ar lidostām, kas uzskaitītas lēmumā par procedūras sākšanu, un nebūt ne ar Zārbrīenes lidostu.
- (103) Attiecībā uz saistību starp Cveibrienes lidostu un Zārbrīenes lidostu Vācija norādīja, ka abas lidostas papildina viena otru, nevis konkurē. Vācija paskaidroja, ka abām lidostām ir atšķirīgi darbības virzieni, kas izriet no to atšķirīgās infrastruktūras, proti, Zārbrīenes lidostai ir augstākas kvalitātes pasažieru infrastruktūra (piemēram, mūsdienīga termināļa ēka), un tā koncentrējas uz regulārajiem lidojumiem un personām, kas dodas darījumu braucienos, savukārt Cveibrienes lidostai ir garāks skrejceļš ar lielāku nestspēju, tāpēc tā ir vairāk piemērota smagākiem gaisa kuģiem, kas lido garus attālumus, vai kravu pārvadājumiem. Kā norādījusi Vācija, Cveibrienes lidosta tāpēc koncentrējas uz līgumreisu lidojumiem un kravu pārvadājumiem.
- (104) Pamatojoties uz Cveibrienes un Zārbrīenes lidostu savstarpējo papildināmību, Vācija paziņoja, ka ir paredzēta ciešāka sadarbība starp abām lidostām. Vācija arī piebilda, ka attiecīgās reģionālās pašvaldības jau ir nolēmušas turpmāk sadarboties ciešāk, paredzot izveidot kopīgu lidostu ("Zāras-Pfalcas lidosta") ar divām atrašanās vietām (Zārbrīenē un Cveibrīenē). Vācija norāda, ka sadarbības rezultātā būtu jārodas sinerģijai un iespējai ietaupīt finanšu līdzekļus. Visbeidzot, Vācija uzsvēra, ka ir pieprasījums pēc aviopakalpojumiem reģionā (abās lidostās kopumā jau tiek apkalpoti 750 000 pasažieru gadā), apgalvojot, ka tikai kopā Zārbrīene un Cveibrīene var pienācīgi apmierināt šo pieprasījumu, jo īpaši tādēļ, ka pārējās blakusesošās lidostas nevar būt par aizstājējām. Kā norādījusi Vācija, jaunā Zāras-Pfalcas lidosta tāpēc nekonkurētu ar blakusesošajām lidostām, piemēram, Luksemburgas, Mecas-Nansi-Lotringas un Frankfurtes-Hānas lidostām.

4.1.1.2. Saderība

- (105) Vācija paskaidroja, ka pat tad, ja infrastruktūras pasākumu publisko finansēšanu uzskatītu par valsts atbalstu, tā būtu saderīga ar iekšējo tirgu, jo tā atbilst 2005. gada Aviācijas vadlīniju 61. punktā izklāstītajiem nosacījumiem. Pirms katra nepieciešamā elementa iztīrāšanas Vācija uzsvēra, ka infrastruktūras ieguldījumi Cveibrīenē ir salīdzinoši nelieli salīdzinājumā ar ieguldījumiem, kas atzīti par saderīgiem ar iekšējo tirgu citās publiski finansētās reģionālās lidostās, un ka to mērķis ir vienīgi esošās militārās infrastruktūras pārveidošana, lai to varētu izmantot civilām vajadzībām.

Infrastruktūras būvēšana un ekspluatācija atbilst skaidri noteiktam kopīgu interešu mērķim

- (106) Visupirms Vācija norādīja, ka publiskais atbalsts ieguldījumiem infrastruktūrā atbilst skaidri noteiktam kopīgu interešu mērķim, proti, ieguldījumi infrastruktūrā veikti "C" kategorijas atbalstāmā reģionā, un to mērķis ir uzlabot reģionālās ekonomikas struktūras. Vācija norādīja, ka Savienības finansējums (kas tika piešķirts, sākot no 1991. gada ar programmu *Konver I*, *Konver II* un *Perifra* starpniecību) tika izmantots, lai pārveidotu militāro infrastruktūru izmantošanai civilām vajadzībām, finansējot, piemēram, torņa modernizāciju un uzstādīšanu un skrejceļa drenāžas ierīkošanu. Vācija apgalvoja, ka tā nevar saprast, kāpēc Komisijai ir šaubas par kopīgu interešu mērķi pēc tam, kad tā ir piedalījies bijušā militārā lidlauka pārveidošanas finansēšanā.
- (107) Izklāstījusi vēsturisko kontekstu, Vācija paskaidroja, ka ASV bruņoto spēku atvilkšana no Cveibrikenes lidlauka 1991. gadā izraisīja ievērojamas strukturālas problēmas Cveibrikenes reģionā, piemēram, bezdarba līmenis Cveibrikenes pilsētā sasniedza 20 %. Vācija norādīja, ka, pārveidojot lidlauku par civilu lidostu, mērķis bija radīt darba vietas un uzlabot reģiona ekonomikas infrastruktūru. Vācija arī piebilda, ka lidostas sniegtie pakalpojumi ir ļoti vajadzīgi reģionam un ka reģiona ekonomika ir ļoti atkarīga no viegli pieejamas aviācijas infrastruktūras.
- (108) Vācija apgalvoja, ka vienīgais iemesls, kāpēc Komisija šaubās par atbilstību minētajam kritērijam, ir Zārbrīkenes lidostas tuvums un šķietamā konkurence ar minēto lidostu. Atbildot uz to, Vācija vēlreiz atsaucās uz abu lidostu savstarpējo papildināmību, izslēdzot vai dārgus papildu objektus. Tā uzsvēra, ka Cveibrikenē netika izveidota jauna lidosta, bet tikai bijusī militārā lidosta tika pārveidota izmantošanai civilām vajadzībām. Vācija arī uzsvēra, ka infrastruktūra ir nepieciešama, lai radītu darba vietas. Kā norādīja Vācija, visā Reinzemes-Pfalcas federālajā zemē saistībā ar Cveibrikenes lidostas esamību tieši vai netieši tika radīti aptuveni 5 000 darba vietu. No šiem 5 000 darba vietu līdz 2011. gadam 2 708 tieši vai netieši radītas lidostā vai apkārt esošajā pārveidošanas teritorijā. Minētās darba vietas ir arī palīdzējušas ietaupīt sociālās izmaksas (EUR 25 miljoni gadā) un gūt nodokļu ieņēmumus. Vācija arī norādīja, ka darba vietas ir ļoti svarīgas šajā reģionā, kur bezdarba līmenis pašlaik ir 2 % virs vidējā federālajā zemē. Vācija apgalvoja, ka divos ekspertu atzinumos ir uzsvērts lidostas nozīmīgums reģiona ekonomikā ⁽²²⁾.

Infrastruktūra ir vajadzīga un proporcionāla noteiktajam mērķim

- (109) Vācija paskaidroja, ka infrastruktūra ir vajadzīga un proporcionāla noteiktajam mērķim. Kā norādījusi Vācija, ieguldījumi infrastruktūrā vienmēr bija paredzēti vienīgi esošās infrastruktūras papildināšanai un paplašināšanai, neradot nevajadzīgus, sarežģītus vai dārgus papildu objektus. Tā uzsvēra, ka Cveibrikenē netika izveidota jauna lidosta, bet tikai bijusī militārā lidosta tika pārveidota izmantošanai civilām vajadzībām. Vācija arī uzsvēra, ka infrastruktūra ir nepieciešama, lai radītu darba vietas. Kā norādīja Vācija, visā Reinzemes-Pfalcas federālajā zemē saistībā ar Cveibrikenes lidostas esamību tieši vai netieši tika radīti aptuveni 5 000 darba vietu. No šiem 5 000 darba vietu līdz 2011. gadam 2 708 tieši vai netieši radītas lidostā vai apkārt esošajā pārveidošanas teritorijā. Minētās darba vietas ir arī palīdzējušas ietaupīt sociālās izmaksas (EUR 25 miljoni gadā) un gūt nodokļu ieņēmumus. Vācija arī norādīja, ka darba vietas ir ļoti svarīgas šajā reģionā, kur bezdarba līmenis pašlaik ir 2 % virs vidējā federālajā zemē. Vācija apgalvoja, ka divos ekspertu atzinumos ir uzsvērts lidostas nozīmīgums reģiona ekonomikā ⁽²²⁾.
- (110) Vācija vēlreiz uzsvēra, ka Zārbrīkenes lidostas tuvums nemazina vajadzību pēc infrastruktūras un tās proporcionālītāti Cveibrikenē. Kā norādījusi Vācija, infrastruktūra Cveibrikenē ir vajadzīga lieliem un smagiem gaisa kuģiem, jo skrejceļš Zārbrīkenē nav pietiekami garš, tāpēc tie var nosēsties tikai Cveibrikenē. Vācija arī apgalvo, ka Cveibrikenē arī piedāvā iespēju veikt nakts lidojumus, kas ir svarīgi kravu pārvadājumiem.

Prognozes par infrastruktūras vidēja termiņa izmantošanu ir apmierinošas

- (111) Vācija norādīja, ka prognozes par infrastruktūras vidēja termiņa izmantošanu ir apmierinošas. Vācija uzsvēra, ka pasažieru skaits Cveibrikenes lidostā ir palielinājies no tikai 17 732 pasažieriem 2005. gadā līdz 223 165 pasažieriem 2011. gadā. Tā paskaidroja, ka saskaņā ar minēto kritēriju svarīgs ir tikai prognozētais pasažieru skaits un ka attiecīgās prognozes liecina par pieaugošu pieprasījumu reģionā. Atsaucoties uz prognožu pētījumu, ko 2009. gadā iesniedza *Desel Consulting* un *Airport Research GmbH*, Vācija apgalvoja, ka var paredzēt, ka līdz 2025. gadam pasažieru skaits Cveibrikenes lidostā palielināsies līdz vismaz 1 350 000 pasažieru.

⁽²²⁾ Prof. Dr. Heuer und Prof. Dr. Klopheus, unter Mitarbeit von Dr. Berster and Wilken, *Deutsches Zentrum für Luft – und Raumfahrt*, Januar 2006, "Regionalökonomische Bedeutung und Perspektiven des Flugplatzes Zweibrücken", 146. lpp.; *Desel Consulting und Airport Research Center GmbH*, "Fluggast- und Flugbewegungsprognose für den Flughafen Zweibrücken bis zum Jahr 2025", Gutachten im Auftrag der Flughafen Zweibrücken GmbH, 2009. gada septembris, 85. lpp.

- (112) Vācija vēlreiz atkārtoja, ka Zārbrienes lidostas tuvums nemazina Cveibrienes izmantošanas iespējas vidējā termiņā. Tā iesniedza prognozes, kas apliecina, ka ir paredzams pasažieru skaita palielinājums arī Zārbrienes lidostā un ka paredzētā sadarbība starp abām lidostām nodrošinās, ka tās nākotnē nekonkurēs par vieniem un tiem pašiem pasažieriem.

Vienlīdzīga un nediskriminējoša piekļuve infrastruktūrai

- (113) Vācija norādīja, ka infrastruktūra ir vienlīdzīgi un bez diskriminācijas pieejama visiem potenciālajiem lietotājiem. 2005. gada cenrādis principā ir vienlīdzīgi piemērojams visiem lidostas lietotājiem atbilstoši vienādiem nosacījumiem. Lai gan Vācija bija norādījusi, ka praksē tika panākta vienošanās par dažām atkāpēm no oficiālā cenrāža attiecībā uz regulārajiem lidojumiem un līgumreisu lidojumiem, tā vienlaikus apgalvoja, ka samazinātās maksas par pirmo gadu un atlaides tika piedāvātas bez diskriminācijas visām aviokompānijām, ar salīdzināmām kvotām.

Ietekme uz tirdzniecības attīstību nav pretrunā Savienības interesēm; vispārējie vajadzības un proporcionalitātes principi

- (114) Vācija, pamatojoties uz jau izklāstītajiem argumentiem, paskaidroja, ka tirdzniecības attīstība netiek ietekmēta tiktāl, ka tas ir pretrunā kopīgām interesēm. Kā norāda Vācija, attiecīgie pasākumi bija vajadzīgi, jo Cveibrienes lidostu nevar aizstāt ar Zārbrienes lidostu. Vācija arī norādīja, ka ieguldījumi infrastruktūrā attiecās tikai uz pasākumiem, kas nepieciešami lidostas darbības drošības garantēšanai. Šajā saistībā tā uzsvēra, ka skrejceļa modernizācija būtu bijusi nepieciešama pat tad, ja lidosta nebūtu kļuvusi pieejama komercaviācijai.

4.1.2. DARBĪBAS ATBALSTS

4.1.2.1. Atbalsta esība

- (115) Attiecībā uz to, vai lidostas ekspluatācija ir saimnieciska darbība, Vācija atkārtoja, ka līdz 2006. gadam, kad lidosta sāka sniegt pakalpojumus komercaviācijai, tā tika izmantota tikai vispārējās aviācijas un militārās aviācijas mērķiem. Šajā saistībā Vācija norādīja, ka lidostas ekspluatācijas finansēšana attiecībā uz šādām darbībām nav saimnieciska darbība.
- (116) Tā arī apgalvoja, ka lielākā daļa FZG zaudējumu, ko sedz FGAZ ar PZ līguma starpniecību, izriet no FZG īstenotajiem uzdevumiem, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā. Kā norāda Vācija, ar valsts varas īstenošanu saistītu izmaksu segšana nevar būt valsts atbalsts.
- (117) Attiecībā uz pārējiem valsts atbalsta definīcijas aspektiem Līguma 107. panta 1. punktā Vācija atsaucās uz argumentiem, ko tā izklāstījusi attiecībā uz infrastruktūras ieguldījumu pasākumiem, uzskatot, ka minētie argumenti ir vienlīdz piemērojami arī šajā gadījumā.

4.1.2.2. Saderība

2005. gada VTNP lēmums

- (118) Vācija apgalvoja, ka gada maksājumi, no kuriem sedza FZG zaudējumus, atbilst 2005. gada VTNP lēmuma principiem. Tā norādīja, ka lidostas darbības licence, kas paredz pienākumu veikt ekspluatāciju, ir oficiāls pilnvarojums. Turklāt Vācija norādīja, ka lidostai vismaz "faktiski" tika uzticēta VTNP sniegšana. Tomēr, kā uzskata Vācija, pat ja Komisija konstatētu, ka oficiāla pilnvarojuma nav bijis, darbības atbalsts lidostai tik un tā atbilstu VTNP noteikumu principiem un tāpēc būtu jāuzskata par saderīgu ar iekšējo tirgu.
- (119) Vācija arī noraidīja Komisijas argumentu, ka pienākums darboties atbilstoši lidostas ekspluatācijas licencei automātiski beigtos, ja lidosta pārtrauktu savu darbību. Tā apgalvoja, ka lidostai sniegtais finansiālais atbalsts ļauj lidostai turpināt darbību un tādējādi pildīt tās pienākumu darboties, tas ir, sniegt VTNP, kas tai uzticēts. Vācija arī apgalvoja, ka objekta slēgšanas novēršana ir darbošanās pienākuma būtība.

- (120) Atsaucoties uz dalībvalstu plašo rīcības brīvību definēt, kas ir uzskatāms par VTNP, Vācija norādīja, ka tai bija rīcības brīvība noteikt, cik nepieciešams ir uzticēt lidostai VTNP sniegšanu un kādā apjomā. Ciktāl Komisija ir norādījusi uz nelielo attālumu līdz Zārbrikenes lidostai, Vācija vēlreiz uzsvēra: ja nebūtu abu lidostu, reģionā būtu ievērojams lidostu pakalpojumu piedāvājuma trūkums, tāpēc bija nepieciešams abām lidostām uzticēt VTNP sniegšanu.

2005. gada Aviācijas vadlīniju 4.2. un 4.3. iedaļa

- (121) Vācija apgalvoja, ka pat tad, ja uzskatītu, ka uz darbības atbalstu neattiecas atbrīvojums no paziņošanas atbilstoši 2005. gada VTNP lēmumam, tas būtu saderīgs atbilstoši 2005. gada Aviācijas vadlīnijām.
- (122) Vispirms Vācija uzsvēra, ka liela daļa segto zaudējumu izriet no lidostas veiktajām darbībām, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā. Vācija arī norādīja, ka PZ līgums nesedz izmaksas, kas lidostas ekspluatantam "parasti" būtu jāsedz. Šajā saistībā tā apgalvoja, ka liela daļa izmaksu, kas nav saistītas ar tādu darbību veikšanu, kuras ietilpst sabiedriskās kārtības jomā, izriet no Cveibrikenes lidostas īpašās vēstures un šajā ziņā nav "parastās izmaksas". Vācija norādīja, ka lidostai ir pienākums apmierināt vispārējās aviācijas vajadzības un tai bija nepieciešamas izmaksas, lai pārveidotu esošo militāro infrastruktūru.
- (123) Vācija apgalvoja, ka jebkurā gadījumā 2005. gada Aviācijas vadlīniju 4.2. un 4.3. iedaļas nosacījumi ir "faktiski" izpildīti. Vācija jo īpaši norādīja, ka tiek segti tikai faktiskie zaudējumi, tāpēc pārmērīgas kompensācijas klātbūtni var izslēgt.

4.2. IESPĒJAMĀIS ATBALSTS SAISTĪBĀ AR BANKAS AIZDEVUMU UN DALĪBA REINZEMES-PFALCAS FEDERĀLĀS ZEMES IEKŠĒJĀ NAUDAS FONDĀ

- (124) Attiecībā uz bankas aizdevumu Vācija norādīja, ka *Sparkasse Südwestpfalz*, kas piešķir aizdevumu, darbojas kā parasta komercbanka un kā tāda arī rīkojās, piešķirot aizdevumu, tāpēc lēmums piešķirt aizdevumu nav piedēvējams valstij. Vācija arī norādīja, ka, ņemot aizņēmumu, *FZG* salīdzināja dažādu banku piedāvājumus un *Sparkasse* aizdevums atbilda tirgus nosacījumiem.
- (125) Attiecībā uz federālās zemes piešķirto 100 % aizdevuma garantiju Vācija norādīja, ka tas, ka akcionārs garantē aizdevumus, ko ņem tā meitasuzņēmumi, ir normāla komercprakse. Vācija apgalvoja, ka jebkurā gadījumā aizdevums tika izmantots vienīgi skrejceļa modernizācijai, kas bija nepieciešama drošības apsvērumu dēļ, un tādejādi tas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā. Vācija apgalvoja, ka, tā kā pasākumam, kas finansēts ar aizdevumu, tādejādi nebija piemērojami valsts atbalsta noteikumi, arī federālās zemes piešķirtā garantija nav atbalsts. Visbeidzot, Vācija apgalvoja, ka pat tad, ja garantija būtu jāuzskata par tādu, uz ko attiecas valsts atbalsta noteikumi, *FZG* netika radīta priekšrocība, jo procentu likme par garantēto aizdevumu tik un tā bija augstāka nekā salīdzināmiem aizdevumiem, kas piešķirti *FGAZ* un nebija nodrošināti ar garantiju.
- (126) Attiecībā uz iekšējo naudas fondu Vācija apgalvoja, ka federālās zemes iekšējais naudas fonds ir finansēšanas mehānisms, ko parasti izmanto attiecībās starp mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem. Vācija norādīja, ka naudas fonds ir finanšu instruments, ko federālā zeme ieviesa 2002. gadā. Naudas fonda izveidošanā var piedalīties federālās zemes iestādes un fondi un visi uzņēmumi, kurus reglamentē privāttiesības un kuros federālajai zemei pieder vairāk nekā 50 % kapitāla. Vācija paskaidroja, ka naudas fonda dienas konta bilanci pārvalda federālās zemes *Landeshauptkasse*.
- (127) Kā norādīja Vācija, naudas fonds tiek finansēts nevis tieši no federālās zemes budžeta, bet gan no dalībnieku naudas atlikuma. Vācija arī paskaidroja, ka jebkurš naudas atlikums naudas fondā tiek ieguldīts kapitāla tirgos; tādā pašā veidā iztrūkumu kompensē ar aizņēmumiem, ko iegūst kapitāla tirgū. Vācija puda uzskatu, ka tādejādi finansiāls atbalsts no naudas fonda netiek piešķirts no valsts līdzekļiem un arī nav piedēvējams valstij.
- (128) Vācija norādīja, ka, lai gan no uzņēmumiem, kas gūst labumu no naudas fonda, netiek prasīts nodrošinājums, tie atrodas federālās zemes uzraudzībā un federālā zeme kā *FGAZ* akciju kontrolpaketes turētāja varēja jebkurā laikā pieprasīt nodrošinājumus.

- (129) Vācija uzskata, ka ir ekonomiski pamatoti, ka mātesuzņēmums sniedz iespēju saviem meitasuzņēmumiem finansēt pašiem sevi tādā apjomā, kas salīdzināms ar mātesuzņēmumam – šajā gadījumā Reinzemes-Pfalcas federālajai zemei – pieejamo. Kā norādījusi Vācija, no naudas fonda ņemtu finansējumu tāpēc nevar salīdzināt ar tradicionālu aizdevumu. Visbeidzot, Vācija apgalvoja, ka federālā zeme nekad nav iepludinājusi līdzekļus naudas fondā no sava parastā budžeta, bet vajadzības gadījumā ir ņēmusi kapitālu tirgū.
- (130) Apgalvojot, ka aizdevums, garantija un naudas fonds nav valsts atbalsts, Vācija neiesniedza argumentus par to saderību.

4.3. LIDOSTAS MAKSU ATLAIDES RYANAIR, GERMANWINGS UN TUIFly

- (131) Vācija norādīja, ka līgumi starp Cveibrikenes lidostu un dažādajām aviokompānijām neietver valsts atbalstu, jo tie, pirmām kārtām, nav piedēvējami valstij. Tā apgalvoja, ka minēto līgumu apspriešana un noslēgšana bija FZG atbildībā un ietilpa tā tīri komerciālos uzdevumos. Kā norādīja Vācija, lai gan līgumi tika apspriesti ar FZG Uzraudzības padomi, Reinzemes-Pfalcas federālā zeme bija iesaistīta tikai netieši – tai bija pārstāvji FGAZ Uzraudzības padomē. Vācija arī norādīja, ka federālā zeme tieši nepiedalījās sarunās ar aviokompānijām par atlaidēm. Visbeidzot, Vācija apgalvoja, ka piedēvējamību nevar izsecināt no fakta, ka cenrādis bija jāapstiprina publiskai uzraudzības iestādei atbilstoši LuftVZO 43.a pantam, kas ir vispārēja reglamentējoša prasība, kura piemērojama kā publiskām, tā privātām lidostām.
- (132) Vācija arī uzskatīja, ka dažādajām aviokompānijām piešķirtās atlaides neradīja tām selektīvu priekšrocību, jo atlaides bija vienlīdz pieejamas visām ieinteresētajām aviokompānijām. Tā norādīja, ka atlaides būtu radījušas selektīvu priekšrocību tikai tad, ja tās nebūtu bijušas pieejamas bez diskriminācijas un ja viena aviokompānija būtu maksājusi augstākas vai zemākas maksas nekā citas, bez objektīva iemesla šādai atšķirībai.
- (133) Kā norādījusi Vācija, tajā pašā laikā atlaižu piešķiršana FZG ir bijusi ekonomiski pamatota, jo tā ļāva aviokompānijām sākt darbību lidostā, kas tikai nesen sākusi sniegt komercaviācijas pakalpojumus. Vācija norādīja, ka, piešķirot atlaides, lidosta ar jauna maršruta izveidi saistītos riskus sadalīja starp sevi un aviokompānijām, vienlaikus arī ļaujot abām pusēm gūt peļņu no pasažieru skaita palielināšanās. Vācija apgalvoja, ka tad, ja atlaižu nebūtu, aviokompānijas nebūtu vēlējušās sākt darbību Cveibrikenē.
- (134) Vācija norādīja, ka aviokompānijām piešķirtās atlaides jāuzskata par iespēju FZG gūt papildu ienākumus, jo nemainīgās izmaksas saistībā ar lidostas ekspluatāciju rastos jebkurā gadījumā (lai apkalpotu vispārējo un militāro aviāciju), savukārt jaunu aviokompāniju ienākšana lidostā rada tikai ļoti ierobežotas mainīgās papildu izmaksas. Tā piebilda, ka, tā kā jaunu aviokompāniju apkalpošana nerada ievērojamas papildizmaksas, nebija nepieciešamības sagatavot *ex ante* uzņēmējdarbības plānus, lai noteiktu, vai līgums ar aviokompāniju radīs papildu rentabilitāti.
- (135) Vācija norādīja, ka samazinātās lidostas nodevas nav selektīvas, jo tās tika piešķirtas bez diskriminācijas. Tāpēc Vācija uzskata, ka konkurence netika izkropļota. Vācija apgalvoja, ka aviokompānijas nevarēja nostiprināt savu stāvokli tirgū, pamatojoties uz minētajām nodevām.
- (136) Apgalvojot, ka atlaides dažādām aviokompānijām nav valsts atbalsts, Vācija neiesniedza argumentus par to saderību.

4.4. TIRGVEDĪBAS LĪGUMI AR RYANAIR UN AMS

- (137) Vācija uzsvēra, ka tirgvedības līgumi, kas noslēgti starp federālo zemi un AMS, ir neatkarīgi no FZG. Tā apgalvoja, ka tirgvedības līgumu mērķis bija pirkt tirgvedības pakalpojumus par tirgus cenu, lai galvenokārt popularizētu Reinzemes-Pfalcas federālo zemi kā tūrisma un saimniecisko darbību galamērķi. Kā norādīja Vācija, tā kā tirgvedības pakalpojumu līgums nebija vērsts konkrēti uz lidostas popularizēšanu, nebija saiknes starp tirgvedības pasākumiem un pasažieru skaitu. Vācija norādīja, ka tirgvedības pasākumu mērķis netieši bija arī popularizēt Cveibrikenes lidostu.

- (138) Uzsverdama, ka, noslēdzot tirgvedības pakalpojumu līgumu, federālā zeme tikai pirka tirgvedības pakalpojumus par tirgus cenu, Vācija norādīja, ka tirgvedības līgums neietvēra valsts atbalstu un nebija jānovērtē kā atbalsta pasākums par labu kādai aviokompānijai atbilstoši 2005. gada Aviācijas vadlīnijām.

5. IEINTERESĒTO PERSONU PIEZĪMES

5.1. RYANAIR

5.1.1. LIDOSTAS MAKSAS, KAM PIEMĒROTAS ATLAIDES

- (139) *Ryanair* apgalvoja, ka atlaides, ko FZG piešķīra dažādām aviokompānijām, neietvēra valsts atbalstu, jo tās atbilst TED principam. Vispirms *Ryanair* apgalvoja, ka, piemērojot TED principu attiecībām starp lidostu un aviokompānijām, būtu tikai jāvaicā, vai līgums radīja papildu rentabilitāti lidostai. *Ryanair* uzskatīja, ka visas infrastruktūras izmaksas un nemainīgās pamatdarbības izmaksas būtu jāuzskata par zaudētām izmaksām. *Ryanair* uzskata, ka tādējādi Komisijai, vērtējot līguma atbilstību TED principam, jāvērtē tikai tās lidostas papildizmaksas, kas ir tieši saistītas ar lidostas pakalpojumu sniegšanu attiecīgajai aviokompānijai, un jāpārbauda, vai līguma rezultātā iegūtie kopējie ieņēmumi pārsniedz šādas papildizmaksas. Šajā saistībā *Ryanair* uzsvēra, ka nebija tādu infrastruktūras izmaksu, kas radušās saistībā ar līgumu starp *Ryanair* un FZG, un tāpēc tās nevar skaitīt kā papildizmaksas, kas saistītas ar konkrēto līgumu.
- (140) *Ryanair* apgalvoja, ka turpretī, novērtējot ieņēmumus, Komisijai arī jāņem vērā tīkla ārējā ietekme, kuras īstenošanos varēja paredzēt, kad FZG un *Ryanair* 2008. gadā noslēdza pakalpojumu līgumu. *Ryanair* norādīja, ka faktu, ka šāda ārējā ietekme galu galā neīstenosies, nevarēja paredzēt un tāpēc tam nav nozīmes.
- (141) *Ryanair* arī paskaidroja, ka atlaide neradīja tai selektīvas priekšrocības. *Ryanair* apgalvoja, ka pirmajā darbības gadā pieejamā atlaide tika piedāvāta kā atlīdzība par ievērojamo komercrisku, ko tā uzņēmās, ieviešot regulārus lidojumus visa gada garumā uz lidostu, kas tobrīd bija nezināma. *Ryanair* uzskatīja, ka attiecībā uz Cveibrikeni nebūtu loģiski *Ryanair* uzņemties šādu komercrisku, ja nebūtu stimulu shēmas.
- (142) *Ryanair* arī norādīja, ka līdzīgs līgums bija pieejams jebkurai citai aviokompānijai, proti, atlaide lidostas pakalpojumu maksai par pirmo darbības gadu bija pieejama visām aviokompānijām, kas sāka lidojumus jaunos maršrutos no Cveibrikenes. *Ryanair* īpaši uzsvēra, ka līgumā, ko tā noslēdza ar FZG, bija klauzula, kas paredzēja, ka “[š]is līgums tiek noslēgts neekskluzīvi. Puses vienojas, ka nosacījumi, kas piešķirti *Ryanair* atbilstoši līgumam, ir pārredzami un bez diskriminācijas pieejami arī jebkurai citai aviokompānijai, kas apņemas nodrošināt lidostā līdzvērtīgu aviokompānijas darbības apjomu” ⁽²³⁾.
- (143) *Ryanair* argumentēja, ka jebkurā gadījumā līgumi, kas noslēgti starp to un FZG, nevar ietvert valsts atbalstu, jo tie nav piedēvējami valstij. *Ryanair* apgalvoja, ka pierādījumi, ko izmantoja Komisija, lai pierādītu piedēvējamību valstij, nav pietiekami, jo tie var atspoguļot publisko iestāžu ieinteresētību lidostas komercattiecībās un nākotnē, bet tie nepierāda, ka kāda no publiskajām iestādēm ir faktiski iesaistījusies FZG sarunās un līgumos ar *Ryanair*.
- (144) *Ryanair* arī iesniedza vairākas *Oxera* sagatavotas piezīmes un analīzi, ko sagatavojis profesors *Damien P. McLoughlin*.

Oxera 1. piezīme – Tirgus standarta vērtības noteikšana salīdzinošajā analīzē TED kritērijiem. Valsts atbalsta lietas, kas saistītas ar *Ryanair* – piezīme, kuru *Oxera* sagatavojis *Ryanair* vajadzībām, 2013. gada 9. aprīlis

- (145) *Oxera* uzskatīja, ka kļūdaina ir Komisijas metode, kas paredz salīdzinājumam izmantot tikai tās lidostas, kuras atrodas tajā pašā aptvēruma teritorijā, kurā atrodas vērtējamā lidosta.

⁽²³⁾ Lidostas pakalpojumu līgums starp *Ryanair* un FZG, 2008. gada 22. septembris, 3. iedaļa.

(146) *Oxera* uzsvēra, ka tirgus atsaucēs cenas, kas iegūtas salīdzinājuma lidostās, neietekmē valsts atbalsts, kas piešķirts apkārt esošajām lidostām. Tādējādi ir iespējams droši noteikt tirgus standarta vērtību attiecībā uz TED kritērijiem,

(147) jo:

- a) salīdzinošo analīzi plaši izmanto TED kritērijiem citās jomās papildus valsts atbalsta jomai;
- b) uzņēmumi cits cita lēmumus par cenām savstarpēji ietekmē tikai tiktāl, ciktāl to produkti ir savstarpēji aizstājami vai papildinoši;
- c) lidostas, kas atrodas vienā un tajā pašā aptvēruma teritorijā, ne vienmēr savstarpēji konkurē, un salīdzinājuma lidostas, kas minētas iesniegtajos ziņojumos, saskaras tikai ar ierobežotu konkurenci no valsts lidostām to attiecīgajās aptvēruma teritorijās (mazāk nekā 1/3 komerciālo lidostu, kas atrodas salīdzinājuma lidostu aptvēruma teritorijās, pilnībā pieder valstij, un nevienai no tām netika piemērota valsts atbalsta izmeklēšana (2013. gada aprīlī));
- d) pat tad, ja šīs salīdzinājuma lidostas saskaras ar valsts lidostu konkurenci tajā pašā aptvēruma teritorijā, var būt iemesli uzskatīt, ka to rīcība atbilst TED principam (piemēram, kad privātajam sektoram pieder būtiska daļa vai kad lidostu apsaimnieko privātzņēmums);
- e) TED kritērijam atbilstošas lidostas nenoteiks cenas, kas ir zemākas par papildizmaksām.

Oxera 2. piezīme – Principi, kas ir pamatā rentabilitātes analīzei attiecībā uz TED kritērijiem. Valsts atbalsta lietas, kas saistītas ar Ryanair – piezīme, kuru Oxera sagatavoja Ryanair vajadzībām, 2013. gada 9. aprīlis

(148) *Oxera* apgalvoja, ka rentabilitātes analīze, ko tas veicis savos Komisijai iesniegtajos ziņojumos, atbilst principiem, ko piemērotu racionāls privātā sektora ieguldītājs, un atspoguļo pieeju, kas acīmredzami izriet no iepriekšējiem Komisijas lēmumiem.

(149) Rentabilitātes analīzes pamatā ir šādi principi:

- a) novērtējums tiek veikts pakāpeniski;
- b) *ex ante* uzņēmējdarbības plāns nav obligāts;
- c) ja lidosta nav noslogota, "vienotās kases" pieeja ir piemērota cenu noteikšanas metode;
- d) jāņem vērā tikai tie ieņēmumi, kas saistīti ar darbojošās lidostas saimniecisko darbību;
- e) jāņem vērā līguma kopējais ilgums, tostarp tā pagarinājumi;
- f) nākotnes finanšu plūsmas jādiskontē, lai novērtētu līgumu rentabilitāti;
- g) ar *Ryanair* noslēgto līgumu radītā papildu rentabilitāte lidostām jānovērtē, pamatojoties uz aplēsēm par iekšējo peļņas normu vai neto pašreizējās vērtības (NPV) pasākumiem.

Analīze, ko veicis profesors Damien P. McLoughlin – Brand building: why and how small brands should invest in marketing, pēc Ryanair pasūtījuma, 2013. gada 10. aprīlis

(150) Dokumenta mērķis bija izklāstīt komerciālos apsvērumus, ar kuriem pamatoti reģionālo lidostu lēmumi pirkt reklāmu tīmekļa vietnē *Ryanair.com* no AMS.

(151) Dokumentā bija norādīts, ka ir liels skaits ļoti spēcīgu, labi zināmu un regulāri izmantotu lidostu. Vājākiem konkurentiem ir jāpārvar nemainīgie patērētāju pirkšanas paradumi, lai varētu paplašināt savu uzņēmējdarbību. Mazākām reģionālajām lidostām jāatrod veids, kā pastāvīgi nodot vēstījumu par savu zīmolu pēc iespējas plašākai auditorijai. Tradicionālajiem tirgvedības komunikācijas veidiem nepieciešami izdevumi, kas pārsniedz to resursus.

Oxera 3. un 4. piezīme – Kā jāvērtē līgumi ar AMS, veicot rentabilitātes analīzi tirgus ekonomikas dalībnieka kritērija ietvaros? – 2014. gada 17. un 31. janvāris

- (152) *Ryanair* iesniedza vēl citus ziņojumus, ko sagatavojis tās konsultantuzņēmums *Oxera*. Minētajos ziņojumos *Oxera* aplūkoja principus, kas, kā norādījusi aviokompānija, būtu jāņem vērā TED kritērija piemērošanā, veicot rentabilitātes analīzi par lidostas pakalpojumu līgumiem, kuri noslēgti starp *Ryanair* un lidostām, no vienas puses, un tirgvedības pakalpojumu līgumiem, kuri noslēgti starp AMS un tām pašām lidostām, no otras puses ⁽²⁴⁾. *Ryanair* uzsvēra, ka minētie ziņojumi nekādā veidā nemaina tās iepriekš izklāstīto nostāju, ka lidostas pakalpojumu līgumi un tirgvedības pakalpojumu līgumi būtu jāanalizē saskaņā ar atsevišķiem TED kritērijiem.
- (153) Ziņojumos bija norādīts, ka AMS gūtā peļņa būtu jāiekļauj kā ieņēmumi kopējā rentabilitātes analizē, savukārt AMS izdevumi būtu jāiekļauj izmaksās. Ziņojumos bija ierosināts šajā nolūkā piemērot uz naudas plūsmu balstītu metodiku kopējās rentabilitātes analīzes veikšanai; tas nozīmē, ka lidostu izdevumus saistībā ar AMS varētu uzskatīt par pamatdarbības papildu izmaksām.
- (154) Ziņojumos bija uzsvērts, ka tirgvedības darbības veicina zīmola vērtības radīšanu un saglabāšanu, un tas savukārt palīdz radīt ietekmi un ieguvumus ne vien līguma darbības laikā, bet arī pēc tā darbības beigām. Tas jo īpaši attiektos uz gadījumu, kad tā iemesla dēļ, ka *Ryanair* ir noslēgusi līgumu ar šo lidostu, lidostā darbību sāktu arī citas aviokompānijas, kas savukārt veicinātu lielāka veikalu skaita ierīkošanu lidostā un tādējādi radītu vairāk ar aviāciju saistītu ieņēmumu lidostai. Kā norādīja *Ryanair*, ja Komisija veic kopēju rentabilitātes analīzi, šādi ieguvumi ir jāņem vērā, uzskatot AMS izdevumus par pamatdarbības papildu izmaksām, no kurām atskaitīti ASM maksājumi.
- (155) Turklāt *Ryanair* uzskata, ka prognozētajā papildu peļņā lidostas pakalpojumu līguma darbības beigās būtu jāiekļauj galīgā vērtība, lai ņemtu vērā pēc līguma darbības beigām radīto vērtību. Galīgo vērtību varētu pielāgot, pamatojoties uz “atjaunošanas” iespējamību, ar ko izsaka cerību, ka peļņa tiks gūta arī pēc tam, kad būs beidzies līgums ar *Ryanair*, vai ja ar citām aviokompānijām tiks panākta vienošanās par līdzīgiem nosacījumiem. *Ryanair* uzskatīja, ka tad būtu iespējams aprēķināt zemāku robežvērtību ieguvumiem, ko rada abi līgumi – līgums ar AMS un lidostas pakalpojumu līgums – kopā, tādējādi atspoguļojot neskaidrības par papildu peļņu pēc lidostas pakalpojumu līguma darbības beigām.
- (156) Lai papildinātu šo pieeju, ziņojumos bija ietverta to pētījumu rezultātu sintēze, kuri veikti attiecībā uz tirgvedības ietekmi uz zīmola vērtību. Minētajos pētījumos ir atzīts, ka tirgvedība var atbalstīt zīmola vērtību un var palīdzēt veidot klientu bāzi. Saskaņā ar iepriekš minētajiem ziņojumiem lidostas gadījumā tirgvedība tīmekļa vietnē *Ryanair.com* īpaši palielina zīmola pamanāmību. Ziņojumos bija arī norādīts, ka jo īpaši mazākas reģionālās lidostas, kas vēlas palielināt savu gaisa satiksmi, var palielināt sava zīmola vērtību, noslēdzot tirgvedības pakalpojumu līgumus ar AMS.
- (157) Visbeidzot, ziņojumos bija norādīts, ka priekšroka jādod nevis kapitalizācijas pieejai, bet uz naudas plūsmu balstītai pieejai, kurā AMS sniegto tirgvedības pakalpojumu izmaksas tiktu uzskatītas par nemateriāla aktīva (tas ir, zīmola vērtības) kapitāla izdevumiem ⁽²⁵⁾. Kapitalizācijas pieejā tiktu ņemta vērā tikai tā tirgvedības izdevumu daļa, kas ir attiecināma uz lidostas nemateriālajiem aktīviem. Tirgvedības izdevumi tiktu uzskatīti par kapitāla izdevumiem nemateriālā aktīvā, un tad tiem tiktu piemērots vērtības samazinājums visā līguma darbības laikā, ņemot vērā atlikušo vērtību paredzētajā lidostas pakalpojumu līguma izbeigšanas brīdī. Šajā pieejā netiktu ņemta vērā papildu peļņa, ko radītu lidostas pakalpojumu līguma noslēgšana ar *Ryanair*, un arī nemateriālā aktīva vērtību ir grūti aprēķināt zīmola izdevumu un aktīva izmantošanas ilguma dēļ. Naudas plūsmas metode ir piemērotāka nekā kapitalizācijas pieeja, jo kapitalizācijas pieejā netiktu ņemti vērā paredzamie pozitīvie ieguvumi, kas radīsies lidostai, parakstot lidostas pakalpojumu līgumu ar *Ryanair*.

⁽²⁴⁾ *Oxera*, “Kā jāvērtē līgumi ar AMS, veicot rentabilitātes analīzi tirgus ekonomikas dalībnieka kritērija ietvaros?”, sagatavots pēc *Ryanair* pasūtījuma, 2014. gada 17. janvārī.

⁽²⁵⁾ *Oxera*, “Kā jāvērtē līgumi ar AMS, veicot rentabilitātes analīzi tirgus ekonomikas dalībnieka kritērija ietvaros? – Praktiskā piemērošana” sagatavots pēc *Ryanair* pasūtījuma, 2014. gada 31. janvāris.

5.1.2. TIRGVEDĪBAS PAKALPOJUMU LĪGUMI

- (158) *Ryanair* uzsvēra, ka AMS tirgvedības pakalpojumu līgumi un *Ryanair* līgumi ar lidostām ir atsevišķi līgumi un būtu jāvērtē atsevišķi, jo AMS un lidostas nevar uzskatīt par vienu labuma guvēju. Līgumi tika apspriesti atsevišķi, tie attiecas uz dažādiem pakalpojumiem, un tiem nav nekādas saistības, kas pamatotu to kā iespējama vienota valsts atbalsta pasākuma novērtēšanu. Tirgvedības pakalpojumu līguma slēgšana ar AMS nav nosacījums *Ryanair* lidojumu veikšanai maršrutos uz lidostu un no tās. *Ryanair* uzsvēra, ka AMS tirgvedības pakalpojumu līgums tika noslēgts ar ministriju, kas ir lidostas līdzīpašniece, un tas radīja labumu lidostai, bet tā mērķis nebija uzlabot noslodzes koeficientu vai ienesīgumu *Ryanair* maršrutos.
- (159) Attiecībā uz tirgvedības vērtību *Ryanair* apgalvoja, ka reklāmas telpa *Ryanair* tīmekļa vietnē ir maza, bet pieprasījums pēc šīs vietas ir augsts – arī no citiem uzņēmumiem, ne tikai lidostām. Kā norādīja *Ryanair*, pat “vecās” aviokompānijas sāk apzināties savu tīmekļa vietņu vērtību no tirgvedības un reklāmas viedokļa. *Ryanair* piebilda, ka lidostas izvēlas veidot zīmolu, reklamējoties tīmekļa vietnē *Ryanair.com* vai citu aviokompāniju tīmekļa vietnēs. *Ryanair* arī norādīja, ka šāda uzlabota zīmola atpazīstamība var radīt labumu lidostām vairākos savstarpēji pastiprinošos un papildinošos veidos. Cveibrikenes lidosta nav ne tuvu tik starptautiski pazīstama kā Parīzes lidosta vai Hītrovas lidosta, tāpēc tai ir jāiegulda reklāmā, lai uzlabotu sava zīmola atpazīstamību un maksimāli palielinātu ielidojošo pasažieru skaitu. *Ryanair* secināja, ka federālajai zemei bija divkārsa motivācija noslēgt tirgvedības pakalpojumu līgumu ar AMS – pirmkārt, tīri komerciāla motivācija kā Cveibrikenes lidosta ekspluatanta 50 % kapitāla daļu līdzīpašniecei, un, otrkārt, līguma slēgšana bija daļa no tās uzdevuma veicināt tūrisma un uzņēmējdarbības iespējas federālajā zemē. Tāpēc *Ryanair* uzskata, ka federālā zeme pirka vērtīgus tirgvedības pakalpojumus par tirgus cenu.

5.2. AIRPORT MARKETING SERVICES (AMS)

- (160) AMS norādīja, ka Komisijai pretēji lēmumā par procedūras sākšanu norādītajam FZG līgumu ar *Ryanair* un federālās zemes tirgvedības pakalpojumu līgumu ar AMS vajadzētu uzskatīt nevis par saistītiem, bet gan par diviem atsevišķiem komercdarījumiem. AMS norādīja, ka tas ir *Ryanair* meitasuzņēmums ar savu noteiktu komerciālo mērķi un tika izveidots, lai attīstītu *Ryanair* pamatdarbībā neiekļautu darbības jomu. AMS precizēja, ka *Ryanair* to izmanto kā starpnieku, lai pārdotu reklāmas vietu savā tīmekļa vietnē. AMS arī norādīja, ka principā AMS tirgvedības pakalpojumu līgumi ar lidostām ir apspriesti un noslēgti atsevišķi no *Ryanair* līgumiem ar tām pašām lidostām. AMS apgalvoja, ka līgums starp AMS un federālo zemi nerada priekšrocību *Ryanair*; *Ryanair* neliek saviem partneriem noslēgt tirgvedības pakalpojumu līgumus ar AMS, un *Ryanair* darbība ir kopumā tāda pati maršrutos uz lidostām, kas noslēgušas tirgvedības pakalpojumu līgumu ar AMS, un lidostām, kas nav noslēgušas šādu līgumu.
- (161) AMS arī norādīja, ka, pērkot tirgvedības pakalpojumus, FZG rīkojās atbilstoši TED principam, jo reklamēšanās tīmekļa vietnē *Ryanair.com* rada augstu reālo vērtību federālajai zemei, un ka AMS noteiktā cena bija šo pakalpojumu tirgus cena. AMS apgalvoja, ka cenas, par kādām AMS piedāvā reklāmas vietu, un apjomi, kādos tā tiek pirkti, nerada diskrimināciju starp publiskiem un privātiem reklamdevējiem. AMS arī norādīja, ka tiek uzskatīts, ka publiskās un privātās struktūras konkurē par piekļuvi ierobežotajai reklāmas vietai tīmekļa vietnē *Ryanair.com*. AMS uzskata, ka tas nozīmē, ka AMS vienošanās ar valsts lidostām nevar ietvert valsts atbalstu, jo AMS varētu arī vienkārši pārdot vietu tīmekļa vietnē privātam uzņēmumam par salīdzināmu cenu.
- (162) AMS arī uzsvēra, ka mazai reģionālai lidostai ir loģiski pirkt tirgvedības pakalpojumus no AMS. AMS apgalvoja, ka šādām lidostām parasti ir jāpalielina sava zīmola atpazīstamība un ka reklāma aviokompānijas tīmekļa vietnē var palielināt rentablāku ārvalstu pasažieru skaitu (ārvalstu pasažieri nodrošina lielākus ar aviāciju nesaistītus ieņēmumus nekā izlidojošie pasažieri, kas ir no tā paša reģiona, kurā atrodas lidosta). AMS uzsvēra, ka federālā zeme rīkojās ne tikai kā lidostas ekspluatanta līdzīpašnieks, kas ir tieši ieinteresēts sava zīmola tēla uzlabošanā un ieņēmumu palielināšanā, bet arī kā iestāde, kam uzticēts uzdevums veicināt tūrisma un uzņēmējdarbības iespējas Reinzelmes-Pfalcas federālajā zemē, izmantojot dažādus līdzekļus, tostarp jo īpaši reklāmu.

5.3. GERMANWINGS

- (163) Pirmkārt, *Germanwings* īsi paskaidroja, kāpēc tā nolēma sākt lidojumu veikšanu no Cveibrienes. Tā norādīja, ka tā izvēlējusies Cveibrieni, nevis Zārbrieni, jo Cveibrienē ir labāks skrejceļš – skrejceļa topogrāfija Zārbrienē ir sarežģīta. Tā arī paskaidro, ka 2006. gadā, kad *Germanwings* nolēma veikt lidojumus no Cveibrienes, Cveibriene bija labāk aprikota instrumentālās nosēšanās vajadzībām (CAT sistēma), kā arī lidojuma ilgums līdz Berlīnei bija nedaudz īsāks. *Germanwings* apgalvoja, ka Berlīnes maršruta nerentabilitātes dēļ tā 2011. gadā nolēma pārtraukt lidojumu veikšanu no Cveibrienes.
- (164) *Germanwings* vispirms apgalvoja, ka tās līgumi, kas noslēgti ar FZG, neietver valsts atbalstu, jo tie nav piedēvējami valstij. Aviokompānija norādīja, ka dažādie politiķu sniegtie paziņojumi presei nevar būt pierādījums, ka valsts bijusi iesaistīta minēto līgumu apspriešanā vai noslēgšanā, un ka pienākums nodrošināt, lai uzraudzības iestāde apstiprina cenrādi atbilstoši *LuftVZO* 43.a pantam, neattiecas uz individuāliem līgumiem.
- (165) Otrkārt, *Germanwings* apgalvoja, ka, noslēdzot dažādos līgumus, FZG rīkojās kā TED. Tā uzsvēra, ka TED princips neparedz, ka ieguldītājs nedrīkst radīt zaudējumus īstermiņā, bet gan nosaka, ka šāda rīcība var būt normāla uzņēmējdarbības stratēģija, ko izmanto, lai nodrošinātu rentabilitāti vidēji ilgā līdz ilgā termiņā. Pieņemums, kas, pēc *Germanwings* domām, ir atspoguļots lēmumā par procedūras sākšanu, proti, ka lidosta nevar piemērot maksas, kas nesedz tās izmaksas, izriet no Līguma 102. panta un ir piemērojams tikai pretmonopola pasākumu kontekstā, tāpēc tas nebūtu jāpiemēro valsts atbalsta gadījumos.

5.4. TUIFly

- (166) *TUIFly* vispirms paskaidroja, kāpēc tā pārcēla savas darbības no Zārbrienes lidostas uz Cveibrienes lidostu. *TUIFly* norādīja, ka tā pārcēlās uz Cveibrienes lidostu, jo tai bija bažas par drošību Zārbrienes lidostā. *TUIFly* apgalvoja, ka sliktos laikapstākļos Zārbrienes lidostas infrastruktūras un topogrāfisko iezīmju dēļ pilnībā noslogoti B737-800 tipa *TUIFly* gaisa kuģi nevarēja pienācīgi nosēties lidostā, tāpēc lidmašīnām bija jāmaina kurss uz Cveibrienes lidostu, pat pirms bija sākta komercdarbība. Kā norādīja *TUIFly*, šāda novirzīšana ne tikai izraisīja kavēšanos un neērtības pasažieriem, bet arī bija saistīta ar papildu izmaksām un organizatoriskām problēmām aviokompānijai. *TUIFly* apgalvoja, ka būtisko drošības problēmu dēļ Zārbrienes lidostā tās darbības minētajā lidostā kļuva nerentablas un pārcelšanās uz Cveibrienes lidostu kļuva nenovēršama. Aviokompānija arī norādīja, ka īsā skrejceļa dēļ Zārbrienē dažas pilnībā noslogotas lidmašīnas nevarēja pacelties, tāpēc lidmašīnām, kas veica vidēji garus lidojumus (piemēram, uz Kanāriju Salām), pārcelšanās bija jāveic ar pustukšām tvertņēm un bija jānolaižas Spānijā vai Portugālē, lai veiktu atkārtotu uzpildi.
- (167) *TUIFly* apgalvoja, ka līgumā, ko tā noslēdza ar FZG, nebija ietverts valsts atbalsts un ka *TUIFly* maksātās maksas atbilda tirgus likmēm. Tā norādīja, ka apstākļi Cveibrienes lidostā un apkārtnē esošajā reģionā ir tādi, ka, lai aviokompānija varētu rentabli veikt lidojumus no Cveibrienes, ir nepieciešamas zemas lidostas maksas. *TUIFly* jo īpaši atsaucās uz pasažieru infrastruktūras stāvokli Cveibrienes lidostā, tāda atbilstoša sabiedriskā transporta (dzelzceļa) trūkumu, kas paredzēts pasažieru nogādāšanai uz lidostu un no tās, lidostas atrašanās vietu reģionā, kurā ir zema pirktpēja, sākotnēji sliktu skrejceļa stāvokli, apkāpnes izmitināšanas nodrošinājuma neesamību utt. *TUIFly* arī norādīja, ka atšķirībā no Zārbrienes lidostas (vai jebkuras citas lidostas, kurā darbojas *TUIFly*) Cveibrienes lidostai nav "muitas lidostas" statusa, tāpēc *TUIFly* ir jāmaksā muitas nodeva, kas ir no EUR [...] līdz EUR [...] par lidojumu. Kā norādīja *TUIFly*, tas rada papildu izmaksas aptuveni EUR [...] uz vienu pasažieri un palielina *TUIFly* kopējās pamatdarbības izmaksas par vairāk nekā EUR [...] gadā.

6. VĀCIJAS PIEZĪMES PAR TREŠO PERSONU PIEZĪMĒM

6.1. PIEZĪMES PAR RYANAIR PIEZĪMĒM

- (168) Vācija atzinīgi novērtēja to, ka *Ryanair* savās piezīmēs piekrīt Vācijas nostājai, ka ne Cveibrienes lidosta, ne aviokompānijas, kas veic lidojumus no Cveibrienes, nav saņēmušas valsts atbalstu. Tā arī piekrita, ka līgums starp Reinzenes-Pfalcas federālo zemi un AMS ir jāvērtē atsevišķi no līguma starp FZG un *Ryanair*, ka pirmais minētais līgums radīja reālu vērtību federālajai zemei un ka tas tika noslēgts par tirgus cenu. Vācija īpaši uzsvēra tūrisma nozīmīgumu reģionam, apgalvojot, ka ar AMS noslēgtā līguma mērķis bija veicināt tūrisma.

6.2. PIEZĪMES PAR AMS PIEZĪMĒM

- (169) Tā kā AMS piekrita Vācijas nostājai, ka līgums starp AMS un Reinzemes-Pfalcas federālo zemi neietvēra valsts atbalstu, Vācija atturējās sniegt sīkākas piezīmes par individuāliem argumentiem.

6.3. PIEZĪMES PAR GERMANWINGS PIEZĪMĒM

- (170) Vācija, atbildot uz *Germanwings* argumentiem, tikai sniedza piezīmes par vairākiem faktiem, uz kuriem atsaucās *Germanwings*. Tā īpaši uzsvēra, ka pretēji *Germanwings* norādītajam starp Cveibrikeni un Zārbrikeni nebija konkurences, bet abas lidostas vienmēr ir uzskatījušas sevi par savstarpēji papildinošām. Vācija apgalvoja, ka aviokompānijas izvēle par labu kādai lidostai ir konkrētās aviokompānijas stratēģiska lēmuma rezultāts, par ko Vācija nevar izteikties.

7. NOVĒRTĒJUMS

- (171) Saskaņā ar Līguma 107. panta 1. punktu “[...] ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.”
- (172) Līguma 107. panta 1. punktā noteiktie kritēriji ir kumulatīvi. Tāpēc, lai noteiktu, vai attiecīgais pasākums ir atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē, jābūt izpildītiem visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem, proti:
- a) atbalstu piešķir valsts vai arī tas tiek piešķirts no valsts līdzekļiem;
 - b) tas dod priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai;
 - c) atbalsts rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus; un
 - d) ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.

7.1. REINZEMES-PFALCAS FEDERĀLĀS ZEMES/ZEF PUBLISKAIS FINANSĒJUMS CVEIBRIKENES LIDOSTAI

7.1.1. ATBALSTA ESĪBA

7.1.1.1. Saimnieciskā darbība un jēdziens “uzņēmums”

- (173) Saskaņā ar iedibināto judikatūru Komisijai vispirms jānosaka, vai FGAZ un FZG ir uzņēmumi Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē. Jēdziens “uzņēmums” aptver jebkuru vienību, kas ir iesaistīta saimnieciskā darbībā, neatkarīgi no tās juridiskā statusa un veida, kādā tā tiek finansēta⁽²⁶⁾. Saimnieciskā darbība ir jebkura darbība, kas ietver preču vai pakalpojumu piedāvāšanu konkrētajā tirgū⁽²⁷⁾.
- (174) Tiesa spriedumā Leipziger-Halles lidostas lietā apstiprināja, ka lidostas ekspluatācija komerciāliem nolūkiem un lidostas infrastruktūras būvniecība ir saimnieciska darbība⁽²⁸⁾. Lidostas ekspluatants, kas sāk saimniecisko darbību, piedāvājot lidostas pakalpojumus par atlīdzību, neatkarīgi no tā juridiskā statusa vai finansējuma veida ir uzskatāms par uzņēmumu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē, un tāpēc Līguma noteikumus par valsts atbalstu var piemērot priekšrocībai, kuru minētajam lidostas ekspluatantam piešķir valsts vai no valsts līdzekļiem⁽²⁹⁾.

⁽²⁶⁾ Spriedumi lietās C-35/96 Komisija/Itālija (*Recueil* 1998, I-3851. lpp.), C-41/90 Höfner un Elser (*Recueil* 1991, I-1979. lpp.), C-244/94 Fédération Française des Sociétés d'Assurances/Ministère de l'Agriculture et de la Pêche (*Recueil* 1995, I-4013. lpp.), C-55/96 Job Centre (*Recueil* 1997, I-7119. lpp.).

⁽²⁷⁾ Spriedums lietā 118/85 Komisija/Itālija (*Recueil* 1987, 2599. lpp.); spriedums lietā 35/96 Komisija/Itālija (*Recueil* 1998, I-3851. lpp.).

⁽²⁸⁾ Spriedums Leipziger-Halles lidostas lietā, jo īpaši 93. un 94. punkts, ko apstiprina spriedums lietā C-288/11 P Mitteldeutsche Flughafen un Flughafen Leipzig-Halle/Komisija (Krājums 2012), ECLI:EU:C:2012:821; sk. arī spriedumu lietā T-128/89 Aéroports de Paris/Komisija (*Recueil* 2000, II-3929. lpp.), ko apstiprina spriedums lietā C-82/01P Aéroports de Paris/Komisija (*Recueil* 2002, I-9297. lpp.) un lietā T-196/04 Ryanair/Komisija (“spriedums Charleroi lietā”) (*Recueil* 2008, II-3643. lpp.).

⁽²⁹⁾ Spriedums lietās C-159/91 un C-160/91 Poucet/AGV un Pistre/Cancave (*Recueil* 1993, I-637. lpp.).

- (175) Attiecībā uz brīdi, kad lidostas būvniecība un ekspluatācija kļuva par saimniecisku darbību, Komisija atgādina, ka pakāpeniskā tirgus konjunktūras attīstība lidostu jomā neļauj noteikt precīzu datumu. Tomēr Eiropas Savienības Tiesa ir atzinusi pārmaiņas lidostu darbībā, un Vispārējā tiesa spriedumā Leipcigas-Halles lidostas lietā nosprieda, ka no 2000. gada vairs nevar izslēgt valsts atbalsta noteikumu piemērošanu lidostu infrastruktūras finansēšanai. Tādējādi kopš datuma, kurā pieņemts spriedums *Aéroports de Paris* lietā (2000. gada 12. decembris) ⁽³⁰⁾, lidostas infrastruktūras ekspluatācija un būvniecība ir jāuzskata par saimniecisku darbību, uz kuru attiecas valsts atbalsta pārbaude.

Viena saimnieciska vienība

- (176) Pirms FGAZ un FZG darbību veida izvērtēšanas Komisija tomēr atgādina, ka abus šos atsevišķos tiesību subjektus var uzskatīt par vienu saimniecisku vienību valsts atbalsta noteikumu piemērošanas nolūkā. Attiecīgo saimniecisko vienību tad uzskata par attiecīgo uzņēmumu.
- (177) Kā ir nospriedusi Tiesa, “[u]zņēmuma jēdziens konkurences tiesībās ir jāsaprot kā ekonomiskas [saimnieciskas] vienības apzīmējums [...], kaut arī juridiski šī ekonomiskā vienība sastāv no vairākām fiziskām vai juridiskām personām” ⁽³¹⁾. Šajā saistībā Tiesa ir lēmusi, ka ar zināmiem nosacījumiem var uzskatīt, ka saimniecisko darbību vairāki subjekti veic kopīgi, tādējādi veidojot vienu saimniecisku vienību ⁽³²⁾.
- (178) Lai noteiktu, vai vairāki subjekti veido saimniecisku vienību, Tiesa vērtē akciju kontrolpaketes vai funkcionālu, ekonomisku vai organizatorisku saikņu esību ⁽³³⁾.
- (179) Šajā gadījumā Komisija uzskata, ka FGAZ un FZG ir tik cieši saistīti, ka tie valsts atbalsta noteikumu nolūkos jāuzskata par vienu saimniecisku vienību. Vispirms jāatgādina, ka FZG ir FGAZ pilnībā piederošs meitasuzņēmums, tāpēc FGAZ ir pilnvaras kontrolēt FZG ar akcionāru sapulces starpniecību. Turklāt FGAZ un FZG savstarpēji saista arī PZ līgums, kas, kā norāda Vācija, nozīmē, ka atbilstoši Vācijas nodokļu tiesību aktiem abi šie subjekti ir uzskatāmi par vienu saimniecisku vienību. FZG Uzraudzības padomes locekļi saskaņā ar tā statūtiem vienmēr ir tie paši, kuri darbojas FGAZ Uzraudzības padomē. Abos uzņēmumos – FGAZ un FZG – vadību ieceļ attiecīgā uzraudzības padome (kas, kā norādīts, ir vienāda abiem subjektiem). Praksē visā attiecīgajā laikā [...] bija gan FGAZ, gan FZG rīkotājdirektors (tikai FZG, bet ne FGAZ, papildus bija iecelts arī otrais rīkotājdirektors). Tāpēc [...] kā FGAZ vienīgais rīkotājdirektors pārstāvēja FGAZ FZG akcionāru sapulcē, kur FGAZ bija vienīgais akcionārs.
- (180) Pieejamā informācija liecina, ka praksē svarīgi lēmumi par Cveibrikenes lidostu regulāri tiek pieņemti FGAZ līmenī, un pēc tam tiek sniegti norādījumi FZG. Šajā ziņā lietderīga ir Vācijas sniegtā informācija par lēmumu pieņemšanas procesu attiecībā uz skrejceļa modernizāciju 2008./2009. gadā. FGAZ Uzraudzības padome vispirms pieņēma lēmumu modernizēt skrejceļu. Tad FGAZ akcionāru sapulce deva rīkojumu FGAZ vadībai sasaukt FZG akcionāru sapulci. FGAZ vadība pārstāvēja FGAZ kā vienīgo akcionāru FZG akcionāru sapulcē un deva rīkojumu FZG vadībai īstenot FGAZ lēmumu par skrejceļa modernizāciju.
- (181) Visbeidzot, Komisija uzskata, ka saiknes starp FGAZ un FZG ir pietiekami ciešas, lai abus subjektus uzskatītu par vienu saimniecisku vienību. Jo īpaši FZG ir ekonomiski un juridiski pilnībā atkarīgs no FGAZ, un tam nav pašam savas komerciālās gribas. Tāpēc Savienības valsts atbalsta tiesību aktu piemērošanas nolūkā FGAZ/FZG ir viens uzņēmums.

⁽³⁰⁾ Spriedums Leipcigas-Halles lidostas lietā, 42. un 43. punkts.

⁽³¹⁾ Spriedums lietā C-170/83 *Hydrotherm* (*Recueil* 1984, I-2999. lpp., 11. punkts). Sk. arī spriedumu lietā T-137/02 *Pollmeier Malchow*/Komisija (*Recueil* 2004, II-3541. lpp., 50. punkts).

⁽³²⁾ To, vai saimnieciskā darbība tiek veikta kopīgi, parasti izvērtē, analizējot funkcionālu, ekonomisku un organizatorisku saikņu pastāvēšanu starp subjektiem. Sk., piemēram, spriedumu lietā C-480/09 P *AceaElectrabel Produzione SpA*/Komisija (Krājums 2010, I-13355. lpp., 47.–55. punkts) un spriedumu lietā C-222/04 *Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze SpA* un citi (Krājums 2006, I-289. lpp., 112. punkts).

⁽³³⁾ Spriedums lietā C-480/09 P *AceaElectrabel Produzione SpA*/Komisija (Krājums 2010, I-13355. lpp., 47.–55. punkts) un spriedums lietā C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze SpA* un citi (Krājums 2006, I-289. lpp., 112. punkts).

Saimnieciskā darbība

- (182) FGAZ/FZG ir iesaistīti Cveibrikenes lidostas būvniecībā, uzturēšanā un ekspluatācijā. FGAZ/FZG piedāvā lidostas pakalpojumus un no lietotājiem – komercaviācijas operatoriem, kā arī nekomerciālās vispārējās aviācijas lietotājiem – iekasē maksu par lidostas infrastruktūras izmantošanu, tādējādi komerciāli ekspluatējot infrastruktūru. Tāpēc saskaņā ar judikatūru, kas minēta 174. un 175. apsvērumā, jāsecina, ka FGAZ un FZG bija iesaistīti saimnieciskā darbībā, sākot no datuma, kad pieņemts spriedums *Aéroports de Paris* lietā (proti, 2000. gada 12. decembra).
- (183) Šajā saistībā Komisija uzsver, ka FGAZ/FZG saimnieciskā darbība netika sākta tikai līdz ar komercaviācijas lidojumu sākšanos Cveibrikenē 2006. gadā.
- (184) Pirmkārt, no Vācijas argumentiem ir saprotams, ka Cveibrikene jau iepriekš bija neveiksmīgi centusies piesaistīt lidostai komercaviāciju, tādējādi izrādot vēlmi ienākt šajā tirgū.
- (185) Otrkārt, ja apgalvo, ka lidostas būvniecība un ekspluatācija ir saimnieciska darbība tikai tad, kad ir veiksmīgi piesaistīta komercaviācija, var tikt izdarīti nepieņemami secinājumi – nav iemesla nošķirt sagatavošanās darbību infrastruktūras būvniecībai vai paplašināšanai no tās vēlākas komerciālas izmantošanas. Attīstības darbības veids jānosaka atkarībā no tā, vai uzbūvētās infrastruktūras vēlāka izmantošana ir saimnieciska darbība ⁽³⁴⁾. Spriedumā *Leipzigas-Halles lidostas lietā* Vispārējā tiesa precizēja, ka lidostas ekspluatācija ir saimnieciska darbība un lidostas infrastruktūras būvniecība ir neatņemama tās daļa.
- (186) Visbeidzot jānorāda, ka arī lidostas pakalpojumu piedāvāšana vispārējās aviācijas mērķiem ir saimnieciska darbība. Tas pats attiecas uz lidostas pakalpojumu sniegšanu militāriem lietotājiem pret atlīdzību ⁽³⁵⁾. Tāpēc FGAZ/FZG jau bija iesaistīti saimnieciskā darbībā pirms 2006. gada.
- (187) Tāpēc tiek secināts, ka, sākot no 2000. gada 12. decembra, FGAZ/FZG bija iesaistīti saimnieciskā darbībā un kā viena saimnieciska vienība ir uzskatāmi par uzņēmumu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē.

Sabiedriskās kārtības joma

- (188) Kaut arī FGAZ/FZG ir jāuzskata par uzņēmumu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē, jāatgādina, ka ne vienmēr visas lidostas īpašnieka un ekspluatanta darbības ir saimnieciskas darbības ⁽³⁶⁾.
- (189) Tiesa ⁽³⁷⁾ ir lēmusi, ka darbības, par kurām parasti ir atbildīga valsts, īstenojot savas oficiālās pilnvaras kā publiska iestāde, nav saimnieciskas darbības un uz tām neattiecas valsts atbalsta noteikumi. Šādas darbības var būt, piemēram, drošība, gaisa satiksmes kontrole, policija, muiža u. c. Šo darbību finansēšana ir stingri jāierobežo, lai tā attiektos tikai uz tādu izmaksu kompensāciju, kuras rodas šo darbību rezultātā, un lai to nevarētu izmantot citu saimniecisku darbību finansēšanai ⁽³⁸⁾.
- (190) Tāpēc finansējums, kas paredzēts sabiedriskās kārtības jomā ietilpstošām darbībām vai infrastruktūrai, kura kopumā ir tieši saistīta ar šādām darbībām, nav valsts atbalsts ⁽³⁹⁾. Lidostā tādas darbības kā gaisa satiksmes kontrole, policijas darbības, muiža, ugunsdzēsība, darbības, kas nepieciešamas, lai aizsargātu civilo aviāciju no nelikumīgas iejaukšanās darbībām, un ieguldījumi saistībā ar minēto darbību veikšanai nepieciešamo infrastruktūru un iekārtām parasti netiek uzskatīti par saimniecisku darbību ⁽⁴⁰⁾.

⁽³⁴⁾ Spriedums *Leipzigas-Halles lidostas lietā*, 95. punkts. Pēc analogijas sk. arī spriedumu lietā C-205/03 P *FENIN/Komisija* (Krājums 2006, I-6295. lpp., 26. punkts).

⁽³⁵⁾ Sk. FGAZ Uzraudzības padomes 2006. gada 2. oktobra protokolu, kurā norādīts, ka lidosta saņem atlīdzību par pakalpojumu piedāvāšanu militāriem lietotājiem.

⁽³⁶⁾ Spriedums lietā C-364/92 *SAT Fluggesellschaft/Eurocontrol* (Recueil 1994, I-43. lpp.).

⁽³⁷⁾ Spriedums lietā C-118/85 *Komisija/Itālija* (Recueil 1987, 2599. lpp., 7. un 8. punkts) un spriedums lietā C-30/87 *Bodson/Pompes funèbres des régions libérées* (Recueil 1988, 2479. lpp., 18. punkts).

⁽³⁸⁾ Spriedums lietā C-343/95 *Cali & Figli/Servizi Ecologici Porto di Genova* (Recueil 1997, I-1547. lpp.), Komisijas 2003. gada 19. marta Lēmums N309/02, Komisijas 2002. gada 16. oktobra Lēmums N438/02 "Subsidijas ostu pārvaldēm valsts varas uzdevumu izpildei Beļģijas ostu nozarē" (OV C 284, 21.11.2002.).

⁽³⁹⁾ Komisijas 2003. gada 19. marta Lēmums N309/02.

⁽⁴⁰⁾ Sk. jo īpaši spriedumu lietā C-364/92 *SAT Fluggesellschaft/Eurocontrol* (Recueil 1994, I-43. lpp., 30. punkts) un spriedumu lietā C-113/07 P *Selex Sistemi Integrati/Komisija* (Krājums 2009, I-2207. lpp., 71. punkts).

- (191) Tomēr publiskais finansējums darbībām, kas nav saimnieciskas darbības, bet ir cieši saistītas ar saimnieciskas darbības veikšanu, nedrīkst radīt nepamatotu diskrimināciju starp aviokompānijām un lidostu pārvaldniekiem. Saskaņā ar iedibināto judikatūru priekšrocības ir radītas, ja publiskās iestādes atbrīvo uzņēmumus no izmaksām, kas ir raksturīgas to saimnieciskajai darbībai ⁽⁴¹⁾. Tāpēc, ja attiecīgajā tiesību sistēmā aviokompānijas vai lidostu pārvaldnieki parasti sedz konkrētu pakalpojumu izmaksas, bet dažām aviokompānijām vai lidostu pārvaldniekiem, kas sniedz tos pašus pakalpojumus, nav jāsedz minētās izmaksas, pēdējās minētās aviokompānijas vai lidostu pārvaldnieki var iegūt priekšrocību pat tad, ja tiek uzskatīts, ka šie pakalpojumi paši par sevi nav saimnieciski pakalpojumi. Tāpēc jāveic lidostas ekspluatantam piemērojamā tiesiskā regulējuma analīze, lai novērtētu, vai saskaņā ar konkrēto tiesisko regulējumu lidostu pārvaldniekiem vai aviokompānijām ir jāsedz dažu tādu pakalpojumu sniegšanas izmaksas, kuri paši par sevi varētu nebūt saimnieciski pakalpojumi, bet attiecas uz saimniecisku darbību veikšanu.
- (192) Vācija norādīja, ka par izmaksām, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā, ir jāuzskata izmaksas, kas izriet no šādām darbībām (neatkarīgi no tā, vai tās ir ieguldījumu izmaksas vai pamatdarbības izmaksas): lidostas drošības pasākumi atbilstoši *Luftsicherheitsgesetz* (Lidojumu drošības likums, turpmāk "*LuftSiG*") 8. pantam, darbības drošības nodrošināšanas pasākumi, gaisa satiksmes vadības un lidojumu drošības pasākumi atbilstoši *Luftverkehrsgesetz* (Gaisa satiksmes likums, turpmāk "*LuftVG*") 27.c panta 2. punktam, meteoroloģiskie pakalpojumi un ugunsdzēsības pakalpojumi.
- (193) Komisija uzskata, ka pasākumus atbilstoši *LuftSiG* 8. pantam, pasākumus atbilstoši *LuftVG* 27.c panta 2. punktam (tostarp meteoroloģiskos pakalpojumus) un ugunsdzēsības pakalpojumus principā un saskaņā ar 195. apsvērumā un nākamajos apsvērumos veikto analīzi var uzskatīt par darbībām, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā.
- (194) Tomēr attiecībā uz pasākumiem, kas saistīti tikai ar darbības drošību, Komisija uzskata, ka lidostas drošas ekspluatācijas garantēšana ir normāla lidostas ekspluatācijas saimnieciskās darbības daļa ⁽⁴²⁾. Ņemot vērā atsevišķo darbību un izmaksu detalizētāku izskatīšanu, Komisija konstatē, ka pasākumi, kas paredzēti darbību drošības garantēšanai lidostā, nav uzskatāmi par sabiedriskās kārtības jomā ietilpstošām darbībām. Jebkuram uzņēmumam, kas vēlas ekspluatēt lidostu, ir jānodrošina tādu būvju kā skrejceļš un peroni drošība.
- (195) Saistībā ar tiesisko regulējumu Vācija ir norādījusi, ka attiecībā uz ugunsdzēsības pakalpojumiem nav tiesību normu, kas stingri paredz, ka šādas izmaksas jāsedz lidostas ekspluatantam. Turklāt Komisija norāda, ka ar ugunsdzēsības pakalpojumiem saistīto izmaksu atlīdzināšana ietilpst federālo zemju kompetencē un ka šīs izmaksas parasti atlīdzina attiecīgās reģionālās iestādes. Atlīdzināšana nedrīkst pārsniegt minēto izmaksu segšanai vajadzīgo summu.
- (196) Attiecībā uz gaisa satiksmes kontroli un meteoroloģiskajiem pakalpojumiem Komisija norāda, ka *LuftVG* 27.d un 27.f pantā paredzēts, ka ar *LuftVG* 27.c pantu saistītās izmaksas vairākām konkrētām lidostām sedz valsts. Lai gan Komisijai šajā gadījumā nav jāizlemj, vai minētais pants var radīt priekšrocību lidostām, kas gūst labumu no valsts finansējuma atbilstoši *LuftVG* 27.d un 27.f pantam, ir skaidrs, ka likums paredz, ka visām pārējām lidostām attiecīgās izmaksas jāsedz pašām. Ņemot vērā iepriekš minēto, izmaksas, kas saistītas ar gaisa satiksmes kontroli un meteoroloģiskajiem pakalpojumiem, jāuzskata par parastajām pamatdarbības izmaksām vismaz to lidostu gadījumā, uz kurām neattiecas *LuftVG* 27.d un 27.f pants.
- (197) Attiecībā uz pasākumiem atbilstīgi *LuftSiG* 8. pantam šķiet, ka Vācija uzskata, ka attiecīgās publiskās iestādes var segt visas izmaksas saistībā ar minētajā pantā paredzētajiem pasākumiem. Tomēr Komisija norāda, ka saskaņā ar *LuftSiG* 8. panta 3. punktu drīkst atlīdzināt tikai tās izmaksas, kas saistītas ar *LuftSiG* 8. panta 1. un 2. punktā uzskaitītajām darbībām nepieciešamo platību un telpu nodrošināšanu un uzturēšanu. Visas pārējās izmaksas jāsedz lidostas ekspluatantam. Tādējādi, ciktāl piešķirtais publiskais finansējums *FGAZ/FZG* atbrīvoja šo uzņēmumu no izmaksām, kas tam bija jāsedz atbilstīgi *LuftSiG* 8. panta 3. punktam, minētajam publiskajam finansējumam nepiemēro atbrīvojumu no pārbaudes atbilstoši Savienības valsts atbalsta noteikumiem.

⁽⁴¹⁾ Cita starpā sk. spriedumu lietā C-172/03 *Wolfgang Heiser/Finanzamt Innsbruck* (Krājums 2005, I-1627. lpp., 36. punkts) un tajā minēto judikatūru.

⁽⁴²⁾ Komisijas 2014. gada 20. februāra lēmums valsts atbalsta lietā SA.35847 (2012/N) – Čehijas Republika – Ostravas lidosta, vēl nav publicēts Oficiālajā Vēstnesī, 16. apsvērumus.

Secinājumi par sabiedriskās kārtības jomu

- (198) Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, Komisija uzskata, ka ir lietderīgi izdarīt konkrētākus secinājumus par ieguldījumu izmaksām un pamatdarbības izmaksām, kas, iespējams, ietilpst sabiedriskās kārtības jomā.
- (199) Attiecībā uz pamatdarbības izmaksām, kas radušās laikposmā no 2000. gada līdz 2009. gadam, Komisija atzīst, ka ar ugunsdzēsības pakalpojumiem tieši saistītās pamatdarbības izmaksas ir kvalificējamās kā sabiedriskās kārtības jomā ietilpstošās izmaksas, ciktāl šo izmaksu atlīdzināšana nepārsniedz konkrēto summu, kura vajadzīga minēto darbību veikšanai. Attiecībā uz pamatdarbības izmaksām, kuras saistītas ar pasākumiem, kas veikti saskaņā ar *LuftSiG* 8. pantu, Komisija uzskata, ka tikai tās izmaksas, par kurām lidostas ekspluatants ir tiesīgs saņemt atlīdzību atbilstīgi *LuftSiG* 8. panta 3. punktam, ir kvalificējamās kā sabiedriskās kārtības jomā ietilpstošās izmaksas. Attiecībā uz gaisa satiksmes vadības un lidojumu drošības pasākumiem, kā arī meteoroloģiskajiem pakalpojumiem atbilstoši *LuftVG* 27.c panta 2. punktam un ņemot vērā, ka Cveibrikene nav viena no lidostām, attiecībā uz kuru federālā valdība ir atzinusi atbilstošu vajadzību atbilstīgi *LuftVG* 27.d panta 1. punktam un 27.f panta 1. punktam, Komisija konstatē, ka pamatdarbības izmaksas, kas saistītas ar gaisa satiksmes vadības un lidojumu drošības pasākumiem, kā arī meteoroloģiskajiem pakalpojumiem, nav kvalificējamās kā sabiedriskās kārtības jomā ietilpstošās izmaksas. Arī pamatdarbības izmaksas, kas saistītas ar lidostas drošas ekspluatācijas nodrošināšanu, nav kvalificējamās kā sabiedriskās kārtības jomā ietilpstošās izmaksas.
- (200) Ņemot vērā ieguldījumus, kas veikti no 2000. gada līdz 2009. gadam, Komisija atzīst, ka ieguldījumi, kas tieši saistīti ar ugunsdzēsības pakalpojumiem, ir kvalificējami kā sabiedriskās kārtības jomā ietilpstoši izdevumi. Turklāt attiecīgās publiskās iestādes atlīdzināja šīs izmaksas tikai tiktāl, ciktāl tas bija nepieciešams to segšanai. Attiecībā uz ieguldījumiem, kuri saistīti ar pasākumiem, kas veikti saskaņā ar *LuftSiG* 8. pantu, Komisija uzskata, ka tikai tās izmaksas, par kurām lidostas ekspluatants ir tiesīgs saņemt atlīdzību atbilstīgi *LuftSiG* 8. panta 3. punktam, ir kvalificējamās kā sabiedriskās kārtības jomā ietilpstošās izmaksas. Attiecībā uz ieguldījumiem, kas saistīti ar gaisa satiksmes vadības un lidojumu drošības pasākumiem, kā arī meteoroloģiskajiem pakalpojumiem atbilstoši *LuftVG* 27.c panta 2. punktam un ņemot vērā, ka Cveibrikene nav viena no lidostām, attiecībā uz kuru federālā valdība ir atzinusi atbilstošu vajadzību atbilstīgi *LuftVG* 27.d un 27.f pantam, Komisija konstatē, ka ieguldījumi, kas saistīti ar gaisa satiksmes vadības un lidojumu drošības pasākumiem, kā arī meteoroloģiskajiem pakalpojumiem, nav kvalificējami kā sabiedriskās kārtības jomā ietilpstošās izmaksas. Arī ieguldījumi, kas saistīti ar lidostas drošas ekspluatācijas nodrošināšanu, nav kvalificējami kā sabiedriskās kārtības jomā ietilpstošās izmaksas. Tas jo īpaši nozīmē, ka ieguldījumi skrejceļa modernizācijā un pagarināšanā, kā arī aizsarguoguņu u. c. ietaišu ierīkošanā nav kvalificējami kā tādi, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā.
- (201) Jebkurā gadījumā neatkarīgi no tā, vai minētās izmaksas tiek juridiski klasificētas kā izmaksas, kas ietilpst vai neietilpst sabiedriskās kārtības jomā, ir pierādīts, ka tās ir jāsedz lidostas ekspluatantam atbilstoši piemērojamam tiesiskajam regulējumam. Tādējādi, ja šīs izmaksas jāsedz valstij, lidostas operators tiktu atbrīvots no izmaksām, kas parasti tam būtu jāsedz.

Saimnieciska darbība un izmantošana militāriem mērķiem

- (202) Komisija norāda, ka Cveibrikenes lidostu izmanto arī Vācijas un citi militārie spēki, tostarp mācībām, kaut arī Cveibrikenes lidosta nav militārs lidlauks, bet ir civila lidosta ⁽⁴³⁾.
- (203) Komisija uzskata, ka lidostas pakalpojumu sniegšana militāriem mērķiem, pat ja tos sniedz civilās lidostas, principā var būt darbība, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā. Tomēr nav skaidrs, ciktāl, pēc Vācijas ieskatiem, lidostai piešķirtais publiskais finansējums sedz tikai izmaksas, kas rodas, ar lidostas pakalpojumiem apmierinot militāro lietotāju vajadzības. Komisija norāda, ka jo īpaši attiecībā uz pamatdarbības izmaksām Vācija izmaksas, kas rodas militārās klātbūtnes dēļ, neiekļauj kā sabiedriskās kārtības jomā ietilpstošās izmaksas. Tas pats princips attiecas uz ieguldījumiem, attiecībā uz kuriem Vācija nenorāda, ka ieguldījumi attiecas tikai uz lidostas militārajiem lietotājiem.
- (204) Tomēr Vācija apgalvo, ka pastāvīgā lidostas izmantošana militāriem mērķiem ir viens no iemesliem, kāpēc ieguldījumi lidostas drošībā (skrejceļā u. c.) bija absolūti nepieciešami un kāpēc iespēja slēgt lidostu netika apsvērta.

⁽⁴³⁾ Cveibrikene nav norādīta Vācijas Militārās aeronavigācijas informācijas publikācijā (*MIL AIP Germany*), kurā ir ietverts visu Vācijas militāro lidostu saraksts.

- (205) Šajā saistībā Komisija norāda, ka Cveibrienes lidosta, šķiet, piedāvā lidostas pakalpojumus militāriem lietotājiem pret atlīdzību. FGAZ Uzraudzības padomes 2006. gada 2. oktobra protokolā ir fiksētas atkārtotas diskusijas par militārajām mācībām Cveibrienē. Vadība uzsver, ka viens no iemesliem, kāpēc tika atļautas šādas mācības, ir to radītie ieņēmumi, kas liecina, ka no FGAZ/FZG viedokļa lidostas pakalpojumu piedāvāšana militāriem lietotājiem ir saimnieciska darbība. Diskusijā ir arī aplūkots jautājums, vai FZG būtu nākotnē jāatļauj militāras mācības Cveibrienē, un tas nozīmē, ka FGAZ/FZG ziņā ir izlemt, vai apmierināt militāro lietotāju vajadzības.
- (206) Komisija arī uzskata, ka to, ka Vācija nav norādījusi konkrētas radušās izmaksas – ne kā ieguldījumu izmaksas, ne kā pamatdarbības izmaksas –, kas īpaši saistītas ar lidostas militārajiem lietotājiem, var uzskatīt par apliecinājumu tam, ka militārie lietotāji patiešām ir tikai viena no Cveibrienes lidostas klientu grupām.
- (207) Visbeidzot, Komisija lidostas pakalpojumu sniegšanu militāriem lietotājiem uzskata par saimniecisku darbību Cveibrienes lidostā, īpaši norādot uz to, ka nav identificētas izmaksas, kas individuāli saistītas ar militārās klātbūtnes esību Cveibrienes lidostā, un (daļēji) ekonomisko pamatojumu, ko minējuši FGAZ/FZG attiecībā uz militāro lietotāju vajadzību apmierināšanu.
- (208) Pat alternatīvā scenārija gadījumā, proti, ja Komisija būtu secinājusi, ka izmaksas, kas rodas militārās klātbūtnes dēļ, varētu segt valsts kā tādas, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā, tik un tā būtu jāņem vērā, ka nedrīkstētu pieļaut, ka publiskais finansējums lidostas nesaimnieciskās darbības veikšanai, proti, militāro lietotāju vajadzību apmierināšanai, izraisa lidostas saimniecisko darbību šķērssubsidēšanu. Jo īpaši ieguldījumus aktīvos, ko izmanto arī militārie lietotāji (skreļņi utt.), vai nemainīgās pamatdarbības izmaksas nebūtu iespējams uzskatīt par tādiem, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā.

7.1.1.2. Valsts līdzekļi un piedāvājuma valstij

- (209) Lai pasākumi tiktu uzskatīti par valsts atbalstu, tiem ir jābūt finansētiem no valsts līdzekļiem un lēmumam par pasākuma piešķiršanu ir jābūt piedāvājamam valstij.
- (210) Jēdziens “valsts atbalsts” ietver jebkuru priekšrocību, ko piešķir no valsts līdzekļiem pati valsts vai starpnieks valsts uzdevumā ⁽⁴⁴⁾. Līguma 107. panta piemērošanas nolūkā pašvaldību līdzekļi ir valsts līdzekļi ⁽⁴⁵⁾.
- (211) Šajā gadījumā attiecīgie pasākumi, proti, tiešo ieguldījumu dotācijas FZG un ikgadējā kapitāla iepludināšana par labu FGAZ/FZG, tika piešķirti tieši no pašvaldību budžeta. Ieguldījumu dotācijas piešķirā tieši Reinzenes-Pfalcas federālā zeme, savukārt kapitāla iepludināšanu līdzfinansēja federālā zeme un ZEF – vietēju publisku teritoriālu struktūru apvienība.
- (212) Tādējādi Komisija uzskata, ka ieguldījumi ir finansēti no valsts līdzekļiem un ir arī piedāvājami valstij.

7.1.1.3. Ekonomiska priekšrocība

- (213) Priekšrocība Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē ir ikviens saimnieciskais labums, ko uzņēmums nebūtu guvis parastos tirgus apstākļos, tas ir, bez valsts iejaukšanās ⁽⁴⁶⁾. Svarīga ir tikai pasākuma ietekme uz uzņēmumu, nevis valsts iejaukšanās iemesls vai mērķis ⁽⁴⁷⁾. Priekšrocība pastāv, ja valsts iejaukšanās rezultātā uzlabojas uzņēmuma finansiālais stāvoklis.
- (214) Turklāt Komisija atgādina, ka “kapitāls, ko valsts tieši vai netieši nodevusi uzņēmuma rīcībā tādos apstākļos, kas atbilst parastiem tirgus apstākļiem, nav atzīstams par valsts atbalstu” ⁽⁴⁸⁾. Šajā gadījumā, lai noteiktu, vai publiskais finansējums Cveibrienes lidostai piešķir FGAZ/FZG priekšrocību, ko uzņēmums nebūtu saņēmis parastos tirgus apstākļos, Komisijai ir jāsalīdzina to publisko iestāžu rīcība, kuras sniedza tiešo ieguldījumu dotācijas un kapitālieguldījumus, ar tāda tirgus ekonomikas dalībnieka (TED) rīcību, kura mērķis ir ilgtermiņa rentabilitātes perspektīvas ⁽⁴⁹⁾.

⁽⁴⁴⁾ Spriedums lietā C-482/99 Francija/Komisija (*Stardust Marine*) (Recueil 2002, I-4397. lpp.).

⁽⁴⁵⁾ Spriedums apvienotajās lietās T-267/08 un T-279/08 *Nord-Pas-de-Calais* (Krājums 2011), ECLI:EU:T:2011:209, 108. punkts).

⁽⁴⁶⁾ Spriedums lietā C-39/94 *Syndicat français de l'Express international (SFEI)* un citi/*La Poste* un citi (Recueil 1996, I-3547. lpp., 60. punkts) un spriedums lietā C-342/96 *Spānijas Karaliste/Eiropas Kopienų Komisija* (Recueil 1999, I-2459. lpp., 41. punkts).

⁽⁴⁷⁾ Spriedums lietā 173/73 *Itālijas Republika/Eiropas Kopienų Komisija* (Recueil 1974, 709. lpp., 13. punkts).

⁽⁴⁸⁾ Spriedums lietā C-482/99 Francija/Komisija (*Stardust Marine*) (Recueil 2002, I-4397. lpp., 69. punkts).

⁽⁴⁹⁾ Spriedums lietā C-305/89 *Itālija/Komisija (Alfa Romeo)* (Recueil 1991, I-1603. lpp., 23. punkts); spriedums lietā T-296/97 *Alitalia/Komisija* (Recueil 2000, II-03871. lpp., 84. punkts).

- (215) Novērtējumam ir jāizslēdz jebkura pozitīvā ietekme uz tā reģiona tautsaimniecību, kurā lidosta atrodas, jo Tiesa ir precizējusi, ka attiecībā uz TED principa piemērošanu būtiski ir, vai "līdzīgos apstākļos privāts akcionārs būtu parakstījis attiecīgo kapitālu, ņemot vērā paredzamās peļņas gūšanas iespējas un norobežojoties no jebkādiem sociāliem, reģionālās politikas un ar nozari saistītiem apsvērumiem" ⁽⁵⁰⁾.
- (216) Spriedumā *Stardust Marine* lietā Tiesa noteica, ka, "[...] lai pārbaudītu jautājumu, vai valsts ir rīkojusies kā apdomīgs tirgus ekonomikas principu vadīts ieguldītājs, ir jāatgriežas tā laikposma kontekstā, kad tika veikti finansiāla atbalsta pasākumi, lai tādējādi varētu novērtēt, vai valsts rīcība ir bijusi ekonomiski saprātīga, un ir jāatturas no vērtējuma, kura pamatā ir vēlāka situācija" ⁽⁵¹⁾.
- (217) Turklāt Tiesa spriedumā *EDF* lietā atzina, ka "[...] ekonomiskie vērtējumi, kas ir veikti pēc minētās priekšrocības piešķiršanas, retrospektīvs konstatējums par attiecīgās dalībvalsts veikta ieguldījuma faktisko ienesīgumu vai vēlāki pamatojumi faktiski veiktās rīcības izvēlei nav pietiekami, lai tiktu pierādīts, ka šī dalībvalsts pirms vai vienlaikus ar šo piešķiršanu ir pieņēmusi šādu lēmumu akcionāres statusā" ⁽⁵²⁾.
- (218) Lai varētu piemērot TED principu, Komisijai ir jāiztēlojas laiks, kad tika pieņemts katrs lēmums piešķirt valsts līdzekļus FGAZ un FZG. Turklāt Komisijas vērtējumam ir jābūt pamatotam ar informāciju un pieņēmumiem, kas bija attiecīgo pašvaldību rīcībā laikā, kad tika pieņemts lēmums par infrastruktūras pasākumu finanšu piešķiršanu.

Tiešo ieguldījumu dotācijas

- (219) Komisija norāda, ka tiešo ieguldījumu dotācijas sedza daļu no ieguldījumu izmaksām, kas radās FGAZ/FZG tā saimnieciskās darbības rezultātā. Lidostas ekspluatantam parasti jāsedz visas izmaksas, kas saistītas ar lidostas būvniecību un ekspluatāciju (izņemot izmaksas, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā un kas lidostas ekspluatantam parasti nav jāsedz atbilstīgi piemērojamam tiesiskajam regulējumam), tostarp ieguldījumu izmaksas, tāpēc šādu izmaksu daļas segšana atbrīvo FGAZ/FZG no pienākuma, kas tam parasti būtu jāuzņemas.
- (220) Vācija tieši neapgalvoja, ka tiešo ieguldījumu dotācijas bija saskaņā ar TED principu. Tā norādīja, ka pašvaldības nekad neapsvēra lidostas slēgšanu kā reālistisku iespēju un ka, ņemot vērā vajadzību ekspluatēt lidostu, bija ekonomiski saprātīgi lidostu padarīt pieejamu arī komercaviācijai. Citos jautājumos Vācija apgalvoja, ka stimulš ieguldījumiem lidostā bija vēlme ekonomiski atdzīvīnāt reģionu un ka bija nepieciešamas valsts subsīdijas, jo ar ieņēmumiem, ko gūst no lidostas komerciālas ekspluatācijas, nepietiktu, lai segtu saistītās izmaksas.
- (221) Vācija arī uzsvēra, ka infrastruktūra ir nepieciešama, lai radītu darba vietas (kopumā aptuveni 5 000 darba vietu Reinzenes-Pfalcas federālajā zemē, no kurām 2 708 ir tieši vai netieši atkarīgas no lidostas), ietaupītu sociālās izmaksas (EUR 25 miljoni gadā) un radītu nodokļu ieņēmumus. Vācija arī norādīja, ka darba vietas ir ļoti svarīgas šajā reģionā, kur bezdarba līmenis pašlaik ir 2 % virs vidējā federālajā zemē. Vācija arī apgalvoja, ka divos ekspertu atzinumos ir uzsvērts lidostas nozīmīgums reģiona ekonomikā ⁽⁵³⁾.
- (222) Tomēr, piemērojot TED kritēriju, sociālos un reģionālos apsvērumus nevar ņemt vērā. Turklāt, pat ja Komisija minētos sociālos un reģionālos apsvērumus ņemtu vērā, Vācijas iesniegtie pētījumi liecina, ka 2012. gada jūnijā FZG Cveibrikenes lidostā nodrošināja tikai 115 darba vietas. Minētie pētījumi arī apstiprina, ka pārveidotajai lidostai apkārt esošais komerciālais rajons nodrošina kopumā 2 708 tiešu un netiešu darba vietu. Tomēr no šīm darba vietām tikai 7,8 % jeb 210 darba vietas ir saistītas ar transportu un uzglabāšanu, proti, darbībām, kas ir tieši saistītas ar lidostas klātbūtni.
- (223) Lai gan principā varētu piekrist, ka pat neatmaksājamas dotācijas uzņēmumam, kas pilnībā pieder valstij, var kvalificēt kā tirgum atbilstošus ieguldījumus, Vācija nav iesniegusi uzņēmējdarbības plānu vai *ex ante* aprēķinus

⁽⁵⁰⁾ Spriedums lietā 40/85 Beļģija/Komisija (*Recueil* 1986, I-2321. lpp.).

⁽⁵¹⁾ Spriedums *Stardust Marine* lietā, 71. punkts.

⁽⁵²⁾ Spriedums lietā C-124/10P Eiropas Komisija/Électricité de France (EDF) (Krājums 2012), ECLI:EU:C:2012:318, 85. punkts.

⁽⁵³⁾ Sk. 22. zemsvītras piezīmi.

par ieguldījumu dotāciju paredzamo rentabilitāti. Vienīgās iesniegtās prognozes ir 2003. gada pētījums, kurā izklāstīts, kāds komercaviācijas pasažieru skaits varētu nodrošināt rentabilitāti, un 2010. gada prognozes par paredzamajiem gada rezultātiem laikposmā no 2011. gada līdz 2015. gadam. Pēdējās minētajās prognozēs bija norādīts, ka FZG kļūs rentabls tikai 2015. gadā, pieņemot, ka pasažieru skaits palielināsies līdz vairāk nekā 500 000 pasažieru gadā.

- (224) Infrastruktūras ieguldījumi Cveibrikenes lidostā ir saistīti ar ievērojamām izmaksām (sk. ieguldījumu izmaksu sīkāku atspoguļojumu 2. tabulā un 3. tabulā, atskaitot sabiedriskās kārtības jomā ietilpstošus ieguldījumus, kas norādīti 198.–200. apsvērumā, un ieguldījumus, kas veikti pirms 2000. gada 12. decembra) un ilgu laiku, kad rezultāti būs negatīvi (paredzams, vismaz līdz 2015. gadam).
- (225) Lai gan projekts ir saistīts ar raksturīgām un būtiskām neskaidrībām, tādām kā tā ilgais termiņš, nebija ne *ex ante* uzņēmējdarbības plāna, ne jutīguma analīzes par jebkādiem pamatā esošiem rentabilitātes pieņēmumiem. Tas neatbilst tāda veida analīzei, kādu piesardzīgs ieguldītājs būtu veicis par šādu projektu.
- (226) Visbeidzot, Komisija norāda, ka kopš 2000. gada FGAZ/FZG katru gadu ir darbojušies ar zaudējumiem, kas īpaši palielinājas kopš 2005. gada.
- (227) Pirmkārt, tiešo ieguldījumu dotācijas pēc būtības bija neatmaksājamas un neradīja ienākumu no ieguldījumiem. Otrkārt, Vācija nav iesniegusi pierādījumus, ka ieguldījumu dotācijas tika nodotas FZG rīcībā atbilstoši tirgus nosacījumiem. Treškārt, Vācija nepaļaujas uz TED principu. Tāpēc Komisija konstatē, ka federālās zemes tiešo ieguldījumu dotācijas par labu FZG, kas piešķirtas pēc 2000. gada 12. decembra, radīja FZG ekonomisku priekšrocību (ciktāl ieguldījumu dotācijas nebija saistītas tikai ar sabiedriskās kārtības jomā ietilpstošām darbībām, kā secināts 198.–200. apsvērumā).

Ikgadējā kapitāla iepludināšana

- (228) Ikgadējā kapitāla iepludināšana, ko veica Reinzemes-Pfalcas federālā zeme un ZEF, bija paredzēta, lai segtu FGAZ ikgadējos zaudējumus, kurus savukārt izraisīja gandrīz vienīgi FZG ikgadējie zaudējumi (sk. 4. tabulu). Galu galā ikgadējās kapitāla iepludināšanas mērķis tādējādi bija segt daļu no FGAZ/FZG parastajām ieguldījumu izmaksām un pamatdarbības izmaksām, tādā veidā atbrīvojot minēto uzņēmumu no ekonomiskā sloga, kas tam parasti būtu jāuzņemas.
- (229) Tā paša iemesla dēļ, kas izklāstīts 222.–228. apsvērumā attiecībā uz tiešo ieguldījumu dotācijām FZG, Komisija arī konstatē, ka ikgadējā kapitāla iepludināšana par labu FGAZ/FZG netika veikta parastos tirgus apstākļos. Proti, Vācija nav norādījusi, ka kapitāla iepludināšana bija parasti tirgus ieguldījumi. Vācija nav iesniegusi pierādījumus par *ex ante* rentabilitātes apsvērumiem un nav paskaidrojusi, kāpēc TED turpinātu iepludināt kapitālu uzņēmumā, kas pastāvīgi darbojas ar zaudējumiem. Ņemot vērā iepriekš minēto, ikgadējā kapitāla iepludināšana ir kvalificējama kā ekonomiskas priekšrocības piešķiršana FGAZ/FZG.

Secinājums

- (230) Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, Komisija uzskata, ka, tā kā nav ne *ex ante* uzņēmējdarbības plāna, ne citu saprātīgu rentabilitātes pētījumu, TED nebūtu izlēmis iesaistīties attiecīgajā ieguldījumu projektā un nepārtraukti katru gadu segt pieaugošos FGAZ/FZG zaudējumus. Tāpēc Reinzemes-Pfalcas federālās zemes un ZEF lēmums piešķirt minētos pasākumus rada ekonomisku priekšrocību FGAZ/FZG, ko tas nebūtu guvis parastos tirgus apstākļos.

7.1.1.4. Selektivitāte

- (231) Lai uz valsts pasākumu attiektos Līguma 107. panta 1. punkts, tam ir jādod priekšroka “konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai”. Tādējādi valsts atbalsta jomā ietilpst tikai tie pasākumi uzņēmumu labā, kas nodrošina priekšrocību selektīvā veidā.
- (232) Konkrētajā gadījumā tiešo ieguldījumu dotācijas un ikgadējā kapitāla iepludināšana sniedz ieguvumu tikai FGAZ/FZG. Tādējādi abi pasākumi pēc definīcijas ir selektīvi Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē.

7.1.1.5. Konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību

- (233) Ja dalībvalsts piešķirtais atbalsts stiprina kāda uzņēmuma stāvokli salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kas konkurē iekšējā tirgū, var uzskatīt, ka minētais atbalsts ietekmē šos uzņēmumus⁽⁵⁴⁾. Ekonomiskā priekšrocība, kas šajā gadījumā ar tiešo ieguldījumu dotācijām un ikgadējo kapitāla iepludināšanu piešķirta lidostas ekspluatantam, nostiprina tā ekonomisko stāvokli, jo lidostas ekspluatants varēja sākt saimniecisko darbību, nesedzot visas raksturīgās ieguldījumu izmaksas un pamatdarbības izmaksas.
- (234) Kā novērtēts 173. apsvērumā un nākamajos apsvērumos, lidostas ekspluatācija ir saimnieciska darbība. Konkurence pastāv, no vienas puses, starp lidostām aviokompāniju un attiecīgās aviopārvadājumu (pasažieru un kravu) plūsmas piesaistes jomā un, no otras puses, starp lidostu pārvaldniekiem, kas var savstarpēji konkurēt par konkrētas lidostas pārvaldību. Turklāt īpaši attiecībā uz zemo cenu pārvadātājiem un līgumreisu nodrošinātājiem, lai piesaistītu šīs aviokompānijas, savstarpēji var konkurēt arī lidostas, kas neatrodas vienā aptvēruma teritorijā vai pat atrodas dažādās dalībvalstīs.
- (235) Kā minēts 2005. gada Aviācijas vadlīniju 40. punktā un atkārtoti apstiprināts 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 45. punktā, pat mazas lidostas nav iespējams izslēgt no Līguma 107. panta 1. punkta piemērošanas jomas. Turklāt 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 45. punktā ir skaidri norādīts, ka “atbalstu saņemošā uzņēmuma relatīvi mazais izmērs kā tāds neizslēdz iespēju, ka varētu tikt ietekmēta tirdzniecība starp dalībvalstīm”.
- (236) Pašlaik Cveibrikenes lidosta apkalpo aptuveni 242 000 pasažieru gadā, bet iepriekš tā apkalpoja aptuveni 340 000 pasažieru gadā. Vācijas iesniegtajā prognozē norādīts, ka 2025. gadā pasažieru skaits varētu palielināties līdz vairāk nekā 1 miljonam pasažieru gadā. Kā norādīts 21. apsvērumā, Cveibrikenes lidosta atrodas Zārbrikenes lidostas tiešā tuvumā (39 kilometri) un līdz divu stundu brauciena attālumā no sešām citām lidostām. Saskaņā ar Vācijas iesniegto gaisa satiksmes prognožu pētījumu vidēji 15 % pasažieru, kuri izmanto Cveibrikenes lidostu, ielido no citām dalībvalstīm (Francijas un Luksemburgas). No Cveibrikenes lidostas tiek veikti starptautiski lidojumi uz tādiem galamērķiem kā Maļorka vai Antalja. Skrejceļš Cveibrikenē ir pietiekami garš (3 000 m) un ļauj aviokompānijām apkalpot vidēja attāluma starptautiskus galamērķus. Ņemot vērā šos faktus, jāuzskata, ka publiskais finansējums, kas piešķirts FGAZ/FZG, izkropļo vai draud izkropļot konkurenci un tam ir vismaz potenciāla ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (237) Neatkarīgi no šiem vispārīgajiem apsvērumiem Komisija arī uzskata, ka Cveibrikenes lidosta tieši konkurē vai ir konkurējusi ar Zārbrikenes lidostu. Pirmkārt, jānorāda, ka TUIFly, iepriekš Zārbrikenes lidostas lielākais klients, 2007. gadā pameta lidostu un pārcēlās uz Zārbrikeni. Otrkārt, ievērojamu laiku lidojumi uz Berlīni paralēli tika piedāvāti gan no Cveibrikenes (*Germanwings*), gan Zārbrikenes (*Air Berlin* un *Luxair*), un tas apliecina, ka konkurence pastāv gan starp lidostām, gan aviokompānijām. FZG lidostas pakalpojumu līgums, kas noslēgts ar *Germanwings*, pat paredzēja, ka FZG ir maksājamas lielākas pakalpojumu maksas gadījumā, ja *Air Berlin* pārtrauc lidojumus uz Berlīni no Zārbrikenes.
- (238) Papildus šiem rādītājiem, kas liecina par konkurenci starp Cveibrikenes un Zārbrikenes lidostām, ir arī pierādījumi, ka Reinzemes-Pfalcas federālās zemes amatpersonas – neraugoties uz Vācijas oficiālo nostāju, ka šīs divas lidostas nekad nav uzskatījušas sevi par tiešām konkurentēm, – skaidri apzinājās konkurences esību. Divos Reinzemes-Pfalcas valdības iekšējos paziņojumos, kas sagatavoti 2003. gadā, autori aizstāvēja nostāju, ka tajā laikā sadarbība starp Cveibrikenes un Zārbrikenes lidostām nebija iespējama/ieteicama. Vienā paziņojumā pat bija paskaidrots, ka vismaz tik ilgi, kamēr *Fraport AG* būs saistīts ar Zārbrikenes lidostu, attiecības starp abām lidostām būs konkurējošas⁽⁵⁵⁾. Turklāt paziņojumā ir norādīts, ka “pēc Reinzemes-Pfalcas domām, ir gaidāms, ka ilgtermiņā Cveibrikenes lidosta gūs virsroku šajā konkurencē”⁽⁵⁶⁾. Šie paziņojumi liecina, ka vismaz 2003. gadā starp abām lidostām tiešām pastāvēja konkurence.
- (239) Ņemot vērā iepriekš minēto, publiskais finansējums, kas piešķirts FGAZ/FZG, jāuzskata par tādu, kas var izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

⁽⁵⁴⁾ Spriedums lietā T-214/95 *Het Vlaamse Gewest/Komisija* (Recueil 1998, II-717. lpp.).

⁽⁵⁵⁾ *Vorlage für den Ministerrat, Gemeinsame Kabinettsitzung der Regierung des Saarlandes und der Landesregierung von Rheinland-Pfalz am 27. Mai 2003, Ministerium für Wirtschaft, Verkehr, Landwirtschaft und Weinbau*, 2003. gada 15. maijs.

⁽⁵⁶⁾ *Einschätzung der rheinland-pfälzischen Innenministeriums*, 2003. gada 15. maijs.

7.1.1.6. *Secinājums*

- (240) Ņemot vērā 173.–239. apsvērumā izklāstīto, Komisija uzskata, ka publiskais finansējums, kas piešķirts FGAZ/FZG kā tiešo ieguldījumu dotācijas un ikgadējā kapitāla iepludināšana laikposmā no 2000. gada līdz 2009. gadam, ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

7.1.2. ATBALSTA LIKUMĪBA

- (241) Saskaņā ar Līguma 108. panta 3. punktu dalībvalstīm ir jāpaziņo par plāniem piešķirt vai grozīt atbalstu un tās nedrīkst īstenot paredzētos pasākumus, pirms paziņošanas procedūrā nav pieņemts galīgais lēmums.
- (242) Tā kā līdzekļi jau ir nodoti FGAZ/FZG rīcībā, Komisija uzskata, ka Vācija nav ievērojusi Līguma 108. panta 3. punktā noteikto aizliegumu ⁽⁵⁷⁾.

7.1.3. SADERĪBA

7.1.3.1. *2014. gada Aviācijas pamatnostādņu un 2005. gada Aviācijas vadlīniju piemērojamība*

- (243) Līguma 107. panta 3. punkts paredz dažus izņēmumus no Līguma 107. panta 1. punktā paredzētā vispārējā noteikuma, ka valsts atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu. Konkrēto atbalstu var vērtēt, pamatojoties uz Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, kurā noteikts, ka: "atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm", var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu.
- (244) Šajā saistībā 2014. gada Aviācijas pamatnostādņēs ir paredzēts regulējums, lai novērtētu, vai atbalstu lidostām var atzīt par saderīgu atbilstīgi Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam.
- (245) Saskaņā ar 2014. gada Aviācijas pamatnostādņēm Komisija uzskata, ka tās Paziņojums par noteikumiem, kas piemērojami nelikumīga valsts atbalsta novērtēšanai ⁽⁵⁸⁾, ir piemērojams lidostām nelikumīgi piešķirta ieguldījumu atbalsta gadījumā. Šajā saistībā, ja nelikumīgs ieguldījumu atbalsts tika piešķirts līdz 2014. gada 4. aprīlim, Komisija piemēros saderības noteikumus, kas bija spēkā nelikumīgā ieguldījumu atbalsta piešķiršanas brīdī. Attiecīgi Komisija piemēros 2005. gada Aviācijas vadlīnijās iekļautos principus tāda nelikumīga ieguldījumu atbalsta gadījumā, kas lidostām piešķirts pirms 2014. gada 4. aprīļa ⁽⁵⁹⁾.
- (246) Saskaņā ar 2014. gada Aviācijas pamatnostādņēm Komisija uzskata, ka tās paziņojuma nosacījumi par piemērojamo noteikumu noteikšanu nelikumīga valsts atbalsta novērtēšanai nav piemērojami izskatīšanā esošām lietām par tādu nelikumīgu darbības atbalstu lidostām, kas piešķirts pirms 2014. gada 4. aprīļa. Tā vietā Komisija piemēros 2014. gada Aviācijas pamatnostādņēs izklāstītos principus visām lietām, kas attiecas uz darbības atbalstu (izskatīšanā esoši paziņojumi un nelikumīgs nepaziņots atbalsts) lidostām, pat ja atbalsts piešķirts pirms 2014. gada 4. aprīļa un pārejas perioda sākuma ⁽⁶⁰⁾.
- (247) Komisija 242. apsvērumā jau ir secinājusi, ka tiešā un ikgadējā kapitāla iepludināšana ir nelikumīgs valsts atbalsts, kas piešķirts pirms 2014. gada 4. aprīļa.

7.1.3.2. *Ieguldījumu atbalsta un darbības atbalsta nošķiršana*

- (248) Ņemot vērā 245. un 246. apsvērumā minētos 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu noteikumus, Komisijai ir jānosaka, vai konkrētais pasākums ir nelikumīgs ieguldījumu atbalsts vai darbības atbalsts.

⁽⁵⁷⁾ Spriedums lietā T-109/01 *Fleuren Compost*/Komisija (*Recueil* 2004, II-127. lpp.).

⁽⁵⁸⁾ OV C 119, 22.5.2002., 22. lpp.

⁽⁵⁹⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 173. punkts.

⁽⁶⁰⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 172. punkts.

- (249) Saskaņā ar 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 25. punkta r) apakšpunktu ieguldījumu atbalsts ir definēts kā “atbalsts, lai finansētu pamatlīdzekļus, jo īpaši, lai segtu kapitāla izmaksu finansējuma deficītu”. Turklāt saskaņā ar pamatnostādņu 25. punkta r) apakšpunktu ieguldījumu atbalsts var būt gan avansa maksājums (proti, lai segtu sākotnējo ieguldījumu izmaksas), gan atbalsts, kas maksāts periodisku maksājumu veidā (lai segtu kapitāla izmaksas gada amortizācijas atskaitījumu veidā un finansējuma izmaksas).
- (250) Darbības atbalsts savukārt ir atbalsts, kas paredzēts lidostas pamatdarbības izmaksu vai to daļas segšanai, un ir definēts kā “izmaksas, kas ir lidostu pakalpojumu sniegšanas pamatā, ieskaitot tādas izmaksu kategorijas kā personāla izmaksas, nolīgti pakalpojumi, komunikācijas, atkritumi, enerģija, uzturēšana, īre un administrācija, taču neietverot kapitāla izmaksas, tirgvedības atbalstu vai citus stimulus, ko lidosta sniegusi aviokompānijām, un izmaksas, kas ir sabiedriskās kārtības jomā” ⁽⁶¹⁾.
- (251) Ņemot vērā minētās definīcijas, var uzskatīt, ka tiešā kapitāla iepludināšana, kas visos gadījumos saistīta ar konkrētiem ieguldījumu projektiem, ir ieguldījumu atbalsts par labu FGAZ/FZG.
- (252) Turpretī ikgadējās kapitāla iepludināšanas daļa, kas izmantota, lai segtu FGAZ/FZG ikgadējos pamatdarbības zaudējumus ⁽⁶²⁾, atskaitot EBITDA iekļautās izmaksas, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā, kā noteikts 198.–200. apsvērumā, un izmaksas, kas radušās pirms 2000. gada 12. decembra, ir darbības atbalsts par labu FGAZ/FZG.
- (253) Visbeidzot, tā ikgadējās kapitāla iepludināšanas daļa, kas sedz FGAZ/FZG zaudējumus, kuri vēl nav iekļauti EBITDA (tas ir, aktīvu gada nolietojums, finansēšanas izmaksas u. c.), atskaitot izmaksas, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā, kā noteikts 198.–200. apsvērumā, un izmaksas, kas radušās pirms 2000. gada 12. decembra, ir ieguldījumu atbalsts.

7.1.3.3. *Ieguldījumu atbalsta saderība*

- (254) Saskaņā ar 2005. gada Aviācijas vadlīniju 61. punktu Komisijai jāizvērtē, vai ir izpildīti šādi kumulatīvi nosacījumi:
- a) infrastruktūras būvēšana un ekspluatācija atbilst skaidri noteiktam vispārējo jeb kopīgo interešu mērķim (reģionālā attīstība, pieejamība u. c.);
 - b) infrastruktūra ir vajadzīga un proporcionāla noteiktajam mērķim;
 - c) prognozes par infrastruktūras vidēja termiņa izmantošanu ir apmierinošas, jo īpaši ņemot vērā esošās infrastruktūras izmantošanu;
 - d) infrastruktūra ir vienlīdzīgi un bez diskriminācijas pieejama visiem potenciālajiem lietotājiem; un
 - e) ietekme uz tirdzniecības attīstību nav pretrunā Savienības interesēm.
- (255) Turklāt, lai valsts atbalsts lidostām būtu saderīgs, tam tāpat kā jebkuram citam valsts atbalsta pasākumam jābūt ar stimulējošu ietekmi un jābūt vajadzīgam un proporcionālam attiecībā pret noteikto likumīgo mērķi.
- (256) Vācija apgalvoja, ka ieguldījumu atbalsts par labu FGAZ/FZG atbilst visiem 2005. gada Aviācijas vadlīnijās noteiktajiem saderības kritērijiem.

a) *Ieguldījums skaidri noteikta kopīgu interešu mērķa sasniegšanā*

- (257) Komisija atgādina, ka 2005. gada Aviācijas vadlīnijās nav noteikti precīzi kritēriji, pēc kuriem tiks novērtēts, vai ieguldījumu atbalsts lidostai sniedz ieguldījumu skaidri noteikta kopīgu interešu mērķa sasniegšanā. Tomēr nevar uzskatīt, ka esošās lidostas infrastruktūras pārklāšanās atbilst kopīgu interešu mērķim.
- (258) Tāpēc šajā saistībā Komisijai vispirms ir jānovērtē, vai Cveibrienes lidosta dublē esošo lidostas infrastruktūru reģionā.

⁽⁶¹⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 25. punkta v) apakšpunkts.

⁽⁶²⁾ Izteikti kā rezultāts pirms procentiem, nodokļiem, nolietojuma un amortizācijas (“EBITDA”).

Pārklāšanās – Cveibrienes un Zārbrienes lidostu darbības pārklāšanās

- (259) Komisija atgādina, ka Cveibrienes lidosta atrodas Zārbrienes lidostas tiešā tuvumā. Lineārais attālums starp abām lidostām ir aptuveni 20 kilometri jeb aptuveni 39 kilometri, braucot ar automobili. Brauciena ilgums ar automobili starp abām lidostām ir aptuveni 30 minūtes. Turklāt tuvumā atrodas vismaz sešas citas lidostas, līdz kurām no Cveibrienes lidostas jābrauc mazāk nekā divas stundas.
- (260) Nelielais attālums starp abām lidostām nozīmē, ka tās abas apkalpo praktiski vienādas aptvēruma teritorijas. Dažādie pētījumi, ko Vācija iesniegusi šajā lietā ⁽⁶³⁾, kā arī vienlaikus notiekošajā oficiālās izmeklēšanas procedūrā attiecībā uz Zārbrienes lidostu ⁽⁶⁴⁾, apstiprina, ka lielākā daļa pasažieru, kuri izmanto abas lidostas, ierodas no Reinzemes-Pfalcas rietumiem un Zāras.
- (261) Arī Zārbrienes un Cveibrienes lidostu darbības virzieni ir salīdzinoši līdzīgi. Kad Cveibrienē 2006. gadā sākās komercaviācijas darbības, pirmais klients bija *Germanwings*, kas piedāvāja maršrutu uz Berlīni. To pašu maršrutu no Zārbrienes apkalpoja *Luxair* un, sākot no 2007. gada, *Air Berlin*. Cveibrienes otrs lielākais klients bija *TUIFly*, kas piedāvāja lidojumus uz dažādām brīvā laika pavadīšanas vietām, galvenokārt Vidusjūras reģionā. Pirms Cveibrienes apkalpošanas *TUIFly* bija viens no Zārbrienes lidostas lielākajiem klientiem.
- (262) Cveibrikene arī mēģināja plašāk iesaistīties zemo cenu tirgū, noslēdzot līgumu ar *Ryanair*, kas tomēr lidojumus Londonas (Stanstedas) maršrutā nodrošināja vien mazāk nekā gadu. Galu galā arī *Germanwings* pameta lidostu, tāpēc kopš 2011. gada beigām Cveibrienes lidosta koncentrējas gandrīz tikai uz brīvdienu līgumreisu lidojumiem un dažiem kravu aviopārvadājumiem.
- (263) Tomēr brīvdienu līgumreisu lidojumi tika un joprojām tiek piedāvāti arī no Zārbrienes. Svarīgi ir tas, ka galvenie galamērķi, kas tiek apkalpoti no Cveibrienes, bieži tiek apkalpoti arī no Zārbrienes. Piemēram, 2014. gada vasaras lidojumu grafiks liecina, ka divi no Cveibrienes visbiežāk apkalpotie galamērķi ir Antalja un Palma de Maļorka, kas veido 70 % no iknedēļas lidojumiem. Tajā pašā laikā abi šie galamērķi tiek apkalpoti no Zārbrienes ar līdzīgu biežumu – nedēļā no 2014. gada 16. jūnija līdz 23. jūnijam no Cveibrienes tika veikti 16 lidojumi uz Antalju vai Palma de Maļorku, bet 18 lidojumi uz tiem pašiem galamērķiem tika veikti no Zārbrienes.

Pārklāšanās – jauda, pasažieru skaits un gada rezultāti

- (264) Pēc tam, kad Cveibrienes lidosta iesaistījās komercaviācijas tirgū, pasažieru skaits strauji palielinājās, proti, no 78 000 pasažieru 2006. gadā līdz 338 000 pasažieru 2009. gadā. Pēc straujas izaugsmes perioda pasažieru skaits sāka samazināties un 2012. gadā samazinājās līdz 242 000 pasažieru. Tāpēc, ņemot vērā, ka Cveibrienes lidostas jauda ir 700 000 pasažieru, šī lidosta nekad nav izmantojusi vairāk par 50 % no tai pieejamās jaudas, bet pašlaik tā izmanto aptuveni 35 % no pieejamās jaudas.
- (265) Salīdzinājumam – pasažieru skaits Zārbrienes lidostā bija pārsvarā stabils, proti, aptuveni 450 000 pasažieru gadā, līdz Zārbrīkē iesaistījās komercaviācijas tirgū – tad pasažieru skaits samazinājās no 487 000 pasažieru 2005. gadā līdz 350 000 pasažieru 2007. gadā. Pēc lidostas maksu pielāgošanas Zārbrienes lidostai izdevās 2007. gadā piesaistīt *Air Berlin*, tādējādi atgūstot un palielinot pasažieru skaitu un 2008. gadā sasniedzot maksimālo pasažieru skaitu – 518 000. 2012. gadā Zārbrienes lidostu izmantoja 425 000 pasažieru. Ņemot vērā, ka pašlaik arī Zārbrienes lidostas jauda ir aptuveni 700 000 pasažieru gadā, tika izmantoti tikai 50–75 % no tai pieejamās jaudas. Šajā saistībā jānorāda, ka Zārbrienes lidostas jauda varētu būt lielāka (proti, 750 000–800 000 pasažieru gadā), ja to neierobežotu pasažieru drošības pārbaužu skaits, ko lidosta var veikt vienā stundā. Šā ierobežojuma iemesls ir tas, ka Zārbrienes lidostā pašlaik ir pieejami tikai divi drošības skeneri.

⁽⁶³⁾ *Desel Consulting und Airport Research Center GmbH, "Fluggast- und Flugbewegungsprognose für den Flughafen Zweibrücken bis zum Jahr 2025", Gutachten im Auftrag der Flughafen Zweibrücken GmbH, 2009. gada septembris; Intraplan Consult GmbH, "Luftverkehrsprognose Flughafen Saarbrücken – Vorgehensweise und Ergebnisse", 2010. gada oktobris.*

⁽⁶⁴⁾ Komisijas 2014. gada 1. oktobra lēmums valsts atbalsta lietā SA.26190 – Vācija – Zārbrienes lidosta, vēl nav publicēts Oficiālajā Vēstnesī.

- (266) Komisija arī norāda, ka gan Zārbrikene, gan Cveibrikene izmeklēšanas periodā (2000.–2009. gadā) darbojās ar zaudējumiem. Proti, abās lidostās ikgadējie zaudējumi strauji palielinājās, sākot no 2006. gada, kad Cveibrikene iesaistījās komercaviācijas tirgū.

Pārklāšanās – pierādījumi par tiešu konkurenci starp abām lidostām

- (267) Komisija 237. un 238. apsvērumā jau norādīja, ka ir dažas liecības, ka Cveibrikenes lidosta tieši konkurēja ar Zārbrikenes lidostu. Pirmkārt, jānorāda, ka *TUIFly*, iepriekš Zārbrikenes lidostas lielākais klients, 2007. gadā pameta lidostu un pārcēlās uz Cveibrikenes lidostu ⁽⁶⁵⁾. Otrkārt, ievērojamu laiku lidojumi uz Berlīni paralēli tika piedāvāti gan no Cveibrikenes (*Germanwings*), gan Zārbrikenes (*Air Berlin* un *Luxair*), un tas apliecina, ka pastāvēja konkurence gan starp lidostām, gan aviokompāniju apkalpotajiem maršrutiem. FZG lidostas pakalpojumu līgums, kas noslēgts ar *Germanwings*, pat paredzēja, ka FZG ir maksājamas lielākas pakalpojumu maksas gadījumā, ja *Air Berlin* pārtrauc lidojumus uz Berlīni no Zārbrikenes.
- (268) Papildus liecībām, kas jau minētas iepriekš (sk. 238. apsvērumu), Komisija arī norāda uz FGAZ Uzraudzības padomes 2009. gada 26. jūnija sanāksmes protokolu. Protokolā ietvertajā valdes ziņojuma kopsavilkumā bija atsauce uz FGAZ vadības, *Ryanair* un Reinzemes-Pfalces Ekonomikas ministrijas pārstāvju sanāksmi. Minētajā sanāksmē, kurā apsprieda *Ryanair* turpmākās attiecības ar Cveibrikeni, ministrijas pārstāvis “norādīja [*Ryanair*], ka, ja *Ryanair* sāktu apkalpot Zārbrikenes lidostu, Reinzemes-Pfalces valdība to uzskatītu par ļoti nepatīkamu rīcību.” Minētā piezīme nevis norāda uz papildināmību starp abām lidostām, bet gan apliecina, ka abas lidostas konkurēja par uzņēmējdarbību.

Pārklāšanās – kravu aviopārvadājumi

- (269) Komisija arī norāda, ka Cveibrikenes lidosta ir iesaistīta arī kravu aviopārvadājumu apstrādē. Lai gan kravas nav nozīmīgs Zārbrikenes lidostas darbību aspekts, tās tomēr ir Frankfurtes-Hānas lidostas uzņēmējdarbības modeļa pamatelements. Kā minēts 21. apsvērumā, Frankfurtes-Hānas lidosta atrodas tikai aptuveni 128 km jeb aptuveni 84 minūšu autobrauciena attālumā no Cveibrikenes. Turklāt kravu apstrādi veic arī Luksemburgas lidostā, kas atrodas aptuveni 145 km jeb aptuveni 86 minūšu autobrauciena attālumā (sk. 21. apsvērumu) no Cveibrikenes lidostas.
- (270) Šajā saistībā Komisija norāda, ka kravu pārvadājumi parasti ir mobilāki nekā pasažieru pārvadājumi ⁽⁶⁶⁾. Parasti uzskata, ka kravu lidostu aptvēruma teritoriju rādiuss ir vismaz aptuveni 200 kilometri un brauciena ilgums ir divas stundas. Zināmā mērā nozare, šķiet, apliecina, ka puse dienas braucienam ar kravas automobili (tas ir, līdz 12 stundām ilgs brauciens ar kravas automobili) kopumā būtu pieņemami ⁽⁶⁷⁾.
- (271) Ņemot vērā, ka kravu aptvēruma teritorija parasti ir daudz lielāka nekā pasažieru aptvēruma teritorija, Frankfurtes-Hānas un Luksemburgas lidostas nodrošina pietiekamu kravu aviopārvadājumu jaudu attiecīgajam reģionam.

Pārklāšanās – konstatējumu iztirzājums

- (272) Pamatojoties uz 259.–270. apsvērumā izklāstīto, Komisija konstatē, ka Cveibrikenes lidosta dublē Zārbrikenes lidostā pieejamo lidostas infrastruktūru. Proti, Komisija uzskata, ka pat pirms tam, kad Cveibrikene iesaistījās komercaviācijas tirgū, reģionā pietiekamus savienojumus nodrošināja esošās lidostas, galvenokārt Zārbrikenes lidosta, un ka Cveibrikenes lidosta nepalielina reģiona savienojamību.

⁽⁶⁵⁾ Komisija norāda, ka *TUIFly* ir atzinusi, ka tās lēmums pamest Zārbrikeni un pārcelties uz Cveibrikeni bija motivēts ar drošības apsvērumiem saistībā ar Zārbrikenes skrejceļu. Turpretī Vācijas oficiālās izmeklēšanas procedūrā lietā SA.26190 ir apgalvojusi, ka aviokompāniju lēmumi pamest Zārbrikeni nekad nav bijuši pamatoti ar atsaucēm uz Zārbrikenes infrastruktūru. Komisija nevar prātot par konkrētiem *TUIFly* motīviem, lai pārceltos no Zārbrikenes uz Cveibrikeni.

⁽⁶⁶⁾ Piemēram, Leipcigas-Halles lidosta konkurēja ar Vatrī lidostu (Francija) par *DHL* Eiropas centra izveidi. Sk. spriedumu Leipcigas-Halles lidostas lietā, 93. punktu.

⁽⁶⁷⁾ Ljēžas lidostas atbilde uz sabiedrisko apspriešanu par 2014. gada Aviācijas pamatnostādņēm.

- (273) Turklāt jebkuru aviācijas pakalpojumu pieprasījumu, ko neapmierina Zārbrienes lidosta, varētu viegli apmierināt pārējās sešas lidostas, līdz kurām ar automobili var nokļūt mazāk nekā divās stundās. Jo īpaši attiecībā uz atpūtas lidojumiem braukšanas ilgums līdz divām stundām ir vispārpieņemts. Tas pats attiecas uz kravu aviopārvadājumu pakalpojumu pieprasījumu.
- (274) Vācija nav iesniegusi pierādījumus, ka prognozētā pasažieru skaita dēļ bija nepieciešama Cveibrienes lidostas iesaistīšanās tirgū. Proti, iesaistīšanās komercaviācijas tirgū notika 2006. gadā, savukārt visagrākais pasažieru skaita prognožu pētījums bija datējams ar 2009. gada septembri ⁽⁶⁸⁾. Tāpēc nevar apgalvot, ka kopš 2000. gada publiskais finansējums bija paredzēts, lai apmierinātu aviācijas pakalpojumu pieprasījumu, kas citādi nebūtu apmierināts.
- (275) Komisija arī norāda, ka 1997. gadā Zārbrienes lidosta prognozēja, ka tās pasažieru skaits palielināsies līdz 676 000 pasažieru līdz 2010. gadam ⁽⁶⁹⁾. Tā kā tolaik Zārbrienes lidosta vēl nebija aktīvi iesaistījies komercaviācijas tirgū, var pieņemt, ka minētā prognoze bija visuzticamākā prognoze par pasažieru skaitu reģionā. Tā kā Zārbrienes jauda ir 700 000–800 000 pasažieru gadā, ir skaidrs, ka 1997. gadā prognozēto pasažieru skaitu Zārbriene varēja nodrošināt viena pati ievērojamu laiku.
- (276) Komisija arī uzskata, ka pat faktiskais pasažieru skaits Cveibrienes un Zārbrienes lidostās nebūt neliecina, ka Zārbrienes jauda ir nepietiekama, lai apmierinātu pieprasījumu reģionā. Ir tiesa, ka kopējais pasažieru skaits Zārbrienes un Cveibrienes sasniedza aptuveni 850 000 pasažieru 2008. gadā un 810 000 pasažieru 2009. gadā, kas ir vairāk nekā Zārbrienes lidostas maksimālā jauda. Tajā pašā laikā Komisija uzskata, ka minētie skaitļi rada nedaudz maldīgu priekšstatu par reālo pieprasījumu reģionā. Pirmkārt, ņemot vērā, ka lielo pasažieru skaitu veicina tieša konkurence starp maršruti uz Berlīni, kas tiek piedāvāti no Cveibrienes un Zārbrienes (un, attiecīgi, starp *Germanwings* un *Air Berlin / Luxair*), tādējādi īslaicīgi piesaistot papildu pasažierus. Tomēr, tiklīdz *Germanwings* pārtrauca lidojumus nerentablajā maršrutā uz Berlīni, pieprasījums pēc šā maršruta samazinājās. Otrkārt, Komisija konstatē (sk. 7.3. iedaļu), ka gan *Germanwings*, gan *TUIfly*, gan arī *Ryanair* guva labumu no nesaderīgā valsts atbalsta, ko tām piešķir *FGAZ/FZG*. Ciktāl tas būtu varējis izpausties kā samazinātas biļešu cenas, ir apšaubāmi, ka šādi subsidētais pasažieru skaits Cveibrienes atspoguļoja reālo pieprasījumu reģionā. Visbeidzot, jānorāda, ka kopējais pasažieru skaits ir samazinājies kopš 2009. gada – Cveibrienes un Zārbrienes kopējais pasažieru skaits 2012. gadā bija aptuveni 670 000, tātad mazāks nekā Zārbrienes lidostas jaudas ierobežojums.
- (277) Komisija arī nevar piekrist Vācijas argumentam, ka abas lidostas ir tikai viena otru papildinošas, nevis savstarpēji konkurē. Pirmkārt, lai gan abu lidostu uzņēmējdarbības modeļi zināmā mērā atšķiras, ir skaidrs, ka Cveibrienes lidostas pamatdarbības (brīvdienu lidojumus, jo īpaši uz Antalju / Palma de Maļorku) nodrošina arī Zārbriene. Ir tiesa, Zārbrienes lidosta vairāk ir pievērsusies regulārajiem lidojumiem uz lielākajām pilsētām, piemēram, Luksemburgu, Berlīni un Hamburgu. Tomēr tas nemaina faktu, ka Cveibrienes lidostā nav daudz tādu lidojumu, ko neveic vai nav bijis iespējams veikt no Zārbrienes.
- (278) Komisija arī konstatē, ka infrastruktūras atšķirības, kas pastāv starp abām lidostām, neietekmē tās konstatējumu, ka Cveibrienes lidosta dublē lidostas infrastruktūru, kas pirms tam jau pastāvēja Zārbrienes. Lai gan Cveibrienes patiešām ir garāks skrejceļš, kas ir piemērotāks gariem lidojumiem un smagām kravu lidmašīnām, ar šīm atšķirībām nepietiek, lai pamatotu abu lidostu atrašanos tik nelielā attālumā vienai no otras. Pirmkārt, kā paskaidrots 269. un 270. apsvērumā, kravu aviopārvadājumu pieprasījumu pietiekami apmierina Frankfurtes-Hānas un Luksemburgas lidostas, kurās, pēc Komisijas rīcībā esošās informācijas, nav attiecīgu ierobežojumu lidmašīnu svaram. Otrkārt, Vācija nav pierādījusi, ka ievērojamu skaitu pasažieru komerciālo lidojumu, kas tiek veikti no Cveibrienes, nevarēja sākt no Zārbrienes.
- (279) Visbeidzot, ņemot vērā, ka Zārbrienes lidosta acīm redzami varēja apmierināt aviācijas pakalpojumu vajadzības, ko pašlaik daļēji pārņēmusi Cveibriene, pirms tā iesaistījās tirgū, infrastruktūras atšķirības nepamato tās infrastruktūras dublēšanu, kura jau pastāvēja Zārbrienes.

⁽⁶⁸⁾ *Desel Consulting und Airport Research Center GmbH, "Flugast- und Flugbewegungsprognose für den Flughafen Zweibrücken bis zum Jahr 2025", Gutachten im Auftrag der Flughafen Zweibrücken GmbH, 2009. gada septembris.*

⁽⁶⁹⁾ Komisijas 2014. gada 1. oktobra lēmums valsts atbalsta lietā SA.26190 – Vācija – Zārbrienes lidosta, vēl nav publicēts Oficiālajā Vēstnesī.

Secinājums

- (280) Ņemot vērā 255.–279. apsvērumā izklāstītos un apspriestos faktus un apsvērumus, Komisija konstatē, ka ieguldījumu atbalsts par labu FGAZ/FZG bija paredzēts, lai radītu vai saglabātu infrastruktūru, kas tikai dublē (nerentablu) lidostu Zārbrikenē. Tāpēc nevar uzskatīt, ka ieguldījumu atbalsts veicina kopīgu interešu mērķa sasniegšanu.
- (281) Tā kā uzskaitītie (254. apsvērumā) saderības nosacījumi ir kumulatīvi, Komisijai nav jānovērtē pārējie saderības nosacījumi. Attiecīgi, ciktāl ieguldījumu atbalsts ir valsts atbalsts, tas būtu jāatzīst par nesaderīgu ar iekšējo tirgu atbilstīgi Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam.
- (282) Tā kā Vācija nav norādījusi – un Komisija nav identificējusi – alternatīvus saderības pamatus, tiek secināts, ka, ciktāl ieguldījumu atbalsts par labu FGAZ/FZG ir valsts atbalsts, tas nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

7.1.3.4. Darbības atbalsta saderība atbilstoši VTNP noteikumiem

- (283) Vācija apgalvo, ka publiskais finansējums darbības atbalstam par labu FGAZ/FZG jāuzskata par saderīgu ar iekšējo tirgu kā kompensācija par VTNP sniegšanu atbilstoši Līguma 106. panta 2. punktam.
- (284) Līguma 106. panta 2. punktā noteikts, ka “uz uzņēmumiem, kam uzticēti pakalpojumi ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi vai kas darbojas kā dalībvalstu fiskāli monopoli, attiecas Līgumos ietvertie noteikumi un jo īpaši noteikumi par konkurenci, ja šo noteikumu piemērojums *de iure* vai *de facto* netraucē veikt tiem uzticētos konkrētos uzdevumus. Tirdzniecības attīstība nedrīkst tikt ietekmēta tādā mērā, ka tas kaitētu Eiropas Savienības interesēm.”
- (285) Minētajā pantā ir paredzēts (daļējs) izņēmums no Līguma 107. panta 1. punktā ietvertā valsts atbalsta aizlieguma, ciktāl atbalsts ir nepieciešams un samērīgs, lai nodrošinātu VTNP sniegšanu atbilstīgi pieņemamiem ekonomiskajiem nosacījumiem.
- (286) Pirms 2012. gada 31. janvāra 2005. gada VTNP nostādnes ⁽⁷⁰⁾ un 2005. gada VTNP lēmums atspoguļoja Komisijas politiku Līguma 106. panta 2. punktā paredzētā izņēmuma piemērošanā.
- (287) Komisija norāda, ka abi minētie instrumenti paredz, ka ir nepieciešams, lai attiecīgajam uzņēmumam būtu uzticēta patiesa VTNP sniegšana. Lidostas ekspluatantam uzticētajai sabiedrisko pakalpojumu uzdevumu veikšanai arī jābūt reģistrētai “vienā vai vairākos oficiālos lēmumos/aktos”, kuros cita starpā norādīts “sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistību precīzais raksturs” ⁽⁷¹⁾.

Patiess VTNP

- (288) Pirmkārt, attiecībā uz to, vai Cveibrienes lidostas ekspluatācija ir patiess VTNP, Komisija atgādina, ka, lai darbību varētu uzskatīt par VTNP, tai jāpiemīt īpašām iezīmēm salīdzinājumā ar parastām saimnieciskām darbībām un ka vispārējās nozīmes mērķis, ko tiecas sasniegt, nevar būt vienkārši konkrētu saimniecisku darbību vai tautsaimniecības jomu attīstīšana, kā paredzēts Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā ⁽⁷²⁾. Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka tas tā varētu būt tikai gadījumā, ja daļa no teritorijas, kuru apkalpotu lidosta, bez lidostas tiktu izolēta no pārējās Savienības tādā mērā, ka tiktu skarta tās sociālā un ekonomiskā attīstība ⁽⁷³⁾.
- (289) Komisija arī uzskata, ka pastāv zināma pārklāšanās starp VTNP definīciju un jautājumu, vai publiskais finansējums lidostai (gan ieguldījumu izmaksu, gan pamatdarbības izmaksu segšanai) sniedz ieguldījumu precīzi definēta kopīgu interešu mērķa sasniegšanā. Komisija 257. apsvērumā un nākamajos apsvērumos ir atgādinājusi, ka publisko finansējumu, kas izraisa lidostas infrastruktūras pārklāšanos konkrētā reģionā, nevar uzskatīt par

⁽⁷⁰⁾ OVC 297, 29.11.2005.

⁽⁷¹⁾ 2005. gada Aviācijas vadlīnijas, 66. punkts. Sk. arī 2005. gada VTNP lēmuma 4. pantu.

⁽⁷²⁾ Sk. Lēmumu N 381/04 – Francija – Augstas ietilpības telekomunikāciju tīkla projekts Rietumpirenejos (DORSAL) (OVC 162, 2.7.2005., 5. lpp.).

⁽⁷³⁾ Sk. 2014. gada Aviācijas pamatnostādnes, 72. punktu.

tādu, kas sniedz ieguldījumu precīzi definēta kopīgu interešu mērķa sasniegšanā (sk. arī 294. apsvērumu un nākamos apsvērumus). Komisija arī atgādina, ka lidostas pārvaldību kopumā var uzskatīt par VTNP tikai tad, “ja daļa no teritorijas, kuru iespējams apkalpotu lidosta, bez lidostas tiktu izolēta no pārējās Savienības tādā mērā, ka tiktu skarta tās sociālā un ekonomiskā attīstība” ⁽⁷⁴⁾. Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija arī uzskata, ka tādas lidostas ekspluatāciju, kas dublē citu lidostu tajā pašā reģionā, nevar uzskatīt par patiesu VTNP ⁽⁷⁵⁾.

- (290) Komisija ir secinājusi, ka, ciktāl publiskais finansējums Cveibrienes lidostas infrastruktūrai ir valsts atbalsts, tas nav saderīgs ar iekšējo tirgu, jo tas dublē esošu infrastruktūru. Tāpat Komisija konstatē, ka Cveibrienes lidostas ekspluatācija nav patiess vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojums. Tāpēc, ciktāl Vācija uzskata, ka Cveibrienes lidostas ekspluatācija ir VTNP, tā ir pieļāvusi acīm redzamu kļūdu, definējot VTNP ⁽⁷⁶⁾.

Oficiāls pilnvarojums

- (291) Otrkārt, Komisija konstatē, ka FGAZ/FZG jebkurā gadījumā nebija pienācīgi uzticēta Cveibrienes lidostas ekspluatācija kā VTNP. Kā attiecīgus pilnvarojuma dokumentus Vācija ir tikai norādījusi vispārējo lidostas ekspluatācijas licenci un tās “apsaimniekošanas pienākumu” atbilstoši LuftVZO 45. pantam. Komisija norāda, ka atbilstoši Vācijas sniegtajai informācijai apsaimniekošanas pienākuma noteikšana bija rezultāts Cveibrienes lidostas pārveidošanai no “lidlauka” par “lidostu” LuftVZO 49. un 38. panta nozīmē ⁽⁷⁷⁾. Tomēr minētā pārveidošana notika tikai 2010. gada sākumā, un tas nozīmē, ka par periodu, uz kuru attiecas izmeklēšana šajā lietā (2000.–2009. gadu), no LuftVZO 45. panta nevar izsecināt apsaimniekošanas pienākuma uzticēšanu.
- (292) Vācija arī apgalvo, ka, “neskaitot ekspluatācijas licenci un iekļaušanu Reinzemes-Pfalcas pārveidošanas projektā, FZG netika piešķirts vispārējs oficiāls pilnvarojums sniegt VTNP.” Ņemot vērā, ka Vācija nav paskaidrojusi, kā ekspluatācijas licence pati par sevi var būt pienācīgs oficiāls pilnvarojums, kas atbilst 287. apsvērumā minētajām prasībām, vai kādā veidā iekļaušana pārveidošanas projektā ir pienācīgs pilnvarojums, Komisija konstatē, ka FGAZ/FZG netika pienācīgi pilnvaroti patiesu VTNP sniegšanai.
- (293) Attiecīgi 288. apsvērumā un nākamajos apsvērumos izklāstīto iemeslu dēļ tiek secināts, ka publisko finansējumu, kas piešķirts FGAZ/FZG kā darbības atbalsts, nevar uzskatīt par VTNP kompensāciju, kas ir saderīga ar iekšējo tirgu.

7.1.3.5. Darbības atbalsta saderība atbilstoši 2014. gada Aviācijas pamatnostādņēm

- (294) 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 5.1. iedaļā ir izklāstīti kritēriji, ko Komisija piemēros, izvērtējot darbības atbalsta saderību ar iekšējo tirgu atbilstoši Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam. Atbilstoši 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 172. punktam Komisija piemēros minētos kritērijus visām lietām, kas saistītas ar darbības atbalstu, tostarp izskatīšanā esošiem paziņojumiem un nelikumīga nepaziņota atbalsta lietām.
- (295) Nelikumīgu darbības atbalstu, kas piešķirts pirms 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu publicēšanas dienas, var atzīt par saderīgu pilnā apjomā, kas atbilst nesegtajām pamatdarbības izmaksām, ja ir izpildīti turpmāk izklāstītie nosacījumi ⁽⁷⁸⁾.
- a) *Ieguldījums precīzi definēta kopīgu interešu mērķa sasniegšanā* – šis nosacījums cita starpā ir izpildīts, ja atbalsts palielina Savienības iedzīvotāju mobilitāti un savienojumus starp reģioniem vai veicina reģionālo attīstību ⁽⁷⁹⁾;
- b) *Valsts iejaukšanās nepieciešamība* – atbalstam jābūt vērstam uz tādu situāciju risināšanu, kurās atbalsts var sniegt būtisku uzlabojumu, ko tirgus pats nespētu nodrošināt ⁽⁸⁰⁾;

⁽⁷⁴⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 72. punkts. Sk. arī 2005. gada Aviācijas vadlīniju 34. punktu.

⁽⁷⁵⁾ Sk. arī spriedumu lietā T-79/10 *Colt Télécommunications France*/Komisija (Krājums 2013), ECLI:EU:T:2013:463, 150.–151., 154., 158. un 166. punkts).

⁽⁷⁶⁾ Turpat, 92. un 119. punkts.

⁽⁷⁷⁾ Vācijas 2011. gada 27. janvārī iesniegtā informācija, 17. lpp. “Aus der Aufstufung des Flughafens [vom Verkehrslandeplatz zum Verkehrsflughafen] folgt des Weiteren eine Betriebspflicht des Flughafens”.

⁽⁷⁸⁾ Saskaņā ar 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 137. punktu ne visi pamatnostādņu 5.1. iedaļā izklāstītie nosacījumi ir piemērojami iepriekš piešķirtam darbības atbalstam.

⁽⁷⁹⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 137., 113. un 114. punkts.

⁽⁸⁰⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 137. un 116. punkts.

- c) *stimulējošas ietekmes pastāvēšana* – šis nosacījums ir izpildīts, ja ir ticams, ka bez darbības atbalsta saimnieciskās darbības līmenis attiecīgajā lidostā, ņemot vērā iespējamo ieguldījumu atbalstu un pasažieru plūsmas apjomu, tiktu būtiski samazināts ⁽⁸¹⁾;
- d) *atbalsta summas samērīgums (līdz nepieciešamajam minimumam ierobežots atbalsts)* – lai darbības atbalsts lidostām būtu samērīgs, tam ir jābūt ierobežotam līdz minimumam, kas nepieciešams, lai atbalstītā darbība notiktu ⁽⁸²⁾;
- e) *izvairšanās no nepamatotas negatīvas ietekmes uz konkurenci un tirdzniecību* ⁽⁸³⁾.

a) *Ieguldījums precīzi definēta kopīgu interešu mērķa sasniegšanā*

- (296) 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 114. punktā ir noteikts, ka “nerentablu lidostu darbības pārklāšanās nepalīdz sasniegt kopīgu interešu mērķi.” Komisija uzskata, ka 259. apsvērumā un nākamajos apsvērumos izklāstītie argumenti par FGAZ/FZG saņemta ieguldījumu atbalsta saderību atbilstīgi 2005. gada Aviācijas vadlinijām ir vienlīdz piemērojami atbilstoši 2014. gada Aviācijas pamatnostādņēm piešķirta darbības atbalsta saderībai. Šā iemesla dēļ Komisija konstatē, ka darbības atbalsts, kas piešķirts FGAZ/FZG, tikai izraisa pārklāšanos ar nerentablas lidostas darbību un nesniedz ieguldījumu precīzi definēta kopīgu interešu mērķa sasniegšanā. Tāpēc, ciktāl darbības atbalsts FGAZ/FZG ir valsts atbalsts, to nevar atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu atbilstīgi Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam.

Secinājums

- (297) Komisija secina, ka darbības atbalsts, kas piešķirts FGAZ/FZG, nav saderīgs ar iekšējo tirgu ne atbilstīgi Līguma 106. panta 2. punktam, ne Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam. Tā kā Vācija nav norādījusi – un Komisija nav identificējusi – alternatīvus saderības pamatus, tiek secināts, ka, ciktāl darbības atbalsts par labu FGAZ/FZG ir valsts atbalsts, tas nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

7.2. IESPĒJAMĀIS ATBALSTS SAISTĪBĀ AR BANKAS AIZDEVUMU UN DALĪBA REINZEMES-PFALCAS FEDERĀLĀS ZEMES IEKŠĒJĀ NAUDAS FONDĀ

7.2.1. ATBALSTA ESĪBA

7.2.1.1. *Saimnieciskā darbība un jēdziens “uzņēmums”*

- (298) Iepriekš 173. apsvērumā un nākamajos apsvērumos izklāstīto iemeslu dēļ FGAZ/FZG jāuzskata par uzņēmumu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē.

7.2.1.2. *Valsts līdzekļi un piedēvējamība valstij*

- (299) Lai pasākumi tiktu uzskatīti par valsts atbalstu, tiem ir jābūt finansētiem no valsts līdzekļiem un lēmumam par pasākuma piešķiršanu ir jābūt piedēvējamam valstij.
- (300) Jēdziens “valsts atbalsts” ietver jebkuru priekšrocību, ko piešķir no valsts līdzekļiem pati valsts vai starpnieks valsts uzdevumā ⁽⁸⁴⁾. Līguma 107. panta piemērošanas nolūkā pašvaldību līdzekļi ir valsts līdzekļi ⁽⁸⁵⁾.

100 % valsts garantija

- (301) Jebkura valsts garantija ir saistīta ar iespējamiem līdzekļu zaudējumiem valstij. Tā kā 100 % valsts garantiju sniedza Reinzemes-Pfalcas federālā zeme, tā tika piešķirta no valsts līdzekļiem un ir arī piedēvējama valstij.

⁽⁸¹⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 137. un 124. punkts.

⁽⁸²⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 137. un 125. punkts.

⁽⁸³⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 137. un 131. punkts.

⁽⁸⁴⁾ Spriedums lietā C-482/99 Francija/Komisija (*Stardust Marine*) (Recueil 2002, I-4397. lpp.).

⁽⁸⁵⁾ Spriedums apvienotajās lietās T-267/08 un T-279/08 *Nord-Pas-de-Calais* (Krājums 2011), ECLI:EU:T:2011:209, 108. punkts).

Federālās zemes naudas fonds

- (302) Vācija norādīja, ka Reinzemes-Pfalcas federālās zemes naudas fonds netiek finansēts tieši no federālās zemes budžeta. Tā apgalvo, ka visus līdzekļus naudas fondā vai nu iegulda iesaistītie uzņēmumi, vai arī tos iegūst aizņēmumu veidā kapitāla tirgū.
- (303) Komisija uzskata, ka konkrētajā gadījumā visā attiecīgajā laikā valsts īstenoja tiešu vai netiešu kontroli pār naudas fondā esošajiem līdzekļiem, tāpēc tie ir valsts līdzekļi. Pirmkārt, naudas fondā var piedalīties tikai uzņēmumi, kuros Reinzemes-Pfalcas federālajai zemei pieder akciju kontrolpakete (vismaz 50 % akciju). Ņemot vērā publiskās akciju kontrolpaketes piederību, iesaistītie uzņēmumi acīm redzami ir publiski uzņēmumi Padomes Direktīvas 2006/111/EK ⁽⁸⁶⁾ 2. panta b) punkta nozīmē. Tā kā visi iesaistītie uzņēmumi tādējādi ir publiski uzņēmumi, to līdzekļi ir valsts līdzekļi. Šis fakts vien jau nozīmē, ka naudas fonda līdzekļi, ciktāl tos veido iesaistīto uzņēmumu noguldījumi, ir valsts līdzekļi.
- (304) Otrkārt, ja iesaistīto uzņēmumu noguldījumi naudas fondā ir nepietiekami, lai apmierinātu dalībnieka likviditātes vajadzības, Reinzemes-Pfalcas federālā zeme iegūst īstermiņa finansējumu finanšu tirgū savā vārdā un nodod attiecīgos līdzekļus naudas fondā iesaistītajiem uzņēmumiem. Tā kā federālā zeme nepieciešamos aizdevumus ņem savā vārdā, jāuzskata, ka arī tādējādi iegūtie līdzekļi ir valsts līdzekļi.
- (305) Attiecīgi Komisija uzskata, ka naudas fonda nodrošinātais finansējums tiek nodrošināts no valsts līdzekļiem, jo gan iesaistīto uzņēmumu noguldījumi, gan federālās zemes ņemtie aizdevumi, lai kompensētu likviditātes iztrūkumu naudas fondā, ir valsts līdzekļi.
- (306) Turklāt ir skaidrs, ka federālajai zemei bija plaša kontrole pār naudas fonda darbību, tāpēc iesaistītajiem uzņēmumiem nodrošinātais finansējums ir piedēvējams valstij. Komisija vispirms norāda, ka līgums par dalību naudas fondā tiek noslēgts starp federālo zemi un iesaistītajiem uzņēmumiem. Tādējādi lēmumu atļaut uzņēmumam piedalīties naudas fondā tieši pieņem federālā zeme. Federālā zeme arī izlemj par maksimālo summu, ko iesaistītais uzņēmums var izņemt no naudas fonda kredītlīnijas veidā. Turklāt Reinzemes-Pfalcas federālā zeme tieši pārvalda ikdienas operācijas naudas fondā, izmantojot *Landeshauptkasse*, kas ir Reinzemes-Pfalcas federālās zemes Finanšu ministrijas iestāde. *Landeshauptkasse* arī oficiāli pārstāv federālo zemi, iegūstot līdzekļus tirgū likviditātes iztrūkuma kompensēšanai naudas fondā.
- (307) Pamatojoties uz minētajiem elementiem, šķiet, ka valsts var tieši kontrolēt naudas fonda darbības, galvenokārt to, kurš uzņēmums var piedalīties, un individuālo kredītlīniju, ko piešķir katram iesaistītajam uzņēmumam. Tādējādi lēmumi par dalību naudas fondā un par šādas dalības apjomu ir piedēvējami valstij.

Sparkasse Südwespfalz piešķirtais aizdevums

- (308) Attiecībā uz aizdevumu Komisija piekrīt, ka *Sparkasse Südwespfalz* ir neatkarīga banka, kas pieņem lēmumus par aizdevumu piešķiršanu uz savu atbildību. Nav nepārprotamu liecību, ka lēmums piešķirt aizdevumu *FGAZ/FZG* ir piedēvējams valstij. Tāpēc Komisija uzskata, ka attiecīgais pasākums nav piedēvējams valstij.

7.2.1.3. Ekonomiska priekšrocība**100 % valsts garantija**

- (309) Saskaņā ar Paziņojuma par garantijām 3.2. punktu individuāla valsts garantija nav atbalsts, ja ir izpildīti visi šādi nosacījumi: “a) aizņēmējam nav finansiālu grūtību [...], b) garantiju izsniedzot, var pienācīgi noteikt tās apmēru. [...] c) garantija aptver ne vairāk par 80 % no aizdevuma vai citu finanšu saistību nenomaksātās daļas [...], d) par garantiju tiek maksāta uz tirgu orientēta cena [...]”.

⁽⁸⁶⁾ Komisijas 2006. gada 16. novembra Direktīva 2006/111/EK par dalībvalstu un publisku uzņēmumu finansiālo attiecību pārredzamību, kā arī par dažu uzņēmumu finanšu pārredzamību (OV L 318, 17.11.2006., 17. lpp.).

- (310) Šajā gadījumā Reinzelmes-Pfalcas federālā zeme piešķir 100 % garantiju, lai nodrošinātu aizdevumu, ko piešķir par labu FGAZ/FZG, tāpēc garantija pārsniedz 80 % no aizdevuma nenomaksātās daļas. Arī, kā paskaidrots turpmāk, nav samaksāta garantijas tirgus cena. Tāpēc garantija acīm redzami ietver priekšrocību.
- (311) Saskaņā ar Paziņojuma par garantijām 4.2. punkta otro daļu priekšrocību var aprēķināt kā starpību starp konkrēto tirgus procentu likmi, kas FGAZ/FZG būtu bijis jāmaksā, ja nebūtu garantijas, un procentu likmi, kas iegūta, izmantojot valsts garantiju, pēc tam, kad ir ņemtas vērā visas izmaksātās prēmijas.
- (312) Attiecībā uz federālās zemes izsniegto garantiju Komisija atgādina, ka FGAZ/FZG ieguva šo 100 % garantiju bez maksas un neiesniedzot nodrošinājumu. Ir skaidrs, ka parastos tirgus apstākļos FGAZ/FZG būtu bijis jāmaksā prēmija, lai no trešās personas iegūtu garantiju par saviem aizņēmumiem.
- (313) Tā kā FGAZ/FZG nebija jāmaksā šāda prēmija, tas guva ekonomisku priekšrocību, kas citos gadījumos nav pieejama tirgū. Priekšrocības apjoms ir vienāds ar prēmiju, kas FGAZ/FZG būtu bijusi jāmaksā parastos tirgus apstākļos.

Federālās zemes naudas fonds

- (314) Attiecībā uz FGAZ/FZG dalību naudas fondā Vācija ir paskaidrojusi, ka naudas fonds darbojas šādi: FGAZ pieprasa līdzekļus no fonda, lai nodrošinātu savu likviditāti, un federālā zeme piešķir attiecīgos līdzekļus no naudas fonda. Noteiktās procentu likmes ir tirgus īstermiņa finansējuma likmes tādā līmenī, kas pieejams pašai federālajai zemei. Ja ar iesaistīto uzņēmumu noguldījumiem nepietiek, lai apmierinātu prasību, federālā zeme papildina naudas fondu, ņemot aizņēmumus savā vārdā. Vācija arī paskaidro, ka būtībā federālā zeme nosacījumus, ko tā iegūst kapitāla tirgū, nodod tālāk naudas fonda dalībniekiem, tādējādi ļaujot dalībniekiem – federālās zemes meitasuzņēmumiem – refinansēt pašiem sevi atbilstoši tādiem pašiem nosacījumiem, kādi ir saistoši federālajai zemei, neņemot vērā to kredītspēju. Turklāt Komisija norāda, ka šis finansējums ir pieejams uzņēmumiem uz neierobežotu laiku.
- (315) Ņemot vērā šo mehānismu, FGAZ tiek piešķirta priekšrocība, turklāt nosacījumi, ar kādiem federālā zeme piešķir aizdevumus no naudas fonda, ir izdevīgāki nekā tie, kas citos gadījumos FGAZ ir pieejami tirgū. Nosacījumi aizņēmumu ņemšanai no naudas fonda ir tādi paši kā tie, kas pieejami federālajai zemei, lai tā refinansētu pati sevi. Ņemot vērā, ka federālā zeme kā publiska iestāde var ņemt aizdevumus par ļoti izdevīgām likmēm (jo nav praktiski nekāda saistību neizpildes risks), Komisija uzskata, ka likme, par kādu FGAZ var iegūt aizņēmumu no naudas fonda, ir labvēlīgāka nekā tam citos gadījumos pieejamā likme. Turklāt FGAZ nav jāiesniedz nodrošinājums par šādiem aizņēmumiem, un tā finanšu stāvoklis/kredītspēja netiek ņemti vērā. Tādējādi, ļaujot FGAZ piedalīties naudas fondā, federālā zeme piešķir uzņēmumam FGAZ/FZG ekonomisku priekšrocību ⁽⁸⁷⁾.

7.2.1.4. Selektivitāte

- (316) Tā kā 100 % garantija un tiesības piedalīties naudas fondā bija piešķirtas tikai FGAZ/FZG (un – naudas fonda gadījumā – citiem uzņēmumiem, kuros federālajai zemei pieder akciju kontrolpakete), abi pasākumi ir kvalificējami kā selektīvi.

7.2.1.5. Konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību

- (317) To pašu iemeslu dēļ, kas izklāstīti 233. apsvērumā un nākamajos apsvērumos, Komisija uzskata, ka jebkura selektīva ekonomiska priekšrocība, kas piešķirta FGAZ/FZG, var izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

7.2.1.6. Secinājums

- (318) Nobeigumā Komisija konstatē, ka, piešķirot FGAZ/FZG 100 % garantiju par bankas aizdevumu bez maksas un ļaujot FGAZ piedalīties federālās zemes naudas fondā, federālā zeme piešķir FGAZ/FZG valsts atbalstu.

⁽⁸⁷⁾ Naudas fonda ietekme ir diezgan līdzīga 100 % garantijai, kas piešķirta FGAZ/FZG, neiekasējot prēmiju vai nepieprasot nodrošinājumu. Federālā zeme uzņemas FGAZ/FZG saistību neizpildes risku, nesāņemot par to kompensācijas maksājumu.

(319) Komisija arī secina, ka *Sparkasse Südwestpfalz* aizdevums pats par sevi nebija valsts atbalsts.

7.2.2. SADERĪBA

(320) Komisija uzskata, ka saderības apsvērumi, kas izklāstīti 248. apsvērumā un nākamajos apsvērumos un 283. apsvērumā un nākamajos apsvērumos attiecībā uz valsts atbalstu tiešo ieguldījumu dotāciju un ikgadējās kapitāla iepludināšanas veidā, ir vienlīdz piemērojami valsts atbalstam, kas izpaužas kā garantija un dalība naudas fondā. Attiecīgi Komisija konstatē, ka valsts atbalsts, kas piešķirts, nodrošinot *FGAZ/FZG* 100 % garantiju bez maksas un ļaujot tam piedalīties federālās zemes naudas fondā, nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

7.3. ATLAIDES PAR LIDOSTAS MAKSĀM UN AR RYANAIR NOSLĒGTAIS TIRGVEDĪBAS PAKALPOJUMU LĪGUMS

7.3.1. ATBALSTA ESĪBA

7.3.1.1. Saimnieciskā darbība un jēdziens “uzņēmums”

(321) Sniedzot gaisa pārvadājumu pakalpojumus, aviokompānijas veic saimniecisko darbību, un tādējādi tās ir uzņēmumi Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē. Attiecīgi ir jāanalizē, vai līgumi starp aviokompānijām un konkrēto lidostu, ja tie ir piedāvājami valstij un ietver valsts līdzekļu nodošanu, radīja aviokompānijām ekonomisku priekšrocību.

7.3.1.2. Valsts līdzekļi un piedāvājuma valstij

(322) Pasākumam jābūt piedāvājamam valstij un piešķirtam no valsts līdzekļiem. Tiesa spriedumā *Stardust Marine* lietā ⁽⁸⁸⁾ nolēma, ka tāda uzņēmuma līdzekļi, kurš ir privāttiesību sabiedrība un kura akciju kontrolpaketes īpašnieks ir valsts, ir valsts līdzekļi. Šajā ziņā Komisijas pastāvīgā prakse ir uzskatīt, ka neatkarīgi no tā, vai publisks uzņēmums darbojas ar zaudējumiem vai ar peļņu, visi tā līdzekļi ir valsts līdzekļi ⁽⁸⁹⁾.

(323) Attiecībā uz piedāvājumu Tiesa spriedumā *Stardust Marine* lietā arī atzina – fakts, ka valsts vai valsts struktūrvienība ir vienīgais vai lielākais uzņēmuma akcionārs, ir nepietiekams, lai konstatētu, ka šā uzņēmuma līdzekļu nodošana ir piedāvājama tā valsts akcionāriem ⁽⁹⁰⁾. Kā uzskata Tiesa, pat ja valsts ir situācijā, kad tā vada publisku uzņēmumu un tai ir izšķiroša ietekme uz uzņēmuma darbību, faktiski šīs vadības īstenošanu noteiktā gadījumā nevar automātiski pieņemt, jo publisks uzņēmums var darboties arī vairāk vai mazāk neatkarīgi, ko nosaka publiskam uzņēmumam valsts piešķirtās autonomijas līmenis.

(324) Tiesa uzskata, ka rādītāji, kas var liecināt par piedāvājumu, ir šādi ⁽⁹¹⁾:

- a) fakts, ka konkrētais uzņēmums nevarēja pieņemt apstrīdēto lēmumu, neņemot vērā publisko iestāžu prasības;
- b) fakts, ka uzņēmumam bija jāņem vērā publisko iestāžu izdotās norādes;
- c) publiskā uzņēmuma integrācija valsts pārvaldes struktūrās;
- d) publiskā uzņēmuma darbību raksturs un šādu darbību īstenošana tirgū parastos konkurences apstākļos ar privātiem uzņēmumiem;
- e) uzņēmuma juridiskais statuss;
- f) intensitāte, kādā publiskās iestādes īsteno uzņēmuma vadības pārraudzību;
- g) jebkurš cits rādītājs, kas konkrētā gadījumā liecina par publisko iestāžu iesaistīšanos pasākuma pieņemšanā vai mazu varbūtību par to neiesaistīšanos, ņemot vērā arī pasākuma apmēru, saturu un ietvertos noteikumus.

⁽⁸⁸⁾ Spriedums *Stardust Marine* lietā, 51. punkts un nākamie punkti.

⁽⁸⁹⁾ Sk., piemēram, Komisijas Lēmumu C 41/2005, Izslēgtās Ungārijas izmaksas (OV C 324, 21.12.2005., 12. lpp.), ar turpmākām atsaucēm.

⁽⁹⁰⁾ Spriedums *Stardust Marine* lietā, 51. punkts un nākamie punkti.

⁽⁹¹⁾ Turpat.

Valsts līdzekļi

- (325) Komisija norāda, ka FGAZ/FZG pilnībā pieder valstij, proti, 50 % tā akciju pieder Reinzemes-Pfalcas federālajai zemei, un 50 % – ZEF. Tāpēc FGAZ/FZG jāuzskata par publiskiem uzņēmumiem Direktīvas 2006/111/EK 2. panta b) punkta nozīmē. Var pieņemt, ka valstij – kā FGAZ/FZG vienīgajam akcionāram un tai ieceļot (identiskas) FGAZ/FZG uzraudzības padomes (kuras savukārt ieceļ vadība) – ir dominējoša ietekme uz FGAZ/FZG un valsts var kontrolēt tā līdzekļus. Tādējādi jebkura priekšrocība, ko piešķir no FGAZ/FZG līdzekļiem, nozīmētu valsts līdzekļu zaudējumus, tātad tā ir valsts līdzekļu nodošana.

Piedēvējamība

- (326) Lai gan Vācija norādīja, ka līgumu noslēgšana starp aviokompānijām un FZG nav piedēvējama valstij, tā atzina, ka valsts, ko pārstāvēja Reinzemes-Pfalcas federālā zeme un ZEF, bija netieši iesaistīta, proti, ar tās pārstāvjiem FZG mātesuzņēmuma FGAZ Uzraudzības padomē. Saskaņā ar FGAZ un FZG statūtiem abu struktūru uzraudzības padomju sastāvā darbojas vienīgi publisku iestāžu, proti, federālās zemes un ZEF, iecelti pārstāvji. Federālās zemes ieceltais pārstāvis automātiski ir abu uzraudzības padomju priekšsēdētājs. Uzraudzības padomes ieceļ FGAZ un FZG vadību. Abās struktūrās uzraudzības padomēm ir jāapstiprina visi darījumi, kuru vērtība pārsniedz EUR [...], un tādējādi tām ir plaša kontrole pār FGAZ/FZG saimnieciskajām darbībām.
- (327) Otrkārt, FGAZ Uzraudzības padomes protokoli liecina, ka Uzraudzības padome bija informēta un ar to konsultējās par līgumu apspriešanu un noslēgšanu ar aviokompānijām. Turklāt protokoli arī liecina, ka, noslēdzot līgumus, FGAZ/FZG vadībai bija jāņem vērā publisko iestāžu prasības. Piemēram, padomes 2006. gada 13. jūlija sanāksmes protokols liecina, ka pēc vadības ziņojuma par veiksmīgu līguma noslēgšanu ar *Germanwings* Uzraudzības padomes priekšsēdētājs norādīja, ka federālā zeme ir ļoti apmierināta ar attīstību, piebilstot, ka tas var veicināt darba vietu radīšanu un stiprināt lidostas ekonomisko pamatojumu. Priekšsēdētājs arī īpaši izteica cerību, ka šī pozitīvā ietekme, proti, darba vietu radīšana un lidostas ekonomiskais pamatojums, varētu veicināt starp FGAZ un FZG noslēgtā PZ līguma pagarināšanu. Ņemot vērā, ka FZG bija ļoti atkarīgs no PZ līguma, lai varētu segt savus pamatdarbības zaudējumus, un ka federālajai zemei un ZEF bija pilnvaras nepagarināt peļņas un zaudējumu nodošanas līgumu vai pārtraukt kapitāla iepludināšanu, pateicoties kurai bija iespējama tā darbība, ir skaidrs, ka FGAZ/FZG, lai nodrošinātu savu ekonomisko izdzīvošanu, bija jāņem vērā publisko iestāžu prasības.
- (328) Uzraudzības padomes 2006. gada 13. jūlija protokols arī liecina, ka Cveibrikenes lidostā notiekošo militāro mācību dēļ tika saņemtas sūdzības no iedzīvotājiem par troksni. Vadība norādīja, ka Nīderlandes gaisa spēku militārās mācības radīja būtiskus ieņēmumus. Tomēr priekšsēdētājs vadībai ieteica turpmāk rūpīgi izvērtēt, vai militārās mācības būtu jāveic, un laikus informēt sabiedrību. Viss iepriekš minētais pierāda, ka publiskās iestādes bija iesaistītas FGAZ/FZG ikdienas pārvaldības lēmumos un piekrita tiem.
- (329) Turklāt Uzraudzības padomes 2009. gada 26. jūnija sanāksmes protokols liecina, ka valsts, ko pārstāvēja Reinzemes-Pfalcas federālā zeme, bija tieši iesaistīta sarunās ar aviokompānijām. Protokolā bija atsauce uz vadības ziņojumu Uzraudzības padomei, pieminot sanāksmi starp vadību, Reinzemes-Pfalcas Ekonomikas ministrijas pārstāvi un *Ryanair*, kas notika Londonā. Minētās sanāksmes laikā tika apspriestas attiecības starp *Ryanair* un Cveibrikenes lidostu. Ministrijas aktīvu iesaistīšanos var izsecināt ne tikai no pārstāvja piedalīšanās minētajās darījumu sarunās, bet arī no ministrijas pārstāvja atgādinājuma *Ryanair*, ka Reinzemes-Pfalcas valdība Zārbrīkenes lidostas apkalpošanu uzskatītu par nepatīkamu rīcību.
- (330) *Ryanair* darbības nākotne Cveibrikenē tad tika apspriesta Uzraudzības padomē, kas uzskatīja, ka – bez būtiskiem uzlabojumiem *Ryanair* lidojumu grafikā un ņemot vērā *Ryanair* pieprasīto monetāro ieguldījumu ⁽⁹²⁾ – ir jāatbalsta vadības priekšlikums izbeigt attiecības. Ņemot vērā *Ryanair* pieprasīto monetāro ieguldījumu, kura dēļ Uzraudzības padomei būtu obligāti jāapstiprina jauns līgums, un publisko iestāžu agrīno iesaistīšanos sarunās, ir

⁽⁹²⁾ Sanāksmes laikā *Ryanair* piedāvāja saglabāt ziemā atvērto maršrutu starp Londonu un Cveibrikeni par "EUR [...]" un norādīja, ka tā vēlētos sākt lidojumus divos jaunos maršrutos (Barselona un Alikante) no Cveibrikenes par "EUR [...]".

skaidrs, ka Uzraudzības padomei bija plaša kontrole pār šo vadības komerciālo lēmumu. Šo var uzskatīt par vēl vienu liecību, ka vadībai lēmumu pieņemšanā bija jāņem vērā publisko iestāžu prasības, un tas pierāda tās kontroles un ietekmes līmeni, ko Uzraudzības padome īstenoja attiecībā uz FGAZ/FZG komerciālajiem lēmumiem.

- (331) Ņemot vērā šos apsvērumus, Komisija uzskata, ka ir pietiekami daudz liecību, lai konstatētu, ka lidostas pakalpojumu līgumu noslēgšana starp FGAZ/FZG un dažādajām aviokompānijām ir piedēvējama valstij.

7.3.1.3. *Ekonomiska priekšrocība*

- (332) Lai novērtētu, vai līgums starp valstij piederošu lidostu un aviokompāniju rada aviokompānijai ekonomisku priekšrocību, ir jāanalizē, vai attiecīgais līgums atbilda TED principam. Piemērojot TED kritēriju līgumam starp lidostu un aviokompāniju, ir jānovērtē, vai līguma noslēgšanas dienā piesardzīgs tirgus ekonomikas dalībnieks būtu paredzējis, ka līgums ļaus gūt lielāku peļņu nekā peļņa, kas tiktu sasniegta citos gadījumos. Šāda lielāka peļņa jānosaka pēc starpības, ko iegūst, no līguma rezultātā iespējamajiem papildu ieņēmumiem (proti, ieņēmumu, kas tiktu gūti, ja līgums tiktu noslēgts, un ieņēmumu, kas tiktu gūti, ja līgums netiktu noslēgts, starpības) atņemot līguma noslēgšanas rezultātā paredzamās papildu izmaksas (proti, izmaksu, kas rastos, ja līgums tiktu noslēgts, un izmaksu, kas rastos, ja līgums netiktu noslēgts, starpību); aprēķinātās naudas plūsmas ir jāsamazina, piemērojot attiecīgu diskonta likmi.
- (333) Šajā analizē jāņem vērā visi attiecīgie ar līgumu saistītie papildu ieņēmumi un izmaksas. Dažādos elementus (lidostas maksu atlaides, tirgvedības dotācijas, citus finansiālus stimulus) nedrīkst vērtēt atsevišķi. Spriedumā *Charleroi* lietā ir noteikts: “[...] privātā ieguldītāja kritērija piemērošanas ietvaros komercdarījums ir jāapskata tā kopumā, lai izvērtētu, vai valsts vienība un tās kontrolēta vienība, kopumā ņemot, ir rīkojušās kā racionāli tirgus ekonomikas dalībnieki. Faktiski Komisijai, novērtējot strīdīgos pasākumus, ir jāņem vērā visa atbilstošā informācija un tās konteksts [...]”⁽⁹³⁾
- (334) Paredzamajos papildu ieņēmumos jo īpaši jāiekļauj ieņēmumi no lidostas maksām, ņemot vērā atlaides un līguma noslēgšanas rezultātā paredzamo papildu satiksmes plūsmu, kā arī paredzamos ar aviāciju nesaistītos ieņēmumus, ko radīs papildu satiksmes plūsma. Paredzamajās papildu izmaksās jo īpaši jāiekļauj visas pamatdarbības un ieguldījumu papildu izmaksas, kas nerastos, ja netiktu noslēgts līgums, kā arī ar tirgvedības dotācijām un citiem finansiāliem stimuliem saistītās izmaksas.
- (335) Komisija šajā saistībā arī norāda, ka cenu diferencēšana (ietverot tirgvedības atbalstu un citus stimulus) ir standarta uzņēmējdarbības prakse. Tomēr šāda cenu diferencēšanas politika ir komerciāli jāpamato⁽⁹⁴⁾.

TED principa piemērošana attiecīgajiem līgumiem, īpaši līgumam ar *Ryanair*

- (336) Lai varētu piemērot minēto principu un ņemot vērā faktiskos šīs lietas apstākļus, Komisija uzskata, ka vispirms būtu jāatbild uz turpmāk minētajiem jautājumiem.
- a) Vai tirgvedības pakalpojumu līgums un lidostas pakalpojumu līgums, kas parakstīti ar divu nedēļu starpību, jāanalizē atsevišķi vai kopā?
- b) Kādus ieguvumus hipotētisks TED, kurš rīkojas FGAZ/FZG un federālās zemes vietā, varētu būt gaidījis no tirgvedības pakalpojumu līgumiem?
- c) Cik būtisks TED principa piemērošanas nolūkos ir salīdzinājums starp lidostas pakalpojumu līgumu noteikumiem, kas paredzēti oficiālās izmeklēšanas procedūrā, un lidostas maksām, ko iekasē citās lidostās?
- (337) Kad ir atbildēts uz šiem jautājumiem, Komisijai jāpiemēro TED princips dažādajiem apspriežamajiem pasākumiem.

⁽⁹³⁾ Spriedums lietā T-196/04 *Ryanair*/Komisija (Krājums 2008, II-3643. lpp., 59. punkts).

⁽⁹⁴⁾ Sk. Komisijas 2010. gada 27. janvāra Lēmumu 2011/60/ES par valsts atbalstu C 12/08 (ex NN 74/07) – Slovākija – Vienošanās starp Bratislavas lidostu un “Ryanair” (OV L 27, 1.2.2011., 24. lpp.).

a) Attiecībā uz tirgvedības pakalpojumu līguma un lidostas pakalpojumu līguma kopēju analīzi

(338) Komisija uzskata, ka šajā lietā oficiālajā izmeklēšanā iekļautie abi pasākumu veidi, proti, lidostas pakalpojumu līgums un tirgvedības pakalpojumu līgumi, ir jāvērtē kopā kā viens pasākums. Šī pieeja attiecas uz lidostas pakalpojumu līgumu, kas noslēgts starp *Ryanair* un FZG, no vienas puses, un tirgvedības pakalpojumu līgumiem, kas noslēgti starp FZG un *Ryanair*, kā arī starp AMS un Reinzemes-Pfalcas federālo zemi, no otras puses. *Ryanair* neapstrīd, ka tirgvedības pakalpojumu līgums, kas tieši noslēgts starp *Ryanair* un FZG, ir jāvērtē kopā ar lidostas pakalpojumu līgumu. Komisija uzskata, ka tas pats attiecas uz tirgvedības pakalpojumu līgumu ar AMS.

(339) Ir vairākas norādes, kas liecina, ka minētie līgumi būtu jāvērtē kā viens atsevišķs pasākums, jo tie noslēgti viena darījuma ietvaros.

(340) Pirmkārt, līgumus noslēdza būtībā vienas un tās pašas puses un gandrīz vienā laikā.

a) AMS ir *Ryanair* pilnībā piederošs meitasuzņēmums. Tirgvedības pakalpojumu līgumu AMS vārdā parakstīja *Edward Wilson*, kurš tobrīd bija AMS direktors un vienlaikus arī *Ryanair* direktors⁽⁹³⁾. Valsts atbalsta noteikumu piemērošanas nolūkā AMS un *Ryanair* tiek uzskatīti par vienu uzņēmumu tādā ziņā, ka AMS rīkojas kā starpnieks *Ryanair* interesēs un vadībā. Attiecībā uz līgumiem šajā gadījumā to var izsecināt arī no fakta, ka tirgvedības pakalpojumu līguma preambulā ir noteikts, ka "AMS ir ekskluzīva licence piedāvāt tirgvedības pakalpojumus ceļojumu tīmekļa vietnē www.ryanair.com, kas ir Īrijas zemo cenu aviokompānijas *Ryanair* tīmekļa vietne."

Turklāt 326. apsvērumā un nākamajos apsvērumos bija norādīts, ka FGAZ/FZG lēmums noslēgt lidostas pakalpojumu līgumus ar aviokompānijām, piemēram, *Ryanair*, bija piedāvājams valstij. Šajā ziņā kontrolējošo ietekmi uz FGAZ/FZG īstenoja Reinzemes-Pfalcas federālā zeme un ZEF. Tomēr, ņemot vērā, ka tieši federālā zeme vienmēr bija tā, kas iecēla FGAZ/FZG Uzraudzības padomes priekšsēdētāju, un ka federālā zeme faktiski finansēja 80–95 % no FGAZ/FZG zaudējumiem (tādējādi īstenojot būtisku ietekmi uz ZEF un plašākas finansiālās intereses uzņēmumā), var pārliecināties, ka federālajai zemei bija faktiskā kontrole pār FGAZ/FZG. Ciktāl runa ir par komercattiecībām starp *Ryanair* un FGAZ/FZG, no vienas puses, un Reinzemes-Pfalcas federālo zemi, no otras puses, Komisija konstatē, ka FGAZ/FZG un federālās zemes ieinteresētība attiecīgo līgumu noslēgšanā ļoti lielā mērā pārklājās, proti, abas puses bija ieinteresētas satiksmes intensitātes palielināšanā lidostā, un federālajai zemei tikpat kā nebija starpības, vai līgumu noslēdz FGAZ/FZG (kura izmaksas tai vēlāk būtu jākompensē ar PZ līguma starpniecību) vai arī to noslēdz federālā zeme pati. ņemot vērā iepriekš minēto, fakts, ka viens no tirgvedības pakalpojumu līgumiem tika noslēgts tieši ar federālo zemi, bet lidostas pakalpojumu līgums tika noslēgts ar tās atkarīgo meitasuzņēmumu, nevar likt šķēršļus līgumu kā viena komercdarījuma novērtēšanai.

b) Līgumi arī tika noslēgti gandrīz vienā laikā, proti, lidostas pakalpojumu līgums (2008. gada 22. septembrī) tika noslēgts tieši divas nedēļas pirms tirgvedības pakalpojumu līguma noslēgšanas ar AMS (2008. gada 6. oktobrī).

(341) Otrkārt, ar AMS noslēgtā tirgvedības pakalpojumu līguma pirmajā iedaļā "Līguma mērķis" ir noteikts, ka līguma "pamatā ir *Ryanair* saistības nodrošināt lidojumus maršrutā starp Cveibrikeni un Londonu". Šis formulējums veido nepārprotamu tiešu saikni starp pakalpojumu līgumu un šo tirgvedības pakalpojumu līgumu tādā nozīmē, ka viens līgums netiktu noslēgts bez otra līguma. Tirgvedības pakalpojumu līguma pamatā ir lidostas pakalpojumu līguma noslēgšana un *Ryanair* sniegtie pakalpojumi. Tirgvedības pakalpojumu līguma preambulā patiešām ir norādīts, ka Reinzemes-Pfalcas federālā zeme ir iecerējusi pievērsties *Ryanair* pasažieriem, lai veicinātu tūrisma un uzņēmējdarbības iespējas reģionā un jo īpaši popularizētu Cveibrikenes lidostu kā galamērķi.

(342) Treškārt, tirgvedības pakalpojumu līguma preambulā ir noteikts, ka Reinzemes-Pfalcas federālā zeme ir nolēmusi "aktīvi popularizēt Cveibrikenes lidostu kā brīvdienų galamērķi starptautiskajiem aviopasažieriem un arī kā pievilcīgu uzņēmējdarbības centru." Tas liecina, ka tirgvedības pakalpojumu līguma noslēgšanas galvenais un konkrētais mērķis ir popularizēt tieši Cveibrikenes lidostu (un tai apkārt esošo reģionu).

⁽⁹³⁾ Sk. <http://corporate.ryanair.com/investors/biographies/>, skatīta 2014. gada 23. jūnijā.

- (343) Ceturtkārt, tirgvedības pakalpojumu līgumā ir konkrēti paredzēts, ka ir plānots iekļaut divas saites Cveibrikenes kā galamērķa lapas labajā rīkjoslā un piecas rindkopas sadaļā “Top Five Things To Do” Cveibrikenes kā galamērķa lapā vietnē *Ryanair.com*. No minētajiem noteikumiem var izsecināt, ka līguma mērķis ir atbalstīt konkrēti Cveibrikenes lidostu, nevis Reinzemes-Pfalcas federālo zemi kopumā.
- (344) Piektkārt, Reinzemes-Pfalcas federālā zeme var nekavējoties lauzt līgumu, ja *Ryanair* pārtrauc lidojumu nodrošināšanu maršrutā starp Cveibrikeni un Londonu. Arī tas pierāda, ka tirgvedības pakalpojumu līgums un lidostas pakalpojumu līgums ir cieši savstarpēji saistīti.
- (345) Tiek secināts, ka tirgvedības pakalpojumu līgums, ko noslēgusi Reinzemes-Pfalcas federālā zeme un AMS, ir cieši saistīts ar lidostas pakalpojumu līgumu, ko parakstīja *Ryanair* un FZG. Iepriekš minētie apsvērumi liecina, ka tirgvedības pakalpojumu līgums netiktu noslēgts, ja nebūtu noslēgts lidostas pakalpojumu līgums. Tirgvedības pakalpojumu līgumā ir skaidri noteikts, ka tā pamatā ir *Ryanair* nodrošinātie lidojumi Cveibrikenes–Londonas maršrutā, un būtībā tas paredz tirgvedības pakalpojumus, kuru mērķis ir popularizēt minēto maršrutu. Tajā pašā laikā šķiet, ka arī lidostas pakalpojumu līguma noslēgšana bija atkarīga no tirgvedības pakalpojumu līguma – lai gan lidostas pakalpojumu līgums tika noslēgts agrāk, tas neparedzēja *Ryanair* pienākumu izmantot Cveibrikenes pakalpojumus. Tajā bija skaidri paredzēts: ja “lidojumi netiek sākti līdz 2008. gada 28. oktobrim, līgums tiek izbeigts, nevienai no pusēm neuzņemoties atbildību”. Faktiski *Ryanair* sāka darbību Cveibrikenē tikai pēc AMS līguma noslēgšanas.
- (346) Minēto iemeslu dēļ Komisija uzskata, ka ir lietderīgi 2008. gada 22. septembra lidostas pakalpojumu līgumu un 2008. gada 6. oktobra tirgvedības pakalpojumu līgumu analizēt kopā, lai noteiktu, vai tie ir valsts atbalsts.
- b) *Attiecībā uz ieguvumiem, ko TED būtu gaidījis no tirgvedības pakalpojumu līgumiem, un cenu, ko viņš būtu gatavs maksāt par šiem pakalpojumiem*
- (347) Lai šajā lietā varētu piemērot TED principu, FGAZ/FZG un federālās zemes rīcība, parakstot lidostas pakalpojuma līgumu ar *Ryanair* un tirgvedības pakalpojumu līgumu ar AMS, jāsalīdzina ar tāda hipotētiska TED rīcību, kurš atbild par Cveibrikenes lidostas ekspluatāciju.
- (348) Analizējot attiecīgo darījumu, būtu ieteicams novērtēt ieguvumus, ko minētais hipotētiskais TED, kuru motivē izredzes gūt peļņu, varētu saņemt, pērkot tirgvedības pakalpojumus. Šajā analizē nav jāņem vērā šādu pakalpojumu vispārējā ietekme uz tūrismu un reģiona ekonomisko efektivitāti. Jāņem vērā tikai šo pakalpojumu ietekme uz lidostas rentabilitāti, jo tikai tā būtu svarīga hipotētiskam TED.
- (349) Tādējādi tirgvedības pakalpojumiem vajadzētu stimulēt pasažieru plūsmu lidojumu maršrutos, uz kuriem attiecas tirgvedības pakalpojumu līgumi un atbilstošie lidostas pakalpojumu līgumi, jo tirgvedības pakalpojumi ir paredzēti, lai popularizētu šādus lidojumu maršrutus. Lai gan šī ietekme būs izdevīga galvenokārt attiecīgajai aviokompānijai, tā var būt izdevīga arī lidostas ekspluatantam. Pasažieru plūsmas palielināšanās var palielināt lidostas ekspluatanta ieņēmumus, ko rada konkrētas lidostas maksas, kā arī palielināt ar aviāciju nesaistītus ieņēmumus, jo īpaši no autostāvvietām, restorāniem un citiem uzņēmumiem.
- (350) Tāpēc nevar būt šaubu, ka TED, kas darbotos Cveibrikenes lidostā FGAZ/FZG un federālās zemes vietā, būtu ņēmis vērā šo pozitīvo ietekmi, kad tas apsvērtu iespēju noslēgt tirgvedības pakalpojumu līgumu un atbilstošo lidostas pakalpojumu līgumu. TED būtu ņēmis vērā attiecīgā lidojumu maršruta ietekmi uz turpmākajiem ieņēmumiem un izmaksām, šajā gadījumā – aprēķinot šos maršrutus izmantojošo pasažieru skaitu, kas būtu atspoguļojis tirgvedības pakalpojumu pozitīvo ietekmi. Turklāt šī ietekme tiktu izvērtēta par visu laikposmu, kad notiek lidojumi attiecīgajos lidojumu maršrutos, kā paredzēts lidostas pakalpojumu līgumā un tirgvedības pakalpojumu līgumā.
- (351) Kad lidostas ekspluatants noslēdz līgumu par konkrētu lidojumu maršrutu popularizēšanu, standarta prakse ir aprēķināt noslodzes koeficientu ⁽⁹⁶⁾ attiecīgajiem lidojumu maršrutiem un ņemt to vērā, novērtējot turpmākos ieņēmumus. Šajā ziņā Komisija piekrīt *Ryanair*, proti, ka tirgvedības pakalpojumu līgumi rada lidostas ekspluatantam ne tikai izmaksas, bet arī ieguvumus.

⁽⁹⁶⁾ Noslodzes koeficients tiek definēts kā aizņemto sēdvietu īpatsvars gaisa kuģos, kurus izmanto attiecīgajā lidojumu maršrutā.

- (352) Turklāt būtu vēlams noteikt, vai hipotētisks TED, kurš ekspluatētu Cveibrienes lidostu FGAZ/FZG un federālās zemes vietā, pamatoti varētu gaidīt un kvantitatīvi izteikt arī citus ieguvumus, izņemot tos, kas izriet no pozitīvās ietekmes uz pasažieru plūsmu lidojumu maršrutos, uz kuriem attiecas tirgvedības pakalpojumu līgums, visā šo lidojumu maršrutu izmantošanas laikā, kā noteikts tirgvedības pakalpojumu līgumā vai lidostas pakalpojumu līgumā.
- (353) Šo argumentu atbalsta dažas ieinteresētās trešās personas, jo īpaši *Ryanair* savā 2014. gada 17. janvāra pētījumā. Minētā 2014. gada 17. janvāra pētījuma pamatā ir pieņēmums, ka tirgvedības pakalpojumi, ko pērk lidostas ekspluatants, piemēram, FGAZ/FZG un federālā zeme, palīdzēs uzlabot lidostas zīmola tēlu un tādējādi arī ilgtermiņā palielināt to pasažieru skaitu, kuri izmanto lidostu, nevis tikai to lidojumu maršrutu skaitu, uz kuriem attiecas tirgvedības pakalpojumu līgums un lidostas pakalpojumu līgums, visā līgumos noteiktajā darbības laikā. *Ryanair* savā pētījumā jo īpaši konstatēja, ka tirgvedības pakalpojumi ilgtermiņā radīs pozitīvu ietekmi uz pasažieru plūsmu lidostā pat pēc tirgvedības pakalpojumu līguma termiņa beigām.
- (354) Vispirms jānorāda, ka nekas neliecina par to, ka tad, kad tika noslēgts tirgvedības pakalpojumu līgums, lidostas ekspluatants vai federālā zeme bija apsvērusi vai – vēl jo mazāk – izteikuši kvantitatīvi tirgvedības pakalpojumu līguma iespējamo pozitīvo ietekmi citos lidojumu maršrutos papildus tiem, uz kuriem attiecas līgums, vai iespēju, ka šāda ietekme turpināsies arī pēc līguma termiņa beigām. Turklāt Vācija nav piedāvājusi metodi, kā aplēst iespējamo vērtību, ko hipotētisks TED, kurš ekspluatētu Cveibrienes lidostu FGAZ/FZG un federālās zemes vietā, varētu piešķirt šādai ietekmei, apsverot, vai noslēgt 2008. gada līgumus.
- (355) Turklāt šīs ietekmes ilgspēju nevar novērtēt, pamatojoties uz pieejamo informāciju. Iespējams, ka Cveibrienes un reģiona reklamēšana *Ryanair* tīmekļa vietnē ir mudinājusi vietnes apmeklētājus iegādāties *Ryanair* biļetes uz Cveibrieni, kad reklāma bija pirmo reizi publicēta vai neilgi pēc tam. Tomēr ir maz ticams, ka reklāmas iespaids uz tīmekļa vietnes apmeklētājiem ir bijis ilgstošs vai ka reklāma ir ietekmējusi aviobiļešu pirkumus ilgāk nekā dažas nedēļas pēc tās publicēšanas *Ryanair* tīmekļa vietnē. Ir lielāka iespējamība, ka reklāmas kampaņa sasniegs ilgstošu ietekmi, ja popularizēšanas darbības notiek, izmantojot vienu vai vairākus reklāmas nesējus, ar kuriem patērētāji regulāri saskaras noteiktā laikposmā. Piemēram, reklāmas kampaņa vispārēja saturs televīzijas un radiostaciju tīklos, plaši apmeklētās tīmekļa vietnēs un/vai dažādos reklāmas plakātos, kas izvietoti ārā vai sabiedriskās vietās, var radīt šādu ilgstošu ietekmi, ja patērētājiem ir regulāra saskare ar šiem reklāmas nesējiem. Tomēr popularizēšanas darbības tikai *Ryanair* tīmekļa vietnē, visticamāk, neradīs ietekmi, kas saglabājas arī pēc kampaņas beigām.
- (356) Faktiski ir ļoti iespējams, ka lielākā daļa cilvēku neapmeklē *Ryanair* tīmekļa vietni pietiekami bieži, lai tikai tajā izvietotā reklāma viņiem skaidri atsauktu atmiņā attiecīgo reģionu. Šo argumentu apstiprina divi faktori. Pirmkārt, saskaņā ar tirgvedības pakalpojumu līguma nosacījumiem vienīgā Cveibrienes reģiona reklāma *Ryanair* tīmekļa vietnē bija tikai piecas rindkopas ar 150 vārdiem sadaļā “Top Five Things To Do” Cveibrienes kā galamērķa lapā, vienkāršas saites publicēšana ļoti īsu laiku (16 dienas) www.ryanair.com mājaslapā, lai pārdresētu apmeklētājus uz federālās zemes nodrošinātu vietni, kā arī divu vienkāršu saišu publicēšana lapā par Cveibrieni kā galamērķi, arī lai pārdresētu uz federālās zemes nodrošinātu vietni. Gan popularizēšanas darbību veids (vienkārša saite ar ierobežotu vērtību no tirgvedības viedokļa), gan to īsais pastāvēšanas laiks būtu ievērojami mazinājis šo darbību ietekmi pēc reklāmas kampaņas beigām, jo īpaši tāpēc, ka šīs darbības notika tikai *Ryanair* tīmekļa vietnē un netika īstenotas citos plašsaziņas līdzekļos. Otrkārt, tirgvedības darbības, kas bija paredzētas ar AMS noslēgtajā līgumā, bija saistītas tikai ar tīmekļa vietni, kas attiecas uz Cveibrieni kā galamērķi. Ļoti iespējams, ka lielākā daļa cilvēku bieži neapmeklē minēto vietni, bet, ja apmeklē, tad, iespējams, tikai tāpēc, ka viņiem jau ir interese par konkrēto galamērķi.
- (357) Tādējādi, pat ja tirgvedības pakalpojumi palielināja pasažieru plūsmu lidojumu maršrutos, uz kuriem attiecas tirgvedības pakalpojumu līgumi, to īstenošanas laikposmā, ir ļoti ticams, ka tas neradīja nekādu ietekmi vai arī radīja ļoti mazu ietekmi pēc minētā laikposma un ka līdzīgi arī ietekme uz citiem lidojumu maršrutiem bija nenožīmīga.
- (358) No *Ryanair* 2014. gada 17. un 31. janvāra pētījumiem arī izriet, ka ieguvumi, kas pārsniedz lidojumu maršrutos, uz kuriem attiecas tirgvedības pakalpojumu līgumi, vai kas ilgst pēc to īstenošanas termiņa minētajos lidojumu maršrutos, kā noteikts tirgvedības pakalpojumu līgumā un lidostas pakalpojumu līgumā, ir ļoti nenoteikti, un tos nevarēja izteikt kvantitatīvi ar tādu ticamības pakāpi, ko piesardzīgs TED uzskatītu par pietiekamu.

- (359) Tādējādi, piemēram, saskaņā ar 2014. gada 17. janvāra pētījumu “nākotnes peļņas pieaugums pēc plānotajām lidostas pakalpojumu līguma darbības beigām ir neskaidrs”. Turklāt pētījumā ir ieteiktas divas metodes tirgvedības pakalpojumu līgumu pozitīvās ietekmes *a priori* novērtēšanai – “naudas plūsmas” pieeja un “kapitalizācijas” pieeja.
- (360) “Naudas plūsmas” pieeja paredz izvērtēt ieguvumus no tirgvedības pakalpojumu līgumiem un lidostas pakalpojumu līgumiem, novērtējot nākotnes papildu ieņēmumus, ko var gūt lidostas ekspluatants ar tirgvedības pakalpojumu līgumu un lidostas pakalpojumu līgumu starpniecību, no ieņēmumiem atskaitot atbilstošās izmaksas. “Kapitalizācijas” pieejā lidostas zīmola tēla uzlabošana ar tirgvedības pakalpojumu starpniecību tiek uzskatīta par nemateriālu aktīvu, kas iegādāts par tirgvedības pakalpojumu līgumā noteikto cenu.
- (361) Tomēr pētījumā ir uzsvērtas arī ar “kapitalizācijas” pieeju saistītās grūtības un ir pierādīts, ka šīs metodes izmantošanā iegūtie rezultāti var būt neuzticami, tādējādi netieši norādot, ka labāk būtu izmantot “naudas plūsmas” metodi. Pētījumā ir jo īpaši konstatēts:

“Kapitalizācijas pieejā būtu jāņem vērā tikai tā tirgvedības izdevumu daļa, kas ir attiecināma uz lidostas nemateriālo aktīvu bāzi. Tomēr var būt sarežģīti identificēt to tirgvedības izdevumu daļu, kas paredzēta, lai radītu nākotnē plānotos ieņēmumus lidostai (t. i., ieguldījumi lidostas nemateriālo aktīvu bāzē), pretēji lidostai radītajiem kārtējiem ieņēmumiem.”

Pētījumā ir arī uzsvērts:

“Lai īstenotu kapitalizācijas pieeju, ir jāaprēķina vidējais laikposms, kurā lidosta spētu noturēt klientu, pateicoties AMS tirgvedības kampaņai. Praksē datu nepietiekamības dēļ būtu ļoti grūti aprēķināt šādu klienta paturēšanas vidējo laikposmu pēc AMS kampaņas.”

- (362) Savukārt 2014. gada 31. janvāra pētījumā ir ierosināta praktiska “naudas plūsmas” pieejas piemērošana. Saskaņā ar šo pieeju tirgvedības pakalpojumu līgumu un lidostas pakalpojumu līgumu radītie ieguvumi, kas ilgst pat pēc tirgvedības pakalpojumu līguma termiņa beigām, tiek izteikti kā “galīgā vērtība”, ko aprēķina līguma termiņa beigu datumā. Šo galīgo vērtību aprēķina, pamatojoties uz paredzamo papildu peļņu no lidostas pakalpojumu līguma un tirgvedības pakalpojumu līguma lidostas pakalpojumu līguma piemērošanas pēdējā gadā. Minēto peļņu pārnes arī uz nākamo periodu, kas vienāds ar lidostas pakalpojumu līguma termiņu, un koriģē, ņemot vērā gaisa transporta tirgus izaugsmes tempu Eiropā un varbūtības koeficientu, kas raksturo lidostas pakalpojumu līguma un tirgvedības pakalpojumu līguma spēju veicināt lidostas peļņu arī pēc to darbības termiņa beigām. Saskaņā ar 2014. gada 31. janvāra pētījumu spēja radīt ilgstošus ieguvumus ir atkarīga no vairākiem faktoriem, “tostarp no labākas atpazīstamības un spēcīgāka zīmola, kā arī no tikla ārējās ietekmes un regulāriem pasažieriem”, nepaskaidrojot neko sīkāk par šiem faktoriem. Turklāt, izmantojot šo metodi, ņem vērā diskonta likmi, kas raksturo kapitāla izmaksas.
- (363) Pētījumā ieteiktais varbūtības koeficients ir 30 %, kas tajā atzīts par piesardzīgu. Tomēr šis pētījums, kas ir ļoti teorētisks, nesniedz nekādus pārliecinošus pierādījumus par šo faktoru ne kvantitatīvā, ne kvalitatīvā aspektā. Tas nebalstās uz faktiem, kas saistīti ar *Ryanair* darbībām, gaisa transporta tirgiem vai lidostas pakalpojumiem, lai pamatotu minēto 30 % koeficientu. Tas nekonstatē saikni starp minēto koeficientu un faktoriem, kas pieminēti tikai ļoti īsi (atpazīstamība, spēcīgs zīmols, tikla ārējā ietekme un regulārie pasažieri) un kam būtu jāpāildzina lidostas pakalpojumu līguma un tirgvedības pakalpojumu līguma radītie ieguvumi pēc līgumu termiņa beigām. Visbeidzot, kad tiek analizēts, ciktāl tirgvedības pakalpojumi varētu ietekmēt minētos faktorus, pētījums nekādā veidā nepamatojas uz pakalpojumu konkrēto saturu, kas paredzēts dažādajos līgumos ar AMS.
- (364) Turklāt tas nepierāda, ka pastāv jebkāda iespējamība, ka pēc lidostas pakalpojumu līguma un tirgvedības pakalpojumu līguma termiņa beigām peļņa, ko tie būs radījuši lidostas ekspluatantam to pēdējā piemērošanas gadā, turpināsies arī nākotnē. Tas arī nepierāda, ka Eiropas gaisa satiksmes tirgus izaugsmes temps ir noderīgs rādītājs, novērtējot lidostas pakalpojumu līguma un tirgvedības pakalpojumu līguma ietekmi konkrētai lidostai.
- (365) Tādējādi ir tikpat kā neiespējami, ka piesardzīgs TED, lemjot, vai noslēgt līgumu, ņemtu vērā “galīgo vērtību”, kas aprēķināta saskaņā ar *Ryanair* piedāvāto metodi.

- (366) Tādējādi 2014. gada 31. janvāra pētījums apliecina, ka “naudas plūsmas” pieeja, gluži tāpat kā “kapitalizācijas” pieeja, radītu tikai ļoti nenoteiktus un neuzticamus rezultātus.
- (367) Turklāt ne Vācija, ne arī kāda cita ieinteresēta trešā persona nav iesniegusi pierādījumus, ka metodi, ko 2014. gada 31. janvāra pētījumā ierosina *Ryanair*, vai jebkuru citu metodi, kuras mērķis ir kvantitatīvi izteikt peļņu pēc lidostas pakalpojumu līgumu un tirgvedības pakalpojumu līgumu darbības termiņa, ir veiksmīgi īstenojuši reģionālo lidostu ekspluatanti, kas pielīdzināmi Cveibrikenes lidostas ekspluatantam. Vācija nav iesniegusi piezīmes par 2014. gada 17. un 31. janvāra pētījumiem.
- (368) Turklāt galīgā vērtība, ko aprēķina, izmantojot *Ryanair* ierosināto metodi, ir pozitīva (un attiecīgi tai ir tendence palielināt lidostas pakalpojumu līguma un tirgvedības pakalpojumu līguma rentabilitāti), tikai tad, ja paredzamā papildu peļņa no šiem līgumiem lidostas pakalpojumu līguma piemērošanas pēdējā gadā ir pozitīva. Ja minētā peļņa ir negatīva, galīgās vērtības ņemšana vērā parasti samazina līgumu rentabilitāti. Turpmāk (sk. 378. apsvērumu un nākamos apsvērumus) ir pierādīts, ka 2008. gada līgumi radīja negatīvas papildu naudas plūsmas.
- (369) Turklāt, kā norādīts iepriekš (sk. 341. apsvērumu un nākamos apsvērumus), tirgvedības pakalpojumi ir acīm redzami vērsti uz personām, kuras varētu izmantot maršrutu, uz ko attiecas tirgvedības pakalpojumu līgums. Ja pēc lidostas pakalpojumu līguma darbības beigām maršrutu neatjauno, ir ļoti maza varbūtība, ka tirgvedības pakalpojumi turpinās radīt pozitīvu ietekmi uz pasažieru plūsmu lidostā pēc līguma darbības beigām. Lidostas ekspluatantam ir ļoti grūti novērtēt iespējamību, ka kāda aviokompānija turpinātu veikt lidojumus maršrutā pēc termiņa, kuram tā piekritusi lidostas pakalpojumu līgumā. Jo īpaši zemo cenu aviokompānijas ir apliecinājušas, ka attiecībā uz maršrutu atklāšanu un slēgšanu tās īpaši reaģē uz tirgus apstākļiem, kas visbiežāk mainās ļoti strauji. Tāpēc, iesaistoties tādā darījumā, kāds tiek izvērtēts šajā gadījumā, piesardzīgs TED nepaļautos uz to, ka aviokompānija turpinās lidojumu nodrošināšanu attiecīgajā maršrutā pēc līguma termiņa beigām.
- (370) Visbeidzot, pamatojoties uz iepriekš izklāstīto, ir skaidrs, ka vienīgais ieguvums, ko piesardzīgs TED gaidītu no tirgvedības pakalpojumu līguma un ko tas izteiktu kvantitatīvi, lemjot, vai noslēgt šādu līgumu un lidostas pakalpojumu līgumu, būtu tirgvedības pakalpojumu pozitīvā ietekme uz to pasažieru skaitu, kuri izmanto maršrutus, uz ko attiecas konkrētie līgumi, visā maršrutu izmantošanas termiņā, kas paredzēts līgumos. Komisija uzskata, ka jebkādi citi iespējamie ieguvumi ir pārāk nenoteikti, lai tos izteiktu kvantitatīvi un ņemtu vērā.

c) *Cveibrikenes lidostas un citu Eiropas lidostu salīdzināšanas pamatotība*

- (371) Saskaņā ar jaunajām pamatnostādņēm par TED principa piemērošanu atbalsta esību aviokompānijai, kas izmanto konkrētu lidostu, principā var izslēgt, ja par lidostas pakalpojumiem iekasētā maksa atbilst tirgus cenai vai ja, veicot *ex ante* analīzi, proti, pamatojoties uz informāciju, kas pieejama atbalsta piešķiršanas brīdī, un attiecīgajā brīdī paredzamo notikumu gaitu, var pierādīt, ka starp lidostu un aviokompāniju noslēgtais līgums radīs lidostai pozitīvu papildu peļņu⁽⁹⁶⁾. Tomēr attiecībā uz pirmo pieeju (salīdzinājums ar “tirgus cenu”) Komisija šaubās, ka pašlaik var rast piemērotu kritēriju, lai noteiktu pareizu tirgus cenu lidostu sniegtajiem pakalpojumiem. Tāpēc tā uzskata, ka *ex ante* papildu rentabilitātes analīze ir vispiemērotākais kritērijs, lai novērtētu starp lidostām un atsevišķām aviokompānijām noslēgtas vienošanās⁽⁹⁷⁾.
- (372) Jānorāda, ka kopumā TED principa piemērošana, pamatojoties uz vidējo cenu citos līdzīgos tirgos, var būt lietderīga, ja šādu cenu iespējams pamatot noteikt vai izsecināt no citiem tirgus rādītājiem. Tomēr šī metode nav piemērota lidostas pakalpojumu gadījumā, jo dažādu lidostu izmaksu un ieņēmumu struktūra mēdz ievērojami atšķirties. Iemesls ir izmaksu un ieņēmumu atkarība no tā, cik attīstīta ir lidosta, cik aviokompāniju izmanto lidostu, kāda ir tās jauda pasažieru plūsmas izteiksmē, kāds ir infrastruktūras stāvoklis un saistītie ieguldījumi, kāds ir tiesiskais regulējums, kas dalībvalstīs atšķiras, un no lidostas parādiem vai saistībām, ko tā uzņēmusies iepriekš⁽⁹⁸⁾.

⁽⁹⁶⁾ Sk. 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 53. punktu.

⁽⁹⁷⁾ Sk. 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 59. un 61. punktu.

⁽⁹⁸⁾ Sk. 94. zemsvītras piezīmi.

- (373) Turklāt gaisa satiksmes tirgus liberalizācija sarežģī jebkādu strikti salīdzinošu analīzi. Kā ir saprotams šajā gadījumā, komercprakse starp lidostām un aviokompānijām ne vienmēr pamatojas vienīgi uz publicētu cenrādi. Drīzāk šīs komercattiecības ir ļoti dažādas. Tās ietver riska dalīšanu attiecībā uz pasažieru plūsmu un ar to saistīto komerciālo un finansiālo atbildību, standarta stimulu shēmas un risku izplatības maiņu līgumu darbības laikā. Tādējādi vienu darījumu nevar īsti salīdzināt ar citu, pamatojoties uz cenu par lidojumu turp un atpakaļ vai cenu uz vienu pasažieri.
- (374) Visbeidzot, pieņemot, ka, pamatojoties uz derīgu salīdzinošo analīzi, var noteikt, ka dažādos novērtētajos darījumos iesaistītās “cenas” būtu līdzvērtīgas “tirgus cenām”, kas noteiktas, izmantojot salīdzinošus darījumu piemērus, vai augstākas par tām, Komisija tomēr nevarētu no tā secināt, ka šādi darījumi atbilst TED kritērijam, ja izrādītos, ka tad, kad cenas tika noteiktas, lidostas ekspluatants bija prognozējis, ka tās radīs papildu izmaksas, kas ir lielākas par papildu ieņēmumiem. Tādējādi TED nebūs stimula piedāvāt preces vai pakalpojumus par “tirgus cenu”, ja šādā gadījumā tam rastos papildu zaudējumi.
- (375) Šādos apstākļos Komisija uzskata, ka, ņemot vērā visu tai pieejamo informāciju, nav iemesla atkāpties no 2014. gada pamatnostādnes ieteiktās pieejas attiecībā uz TED principa piemērošanu attiecībām starp lidostām un aviokompānijām, proti, no papildu rentabilitātes *ex ante* analīzes.

7.3.1.4. Papildu izmaksu un ieņēmumu novērtējums

Termiņš

- (376) Izlemjot, vai noslēgt lidostas pakalpojumu līgumu un/vai tirgvedības pakalpojumu līgumu, TED novērtējumam izvēlēties termiņu, kura pamatā ir attiecīgo līgumu darbības termiņš vai katrā atsevišķā līgumā noteiktais termiņš. Proti, tas novērtēs papildu izmaksas un ieņēmumus par visu līgumu piemērošanas termiņu.
- (377) Nešķiet pamatoti izmantot ilgāku termiņu. Līgumu parakstīšanas dienā piesardzīgs TED nepaļautos uz līgumu pagarināšanu ar tādiem pašiem vai jauniem nosacījumiem pēc līgumu darbības termiņa beigām. Turklāt piesardzīgs tirgus ekonomikas dalībnieks parasti apzinātos, ka zemo izmaksu aviokompānijas, tādas kā *Ryanair*, vienmēr ir bijušas – un ir vispārzināms, ka tās ir – ļoti reaģējošas uz tirgus norisēm, gan maršrutu atvēršanā, gan to slēgšanā, kā arī lidojumu skaita palielināšanā vai samazināšanā.

Novērtējums

- (378) Vācija apgalvo, ka *FGAZ/FZG* nesagatavoja *ex ante* uzņēmējdarbības plānus pirms individuālu lidostas pakalpojumu līgumu noslēgšanas ar dažādajām aviokompānijām. Tā paskaidroja, ka šādi *ex ante* uzņēmējdarbības plāni nebija nepieciešami, jo lielāko daļu lidostas izmaksu var uzskatīt par nemainīgām izmaksām un komercdarbības paplašināšana neizraisīs ievērojamas papildu izmaksas.
- (379) Tomēr pēc Komisijas pieprasījuma Vācija sagatavoja pārskatu par papildu izmaksām un ieņēmumiem, ko būtu varējis paredzēt attiecīgo līgumu noslēgšanas brīdī. Vācija sagatavoja attiecīgos datus par katru no līgumiem, kas noslēgti ar aviokompānijām periodā, uz kuru attiecas izmeklēšana, tas ir, no 2000. gada līdz 2009. gadam, kā apkopots 8. tabulā.

8. tabula

Papildu rentabilitāte, ko rada noslēgtie līgumi ar *Germanwings*, *TUIFly* un *Ryanair*

	Germanwings (Līgums no 2006. gada 15. septembra līdz 2009. gada 15. septembrim)	Germanwings (Līgums no 2008. gada 30. jū- nija līdz 2011. gada 31. de- cembrim) ⁽¹⁾	TUIFly (Līgums no 2008. gada 1. aprīļa līdz 2011. gada 31. martam) ⁽²⁾	Ryanair (Līgums no 2008. gada 22. septembra līdz 2009. gada 21. septem- brim) ⁽³⁾
Paredzamais pasažieru skaits	[...]	[...]	[...]	[...]
Paredzamie ar aviāciju saistītie pa- pildu ieņēmumi	[...]	[...]	[...]	[...]

	Germanwings (Līgums no 2006. gada 15. septembra līdz 2009. gada 15. septembrim)	Germanwings (Līgums no 2008. gada 30. jū- nija līdz 2011. gada 31. de- cembrim) ⁽¹⁾	TUIFly (Līgums no 2008. gada 1. aprīļa līdz 2011. gada 31. martam) ⁽²⁾	Ryanair (Līgums no 2008. gada 22. septembra līdz 2009. gada 21. septem- brim) ⁽³⁾
Paredzamie ar aviāciju nesaistītie pa- pildu ieņēmumi	[...]	[...]	[...]	[...]
Paredzamās papildu izmaksas	[...]	[...]	[...]	[...]
Tirgvedības atbalsta izmaksas	[...]	[...]	[...]	[...]
Paredzamais nominālais rezultāts	[...]	[...]	[...]	[...]
Diskonta likme	[...]	[...]	[...]	[...]
Paredzamais diskontētais rezultāts	[...]	[...]	[...]	[...]

⁽¹⁾ [...].⁽²⁾ [...].⁽³⁾ [...].

(380) Sagatavojot 8. tabulu, Vācija ņēma vērā šādus apsvērumus:

- a) paredzamais pasažieru skaits tika atņemts no paredzamā lidojumu skaita nedēļā un ekstrapolēts par visu līguma darbības termiņu;
- b) paredzamie ar aviāciju saistītie ieņēmumi (apkalpošanas un nosēšanās maksas, tīrīšana un atledošana, utt.) tika aprēķināti par visu līguma darbības termiņu, pamatojoties uz nosacījumiem, kas saskaņoti ar katru aviokompāniju, un ņemot vērā attiecīgos rabatus un stimulus;
- c) arī paredzamie ar aviāciju nesaistītie ieņēmumi (maksa par novietošanu stāvvietā, laika pavadīšanu terminālī u. c.) tika aprēķināti par visu līguma darbības termiņu;
- d) paredzamās papildu izmaksas tika aprēķinātas par visu līguma darbības termiņu, ņemot vērā komercaviācijas apkalpošanai nepieciešamo ieguldījumu (jaunais terminālis, jaunas pierēģistrēšanās letes, autostāvvietas utt.) amortizāciju, kā arī personāla un materiālu papildu izmaksas. Tika ņemtas vērā tikai katras atsevišķas aviokompānijas radītās izmaksas. Pamatojoties uz minēto, Vācija apgalvoja, ka jaunā termināļa izmaksas un izmaksas saistībā ar jaunu darbinieku pieņemšanu darbā sākotnēji izraisīja *Germanwings*, sākot lidojumus no Cveibrikenes, tāpēc šīs izmaksas lielākoties tika attiecinātas uz pirmo *Germanwings* līgumu;
- e) pēc Komisijas pieprasījuma tirgvedības atbalsta maksājumi, kas piešķirti *Ryanair* atbilstoši līgumam starp federālo zemi un AMS, tika ņemti vērā kā *Ryanair* līguma papildu izmaksas;
- f) diskonta likme tika noteikta, pamatojoties uz Vācijas *Bundesbank* diskonta likmēm, sākot no 2008. gada.

(381) Komisija konstatē, ka Vācijas izmantotā pieeja, aplēšot pasažieru skaitu un, pamatojoties uz to, aprēķinot paredzamos ar aviāciju saistītos un nesaistītos papildu ieņēmumus, bija pamatota. Tas pats attiecas uz diskonta likmēm.

(382) Komisija arī ņem vērā, ka Vācija nepiekrīt, ka, aprēķinot papildu ieņēmumus tikai par līguma darbības termiņu, netiek ņemti vērā ilgtermiņa ieguvumi. Atbildot uz to, Komisija atsauca uz savu argumentāciju, kas izklāstīta 376. un 377. apsvērumā, proti, ka ir atbilstoši ņemt vērā tikai tās papildu izmaksas un ieņēmumus, kas rodas visā līguma darbības termiņā.

(383) Komisija arī ņem vērā Komisijas apgalvojumu, ka tirgvedības pakalpojumu līgumu nevar uzskatīt par tādu, kas izraisa tikai zaudējumus, jo tas rada arī ieņēmumus. Vācija neierosināja metodi, lai novērtētu konkrētos papildu ieņēmumus, ko tirgvedības pakalpojumu līgums rada papildus satiksmes plūsmas (un tādējādi arī ar aviāciju

nesaistīto ieņēmumu) palielināšanai lidostā. Jebkurā gadījumā Komisija 347. apsvērumā un nākamajos apsvērumos jau ir noteikusi, ka TED, izvērtējot tirgvedības pakalpojumu līguma pozitīvo ietekmi, ņemtu vērā tikai lidostas papildu ieņēmumus.

- (384) Konkrēti attiecībā uz pamatdarbības papildu izmaksām Komisijai ir jāpamatojas uz Vācijas un *FGAZ/FZG* iesniegtajiem datiem, kamēr vien tie šķiet pamatoti, jo tā pati nevar neatkarīgi aplēst šīs izmaksas. Tas pats principā attiecas uz ieguldījumu papildu izmaksām, jo Vācija un *FGAZ/FZG* ir izdevīgākā stāvoklī, lai noteiktu, kurus ieguldījumus var tieši sasaistīt ar konkrētu lidostas pakalpojumu līgumu. Izanalizējusi Vācijas iesniegto informāciju, Komisija atzīst papildu izmaksu vispārējo aprēķinu par pamatotu.
- (385) Turklāt ir pamatoti, ka papildu darbinieku pieņemšanu darbā *Germanwings* apkalpošanai un sākotnējos ieguldījumus termināļa atjaunošanā var sasaistīt ar pirmo līgumu, kas noslēgts ar *Germanwings*, jo minētais līgums bija stimuls komercaviācijas piespiedu attīstīšanai Cveibrikenē.

Secinājums

- (386) Tā kā paredzamais diskontētais rezultāts ir negatīvs attiecībā uz pirmo *Germanwings* līgumu, kā arī *TUIFly* un *Ryanair* līgumiem, Komisija konstatē, ka *FGAZ/FZG*, noslēdzot minētos līgumus, nerīkojās kā TED. Lidosta nevarēja paredzēt, ka tā segs vismaz papildu izmaksas, ko izraisīs kāds no minētajiem līgumiem. Līdz ar to, tā kā *FGAZ/FZG* nerīkojās kā TED, tā lēmums noslēgt līgumus ar šādiem nosacījumiem radīja ekonomisku priekšrocību *Germanwings*, *TUIFly* un *Ryanair*.
- (387) Turpretī varēja paredzēt, ka otrais *Germanwings* līgums radīs pozitīvu diskontēto rezultātu. Tāpēc, noslēdzot minēto līgumu, *FGAZ/FZG* nepiešķīra *Germanwings* ekonomisku priekšrocību.

7.3.1.5. *Selektivitāte*

- (388) Ekonomiskā priekšrocība, kas minēta 376. apsvērumā un nākamajos apsvērumos, tika piešķirta selektīvi, jo to guva tikai aviokompānijas, kas veica lidojumus no Cveibrikenes lidostas.
- (389) Šajā saistībā Vācijas arguments, ka lidostas maksu atlaides, kas piešķirtas aviokompānijām, kuras nodrošināja lidojumus no Cveibrikenes, nebija selektīvas, ir jānoraida. Vācija apgalvoja, ka atlaides bija pieejamas visām aviokompānijām, kas vēlējās veikt lidojumus no Cveibrikenes, tāpēc tās neesot bijušas selektīvas.
- (390) Atbildot Komisija, pirmkārt, norāda, ka individuālajos līgumos, kas noslēgti ar aviokompānijām, ir atkāpes no cenrāža, un tie savstarpēji atšķiras (sk. 67.–72. apsvērumu), un tādējādi tajos bija ietverti individuāli apspriesti nosacījumi. Tāpēc piešķirtā priekšrocība ir selektīva attiecībā uz katru individuālo aviokompāniju.
- (391) Otrkārt, Komisija tomēr norāda, ka pat tad, ja cenrādis būtu ticis piemērots vienādi visām aviokompānijām, kas vēlējās veikt lidojumus no Cveibrikenes, jebkura atbilstoši tam piešķirtā priekšrocība tik un tā būtu jāuzskata par selektīvu. Kā ģenerālvokāts *Mengozzi* norādīja spriedumā lietā *Deutsche Lufthansa AG/Flughafen Frankfurt-Hahn GmbH*, ja Vācijas argumentācija tiktu pieņemta, tas nozīmētu "pilnībā noliegt iespēju kā valsts atbalstu kvalificēt apstākļus, kādos valsts uzņēmums piedāvā savus pakalpojumus, ja šie nosacījumi tiek piemēroti bez atšķirībām visiem tā līgumslēdzējiem" ⁽¹⁰⁰⁾. Ģenerālvokāts *Mengozzi* arī piebilda:

"Kā, manuprāt, pareizi norādīja Komisija, šāda izslēgšana nav saderīga nedz ar Tiesas judikatūru, saskaņā ar kuru selektīvais raksturs var būt arī tādai valsts intervencei, kas skar pilnīgi visus uzņēmējus konkrētā saimnieciskā nozarē, nedz arī ar dažādiem precedentiem, kuros priekšrocības no valsts (vai privāto) uzņēmumu veiktās preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas atbilstoši vienādiem tarifiem vai nosacījumiem visiem uzņēmējiem, kas veic konkrētu darbību, tika uzskatītas par selektīvām" ⁽¹⁰¹⁾.

⁽¹⁰⁰⁾ Ģenerālvokāta atzinums, spriedums lietā C-284/12 *Lufthansa/Flughafen Frankfurt-Hahn* (Krājums 2013, vēl nav paziņots, 50. punkts).

⁽¹⁰¹⁾ Turpat (izlaistas iekšējās zemsvītras piezīmes). Sk. arī turpat 51. un 52. punktu.

7.3.1.6. Konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību

- (392) Uzskata, ka valsts pieņemts pasākums rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, ja tas var uzlabot saņēmēja konkurētspēju salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, ar kuriem tas konkurē⁽¹⁰²⁾. Tādējādi praksē pieņem, ka konkurences izkropļošana notiek, tiklīdz valsts piešķir finansiālu priekšrocību uzņēmumam liberalizētā nozarē, kurā ir vai varētu būt konkurence. Saskaņā ar Eiropas tiesu judikatūru jebkura atbalsta piešķiršana uzņēmumam, kas veic darbības iekšējā tirgū, var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm⁽¹⁰³⁾.
- (393) Kopš 1993. gada 1. janvārī stājās spēkā trešais tiesību aktu kopums par gaisa transporta liberalizāciju⁽¹⁰⁴⁾, gaisa pārvadātāji var brīvi veikt lidojumus Eiropas iekšējos savienojumos. Kā norādījusi Tiesa,

“ja uzņēmums darbojas nozarē, kurā [...] konkurē ražotāji no vairākām dalībvalstīm, jebkāds atbalsts, ko tas saņem no publiskām iestādēm, var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un vājināt konkurenci, jo tā stāvoklis tirgū citu dalībvalstu konkurentiem neļauj paaugstināt savas tirgus daļas un samazina to iespējas palielināt eksportu uz šo dalībvalsti”⁽¹⁰⁵⁾.

- (394) Komisija ir konstatējusi, ka FGAZ/FZG un Reinzemes-Pfalcas federālā zeme piešķir *Germanwings*, *TUIFly* un *Ryanair* selektīvu priekšrocību. Minētās aviokompānijas aktīvi darbojas Eiropas mēroga konkurences tirgū, un priekšrocība, ko tās saņēmušas, var uzlabot to konkurences stāvokli attiecīgajā tirgū. Ņemot vērā minēto, Komisija konstatē, ka priekšrocība, kas piešķirta *Germanwings*, *TUIFly* un *Ryanair*, var izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

7.3.1.7. Secinājums

- (395) Iepriekš izklāstīto iemeslu dēļ Komisija konstatē, ka aviokompānijas *Germanwings*, *TUIFly* un *Ryanair* ir saņēmušas valsts atbalstu, kura apjoms bija attiecīgi EUR 1 054 985, EUR 232 781 un EUR 464 879.

7.3.2. SADERĪBA

- (396) Komisija ņem vērā, ka Vācija nav izvirzījusi argumentus, lai pierādītu, ka atbalsts, kas piešķirts *TUIFly*, *Germanwings* un *Ryanair*, ir saderīgs ar iekšējo tirgu.
- (397) Komisija atgādina, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru⁽¹⁰⁶⁾ Vācijai ir pienākums norādīt juridisko pamatu, pamatojoties uz kuru valsts atbalsta pasākumu varētu atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, un pierādīt, ka visi vajadzīgie nosacījumi ir izpildīti. Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija prasīja, lai Vācija iesniedz papildu informāciju par to, vai saderību var noteikt atbilstoši 2005. gada Aviācijas vadlīnijām. Tomēr Vācija neiesniedza nekādus datus, lai pierādītu, ka attiecīgie nosacījumi attiecībā uz saderīgu atbalstu darbības uzsākšanai atbilstīgi 2005. gada Aviācijas vadlīnijām ir izpildīti. Arī ieinteresētās personas, kas iesniedza apsvērumus, neizvirzīja nekādus argumentus, lai pierādītu valsts atbalsta pasākuma saderību ar iekšējo tirgu.
- (398) Tomēr Komisija uzskata, ka ir lietderīgi īsumā izvērtēt, vai attiecīgo valsts atbalstu var uzskatīt par saderīgu atbalstu darbības uzsākšanai.

⁽¹⁰²⁾ Spriedums lietā 730/79 *Philip Morris Holland BV*/Eiropas Kopienu Komisija (*Recueil* 1980, 267. lpp., 11. punkts) un spriedums apvienotajās lietās T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, no T-600/97 līdz 607/97, T-1/98, no T-3/98 līdz T-6/98 un T-23/98 *Alzetta Mauro* un citi/Eiropas Kopienu Komisija (*Recueil* 2000, II-2325. lpp., 80. punkts).

⁽¹⁰³⁾ Spriedums lietā 730/79 *Philip Morris Holland BV*/Eiropas Kopienu Komisija (*Recueil* 1980, 2671. lpp., 11. un 12. punkts) un spriedums lietā T-214/95 *Het Vlaamse Gewest (Flemish Region)*/Eiropas Kopienu Komisija (*Recueil* 1998, II-717. lpp., 48.–50. punkts).

⁽¹⁰⁴⁾ Padomes 1992. gada 23. jūlija Regula (EEK) Nr. 2407/92 par gaisa pārvadātāju licencēšanu (OV L 240, 24.8.1992., 1. lpp.), Padomes 1992. gada 23. jūlija Regula (EEK) Nr. 2408/92 par Kopienas aviosabiedrību piekļuvi Kopienas iekšējiem gaisa ceļiem (OV L 240, 24.8.1992., 8. lpp.) un Padomes 1992. gada 23. jūlija Regula (EEK) Nr. 2409/92 par gaisa pārvadājumu maksām un tarifiem (OV L 240, 24.8.1992., 15. lpp.).

⁽¹⁰⁵⁾ Spriedums lietā C-305/89 *Itālija/Komisija* (*Recueil* 1991, I-1603. lpp., 26. punkts).

⁽¹⁰⁶⁾ Sk. jo īpaši spriedumu lietā C-364/90 *Itālija/Komisija* (*Recueil* 1993, I-2097. lpp., 20. punkts).

7.3.2.1. *Piemērojamais tiesiskais regulējums*

(399) Attiecībā uz atbalstu darbības uzsākšanai 2014. gada Aviācijas pamatnostādnēs ir noteikts:

“Komisija piemēros šajās pamatnostādnēs iekļautos principus visiem paziņotajiem darbības uzsākšanas atbalsta pasākumiem, par kuriem tai būs jālemj, sākot ar 2014. gada 4. aprīli, pat ja pasākumi tika paziņoti pirms attiecīgā datuma. Saskaņā ar Komisijas paziņojumu par noteikumiem, kas piemērojami nelikumīga valsts atbalsta novērtēšanai, nelikumīga aviokompānijām piešķirta darbības uzsākšanas atbalsta gadījumā Komisija piemēros noteikumus, kas bija spēkā atbalsta piešķiršanas brīdī. Attiecīgi tā nepiemēros šajās pamatnostādnēs iekļautos principus tāda aviokompānijām piešķirta nelikumīga darbības uzsākšanas atbalsta gadījumā, kas piešķirts pirms 2014. gada 4. aprīļa” ⁽¹⁰⁷⁾.

(400) Savukārt 2005. gada Aviācijas vadlīnijās ir noteikts:

“Ja attiecīgo atbalstu sāka piešķirt pēc vadlīniju publicēšanas dienas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, tad Komisija pārbaudīs [...] atbalstu attiecībā uz [...] darbības uzsākšanu, kurš piešķirts bez Komisijas atļaujas un ar kuru ir pārkāpts Līguma 88. panta 3. punkts [pašlaik Līguma 108. panta 3. punkts], [...]”

(401) Tā kā līgumi ar *Germanwings*, *TUIFly* un *Ryanair* tika noslēgti pēc 2005. gada Aviācijas vadlīniju publicēšanas *Oficiālajā Vēstnesī* 2005. gada 9. decembrī, minētās vadlīnijas ir piemērojams juridiskais pamats, lai novērtētu līgumu saderību ar iekšējo tirgu.

7.3.2.2. *Saderības novērtējums atbilstoši 2005. gada Aviācijas vadlīnijām*

(402) Ņemot vērā, ka 2005. gada Aviācijas vadlīniju 79. punktā noteiktie saderības nosacījumi attiecībā uz atbalstu darbības uzsākšanai ir kumulatīvi, Komisija uzskata, ka ir tikai jāpierāda, ka viens no šiem nosacījumiem nav izpildīts, lai konstatētu, ka atbalsts aviokompānijām nav saderīgs. Komisija savu analīzi sāk ar 2005. gada Aviācijas vadlīniju 79. punkta d) apakšpunktā izklāstīto nosacījumu.

(403) 2005. gada Aviācijas vadlīniju 79. punkta d) apakšpunktā cita starpā ir noteikts, ka vienā gadā piešķirtā atbalsta apjoms nedrīkst pārsniegt 50 % no kopējām attiecināmajām izmaksām attiecīgajā gadā un kopējais atbalsts nedrīkst pārsniegt vidēji 30 % no attiecināmajām izmaksām. Attiecināmās izmaksas ir definētas kā “darbības uzsākšanas papildu izmaksas, kas attiecas uz jaunu maršrutu vai biežumu un ko attiecīgais gaisa transporta uzņēmējs ir sedzis pirms adaptācijas perioda beigām” ⁽¹⁰⁸⁾.

(404) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija norādīja, ka līgumi ar *Germanwings*, *TUIFly* un *Ryanair* neparedz saikni starp piešķirto atbalstu un attiecināmajām izmaksām. Tāpēc Vācijai tika prasīts iesniegt informāciju par saistību starp atbalstu un attiecināmajām izmaksām. Ne Vācija, ne trešās personas, kas iesniedza piezīmes par lēmumu sākt procedūru, nesniedza šādu informāciju. Ņemot vērā minēto un to, ka ar attiecinajām aviokompānijām noslēgtajos līgumos nav minētas aviokompāniju izmaksas un nebūt ne attiecināmās izmaksas, Komisija konstatē, ka 2005. gada Aviācijas vadlīniju 79. punkta d) apakšpunktā noteiktais saderības nosacījums nav izpildīts.

(405) Tiek secināts, ka aviokompānijām piešķirto atbalstu nevar atzīt par saderīgu atbalstu darbības uzsākšanai, jo vismaz viens no saderības kritērijiem nav izpildīts. Tāpēc valsts atbalsts, kas piešķirts *Germanwings*, *TUIFly* un *Ryanair*, ir nelikumīgs un nesaderīgs valsts atbalsts, kas ir jāatgūst.

8. ATBALSTA ATGŪŠANA

(406) Saskaņā ar Līgumu un iedibināto Tiesas judikatūru, ja Komisija ir konstatējusi, ka atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu, tai ir tiesības lemt par to, ka attiecīgajai dalībvalstij šāds atbalsts jāizbeidz vai jāmaina ⁽¹⁰⁹⁾. Tiesa arī ir konsekventi nospriedusi, ka valsts pienākums atcelt atbalstu, ko Komisija uzskata par nesaderīgu ar iekšējo tirgu, ir noteikts tādēļ, lai atjaunotu iepriekš pastāvējušo situāciju ⁽¹¹⁰⁾. Šajā saistībā Tiesa ir norādījusi, ka mērķis ir

⁽¹⁰⁷⁾ 2014. gada Aviācijas vadlīniju 174. punkts.

⁽¹⁰⁸⁾ 2005. gada Aviācijas vadlīniju 79. punkta e) apakšpunkts.

⁽¹⁰⁹⁾ Spriedums lietā C-70/72 Komisija/Vācija (*Recueil* 1973, 813. lpp., 13. punkts).

⁽¹¹⁰⁾ Spriedums apvienotajās lietās C-278/92, C-279/92 un C-280/92 Spānija/Komisija (*Recueil* 1994, I-4103. lpp., 75. punkts).

sasniegts, ja saņēmējs ir atmaksājis nelikumīga atbalsta veidā piešķirtās summas, tādējādi zaudējot priekšrocību, kas tam ir bijusi pār konkurentiem tirgū, un ir atjaunota situācija, kāda bija pirms atbalsta maksājuma ⁽¹¹⁾).

- (407) Ievērojot minēto judikatūru, Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 ⁽¹²⁾ 14. pantā ir noteikts, ka tad, “kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja”.
- (408) Tāpēc iepriekš minētais valsts atbalsts (sk. 282., 297., 318., 320., 395. un 405. apsvērumu, ņemot vērā arī 198.–200. apsvērumu), ir jāatmaksā Vācijai, ciktāl tas ir samaksāts.
- (409) Aptuvenās atgūstamās summas ir norādītas 9. tabulā.

9. tabula

Informācija par aptuvenajām saņemtajām, atgūstamajām un jau atgūtajām atbalsta summām

Informācija par atbalsta saņēmēju	Kopējā aptuvenā saņemtā atbalsta summa (EUR)	Kopējā aptuvenā atgūstamā atbalsta summa ⁽¹⁾ (EUR) (Pamatsumma)	Kopējā summa, kas jau atmaksāta (EUR)	
			Pamatsumma	Atmaksas procenti ⁽²⁾
FGAZ/FZG – tiešo ieguldījumu dotācijas				
FGAZ/FZG – kapitāla iepludināšana				
FGAZ/FZG – 100 % garantija				
FGAZ/FZG – dalība naudas fondā				
Germanwings	1 115 971	1 115 971		
TUIFly	233 002	233 002		
Ryanair/AMS	469 132	469 132		

⁽¹⁾ Summas, kas jāatgūst no FGAZ/FZG, jāaprēķina, izmantojot 3. pantā noteikto formulu, un šajā posmā tās nevar aptuveni noteikt.

⁽²⁾ Ņemot vērā, ka atbalsts nodots aviokompāniju rīcībā nepārtraukti visā attiecīgajā periodā, Komisija uzskata, ka ir pieņemami kā dienu, sākot no kuras jāaprēķina atmaksas procenti, noteikt tā perioda pēdējo dienu, par kuru atbalsta summa tika aprēķināta (piemēram, 31. decembris, ja attiecīgais periods ir kalendārais gads, vai 31. oktobris, ja periods sākas 1. janvārī un beidzas 31. oktobrī). Šajā ziņā, izvēloties attiecīgā perioda pēdējo dienu, Komisija izmanto pieeju, kas ir vislabvēlīgākā atbalsta saņēmējiem.

- (410) Lai ņemtu vērā faktisko priekšrocību, ko saņēmusi aviokompānija un tās meitasuzņēmumi atbilstoši līgumiem, 9. tabulā norādītās summas var koriģēt saskaņā ar Vācijas iesniegtajiem apstiprinošajiem pierādījumiem, pamatojoties uz i) starpību, ko iegūst, no faktiskajiem maksājumiem, kas norādīti *ex post* un ko veica aviokompānija attiecībā uz lidostas maksām (tostarp nosēšanās maksu, pasažieru maksu un virszemes apkalpošanas pakalpojumiem atbilstīgi lidostas pakalpojumu līgumam), atskaitot paredzamās naudas plūsmas (*ex ante*) saistībā ar šīm ienākumu pozīcijām, kā norādīts 8. tabulā, un ii) starpību, ko iegūst, no faktiskajiem maksājumiem par tirgvedības pakalpojumiem, kas norādīti *ex post* un tika maksāti aviokompānijai vai tās meitasuzņēmumiem atbilstīgi tirgvedības pakalpojumu līgumam, atskaitot tirgvedības izmaksas, kas bija paredzamas *ex ante*, atbilstoši 8. tabulā norādītajām summām,

⁽¹¹⁾ Spriedums lietā C-75/97 Beļģija/Komisija (*Recueil* 1999, I-3671. lpp., 64. un 65. punkts).

⁽¹²⁾ Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Valsts atbalsts, ko nelikumīgi īstenojusi Vācija, pārkāpjot Līguma 108. panta 3. punktu, par labu *Flugplatz GmbH Aeroville Zweibrücken (FGAZ) / Flughafen Zweibrücken GmbH (FZG)* laikposmā no 2000. gada līdz 2009. gadam, piešķirot tiešo ieguldījumu dotācijas, veicot ikgadējo kapitāla iepludināšanu, piešķirot 100 % garantiju par bankas aizdevumu bez maksas un ļaujot FGAZ piedalīties Reinzemes-Pfalcas naudas fondā, nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

2. Valsts atbalsts, ko nelikumīgi īstenojusi Vācija, pārkāpjot Līguma 108. panta 3. punktu, par labu *Germanwings, TUIFly un Ryanair/AMS*, noslēdzot lidostas pakalpojumu līgumus un tirgvedības pakalpojumu līgumus 2006. gada 15. septembrī (ar *Germanwings*), 2008. gada 1. aprīlī (ar *TUIFly*) un 2008. gada 22. septembrī/2008. gada 6. oktobrī (ar *Ryanair/Airport Marketing Services (AMS)*), nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

2. pants

1. Aizdevums, ko *Sparkasse Südwestpfalz* piešķīra FZG, nav valsts atbalsts.
2. Lidostas pakalpojumu līgums, ko FZG noslēdza ar *Germanwings* 2008. gada 30. jūnijā, nav valsts atbalsts.

3. pants

1. Vācija atgūst no saņēmējiem 1. pantā minēto nesaderīgo atbalstu.
2. FGAZ un FZG solidāri atmaksā valsts atbalstu, ko jebkurš no tiem ir saņēmis.
3. Ryanair un AMS solidāri atmaksā valsts atbalstu, ko jebkurš no tiem ir saņēmis.
4. Atgūstamās summas ir šādas:
 - a) attiecībā uz tiešo ieguldījumu dotācijām, ko Reinzemes-Pfalcas federālā zeme un ZEF piešķīra par labu FZG – **EUR 20 564 170**, kas piešķirti laikposmā no 2000. gada 12. decembra līdz 2009. gada 31. decembrim, atskaitot ugunsdzēsības pakalpojumu izmaksas un izmaksas, kuru atmaksu lidostas ekspluatants ir tiesīgs saņemt atbilstīgi *Luftverkehrsgesetz* 8. panta 3. punktam, ciktāl tās tika segtas no tiešo ieguldījumu dotācijām;
 - b) attiecībā uz ikgadējo kapitāla iepludināšanu, ko veica Reinzemes-Pfalcas federālā zeme un ZEF par labu FGAZ – **EUR 26 629 000**, kas piešķirti laikposmā no 2000. gada līdz 2009. gadam, atskaitot ugunsdzēsības pakalpojumu izmaksas un izmaksas, kuru atmaksu lidostas ekspluatants ir tiesīgs saņemt atbilstīgi *Luftverkehrsgesetz* 8. panta 3. punktam, ciktāl tās tika segtas no ikgadējās kapitāla iepludināšanas, un atskaitot summas, kas piešķirtas pirms 2000. gada 12. decembra;
 - c) attiecībā uz 100 % garantiju par aizdevumu, ko Reinzemes-Pfalcas federālā zeme piešķīra par labu FZG – garantijas vērtības ekvivalents naudā, kas jānosaka atbilstoši Komisijas paziņojumam par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā;
 - d) attiecībā uz FGAZ dalību Reinzemes-Pfalcas federālās zemes naudas fondā – izdevīgo aizdevuma nosacījumu ekvivalents naudā, kas jānosaka atbilstoši Komisijas 2007. gada 12. decembra paziņojumam par atsaucis likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu, atskaitot visas par aizdevumiem saņemtās priekšrocības, kas izmantotas ugunsdzēsības pakalpojumu izmaksu segšanai un to izmaksu segšanai, kuru atmaksu lidostas ekspluatants ir tiesīgs saņemt atbilstīgi *Luftverkehrsgesetz* 8. panta 3. punktam;
 - e) attiecībā uz lidostas pakalpojumu līgumu, kas noslēgts starp *Germanwings* un FZG 2006. gada 15. septembrī – nesaderīgā atbalsta summa;
 - f) attiecībā uz lidostas pakalpojumu līgumu, kas noslēgts starp *TUIFly* un FZG 2008. gada 1. aprīlī – nesaderīgā atbalsta summa;
 - g) attiecībā uz lidostas pakalpojumu līgumu un tirgvedības pakalpojumu līgumiem, kas noslēgti starp *Ryanair* un FZG 2008. gada 22. septembrī un starp AMS un Reinzemes-Pfalcas federālo zemi 2008. gada 6. oktobrī – nesaderīgā atbalsta summa.

5. Atgūstamajām summām pieskaita procentus par laikposmu no dienas, kad atbalsts nodots saņēmējiem, līdz to faktiskās atgūšanas dienai.
6. Vācija norāda precīzus datumus, kad valsts atbalsts nodots attiecīgo saņēmēju rīcībā.
7. Procentus aprēķina gan pamatsummai, gan procentiem saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ⁽¹³⁾ V nodaļu.
8. Vācija no šā lēmuma pieņemšanas dienas atceļ visus 1. pantā minētos neizmaksātos atbalsta maksājumus.

4. pants

1. Šā lēmuma 1. pantā minēto atbalstu atgūst nekavējoties un efektīvi.
2. Vācija nodrošina šā lēmuma īstenošanu četru mēnešu laikā no tā paziņošanas dienas.

5. pants

1. Divu mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas Vācija iesniedz šādu informāciju:
 - a) kopējā saņēmējiem piešķirtā atbalsta summa un jo īpaši:
 - i) tiešo ieguldījumu dotāciju, iepludinātā kapitāla un izdevīgo aizdevumu ekvivalenta naudā summa, no kuras segtas ugunsdzēsības pakalpojumu izmaksas un izmaksas, kuru atmaksu lidostas ekspluatants ir tiesīgs saņemt atbilstīgi LuftSiG 8. panta 3. punktam;
 - ii) informācija par FGAZ/FZG kredītspēju laikā, kad tika piešķirta 100 % garantija un kad tika piešķirts katrs aizdevums no naudas fonda, lai Komisija varētu noteikt garantijas un no naudas fonda piešķirto aizdevumu izdevīgo nosacījumu ekvivalentu naudā atbilstoši Komisijas paziņojumam par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā un Komisijas 2007. gada 12. decembra paziņojumam par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu;
 - b) kopējā summa (pamatsumma un atmaksas procenti), kas jāatgūst no katra saņēmēja;
 - c) sīks apraksts par pasākumiem, kas jau veikti un ko plānots veikt, lai izpildītu šo lēmumu;
 - d) dokumenti, kas apliecina, ka atbalsta saņēmējiem ir pieprasīts atmaksāt atbalstu.
2. Vācija informē Komisiju par šā lēmuma īstenošanai veikto pasākumu norisi, līdz ir pabeigta 1. pantā minētā atbalsta atmaksāšana. Pēc Komisijas vienkārša pieprasījuma tā nekavējoties sniedz informāciju par pasākumiem, ka jau veikti un ko plānots veikt, lai izpildītu šo lēmumu. Vācija arī sniedz sīku informāciju par atbalsta un atmaksas procentu summām, kas jau atgūtas no saņēmējiem.

6. pants

Šis lēmums ir adresēts Vācijas Federatīvajai Republikai.

Briselē, 2014. gada 1. oktobrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA

⁽¹³⁾ Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai, OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2016/153**(2015. gada 2. jūlijs)****par valsts atbalstu SA.31883 – 2015/N, 2011/C, ko Austrija īstenojusi un plāno turpmāk īstenot attiecībā uz ÖVAG un Volksbanken Verbund, un ar ko groza Lēmumu 2013/298/ES***(izziņots ar dokumenta numuru C(2015) 4635)***(Autentisks ir tikai teksts vācu valodā)****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam, kad ieinteresētās personas uzaicinātas iesniegt savas piezīmes saskaņā ar minētajiem noteikumiem ⁽¹⁾,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Komisija ar 2008. gada 9. decembra lēmumu ⁽²⁾ ("2008. gada lēmums") apstiprināja Austrijas banku atbalsta shēmu, kuras darbības periods tika pagarināts četras reizes ⁽³⁾ un beidzās 2011. gada 30. jūnijā.
- (2) Austrijas banku atbalsta shēmas satvarā *Österreichische Volksbanken AG* (turpmāk tekstā "ÖVAG") 2009. gada aprīlī saņēma jaunu kapitālu EUR 1 miljarda apmērā. Turklāt attiecīgi 2009. gada 9. februārī, 18. martā un 14. septembrī saskaņā ar šo shēmu ÖVAG laida tirgū trīs emisijas, ko veidoja parāda vērtspapīri ar valsts galvojumu, katru EUR 1 miljarda apmērā. Austrija nodrošināja šos atbalsta pasākumus, pieņemot, ka ÖVAG ir droša finanšu iestāde, un 2009. gada 29. septembrī iesniedza tās dzīvotspējas plānu.
- (3) Pēc turpmākas analīzes Komisija secināja, ka saskaņā ar Komisijas paziņojuma "Finanšu iestāžu rekapitalizācija pašreizējās finanšu krīzes apstākļos – atbalsta ierobežošana līdz nepieciešamajam minimumam un aizsardzības līdzekļi pret pārmērīgiem konkurences traucējumiem" ⁽⁴⁾ (turpmāk tekstā "Rekapitalizācijas paziņojums") pielikumā noteikto kritēriju banku rekapitalizācijas brīdī nevar uzskatīt par drošu banku šā paziņojuma nozīmē. Austrija saglabāja savu nostāju par to, ka banka bija droša, tomēr 2010. gada 2. novembrī iesniedza ÖVAG pārstrukturēšanas plānu.
- (4) Komisija 2011. gada 9. decembra vēstulē ⁽⁵⁾ paziņoja Austrijai, ka nolēmusi sākt Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk tekstā "Līgums") 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru attiecībā uz rekapitalizāciju EUR 1 miljarda apmērā un galvojumu EUR 3 miljardu apmērā, ko Austrija piešķirusi ÖVAG, un lūdza Austriju iesniegt grozītu pārstrukturēšanas plānu, kura galīgā versija tika iesniegta 2012. gada 4. septembrī (turpmāk tekstā "2012. gada pārstrukturēšanas plāns").

⁽¹⁾ OV C 46, 17.2.2012., 3. lpp.⁽²⁾ Komisijas 2008. gada 9. decembra lēmums valsts atbalsta lietā N 557/2008 – *Maßnahmen nach dem Finanzmarktstabilitäts- und dem Interbankmarktstärkungsgesetz für Kreditinstitute und Versicherungsunternehmen in Österreich* (OV C 3, 8.1.2009., 2. lpp.).⁽³⁾ Pirmo shēmas darbības perioda pagarinājumu, tostarp dažus grozījumus, apstiprināja 2009. gada 30. jūnijā (OV C 172, 24.7.2009., 4. lpp.), otro pagarinājumu – 2009. gada 17. decembrī (OV C 28, 4.2.2010., 6. lpp.), trešo pagarinājumu – 2010. gada 25. jūnijā (OV C 250, 17.9.2010., 4. lpp.) un ceturto pagarinājumu – 2010. gada 16. decembrī (OV C 20, 21.1.2011., 3. lpp.).⁽⁴⁾ Sk. Komisijas paziņojuma 13. punktu un pielikumu (OV C 10, 15.1.2009., 2. lpp.).⁽⁵⁾ Komisijas 2011. gada 9. decembra lēmums lietā SA.31883 (2011/C) (ex N516/10) – *Österreichische Volksbanken-AG* pārstrukturēšana (OV C 46, 17.2.2012., 3. lpp.).

- (5) Komisija 2012. gada 19. septembrī pabeidza oficiālās izmeklēšanas procedūru, pieņemot lēmumu ⁽¹⁾ (turpmāk tekstā “2012. gada lēmums”), kurā pārstrukturēšanas atbalstu, kas piešķirts ÖVAG, tostarp 2. apsvērumā minētos pasākumus, kā arī valsts kapitāla iepludināšanu parasto akciju veidā EUR 250 miljonu apmērā un aktīvu galvojumu, kura rezultātā kapitāls tika palielināts par EUR 100 miljoniem, atzina par saderīgu. Šo lēmumu pieņēma, pamatojoties uz 2012. gada pārstrukturēšanas plānu un 2012. gada lēmuma pielikumā izklāstītajām saistībām (turpmāk tekstā “2012. gada saistības”).
- (6) Komisija 2012. gada lēmumu pieņēma, pamatojoties uz plānu pārveidot Austrijas *Volksbanken-Verbund* (turpmāk tekstā “*Verbund*”) par kopīgas atbildības asociāciju (*Haftungsgemeinschaft*). Grupas sastāvā bija 51 neatkarīga *Volksbank* (primārā banka) un ÖVAG. Primārajām bankām attiecībā uz ÖVAG bija tikai ierobežota atbildība, savukārt ÖVAG atbildība pret *Verbund* ⁽²⁾ bija pilnīga.
- (7) Eiropas Centrālā banka un Eiropas Banku iestāde to veiktajā visaptverošajā novērtējumā (turpmāk tekstā “ECB/EBI visaptverošais novērtējums”), ko publicēja 2014. gada 26. oktobrī, konstatēja, ka *Verbund*, kuras sastāvā bija arī ÖVAG, ir pirmā līmeņa pamata kapitāla (turpmāk tekstā “*CET1*”) deficīts gan pamatscenārijā, gan nelabvēlīgajā scenārijā.
- (8) Austrijas iestādes publiski paziņoja, ka nesniegs *Verbund* turpmāku atbalstu. Ar tiem pasākumiem, ko kapitāla deficīta segšanas nolūkā toreiz noteica *Verbund* (konkrētāk, blakusdarbības meitasuzņēmumu pārdošana un riska svērto aktīvu (turpmāk tekstā “*RSA*”) turpmāka samazināšana), vien nebūtu pietiekami, lai segtu kapitāla deficītu vienotā uzraudzības mehānisma (turpmāk tekstā “*VUM*”) noteiktajā laikposmā.
- (9) ÖVAG 2014. gada 23. decembrī sarīkoja ārkārtas kopsapulci, kurā nolēma, ka, saņemot valsts regulatoru, *VUM* un Komisijas apstiprinājumu, īstenos darbības, kas veicamas, lai sāktu pakāpenisku ÖVAG likvidāciju (*Abbaugesellschaft*). Saskaņā ar jaunu *Verbund* pārstrukturēšanas plānu (turpmāk tekstā “jaunais pārstrukturēšanas plāns”), kurā paredzēta pilnīgas solidarāras atbildības sistēmas izveide, ÖVAG pildītās *Verbund* centrālās organizācijas pamatfunkcijas nodotu vienai no primārajām bankām.
- (10) Ar jauno pārstrukturēšanas plānu tiek ievērojami mainīts 2012. gada pārstrukturēšanas plāns, tāpēc Komisijai jāpieņem lēmums par grozījumiem.
- (11) Laikposmā no 2014. gada oktobra līdz 2015. gada jūnijam Komisija, Austrijas iestādes, *VUM*, ÖVAG un *Verbund* vairākkārt apsprieda jauno pārstrukturēšanas plānu pa tālruni un rakstiski. Komisija 2014. gada 18. decembrī tikās ar ÖVAG un Austrijas pārstāvjiem un 2015. gada 7. maijā – ar *Verbund* pārstāvjiem.
- (12) ÖVAG akcionāru 2015. gada 28. maija sapulcē apstiprināja tās pamatfunkciju nodošanu *Volksbank Wien-Baden* (turpmāk tekstā “*VBWB*”) un likvidācijas struktūrvienības izveidi attiecībā uz atlikušajām funkcijām saskaņā ar 162. pantu Austrijas Likumā par banku sanāciju un noregulēšanu (*Bundesgesetz über die Sanierung und Abwicklung von Banken*, turpmāk tekstā “*BaSAG*”).
- (13) *VBWB* akcionāru 2015. gada 29. maija sapulcē apstiprināja ÖVAG pamatfunkciju nodošanu un kapitāla palielināšanu par EUR 113 miljoniem.
- (14) Papildus tam 2015. gada 29. maijā primārās bankas, kam pieder 97,83 % no *Verbund RSA*, parakstīja banku asociācijas līgumu (*Verbundvertrag*) un sadarbības līgumu (*Zusammenarbeitsvertrag*).
- (15) *Verbund* 2015. gada 23. jūnijā iesniedza jaunā pārstrukturēšanas plāna galīgo versiju.
- (16) Austrija 2015. gada 25. jūnijā iesniedza saistības, kas ir izklāstītas šā lēmuma pielikumā.
- (17) Tā kā šis lēmums pieņemts, pamatojoties uz Komisijas pilnvarām valsts atbalsta jomā, tas neskar nekādus apvienošanās kontroles pienākumus, kas varētu būt jāpilda darījumos iesaistītajām pusēm.

⁽¹⁾ Komisijas 2012. gada 19. septembra Lēmums 2013/298/ES par valsts atbalstu SA.31883 (2011/C) (ex N516/10), ko Austrija īstenojusi un plāno īstenot attiecībā uz *Österreichische Volksbanken AG* (OV L 168, 20.6.2013., 30. lpp.).

⁽²⁾ *Verbund* ir sīkāk aprakstīta 18. apsvērumā *et seq.*

2. SĪKS ĪSTENOTO UN PLĀNOTO PASĀKUMU APRAKSTS

2.1. ATBALSTA SAŅĒMĒJS UN TĀ GRŪTĪBAS

- (18) *Verbund* sastāvā patlaban ir i) 51 juridiski neatkarīga primārā banka – 41 reģionālā kooperatīvā banka, piecas speciālās bankas, četras kredītsavienības un viena būvsabiedrība (*Bausparkasse*); ii) centrālā organizācija ÖVAG; kā arī iii) juridiskā noguldījumu garantiju sistēma (*Volksbank Haftungsgenossenschaft eG*). ÖVAG ir *Verbund* centrālā organizācija un šādā statusā sniedz primārajām bankām pakalpojumus, veicot centralizētas pārvaldes un likviditātes pārvaldības darbības. Primārās bankas ir nelielas banku iestādes (bilance EUR 65–3 600 miljoni), kas galvenokārt sniedz banku pakalpojumus privātiem un korporatīviem klientiem vietējā un reģionālā līmenī.
- (19) *Verbund* tirgus daļa Austrijā ir aptuveni 6 %, un tai ir apmēram 900 000 privātu klientu un 80 000 korporatīvu klientu. Primārajām bankām ir 4 900 darbinieku un vairāk nekā 500 filiāļu. Kopējais klientiem izsniegto aizdevumu apmērs ir aptuveni EUR 30 miljardi, savukārt kopējās saistības pret klientiem ir apmēram EUR 27 miljardi.
- (20) *Verbund* locekļus saista asociācijas līgums, kurā paredzēta kopīga atbildība un likviditātes nodošana. Pašreizējā sistēmā centrālajai organizācijai – ÖVAG – ir neierobežota atbildība pret primārajām bankām, savukārt primāro banku atbildība pret centrālo organizāciju ir ierobežota un attiecas tikai uz primāro banku pašu kapitāla rādītāju, kas nedrīkst būt mazāks par regulējumā noteikto minimumu.
- (21) Patlaban primārajām bankām ar ÖVAG pārvaldītājsabiedrības *Volksbanken Holding* starpniecību pieder 51,6 % ÖVAG akciju. Austrijai pieder 43,3 % ÖVAG akciju. Citi nozīmīgi akcionāri ir *DZ Bank AG* (3,8 %) un *Raiffeisen Zentralbank* (0,9 %), savukārt 0,4 % pieder citām pusēm.
- (22) Svarīgākais *Verbund* ģeogrāfiskais tirgus ir Austrija. Tomēr iepriekš ÖVAG darbojās arī vairākās Centrāleiropas un Austrumeiropas valstīs, taču tās tirgus segments, izņemot Rumāniju, bija mazs.
- (23) ÖVAG grūtībām bija vairāki cēloņi – darbība Centrāleiropas un Austrumeiropas valstīs, kur tai pieder maza apjoma bankas darījumu meitasuzņēmumi, kas apvienoti uzņēmumu grupā *VB International AG* (turpmāk tekstā “*VBI*”); iesaistīšanās publiskā finansējuma, infrastruktūras finansēšanas un nekustamā īpašuma darbībās; ieguldījumu portfelis, kurā *inter alia* bija arī *Lehman Brothers* un Islandes banku emitēti finanšu instrumenti; kā arī paļaušanās uz starpbanku finansējumu ⁽¹⁾. Šo faktoru ietekmē ÖVAG 2008. gadā cieta ievērojamus zaudējumus, un tā rezultātā Austrija 2009. gadā piešķīra bankai atbalsta pasākumus ⁽²⁾. ÖVAG 2011. gada zaudējumu dēļ bija jāīsteno papildu valsts atbalsta pasākumi ⁽³⁾. Neraugoties uz pārstrukturēšanas centieniem, 2014. gadā ECB/EBI visaptverošajā novērtējumā tika konstatēts papildu kapitāla deficīts *Verbund* (tostarp ÖVAG) līmenī, ko galvenokārt izraisīja ÖVAG riski un trūkumi ⁽⁴⁾.

2.2. ATBALSTA PASĀKUMI 2009. GADĀ UN PĒC TAM ĪSTENOTĀ PĀRSTRUKTURĒŠANA

Atbalsta pasākumi

- (24) Austrija 2009. gada aprīlī parakstīja ÖVAG līdzdalības sertifikātus (*Partizipationsscheine*, turpmāk tekstā “*PS*”) EUR 1 miljarda apmērā (turpmāk tekstā “2009. gada rekapitalizācija”). *PS* instruments valstij nenodrošināja balsstiesības, taču tā ieguva priekšrocības kuponu un pārvēršanas iespēju. Šis instruments ir pastāvīgs un tiek uzskatīts par pirmā līmeņa pamata kapitālu. Līdzdalības sertifikāti absorbē zaudējumus proporcionāli kopējam zaudējumus absorbējošam kapitālam. ÖVAG bija tiesības jebkurā laikā atgūt visus līdzdalības sertifikātus vai to laidienus. Valstij bija tiesības pārvērst līdzdalības sertifikātus ÖVAG parastajās akcijās, taču tā to neizdarīja.
- (25) ÖVAG arī saņēma valdības izsniegtu galvojumu atbilstīgi Austrijas banku atbalsta shēmai un 2009. gadā emitēja valsts garantētas obligācijas EUR 3 miljardu apmērā ar atmaksas termiņu 2012. un 2013. gadā.

⁽¹⁾ Sk. 2012. gada lēmuma 13. un 14. apsvērumu.

⁽²⁾ Sk. 24. un 25. apsvērumu.

⁽³⁾ Vairāk informācijas sk. 27.–30. apsvērumā un 2012. gada lēmumā.

⁽⁴⁾ Kapitāla deficīts ir sīkāk aprakstīts 33. apsvērumā.

Pārstrukturēšana

- (26) ÖVAG 2009. gadā jau bija sākusī pārstrukturēšanas procesu, kura mērķis *inter alia* bija atdalīt banku no darbībām, kas bija tās problēmu galvenais cēlonis. Tomēr daži no riskiem, kas izriet no “mantotā” portfeļa, atkal ietekmēja banku 2011. gadā, tostarp:
- a) VBI meitasuzņēmumu radītie zaudējumi un to bilances vērtības (kas ÖVAG uzskaitē veidoja EUR 380 miljonus) mazināšanās;
 - b) ÖVAG ieguldījumu vērtības mazināšanās par EUR 300 miljoniem saistībā ar valstīm, ko visvairāk ietekmēja valsts parāda krīze;
 - c) atlikušā ÖVAG piederošā *Kommunalkredit* līdzdalības kapitāla norakstīšana par EUR 142 miljoniem;
 - d) *Investkredit* (turpmāk tekstā “IK”) bilances vērtības atkārtota novērtēšana saistībā ar uzņēmumu apvienošanu, kuras laikā ÖVAG pārņēma IK – IK bilances vērtība samazinājās par EUR 323 miljoniem.

2.3. ATBALSTA PASĀKUMI 2012. GADĀ UN PĒC TAM ĪSTENOTĀ PĀRSTRUKTURĒŠANA**Atbalsta pasākumi**

- (27) Ņemot vērā ÖVAG 2011. gada pārskatā paziņoto zaudējumu apmēru, tika īstenoti papildu valsts atbalsta pasākumi – valsts kapitāla iepludināšana parasto akciju veidā EUR 250 miljonu apmērā (turpmāk tekstā “2012. gada rekapitalizācija”) un galvojums par aktīviem.
- (28) 2012. gada rekapitalizāciju veica divos posmos. Vispirms, lai izlīdzinātu uzkrātos zaudējumus, bankas kapitālu samazināja par 70 %. Šī kapitāla samazināšana arī proporcionāli samazināja līdzdalības sertifikātus, ko Austrija iepludināja 2009. gadā, tādējādi valsts līdzdalības kapitāls ÖVAG bija EUR 300 miljoni. Otrajā posmā ÖVAG saņēma jaunu kapitālu EUR 484 miljonu apmērā. No tiem EUR 250 miljonus parakstīja Austrija, bet pārējo – *Volksbanken Holding*. Vienas akcijas cena bija EUR 2,181.
- (29) Tādējādi valsts ieguva 43,4 % ÖVAG akciju un kļuva par otro lielāko akcionāru pēc *Volksbanken Holding* (tolaik 50,2 %), samazinot to pārējo akcionāru akciju daudzumu, kuri kapitāla iepludināšanā nepiedalījās: *DZ-Bank* – 3,8 %, *ERGO* – 1,5 %, *RZB* – 0,9 % un brīvā apgrozībā – 0,1 %.
- (30) Ar aktīvu galvojumu ÖVAG kapitāls tika palielināts par EUR 100 miljoniem, sedzot zaudējumus, ko rada apdrošinātais ienākumus nenesošo aizdevumu portfelis. ÖVAG aktīvu galvojumu drīkst izmantot tikai atbilstīgi konkrētiem nosacījumiem, ko apstiprinās 2015. gada 31. decembrī⁽¹⁾. Aktīvu galvojumu kompensē ar likmi 10 % gadā (t. i., kā kapitāla iepludināšanu), un tas būs spēkā līdz 2016. gada 1. janvārim.

Pārstrukturēšana

- (31) Saistībā ar 2012. gada atbalsta pasākumiem ÖVAG pārskatīja savu sākotnējo pārstrukturēšanas plānu un nolēma veikt pamatīgu pārstrukturēšanu. Attiecīgos pasākumus apstiprināja 2012. gada lēmumā. ÖVAG 2012. gada pārstrukturēšanas plānā, kas bija 2012. gada lēmuma pamatā, bija paredzētas šādas darbības:
- a) ÖVAG izveidoja iekšējo sanācijas struktūrvienību, kurā paredzēts likvidēt konkrētus aktīvus, t. i., tā dēvēto blakusdarbības segmentu;
 - b) līdz 2017. gada 31. decembrim ÖVAG balance un riska svērtie aktīvi bija jāsamazina attiecīgi līdz EUR 18,4 miljardiem un EUR 10,1 miljardam; lielākais samazinājums bija jāpanāk blakusdarbības segmentā, savukārt balance un riska svērtie aktīvi pamatdarbības segmentā bija jāsamazina tikai nedaudz (mērķa vērtība – attiecīgi EUR 5,4 miljardi un EUR 4,5 miljardi līdz 2017. gada 31. decembrim);
 - c) pamatdarbības segmentā ÖVAG grāsjās turpmāk darboties tikai kā *Verbund* centrālā organizācija un piedāvāt produktus un pakalpojumus primārajām bankām un to klientiem. ÖVAG vairs nedrīkstēja savā vārdā sniegt kredīšanas pakalpojumus trešām personām;

⁽¹⁾ Sīkāku informāciju sk. 2012. gada lēmuma 24.–29. apsvērumā.

- d) ÖVAG bija jāpārtrauc uzņēmējdarbība atsevišķās jomās, piemēram, atjaunojamās enerģijas nozarē un saistībā ar konkrētiem nekustamā īpašuma finansēšanas veidiem (*Modellfinanzierung*);
 - e) ÖVAG bija jāpārdod savas akcijas uzņēmumos VBLL, Malta/IK Malta Volksbank, Volksbank Romania un RZB no Verbund un Austrijas valsts neatkarīgām pusēm;
 - f) akcionāriem DZ Bank, Ergo Gruppe un RZB bija jāveic konkrēti ÖVAG kapitāla palielināšanas pasākumi;
 - g) līdz pārstrukturēšanas perioda beigām, t. i., 2017. gada 31. decembrim, ÖVAG bija jāatturas no jebkādas uzņēmumu iegādes, dividendu izmaksas, dominējošu cenu piedāvāšanas tās interneta bankas struktūrvienībā Live Bank, kā arī valsts atbalsta pieminēšanas reklāmas nolūkos un jāievēro konkrēti noteikumi par tās vadības atalgojumu;
 - h) ÖVAG apņēmās atmaksāt visu atlikušo valsts līdzdalības kapitālu, t. i., EUR 300 miljonus, līdz 2017. gada 31. decembrim un vismaz EUR 150 miljonus no tiem samaksāt 2017. gada pirmajā pusgadā. Privātajām bankām bija jāpiedalās atmaksas īstenošanā, ciktāl tas iespējams, ievērojot regulējuma prasības par pietiekamo kapitāla minimumu.
- (32) Laikposmā no 2012. līdz 2014. gadam ÖVAG izdevās samazināt savu bilanci un RSA gan blakusdarbības, gan pamatdarbības segmentā, un tas tika izdarīts ātrāk nekā prasīts 2012. gada lēmumā. 2014. gada 31. decembrī tās kopējā bilance bija EUR 15,1 miljards, RSA – EUR 8,7 miljardi un pamata kapitāla rādītājs – 6,21 %.

2.4. ECB/EBI VISAPTVEROŠAIS NOVĒRTĒJUMS

- (33) Eiropas Centrālā banka (ECB) un Eiropas banku iestāde (EBI) 2014. gadā veica visaptverošu novērtējumu, kurā rūpīgi pārbaudīja eurozonas 130 lielāko banku bilances kvalitāti un to finansiālo noturību. Visaptverošā novērtējuma rezultātus publicēja 2014. gada 26. oktobrī. Atbilstīgi Kapitāla prasību regulas ⁽¹⁾ 10. pantam un Austrijas Banku darbības likuma ⁽²⁾ 30. pantam Verbund tika novērtēta konsolidēti, iekļaujot novērtējumā arī ÖVAG. Verbund bija viena no 25 bankām, kas prognozētajos scenārijos neatbilda prasībām par minimālo pašu kapitālu. Tās 2016. gada pirmā līmeņa pamata kapitāla (turpmāk tekstā "CET1") rādītājs bija 7,2 % (robežvērtība – 8 %) pamatscenārijā un 2,1 % (robežvērtība – 5,5 %) stresa scenārijā. Testa rezultāta un robežvērtības maksimālā starpība atbilst papildu CET1 kapitāla prasībai EUR 865 miljonu apmērā.
- (34) ECB noteica, ka Verbund līdz 2015. gada 26. jūlijam jānodrošina šīs kapitāla prasības segums un jāpanāk CET1 rādītājs 14,63 % apmērā.

2.5. PAZIŅOTAIS JAUNAIS 2015. GADA PĀRSTRUKTURĒŠANAS PLĀNS

- (35) Iepriekš izklāstīto grūtību dēļ Verbund ir sākusi vērienīgu pārveidošanu, par ko panākta vienošanās ar Austrijas valsti. Pārveidošanas plāna pamatā ir šādi principi:
- a) ÖVAG pildītās centrālās organizācijas funkcijas tiks nodotas VBWB;
 - b) pēc centrālās organizācijas nodošanas ÖVAG tiks nodalīta no Verbund;
 - c) tiks sākta nodalītās ÖVAG likvidācija, un tā atteiksies no savas bankas darbības licences, lai turpmāk varētu neievērot bankām piemērotās prasības par pašu kapitālu;
 - d) 51 Verbund primāro banku apvienos 10 lielākās iestādēs, un tās sadarbosies vairāk nekā iepriekš;
 - e) tādējādi primārajām bankām būs neierobežota atbildība par Verbund un centrālās organizācijas saistībām. Līdz šim tās bija atbildīgas tikai par tādām darbībām, kas neapdraudēja to minimālā pašu kapitāla atbilstību regulējuma prasībām.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

⁽²⁾ Bankwesengesetz (turpmāk tekstā "BWG").

- (36) Īstenojot pārveidošanas plānā paredzētos pasākumus, konkrētāk, ÖVAG likvidāciju, nodalīšanu no *Verbund* un ÖVAG bankas darbības licences anulēšanu, *Verbund* uzreiz izdosies nodrošināt CET1 rādītāju [9–11] (*) % apmērā. Turklāt kapitāla atbrīvošanas nolūkā *Verbund* ir sākusi vairākus papildu pasākumus, tostarp tās darbības samazināšanu korporatīvo pakalpojumu un nekustamā īpašuma nozarē (kumulatīvā ietekme uz CET1 no 2014. gada janvāra līdz 2017. gada decembrim būs EUR [100–200] miljoni), produktu uzņēmumu pārdošanu (EUR [100–200] miljoni) un vērtspapīru pārdošanu (EUR [50–100] miljoni). Tomēr laikposmā līdz 2017. gada beigām ar šiem pasākumiem izdosies atbrīvot tikai EUR [450–550] miljonus, un ar šādu summu nevar kompensēt kapitāla deficītu EUR 865 miljonu apmērā.

Centrālās organizācijas funkciju nodošana

- (37) VBWB pārņems *Verbund* centrālās organizācijas funkcijas, ko līdz šim pildīja ÖVAG. Šo funkciju izpildē vajadzīgos aktīvus kopā ar atbilstošajiem ÖVAG pasīviem nodos VBWB 2015. gada 30. jūnijā (ar atpakaļejošu spēku no 2015. gada 1. janvāra). Gan kopējā nododamo aktīvu, gan kopējā nododamo pasīvu vērtība ir nedaudz mazāka par EUR 8,6 miljardiem. Šajā summā ir ietvertas visas darbības, kas pamatdarbības segmentam uzticētas 2012. gada lēmumā, izņemot trīs mazākos meitasuzņēmumus, t. i., *VB Factoring*, *VB Mobilienleasing* un *VB Investments*, kas paliks ÖVAG sastāvā un veido mazāk nekā 10 % no kopējās summas.

ÖVAG nodalīšana un likvidācija

- (38) Pēc centrālās organizācijas un attiecīgo aktīvu un pasīvu nodošanas 2015. gada 4. jūlijā tiks sāta ÖVAG likvidācija un to pārveidos par pakāpeniski likvidējamu struktūru (*Abbaugesellschaft*) atbilstīgi *BaSAG* 162. pantam. Iestādes jaunais nosaukums būs *immigon portfolioabbau ag* (turpmāk tekstā “*Immigon*”). Atlikušos aktīvus EUR 7,4 miljardu apmērā likvidēs līdz 2017. gada 31. decembrim. Starp šiem aktīviem ir visas darbības, kas 2012. gada lēmumā uzticētas blakusdarbības segmentam, un turējumi 37. apsvērumā minētajos meitasuzņēmumos, proti, *VB Factoring*, *VB Mobilienleasing* un *VB Investments*.
- (39) Atbilstīgi pašreizējam plānam ienākumi no aktīvu likvidācijas būs pietiekami, lai pilnīgi segtu atlikušās saistības. Šajā procesā ÖVAG pašu kapitālu un līdzdalības kapitālu samazinās par 96,65 %. Šis samazinājums attiecas arī uz atlikušo valsts līdzdalības kapitālu EUR 300 miljonu apmērā.
- (40) ÖVAG/*Immigon* saglabās piešķirto aktīvu galvojumu, taču tiks mainīti tā nosacījumi. Patlaban visi aktīvi, par kuriem var iesniegt galvojuma prasību, jāreģistrē līdz 2015. gada 31. decembrim, un šo prasību summas tiks nomaksātas līdz 2016. gada 31. jūlijam. Atbilstīgi mainītajam galvojuma līgumam ar galvojumu saistītās prasības joprojām var reģistrēt līdz 2015. gada 31. decembrim. Taču šo prasību summas samaksu var pieprasīt jebkurā laikā no 2015. gada 31. decembra līdz pakāpeniskās likvidācijas perioda beigām 2017. gadā. Vienlaikus tiks samazināta kapitāla robežvērtība, par kuru var pieprasīt samaksu – iepriekš tā bija zem 10 % no CET rādītāja un turpmāk būs mazāka par nulles kapitālu, t. i., galvojuma prasības varēs nokārtot tikai tad, ja ÖVAG/*Immigon* pretējā gadījumā kļūtu maksātnespējīga pakāpeniskās likvidācijas procesā. Nodeva par galvojuma norēķinu perioda pagarināšanu joprojām ir 10 % gadā.
- (41) Lai no šīs pārveides iegūtu kapitālu, *Verbund* jāveic divas būtiskas darbības:
- a) ÖVAG/*Immigon* jāatsakās no bankas darbības licences, lai atbrīvotu uzņēmumu no pienākuma individuāli izpildīt piemērojamās kapitāla prasības;
 - b) ÖVAG/*Immigon* jānodala no *Verbund*, lai *Verbund* nebūtu konsolidēti jāizpilda kapitāla prasības, kas tiek piemērotas ÖVAG/*Immigon*.
- (42) ÖVAG 2014. gada 10. decembrī parakstīja līgumu ar Rumānijas banku *Banca Transilvania*, pārdodot tai 51 % *Volksbank Romania SA* akciju un tādējādi likvidējot būtisku šķērslī savas bankas darbības licences anulēšanai. Darījumu pabeidza 2015. gada 7. aprīlī. Šis darījums arī nodrošināja ÖVAG iespēju izpildīt vienu no 2012. gada pārstrukturēšanas plāna nosacījumiem. Papildus tam ÖVAG 2014. gada septembrī noslēdza *VB Malta* pārdošanas darījumu un nolēma pakāpeniski likvidēt *IK Malta*, tādējādi izpildot attiecīgās 2012. gada lēmuma prasības.
- (43) Lai nodalītu *Immigon*, *Verbund* jāsamazina sava *Immigon* akciju daļa līdz mazākuma paketei. *Verbund* to izdarīs, nododot 8,5 % no *Volksbanken Holding* piederošā akciju kapitāla (51,6 %) neatkarīgai trešai pusei – īpašam nolūkam dibinātai sabiedrībai *GPVAUBEOE Beteiligungen GmbH*.

(*) Konfidenciāla informācija.

- (44) Līdz ar centrālās organizācijas nodošanu liela daļa ÖVAG saistību pret *Verbund* tiks nodota VBWB. Tomēr arī pēc atdalīšanas *Verbund* ar dažādiem finanšu instrumentiem, ko izmanto, lai nodrošinātu finansējumu ÖVAG, joprojām būs saistīta ar *Immigon* EUR [700–800] miljonu apmērā.
- (45) Lai neitralizētu risku, ko tai rada atlikusī saistība ar *Immigon*, *Verbund* nolēma veikt šādas darbības:
- a) EUR [200–300] miljonus no saistības ar *Immigon* summas nekavējoties pārdot tirgū, samazinot atlikušo saistību līdz EUR [400–600] miljoniem. Šis darījums radīs *Verbund* EUR [0–100] miljonus lielus zaudējumus;
 - b) atlikušos EUR [400–600] miljonus segt ar komerciālu galvojumu, kura gada procentu likme būs [0–5] %. Galvojums stāties spēkā tikai pēc tam, kad būs izlietots pirmās kārtas zaudējumu postenis EUR [0–200] miljonu apmērā;
 - c) pilnīgi segt pirmās kārtas zaudējumu posteni (EUR [0–200] miljoni), tādējādi palielinot nelabvēlīgo ietekmi uz 2015. gada rezultātiem vēl par EUR [0–200] miljoniem.

Verbund pārveidošana

- (46) *Verbund* patlaban veido 51 primārā banka. Atbilstīgi pārveidošanas plānam šo 51 iestādi apvienos, izveidojot 10 lielākas bankas – astoņas reģionālās bankas, kuru kopējā bilances vērtība būs EUR 1,9–5,3 miljardi un kas darbosies dažādās Austrijas daļās, kā arī divas speciālās bankas, t. i., *Sparda Bank Austria* (EUR 0,8 miljardi) un *Ärzte-/Apothekerbank* (EUR 1,1 miljards). Šis apvienošanas veiks līdz 2017. gada beigām. Visticamāk, ka *startbausparkasse*, kurā sagrupētas *Verbund* būvsabiedrības (*Bausparkassen*), tiks pārdota.
- (47) *Verbund* primāro banku savstarpējās attiecības reglamentē divi līgumi – asociācijas līgums, kas noslēgts atbilstīgi BWG (*Verbundvertrag*) 30.a pantam, un sadarbības līgums.
- (48) Asociācijas līgums ir noslēgts starp centrālo organizāciju, t. i., VBWB, *Verbund* primārajām bankām un *Volksbank Haftungsgenossenschaft eG*. Tā galvenie noteikumi ir šādi:
- a) centrālā organizācija nodrošina primārajām bankām likviditāti un atbilstību regulējuma prasībām par pašu kapitālu. Dalībnieki apņemas noslēgt līgumus par līdzekļu nodošanas izcenojumu attiecībā uz pašu kapitāla piešķiršanu;
 - b) centrālajai organizācijai, tāpat kā iepriekš, ir neierobežota atbildība attiecībā uz ieguldījumu maksājumiem līguma dalībniekiem. Atbilstīgi jaunajam asociācijas līgumam arī primārajām bankām tagad ir neierobežota atbildība;
 - c) centrālajai organizācijai ir plašākas pilnvaras, un patlaban tā arī var sniegt norādījumus, kas skar atsevišķu *Verbund* banku intereses. Pārkāpumu gadījumā tā var piemērot sodu. Centrālās organizācijas pilnvaras galvenokārt ir paplašinātas šādās jomās: administratīvā, finanšu un tehniskā uzraudzība, *Verbund* plānošana un kontrole, uzraudzības noteikumu ievērošana, līguma dalībnieku iekšējās kontroles mehānismi, riska analīzes, novēršanas un kontroles procedūras, kā arī līguma dalībnieku pašreizējai uzņēmējdarbībai piemērojamie kritēriji;
 - d) kapitāla izņemšana un samazināšana, tāpat kā iepriekš, ir atļauta vienīgi ar centrālās organizācijas apstiprinājumu.
- (49) Sadarbības līgumā (*Zusammenarbeitsvertrag*) ir reglamentētas tās jomas, uz kurām neattiecas asociācijas līgums. Līguma dalībnieki ir *Verbund* primārās bankas un *Volksbank Haftungsgenossenschaft eG*. Sadarbības līguma mērķis ir izmantot *Verbund* sinerģiju, īstenojot plānotās apvienošanas un paātrinot līguma dalībnieku sadarbību. Lēmumu pieņemšanas pilnvaras sadarbības līgumā reglamentētajās jomās ir nodotas *Volksbank Haftungsgenossenschaft*. *Volksbank Haftungsgenossenschaft* valdes lēmumi līguma dalībniekiem ir saistoši. Sadarbības līgumā jo īpaši reglamentētas šādas jomas: tirgvedība, vienotā pārdošanas stratēģija, produktu politika, tostarp pamatlīgumi ar piegādātājiem, kas ir trešās puses, pārdošanas kontrole, uzņēmējdarbības procesu optimizācija un standartizācija, IT iepirkumi un juridiskā pārstāvība.
- (50) Strīda gadījumā centrālā organizācija lemj, vai attiecīgais pasākums saskaņā ar sadarbības līgumu uzskatāms par asociācijas līgumā noteikto pienākumu nepieļaujamu pārkāpumu. Sadarbības līgumā ir iekļauts noteikums, kurā ļauts to attiecīgi grozīt, ja regulators pieprasītu asociācijas līguma grozījumus.

- (51) Pārveidošanas plāna mērķis ir izveidot astoņu spēcīgu reģionālo banku struktūru, ko papildina centrālā organizācija un divas speciālās bankas. Vietējie biroji uzsvērs uz pārdošanu un vietējo klientu apkalpošanu, savukārt pārvaldes pienākumus galvenokārt uzņemsies reģionālās bankas un centrālā organizācija.
- (52) *Verbund* lielākoties strādās ar klientiem Austrijā un īpašu uzmanību veltīs maziem un vidējiem uzņēmumiem, pašnodarbinātajiem, privātiem klientiem, mājokļu finansēšanai un turīgiem klientiem.

Finanšu plānošana

- (53) Pamatojoties uz jauno pārstrukturēšanas plānu, *Verbund* izstrādāja un nosūtīja Komisijai prognozes par paredzētajām galveno finanšu rādītāju tendencēm turpmākajos piecos gados. Prognozes ir izstrādātas diviem scenārijiem – pamatscenārijam un stresa scenārijam.
- (54) Iesniegtajā finanšu plānā ir ņemta vērā panāktā *Immigon* ietekmes neitralizēšana ⁽¹⁾, kā arī prognozētās *Verbund* maksājumu plūsmas saistībā ar peļņas līdzdalības tiesībām (*Genussrecht*), kas atbilstīgi saistību kopumam piešķirtas Austrijai.
- (55) Pamatscenārijā pieņemts, ka pamattirgū, t. i., Austrijā, notiks mērena ekonomiskā izaugsme un nominālais rādītājs 2015. gadā būs 0,8 %, 2016. gadā – 1,5 % un turpmāk līdz 2019. gadam – 1,7 %, savukārt gada inflācijas likme būs 1,1–2,2 % un trīs mēnešu *Euribor* likme no 0,1 % 2015. gadā pieaugs līdz 1,9 % 2019. gadā. Pamatojoties uz šiem pieņēmumiem, *Verbund* prognozē, ka 2015. gadā cietīs zaudējumus, taču 2019. gadā jau gūs pozitīvu peļņu no kapitāla (turpmāk tekstā “RoE”), t. i., [8–9] %. Gaidāms, ka *CET1* rādītājs no [9–11] % 2015. gadā pieaugs līdz [11–13] % 2019. gadā. Citu svarīgāko rādītāju tendences ir ilustrētas turpmāk redzamajās peļņas un zaudējumu aprēķina un bilances tabulās.

1. tabula

Galvenie pamatscenārija finanšu dati

[...]

- (56) Stresa scenārijs izstrādāts, pamatojoties uz pieņēmumu par kredītresursu trūkumu, ko izraisījušas Eiropas banku nozares nepilnības, kuras nevar atrisināt ārvalstu finansētāji (līdzekļu devēji) un ECB. Reālā ekonomiskā izaugsme ir nedaudz negatīva, un tās lēnu atjaunošanos prognozē no 2017. gada. Inflācijas līmenis 2015. un 2016. gadā ir negatīvs un turpmākajos gados – nedaudz virs pozitīvā rādītāja. Procentu likmes joprojām ir ārkārtēji zemas, un Šveices franka vērtība pret euro turpina pieaugt. Pamatojoties uz šiem pieņēmumiem, *Verbund* prognozē, ka RoE 2015. un 2016. gadā joprojām būs negatīva un pēc tam pieaugs līdz [5–8] % 2019. gadā, bet *CET1* rādītājs no [8–10] % 2015. gadā palielināsies līdz [10–12] % 2019. gadā. Citu svarīgāko rādītāju tendences ir ilustrētas turpmāk redzamajās peļņas un zaudējumu aprēķina un bilances tabulās.

2. tabula

Galvenie stresa scenārija finanšu dati

[...]

Jaunas saistības un kompensācijas pasākumi no Austrijas puses

- (57) Austrijas iestādes ir uzņēmušās vairākas saistības attiecībā uz jaunā pārstrukturēšanas plāna īstenošanu. Tās ir uzskaitītas atsevišķā dokumentā, kas pievienots kā šā lēmuma pielikums.
- (58) Pārstrukturēšanas paziņojuma 5. iedaļā noteikts, ka, lai Komisija varētu pārbaudīt, vai jaunais pārstrukturēšanas plāns tiek pienācīgi īstenots, ir regulāri jāiesniedz pārskati. Austrija nolīgs pārraudzības pilnvarnieku, kas palīdzēs Komisijai tās uzdevuma izpildē, t. i., nodrošināt lēmuma pareizu īstenošanu. Pārraudzības pilnvarnieks ik pēc sešiem mēnešiem iesniegs uzraudzības ziņojumu. Pirmais ziņojums būtu jāiesniedz ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc pārstrukturēšanas plāna apstiprināšanas. Komisija uzskata, ka šādas saistības nodrošina pienācīgu pārstrukturēšanas plāna īstenošanas uzraudzību.

⁽¹⁾ Sk. 45. apsūdzību.

Uzraudzības struktūras piešķirtais plāna apstiprinājums

- (59) Jaunais Komisijai paziņotais pārstrukturēšanas plāns atbilst kapitāla ieguves plānam, kas iesniegts ECB/VUM, un tā galvenais mērķis ir pārveidot *Verbund* tā, lai novērstu ECB / EBI sagatavotajā visaptverošajā novērtējumā konstatēto kapitāla deficītu.
- (60) VUM ir noteicis, ka 2015. gada 26. jūlijā jābūt izpildītai piesardzīgai kapitāla prasībai, t. i., 14,63 %. Šajā datumā VUM pārskatīs piesardzīgo kapitāla prasību, ņemot vērā arī kapitāla ieguves plāna izpildi. Plāna īstenošana ir sākta, iegrāmatojot 35. apsvēruma a)–c) apakšpunktā aprakstītos pasākumus Austrijas uzņēmumu reģistrā. Lai Austrijas valsts tiesas varētu apstiprināt uzņēmumu reģistrā veikto ierakstu, VUM šos pasākumus apstiprināja.

3. OFICIĀLĀS IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRA

- (61) Komisija atgādina, ka ir sākusi oficiālās izmeklēšanas procedūru, kuras rezultātā tika pieņemts 2012. gada lēmums (2013/298/ES). Šis lēmums patlaban ir jāgroza atbilstīgi Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 ⁽¹⁾ 7. panta 3. punktam.

4. AUSTRIJAS NOSTĀJA

- (62) Austrija ir publiski paziņojusi, ka *Verbund* nesaņems jaunu atbalstu. Austrija uzskata, ka iesniegtais pārstrukturēšanas plāns nav jauns atbalsts.
- (63) Tomēr tā atzīst, ka ar jauno pārstrukturēšanas plānu tiek ievērojami mainīts 2012. gada pārstrukturēšanas plāns, tāpēc, lai to varētu īstenot, Komisijai jāpieņem lēmums par grozījumiem. Tāpēc Austrija paziņoja jauno plānu Komisijai.
- (64) Tāpat Austrija atzīst, ka valsts atbalsta noteikumu kontekstā *Verbund* ir uzskatāma par ÖVAG pēcteci, tādējādi šis lēmums par grozījumiem attiecas arī uz *Verbund*.
- (65) Tomēr Austrija joprojām uzskata, ka ar jauno pārstrukturēšanas plānu un tajā uzskaitītajām saistībām ir saglabāts 2012. gada lēmumā panāktais līdzsvars un tādējādi arī atbalsta sākotnējā saderība.

5. PASĀKUMU NOVĒRTĒJUMS**5.1. VALSTS ATBALSTS****Valsts atbalsta esamība un ekonomiskā pēctecība**

- (66) Komisija jau ir secinājusi, ka pasākumi, ko tā 2009. un 2012. gadā apstiprināja kā bankai ÖVAG piešķirtu pārstrukturēšanas atbalstu, bija valsts atbalsts. Tāpēc to valsts atbalsta raksturs šajā lēmumā nav jāizvērtē vēlreiz.
- (67) Centrālais elements 2012. gada pārstrukturēšanas plānā, kas ir 2012. gada lēmuma pamatā, bija ÖVAG pārveide par iestādi, kas pilda centrālās organizācijas funkcijas, to integrējot kopīgas atbildības shēmā ar primārajām bankām. Šajā struktūrā ÖVAG kā centrālā organizācija uzņēmās atbildību par visām *Verbund* saistībām, savukārt atsevišķās primārās bankas bija atbildīgas tikai tad, ja šī atbildība neapdraudēja to individuālo kapitāla rādītāju.
- (68) Atsevišķas saistības, ko Austrija uzņēmās 2012. gadā, attiecās arī uz primārajām bankām, aizsargājot konkrētas ÖVAG kā centrālās iestādes ieņēmumu plūsmas (saistību saraksta 9. punkts) un liekot primārajām bankām piedalīties ÖVAG līdzdalības kapitāla atmaksāšanā, "cik vien to ļauj minimālās regulējuma prasības" (saistību saraksta 11.2. punkts). Šīs saistības izrietēja no noteikuma par konkrētu *Verbund* atbildību, un tās bija jāuzņemas, lai atbalstu atzītu par saderīgu. Turklāt attiecīgās saistības, kā arī konkrētā atbildība ļāva Komisijai vērtēt ÖVAG atsevišķi no *Verbund*.

⁽¹⁾ Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

- (69) Atbilstīgi jaunajam pārstrukturēšanas plānam ÖVAG pamata saimniecisko darbību veiks viena no primārajām bankām, t. i., VBWB. Konkrētāk, VBWB no ÖVAG pārņems *Verbund* centrālās organizācijas funkcijas un ÖVAG nodos VBWB visas vajadzīgās funkcijas un aktīvus. Kopumā tiks nodoti EUR 8,6 miljardus vērti aktīvi un pasīvi, tostarp visas ÖVAG pamatfunkcijas (noteiktas 2012. gada lēmumā), izņemot trīs nelielus meitasuzņēmumus – VB *Factoring* (bilance EUR 86 miljonu apmērā), VB *Mobilienleasing* (EUR 700 miljoni) un VB *Investments* (EUR 30 miljoni), kas paliks pakāpeniski likvidējamās struktūras *Immigon* sastāvā.
- (70) Pretstatā primāro banku un centrālās organizācijas asimetriskās atbildības struktūrai saskaņā ar jauno pārstrukturēšanas plānu *Verbund* integrēs pilnīgi solidāras atbildības sistēmā. Ņemot vērā turpmākās *Verbund* strukturālās izmaiņas (sk. 49. apsvērumu), jauno centrālo organizāciju, t. i., VBWB, vairs nevar nodalīt no primārajām bankām. Tas izriet arī no konsolidētās pieejas, ko VUM ievēroja visaptverošajā novērtējumā, kā arī fakta, ka kapitāla prasības tika noteiktas kopējā (*Verbund*) līmenī.
- (71) Minēto iemeslu dēļ Komisija uzskata *Verbund* par struktūras, kas saņēma atbalstu saskaņā ar 2012. gada lēmumu, t. i., ÖVAG, ekonomisko pēcteci. Tādējādi *Verbund* ir esoša valsts atbalsta saņēmēja.

Jauna valsts atbalsta nepiešķiršana ÖVAG, Immigon, VBWB vai Verbund

- (72) Komisijai jāizvērtē ne tikai esošā valsts atbalsta nodošana ekonomiskajai pēctecī, bet arī tas, vai jaunais pārstrukturēšanas plāns ietver jaunu atbalstu.
- (73) Komisija norāda, ka saskaņā ar Austrijas sniegto informāciju jaunā pārstrukturēšanas plāna satvarā papildu valsts atbalsts netiks piešķirts.
- (74) Atbilstīgi LESD 107. panta 1. punktam valsts atbalsts ir “[jebkāds] atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm”. Pasākums ir uzskatāms par valsts atbalstu šā noteikuma nozīmē, ja ir izpildīti visi turpmāk uzskaitītie nosacījumi: a) pasākums ir piedāvājams valstij un finansēts ar valsts līdzekļiem; b) tas piešķir atbalsta saņēmējam priekšrocību; c) piešķirtā priekšrocība ir selektīva; un d) pasākums rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus un var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (75) Ar jauno pārstrukturēšanas plānu ÖVAG jeb *Immigon* netiek piešķirta jauna priekšrocība. ÖVAG beigs pastāvēt, visus tās pamataktīvus un pamatpasīvus nodos VBWB un pārējo pakāpeniski likvidēs *Immigon* sastāvā. Pašreizējā plānā paredzēts, ka pakāpeniskajā *Immigon* likvidācijā iztērēs gandrīz visu tās kapitālu, taču aktīvu galvojums nebūs jāizmanto. Tas nozīmē, ka, visticamāk, īstenosies ar ÖVAG *CET1* instrumentiem saistītie riski, tostarp tiks zaudēts Austrijai piederošais ÖVAG akciju kapitāls EUR 250 miljonu apmērā un neatmaksātais līdzdalības kapitāls, kura nominālā vērtība ir EUR 300 miljoni.
- (76) Uz ÖVAG/*Immigon* joprojām attieksies aktīvu galvojums. Atbilstīgi pašreizējiem līguma noteikumiem galvojumu var izmantot tikai 2015. gada 31. decembrī, attiecībā uz prasībām, kas reģistrētas līdz šim datumam, un par tādu summu, kas vajadzīga, lai *CET1* rādītājs būtu 10 %. Saskaņā ar Austrijas sniegto informāciju vērtspapīri, par ko pienākas galvojuma kompensācija, jau ir reģistrēti un to vērtība pārsniedz maksimālo galvoto summu, t. i., EUR 100 miljonus. Lai gan par reģistrēto prasību atbilstību lems tikai 2015. gada 31. decembrī, *Immigon* vadībai ir juridisks pienākums aizsargāt īpašnieku intereses, tāpēc tai nav izvēles un līdz 2015. gada beigām ir jāreģistrē visas iespējamās norēķinu prasības.
- (77) *Immigon* kā pakāpeniski likvidējamai struktūrai 2015. gada 31. decembrī vairs nebūs jāatbilst kapitāla prasībām. Tāpēc ir grūti novērtēt ar *CET1* rādītāju saistīto galvojuma samaksas nosacījumu. Tomēr, tā kā šajā novērtējumā jāņem vērā vienīgi valsts tiesību akti, Komisija pieņem Austrijas nostāju par to, ka saskaņā ar *BaSAG* 162. pantu ÖVAG darbības turpināšana pakāpeniski likvidējamās struktūras statusā neietekmē galvojuma turpmāko spēkā esamību. Ņemot vērā šo nostāju un tāpēc, ka *Immigon* kapitāls attiecīgajā datumā būs samazināts par 96,65 %, nosacījums par to, ka prasības summai jābūt mazākai par 10 % no *CET* rādītāja, būs izpildīts, un visas 2015. gada 31. decembrī derīgās prasības būs jānokārto.

- (78) Ar šādiem nosacījumiem galvojuma līguma izmaiņas – a) galvojuma maksājumu termiņa pagarināšana, neļaujot reģistrēt jaunas prasības pēc 2015. gada 31. decembra, un b) norēķina maksājuma atļaušana tikai tad, ja pretējā gadījumā kapitāls būtu mazāks par nulli – faktiski samazina galvojuma sniedzējam galvojuma izmantošanas risku. Turklāt piemērojamās nodevas – 10 % gadā – maksājumi būs jāveic vēl divus gadus. Tādējādi jaunie aktīvu galvojuma nosacījumi tikai nostiprina galvojuma sniedzēja pozīciju un nerada ÖVAG/*Immigon* papildu priekšrocību.
- (79) Jaunajā pārstrukturēšanas plānā jauna priekšrocība nav piešķirta arī *Verbund*, tostarp tās jaunajai centrālajai organizācijai VBWB. Kā paskaidrots iepriekš⁽¹⁾, *Verbund* ir esoša atbalsta saņēmēja. Konkrētāk, saskaņā ar 2012. gada lēmumu primārajām bankām bija jāpiedalās neatmaksātā EUR 300 miljonus vērtā līdzdalības kapitāla atmaksāšanā līdz 2017. gada beigām, ciktāl to atļāva tām piemērotās minimālās regulējuma prasības. Jāatgādina, ka visaptverošajā novērtējumā kapitāla deficītu novērtēja nevis tikai ÖVAG, bet gan visas *Verbund* līmenī.
- (80) Lai gan ar risku apgrūtināto līdzdalības kapitālu izmanto ÖVAG/*Immigon* pakāpeniskajā likvidācijā, jaunajās Austrijas izklāstītajās saistībās ir paredzēts, ka *Verbund* samaksās Austrijai EUR 300 miljonus, piešķirot tai peļņas līdzdalības tiesības. *Verbund* apņemas līdz [2020.–2025.] gada beigām izpildīt maksājumu grafiku, kura kopējā summa ir EUR 300 miljoni, un veikt starpposma maksājumus [...], [...] un [...] gadā.
- (81) Uzņemoties jaunas saistības, t. i., samaksāt valstij EUR 300 miljonus, *Verbund* atjauno prasību, kuras summa ir vienāda ar sākotnēji prasīto atmaksas summu. Ja pastāvošie riski īstenotos, sākotnējā prasība tiktu zaudēta ÖVAG likvidācijas procesā. Lai gan salīdzinājumā ar sākotnējo saistību izpildes termiņu jaunā maksājumu grafika dēļ maksājumi būs ļoti novēloti, jāņem vērā, ka vienkāršas ÖVAG likvidācijas (kā arī hipotētiskā visas *Verbund* sanācības) gadījumā tiktu zaudētas visas valsts prasības, pašu kapitāls un līdzdalības kapitāls.
- (82) Turklāt jaunās saistības *Verbund* ir saistošas, lai gan ar peļņas līdzdalības tiesībām saistītie maksājumi joprojām ir atkarīgi no peļņas. Vienlaikus šīs saistības nodrošina, ka Austrijas tiesības uz šiem maksājumiem ir prioritāras pār tiesībām uz jebkādiem dividenžu maksājumiem. Turklāt, ja pusēm, kas nav konsolidētās *Verbund* daļa, izmaksās jebkādas dividendes, Austrija saņems kompensācijas maksājumu tādā pašā apmērā un papildus no peļņas līdzdalības tiesībām izrietošajam maksājumam.
- (83) Jānorāda arī tas, ka Austrija kā peļņas līdzdalības tiesību maksājumu ķīlu saņems VBWB akciju paketi – 25 % un vienu akciju. Ja *Verbund* neievēros maksājumu grafikā noteiktās robežvērtības, VBWB akcionāri bez maksas nodos Austrijai papildu akcijas, tādējādi palielinot Austrijai piederošo VBWB akciju paketi līdz [26–40] %. Turklāt Austrija tādā gadījumā arī varēs saņemt ķīlu.
- (84) Tādējādi, neraugoties uz atsevišķu aspektu atšķirībām, jaunās saistības ir līdzvērtīgas sākotnējām, un tāpēc nevar uzskatīt, ka tās radītu priekšrocību ÖVAG, *Immigon*, VBWB vai *Verbund*.
- (85) Izņemot jaunās saistības samaksāt summu, kas ir līdzvērtīga ÖVAG līdzdalības kapitāla sākotnējai vērtībai, piešķirot jaunas VBWB peļņas līdzdalības tiesības, jaunajā pārstrukturēšanas plānā nav paredzētas citas ar Austrijas valsti saistītas būtiskas pārmaiņas, ko varētu interpretēt kā priekšrocības piešķiršanu VBWB vai *Verbund*.
- (86) Tā kā jaunais pārstrukturēšanas plāns nerada priekšrocību ÖVAG, *Immigon*, VBWB vai *Verbund*, valsts atbalsta kumulatīvo kritēriju izvērtēšana nav jāturpina. Pamatojoties uz to, Komisija uzskata, ka jaunajā pārstrukturēšanas plānā paredzētie pasākumi neatbilst LESD 107. panta 1. punkta nosacījumiem un tāpēc nav uzskatāmi par valsts atbalstu ÖVAG, *Immigon*, VBWB vai *Verbund* šā noteikuma nozīmē.

5.2. PASĀKUMU JURIDISKĀS ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

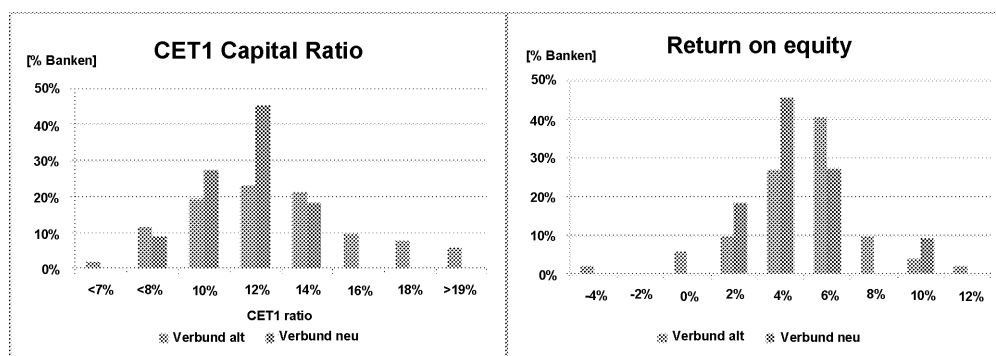
- (87) Kā paskaidrots 5.1. iedaļā, jaunajā pārstrukturēšanas plānā nav paredzēts jauns atbalsts, savukārt 2012. gada lēmumā apstiprināto atbalstu, kas piešķirts ÖVAG, nodod *Verbund* kā ÖVAG ekonomiskajai pēcteici.

⁽¹⁾ Sk. 66.–71. apsvērumu.

- (88) Tāpēc, pamatojoties uz 2012. gada lēmumu, Komisijai jānosaka, vai 2012. gada atbalsta pasākumi joprojām ir saderīgi ar iekšējo tirgu, ņemot vērā jauno pārstrukturēšanas plānu un saistību kopumu. Novērtējumā jāņem vērā tas pats juridiskais pamats, kas piemērots 2012. gada lēmumā, t. i., Rekapitalizācijas paziņojums, 2011. gada Paziņojums par termiņa pagarinājumu ⁽¹⁾, kā arī Pārstrukturēšanas paziņojums ⁽²⁾.
- (89) 2012. gada lēmuma 83.–92. apsvērumu par 2012. gada atbalsta saderību, kas novērtēta, pamatojoties uz Rekapitalizācijas paziņojumu un 2011. gada Paziņojumu par termiņa pagarinājumu, turpina piemērot bez izmaiņām. Bankai ÖVAG piešķirtā rekapitalizācija EUR 250 miljonu apmērā un atlikušais līdzdalības kapitāls EUR 300 miljonu apmērā paliks *Immigon* īpašumā un atbilstīgi plānam līdz 2017. gadam tiks pilnīgi izmantots likvidācijas procesā.
- (90) Kā paskaidrots 2012. gada lēmuma 93. apsvērumā, Pārstrukturēšanas paziņojumā noteikts, ka finanšu iestādes pārstrukturēšana pašreizējā finanšu krīzes situācijā ir saderīga ar iekšējo tirgu atbilstīgi LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktam tikai tad, ja tā nodrošina bankas rentabilitātes atjaunošanu, ietver pietiekamu pašu ieguldījumu un pienācīgu izmaksu sloga sadali, kā arī paredz pietiekamus pasākumus konkurences kropļojumu ierobežošanai. Ņemot vērā šos trīs elementus, Komisijai jāpārbauda, cik lielā mērā pārstrukturēšanas plāna un saistību kopuma izmaiņas ietekmē 2012. gada lēmumā atzītās pasākumu saderības saglabāšanu.

Dzīvotspēja pamatscenārija gadījumā

- (91) Kā paskaidrots 71. apsvērumā, 2012. gada atbalstu nodod *Verbund*, uz kuru arī pilnībā attiecas jaunais pārstrukturēšanas plāns. Saistībā ar to jāpārbauda, vai līdz 2019. gadam tiks atjaunota arī pārstrukturēšanas plānā paredzētās jaunās *Verbund* ilgtermiņa rentabilitāte.
- (92) Šajā nolūkā Austrija iesniedza finanšu plānu laikposmam līdz 2019. gadam, kurā iekļauts pamatscenārijs un stresa scenārijs attiecībā uz visu *Verbund* un kuru Komisija ņēma vērā savā analizē.
- (93) *Verbund* struktūras pārveidošanu, kas veikta, apvienojot vietējās primārās bankas reģionāli organizētās iestādēs, var atzīt par izdevīgu, ar nosacījumu, ka zināmā mērā tiek izlīdzinātas pašreizējās *Verbund* kapitāla ieguldījuma un rentabilitātes atšķirības un var izmantot lielapjoma ietaupījumus un iespējamo sinerģiju. Diagrammā redzamais iepriekšējās un jaunās *Verbund* salīdzinājums skaidri liecina, ka CET1 kapitāla rādītāja un RoE diapazons samazinājies.

- (94) Komisija atzinīgi vērtē to, ka iespējamā sinerģija ir ietekmējusi tikai finanšu plāna izmaksu pozīcijas, kuras ir vienkāršāk izteikt skaitļos nekā ieņēmumus, un ka plānā ir ņemti vērā tikai [70–80] % no jau noteiktā potenciāla. Tā kā panāktais personāla izmaksu samazinājums ir mazāk nekā [10–20] % gadā un ar personālu nesaistīto izmaksu samazinājums – mazāk nekā [5–10] % gadā, Komisija uzskata, ka ir īstenota diezgan piesardzīga pieeja un ka papildus plānā jau iekļautajai sinerģijai varētu būt pieejama arī cita sinerģija.
- (95) Jaunās *Verbund* uzņēmējdarbības stratēģija nav ievērojami mainīta. Stratēģijā skaidrs uzsvars likts uz vietējiem un reģionāliem klientiem gan privāto, gan komerc klientu segmentā, kā arī uz sadarbību ar maziem un vidējiem uzņēmumiem. Šis darījumdarbības jau patlaban veido portfeļa lielāko daļu, tās ir rentablas un 2012. gada

⁽¹⁾ Sk. 2012. gada lēmuma 82. apsvērumu.

⁽²⁾ Sk. 2012. gada lēmuma 93. apsvērumu.

lēmumā netika uzskatītas par problemātiskām. Pamatscenārijā to aktīvu apmērs, par kuriem jāmaksā procenti, šajās jomās līdz 2019. gadam pieaugs par aptuveni [5–7] %, un šis pieaugums ir mazāks par pusi no prognozētās reālās ekonomiskās izaugsmes, t. i., 15 %, tajā pašā periodā ⁽¹⁾. Augstāki izaugsmes rādītāji ir paredzēti tikai specializētās uzņēmējdarbības jomās, piemēram, vērtspapīru ieguldījumu pakalpojumu jomā. Tā kā šo jomu sākotnējais apmērs ir ļoti ierobežots, augstāku izaugsmes rādītāju prognozes ir pamatotas.

- (96) Attiecībā uz pasīviem jāuzsver ar privātu klientu noguldījumiem saistītās uzņēmējdarbības īpašā nozīme (aptuveni 80 % no visiem pasīviem). Saskaņā ar *Basel III* noteikumiem šo finansējuma veidu uzskata par sevišķi uzticamu, tāpēc tas diezgan nopietni ietekmē tādus finansējuma rādītājus kā likviditātes seguma rādītājs un neto stabila finansējuma rādītājs. *Verbund* arī iesniedza pierādījumus par to, ka uzņēmējdarbība noguldījumu jomā bija īpaši stabila pat krīzes apstākļos, tāpēc Komisija uzskata *Verbund* finansēšanas situāciju par sevišķi spēcīgu. Arī noguldījumu segmentā prognozētā izaugsme ir aptuveni [5–7] % līdz 2019. gadam un par vairāk nekā 50 % zemāka par prognozēto reālo ekonomisko izaugsmi.
- (97) Ticami šķiet arī par dažādiem kredītportfeļiem izteiktie riska pieņēmumi. Pamatscenārijā plānotie ar risku saistītie uzkrājumi un vērtības samazinājumi atbilst standarta riska izmaksu rādītājiem, t. i., aptuveni [7–15] bāzes punkti ar privātiem klientiem saistītā uzņēmējdarbībā un [30–45] bāzes punkti ar komerc klientiem saistītā uzņēmējdarbībā. Ņemot vērā Austrijas kredīšanas uzņēmējdarbības ekonomisko situāciju, šie pieņēmumi šķiet atbilstoši, lai gan nav piesardzīgi.
- (98) Īstenojot iesniegto plānu, pamatscenārija gadījumā 2015. gadā *Verbund* RoE pēc nodokļu nomaksas būs negatīva un CET1 būs [9–11] %, taču 2019. gadā šie rādītāji pieaugs līdz attiecīgi [8–9] % un [11–13] %. Ņemot vērā *Verbund* uzņēmējdarbības modeļa mēreno riska profilu, plānoto RoE pēc nodokļu nomaksas var atzīt par atbilstošu kapitāla atlīdzību.
- (99) Pamatojoties uz 94.–98. apsvērumā izklāstīto informāciju par finanšu plānu attiecībā uz izaugsmes, likviditātes, izmaksu, riska pārvaldības un rentabilitātes rādītājiem, Komisija var secināt, ka plāns ir pamatots, tā aprēķinu pamatā ir pietiekami piesardzīgi pieņēmumi un tas varētu nodrošināt *Verbund* ilgtermiņa rentabilitāti un tādējādi arī spēju piekļūt kapitāla tirgum.

Dzīvotspēja stresa scenārija gadījumā

- (100) Šo ilgtermiņa rentabilitātes un dzīvotspējas novērtējumu apstiprina arī plānā iekļautais stresa scenārijs. Šajā scenārijā prognozē vienlaicīgu spriedzi, ko izraisīs a) zemo procentu saglabāšanās ilgāk nekā patlaban paredzēts un b) kredītkrīze. Ilgstošākas zemu procentu likmes rada spiedienu uz procentu starpību, taču arī kredītkrīze ir vienlaicīgi jāfinansē, paaugstinot ar risku saistītos uzkrājumus, samazinot vērtības, kā arī vispārīgi paaugstinot aizdevumu riska svērumu un tādējādi izraisot kapitāla prasību pieaugumu.
- (101) Ienesīguma krituma, ar risku saistīto uzkrājumu paaugstināšanas un vērtības samazināšanās pieauguma dēļ *Verbund* 2015. gadā ciestu ievērojamus zaudējumus un nelielus zaudējumus gūtu arī 2016. gadā. Tomēr ir skaidrs, ka arī tad, ja *Verbund* neīstenotu pretpasākumus, piemēram, izmaksu samazināšanas programmu vai atbilstošu peļņas korekciju, radītos zaudējumus attiecīgajā laikposmā varētu kompensēt ar pirmā līmeņa kapitāla rādītāju un to ietekme uz *Verbund* ilgtermiņa ienesīgumu būtu tikai ierobežota. Šajā scenārijā pirmā līmeņa kapitāla rādītājs nesarūk zem [8–10] % un *Verbund* peļņa pēc nodokļu nomaksas 2019. gadā joprojām ir [5–8] %.

Uzraudzības prasības

- (102) Ņemot vērā kapitāla deficītu, ko uzraudzības iestāde konstatēja 2014. gada visaptverošajā novērtējumā, *Verbund* patlaban ir uzdots līdz 2015. gada 26. jūlijam panākt, lai tās CET1 pirmā līmeņa kapitāla rādītājs būtu 14,63 %. Pašreizējais finanšu plāns šādu kapitāla rādītāju nenodrošinās.
- (103) Turklāt Komisija norāda, ka pasākumi, kas īstenoti, lai neitralizētu *Verbund* risku, ko rada saistība ar *Immigon* ⁽²⁾, nelabvēlīgi ietekmē CET1 rādītāju aptuveni [0–2] % apmērā. Papildus tam iesniegtā plāna pamatā ir pieņēmums, ka [...] un [...] gadā saistību ar *Immigon* var mazināt, veicot papildu pārdošanu. Paredzēts, ka pēc šiem pārdošanas darījumiem kopējie prognozētie saistības izraisītie zaudējumi būs EUR [0–200] miljoni, ko papildinās vēl EUR [0–100] miljonu zaudējumu risks, ja pārdošana neizdosies un tiks pilnīgi izlietots pirmās kārtas zaudējumu postenis EUR [0–200] miljonu apmērā. Papildu EUR [0–100] miljonus lieli zaudējumi samazinātu CET1 rādītāju vēl par [0–2] procentpunktiem.

⁽¹⁾ Visu ekonomiskās izaugsmes un inflācijas pieņēmumu avots ir Komisijas 2015. gada Pavasara ziņojums.

⁽²⁾ Sk. 45. apsvērumu.

- (104) No otras puses, papildus finanšu plānā iekļautajiem pasākumiem *Verbund* ir noteikusi darbības, ar ko vēl vairāk samazināt tās RSA. Iespējamie papildu pasākumi ir mazo un vidējo uzņēmumu kredītportfeļa nodrošināšanas struktūra un *start:bausparkasse* un *IMMO-Bank* pārdošana, ar ko panāktu līdz [10–15] % lielu pirmā līmeņa kapitāla rādītāja pieaugumu, ņemot vērā robežvērtības maksājumu, kas jāveic saistībā ar Austrijas peļņas līdzdalības tiesībām. Saistībā ar to Komisija norāda, ka, ja vajadzētu vienlaicīgi īstenot visus minētos pasākumus, tas varētu nelabvēlīgi ietekmēt bankas turpmāko rentabilitāti.
- (105) Tomēr, ņemot vērā zaudējumu risku ierobežoto apmēru un jau noteikto RSA pasākumu darbības jomu, Komisija uzskata, ka plāns pietiekami ierobežo iespējamo ietekmi uz dzīvotspēju. Šo uzskatu pamato arī uzraudzītājas struktūras labvēlīgais lēmums, ar ko tā apstiprināja 35. apsvēruma a)–c) apakšpunktā uzskaitīto pasākumu iegrāmatošanu Austrijas uzņēmumu reģistrā. VUM labvēlīgais lēmums pieņemts, pamatojoties uz to pašu pārstrukturēšanas plānu, kas ir šā lēmuma pamatā, un tas ļauj Komisijai domāt, ka arī VUM – pat ņemot vērā ar plānu saistītos riskus – uzskatīs *Verbund* par spējīgu izpildīt nepieciešamās piesardzīgās kapitāla prasības, kas atbilstīgi uzraudzības pārskatam piemērojamas 2015. gada 26. jūlijā.

Pašu ieguldījums un izmaksu sloga sadalījums

- (106) Komisijai jānovērtē, vai jaunais saistību kopums var pienācīgi aizstāt 2012. gada saistības un garantēt *Verbund* – ÖVAG ekonomiskajai pēcteici – piešķirtā esošā atbalsta saderību. Tāpēc jāpārbauda, vai *Verbund* pašu ieguldījums un izmaksu sloga sadalījums ir atbilstošs.
- (107) Saistībā ar pašu ieguldījumu un izmaksu sloga sadalījumu 2012. gada lēmuma pielikumā uzskaitītajās saistībās bija paredzēti noteikumi par a) aktīvu galvojuma un b) līdzdalības kapitāla atlīdzību un atmaksu, kā arī dividenžu aizliegumu.
- (108) Par aktīvu galvojuma izmaiņām jānorāda, ka pašreizējā pakāpeniskās likvidācijas plānā nav paredzēts izmantot galvojumu skaidras naudas maksājumiem, lai nodrošinātu maksātspējīgu pakāpenisko likvidāciju. Ja visi pieņēmumi īstenosies kā prognozēts un pakāpeniskā likvidācija būs maksātspējīga bez galvojuma izmantošanas, negaidītais ar galvojumu segtais maksājums visu atbilstīgo un 2016. gada jūlijā apmaksāto prasību summas apmērā faktiski tikai palielinās galīgo *Immigon* likvidācijas masu, kas būs pieejama līdzdalības kapitāla un pašu kapitāla turētājiem. Pašreizējā plāna – izmantot galvojuma maksājumus vienīgi *Immigon* maksātnespējas novēršanai – mērķis ir līdz minimumam samazināt risku, ka valsts atbalstu izmantos, lai izmaksātu kompensācijas pašu finansējuma instrumentu turētājiem.
- (109) Par līdzdalības kapitālu jānorāda, ka saskaņā ar 2012. gada lēmuma ⁽¹⁾ pielikumā uzskaitītajām saistībām ÖVAG bija līdz 2017. gada beigām jāatmaksā EUR 300 miljoni un *Verbund* šajā atmaksā jāpiedalās, ciktāl to ļauj minimālās regulējuma prasības. Šis formulējums skaidri liecina, ka attiecībā uz *Verbund* šīs saistības drīzāk bija nodoma deklarācija, nevis juridiski saistoša prasība.
- (110) Jaunajā saistību kopumā *Verbund* ir piemērota juridiski saistoša prasība. Konkrētāk, *Verbund* apņemas darīt Austrijai pieejamu jaunu finanšu instrumentu – peļņas līdzdalības tiesības (*Genussrecht*). Pamatojoties uz šo instrumentu, kam ir neliela nominālā vērtība, Austrija saņems no peļņas atkarīgus maksājumus, kas būs prioritāri pār visiem pārējiem hibrīdinstrumentu vai dividenžu maksājumiem. Līdz [2020.–2025.] gadam peļņas līdzdalības tiesību maksājumu summa būs sasniegusi EUR 300 miljonus (mīnus jebkādi maksājumi, kas saņemti saistībā ar ÖVAG pakāpenisko likvidāciju).
- (111) Peļņas līdzdalības tiesībām atbilstīgo skaidras naudas plūsmu nodrošinās arī fakts, ka Austrija saņems: a) 25 % un vienu VBWB akciju (bloķējošo mazākumu) kā ķīlu un b) tiesības iecelt pusi VBWB uzraudzības padomes locekļu.
- (112) Attiecībā uz peļņas līdzdalības tiesībām ir noteiktas šādas kumulatīvās maksājumu robežvērtības: EUR [0–50] miljoni [...]. gadā; EUR [0–100] miljoni [...]. gadā; EUR [0–200] miljoni [...]. gadā un EUR 300 miljoni [2020.–2025.] gadā. Ja šīs robežvērtības netiks ievērotas, Austrija iegūs īpašumtiesības uz iekļātajām akcijām, kuras pretējā gadījumā, t. i., pēc visu EUR 300 miljonu saņemšanas, no jauna nonāks *Verbund* īpašumā. Maksājumu robežvērtību neievērošanas gadījumā Austrija arī saņems papildu [1–15] % no visām akcijām un tiesības iegūt ķīlu. Papildus tam *Verbund* ir pienākums šādā gadījumā iesniegt jaunu pārstrukturēšanas plānu, par kuru Austrijai būs jāpaziņo Komisijai.
- (113) Komisija ir novērtējusi jauno atmaksas noteikumu ietekmi uz pārstrukturēšanas plānu un secinājusi, ka plāns ir pietiekami stabils, lai atmaksa notiktu kā plānots un pārmērīgi neapdraudētu pirmā līmeņa kapitāla rādītāju.

⁽¹⁾ 2012. gada lēmuma pielikumā uzskaitīto saistību 11.2. punkts.

Noteikto EUR [0–50] miljonu maksājumu [...]. gadā būs iespējams samaksāt arī stresa scenārija gadījumā. Tomēr Komisija ir norādījusi, ka vienlaicīga visu noteikto RSA mazināšanas pasākumu ⁽¹⁾ īstenošana nelabvēlīgi ietekmētu bankas rentabilitāti un tādējādi varētu apdraudēt arī atmaksas plāna izpildi.

- (114) Komisija uzskata, ka turpmāk uzskaitīto iemeslu dēļ jaunās atbalsta atmaksas saistības nodrošina esošā atbalsta turpmāku saderību:
- a) atbilstīgi šīm saistībām Austrija saņem jaunas prasījuma tiesības, kas pienācīgi aizstāj ar ÖVAG saistītās neizpildītās prasības; ÖVAG kā pakāpeniski likvidējamai struktūrai nav jāatmaksā līdzdalības kapitāls, kas pārsniedz tās pakāpeniskās likvidācijas procesa pārpalikuma līdzekļus;
 - b) kumulatīvo robežvērtību un turpmāk aprakstītās dividenžu brīvprātīgas sadales ⁽²⁾ kombinācija ir pienācīgs kompromiss, kas nodrošina gan atbalsta atmaksu, gan *Verbund* dzīvotspējas atjaunošanu;
 - c) ņemot to vērā, atmaksas grafika pagarinājumu var akceptēt;
 - d) ja vajadzīgs, Austrija var izmantot savas bloķējošā mazākuma tiesības un panākt jaunā pārstrukturēšanas plāna grozīšanu.
- (115) Par dividenžu aizliegumu jānorāda, ka attiecīgās 2012. gada lēmuma pielikumā uzskaitītās saistības ⁽³⁾ joprojām piemēro, taču citā veidā. Atbilstīgi jaunajām saistībām ārējiem ieguldītājiem var izmaksāt dividendes tad, ja:
- a) kopējā izmaksātā summa ir mazāka par EUR [5–8] miljoniem;
 - b) ja tajā pašā gadā, vismaz tādā pašā apmērā un atbilstīgi apstiprinātajām robežvērtībām ir prioritāri ievērotas peļņas līdzdalības tiesības;
 - c) Austrija saņem papildu kompensācijas maksājumu ierosināto dividenžu apmērā;
 - d) ir iegūts jauns ārējs pirmā līmeņa kapitāls vismaz dividenžu un papildu kompensācijas maksājumu apmērā.
- (116) Komisija uzskata, ka šī nosacījumu kombinācija, t. i., atmaksas saistību prioritāte, kompensācijas maksājums un jauna ārēja pirmā līmeņa kapitāla ieguve, ir pietiekama, lai nodrošinātu, ka atbalstu neizmanto peļņai no kapitāla un ka visas dividendes izmaksā vienīgi no pārpalikuma ieņēmumiem.
- (117) Kopumā Komisija uzskata, ka no pašu ieguldījuma un izmaksu sloga sadalījuma skatpunkta jaunais saistību kopums nodrošina esošā atbalsta saderību.

Konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumi

- (118) Komisijai jāizvērtē, vai ar jauno saistību kopumu var pienācīgi aizstāt 2012. gada saistības un garantēt *Verbund* pašreizējā atbalsta turpmāku saderību. Tāpēc jāpārbauda, vai konkurences kropļojumi, ko radīs *Verbund* saņemtais atbalsts, ir pēc iespējas ierobežoti.
- (119) Lai ierobežotu konkurences kropļojumus, 2012. gada saistībās attiecībā uz ÖVAG tika paredzēti šādi pasākumi: i) bilances un RSA samazināšana; ii) uzņēmējdarbības ierobežošana, turpinot tikai “ar asociāciju saistītās bankas darbības”, ko ÖVAG veic kā *Verbund* centrālā organizācija; iii) iegādes aizliegums; iv) dominējošās cenas aizliegums, ko piemēro ÖVAG tiešsaistes bankas pakalpojumu meitasuzņēmumam *Live Bank*; v) aizliegums atsaukties uz valsts atbalstu reklāmas nolūkos; un vi) rīcības pasākumi saistībā ar atlidzības un riska pārvaldības sistēmām.
- (120) Šā lēmuma pielikumā izklāstītais jaunais saistību kopums saglabā sākotnēji panākto līdzsvaru konkurences kropļojumu ierobežošanas jomā. Konkrētāk, ar bilances un RSA samazināšanu saistītos aspektus paredzēts risināt ÖVAG pakāpeniskās likvidācijas procesā, savukārt jautājumu par *Verbund* centrālās organizācijas funkcijām atrisinās, tās nododot VBWB. Jaunajā saistību kopumā arī saglabāts dominējošās cenas, iegādes un ar valsts atbalstu saistītas reklāmas aizliegums, kā arī pašreizējie rīcības pasākumi.

⁽¹⁾ Šie pasākumi ir sīkāk aprakstīti 100. apsvērumā.

⁽²⁾ Sk. 115. apsvērumu.

⁽³⁾ 2012. gada lēmuma pielikumā uzskaitīto saistību 9.3. punkts.

- (121) Par dominējošo cenu jānorāda, ka *Live Bank* nedrīkstēs piedāvāt klientiem augstākas procentu likmes (visiem atmaksas termiņiem), nekā piedāvā konkurents, kura nosacījumi ir trešie labākie tiešo bankas tiešsaistes pakalpojumu tirgū.
- (122) Par iegādi jāprecizē, ka *Verbund* nedrīkstēs iegādāties akciju kontrolpaketi vai mazākuma akcijas, kā arī aktīvu kopumus. Šis aizliegums neattiecas vienīgi uz a) iegādēm, kas jāveic, lai saglabātu finanšu vai *Verbund* stabilitāti, vai kas ir rezultatīvas konkurences interesēs, ar nosacījumu, ka tādu iegādi iepriekš ir apstiprinājusi Komisija; b) iegādēm, kas saistītas ar finanšu grūtībās nonākušu klientu esošo saistību pārvaldību un ir daļa no *Verbund* pastāvīgās uzņēmējdarbības.
- (123) Reklāmas jomā *Verbund* nedrīkstēs reklamēt valsts atbalsta pasākumu piešķiršanu vai jebkādas no tiem izrietošās priekšrocības.
- (124) Rīcības pasākumu jomā *Verbund* uzturēs atbilstošas atlīdzības un riska pārvaldības sistēmas. Konkrētāk, *Verbund* atlīdzības sistēmas būs pārredzamas, pielāgotas ilgtermiņa uzņēmējdarbības ilgtermiņa mērķiem un to pamatā būs stimuli, kas novērš pārmērīgus riskus. *Verbund* riska pārvaldības sistēma tiks pilnveidota, lai varētu īstenot piesardzīgu, stabilu un ilgtermiņa uzņēmējdarbības politiku.
- (125) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka jaunais saistību kopums pienācīgi ierobežo esošā *Verbund* saņemtā atbalsta izraisītos konkurences kropļojumus,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Pasākumi, kas paredzēti 2015. gada 23. jūnija pārstrukturēšanas plānā un atbilstošajā saistību kopumā, nav uzskatāmi par jaunu valsts atbalstu.
2. Pasākumi, kas paredzēti 2015. gada 23. jūnija pārstrukturēšanas plānā un atbilstošajā saistību kopumā, ir tādi, ka 2013/298/ES 1. panta 1. punktā uzskaitītie pasākumi joprojām ir saderīgi ar iekšējo tirgu.

2. pants

1. Lēmuma 2013/298/ES 2. pantu aizstāj ar šādu:

“2. pants

Austrija nodrošina, ka 2015. gada 23. jūnijā iesniegtais pārstrukturēšanas plāns tiek īstenots pilnībā, tostarp tiek izpildītas saistības, kas izklāstītas šā lēmuma pielikumā.”

2. 2013/298/ES pielikumu aizstāj ar šā lēmuma pielikumu.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Austrijas Republikai.

Briselē, 2015. gada 2. jūlijā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Margrethe VESTAGER

PIELIKUMS

"PIELIKUMS

SAISTĪBU SARAKSTS VALSTS ATBALSTA PROCEDŪRĀ SA.31883 ÖSTERREICHISCHE VOLKSBANKEN AG

PREAMBULA

Komisijas 2012. gada 19. septembra lēmumā valsts atbalsts SA.31883 (2011/C), ko Austrija piešķīra *Österreichische Volksbanken AG* (ÖVAG), atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu.

Šis saistību saraksts izstrādāts, ņemot vērā nepieciešamību no jauna pārstrukturēt *Volksbanken* sektoru un pamatojoties uz iepriekšējo saistību kopumu, kā arī ÖVAG pārstrukturēšanas un likvidācijas plānu (turpmāk tekstā "pārstrukturēšanas plāns"), kas ir tā pamatā. Tādējādi Komisijas 2012. gada 19. septembra lēmuma pielikumā paredzētā iepriekšējā saistību kopuma noteikumi vairs nav spēkā.

Mainītajā pārstrukturēšanas plānā nav noteikumu par papildu valsts atbalsta pasākumiem ÖVAG labā. ÖVAG akciju kapitāla, tostarp Austrijas Republikai piederošās 43,3 % akciju paketes (atbilst aptuveni EUR 250 miljoniem), samazināšana un Austrijas Republikas līdzdalības kapitāla (EUR 300 miljoni) vienlaicīgā samazināšana par 96,65 % nav uzskatāma par jaunu atbalstu Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 (1) 1. panta c) punkta nozīmē.

Ar šo Austrijas Republika uzņemas turpmāk uzskaitītās saistības attiecībā uz *Österreichische Volksbanken-Aktiengesellschaft* (turpmāk tekstā "ÖVAG") un *Volksbanken-Verbund*, ko *Verbund* jaunās centrālās organizācijas statusā pārstāv *Volksbank Wien-Baden AG* (turpmāk tekstā "VBWB"), lai Eiropas Komisija ar lēmumu, ko pieņem atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk tekstā "LESD") 107. panta 3. punkta b) apakšpunktam, varētu atzīt bankai ÖVAG piešķirto atbalstu par saderīgu ar iekšējo tirgu.

Šis teksts interpretējams saskaņā ar ES tiesību aktiem un ņemot vērā Regulu (EK) Nr. 659/1999, kā arī lēmumu, kuram pievienotas šīs saistības kā saistības un / vai nosacījumi un pienākumi.

1. Vispārīgi

- 1.1. Austrijas Republika apņemas nodrošināt 2015. gada jūnija beigās iesniegtā ÖVAG pārstrukturēšanas plāna pareizu un pilnīgu īstenošanu.
- 1.2. Austrijas Republika apņemas nodrošināt, ka pārstrukturēšanas plāna īstenošanas laikā tiek pilnīgi ievērotas turpmāk uzskaitītās saistības (turpmāk tekstā "saistības").
- 1.3. Pārstrukturēšanas posms beidzas tās VBWB kopsapulces dienā, kurā pieņem lēmumu par 2019. fiskālā gada pārskatu, taču ne vēlāk kā 2020. gada 30. jūnijā. Ja nav noteikts citādi, pārstrukturēšanas posmā piemēro šādas saistības.

2. Pārstrukturēšanas un likvidācijas plāns

- 2.1. ÖVAG akciju kapitālu, kas ir EUR 577 328 623,46 (tostarp 43,3 % Austrijas Republikai piederošo akciju), samazina līdz EUR 19 335 951,23. Par tādu pašu proporciju, t. i., par 96,65 %, samazina arī valsts līdzdalības kapitālu EUR 300 miljonu apmērā.
- 2.2. ÖVAG kā tiesību nodevēja ar atpakaļejošu datumu no 2014. gada 31. decembra un apmaiņā pret akciju emisiju nodod tās pildītās centrālās organizācijas un centrālās iestādes funkcijas VBWB kā tiesību pārņēmējai ar nosacījumu, ka tiesību nodevēja turpina pastāvēt.
- 2.3. No 2015. gada 4. jūlija ÖVAG ar kompetentās uzraudzības iestādes (ECB) atļauju iesaistās no *Verbund* un ar uzraudzības struktūras apstiprinājumu turpmāk darbojas kā pakāpeniski likvidējama struktūra saskaņā ar Federālā likuma par banku sanāciju un noregulēšanu (*Bundesgesetz über die Sanierung und Abwicklung von Banken – BaSAG*) 162. pantu un tādējādi zaudē bankas darbības licenci atbilstīgi Banku darbības likuma (*Bankwesengesetz, BWG*) 1. pantam. Pakāpeniski likvidējamās struktūras nosaukumu aizstāj ar "*immigon portfolioabbau ag*".

(1) Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

- 2.4. Saskaņā ar 2013. gada 15. marta aktīvu galvojuma līgumu, kas grozīts ar 2015. gada 25. jūnija līguma projektu (turpmāk tekstā “galvojuma grozījumu līgums”), Austrijas Republikas piešķirto EUR 100 miljonus lielo aktīvu galvojumu drīkst izmantot jebkurā brīdī no 2015. gada 31. decembra līdz (ieskaitot) ÖVAG 2017. finanšu gada pārskata apstiprināšanas dienai.
- 2.5. Iespējamās aktīvu galvojuma izmantošanas nosacījumi ir vai nu daļēja vai pilnīga attiecīgo aktīvu neatgūstamība, vai arī parādnieka oficiāla maksātnespēja un nepieciešamība veikt maksājumu no galvojuma fonda, lai novērstu pārmērīgas ÖVAG parādsaistības atbilstīgi maksātnespējas tiesību aktiem un saskaņā ar visiem citiem piemērojamiem galvojuma grozījumu līguma nosacījumiem. Atbilstīgi ar galvojuma grozījumu līgumu grozītā 2013. gada 15. marta galvojuma līguma 1. pielikumam atsaucē datums, kurā novērtē visas iesniegtās galvotās prasības, ir 2015. gada 31. decembris. Pēc šā datuma jaunas galvojuma prasības nepieņem.
- 2.6. ÖVAG likvidācijas plāna mērķis ir līdz 2017. gada 31. decembrim pilnīgi likvidēt visus aktīvus. Likvidācijas plānā ir paredzēta pozitīva atlikumvērtība. Lai daļēji kompensētu Austrijas Republikai piederošā ÖVAG akciju kapitāla samazināšanu, *Verbund* un *Volksbanken Holding eGen* nodod Republikai savas tiesības uz ieņēmumiem no ÖVAG likvidācijas. Turklāt *Verbund* ir apņēmusies darīt visu iespējamo, lai panāktu, ka arī pārējie ÖVAG akcionāri atsakās no savām prasībām par labu Austrijas Republikai.

3. **ÖVAG turējumu pārdošana**

Īstenojot iesniegto pārstrukturēšanas līguma projektu, kas 2015. gada 23. jūnijā noslēgts ar Austrijas Republiku (turpmāk tekstā “pārstrukturēšanas līgums”), ÖVAG līdz 2017. gada 31. decembrim pārdod visas savas RZB akcijas (turpmāk tekstā “parakstīšana”).

4. **RZB pasākumi**

Austrija apņemas nodrošināt, ka 2012. gada 26. aprīļa pārstrukturēšanas līgumā uzskaitītos *Raiffeisen Zentralbank Österreich AG* (RZB) plānotos pasākumus, ar ko samazināt ÖVAG pašu kapitālu, kura pašreizējā pārpalikuma summa ir EUR [0–20] miljoni, īsteno līdz [...].

5. **Turpmākā *Verbund* īstenotā peļņas sadale**

- 5.1. *Volksbanken* kredītiestāžu asociācijā (*Kreditinstituteverbund*) konsolidēto struktūru peļņas sadale atbilstīgi BWG 30.a panta 1. punktam (grozītā versija) trešām (fiziskām vai juridiskām) personām principā ir pieļaujama tikai tad, ja ir izpildīti šā līguma 5.2.–5.6. punkta nosacījumi.
- 5.2. Austrijas Republikas peļņas līdzdalības tiesības īsteno saskaņā ar pārstrukturēšanas līgumu, konkrētāk, līgumā noteikto robežvērtību neievērošanas gadījumā Austrijas Republikai ir tiesības rīkoties ar VBWB akcijām, kas tai nodotas ar pārstrukturēšanas līgumu.
- 5.3. Austrijas Republikas peļņas līdzdalības tiesības atbilstīgi pārstrukturēšanas līgumam īsteno preferenciāli un vismaz izmaksātās summas apmērā.
- 5.4. Kopējā izmaksātā summa nedrīkst pārsniegt EUR [5–8] miljonus gadā.
- 5.5. Austrijas Republika saņem no 5.3. punkta neatkarīgu kompensācijas maksājumu izmaksātās summas apmērā. Austrijas Republikai nav tiesību uz kompensācijas maksājumiem par peļņas sadali saistībā ar pašu finansējuma instrumentiem, kuri noteikti pēc 2015. gada 29. jūnija un kuru mērķis ir nostiprināt *Verbund* un veicināt tās atjaunošanu.
- 5.6. *Verbund* iegūst jaunu ārēju pirmā līmeņa pamata kapitālu (neto, pēc atmaksas atvilkšanas) vismaz tādā apmērā, kas atbilst gadā izmaksātās peļņas summai un kompensācijas maksājumiem (kompensācija par paturētajiem ieņēmumiem).

6. **ÖVAG dividenžu aizliegums**

ÖVAG neizmaksā dividendes periodā līdz likvidācijas beigām. Tas neattiecas uz atbalsta pasākumu atlīdzības maksājumiem, ja vien tie ir juridiski nodalāmi.

7. **Dominējošās cenas aizliegums**

Noguldījumu pakalpojumu jomā *Live Bank* līdz likvidācijas procesa beigām bez Komisijas iepriekšēja apstiprinājuma ir aizliegts piedāvāt labākus procentu likmes nosacījumus (visiem atmaksas termiņiem), nekā piedāvā konkurenti, kuru nosacījumi Austrijas tiešo bankas tiešsaistes pakalpojumu tirgū ir trešie labākie.

8. **Austrijas Republikas pārstāvība *Verbund* centrālajā organizācijā *Volksbank Wien-Baden AG***

- 8.1. Pēc ÖVAG sadalīšanas un tās pildīto *Verbund* centrālās organizācijas funkciju nodošanas VBWB Austrijas Republika no *Verbund* bez maksas saņem 25 % un vienas akcijas paketi (turpmāk tekstā "25 % + 1").
- 8.2. Ja *Verbund* neizpilda 9.3. punktā noteiktās atmaksas saistības, tā bez maksas nodod Austrijas Republikai papildu VBWB akcijas līdz pat [26–40] % apmērā (Austrijas kopējais akciju daudzums). Papildus tam Austrijas Republika saņem tiesības rīkoties ar visām tās akcijām atbilstīgi pārstrukturēšanas līguma noteikumiem.
- 8.3. *Verbund* piešķir Austrijas Republikai pārstāvības tiesības attiecībā uz pusi VBWB uzraudzības padomes locekļu, ko ieceļ īpašnieki.

9. **Atbildība par atbalsta pasākumiem**

- 9.1. Aktīvu galvojumu EUR 100 miljonu apmērā, ko Austrijas Republika piešķirusi ÖVAG, kompensē, piemērojot ar peļņu nesaistītu prēmiju, kas ir 10 % gadā.
- 9.2. Lai kompensētu pārstrukturēšanas līgumā paredzēto bankai ÖVAG piešķirtā valsts līdzdalības kapitāla (EUR 300 miljoni) samazināšanu, ko veiks ÖVAG atdalīšanas procesā, VBWB piešķir Austrijas Republikai peļņas līdzdalības tiesības. No visiem veicamajiem peļņas līdzdalības tiesību maksājumiem atvelk visu valsts līdzdalības kapitālu, kas tiek paturēts atdalīšanas procesā un ir pienācīgi atmaksāts.
- 9.3. Līdz VBWB [...] gada pārskata apstiprināšanas dienai peļņas līdzdalības tiesību maksājumiem jābūt veiktiem vismaz EUR [0–50] miljonu apmērā un līdz VBWB [...] gada pārskata apstiprināšanas dienai – vismaz EUR [0–100] miljonu apmērā. Ja kāda no šīm robežvērtībām netiks ievērota, būs jādara zināms jauns pārstrukturēšanas plāns. Jānorāda, ka pārstrukturēšanas līgumā noteiktā maksājuma robežvērtība ir vismaz EUR [0–200] miljoni līdz VBWB [...] gada pārskata apstiprināšanai un pilnīga samaksa līdz VBWB [2020.–2025.] gada pārskata apstiprināšanai.

10. **Citi rīcības pienākumi**

- 10.1. ÖVAG un *Verbund* apņemas atturēties no uzņēmumu iegādes. Tas attiecas gan uz tādu uzņēmumu iegādi, kuriem ir sava juridiskā struktūra, gan akcijām uzņēmumos, kā arī uz aktīvu kopumiem, kas pārstāv komercdarbību vai darbības jomu. Tas neattiecas uz iegādēm, kas jāveic, lai saglabātu finanšu un / vai ar asociāciju saistītu stabilitāti, vai kas ir rezultatīvas konkurences interesēs, ar nosacījumu, ka tādu iegādi iepriekš ir apstiprinājusi Komisija. Tas neattiecas arī uz iegādēm, kas saistītas ar finanšu grūtībās nonākušu klientu esošo saistību pārvaldību un ir daļa no bankas pastāvīgās uzņēmējdarbības.
- 10.2. ÖVAG un *Verbund* nedrīkst izmantot atbalsta pasākumu piešķiršanu vai citas no tās izrietošās priekšrocības reklāmas nolūkos.
- 10.3. ÖVAG un *Verbund* jāpārbauda īstenoto atbildības sistēmu stimulējošā ietekme un piemērotība un, izmantojot civillikumā paredzētās iespējas, jānodrošina, ka šīs sistēmas nerada pārmērīgus riskus, ir vērstas uz ilgtspējīgiem uzņēmuma ilgtermiņa mērķiem un ir pārredzamas.
- 10.4. *Verbund* jāturpina paplašināt riska pārraudzības darbības un īstenot komercpolitiku, kas ir apdomāta, saprātīga un vēsta uz ilgtspējību.

11. **Pārraudzības pilnvarnieks**

- 11.1. Austrijas Republikai jānodrošina, ka pilnīgu un pareizu ÖVAG un *Verbund* pārstrukturēšanas plāna īstenošanu un pilnīgu un pareizu šajā saistību dokumentā uzskaitīto saistību izpildi nepārtraukti uzrauga neatkarīgs, pietiekami kvalificēts pārraudzības pilnvarnieks, kura pienākums ir ievērot konfidencialitāti.
- 11.2. Pārraudzības pilnvarnieka iecelšana, pienākumi, saistības un atbrīvošana no amata notiek saskaņā ar kārtību, kas noteikta pielikumā par pilnvarnieku.

- 11.3. Austrijas Republikai jānodrošina, ka lēmuma īstenošanas laikā Komisijai vai pilnvarniekam ir neierobežota piekļuve visai informācijai, kas vajadzīga šā lēmuma izpildes pārraudzībai. Komisija vai pilnvarnieks drīkst lūgt ÖVAG un *Verbund* paskaidrojumus un skaidrojumus. Austrijas Republikai, ÖVAG un *Verbund* ir pilnīgi jāsadarbojas ar Komisiju un pārraudzības pilnvarnieku attiecībā uz visiem jautājumiem, kas saistīti ar šā lēmuma izpildes pārraudzību.”
-

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2016/154**(2015. gada 22. jūlijs)****par valsts atbalstu SA.13869 (C 68/2002) (ex NN 80/2002), ko Francija sniegusi EDF: no aplikšanas ar nodokli atbrīvotu finanšu rezervju pārkvalificēšana par kapitālieguldījumiem nolūkā atjaunot vispārīgo apgādes tīklu**

(izziņots ar dokumenta numuru C(2015) 4959)

(Autentisks ir tikai teksts franču valodā)**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu ⁽¹⁾,pēc uzaicinājuma ieinteresētajām personām iesniegt piezīmes saskaņā ar minēto pantu ⁽²⁾,

un ņemot vērā šīs piezīmes,

tā kā:

- (1) Ar 2002. gada 16. oktobra lēmumu Komisija sāka formālu izmeklēšanas procedūru, kas paredzēta LESD 108. panta 2. punktā ("lēmums par procedūras sākšanu") attiecībā uz priekšrocību, kas izriet no uzņēmumu nodokļa nemaksāšanas, kas būtu jāmaksā publiskai iestādei ar rūpnieciska un komerciāla rakstura statusu *Electricité de France (E.D.F.)*, *Service National (EDF)*, kļuvusi par akciju sabiedrību *Electricité de France SA* 2004. gada beigās), savas bilances pārstrukturēšanas laikā 1997. gadā par daļu no aplikšanas ar nodokli atbrīvotām finanšu rezervēm nolūkā atjaunot vispārīgo apgādes tīklu (VAT), kas pārkvalificētas par kapitālieguldījumiem.
- (2) Savās piezīmēs, ko tās nosūtījušas Komisijai ar 2002. gada 11. decembra vēstuli, Francijas iestādes apstrīdējušas, ka EDF izmantojusi nodokļu atvieglojumus, un tieši uzsver, ka papildu kapitālieguldījumi koriģēja nepietiekamu kapitalizāciju un tāpēc bija attaisnojami.
- (3) Ar 2003. gada 21. janvāra vēstuli Komisija nosūtīja Francijai vienīgās piezīmes, ko tā saņēmusi no ieinteresētās personas, un to aicināja sniegt savus komentārus. Francija nav sniegusi komentārus par šīm piezīmēm.
- (4) 2003. gada 12. februārī starp Komisiju un Francijas iestādēm notika tehniska sanāksme, un tai sekoja informācijas pieprasījums no Komisijas 2003. gada 4. jūlijā.
- (5) 2003. gada 11. novembrī Francija iesniedza jaunu informāciju. 2003. gada 17. novembrī starp Komisiju, Francijas iestādēm un EDF pārstāvjiem tika organizēta jauna tehniska sanāksme. Francijas iestādes iesniedza papildu informāciju 2003. gada 20. novembrī.
- (6) Ar 2003. gada 16. decembra lēmumu ⁽³⁾ Komisija paziņoja, ka atbalsta pasākums, ko saņēma EDF, bija nesaderīgs ar iekšējo tirgu, un pieprasīja šā atbalsta atgūšanu ar procentiem. Atbalsts tika atmaksāts 2004. gada februārī.

⁽¹⁾ No 2009. gada 1. decembra EK līguma 87. un 88. pants attiecīgi kļuva par Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 107. un 108. pantu. Abos gadījumos noteikumi būtībā ir vienādi. Šajā lēmumā atsaucies uz LESD 107. un 108. pantu attiecīgā gadījumā ir uzskatāmas par atsaucēm uz EK līguma 87. vai 88. pantu. LESD arī ievieša vairākas izmaiņas terminoloģijā, piemēram, aizstājot "Kopienu" ar "Savienību", "kopējo tirgu" ar "iekšējo tirgu" un "Pirmās instances tiesu" ar "Vispārējo tiesu". Šajā lēmumā ir izmantota LESD terminoloģija.

⁽²⁾ OV C 280, 16.11.2002., 8. lpp.

⁽³⁾ OV L 49, 22.2.2005., 9. lpp.

- (7) Ar savu 2009. gada 15. decembra spriedumu Vispārējā tiesa anulēja Komisijas lēmumu ⁽¹⁾. Francija no jauna samaksāja EDF to atbalsta summu, ko tā bija atmaksājusi 2004. gadā.
- (8) Ar savu 2012. gada 5. jūnija spriedumu Tiesa noraidīja Komisijas iesniegto apelāciju pret Vispārējās tiesas spriedumu ⁽²⁾.
- (9) Ar 2013. gada 2. maija lēmumu Komisija paplašināja formālo izmeklēšanas procedūru ("paplašināšanas lēmums") ⁽³⁾.
- (10) Francijas iestādes nosūtīja savas piezīmes Komisijai 2013. gada 1. jūlijā.
- (11) Ar 2013. gada 13. augusta vēstuli Komisija pārsūtīja Francijai 2013. gada 29. jūlija piezīmes no vienas ieinteresētās personas, proti, EDF, un aicināja to sniegt savus komentārus. 2013. gada 11. oktobrī Francija iesniedza savus komentārus par EDF piezīmēm.
- (12) 2013. gada 18. oktobrī EDF nosūtīja Komisijai konsultanta (Oxera) sagatavotu pētījumu, kas datēts ar 2013. gada 15. oktobri. 2013. gada 22. oktobrī Komisija pārsūtīja šo pētījumu Francijai, to aicinot sniegt savus komentārus. Šajā uzaicinājumā tomēr bija iekļauta piezīme, ka pētījums bija nosūtīts vairāk nekā divarpus mēnešus pēc paplašināšanas lēmumā noteiktā datuma un, otrkārt, tas ticis veikts pēc tam, kad pēc Francijas apgalvojumiem tika pieņemts lēmums veikt ieguldījumu EDF. 2013. gada 6. novembrī Francija iesniedza savus komentārus par pētījumu.
- (13) 2013. gada 14. novembrī notika Komisijas un Francijas iestāžu sanāksme. 2013. gada 15. novembrī Komisija lūdza jaunu informāciju un precīzākas detaļas par Francijas piezīmēm, kas tai tika iesniegtas 2013. gada 23. decembrī.
- (14) 2013. gada 22. novembrī EDF nosūtīja Komisijai juridisku atzinumu, ko EDF bija pieprasījusi un kas papildina un atbalsta tās 2013. gada 29. jūlija piezīmes.
- (15) Pēc EDF lūguma 2014. gada 12. martā Francijas iestāžu klātbūtnē notika tikšanās ar Komisiju.
- (16) Komisija 2014. gada 13. maijā Francijai lūdza sniegt iespējamus komentārus, kas attiecas uz EDF nosūtīto juridisko atzinumu, kā arī precīzākas detaļas un papildu informāciju. Francija atbildēja 2014. gada 19. jūnija vēstulē.

1. PASĀKUMA SĪKS APRAKSTS

1.1. SAŅĒMĒJS: EDF, TĀS STATUSA UN KAPITĀLA IZMAIŅAS

- (17) EDF dibināta ar 1946. gada 8. aprīļa Likumu Nr. 46-628 par elektrības un gāzes nacionalizāciju ("Likums Nr. 46-628"), kas atbilstoši tā pirmā panta noteikumiem nacionalizēja elektrības ražošanu, transportu, izplatīšanu, importu un eksportu Francijā. Šis likums uzticēja nacionalizēto elektrības uzņēmumu pārvaldi publiskai valsts iestādei ar rūpnieciska un komerciāla rakstura statusu, kuras nosaukums ir "*Electricité de France (E.D.F.), Service National*".
- (18) 16. pants Likumā Nr. 46-628 paredzēja, ka EDF nodotās mantas, nodokļu un obligāciju gala bilance veido tās kapitālu, pieder tautai, ir neatsavināma un ekspluatācijas zaudējumu gadījumā tā jāatjauno no turpmāko finanšu gadu peļņas. Saskaņā ar 1. panta noteikumiem 1956. gada 14. maija Dekrētā Nr. 56-493 par kapitālieguldījumiem EDF tie tika pakļauti iepriekš minētā likuma 16. pantā noteiktajiem noteikumiem. Saskaņā ar tā paša dekrēta 2. panta noteikumiem šie ieguldījumi deva pamatu valstij saņemt procentus un dividendi.

⁽¹⁾ Vispārējās tiesas 2009. gada 15. decembra spriedums lietā T-156/04-EDF/Komisija, Krājums, II-4503. lpp.

⁽²⁾ Spriedums Komisija-EDF C-124/10P, ES:C:2012:318.

⁽³⁾ OV C 186, 28.6.2013., 73. lpp.

- (19) Atbilstoši Likumam Nr. 46-628 *EDF* kopš tā radīšanas un vēl joprojām 1997. gadā bija publiska valsts iestāde ar rūpnieciska un komerciāla rakstura statusu, kura netiek pakļauta akciju sabiedrībām piemērojamiem noteikumiem. Publiskai iestādei ar rūpnieciska un komerciāla rakstura statusu nav akciju kapitāla, pretēji akciju sabiedrībai, kura ir publisko tiesību subjekts un pār kuru valda tās akcionāri⁽¹⁾. Neskatoties uz terminiem "kapitāls" un "kapitālieguldījums", kas tiek minēti attiecīgajos dokumentos, *EDF* nebija akciju kapitāla, jo tās statuss bija juridiska persona, kura ir publisko tiesību subjekts. 2004. gada 9. augusta Likums Nr. 2004-803 attiecībā uz elektrības un gāzes sabiedriskajiem pakalpojumiem un elektrības un gāzes uzņēmumiem ("Likums Nr. 2004-803") paredzēja turpmāku šī statusa maiņu. 24. pants Likumā Nr. 2004-803 precizē, ka *EDF*, kurā valstij vajadzēja piederēt vairāk nekā 70 % kapitāla, pārvaldīs likumi, kas piemērojami akciju sabiedrībām, izņemot gadījumus, ja pastāv pretēji tiesību akti. Šī likuma 47. pants paredzēja arī turpmāku publiskās iestādes *EDF* pārveidošanu par akciju sabiedrību, pieņemot, ka tiks publicēts dekrēts par šo jauno statusu. 46. pants precizē, ka sabiedrības *EDF* bilance 2004. gada 31. decembrī tiks sagatavota, balstoties uz 2003. gada 31. decembra bilanci un ņemot vērā publiskās iestādes *EDF* 2004. finanšu gada peļņas vai zaudējumu aprēķinu.
- (20) *EDF* pārveidošana par akciju sabiedrību stājās spēkā, piemērojot 2004. gada 17. novembra Dekrētu Nr. 2004-1224 par akciju sabiedrības "*Electricité de France*" statusu. Dekrētā pievienotie statūti paredz, ka *EDF* turpmāk būs akciju sabiedrība, ko pārvalda komerciālām sabiedrībām piemērojami likumi, jo īpaši komerclikums tādā mērā, kad to neaizstāj specifiskāki noteikumi, tajā skaitā paši statūti.
- (21) *EDF* statūtu 6. pants paredz, ka kopējais sabiedrības akciju kapitāls, kura turētājs sākotnēji pilnībā bijusi valsts, bija noteikts EUR 8,129 miljardu apmērā, kas sadalīts 1 625 800 000 akcijās pa EUR 5 katra. Jaunās akciju sabiedrības *EDF* akciju kapitāls tika noteikts 2004. gada novembrī tajā pašā summā kā līdz tam uzkrātais kapitāls un kapitālieguldījumi publiskā iestādē ar ekonomisku un komerciālu raksturu *EDF*, tas ir, EUR 8,1 miljards. Šī kapitāla un kapitālieguldījumu summa tika sasniegta, piemērojot 1997. gada 10. novembra Likumu Nr. 97-1026 par dažādiem ekonomiskas un komerciālas kārtības pasākumiem ("Likums Nr. 97-1026"), un ir palikusi nemainīga kopš 1997. gada.
- (22) Kā noteikts Likumā 2004-803 un *EDF* statūtos, valstij jebkurā brīdī vajadzēja un vajag turēt vairāk nekā 70 % no sabiedrības kapitāla. 2005. gada novembrī jaunās *EDF* akcijas tika pieņemtas kotēšanai *Euronext* un tika piedāvātas par brīvām cenām ("OPO"), tādējādi patiesi atverot *EDF* kapitālu citiem akcionāriem līdztekus valstij.

1.2. FINANŠU REZERVJU RADĪŠANA VISPĀRĪGĀ APGĀDES TĪKLA ATJAUNOŠANAI

- (23) Atbilstoši 36. pantam Likumā Nr. 46-628 uz *EDF* tika pārvestas visas nacionalizētās elektrības koncesijas. Attiecībā uz šīm koncesijām saskaņā ar likuma 37. pantu koncesionāram ir jāņem vērā tipveida specifikācijas. 1958. gadā dažādās elektroenerģijas pārvades koncesijas, ko valsts bija pārvedusi uz *EDF*, tika apvienotas vienā koncesijā, sauktā "vispārīgais apgādes tīkls" (turpmāk tekstā – VAT).
- (24) Tā kā nebija koncesijām specifisku grāmatvedības noteikumu, kopš 1946. gada *EDF* uzskatīja, ka ir īpašniece īpašumiem, kas ir daļa no VAT un ierakstīja šos īpašumus savas bilances aktīvos. Piemērojot 8. pantu ar 1956. gada 28. novembra Dekrētu Nr. 56-1225 apstiprinātajās specifikācijās, *EDF* būtu par saviem līdzekļiem jāveic visi nepieciešamie apkopes un atjaunošanas darbi, lai saglabātu koncesiju darbību labā darba stāvoklī.
- (25) 1987. gadā pēc 1982. gadā veiktajām izmaiņām vispārējā grāmatvedības plānā, kas paredz specifiskus noteikumus mantai, kam pēc koncesijas beigām būtu jāatgriežas valsts īpašumā, *EDF* izmainīja savu grāmatvedības uzskaites praksi attiecībā uz VAT aktīviem, kas līdz šim tika uzskatīti par pašu īpašumu un ieskaitīti aktīvos postenī "Koncesijā nodotie īpašumi". *EDF* šiem aktīviem piemēroja speciālus grāmatvedības uzskaites noteikumus, kas izstrādāti Francijā koncesijā nodotiem īpašumiem, kuri tās noslēgumā jāatgriež valstij, un no nodokļu atvieglojumiem izveidoja finanšu rezerves VAT atjaunošanai.
- (26) 1994. gada ziņojumā⁽²⁾ Revīzijas palāta uzskatīja, ka, esot vienam un pastāvīgam, likuma noteiktam valsts koncesionāram, kā, piemēram, *EDF*, bija grūti uzskatīt VAT veidojošos īpašumus par tādiem, kas koncesijas beigās jāatgriež valstij, pretēji tiem VAT pašu īpašumiem, kas piederēja *EDF*. Citiem vārdiem sakot, Revīzijas palāta

⁽¹⁾ Atbilde no Francijas iestādēm 2013. gada 23. decembrī, 71. un 72. punkts.

⁽²⁾ Īpašais ziņojums par *EDF* koncesijām Nr. 1993, 1994. gada 10. oktobris.

neattaisnoja 1987. gadā EDF veiktās izmaiņas grāmatvedībā, kas izpaudās kā no aplikšanas ar nodokli atbrīvotu finanšu rezervju radīšana. Starp uzņēmumu un aizbildniecības institūcijām ātri tika uzsākti EDF situācijas regulēšanas darbi.

- (27) 1997. gadā EDF kontos bija divu veidu rezerves, kuras veidojušās no nodokļu atvieglojumiem VAT atjaunošanai: vēl neizmantotie finanšu uzkrājumi par FRF 38,5 miljardiem un koncedenta tiesības, kas atbilst jau realizētajām atjaunošanas darbībām par FRF 18,345 miljardiem.

1.3. FINANŠU REZERVJU PĀRKVALIFICĒŠANA

- (28) Likumā Nr. 97-1026 ir precizēts statuss tiem īpašumiem, kas veido VAT. Minētā likuma 4. pantā bija noteikts:

I. Vispārīgā elektroenerģijas apgādes tīkla ierīces tiek uzskatītas par esošām *Électricité de France* īpašumā kopš brīža, kad tai tika piešķirtas šī tīkla koncesijas tiesības.

II. I punkta noteikumu piemērošanai 1997. gada 1. janvārī koncesijā nodotās mantas ekvivalentā vērtība, kas figurē *Électricité de France* bilances pasīvā, tiek ierakstīta postenī "kapitālieguldījumi" un atbrīvota no attiecīgajām revalvācijas atšķirībām."

- (29) Attiecībā uz visām darbībām saistībā ar EDF kapitālu jāpiemēro likums. Tiešām, savā 1997. gadā spēkā esošajā versijā Likuma Nr. 46-628 16. pants paredzēja, ka EDF kapitāls ir neatsavināms un pieder tautai. Tādējādi kapitālieguldījumi EDF, kas izriet no VAT atjaunošanai paredzēto rezervju pārqualificēšanas, bija atkarīgi no Francijas likumdošanas tiesību jomas.
- (30) Likums Nr. 97-1026 iedibina VAT aktīvu īpašumtiesības. EDF bilanci tādējādi reorganizē Likums Nr. 97-1026. EDF veidotās rezerves laikā no 1987. līdz 1996. gadam VAT atjaunošanai, ņemot vērā šo aktīvu (izmantotu vai nē) atgriešanu valstij, kļuva par nepamatotām, ja VAT īpašumu īpašumtiesības tika uzskatītas par piederošām EDF.
- (31) Ekonomikas, finanšu un rūpniecības lietu ministra, Budžeta lietu valsts sekretāra un Rūpniecības lietu valsts sekretāra vēstule, kas 1997. gada 22. decembrī nosūtīta EDF (turpmāk – "Ekonomikas ministra vēstule") savā 1. pielikumā saskaņā ar 4. pantu 1997. gada 10. novembra Likumā Nr. 97-1026 izskaidro EDF bilances augšdaļas pārstrukturēšanu:

— "Koncedenta tiesību" pārgrupēšana (FRF 18 345 563 605):

koncesijā nodoto VAT īpašumu maiņas vērtības natūrā nostiprināšana kapitālieguldījumos līdz FRF 14 119 065 335,

VAT revalvācijas atšķirību pārgrupēšana 1959. gadā (FRF 2 425 miljoni) un 1976. gadā (neatmaksājama pamatkapitāls): FRF 97 miljoni) ar posteni "VAT revalvācijas atšķirības", kura summa pieaug attiecīgi no FRF 1 720 miljoniem līdz FRF 4 145 miljoniem.

Normatīvo finanšu rezervju pārgrupēšana, kas attiecas uz 1976. gada neatmaksājamā pamatkapitāla (FRF 1 704 miljoni) revalvāciju, rubrikas summai pieaugot no FRF 877 miljoniem līdz FRF 2 581 miljonam.

Atjaunošanai paredzēto nepamatoto finanšu rezervju (FRF 38 520 943 408) pārejošie atlikumi, piemērojot Nacionālās grāmatvedības uzskaites padomes 1997. gada 18. jūnija paziņojumu Nr. 97-06 par izmaiņām grāmatvedības uzskaitē".

- (32) EDF bilances reorganizēšanas ietvaros Francijas iestādes ievēroja Nacionālās grāmatvedības uzskaites padomes 1997. gada 18. jūnija paziņojumu Nr. 97-06 par izmaiņām grāmatvedības uzskaites metodēs, vērtējumos, nodokļu izvēlē un kļūdu labojumiem ("Nacionālās grāmatvedības uzskaites padomes paziņojums"), kas konstatē, ka grāmatvedības uzskaites kļūdu labošana, kas pēc sava rakstura attiecas uz iepriekšējām grāmatvedības uzskaites operācijām, tiek "atspoguļota tā finanšu gada grāmatvedības uzskaitē, kura laikā tās tika atklātas".
- (33) Saskaņā ar Likumu Nr. 97-1026 un Ekonomikas ministra vēstuli, revalvācijas atšķirības tika pārnestas uz posteni "pašu kapitāls" bez aplikšanas ar nodokļiem, jo tās atbilda revalvācijas vērtības pieaugumam, kas realizēts, atbrīvojot no nodokļiem vai nodokļu neitralitātes režīma rezultātā, kas izriet no 1959. un 1976. gada revalvācijas likumiem.

1.4. FINANŠU REZERVJU PĀRKVALIFICĒŠANAS FISKĀLĀ IETEKME

- (34) Ekonomikas ministra vēstules 3. pielikums nosaka arī *EDF* bilances reorganizācijas fiskālās sekas. Pārnesot atjaunošanai paredzēto finanšu rezervju neizmantoto atlikumu uz nākamo atskaites gadu, konstatēta tīrās aktīvu vērtības izmaiņa par FRF 38,5 miljardiem, kas pakļauta 1997. gadā piemērojamam uzņēmumu nodoklim 41,66 % apmērā. Tādējādi vēl neizmantotās rezerves par summu FRF 38,5 miljardi Francijas iestādes aplika ar nodokļiem. Turpretī daļa no rezervēm, kas arī veidojušās nodokļu atbrīvojuma rezultātā un konsolidētas kā kapitālieguldījumi atbilstoši koncedenta tiesībām, netika apliktas ar nodokļiem.
- (35) Nodokļu Ģenerāldirekcijas 2002. gada 9. aprīļa paziņojumā, ko Francijas iestādes nosūtījušas Komisijai, norādīts, ka "VAT koncedenta tiesības atspoguļo nepieprasītu parādu, kura iekļaušana kapitālā nelikumīgi to atbrīvojusi no aplikšanas ar nodokli" un ka "šīs rezerves, kas radušās sakarā ar to iepriekšēju iekļaušanu kapitālā, tikušas pārceltas uz uzņēmuma pasīvu, kur tās nelikumīgi figurē neto situācijas kontā, tādējādi izraisot tīro aktīvu pozitīvu izmaiņu, kas, piemērojot Vispārējā nodokļu kodeksa 38-2. pantu, aplikams ar nodokļiem". Tās konstatē, ka "šādā veidā iegūtās nodokļu priekšrocības [*EDF* 1997. gadā] var tikt novērtētas ar 5,88 miljardiem franku ($14,119 \times 41,66\%$)".

2. LĒMUMS PAR PROCEDŪRAS SĀKŠANU

- (36) Savā lēmumā par procedūras sākšanu Komisija secināja, ka neregulāra papildu rezervju radīšana VAT atjaunošanai periodā no 1987. līdz 1996. gadam bija sniegusi *EDF* priekšrocības LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Šī darbība tai bija sniegusi selektīvas ekonomiskas priekšrocības, kas izrietēja no atšķirības starp uzņēmuma nodokļa kapitalizēto vērtību, kas netika samaksāts par rezervēm tajā pašā periodā, un uzņēmuma nodokļa summu, ko samaksājusi *EDF* 1997. gadā pēc tam, kas spēkā stājies Likuma Nr. 97-1026 4. pants.
- (37) Neskatoties uz faktu, ka *EDF* Francijā veica aktivitātes virknē tirgu, kas pakļautas monopola tiesībām, pirms stājās spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/92/EK⁽¹⁾, kas liberalizēja elektrības sektoru, Komisija uzskatīja, ka attiecīgie atbalsta pasākumi *EDF* labā izkropļoja vai draudēja izkropļot konkurenci un ietekmēja tirdzniecību starp dalībvalstīm LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Tas izrietēja galvenokārt no fakta, ka, neskatoties uz ekskluzīvām tiesībām, kādas bija *EDF* noteiktu darbību veikšanai, Francijā tomēr pastāvēja zināms tirdzniecības līmenis starp dalībvalstīm šajos tirgos. Turklāt saistītajos tirgos, kuros *EDF* jau bija dažādojusi savu darbību ārpus savām ekskluzīvajām tiesībām (lai tas būtu ģeogrāfiskais, vai nozares viedoklis), pastāvēja brīva konkurence. Šīs sekas jau pastāvēja labu laiku pirms elektrības sektora liberalizācijas.
- (38) Komisija arī secināja, ka runa ir par jaunu atbalstu kas šajā stadijā neļāva uzskatīt, ka LESD 107. panta 2. un 3. punktā minētie nosacījumi ir tikuši izpildīti. Bez tam Francijas iestādes netika pieminējušas LESD 106. panta 2. punkta noteikumu piemērošanu.

3. IEINTERESĒTO TREŠO PERSONU PIEZĪMES

- (39) Ar 2003. gada 6. janvāra vēstuli Termiskās elektrības neatkarīgo ražotāju nacionālā arodbiedrība (TENRA) nosūtīja savas piezīmes Komisijai formālās izmeklēšanas procedūras ietvaros. Atbilstoši tās piezīmēm attiecībā uz 1997. gadā neveiktajiem uzņēmumu nodokļa maksājumiem par daļu no rezervēm, kas radušās nodokļu atbrīvojuma dēļ VAT atjaunošanas nolūkos, *EDF* savas darbības ietvaros nav ievērojusi rūpnieciskās un komerciālās sabiedrībās piemērotos noteikumus, pretēji tam, kas paredzēts 1946. gada 8. aprīļa Likumā Nr. 46-628.

4. FRANCIJAS PIEZĪMES ATTIECĪBĀ UZ LĒMUMU PAR FORMĀLAS IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRAS SĀKŠANU

- (40) Francijas iestādes Komisijai iesniedza savas piezīmes ar 2002. gada 11. decembra vēstuli. Tās apstrīd valsts atbalsta raksturu uzņēmumu nodokļa nemaksāšanas gadījumā 1997. gadā par daļu no finanšu rezervēm, kas veidojušās no nodokļu atvieglojumiem VAT atjaunošanai.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 19. decembra Direktīva 96/92/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu (OV L 27, 30.1.1997., 20. lpp.).

- (41) Francijas iestādes apstrīd VAT atjaunošanai paredzēto rezervju summu, ko norāda Komisija. Francijas iestādes turpina uzskatīt, ka *EDF*, pat bez finanšu rezervēm VAT atjaunošanai, no 1987. līdz 1996. gadam nebija spējīga samaksāt uzņēmumu nodokli ievērojamus zaudējumus nesošo nodokļu raportu dēļ. Turklāt, tā kā valsts vienlaicīgi bija *EDF* īpašniece un VAT koncedējošā iestāde, Francijas iestādes uzskatīja, ka koncedenta tiesības neveidoja valstij patiesi pieprasāmu parādu. Tātad bilances pārstrukturēšanas laikā 1997. gadā, tās piemēroja koncedenta tiesības *EDF* pašu kapitālam, lai koriģētu tās nepietiekamu kapitalizāciju, bet tās nepakļaujot uzņēmumu nodoklim.
- (42) Francijas iestādes uzskata, ka 1997. gadā veiktā grāmatvedības pārstrukturēšana var tikt uzskatīta par papildu kapitālieguldījumu, kura summa ir ekvivalenta daļējam atbrīvojumam no nodokļiem, kura mērķis arī ir koriģēt nepietiekamu kapitalizāciju. *EDF* un valsts būtu vēlējušās ietekmēt pašu kvazikapitālu, abstrakcija veikta no uzņēmumu nodokļa. Par efektīvāku un neitrālāku ietekmi varētu uzskatīt tiešu koncedenta tiesību ietekmēšanu ar pašu kapitālu par to kopējo summu, nevis veikt līdzīga rakstura darbību, kuras ietvaros tiek ietekmēts kapitāls ar neto summu pēc uzņēmumu nodokļa, pieprasīts no *EDF* uzņēmumu nodoklis, kas atbilst neto aktīvu izmaiņām, un visbeidzot veikts papildu kapitālieguldījums, kas ekvivalents samaksātajiem nodokļiem.
- (43) Francijas iestādes vērtē, ka tādu papildu dotāciju attaisnoja *EDF* 1997. gadā sniegtās peļņas prognozes, kas turpmāko gadu laikā piepildījās. Salīdzināmos apstākļos, saskaņā ar Francijas iestādēm, tirgus ekonomikā ziņošs privāts ieguldītājs būtu veicis tādas kapitālieguldījumus.
- (44) Francijas iestādes turpina uzskatīt, ka valsts atlīdzība laikā no 1987. līdz 1996. gadam pēc attiecīgo rezervju veidošanas tika nepienācīgi samazināta. Tās norāda, ka pat tad, ja tūrā peļņa būtu bijusi lielāka, valsts atlīdzība nebūtu bijusi lielāka, jo šajā periodā atlīdzības līmenis neatbilda iepriekš noteiktam uzņēmuma tūrās peļņas procentam. Šo līmeni brīvi noteica valsts kā absolūtu vērtību, un to nebija iespējams noteikt atkarībā no uzņēmuma finanšu situācijas. Turklāt šī atlīdzība nebija obligāti jāatskaita no katra finanšu gada tūras peļņas. Šajā perspektīvā, ņemot vērā *EDF* zaudējumus nesošos raportus, Francijas iestādes uzsver, ka valsts no 1987. līdz 1996. gadam galu galā atskaitīja dividendi, kuras līmenis ievērojami pārsniedza uzņēmumu nodokļu robežas.
- (45) Bez tam Francijas iestādes uzskata, ka pat tad, ja rezervju veidošana VAT atjaunošanai būtu radījusi priekšrocību, tā būtu jāuzskata par atceltu sakarā ar 1997. gadā nomaksātā uzņēmumu nodokļa pieaugumu. Tās arī uzskata, ka *EDF* 1987.–1996. gada periodā *EDF* valstij kopumā iemaksāja summu, kura pārsniedz uzņēmumu nodokli, kas būtu jāmaksā komerciesību sabiedrībai, kas neveido rezerves VAT atjaunošanai un kas izmaksāja savam akcionāram dividendi, kas vienāda ar 37,5 % no tūrās peļņas pēc nodokļu nomaksas.
- (46) Cita starpā Francijas iestādes uzskata, ka tad, ja jākonstatē nelikumīga priekšrocība, runa būtu bijusi par pastāvošo atbalstu un ne par jaunu atbalstu sakarā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 ⁽¹⁾ 15. pantā noteikto desmit gadu noilguma periodu, kas veidojies kopš pirmā atbalsta elementa piešķiršanas. Ievērojot, ka Komisijas pirmais informācijas pieprasījums datēts ar 2001. gada 10. jūliju, iespējamie atbalsta elementi, kuri piešķirti pirms 1991. gada, būtu bijuši pieprasīti. Francijas iestādes uzskata, ka likumdevēja iejaukšanās 1997. gadā neatstāja nekādu iespaidu uz šā noilguma pārtraukšanu, jo to var iespaidot tikai Komisijas pasākumi. Rezultātā Francijas iestādes uzskata, ka jebkurā gadījumā runa bijusi par pastāvošu atbalstu, jo tā tikusi piešķirta pirms elektroenerģijas tirgus liberalizācijas.
- (47) Savā 2003. gada 20. novembra vēstulē Francijas iestādes atgādina savus argumentus gan par revalvācijas atšķirībām, kuras iekļautas koncedenta tiesību summā, kas figurē sabiedrības kontos, gan par noilguma noteikumu piemērošanu. Turklāt tās apgalvo, ka *EDF* bilances pārstrukturēšanai, jāpiemēro 1996. gada uzņēmumu nodokļu likme (36,67 %) un nevis 1997. gada nodokļu likme (41,66 %). Tās tiešām uzskata, ka šī pārstrukturēšana tika veikta, pamatojoties uz nodokļu deklarāciju, kura iesniegta 1997. gada 23. decembrī pēc 1996. finanšu gada slēgšanas, bet pirms 1997. finanšu gada.
- (48) Tādējādi Francijas iestādes apstrīd Komisijas apgalvojumu, saskaņā ar kuru *EDF* 1997. gadā izmantojusi priekšrocības, pateicoties uzņēmumu nodokļa nemaksāšanai par daļu no rezervēm, kas veidojušās no nodokļu atvieglojumiem VAT atjaunošanai.

⁽¹⁾ Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

5. EIROPAS SAVIENĪBAS TIESU SPRIEDUMI

- (49) Savā 2009. gada 15. decembra spriedumā Vispārējā tiesa anulēja Komisijas 2003. gada 16. decembra lēmumu ar pamatojumu, ka Komisijai bija jāpārbauda, vai tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs būtu veicis salīdzināmas summas ieguldījumu līdzīgos apstākļos. Vispārējā tiesa novērtējusi, ka Komisijai būtu bijis jāpārbauda, vai šī darbība atbilda privāta ieguldītāja kritērijam. Vispārējā tiesa tāpat uzskatīja, ka Komisija bija pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā un pārkāpusi LESD 107. pantu.
- (50) Ar savu 2012. gada 5. jūnija spriedumu Tiesa noraidīja Komisijas iesniegto pārsūdzību Vispārējās tiesas spriedumam. Tiesa arī ņēmusi vērā, ka Vispārējā tiesa izdarījusi konstatējumu, saskaņā ar kuru Komisijai bija pienākums pārbaudīt, vai kapitāls, ko valsts ieguldījusi apstākļos, kas atbilst parastiem tirgus apstākļiem, faktiski pastāvēja neatkarīgi no formas, kādā kapitāls tika ieguldīts, un netika pieļauta kāda kļūda tiesību piemērošanā. Tiesa arī novērtējusi, ka Vispārējās tiesas vērtējumā, balstoties uz kuru privāta ieguldītāja kritērijs var tikt piemērots pat gadījumā, kad izmantoti fiskāla rakstura pasākumi, arī nav tiesību piemērošanas kļūdas.

6. LĒMUMS PAR FORMĀLĀS IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRAS PAGARINĀŠANU

- (51) Pēc 2003. gada 16. decembra lēmuma anulēšanas Komisijai ir jāpieņem jauns lēmums atbilstoši LESD 266. pantam un 13. pantam Regulā (EK) Nr. 659/1999, lai noslēgtu procedūru atbilstoši ar Tiesas lēmumā precīzi noteiktajiem tiesību punktiem. Tā kā 2003. gada 16. decembra lēmums ticis anulēts, Komisijai vajadzēja no jauna novērtēt jautājumus, kas attiecas uz šī lēmuma 3. un 4. pantu.
- (52) No vienas puses, ne Tiesa, ne Vispārējā tiesa nebija atzinusi, ka lēmums par procedūras sākšanu būtu atzīstams kā nepareizs. Tātad tas var veidot pamatu jaunam galīgajam lēmumam. No otras puses, Tiesa ir skaidri izteikusi savus piemērojamības kritērijus un privāta ieguldītāja tirgus ekonomikā kritērija piemērošanu. Šie kritēriji galvenokārt balstās uz objektīvu un pārbaudāmu elementu pastāvēšanu, kas parādītu, ka dalībvalsts lēmums veikt ieguldījumu valsts kontrolētā uzņēmumā balstījies uz tādiem ekonomiskiem novērtējumiem, kas salīdzināmi ar tādiem, ko būtu veicis tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs pirms ieguldījuma veikšanas, lai noteiktu nākotnes atdevi⁽¹⁾.
- (53) Savā lēmumā par formālās izmeklēšanas procedūras pagarināšanu Komisija atzīmēja, ka šajā administratīvās procedūras stadijā neviens pierādījums vai dokuments neapstiprina Francijas iestāžu apgalvojumu, saskaņā ar kuru 1997. gada grāmatvedības reforma būtu vienlīdzīga papildu kapitālieguldījumam tādā summā, kas vienāds ar daļu atbrīvojumu no nodokļiem. Pretēji Francijas iestāžu piezīmēm nešķita arī, ka šāds papildu kapitālieguldījums būtu nevis atbalsts, bet gan ieguldījums, kuru salīdzināmos apstākļos būtu veicis tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs un kuru attaisno *EDF* 1997. gadā piedāvātās peļņas prognozes, kas cita starpā turpmākajos gados īstenojās.
- (54) Attiecīgi pagarināšanas lēmumā Komisija, ņemot vērā pieejamo informāciju un dokumentus, precizēja savu iespējamās ekonomiskās priekšrocības iepriekšējo analīzi, kas izriet no tā, ka *EDF* 1997. gadā nav maksājusi uzņēmuma nodokli par daļu no rezervēm, kas atbilst FRF 14,119 miljardiem no koncedenta tiesībām, kas pārkvalificētas par kapitālieguldījumiem.
- (55) Attiecībā uz šo jautājumu globāla tādu faktu novērtēšana šķiet norādām uz to, ka šāds pasākums atklāja valsts varu, tādējādi attālinot privāta ieguldītāja principa piemērošanu. Patiešām, šo apgalvojumu atbalsta arī tas, ka Francijas iestādes pirms vai vienlaicīgi ar lēmumu neieturēt *EDF* nodokļus nebija iesniegušas nekādu informāciju ne rīcības plānu, kas parādītu šādas rīcības atdevi. Materiālā plānā attiecībā uz Tiesas izklāstītajiem kritērijiem Komisija piebilda, ka būtu vēlams, lai Francija pienācīgi norādītu datumu iesniegtajiem dokumentiem, kā arī pierādījumus, ka tos pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas izskatījuši ministri un kompetenti ierēdņi, kā arī Parlamenta asamblejas.
- (56) Turpretī šādu elementu trūkuma gadījumā šķiet, ka fiskālās kompetences īstenošanas ietvaros Francija piemērojusi pārkāpjošu nodokļu režīmu *EDF* bilances augšdaļas pārstrukturēšanai attiecībā uz koncedenta tiesību rezervju pārgrupēšanu, kā paredzēts Likuma Nr. 97-1026 4. pantā. Neviens konkrēts budžeta noteikums iepriekš nepiešķīra šo fiskālo resursu par labu *EDF*, turklāt netika īstenoti noteikumi vai pārbaudes ieguldījumu jomā, lai nodrošinātu iespējamam ieguldījumam juridisku pamatojumu.

⁽¹⁾ Spriedums Komisija-*EDF* C-124/10P, ES:C:2012:318, 84. punkts.

- (57) Tāpat arī savā pagarināšanas lēmumā Komisija papildus atzīmēja, ka tomēr privāta ieguldītāja tirgus ekonomikā princips ticis piemērots, un tas savukārt ļāva šajā fāzē secināt, ka privāts ieguldītājs nebūtu ieguldījis FRF 5,88 miljardus kapitālieguldījumos EDF 1997. gadā. Francijas iestāžu nenosūtīto elementu dēļ šķiet izslēgts, ka privāts akcionārs parastos tirgus apstākļos būtu veicis attiecīgo ieguldījumu, iepriekš neizskatot objektīvus un uzticamus pētījumus, ko vēlāmā gadījumā būtu veikusi neatkarīga trešā puse – ieguldījumu padomnieks – nevis, piemēram, labumu gūstošais uzņēmums, kas īpaši uzsvērtu ieguldītā kapitāla peļņu, ieguldījumu atdeves laikposmu un būtiskus riskus kopumā un attiecībā uz atlīdzības kārtību, kas saistīta ar šādu ieguldījumu.
- (58) Attiecībā uz šo jautājumu Komisija faktoriem pievienoja to, ka tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs pirms līdzekļu izmantošanas būtu izpētījis summas mainīgumu un pensiju finansēšanas izmaksu pieaugumu, ar ko EDF saskārās 1997. gadā, piemērojot savu īpašo režīmu, kā arī novērtējumu, ko tajā laikā varēja veikt ieguldītājs.
- (59) Šajos apstākļos daļēja atbrīvošana no uzņēmuma nodokļa 1997. gadā šķita nevis kā produktīvs valsts kā akcionāres ieguldījums, bet drīzāk kā fiskāla rakstura atkāpes pasākums, kurš varētu būt sniedzis ekonomisku priekšrocību EDF.
- (60) Cita starpā varētu šķist, ka EDF atbrīvošana no uzņēmuma nodokļa varētu apdraudēt valsts resursus un varētu ietekmēt konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm, tādējādi izpildot citus LESD 107. panta 1. punkta piemērošanas noteikumus.
- (61) Tā kā trūkst juridiskā pamatojuma, ka ļautu pamatot saderību ar iekšējo tirgu šim darbības atbalstam, kas stiprināja EDF pozīciju attiecībā pret tās konkurentiem, savā 2013. gada 2. maija lēmumā Komisija puda savas šaubas attiecībā uz atbalsta saderību ar iekšējo tirgu. Līdzīgas šaubas jau tika izteiktas lēmumā par procedūras sākšanu.

7. TREŠO PERSONU PIEZĪMES

- (62) Ar 2013. gada 29. jūlija vēstuli EDF iesniedza savas piezīmes par pagarināšanas lēmumu. EDF noformulē trīs galvenos iebildumus pret šajā lēmumā izklāstītajiem argumentiem: i) lēmums ignorē gūtās atziņas no Vispārējās tiesas sprieduma un neatzīst patieso valsts veiktās EDF rekapitalizācijas raksturu, ii) lēmums ir pārmērīgi formāls un netaisnīgi uzstāj uz biznesa plānu, kas saistīts ar ieguldījumu, lai gan rekapitalizācija veikta pēc rūpīgi plānotas izvērtēšanas, ko pierāda daudzie dokumenti no attiecīgā perioda un iii) lēmums, nesniedzot pierādījumus, apgalvo, ka neviens ieguldītājs, kas atrastos valstij iespējami tuvā situācijā, nebūtu veicis salīdzināmu ieguldījumu, pretēji faktiskajiem elementiem, ko iesniegusi EDF, pamatojot savas piezīmes.
- (63) EDF uzskata, ka Komisija turpina analizēt Francijas valsts 1997. gadā pieņemto pasākumu tajā pašā vienīgajā iespējamās nodokļu ietekmes prizmā, lai gan Vispārējā tiesa skaidri noraidījusi šo pieeju. Kā apstiprinājusi Vispārējā tiesa, valsts īstenotais pasākums, kura laikā veikta koncedenta tiesību pārgrupēšana par kapitālieguldījumiem, veido EDF rekapitalizācijas darbību, kuras mērķis ir koriģēt EDF bilances nelīdzsvarotību enerģijas tirgus atvēršanas konkurentiem perspektīvā. Ekonomikas ministra 1997. gada 22. decembra vēstule nesatur fiskālu lēmumu, kas atšķirtos no 1997. gada likuma, bet kalpo fiskālās ietekmes konstatēšanai. Būtu jāizvērtē šis rekapitalizācijas pasākums, kas ir viens un nedalāms, nevis iespējamās fiskālās ietekmes, kas no tā ir mākslīgi nošķirtas lēmumā par formālās izmeklēšanas procedūras pagarināšanu.
- (64) Saskaņā ar EDF judikatūra nepieprasa specifisku ieguldījuma biznesa plānu, kas neiedibina nekādu formālismu šajā jomā, bet pieprasa objektīvus un pārbaudāmus elementus pirms apskatītā pasākuma vai tā laikā. Pie tam šāds biznesa plāns valstij nebūtu bijis nepieciešams 1997. gadā. Valstij bija pieci pārstāvji EDF pārvaldes padomē, tās rīcībā bija viss EDF kapitāls kopš 1946. gada, un notikumu laikā tā pilnībā pārzināja uzņēmumu un bija iesaistīta tā pārvaldē un tās stratēģiskās virzības noteikšanā ar ilgtermiņa perspektīvu. Saskaņā ar EDF šāda ilgtermiņa perspektīva varētu būt īpaši saistoša EDF gadījumā, pateicoties tās darbības kapitālietilpībai un instalāciju dzīves ilgumam vairāku desmitu gadu garumā, kas dažkārt var sasniegt no 30 līdz 75 gadiem.

- (65) Kā to pierāda daudzie dokumenti no šī laika, valsts būtu veikusi ieguldījumu kā EDF akcionāre, nevis valsts varas īstenotāja, balstoties uz analīzēm un precīziem ilgtermiņa prognozēšanas rādītājiem. Tādējādi 1995. gadā tika uzsākti darbi, kas apvienoja EDF un to pārraugošās ministrijas, lai veiktu secinājumus no Revīzijas palātas atzinuma, kas pieminēts 26. apsvērumā. Šie darbi attiecīgi veikti attiecībā uz uzņēmuma bilances reorganizēšanu un kapitāla ienesīgumu. Tie beigušies, 1997. gada 8. aprīlī parakstot uzņēmuma līgumu starp valsti un EDF par periodu no 1997. līdz 2000. gadam un vienlaicīgi 1997. gada 2. aprīlī iesniedzot likumprojektu attiecībā uz dažādiem ekonomiskās un finanšu kārtības noteikumiem, no kuriem 45. pants identiski atkārtoja Likuma Nr. 97-1026 4. panta noteikumus. Asamblejas un Senāta sagatavošanās darbi, proti, pats likums saskaņā ar EDF parādīja, ka Valsts iejaukusies kā akcionārs: kapitālieguldījums, kas rekapitalizē EDF.
- (66) Kā to pierāda aptuveni četrdesmit dokumenti no attiecīgā laika posma, ko EDF pievienojusi saviem paziņojumiem, savā analīzē un pārdomās valsti vadīja četras galvenās raizes:
- ņemt vērā jauno konkurences kontekstu, jo pēc Direktīvas 96/92/EK pamazām tika atvērti tirgi,
 - normalizēt finanšu attiecības ar EDF uz kopējo noteikumu pamata, pieliekot punktu neskaidrībām, kas varētu būt pastāvējušas iepriekš,
 - labot ievērojamo nelīdzsvarotību, kas ietekmēja EDF bilances struktūru, spēcinoš tās pašu kapitālu,
 - atvieglot starptautisko salīdzināšanu, lai palielinātu uzņēmuma ticamību finanšu sabiedrībā.
- (67) Visbeidzot, attiecībā uz EDF tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja kritērijs ir ne tikai piemērojams saistībā ar pieminētajiem apsvērumiem, bet cita starpā tas tiek apmierināts, jo valsts ir rīkojusies tā, kā to būtu darījis privāts ieguldītājs. Saskaņā ar Tiesu (sprieduma 78. un 89. punkts) EDF ir jānosaka, vai EDF varētu būt guvusi tās pašas priekšrocības kā tās, kuras tai piešķirtas ar valsts resursu palīdzību normālos tirgus apstākļos un, ja tā notiek, atkarībā no tās sekām, kas kropļo vai draud izkropļot konkurenci.
- (68) Daudzie tā laika dokumenti vēlreiz pierāda, ka valsts pamatīgi izpētījusi un kvantitatīvi noteikusi sava ieguldījuma ienesīgumu, kā to būtu darījis vienīgais uzņēmuma ieguldītājs akcionārs, lai attīstītu ilgtermiņa perspektīvas. Uz šī pamata tika arī noteikta valsts atlīdzība EDF 1997.–2000. gada uzņēmuma līgumā, atlīdzība, kas tajā laikā bija atbilstoša atlīdzībai salīdzināmu sabiedrību akcionāriem. Novērtējums summām, ko EDF vajadzēja pārskaitīt valstij laikā no 1997. līdz 2000. gadam tāpat tika pārbaudīts pirms līguma noslēgšanas.
- (69) Cita starpā savās 2013. gada jūlija piezīmēs EDF izmantoja sabiedrībai Oxera pasūtītu pētījumu, kas vēl nebija pabeigts laikā, kad EDF iesniedza savas piezīmes. EDF atsaucas, ka Oxera pētījums salīdzinātu iekšējā ienesīguma likmi, kas tiek sagaidīts no valsts ieguldījuma 1997. gadā, ar to, ko no līdzvērtīga ieguldījuma pieprasa kapitāla tirgi, un parādītu, ka privāts ieguldītājs būtu veicis ieguldījumus saskaņā ar 1997.–2000. gada uzņēmuma līgumā noteiktajiem apstākļiem.
- (70) EDF nosūtīja Komisijai 2013. gada 18. oktobrī šo Oxera pētījumu, kas datēts ar 2013. gada 15. oktobri ⁽¹⁾ bez citām piebildēm. Kā savās piezīmēs 2013. gada jūlijā paredzēja EDF, Oxera pētījums secināja, ka tirgus ekonomikā zinošs privātais ieguldītājs būtu ieguldījis EDF kapitālieguldījumu summas palielināšanā. Šis secinājums izriet no fakta, ka rentabilitāte (iekšējā ienesīguma likme), uz ko tāds ieguldītājs varēja būt cerējis 1997. gadā, atrodas robežās no 35 % līdz 15 %, un 27 % vidēji piecu gadu laikposmā, jebkurā gadījumā augstāk par atdevi 12,7 %, nekā būtu prasījis tāds ieguldītājs. Ienesīgums tiek aprēķināts, ņemot vērā valsts turēto EDF akciju tirgus vērtību perioda sākumā un beigās.

⁽¹⁾ "Vai 1997. gadā Francijas valsts veiktā EDF rekapitalizācija iztur privātā ieguldītāja pārbaudi?" 2013. gada 15. oktobra Galīgais ziņojums.

- (71) EDF novērtē, ka, neskatoties uz pašu kapitāla vājumu, EDF ekonomiskie pamati 1997. gadā bija veseli, kā novērojuši tā laika analītiķi, kas brīdī, kad valsts veica savu ieguldījumu, neizteica šaubas par tās finanšu ilgtspējību vai komerciālām prognozēm. EDF finanšu reitings bija teicams (Moody's vērtējums AAA laikā no 1992. līdz 1997. gadam, Standard & Poor's vērtējums AAA 1996.–1997. gadā), un tāds būtu palicis pat gadījumā, ja to būtu vajadzējis samazināt par vienu vai divām iedaļām, lai ņemtu vērā valsts garantiju, kura bija EDF kā valsts iestādei ar rūpnieciska vai komerciāla rakstura statusu. No vairākiem tā laika dokumentiem izriet, ka Francijas valsts atlīdzības līmenis no EDF bija salīdzināms ar CAC40 sabiedrību dividenžu ienesīguma līmeni (4,5 % līdz 5 % no kapitāla), kā arī enerģētikas sektorā aktīviem uzņēmumiem Eiropā (4,7 % līdz 5,27 %, kā attiecīgi novērtēts 1996. un 1997. gadā). Tas attiecīgi parāda, ka EDF būtu varējis iegūt to pašu kapitāla summu kapitālu tirgū, tādējādi pasākumam savu seku dēļ nebija tāda rakstura, kas kropļotu konkurenci.
- (72) Īpaši EDF novērtē, ka privāts ieguldītājs, kura īpašumā būtu kādas filiāles kapitāla kopsumma, būtu varējis salīdzināmos apstākļos veikt līdzīgu ieguldījumu minētajā filiālē, pārvēršot kapitālā šīs filiāles parādu, lai kāds būtu tā raksturs. Šo analīzi apstiprina juridisks atzinums, kas izsniegts pēc EDF prasības. Vēloties uzlabot kādu finanšu struktūru, kurai ir neproporcionāli vājš pašu kapitāls salīdzinājumā ar finanšu parādiem, valsts būtu varējusi arī uzņēmumam ļaut konkurēt ar citiem lielajiem operatoriem Savienībā attiecīgajā sektorā. Šis pats akcionārs tāpat nebūtu tiši lāvis saglabāt ievērojamu nelīdzsvarotību savas filiāles bilanci uz saprātīgiem ekonomiskiem pamatiem, lai gan tā rīcībā ir saprātīgs līdzeklis, kā šo nelīdzsvarotību novērst, veicot kāda parāda pārvēršanu kapitālā.
- (73) Attiecībā uz EDF tāpat ir saprātīgi domāt, ka privāts ieguldītājs, kurš atrastos situācijā, kas pēc iespējas tuvāka valstij, proti, būtu 100 % uzņēmuma akciju īpašnieks, kurš attīsta ilgtermiņa perspektīvu augsti kapitālistiskā tirgū, kas gatavojas būt atvērts konkurencei, būtu veicis līdzīgu ieguldījumu.

8. FRANCIJAS PIEZĪMES ATTIECĪBĀ UZ LĒMUMU PAR PROCEDŪRAS PAGARINĀŠANU

- (74) Francijas iestādes principā uzskata, ka Valsts rīkojusies kā tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs, kad pārgrupējis no aplikšanas ar nodokli atbrīvotās koncedenta tiesības par kapitālieguldījumu EDF. Tās uzskata, ka pretēji situācijas aprakstam, kas veikts lēmumā par procedūras sākšanu 2002. gada 16. oktobrī un lēmumā par procedūras pagarināšanu 2013. gada 2. maijā, pasākums, kas Komisijai jāanalizē, ir unikāls EDF rekapitalizācijas pasākums, kas veikts, piemērojot Likuma Nr. 9-1026 4. pantu, nevis nodokļu atvieglojuma piešķiruma pasākums, kas attiecas uz koncedenta tiesību pārgrupēšanu par kapitālieguldījumiem, kas būtu šķirams no minētā likuma termiņiem. Tās balstās uz informāciju, kas pieejama noteiktā skaitā dokumentu, kas datēti ar 1996. un 1997. gadu un pievienoti viņu piezīmēm un, viņuprāt, atbalsta un apstiprina šo apgalvojumu. Šie dokumenti ir minēti 87. līdz 108. apsvērumā. Francijas iestādes uzskata, ka citi EDF iesniegtie dokumenti cita starpā stiprina Francijas piezīmes.
- (75) Pie tam Francijas iestādes atgādina, ka tās apstrīd atbalsta summu un vēlreiz atkārtu savas 2003. gada 20. novembra piezīmes, saskaņā ar kurām minētajiem nodokļiem vajadzētu piemērot 1996. gada, nevis 1997. gada nodokļu likmi, kā tas minēts 47. apsvērumā.

Par privātā ieguldītāja tirgus ekonomikā principa piemērošanu

- (76) Francijas varas iestādes apstrīd, ka apstrīdētā atbrīvošana no nodokļiem izriet no Francijas valsts varas, kas padara tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principu par nepiemērojamu. Tās uzskata, ka Tiesa neprasa dalībvalstij, lai tā uzrādītu patiesu biznesa plānu attiecībā uz apstrīdēto pasākumu.
- (77) Šajā saistībā tās, pirmkārt, atgādina, ka 1997. gadā EDF bija valsts iestāde ar rūpnieciska un komerciāla rakstura statusu, kas atrodas valsts aizbildniecībā, un tādējādi valsts rīcībā bija pilnīgas zināšanas par uzņēmumu, kā arī tās rūpniecisko stratēģiju un finansiālajām prognozēm. Tās attiecīgi vērtē, ka ir pieņemams tās informācijas un novērtējumu atspoguļojums, kuri bija valsts rīcībā pirms apstrīdētā pasākuma pieņemšanas un kas parāda ieguldījuma ienesīgumu. Komisijai būtu jāveic vispārēja analīze, kas īpaši iekļauj šos elementus, kā arī jebkurus citus atbilstošus elementus.

- (78) Otrkārt, ņemot vērā Likuma Nr. 97-1026 4. panta raksturu un priekšmetu, Francijas iestādes vērtē, ka valsts varētu būt rīkojusies kā akcionāre, piešķirot nodokļu atvieglojumu koncedenta tiesību uzkrājumu pārgrupēšanai. Tādējādi pirms šī līguma, 1997. gada 8. aprīlī, tika parakstīts uzņēmuma līgums starp valsti un EDF par periodu no 1997. līdz 2000. gadam, kura izpilde jau iepriekš pieņēma tiesisku pasākumu pieņemšanu tās bilances pārstrukturēšanai. Iepriekš, 1996. gada 12. jūlijā vēstulē, aizbildniecības iestādes bija ziņojušas EDF, ka to līgumā ar EDF vajadzētu nostiprināt ambiciozu valsts atlīdzības mērķi. Tādējādi līguma III nodaļa paredzēja atlīdzību valstij, kas rastos divu elementu rezultātā: i) atlīdzība no kapitālieguldījumiem ar fiksēto likmi 3 % un ii) papildu atlīdzība, kas vienāda ar 40 % no EDF neto finanšu rezultāta, abu elementu kopējā summa tomēr nevar būt lielāka par 6 % no kapitālieguldījumu summas.
- (79) Valsts izpētīja šo atlīdzību dividenžu prognožu formā, kuru daudzumu tā būtu noteikusi attiecībā uz papildu atlīdzību kā FRF 3,5 miljardiem, kas varētu sasniegt līdz pat FRF 6 miljardiem perioda laikā, kā to pierāda EDF aizbildniecības iestāžu 1997. gada 22. aprīļa vēstule. Šis novērtējums balstījās uz ekonomiski finansiālām prognozēm, ko EDF iesniegusi Finanšu ministrijas dienestiem 1997. gada 19. februārī, un uz uzņēmuma līguma hipotēzēm. 1997. gada septembra ziņojums, ko ziņotājs sniedza Senātam par Likumu Nr. 97-1026, iekļāva arī ministrijas dienestu analīzes par sagaidāmo atšķirību valsts kā akcionāra atlīdzībā par 1998. gadu, proti, FRF 2,6 miljardu apmērā, no kuriem FRF 1,5 miljardi bija fiksētā procentu likme un FRF 1,1 miljards bija papildu atlīdzība. Valsts arī novērtējusi nākotnes atlīdzības prognozes, pirms turpinājusi pieņemt attiecīgo pasākumu, kā ikviens akcionārs, kurš vēlas piedalīties sava uzņēmuma kapitāla palielināšanā.
- (80) Treškārt, Francijas varas iestādes uzskata, ka koncedenta tiesību rezervju pārgrupēšana un, vēl plašāk, EDF bilances restrukturēšana un tās pašu kapitāla stiprināšana laboja uzņēmuma finansiālās struktūras trūkumus. Ja šie trūkumi būtu turpinājušies, EDF, iespējams, nāktos saskarties ar procentu likmes palielināšanos saviem parādiem un grūtībām attiecībā ar saviem komerciālajiem partneriem tā iemesla dēļ, ka darījumu partneri šo risku uztvertu negatīvi. Tādas raizes valstij kā akcionāram varētu rasties no iemeslu izklāsta 4. pantā likumprojektam, kas pēc tam kļuva par Likumu Nr. 97-1026, tāpat arī no kompetentā ministra runas, prezentējot likumprojektu Senātam 1997. gada 2. oktobrī.
- (81) Deputāta un senatora ziņotāja ziņojumi par likumprojektu Nacionālās asamblejas un Senāta priekšā attiecīgi cita starpā uztāja uz EDF bilances pārstrukturēšanas pozitīvo efektu attiecībā uz parāda attiecību pret pašu kapitālu: pirmajā ziņojumā tika uzskatīts, ka tas (FRF 24,2 miljardi) ir nepietiekams attiecībā pret aizņēmuma parādiem (FRF 131,9 miljardi) un neto aktīviem (FRF 696,4 miljoni); pašu kapitāla stiprināšana piešķirtu EDF tādu bilances struktūru, kas būtu atbilstošāka tās uzkrājumu realitātei, vienlaicīgi arī pieļaujot atbilstošākus salīdzinājumus ar konkurentiem Eiropā; otrajā ziņojumā tika vairāk uzstāts uz pozitīvo efektu, ko iegūs EDF ticamība, ko tā iegūs finanšu kopienā un pie saviem potenciālajiem partneriem. Saskaņā ar Francijas iestādēm uzņēmuma finanšu struktūras stiprināšana atbilst tam, par ko rūpētos tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs salīdzināmā situācijā.
- (82) No tā saskaņā ar Francijas iestādēm izrietētu, ka tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja pārbaude būtu piemērojama gadījumā, kad valsts savā akcionāres lomā būtu rīkojusies, koncedenta tiesību uzkrājumus bez nodokļu atskaitījuma pārgrupējot par EDF kapitālieguldījumiem.

Par privātā ieguldītāja tirgus ekonomikā principa piemērošanu

- (83) Pirmkārt, Francijas iestādes atgādina, ka uzņēmuma līgums starp valsti un EDF paredzēja atlīdzību valstij, kas izriet no diviem elementiem: i) atlīdzība par kapitālieguldījumiem ar fiksēto likmi 3 % un ii) papildu atlīdzību, kas vienāda ar 40 % no EDF neto finanšu rezultāta, kas parādītu, ka valsts rīcībā bija informācija par gaidāmo ieguldītā kapitāla atdevi. Kā to cita starpā pierāda iepriekš minētais Nacionālās asamblejas deputāta ziņojums, ņemot vērā fiksētās likmes kapitālieguldījumiem pastāvēšanu, koncedenta tiesību uzkrājumu pārgrupēšanas par kapitālu ietekme bija absolūtajā vērtībā palielināt atlīdzību Valstij, jo palielinās kopējais kapitāla apjoms.
- (84) Turklāt Francijas iestādes uzskata, ka ienesīgumam no ieguldījuma EDF 1997. gadā vajadzēja būt ieplānotam ilgtermiņa perspektīvā, ņemot vērā gaidāmās valsts iemaksas nākotnē un paredzot uzņēmuma vērtības palielināšanos. Tātad, ja neto rezultāti pēc nodokļiem un atlīdzības valstij būtu pozitīvi (FRF 1,4 miljardi papildus FRF 2,5 miljardiem 1998. gadā atlīdzība valstij), pievienotos ievērojama resursu radīšana par 1997.–2000. gada periodu gandrīz FRF 70 miljardu apmērā, kā to paredzēja uzņēmuma līgums. Kā uzsver EDF 1997. gada 19. februāra vēstule, valsts bija skaidri noteikusi uzņēmuma uzkrājumu vērtības palielināšanās mērķi, kas bija aprēķināts šīs summas apjomā un izrietēja no parādu apjoma samazināšanās, aktīvu struktūras un attīstības ieguldījumiem, kas nodrošinātu EDF kapitāla vērtības palielināšanās perspektīvas.

- (85) Visbeidzot, novērtējot ieguldījuma riskus, valsts kā akcionāre būtu ņēmusi vērā EDF pamata aktivitātes iezīmes, kas galvenokārt tika attīstīta Francijā un balstījās uz reglamentētas tarifikācijas principa, kam vajadzētu nosegt uzņēmuma izdevumus. Šīs iezīmes samazināja ar ieguldījumu saistīto risku un attiecīgi prasību pēc atdeves. EDF piezīme no 1996. gada 27. jūlija, kas iesniegta Senātam 1997. gada 15. septembrī, cita starpā parādīja, ka atbildība akcionāriem ārvalstu uzņēmumos ievērojami atšķiras atkarībā no sektora institucionālās un reglamentējošās vides katrā valstī.
- (86) No tā saskaņā ar Francijas iestādēm izrietēja, ka Valsts uzvedās kā tirgus ekonomikā zinošs ieguldītājs, jo tā pārgrupēja koncedenta tiesību rezerves par kapitālieguldījumiem, nenomaksājot uzņēmuma nodokli. Šo secinājumu cita starpā apstiprinātu EDF piezīmes, tajā skaitā pētījumi un analīzes, uz kuriem tā balstījās un kas atkārtotas 62.–73. apsvērumā. Īpaši jau attiecībā uz Oxera veikto ekonomisko pētījumu, ko nosūtījusi EDF, Francijas iestādes vērtē, ka Komisijai jāveic tāda pati analīze, lai noteiktu, vai valsts veiktajai EDF rekapitalizācijai 1997. gadā ir saprātīga ieguldījuma raksturs.

Francijas nosūtītie dokumenti, kas apstiprina tās piezīmes

- (87) Apstiprinot tās atbildi uz pagarināšanas lēmumu, Francijas iestādes nosūtīja Komisijai deviņus dokumentus kā savu 2013. gada 1. jūlija piezīmju pielikumu. Šie deviņi dokumenti ir iesniegti, lai apstiprinātu viņu apgalvojumu, kas jau minēts to 2002. gada 11. decembra piezīmēs, saskaņā ar kurām papildu kapitālieguldījums, kas vienlīdzīgs ar nesaņemto nodokļu summu, būtu attaisnojams ar sagaidāmajām peļņas prognozēm, ko EDF sniedza 1997. gadā un kas cita starpā nākamajos gados piepildījās. Nekaitējot elementiem, kurus savās piezīmēs uzsvērusi Francija, jāturpina šajos dokumentos galveno minēto elementu sistematiska analīze.
- (88) Dokumenti attiecas gan uz uzņēmuma līguma starp valsti un EDF sagatavošanu vai izpildi periodā no 1997. līdz 2000. gadam, gan arī uz diskusiju par likumprojektu, kas vēlāk kļuva par Likumu Nr. 97-1026. Runa ir par dokumentiem, kas datēti ar laiku no 1996. līdz 1997. gadam un tātad ir radušies laikā, kad ticis pieņemts lēmums par ieguldījumu. Konkrētāk runājot, šie dokumenti ir uzņēmuma līgums 1997.–2000. gadam ⁽¹⁾, aizbildniecības ministriju vēstule uzņēmumam ⁽²⁾, uzņēmuma vēstule ministrijas vai Senāta administrācijai ⁽³⁾ un dokumenti un divi ziņojumi no Nacionālās asamblejas un no Senāta, sagatavojot diskusiju par likumprojektu ⁽⁴⁾. Dokumentu saturs sīkāk precizēts turpmāk tekstā.
- (89) Ar 1996. gada 12. jūlija vēstuli EDF prezidentam aizbildniecības ministri to apsveic ar valsts un EDF uzņēmuma līguma 1993.–1996. gadam rezultātiem un, ņemot vērā tā beigu termiņu 1996. gada 31. decembrī, sāk gatavoties uzņēmuma līgumam 1997.–2000. gadam. Cita starpā vēstulē precizēts, ka uzņēmuma līgumam 1997.–2000. gadam finanšu līdzsvara definīcijai vajadzēja iekļauties jaunā ietvarā, kas standartizētu EDF finanšu un fiskālo situāciju pēc darbiem, kas veikti kopš 1995. gada. Šajā vēstulē tika prasīts uzsākt darbus un diskusijas starp atbildīgajiem dienestiem un EDF, tāpat arī informējot uzņēmumu par trim galvenajiem mērķiem, kas būtu jāņem vērā nākotnē plānotajā līgumā.

— Pirmkārt, ministri prasīja, lai: Uzņēmuma gūtajai ražošanas peļņai vajadzētu tam ļaut turpināt savu tarifu samazināšanas politiku, dodot ieguldījumu Francijas rūpniecības konkurētspējas un mājāsaimniecību lietotāju pirkspējas pieaugumā.

— EDF vajadzētu arī vienlaicīgi saglabāt savus pūliņus samazināt nodokļu parādu un noteikt ambiciozu mērķi atbildībai, ko saņems valsts ar mehānismu, kas sniegtu EDF pamudinājumu uzlabot savus rezultātus;

— Visbeidzot, uzņēmuma līgumā vajadzēja arī noteikt EDF starptautiskās attīstības stratēģiskos virzienus, nosakot prioritātes.

⁽¹⁾ Valsts/EDF uzņēmuma līgums 1997.–2000. gadam, parakstīts 1997. gada 8. aprīlī.

⁽²⁾ Ekonomikas un finanšu ministra un Rūpniecības, pasta un telekomunikāciju ministra 1996. gada 12. jūlija vēstule EDF prezidentam, Ekonomikas un finanšu ministra, par budžeta lietām atbildīgā ministra un Rūpniecības, pasta un telekomunikāciju ministra 1997. gada 22. aprīļa vēstule EDF prezidentam.

⁽³⁾ EDF finanšu direktora vēstule Valsts kases finansēšanas un līdzdalības dienesta vadītājam 1997. gada 19. februārī, EDF piezīme analīzei, kas datēta ar 1996. gada 27. jūliju par atbildību akcionāram, kas nosūtīta Senātam 1997. gada 15. septembrī.

⁽⁴⁾ Likumprojekta 45. panta paskaidrojums par dažādiem ekonomiska un finanšu rakstura noteikumiem, kas pieņemts ministru padomē 1997. gada 5. aprīlī; Finanšu, vispārējās ekonomikas un Nacionālās asamblejas plāna komisijas ziņojums, ko prezentējis deputāts Didier MIGAUD 1997. gada 10. septembrī par likumprojektu Nr. 201 attiecībā uz steidzama rakstura pasākumiem ar fiskālu un finansiālu raksturu, kas iesniegts 1997. gada 24. septembrī; Ekonomikas, finanšu un rūpniecības ministru runa, prezentējot likumprojektu attiecībā uz steidzama rakstura pasākumiem ar fiskālu un finansiālu raksturu (MUFF) Senātā 1997. gada 2. oktobrī.

- (90) Pēc līguma sagatavošanas darbiem 1997. gada 19. februārī EDF finanšu direktors nosūtīja Valsts kases vadībai EDF 1997. gada 18. februāra piezīmi. Piezīmē bija ietvertas galvenās hipotēzes finanšu scenārijam, kas saistīts ar uzņēmuma līgumu starp EDF un valsti par periodu no 1997. līdz 2000. gadam, tajā skaitā iekļaujot ikgadējos rezultāta aprēķinus un perioda provizoriskā finansējuma tabulas.
- (91) Piezīmē bija paredzēta ikgadēja tarifu samazināšana ($- [\dots] (*) \%$, $- [\dots] \%$, $- [\dots] \%$, $- [\dots] \%$), rūpnieciskie ieguldījumi attīstībā FRF $[\dots]$ apmērā, no kuriem FRF $[\dots]$ starptautiskā mērogā, un ieguldījumi FRF $[\dots]$ apmērā pamata aktivitātē periodā no 1997. līdz 2000. gadam. Tiek pieminēta arī atlīdzība, kas fiskāli atskaitāma no kapitālieguldījumiem 3 % apmērā no kopējās summas, kas novērtēta FRF 50 miljardu apmērā pēc bilances pārstrukturēšanas, un 40 % no rezultāta pēc fiksētās atlīdzības daļas un uzņēmumu nodokļa samaksāšanas. Parādam gada beigās arī vajadzētu samazināties no FRF $[\dots]$ 1996. gada beigās līdz FRF $[\dots]$ 2000. gada beigās. Tāpat arī starpībai starp parādu un aktīviem vajadzētu mainīties no FRF $[\dots]$ 1996. gada beigās līdz FRF $[\dots]$ 2000. gada beigās.
- (92) Starp Francijas iestāžu nosūtītajiem dokumentiem, kas atrodas piezīmju pielikumā, ir EDF 1997. gada 18. februāra piezīme, kas nosūtīta aizbildniecības iestādēm nākamajā dienā un ir vienīgā, kurā lasāmas sistemātiskas un kvantitatīvas EDF ekspluatācijas ekonomisko un finanšu rādītāju prognozes un plāni. Uz šo 1997. gada februāra prognožu pamata valsts kā akcionāre varēja diskontēt ieguldīto kapitāla atlīdzību FRF 2,1 miljarda apmērā 1997. gadā, 2,5 miljardus 1998. gadā, 2,4 miljardus 1999. gadā un 2,4 miljardus 2000. gadā jeb vidēji FRF 2,35 miljardus gadā. Provizoriskais EDF rezultātu aprēķins 1997.–2000. gadam, kas atspoguļots piezīmē, ir šāds:

1. tabula

Provizoriskais EDF rezultātu aprēķins 1997.–2000. gadam (miljardi FRF)

	1997	1998	1999	2000
Ieņēmumi	186,3	184,2	185,7	187,5
Izdevumi	177,0	177,2	179,1	180,9
no kuriem degviela un enerģijas iegāde	36,9	36,8	37,8	38,5
no kuriem ekspluatācijas izdevumi	88,3	91,2	93,6	95,7
Pamata aktivitātes rezultāts	9,3	7,0	6,6	6,6
Rezultāts pirms atlīdzības valstij	6,8	6,5	6,1	6,1
Atlīdzība no kapitālieguldījumiem	1,5	1,5	1,5	1,5
Papildu atlīdzība	0,6	1,0	0,9	0,9
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	3,9	2,6	2,4	2,3
Tīrā peļņa	0,9	1,4	1,3	1,4

Avots: EDF piezīme no 1997. gada 18. februāra "Uzņēmuma līgums – Ekonomiski finansiālās prognozes".

- (93) Kā precizēts EDF piezīmē, valstij pārskaitītā atlīdzība bija apliekama ar nodokļiem. Tas veido atkāpšanos no principa, saskaņā ar kuru uzņēmumu nodoklis tiek aprēķināts no uzņēmuma peļņas pēc amortizācijas un procentiem, kas samazina tiro peļņu un attiecīgi, summu, kas tika paredzēta dividenžu izmaksai. Šī pārkāpšana *ad hoc* potenciāli palielināja atlīdzību, kas tiks pārskaitīta valstij kā akcionārei, bet samazināja attiecīgi nodokli, kas jāpārskaita valstij kā nodokļu iekasētājam. Savā 2013. gada 23. decembra atbildē Francijas varas iestādes precizē, ka atlīdzība no kapitālieguldījumiem ir tikusi pielīdzināta dividendēm vienotajos noteikumos, sākot no 2001. gada un attiecīgi tikusi atcelta šīs atlīdzības apliekamība ar nodokli. Šis pielīdzināšanas noteikums tika piemērots grupas līgumam starp EDF un valsti par periodu no 2001. līdz 2003. gadam, kas sekoja līgumam par 1997.–2000. gadu.

(*) Komerccnoslēpums.

- (94) 1997. gada 8. aprīlī starp valsti un EDF tika noslēgts uzņēmuma līgums par periodu no 1997. līdz 2000. gadam, un to parakstīja aizbilde ministri un EDF prezidents un ģenerāldirektors. Līgumā bija precizēti galvenie virzieni, kuros EDF vajadzētu virzīt savu darbību vidējā termiņā, tajā bija noteiktas parakstītāju abpusējās saistības un atgādināts, ka šīs saistības ir pieņemtas pēc plašām atsaucēs hipotēzēm, un tās varētu apšaubīt tikai ievērojamas izmaiņas uzņēmuma vidē. Līguma trijās nodaļās bija noteiktas dažādas saistības: stiprināt valsts uzņēmuma pamata misijas (I nodaļa), sagatavot uzņēmuma nākotni (II nodaļa) un ierakstīt uzņēmumu atjaunotā finanšu un institucionālajā satvarā (III nodaļa). Divi līguma pielikumi sīki izklāstīja snieguma rādītājus, kam jāseko līguma izpildē (I pielikums) un laikā no 1997. līdz 2000. gadam paredzētās tarifu izmaiņas (II pielikums).
- (95) Galvenās līgumā noteiktās saistības un ieteiktie virzieni saistībā ar šī lēmuma priekšmetu ir uzskaitīti arī zemāk, proti:
- Valsts no jauna apstiprināja savu vēlmi saglabāt uzņēmuma statusu, kas, citu elementu starpā, bija pierādījis tā efektivitāti un kam vajadzēja palikt par stabilu atsauci sagaidāmajā attīstībā, kā to atļautu Eiropas direktīva par iekšējā elektrības tirgus organizāciju⁽¹⁾. No savas puses EDF vajadzēja piedalīties teritorijas labiekārtošanā un nacionālā solidaritātes programmā, jo īpaši, īstenojot ambiciozu politiku ekonomiskās aktivitātes un nodarbinātības atbalstīšanā, esot kopienai rīcībā, lai palīdzētu radīt darba vietas un uzlabotu savu vissliktāk nodrošināto klientu situāciju (I nodaļa).
 - EDF attīstībai vajadzētu būt labvēlīgai "Francijas uzņēmumu konkurētspējas stiprināšanā" kā arī vajadzētu sasniegt produktivitātes pieaugumu, kuram piekrita uzņēmums, lai prioritāri varētu samazināt vidējo cenu līmeni. Tarifu izlīdzināšanai vajadzēja nodrošināt samazinājumu par konstantu vidējo summu frankos [...] % 1997. gada aprīlī, [...] % 1998. gada aprīlī, tad [...] % 1999. gada aprīlī un [...] % 2000. gada aprīlī. Vienlaicīgi EDF attīstībai vajadzēja paredzēt iekarot jaunus tirgus, priekšroku dodot Eiropai (II nodaļa);
 - EDF bilancei vajadzēja tikt pārstrukturētai ar divkāršu mērķi – spēcīnāt uzņēmuma neto situāciju un stabilizēt finanšu attiecības ar valsti uz pamatiem, kas ir vistuvākie vispārējām tiesībām; tāpēc valdība uzņēmās iesniegt Parlamentam likumdošanas pasākumu, kas pārstrukturēja EDF bilanci 1997. gadā ar pārstrukturēšanas spēkā stāšanās datumu 1997. gada 1. janvārī. Līgums paredzēja atlīdzību valstij kā akcionāram, kas sastāvēja no diviem elementiem: atlīdzība par kapitālieguldījumiem ar procentu likmi 3 % un papildu atlīdzība kas vienāda ar 40 % no neto finanšu rezultāta, šo sastāvdaļu summai nosakot griestus pie 6 % no kapitālieguldījumu apmēra, neiekļaujot paredzēto summu plānotu aprēķinu absolūtā vērtībā. Cita starpā par periodu no 1997. līdz 2000. gadam EDF apņēmās vēltīt FRF [...] rūpnieciskajiem ieguldījumiem starptautiskajā vidē, samazināt neto parādu līdz FRF [...] 2000. gada beigās, to samazinot par FRF [...], lai iekļautos trajektorijā, kas ļautu nonākt līdz nulles parādam un atjaunotu elektroģenerējošo sistēmu. Visbeidzot, līgums paredzēja, ka iespējamā mērķu pārsniegšana, kas atbilstu resursu pārpalikumam, atstātu ietekmi "prioritāri uz papildu tarifu samazinājumu" pirms atlīdzības valstij vai peļņas sadales uzņēmuma personālam (III nodaļa).
- (96) Uzņēmuma līguma parakstītāju ministru vēstule EDF prezidentam 1997. gada 22. aprīlī apstiprina EDF 1997. gada 18. februāra piezīmē esošo atsaucēs hipotēžu un finanšu prognožu līgumisko un noteikto raksturu, kas atbalstīja uzņēmuma līgumu 1997.–2000. gadam. Tiešām, vēstule arī tieši atsaucas uz iepriekšēju saskaņošanu starp EDF un valsts iestādēm finanšu scenārija izstrādē. Tā atkārtro mērķi samazināt EDF tarifus par vidēji [...] % četru gadu laikā.
- (97) 1997. gada 22. aprīļa vēstulē minēti 1956. gada 14. maija dekrēta noteikumi un atlīdzības kārtība, kas noteikta uzņēmuma līguma III nodaļā. Saskaņā ar šiem noteikumiem vēstule precizē, ka "no atsaucēs scenārija izriet papildu atlīdzības summa 3,5 miljardu franku apmērā par periodu" no 1997. līdz 2000. gadam un ka šie nosacījumi darīja iespējamu to, ka bija iespējams sasniegt kopējo pārskaitījumu summu valstij 5,1 miljardu apmērā 1997. gadā, ieskaitot fiksēto procentu likmi un pakāpenisku uzņēmuma nodokļa samaksu. Šīs summas atbilst tām, kas iekļautas EDF 1997. gada 18. februāra piezīmē. Atbilstība starp papildu atlīdzības summām, kas aprēķinātas, pamatojoties uz uzņēmuma rezultātiem, apstiprina, ka aizbilde ministri ir izpētījušas, apstiprinājušas un atskaitījušas jebkura rakstura summas (ieņēmumus, nodevas, neto rezultātu u. c.), kas paredzētas provizoriskskajā EDF operatīvajā kontā par periodu no 1997. līdz 2000. gadam.

⁽¹⁾ Līgums atsaucas uz Direktīvu 96/92/EK. Šī direktīva, tāpat kā turpmākās, neparedz noteikumus attiecībā uz ražotāju, transportētāju vai elektrības izplatītāju statusu iekšējā tirgū.

- (98) Aizbaidniecības ministru 1997. gada 22. aprīļa vēstule uzsver arī to, ka lielais līguma līdzsvars iekļaujas EDF bilances pārstrukturēšanas grāmatvedības un nodokļu ietvarā, kam, ar noteikumu, ka tiek ievēroti nepieciešamie likumdošanas noteikumi, bija jānotiek 1997. gada 1. janvārī. Šajā saistībā vēstule precizē, ka “šīs pārstrukturēšanas īstenošanas detalizēti noteikumi gan grāmatvedības, gan nodokļu ziņā būs priekšmets, pamatojoties uz kopš tā laika noteiktas shēmas, papildu apmaiņai starp aizbaidniecības iestādēm un uzņēmumu”.
- (99) Tik tiešām neilgi pirms šīs vēstules valdība bija iesniegusi Nacionālajā asamblejā likumprojektu, ko ministru padome pieņēmusi 1997. gada 5. aprīlī par dažādiem ekonomiska un finansiāla rakstura noteikumiem, no kuriem 45. pants paredzēja EDF finanšu rezervju pārgrupēšanu. Šī projekta iemeslu izklāsts izskaidroja, ka paredzētā finanšu izlīdzināšana ļāva EDF iegūt bilanci, kas būtu atbilstošāka reālajai ekonomiskajai situācijai ar pašu kapitāla līmeni, kas proporcionāls tās darbības apjomam. Likumprojekts netika apspriests, jo Nacionālā asambleja tika atlaista 1997. gada 21. aprīlī.
- (100) Pēc pārejas uz Parlamentu likumprojekts par steidzamiem pasākumiem ar fiskālu un finansiālu raksturu tika beidzot pieņemts kā Likums Nr. 97-1026, Nacionālā asambleja un Senāts nozīmējuši savus ziņotājus. Nacionālās asamblejas ziņojums Nr. 204 apraksta vēsturi un izcelsmi nepieciešamībai precizēt statusu EDF rezervēm no elektrības transporta darbiem, kas padarīja nederīgas tās grāmatvedības prakses, ko apstrīdējusi Revīzijas palāta savā īpašajā 1994. gada 10. oktobra Ziņojumā Nr. 1993 par EDF koncesijām. Tas izskaidro nepieciešamās izmaiņas grāmatvedības uzskaitē un sniedz skaitļos izteiktus aprēķinus par to ietekmi uz dažādiem bilances posteņiem:

2. tabula

EDF pašu kapitāla pārgrupēšanas ietekme, kas izriet no 4. panta MUFF likumā par kontiem 1996. gadā (miljardi FRF)

	1996. gada beigas	Panta ietekme
Pašu kapitāls	24,2	79,8
no kuriem (pasīva pozīcijas):		
Kapitāls	2,6	2,6
Kapitālieguldījumi	36,6	50,7
Revalvācijas atšķirības	2,1	6,2
Reglamentētās rezerves	0,15	0,15
Paturētie ieņēmumi ⁽¹⁾	20,2	18,3
Finanšu gada rezultāts pēc atlīdzības valstij	1,9	1,9

Avots: Ekonomikas un finanšu ministrija.

⁽¹⁾ Izmaiņas attiecībā uz paturētajiem ienākumiem nav daļa no panta ietekmes *stricto sensu*, bet veido loģiskas sekas

- (101) Nacionālās asamblejas ziņojums izceļ likumprojekta ietekmi, lai darītu nozīmīgākus parādu attiecību salīdzinājumus ar citiem konkurentiem Eiropā (Austriju, Lielbritāniju, Zviedriju, Spāniju, Vāciju): pēc bilances pārstrukturēšanas neto parāda attiecība pret EDF pašu kapitālu mainījās no 480 % līdz 148 %.
- (102) Cita starpā Nacionālās asamblejas ziņojums uzsver izmaiņas finanšu attiecībās starp valsti un EDF. Tas izskaidro EDF juridisko kārtību un atlīdzību no kapitālieguldījumiem, ko pārvalda 1956. gada 14. maija Dekrēts Nr. 56-493, kas grozīts ar 1986. gada 30. decembra Dekrētu Nr. 86-1360. Šī kārtība paredzēja atlīdzību fiksētas likmes apmērā, kuras griesti bija noteikti līdz 8 %, un papildu atlīdzību atkarībā no EDF peļņas pēc nodokļu un fiksēto procentu nomaksas. EDF veiktie maksājumi par periodu no 1991. līdz 1996. gadam, kas izklāstīti ziņojumā, sasniedza vidēji FRF 3,41 miljardus gadā šī perioda laikā, kas pārgrupēti par pašu kapitālu 1996. gada beigās, šie ieskaitījumi veidoja vidējo operatīvo ienesīgumu 14,1 % valstij kā akcionāram ⁽¹⁾; šie ieskaitījumi ir apskatīti turpmāk minētajā tabulā:

⁽¹⁾ Ienesīgums valstij kā akcionāram tiek izskaidrots ar zemo kapitālieguldījumu kopējo apjomu FRF 36 miljardu apmērā (maksāspējas koeficients) un ar finanšu rezervju ietekmi. Pēc to uzskaites līdz pat 1996. gadam ikgadējais EDF neto rezultāts kļuva negatīvs. Peļņas konta negatīvais pārejošais atlikums bilancē pārvēršas pašu kapitāla patēriņa formā, kas nofiksēti FRF 24,2 miljardu apmērā (skatīt 2. tabulas kolonnu “1996. gada beigas”, kas parāda, kā EDF pašu kapitālu samazināja negatīvais pārejošais atlikums FRF 20,2 miljardu apmērā pirms Likuma Nr. 97-1026 4. panta ieviestajām izmaiņām. Tā kā nodokļi netika atskaitīti no negatīva rezultāta, ļoti pozitīvais ienesīgums valstij kā akcionārei veidoja zaudējumus valstij kā nodokļu iekasētājai.

3. tabula

Finanšu attiecības starp valsti un EDF (miljonos operatīvo FRF)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Procenti par kapitālieguldījumiem (BG – 407. pozīcija)	1 816	1 816	1 816	1 816	1 816	1 816
Papildu atlīdzība par kapitālieguldījumiem (BG – 116. pozīcija)	500	665	965	1 938	1 500	4 002
Kopā	2 316	2 481	2 781	3 754	3 316	5 818

Avots: Nacionālās asamblejas ziņojums, 77. lpp., Komisijas aprēķini pozīcijai “kopā”.

- (103) Nacionālās asamblejas ziņojums saistībā ar EDF bilanci paredzētajām izmaiņām precizē, ka “kapitālieguldījumi veido fiksētās procentu likmes kopējo bāzi, to palielināšana ar šo pantu riskē palielināt EDF veicamo maksājumu. Izmaiņas viņu atlīdzības nosacījumos tādā ir paredzētas Valsts un uzņēmuma līgumā 1997.–2000. gadam, kas parakstīts 1997. gada 8. aprīlī. Fiksētā procentu likme tiek samazināta līdz 3 %, lai kompensētu bāzes ietekmi.” Ziņojums cita starpā norāda, ka peļņas trūkuma dēļ kopš 1990. gada EDF nebija samaksājis uzņēmumu nodokli un ka ar VAT koncesiju saistīto rezervju atgūšana jāva vienā reizē atbrīvoties no uzkrātajiem pārejošajiem finanšu un fiskālajiem atlikumiem. Tāpēc faktiskā stāvokļa ziņojums par to, ka saskaņā ar aizbildniecības ministriju valsts iestādei (EDF) vajadzēja kā uzņēmumu nodokli 1997. gadā samaksāt FRF 3 miljardus un 1998. gadā – FRF 2,5 miljardus.
- (104) Nacionālās asamblejas ziņojums atsaucas uz Komisijā prezentēta un tās noraidīta likumprojekta Parlamenta grozījuma izpēti. Grozījuma mērķis bija precizēt, ka deklasificētās finanšu rezerves bija jāpārveido par pašu kapitālu ar grāmatvedības ierakstu, kas nenotiek caur EDF peļņas kontu, lai izvairītos parādīties kā ļoti nozīmīga peļņa, ko valsts varētu gribēt daļēji ieturēt. Lai to paveiktu, grozījums paredzēja iekļaut likumā grāmatvedības procesu un precizēt, ka valsts nevar veikt nevienu papildu ieturējumu no EDF gadījumā, kad tiek pārceltas VAT resursu īpašumtiesības. Ziņojums atklāj, ka “Uzkrājumu pārvēršanas pašu kapitālā grāmatvedības procesa ierakstīšana likumā attālinātos no Valsts padomes prasības, jo tai nebija likumdošanas rakstura”; diskusijas laikā ziņojums atklāj vairākus Parlamenta viedokļus, saskaņā ar kuriem valstij vajadzēja spēt veikt citus ieturējumus no EDF, uzņēmumam vajadzēja maksāt nodokļus par savu peļņu, un patiesais jautājums bija “uzzināt, cik daudz valdība ieturēs no EDF un kādā veidā tas notiks.”
- (105) No savas puses Senāta ziņojums, kas sagatavots, ņemot vērā diskusiju par likumprojektu, precizē neattaisnoto finanšu rezervju radīšanu VAT resursu atjaunošanai kopš 1987. gada. Atbildīgā ministra runa Senātā 1997. gada 2. oktobrī likumprojekta prezentēšanas laikā izceļ EDF zaudējumu fiskālā aspekta “fiktīvo” raksturu, nevis uzņēmumu nodokļa nemaksāšanu, kas veidoja šīs rezerves. Ministrs savā runā iedrošināja Senātu par faktu, ka šis noteikums nekādā veidā neapdraudēja EDF monopolu. Senāta ziņojums iepazīstina ar izpētītā panta ietekmi uz EDF bilances posteņiem pirms un pēc uzkrājumu pārgrupēšanas, pēc aprēķina, kas analogs Nacionālās asamblejas ziņojumā apskatītajam un skatāms turpmāk esošajā 2. tabulā. Ziņojums precizē, ka bilances iztīrīšana padarītu vieglāku salīdzinājumu ar EDF konkurentu bilanci, tas piešķirtu EDF lielāku ticamību finanšu kopienā, kas ir vēl svarīgāka, jo tās pārādu pārskatīšanas izmaksas bija atkarīgas no parāda attiecības pret pašu kapitālu.
- (106) Lai “noskaidrotu” EDF un valsts finanšu attiecības, Senāta ziņojums precizē, ka “apmaiņā pret fiskālajiem ieņēmumiem, ko publiskā iestāde turpmāk nodos valstij, 1997. gada 8. aprīlī parakstītais uzņēmuma līgums 1997.–2000. gadam paredz nelielu samazinājumu EDF ieskaitījumiem valstij”. Pēc pozitīvu atjaunošanas rezervju veikšanas FRF 38,5 miljardu apmērā, par kuriem EDF būtu jāmaksā uzņēmumu nodoklis, Senāta ziņojumā precizēts, ka “finanšu attiecības starp valsti un EDF tikušas samazinātas.”

- (107) Visbeidzot, citi Francijas iekļautie dokumenti ietver EDF finanšu pārvaldes nodošanas vēstuli Senāta administrācijai 1997. gada 15. septembrī. EDF vēstules pielikumā bija tabula ar likumprojekta 4. panta ietekmes skaitlisko aprēķinu un ietekmi uz bilanci, 1993. gada 27. jūlija instrukciju kopija par elektrības izplatīšanas koncesijām un iekšējā EDF izvērtēšanas piezīme par pieredzi ārzemēs attiecībā uz atlīdzību akcionāriem elektrības sektorā, kas datēta ar 1996. gada 27. jūliju. Šis pēdējais dokuments paskaidro galvenos principus, kas piemērojami akcionāra atlīdzībai, starpībai un ienesīguma cipariem noteiktu sektora uzņēmumu gadījumā. 60-80 % no peļņas Savienotajās Valstīs, 40 % *National Power* un *Power Gen*, 78 % *Union Fenosa* un 30 % *Endesa*, kas bija radījusi ienesīgumu Spānijas valstij un 28 % par periodu no 1991. līdz 1996. gadam, ņemot vērā dividendes un akciju vērtības palielināšanos.
- (108) Neskatoties uz diviem citiem dokumentiem, ko EDF nosūtījusi Senātam savā 1997. gada 15. septembra vēstulē, principi, aprēķini un to piemērošana atlīdzībai akcionāram no EDF, kas izklāstīti 1996. gada 27. jūlija piezīmē, nav nedz analizēti, nedz pieminēti Senāta ziņojumā. Tieši pretēji, Senāta ziņojums tāpat kā Nacionālās asamblejas ziņojums precizē, ka veikts paredzētais samazinājums atlīdzībai, kas EDF jāpārskaita valstij par valsts kā akcionāres veiktajiem kapitālieguldījumiem. "lai ņemtu vērā kapitālieguldījumu palielinājumu, uz ko bija jānorāda šim pantam."

9. PASĀKUMU NOVĒRTĒJUMS: ATBALSTA ESĪBA

- (109) LESD 107. panta 1. punktā ir noteikts: "Ja vien Līgumi neparedz ko citu, ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm." Šo noteikumu kumulatīva piemērošana līdz brīdim, kad Francija atbrīvoja EDF no nodokļu maksāšanas, ir izskatīta turpmāk tekstā.

9.1. SELEKTĪVA PRIEKŠROCĪBA UZŅĒMUMAM

- (110) Kad 1997. gada 10. novembra Likums Nr. 97-1026 noteica, ka EDF uzskatāma par VAT īpašnieci, nepieciešams pārbaudīt, vai šis likums nenozīmē VAT īpašumtiesību nodošanu.
- (111) Saskaņā ar Francijas iestāžu rīcībā esošo informāciju EDF var uzskatīt par VAT īpašnieci, pirms spēkā stājās minētais likums. Šo secinājumu pamato šādi fakti: dažādu veidu koncesijas līgumu iezīmes Francijas tiesību aktos, sākotnējās EDF koncesijas īpašās iezīmes, kas neietvēra precīzu atpakaļnodošanas noteikumu, attiecīgo aktīvu iegūšanas procedūra, par kuru EDF bija jāsamaksā nodoklis, kas bija līdzīgs atsavināšanas kompensācijai, un VAT uzturēšanas un attīstības finansēšanas nosacījumi uz EDF rēķina. Attiecīgi VAT īpašnieku "noskaidrošana" ko nodrošina Likums Nr. 97-1026, nešķiet veidojam ekonomisku priekšrocību par labu EDF.
- (112) Attiecīgi jānoskaidro, vai no šīs noskaidrošanas Likums Nr. 97-1026 izdarījis visus secinājumus par nodokļiem, ko tā sniedz par VAT īpašumtiesībām; un, ja gadījumā tā nebūtu, vai EDF nav pastāvējušas ekonomiskas fiskālā rakstura priekšrocības.

9.1.1. Atteikšanās no nodokļiem, kas EDF būtu jāmaksā, *prima facie* veido selektīvu priekšrocību

- (113) Periodā no 1987. līdz 1996. gadam EDF izveidoja finanšu rezerves no nodokļu atvieglojumiem VAT atjaunošanai, kuru neregularitāti uzsvēra Francijas Revīzijas palāta. Likuma Nr. 97-1026 4. pantā noteikts, ka EDF atzīta par VAT īpašnieci, tādējādi padarot uzkrājumus par nepamatotiem, un attiecīgi tie bija jāpārceļ uz citiem bilances posteņiem.
- (114) Ekonomikas ministra vēstule, kurā izklāstītas EDF bilances pārstrukturēšanas fiskālās sekas, liecina, ka neizmantotajām rezervēm VAT atjaunošanai Francijas iestādes bija uzlikušas uzņēmumu ienākuma nodokli ar 1997. gadā piemērojamo procentu likmi 41,66 %.

- (115) Turpretī daļa no šīm rezervēm, kas atbilst jau veiktajām atjaunošanas darbībām, saukta arī par koncedenta tiesībām, pārgrupēta par kapitālieguldījumiem, kas mērāmi FRF 14,119 miljardu apmērā. Šī rezervju pārgrupēšana nav tikusi pakļauta uzņēmumu ienākumu nodokļa aprēķinam. Nodokļu pārvalde atzīst šīs darbības nelegālo raksturu, jo tas izriet no 2002. gada 9. aprīļa Nodokļu ģenerāldirekcijas piezīmes, kas adresēta Komisijai un atkārtota 35. apsvērumā.
- (116) Komisija konstatē, ka saskaņā ar Nacionālās grāmatvedības uzskaites komisijas paziņojumu kļūdu labojumi jāatspoguļo tā finanšu gada grāmatvedības uzskaitē, kurā tās tika konstatētas. Otrkārt, Komisija uzskata, ka, tā kā no nodokļiem atbrīvotās neizmantotās rezerves FRF 38,5 miljardu apmērā 1997. gadā tika apliktas ar uzņēmuma ienākumu nodokli ar procentu likmi 41,66 %, nepastāv nekādi objektīvi iemesli, lai neapliktu ar nodokli tādas pašas likmes apmērā arī otru ar nodokli neaplikto rezervju daļu.
- (117) Koncedenta tiesības būtu jāapliek ar nodokli tajā pašā laikā un ar tādu pašu procentu likmi kā pārējās finanšu rezerves, kas izveidotas no nodokļu atvieglojumiem. Tas nozīmē, ka koncedenta tiesību summa FRF 14,119 miljardu apmērā būtu jāpievieno neizlietoto finanšu rezerves FRF 38,5 miljardi, lai tos apliktu ar nodokli ar procentu likmi 41,66 %, kuru Francijas iestādes piemēro *EDF* bilances pārstrukturēšanai. Pilnībā nesamaksājot uzņēmumu ienākuma nodokli, kas jāmaksā savas bilances pārstrukturēšanas laikā, *EDF* iekonomēja 5 882 849 762 kā maksājamo nodokli.
- (118) Fiskālajam pasākumam 1997. gadā bija labvēlīga ietekme uz *EDF*, jo nodokļu atbrīvojuma summa FRF 5,88 miljardu apmērā, kas iekļauta summā FRF 14,119 miljardi, bija iereģistrēti *EDF* bilancē kā koncedenta tiesības, ko pārgrupējusi valsts Likuma Nr. 97-1026 īstenošanas laikā ar retroaktīvu ietekmi 1997. gada 1. janvārī. Likuma fiskālā ietekme ir izskaidrota Ekonomikas ministra vēstulē, kas stājas spēkā tajā pašā datumā 1997. gada 1. janvārī.
- (119) Francijas iestādes apgalvo, ka pat bez uzkrājumiem VAT atjaunošanai *EDF* nebūtu bijusi spējīga maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli no 1987. gada līdz 1996. gadam, ņemot vērā no iepriekšējiem gadiem pārnestos zaudējumus nodokļu aprēķinā. Šis arguments nav atbilstošs. Nodokļu atvieglojumi sākušies 1997. gadā, nevis iepriekšējos gados. Cita starpā neregulārie ieguldījumi rezervēs daļēji izraisījuši no iepriekšējiem gadiem pārnestos zaudējumus. Fiskālie pārnēsumi pamazām izzuda no 1987. līdz 1996. gadam, un attiecīgi 1997. gadā nodokļu summa, ko *EDF* bija parādā, bija tikai pavisam neliela daļa par iepriekšējo summu, pat neņemot vērā nodokļu nemaksāšanu par koncedenta tiesību pārgrupēšanu.
- (120) Francijas iestādes arī uzskata, ka, lai gan rezerves VAT atjaunošanai izpaudās kā priekšrocības, sakarā ar 1997. gadā maksātā uzņēmumu ienākuma nodokļa palielināšanos tās būtu jāuzskata par neitralizētām. Kā 2002. gada 9. aprīļa paziņojumā norāda pašas Francijas iestādes un kā atkārtots 35. apsvērumā, lai gan neizmantotās rezerves parasti tika apliktas ar nodokli, koncedenta tiesības tika pārgrupētas kapitālieguldījumos, nesamaksājot uzņēmumu ienākuma nodokli. Tādējādi 1997. gadā *EDF* samaksātais nodoklis bija mazāks par parasti maksājamo nodokli.
- (121) Francijas iestādes arī uzskata, ka *EDF* periodā no 1987. līdz 1996. gadam valstij kopumā iemaksāja summu, kura pārsniedz uzņēmumu ienākuma nodokli, kas būtu jāmaksā komercietības sabiedrībai, kas neveido rezerves VAT atjaunošanai un kas izmaksāja savam akcionāram dividendes, kas vienādas ar 37,5 % no tīrās peļņas pēc nodokļu nomaksas. Cita starpā *EDF* bilances pārstrukturēšanā būtu bijis jāpiemēro 1996., bet ne 1997. gada uzņēmumu ienākuma nodokļu likme.
- (122) No vienas puses, kā norādīts 32. un 116. apsvērumā, Nacionālā grāmatvedības uzskaites padome uzskata, ka grāmatvedības uzskaites kļūdas jālabo tā finanšu gada laikā, kura laikā tās konstatētas. Tā kā finanšu rezerves VAT atjaunošanai, atsaucoties uz 1997. gada 10. novembra Likumu Nr. 97-1026, kļuvušas nepamatotas, tad 1997. finanšu gada grāmatvedības uzskaites laikā tās jāpārgrupē, tādējādi jāpakļauj uzņēmumu ienākuma nodokļu likmei, kas piemērojama šim finanšu gadam. No otras puses, Francijas iestādes pašas piemērojušas 1997. gada uzņēmuma ienākumu nodokļu likmi ar nodokli apliktajai uzkrājumu daļai, kā tas atgādināts 34. apsvērumā.
- (123) 1997. gadā *EDF* nav samaksājusi uzņēmumu ienākuma nodokli FRF 5 882 849 762 apmērā, kas veido šim uzņēmumam ekonomisku priekšrocību. *EDF* varēja izmantot šo summu, lai nostiprinātu pašu kapitālu, nepiesaistot ārējos finanšu resursus. Ja nodokli būtu tiesām vajadzējis samaksāt un pašu kapitāla pieaugums būtu ticis finansēts no uzņēmuma darbības nestās peļņas, tai būtu vajadzējis samazināt izmaksas, palielināt ieņēmumus vai atteikties no izdevumiem ieguldījumos. *EDF*, kuras rīcībā bija summa, kurai vajadzēja būt pārskaitītai Francijas valstij kā uzņēmumu ienākuma nodoklim, guva priekšrocību no pasākuma, kas tika piemērots tikai viņai vienai pašai un kas tai deva priekšrocību attiecībā pret analogā situācijā esošiem Francijas uzņēmumiem, kam bija jāsamaksā uzņēmumu ienākuma nodoklis par nepamatotu rezervju pārgrupēšanu, piemērojot 1997. gadā spēkā esošā Vispārējā nodokļu kodeksa 38-2. pantu, kā tas paskaidrots 35. apsvērumā.

- (124) Tomēr savās 2002. gada 11. decembra piezīmēs Francija piesaukusi tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērošanu. Tādējādi, kā to atgādina Savienības jurisdikcijas, īpaši jau savos spriedumos, kas pieminēti 7. un 8. apsvērumā, attiecībā uz tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja kritēriju, papildu kapitālieguldījums uzņēmumā *EDF*, kas atbilst maksājamam nodoklim, nedod priekšrocību uzņēmumam, kas no tā gūst labumu, sniedzot ekonomisku priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, ja tiek pierādīts, ka hipotētisks privāts ieguldītājs būtu ieguldījis *EDF* līdzvērtīgu summu līdzīgos apstākļos un situācijā.
- (125) Tiesa savā iepriekš minētā 2012. gada 5. jūnija sprieduma 99. punktā ir precizējusi, ka ar minēto spriedumu Vispārējā tiesa nav iepriekš lēmusi ne par tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja kritērija piemērojamību kā tādu, ne par šī kritērija iespējamās piemērošanas rezultātu. Tātad pietiek vienīgi attiecīgi izpētīt šī principa piemērojamību un piemērošanu attiecīgajiem faktiem, ņemot vērā tieši Tiesas minētos kritērijus.

9.1.2. Par tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja kritērija piemērojamību

- (126) Lai noteiktu tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa iespējamo piemērojamību, pietiek vispārēja novērtējuma ietvaros konstatēt, vai atbrīvojumu no nodokļiem Francijas Republika piešķirusi kā akcionāre vai kā valsts varas īstenotāja. Tiesa savā 2012. gada 5. jūnija spriedumā precizē vairākus elementus, kas jāņem vērā, veicot šo vispārējo novērtēšanu. Elementi, kas plašāk izpētīti turpmāk tekstā saistībā ar attiecīgajiem apstākļiem, ir šādi:
- dalībvalstij šaubu gadījumā bez neskaidrībām un uz objektīvu un pārbaudāmu elementu pamata ir jākonstatē, ka īstenotais pasākums izriet no tās kā akcionāres darbības ⁽¹⁾; šiem elementiem ir skaidri jāparāda, ka attiecīgā dalībvalsts pirms vai vienlaicīgi ar ekonomiskās priekšrocības piešķiršanu ar attiecīgi īstenotiem pasākumiem ir pieņēmusi lēmumu veikt ieguldījumu valsts kontrolētā uzņēmumā ⁽²⁾,
 - tāpēc tai var būt jāiesniedz pierādījumi par to, ka lēmums tika pieņemts, pamatojoties uz ekonomiskiem novērtējumiem, kas ir līdzvērtīgi tādiem novērtējumiem, kādus apstākļos, kas ir pēc iespējas līdzīgi dalībvalsts situācijai, turpmākās peļņas noteikšanas nolūkā pirms ieguldīšanas sagatavotu tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs, lai noteiktu šāda ieguldījuma peļņas prognozes nākotnē ⁽³⁾; Komisija var atteikties izskatīt pierādījuma elementus, kas sagādāti pēc tam, kad bijis pieņemts lēmums veikt attiecīgo ieguldījumu ⁽⁴⁾,
 - šajā ziņā var būt svarīgs pasākuma raksturs un priekšmets, konteksts, kurā tas iekļaujas, kā arī mērķis un noteikumi, kuriem minētais pasākums ir pakļauts ⁽⁵⁾,
 - tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja kritērija piemērošana tāpēc būtu ļāvusi noteikt, vai privāts akcionārs varētu līdzīgos apstākļos ieguldīt naudas summu, kas ir vienāda ar nesamaksāto nodokli, uzņēmumā, kas ir *EDF* situācijai līdzīgā situācijā ⁽⁶⁾.
- (127) Savās 2002. gada 11. decembra piezīmēs, kas minētas 42. apsvērumā, Francijas iestādes apstiprināja, ka tika nospriests, ka efektīvāk un neitrālāk pašam *EDF* būtu tieši pārcelt koncedenta tiesības uz pašu kapitālu to kopumā, nemaksājot uzņēmumu nodokli. Tomēr neviens no dokumentiem, kas bijuši pirms vai vienlaicīgi ar minēto lēmumu neieturēt nodokļus, ko nosūtījusi Francija vai *EDF*, atbalstot savas piezīmes attiecībā uz lēmumu par procedūras pagarināšanu, ne tieši, ne netieši nemin iespējamo lēmumu par ieguldījumu, tā sekām, priekšrocībām un trūkumiem vai analoģu lēmumu palielināt kapitālieguldījumu summu, neatvelkot nodokļus. Francijas iestāžu nosūtītie dokumenti, kas pieminēti 87.–108. apsvērumā, nemin un, *a fortiori*, neanalizē priekšrocības un trūkumus valstij no lēmuma neatvilkt uzņēmumu nodokli no daļas koncedenta tiesību rezervju, kas pārgrupētas par kapitālieguldījumiem *EDF* atbilstoši 1997. gada 10. novembra Likumam Nr. 97-1026.
- (128) Francijai šaubu gadījumā par tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērojamību, kādas tās formulējusi Komisija, pienākas bez neskaidrībām un uz objektīvu un pārbaudāmu elementu pamata pierādīt, ka

⁽¹⁾ Spriedums Komisija-*EDF* C-124/10P, ES:C:2012:318, 82. punkts.

⁽²⁾ Spriedums Komisija-*EDF* C-124/10P, ES:C:2012:318, 83. punkts.

⁽³⁾ Spriedums Komisija-*EDF* C-124/10P, ES:C:2012:318, 84. punkts.

⁽⁴⁾ Spriedums Komisija-*EDF* C-124/10P, ES:C:2012:318, 104. punkts.

⁽⁵⁾ Spriedums Komisija-*EDF* C-124/10P, ES:C:2012:318, 86. punkts.

⁽⁶⁾ Spriedums Komisija-*EDF* C-124/10P, ES:C:2012:318, 95. punkts.

īstenotais pasākums izriet no tās kā akcionāres lomas. Tomēr, ņemot vērā iesniegtos elementus, šķiet, ka lēmums veikt ieguldījumu, atsakoties saņemt nodokļus, kas *EDF* būtu jāmaksā, ticis pieņemts klusējot, bez motivēta juridiska dokumenta, kas ļautu uzzināt vai pārbaudīt precīzu šī lēmuma saturu, iemeslus un juridisko pamatojumu, uz ko tas balstās un kura kompetenta iestāde un kurā datumā to pieņēmusi. Attiecībā uz Tiesas izceltajiem elementiem, lai pārbaudītu tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērojamību, īpaši jāizceļ vajadzība pēc objektīviem un pārbaudāmiem elementiem, realitātē īstenots pasākums vai iepriekšēji ekonomiski novērtējumi, atsauču vai materiālu pierādījumu trūkums jāuzskata par pirmo norādi uz šī principa nepiemērojamību.

- (129) Tā kā nav dokumentu, kuros iespējams izsekot minētajam lēmumam, jāapraksta iespējamaais ieguldījumu pasākums, ko Francijas valsts varētu būt īstenojusi. Šajā gadījumā Tiesa novērtējusi, ka tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja kritērija piemērošana tāpēc būtu ļāvusi noteikt, vai privāts akcionārs varētu līdzīgos apstākļos ieguldīt FRF 5,88 miljardus uzņēmumā, kas ir *EDF* situācijai līdzīgā situācijā. Francijas ieguldījums ietvertu atteikšanos no šīs summas iekasēšanas, plānojot tādas peļņas gūšanu, kas pārsniedz sākotnēji izmantotos resursus. Tātad analīze jāveic attiecībā uz maksājamā uzņēmumu nodokļa summu.
- (130) Šajā saistībā pētījumu, atsauču vai specifisku analīžu trūkums par ieguldījumu ienesīgumu summai, ko sastāda nodokļu atbrīvojums, rada grūtības Francijas vai *EDF* iesniegtajā informācijā izdalīt minētā ieguldījuma ietekmi. Šīs grūtības nav nepārvaramas, tāpēc analīzes vajadzībām lielākajā daļā nozīmīgo faktoru, lai pārbaudītu tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērojamību un piemērošanu, tiek uzskatīts, ka *EDF* kapitāla atdeves pieaugums par nesamaksātā nodokļa summu iegūst tādas tiesības, kas saistītas ar ieguldījumu kopumu. Tādējādi, ja ieguldījumi tika atlīdzināti ar zināmu likmi, šai likmei bija jābūt un tā tika piemērota neiekasētā nodokļa summai. Turpretī gadījumos, kad tiek saglabāta margināla vai papildu ietekme, Francijas vai *EDF* nosūtītā informācija neļauj no pirmā skata ilustrēt ietekmi, ko radījusi ieguldījumu summas palielināšana atbilstoši nenomaksātajai nodokļa summai.
- (131) Nodokļu neieturēšanas rezultātā *EDF* kapitālieguldījumi palielinājās un attiecīgi *EDF* pašu kapitāls papildinājās par FRF 5,88 miljardiem, un kopējā pārgrupēto rezervju summa bija FRF 14,119 miljardi. Šie uzkrājumi, kas neatbilst jaunas naudas ieguldījumam no valsts kā akcionāres, tikuši pārgrupēti par kapitālieguldījumiem, tos pārnēsot uz atbilstošu posteni *EDF* bilances augšdaļā, arī pašu kapitālu (kapitāls, ieguldījumi u. c. – 2. tabula). Bez atbrīvojuma no nodokļiem *EDF* pašu kapitāls, kam vajadzēja sasniegt FRF 79,8 miljardus 1997. gadā, būtu sasniedzis FRF 72,1 miljardus saskaņā ar tolaik izpētītajiem dokumentiem (100. apsvērums, 2. tabula). FRF 50,7 miljardu vietā valsts dotācijas *EDF* kapitālā tika noteiktas FRF 44,8 miljardu apmērā.

Pieprasītais ieguldījuma lēmums: analīzes elementi

- (132) Pirmkārt, kā to uzsver Francijas iestādes, tā kā nesamaksātā nodokļa summas iekļaušana palielināja ieguldījumu bāzi un par to tika izmaksāta atlīdzība pēc fiksētās likmes (3 %), absolūtā atlīdzības vērtība valstij tika palielināta, pateicoties atbrīvojumam no nodokļa jeb tā neiekasēšanai (83. apsvērums). Tomēr kapitālieguldījuma palielināšana, kas atbilst atbrīvojumam no nodokļiem, netiek interpretēta kā relatīva valsts saņemtās atlīdzības palielināšana. Šajā ziņā nemainīgs paliek tas, ka atlīdzība par valsts ieguldījumiem *EDF* kapitālā ir paredzēta kopš 1956. gada 30. decembra Dekrēta Nr. 56-1360 (18. un 103. apsvērums). Dažādas atlīdzības tādējādi paredzētas uzņēmuma līgumos, kas bijuši pirms un kas sekojuši tam, kas bijis spēkā periodā no 1997. līdz 2000. gadam, kā tas parādīts 93. un 102. apsvērumā. Atlīdzības princips pastāvēja pirms iespējamā lēmuma un saglabājās pēc tā.
- (133) Cita starpā faktu pārbaude liecina, ka attiecīgais atbrīvojums no nodokļiem varēja atstāt ietekmi uz valsts saņemtās atlīdzības par ieguldījumu samazināšanu. Ziņojums, ko sastādījusi Nacionālā asambleja 1997. gada septembrī nepārprotami parāda, ka kopējās ieguldījumu summas palielinājums ir par pamatu atlīdzības samazinājumam, lai “nepalielinātu *EDF* veicamo maksājumu” (103. apsvērums). Senāta ziņojums apstiprina to, ka valsts vara vēlējusies šo samazinājumu (108. apsvērums).
- (134) Laikā no 1991. līdz 1996. gadam *EDF* nodrošinājusi labāku atlīdzību valstij ar mazāku kapitālieguldījumu pamatu attiecībā pret to, kas bija paredzēta periodā no 1997. līdz 2000. gadam ar lielāku pamatu. Vidējā ikgadējā

atlīdzība absolūtajā vērtībā FRF 3,41 miljards par periodu no 1991. līdz 1996. gadam, kura laikā ieguldījumu summa bija FRF 36,6 miljardi, bija daudz nozīmīgāka par atlīdzību FRF 2,35 miljardu vērtībā, kas bija paredzēta par lielāku pamatu FRF 50,7 miljardu apmērā periodā no 1997. līdz 2000. gadam (92. un 102.–103. apsvērums, 3. tabula), No tā izriet, ka pašreizējais kapitālieguldījumu summas pieauguma robežienesīgums FRF 5,88 miljardu apmērā, uz ko cerējusi valsts kā akcionāre par periodu no 1997. līdz 2000. gadam, tātad varētu tikt analizēts kā negatīvs attiecībā pret periodu no 1991. līdz 1996. gadam.

- (135) Tiešām, Francijas iestādes rīkojušās tā, lai Francijas valstij pārskaitītā absolūtā un relatīvā atlīdzība no kapitālieguldījumiem tomēr būtu mazāk pieaugusi absolūtajā un relatīvajā vērtībā, nekā paplašinājies ieguldījumu pamats, kā to nepārprotami parāda Nacionālās asamblejas un Senāta sagatavotie ziņojumi. No tā izriet, ka kopējai ieguldījumu summai pieaugot, bet tai esot mazāk ienesīgai nekā ieguldījumam pirms Likuma Nr. 97-1026, lēmums piešķirt nodokļu atbrīvojumi nešķiet neizbēgami esam daļa no ieguldījuma.
- (136) Otrkārt, veids, kā paredzēta un noteikta atlīdzība no kapitālieguldījumu pieauguma, nav tāds, kas varētu noturēt tirgus ekonomikā zinošu privātu ieguldītāju.
- (137) Tiešām, kā to parāda atsaucē gan aizbildniecības ministru vēstulēs, gan Parlamenta ziņojumos, kas minēti 97., 103. un 106. apsvērumā, 1997. gadā izpētot Francijas valdības saņemto atlīdzību pēc EDF bilances pārstrukturēšanas, Francijas iestādes ņēma vērā vienlaicīgi gan atlīdzību no kapitālieguldījumiem, kas pienākas valstij kā akcionārei *strico sensu*, gan cerēto nodokļu summu, ko valsts saņemtu sākot no 1997. gada pēc vairākiem gadiem ar negatīviem fiskālajiem gadiem, kas attiecās uz valsti kā varu nodokļu iekasēšanā. Kā parādīts 93. apsvērumā, atlīdzība no ieguldījumiem savukārt tika atņemta no uzņēmumu nodokļa, pārkāpjot vispārējos likumus.
- (138) Francijas iestāžu 1997. gadā izpētītā un apstiprinātā koncepcija bija tāda, ka no EDF jāietur nodokļi un uzkrātā atlīdzība akcionāram. Kopējā EDF aprēķinātā nodokļu summa pat pēc apstrīdētā atbrīvojuma, kas atklāj fiskālas priekšrocības, un valstij kā akcionārei pārskaitītā atlīdzība Francijas iestāžu nosūtītajā dokumentācijā ir neskaidra. Tomēr saskaņā ar tām šie dokumenti parāda lēmumu par šādu ieguldījumu. Gluži pretēji, šis konstants apsvērums maksāt EDF aprēķinātos nodokļus valstij kā nodokļu iekasētājam, tajā skaitā veicot nesaņemto nodokļu korekciju un dzēšanu pirms Likuma Nr. 97-1026, lai izpētītu un noteiktu valsts kā akcionāra atlīdzību, šķiet norādām, ka apstrīdēto atbrīvojumu no nodokļiem pieņēmusi valsts, kas īsteno valsts varu, nevis valsts kā ieguldītājs.
- (139) Šo norādi cita starpā pastiprina EDF mērķu raksturs, ko valsts noteikusi 1997. gadā, apsverot savas intereses un mērķus kā valsts varas īstenotājas, nevis akcionāres lomā. Šīs intereses ir redzamas EDF tarifu noteikšanā, kā to paredz uzņēmuma līgums par periodu no 1997. līdz 2000. gadam, no kura atkarīga atlīdzība valstij kā akcionāram. Tiešām, valsts lūdza EDF dot ieguldījumu Francijas rūpniecības konkurētspējas un Francijas mājaimniecību pirktspējas stiprināšanā. Tie ir apsvērumi, kas ir ne tikai neatbilstoši tiem, kurus būtu ņēmis vērā tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs, bet arī pretēji hipotētiskajām ieguldītāja finanšu interesēm. No uzņēmuma līgumā 1997.–2000. gadam EDF noteiktā mērķa izriet, ka jāīsteno ambicioza politika, lai atbalstītu ekonomisko un nodarbinātības aktivitāti, paliekot vietējo varas iestāžu rīcībā (89. un 95. apsvērums).

Ekonomiskie novērtējumi, lai noteiktu iespējamā ieguldījuma rentabilitāti.

- (140) Uzņēmuma līgums starp valsti un EDF, kas parakstīts 1997. gada 8. aprīlī, iekļāva novērtējumus, kas radušies pirms finanšu scenārija, kurā iekļāvās EDF kapitālieguldījumu ienesīguma prognozes valstij kā akcionāram (92. apsvērums). Šie dokumenti un analīzes, ko iesniegušas Francijas iestādes, attiecas uz ietekmi, kas tiek gaidīta, pārgrupējot EDF veidotās rezerves, vai nu tās bijušas obligātas vai nē, vai nu tās izrietējušas no Likuma Nr. 97-1026 īstenošanas, vai nē. Vienīgais sistematiskais novērtējums, ko iesniegušas Francijas iestādes un kas iekļauts EDF 1997. gada 18. februāra piezīmē (92. apsvērums), ir vispārējs un aprobežojas ar reglamentā noteiktu atlīdzību, kas tiek piemērota kapitālieguldījumiem, tajā skaitā tādiem, kas veikti pirms EDF bilances pārstrukturēšanas, neieskaitot, piemēram, atlīdzību par kapitālu bez ieguldījumiem vai atlīdzību par pašu kapitālu.
- (141) Neviens Francijas vai EDF iesniegtais dokuments neparāda, ka iespējami pieņemtais ieguldījuma lēmums, proti, nodrošināt lielāku kapitālieguldījumu EDF, neieturot nodokļus par pārgrupēšanu, būtu ticis izskatīts, izpētīts vai īpaši analizēts. Tomēr, ņemot vērā attiecīgās summas, tirgus ekonomikā zinošs privātais ieguldītājs, visticamāk,

būtu līcis veikt finanšu un ekonomisku ieguldījuma analīzi, pirms pieņemis lēmumu, vai, ņemot vērā reglamentā noteikto kapitālieguldījumu ienesīgumu, FRF 5,88 miljardu lielais atbrīvojums no nodokļiem bija nepieciešams, lai uzņēmums nodrošinātu savu kopējo ieguldījumu ienesīgumu ilgtermiņā un lai akcionārs tiktu pietiekami atlīdzināts. Trūkst šāda veida iepriekšēja ekonomiska pētījuma, ko Tiesa piemin sava sprieduma 84. punktā starp elementiem, kas ļautu labvēlīgi secināt par tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērojamību.

- (142) Jo īpaši jākonstatē, ka papildus atlīdzībai, kas tiktu piešķirta valstij par periodu no 1997.–2000. gadam, nav ticis veikts neviens pētījums ne par atlīdzību, ne par ilgtermiņa atdevi, lai gan Francija tieši izliekas, ka veikusi ilgtermiņa ieguldījumu. Tādējādi tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs nebūtu izlaidis ieguldījuma ienesīguma analīzes veikšanu par periodu pēc 2000. gada.
- (143) Ja ir saprātīgi domāt, ka tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs būtu ņēmis vērā *EDF* parāda attiecību samazināšanās ietekmi, ir pamats konstatēt, ka *EDF* priekšrocības aizņemties par mazāku cenu tāpēc, ka parāda attiecība pret pašu kapitālu ir labāka, vispārējos terminos ir pieminēta dažos Francijas un *EDF* sagatavotajos dokumentos (101. un 105. apsvērums). Tomēr neviens elements nepiemin priekšrocības un ienesīgumu valstij kā akcionāram, ko dod *EDF* aizņēmumu izmaksu samazināšanās vai zemāka parāda attiecība. Saskaņā ar 101. apsvērumā minētajiem tā laika kvantitatīvajiem rādītājiem neto parāda attiecībai pret *EDF* pašu kapitālu vajadzēja sasniegt 148 % ar jauno kapitālieguldījumu tā kopumā, kas sasniedza FRF 50,7 miljardus, tai skaitā FRF 5,88 miljardus apstrīdētā atbrīvojuma. Bez atbrīvojuma no nodokļiem šī attiecība būtu aptuveni 163 % jeb trīsreiz mazāka nekā 480 % attiecība, kāda tā bija pirms Likuma Nr. 97-1026. Apskatīta izolēti no citas dažādo rezervju pārgrupēšanas ietekmes, nodokļu atbrīvojuma ieguldījums šīs attiecības uzlabošanā nav tik nozīmīgs, un tā interpretācija kā *EDF* aizņēmuma izmaksu samazināšanā ir stipri apšaubāma (170.–172. apsvērums). Katrā gadījumā Francijas iestāžu iesniegtie dokumenti nemin un arī neanalizē ne kā ieguldījumu, ne kā atlīdzību akcionāram to, ko radītu attiecība 148 %, ne, *a fortiori*, ko radītu attiecība 163 %. Par šo punktu nav veikts neviens iepriekšējs ekonomisks novērtējums, kas būtu salīdzināms ar to, ko būtu varējis veikt tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs, kā pieminēts Tiesas sprieduma 84. pantā.
- (144) Šajā jautājumā *EDF* iesniegtais ekonomiskais pētījums, kas atbalsta tās piezīmes (69.–70. apsvērums), nekonstatē, ka Francija būtu rīkojusies kā ieguldītāja, nevis kā valsts varas īstenotāja. Pētījums tika veikts pēc iespējamā ieguldījuma lēmuma, kas tika pieņemts 1997. gadā, un ar to neiepazinās kompetentās varas iestādes šāda lēmuma pieņemšanā. Šī iemesla dēļ vien pētījums nav uzskatāms par pierādījumu saskaņā ar Tiesas norādījumiem (5. jūnija sprieduma 104. punkts, 126. apsvērums). Tas, ka pētījums tika veikts no autentiskām, tajā laikā pieejamām datu bāzēm, neapgāž šo secinājumu. Pētījums tika pasūtīts šīs lietas vajadzībām pēc procedūras pagarināšanas 2013. gada maijā, un secinājumi, uz kuriem tas atbild, acīmredzot *EDF* bija zināmi 2013. gada jūlijā, lai gan pētījums datēts ar 2013. gada oktobri. Papildu iemesli cita starpā padara par nederīgiem skaitliskos rezultātus, kuri tiek secināti pētījumā un, vēl vairāk, atņem pamatojumu secinājumiem, ko *EDF* izmanto savu piezīmju atbalstam, proti:
- pētījuma pamatā ir datu bāzes, kas gandrīz visas ir no minētā laika, un tiek piemērotas vispārīgi atzītas metodoloģiskās pieejas uzņēmuma vērtības novērtēšanā, izņemot turpmāk minētos iebildumus: Tas nav īpaši komplekss ekonomiskais novērtējums, jo pēc relatīvi padziļinātas datu izpētes bijuši nepieciešami mazāk nekā trīs mēneši tās īstenošanai un apstiprināšanai. Pētījuma izstrādē izmantotas secīgas un daudzkārtējas un dažkārt apstrīdamas metodoloģiskās izvēles. Bez šīs sagatavošanas būtu pilnīgi neiespējami, pamatojoties uz izklaidētiem un no dažādiem avotiem nākušiem pamatdatiem, gūt īsu ieskatu vai iespējamu prognozi par kvantitatīviem rezultātiem attiecībā uz ienesīgumu, ko, iespējams, varētu sasniegt Francijas valsts 1997. gadā, kā to konstatē pētījums. Tiesa pieprasa, lai tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērošana balstītos uz novērtējumiem, kas apzināti brīdī, kad lēmums tika pieņemts (2012. gada 5. jūnija sprieduma 105. punkts). Pretēji *EDF* pretenzijām pats fakts vien, ka no 1996. līdz 1997. gadam pieejamiem datiem kompetentas Francijas iestādes nebija pašas veikušas, nedz arī pasūtījušas tāda mēroga un sarežģītības pētījumu, sniedz norādi uz to, ka apsvērums par ienesīgumu vien iespējamā ieguldījuma akcionāram nebija būtisks pirms lēmuma pieņemšanas,
 - pētījums analizē Francijas valsts uzvedību, ievērojot tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principu, attiecībā uz informāciju un hipotēzēm, kas ļoti atšķiras no tām, kas norādītas 87. līdz 108. apsvērumā un kas saskaņā ar Francijas iestādēm motivējušas un attaisnojušas iespējami pieņemto lēmumu. Tādējādi tā nebija *EDF*, kas pieņēma ieguldījuma lēmumu, un saskaņā ar Tiesu (2012. gada 5. jūnija sprieduma 82. un 83. pants) Francijai bija jāizceļ šie elementi, kas parāda pieņemta lēmuma raksturu un kontekstu. Tā kā

Francija min, ka saistībā ar informāciju un datiem, ko tā ir iesniegusi, tā ir pieņēmusi savu lēmumu, pētījums un tātad arī EDF faktiski nostājas minētā ieguldītāja lomā un izliekas, ka labāk par Francijas valsti zina apsvērumus un informāciju, kas būtu patiesi motivējis jau pieņemto lēmumu, un hipotēzes, ko tā būtu ņēmusi vērā. Tāpēc pētījums balstīts uz prātojumiem un pieņēmumiem par datiem, informāciju un hipotēzēm, ko Francijas iestādes varētu būt ņēmušas vērā – starp tām arī tādas, kas nevar tikt izslēgtas – 1997. gadā, un attiecīgi 2015. gadā (nedz arī 2013. gada oktobrī, kad pētījums tika veikts) tām nav pierādījuma spēka, lai izskaidrotu un informētu par lēmumu, ko Francijas iestādes pieņēma 1997. gadā, ko šīs institūcijas izskaidro ar atšķirīgiem datiem un hipotēzēm,

- šim pierādījuma spēkam vēl vairāk trūkst vērtības, kad, lai sasniegtu 70. apsvērumā minētos rezultātus, pētījums balstās uz hipotēzēm, kas ir vai nu patvaļīgas, vai nejaušas, vai ar faktiem nepamatotas, vai pretējas informācijai, kas minēta Francijas iestāžu iesniegtajos dokumentos un kas saskaņā ar tām ilustrē tirgus ekonomikā zinoša saprātīga privāta ieguldītāja principa pozitīvo piemērošanu dzīvē. Tādējādi, pirmkārt, pētījums pieņem, ka pēc 2000. gada valstij kā akcionārei pienācīgo atlīdzību nepārvaldīs dekrēts un to nenoteiks uzņēmuma līgums starp valsti un EDF, bet gan tā tiks noteikta attiecībā pret dividendēm, ko 1996.–1997. gadā pārskaitīs citi sektora uzņēmumi⁽¹⁾. Atlīdzību par EDF kapitālieguldījumiem pārvaldīja dekrēts kopš 1956. gada (102. apsvēruma), un tā tikusi normatīvi noteikta un atspoguļota dažādos daudzgadu uzņēmumu līgumos pirms un pēc 1997. gada atkarībā no apsvērumiem, kam nebija saistības ar dividendēm, ko pārskaitīja citi sektora uzņēmumi, kas strādāja citos tirgos nekā Francijā (94. un 95. apsvēruma). Tāpat, otrkārt, pētījums bez attaisnojuma no jauna ieskaita EDF peļņas pārskatā rezerves, kas nāk no EDF sabiedrības pārskatiem FRF 11,6 miljardu vērtībā (bez nodokļiem) un FRF 7,3 miljardu vērtībā (pēc nodokļiem)⁽²⁾, mākslīgi tādā apmērā palielinot EDF vērtību, neņemot vērā 1997. gadā pieejamo informāciju un prognozējamo attīstību attiecībā uz EDF saistību svaru uz tās personāla pensiju režīmu (168.–169. apsvēruma),
- treškārt, arī EDF vērtības pieaugums, kas radies no atdeves un peļņas pieauguma, ir pētījumā aprēķināts, balstoties uz 1997. gada “tirgus cerībām”⁽³⁾. Francijas iestāžu rīcībā bija īpaši EDF sagatavotas un kvantitatīvi izteiktas ieņēmumu un peļņas prognozes periodam no 1997. līdz 2000. gadam, kas tika apstiprinātas uzņēmuma līguma izstrādes ietvaros par šo pašu periodu un esot balstītas uz prognozēm un informāciju lēmuma pieņemšanai (78.–79., 90., 94., 96. apsvēruma), vienlaicīgi apgalvojot, ka 1997. gadā tām bija skaidras zināšanas par uzņēmumu un tā finanšu prognozēm (77. apsvēruma). Pamatojums par “tirgus cerībām”, ko izsaka trešā puse, lai galu galā nofiksētu EDF vērtības novērtējumu šajos apstākļos, nav ne droši, ne saderīgi ar argumentiem, ko izvirza Francija, lai izskaidrotu un pamatotu lēmumu, ko tās iestādes, iespējams, būs pieņēmušas. Tas vēl mazāk nekā Francijas iestādes izceļ to, ka galvenā EDF aktivitāte tika veikta Francijā par 1997. gadā reglamentētiem tarifiem (85. apsvēruma). Cita starpā šie tarifi bija fiksēti zemā līmenī Francijas rūpniecības konkurētspējas un Francijas mājāsaimniecību pirktspējas stiprināšanas nolūkā (89. un 95. apsvēruma). Tātad pētījums nepamato, nedz arī pieņemami izskaidro, kāpēc atlīdzība, dividendes un peļņa no kotētām akciju sabiedrībām, kurām nebija nozīmīgas klātbūtnes Francijā un kas darbojās tirgos ar citām konkurences un normatīvu prasībām (piemēram, *Endesa*, *Gas Natural* un *Union Fenosa* Spānijā, *RWE*, *EON* un *Verbund* Vācijā, *Fluxys* Beļģijā u. c.), varētu noteikt peļņu, atlīdzību un dividendes EDF, kas figurē starp hipotēzēm, no kā atkarīgi 70. apsvērumā minētie rezultāti⁽⁴⁾,
- ceturtkārt, pētījums bez pierādījumiem apgalvo, ka EDF kapitālieguldījuma palielināšana 1997. gadā vismaz potenciāli bija vienlīdzīga ar likvidu finanšu aktīvu iegādi⁽⁵⁾. Tomēr EDF 1997. gadā bija valsts iestāde ar rūpnieciska un komerciāla rakstura statusu, kura netika dotēta ar valsts kapitālu (19. apsvēruma) un par kuru Francijas iestādes un EDF tolaik apgalvoja, ka tā saglabās šo statusu arī nākotnē (95. un 105. apsvēruma). Šī apgalvojuma nejaušais raksturs, no kura tomēr ievērojami bija atkarīgi pētījuma rezultāti, vēl plašāk parādās 179.–181. apsvērumā.

Pasākuma raksturs un priekšmets, konteksts, kurā tas iekļaujas, un noteikumi, kuriem pasākums ir pakļauts

- (145) Tiesa uzsver, ka pieņemtā pasākuma raksturs ir daļa no saistošiem elementiem, kas jāņem vērā, lai izdarītu labvēlīgu secinājumu par tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērojamību (sprieduma

⁽¹⁾ Oxera pētījums, 3.3., 3.24.–3.25. punkts.

⁽²⁾ Oxera pētījums, A2.2 tabula.

⁽³⁾ Oxera pētījums, 3.3. punkts.

⁽⁴⁾ Oxera pētījums, 3.3., 3.15. punkts, 3.2. tabula, 3.8. tabula attiecībā uz beta koeficientu un 5. pielikums.

⁽⁵⁾ Oxera pētījums, 3.5., 3.13., 3.20. līdz 3.23. punkts.

86. punkts). Lēmums ieguldīt papildu kapitālieguldījumu summu *EDF*, neatvelkot nodokļus no neregulāro, VAT paredzēto rezervju pārgrupēšanas, reizē ir grāmatvedības lēmums pārcelt *EDF* bilances posteņus (100. un 105. apsvērumi) un fiskāla rakstura lēmums, jo atbildīgās varas iestādes vērtē, ka uzņēmuma nodoklis būtu bijis jāatskaita pirms pārgrupēšanas (35. apsvērumi), lai arī nodoklis tika samaksāts par citām pārgrupētām finanšu rezervēm. Tātad nav konstatēts, pretēji Francijas iestāžu pretenzijām, ka šīs divas daļas – grāmatvedības un fiskālā – ir nešķirami saistītas vienā vienīgā pasākumā, kas īstenots ar 1997. gada 10. novembra Likumu Nr. 97-1026.

- (146) Likuma 4. panta 2. punkts noteica, ka VAT koncesijā nodoto īpašumu maiņas vērtībai natūrā, kas figurē *EDF* bilances pasīvā, vajadzētu, esot atbrīvotai no revalvācijas atšķirībām, būt ierakstītai posteņī “kapitālieguldījumi” (28. apsvērumi). No tā varētu secināt, ka likums paredzēja, ka, neskaitot iespējamās novērtējuma atšķirības, nevienām grāmatvedības vai nodokļu korekcijām nevajadzēja anulēt pretvērtības summu, kas jāieraksta kā *EDF* kapitālieguldījums. Tomēr lēmums ieturēt vai neieturēt nodokli no *EDF* nav likuma varā saskaņā ar Francijas konstitūcijas 34. pantu, un Likums Nr. 97-1026 nevarēja pienācīgi noteikt šo jautājumu. Šis pants ierobežo Parlamenta likumdošanas kompetences nodokļu jomā attiecībā uz pamata, likmes un jebkura veida nodokļu atgūšanas noteikumu noteikšanu. Tādējādi *EDF* samaksāja uzņēmumu nodokli par zināmām finanšu rezervēm, bet ne par citām pēc tam, kad notikusi tā pati ar likumu veiktā pārgrupēšana.
- (147) Sagatavošanas dokumenti, ko nosūtījušas Francijas iestādes un kas pieminēti 104. apsvērumā, cita starpā parāda, ka Valsts padome 1997. gadā uzskatīja, ka nelegislatīva rakstura noteikumi ir jāšķir no likumprojekta teksta, un cita starpā tika nošķirts valdības likumprojekta grozījumu projekts, kas paredzēja ierobežot nodokļu atvilkumu, ko valsts varēja ieturēt no *EDF* saskaņā ar likumu. Visbeidzot, atbildīgie ministri 1997. gada aprīlī uzskatīja, ka *EDF* pārstrukturēšanas grāmatvedības un nodokļu jomā īstenošanas detalizētai kārtībai jāklūst par priekšmetu papildu apmaiņai starp aizbildniecības iestādēm un uzņēmumu (98. apsvērumi).
- (148) Šie elementi, kas precizēti un kvantitatīvi izteikti īstenošanas vēstulē, ko aizbildniecības ministri nosūtījuši *EDF* 1997. gada 22. decembrī pēc likuma pieņemšanas (31. apsvērumi), norāda, ka īstenošanas nodokļu aspekti ir šķirami no 1997. gada 10. novembra Likuma Nr. 97-1026 noteikumiem. Šie ministri savā vēstulē, kas adresēta *EDF*, paskaidro *EDF* bilances augšdaļas pārstrukturēšanu, piemērojot 4. pantu 1997. gada 10. novembra Likumā Nr. 97-1026, un, šķiet, klusējot izlemj šīs pārstrukturēšanas fiskālās sekas, nerodoties jautājumam ne par rentablu ieguldījumu, ne par obligātām likuma prasībām.
- (149) Attiecībā uz pasākuma kontekstu, ko Tiesa izceļ kā saistošu elementu starp citiem, lai novērtētu tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa iespējamo piemērojamību, sagatavošanas tikšanās un atbalsta dokumenti attiecīgajā periodā, kas noveda līdz uzņēmuma līgumam starp valsti un *EDF*, kurš parakstīts 1997. gada 8. aprīlī, parāda, ka rezervju pārgrupēšana iekļāvās daļējas elektrības tirgus liberalizācijas Savienībā perspektīvas kontekstā, kas bija fiksēta kopš 1996. gada. No tā arī radās rūpes par *EDF* aktivitāšu turpmāku starptautisku mērogu, kas redzamas uzņēmuma līgumā 1997.–2000. gadam, un sagatavošanās dokumentos, kā arī parlamentārajos dokumentos. Pats uzņēmuma līgums pieņem, ka, lai tiktu īstenots, ir nepieciešams regulējošs likumdošanas pasākums, kādu to paredz Likums Nr. 97-1026 un kas iedibina faktu secību starp līguma mērķiem un likumdevēja mērķiem. Tomēr ne 1997. gada aprīlī noslēgtais līgums, ne sagatavošanās un apmaiņas ar *EDF* aizbildniecības iestādēm dokumenti nemin precīzu nodokļu summu.
- (150) Šis konteksts, ko ataino Francijas izklāstītie elementi savās piezīmēs, tomēr neļauj skaidri apgalvot, ka pasākums atklāj to, ka ieguldījumu valsts veikusi kā akcionārs. Tiešām, vajadzība atlīdzināt Revīzijas palātas konstatētos trūkumus 1994. gada oktobrī arī ir daļa no šī konteksta. Lai gan, no vienas puses, runa bija par grāmatvedības kļūdu, kas ļāva *EDF* nemaksāt uzņēmumu ienākuma nodokli gadiem ilgi, Francijas valdība apgalvoja, ka šis noteikums neapdraudēja *EDF* monopolu (105. apsvērumi) un ka stabilais satvars, ko pieļauj tirgus liberalizēšana, ir jāsaglabā (95. apsvērumi). Ir taisnība, ka liberalizācija atvēra paplašināšanās perspektīvas citu dalībvalstu nacionālajos tirgos un ka uzņēmuma līgumā 1997.–2000. gadam bija paredzētas zināmas darbības, lai varētu turpināties *EDF* starptautiskā darbība. Tomēr valsts varas rūpes par nacionālo uzņēmumu veicināšanu ar finanšu atbalsta pasākumu palīdzību liberalizācijas rītausmā neaprobežojas ar valsts uzņēmumiem, ne arī raksturo saprātīga uzvedību valsts uzņēmumam akcionāra lomā.
- (151) Visbeidzot, Tiesa norāda, ka noteikumu, kuriem pakļauts apstrīdētais pasākums, izpēte ir vajadzīga, lai noteiktu raksturu vai nu valsts kā akcionāres ieguldījumam, vai nu valsts kā valsts varas īstenotājam. Pasākuma klasificēšana vienā vai otrā kategorijā tātad var ņemt vērā attiecīgi pārvaldošos noteikumus. Tātad jāizpēta noteikumi, kas pārvalda fiskālu resursu ieguldījumus tādos uzņēmumos kā *EDF*. Ja nebūtu apskatāmā pasākuma, neatvilktais

uzņēmumu nodoklis tiktu pārskaitīts uz Francijas valdības vispārējo budžeta kontu 1997. gadā. Kā to paredzēja 18. pants 1959. gada 2. janvāra Rīkojumā Nr. 59-2 par konstitutīvu likumu attiecībā uz finanšu likumiem, kas piemērojams faktu norises laikā, ieņēmumu kopumam nodrošinot kopējo izdevumu segšanu, visi ieņēmumi un visi valsts izdevumi tika skaitīti vienā kontā, kas saukts par vispārējo budžetu. Tādējādi ieņēmumi no nodokļiem tika pārskaitīti valsts budžetā un tās peļņai, nevis novirzīti valsts uzņēmumu peļņai.

- (152) Šis budžets ir pakļauts konstitucionālajam universāluma principam, atbilstoši kuram visi ieņēmumi un visi kredīti tiek ierakstīti divos atšķirīgos blokos, un starp tiem netiek izveidota nekāda īpaša saite, piemēram, starp uzņēmumu nodokļa ieņēmumu un tādiem izdevumiem kā kapitālieguldījumi kāda valsts uzņēmuma, piemēram, EDF, labā. Protams, kāda fiskāla resursa iepriekšēja piešķiršana citai, no valsts atšķirīgai juridiskai personai, kā subsīdija vai ieguldījums ir iespējama Francijas likumdošanā, tomēr šādam piešķirumam jāatbilst skaidri izteiktiem noteikumiem. 18. pants Rīkojumā Nr. 59-2 tāpat arī paredzēja, ka, neskaitot īpaši aizdevumus un avansus, valsts ieņēmumu piešķirums ir izņēmuma gadījums un var tikt veikts tikai pēc valdības iniciatīvas izteikta finanšu likuma noteikumiem.
- (153) Attiecīgi 1997. gada 10. novembra Likums Nr. 97-1026 nebija finanšu likums un tādējādi nevarēja ietekmēt nodokļu resursu piešķirumu EDF kapitāla labā. Cita starpā nešķiet, ka bija tikuši pieņemti specifiski, pēc valdības iniciatīvas izdoti noteikumi finanšu likumā, kas piemērojami 1997. gada budžetam, lai iepriekš varētu pārcelt EDF maksājamo nodokļu summu kā Francijas valsts izdevumus, veicot kādu ieguldījumu EDF kapitālā šī budžeta ietvaros. Šis noteikums, kas dara iespējamu fiskālu resursu ieguldījumu par labu valstij, nešķiet piemērots kādai juridiskai personai, kas nav valsts, piemēram, EDF.
- (154) Lielākā daļa iepriekš norādīto elementu skaidri norāda, ka Francija netika iepriekš vai vienlaicīgi ar ekonomiskās priekšrocības piešķiršanu, kas izriet no uzņēmumu nodokļa nemaksāšanas, pieņēmusi lēmumu ar nodokļu atbrīvojuma palīdzību veikt ieguldījumu EDF. No tā izriet, ka tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja princips nešķiet piemērojams šim pasākumam. Turpmākiem apsvērumiem, kas attiecas uz tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principu tādā ir alternatīvs raksturs.

9.1.3. Par tirgus ekonomikā zinoša privātā ieguldītāja tirgus ekonomikā principa piemērošanu

- (155) Savā 2012. gada 5. jūnija spriedumā šajā lietā Tiesa novērtējusi, ka tirgus ekonomikā zinoša privātā ieguldītāja principa piemērošanai ir jāļauj noteikt, vai privāts akcionārs būtu ieguldījis summu, kas vienlīdzīga maksājamam nodoklim, līdzīgos apstākļos un uzņēmumā, kas atrodas situācijā, kas salīdzināma ar EDF (sprieduma 95. punkts). Iespējamā atšķirība starp privāta ieguldītāja atbalstītājam ieguldījuma izmaksām un tām, kas jāuzņemas valstij kā akcionārei, var arī tikt ņemta vērā, lai noskaidrotu, vai ir piepildīti principa noteiktie apstākļi (sprieduma 96. punkts).
- (156) Novērtējums tiek veikts attiecībā pret objektīviem un pārbaudāmiem elementiem un novērtējumiem, kas bija paredzami brīdī, kad tika pieņemts lēmums par ieguldījumu (sprieduma 102. un 105. punkts). Šajā novērtējumā jāņem vērā tikai peļņa un obligācijas, kas saistītas ar valsts kā akcionāres situāciju, izslēdzot to, kas saistīta ar tās valsts varas īstenošanas funkcijām (sprieduma 79. punkts).
- (157) Ņemot vērā situāciju un EDF raksturojumu, kas pastāvēja kā Francijas valdības pilnībā kontrolēta valsts iestāde jau vairāk nekā 50 gadus, jāatceras atsauce uz ieguldītāju, kas sekotu ilgtermiņa ienesīguma mērķim, un precīzāk jāizpēta Francijas iesniegtā informācija, kāda tā skatāma 87. līdz 108. apsvērumā. Tieši šos elementus Francijas iestādes izvirza par pamatu savam 1997. gada lēmumam.

- (158) Pirmkārt, jāizpēta ienesīgums, ko EDF piedāvāja savam akcionāram 1997. gadā. Šis ienesīgums jāsalīdzina ar atsaucē vērtību. 1997. gadā vidējā ilgtermiņa (30 gadi) obligāciju atlīdzības likme Francijā bija noteikta 6,35 % apmērā. Pat īsākā termiņā (10 gadi), kas ir mazāks laiks nekā EDF instalāciju dzīves cikls, vidējā procentu likme, kas izsniedzama par Francijas valsts obligācijām, bija 5,58 % ⁽¹⁾. Šīs vērtības pārstāv vienlaicīgi finanšu aktīvus, kas uzskatāmi par mazāk riskantiem, un finansējuma izmaksas ilgtermiņā Francijas valdībai tajā laikā. Ieguldījums tādā uzņēmumā kā EDF 1997. gadā bijis riskantāks ieguldījums nekā Valsts obligāciju turēšana šajā laikā. No tā izriet, ka tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs būtu prasījis lielāku ienesīgumu, nekā to nodrošina valsts obligācijas.
- (159) Pašreizējās rentabilitātes izpēte, ko varēja diskontēt Francijas valsts 1996.–1997. gadā, kāda tā izriet no Francijas iestāžu nosūtītajiem dokumentiem, neļauj secināt, ka ieguldījums atbilst tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja pārbaudei.
- (160) Francijas iestādes ir nosūtījušas EDF prognozēto peļņas pārskatu par periodu pēc bilances pārstrukturēšanas, kādu to 1997. gadā izpētīja attiecīgās iestādes (92. apsvērums, 1. tabula). Tabulas novērtējumus atbalsta citi tā laika dokumenti (96.–97., 103. apsvērums). Šos EDF atsaucē scenārija novērtējumus par gaidāmo periodu apstiprināja Valsts iestādes (97. apsvērums). Sākot no šī peļņas konta un summām, kas gaidāmas no Valsts ieguldītajiem resursiem EDF (100. apsvērums, 2. tabula), ir iespējams aprēķināt ienesīgumu, ko Valsts varēja atbilstoši diskontēt, attiecīgi, kapitālieguldījumiem, kopējam kapitālam (sākotnējam kapitālam un ieguldījumiem) un EDF pašu kapitālam (kopējais kapitāls, revalvācijas atšķirības, reglamentā noteiktās rezerves un pārejošais atlikums) ⁽²⁾, saskaņā ar 4. tabulu.

4. tabula

Paredzamā atlīdzība no EDF bilanci 1997.–2000. gadam prognozētā kapitāla (miljardi FRF)

	1997	1998	1999	2000	1997–2000
3 % apmērā fiksētā daļa	1,5	1,5	1,5	1,5	6,0
Mainīgā daļa	0,6	1,0	0,9	0,9	3,4
Noteiktā un mainīgā daļa	2,1	2,5	2,4	2,4	9,4
Ienesīgums no pašu kapitāla (FRF 79,8 miljardi) (%)	2,63	3,13	3,01	3,01	2,94
Ienesīgums no kapitāla un dotācijām (FRF 53,3 miljardi) (%)	3,94	4,69	4,50	4,50	4,41
Ienesīgums no kapitālieguldījumiem (FRF 50,7 miljardi) (%)	4,14	4,93	4,73	4,73	4,64

Avots: Komisijas aprēķini no 1. un 2. tabulas.

⁽¹⁾ Ikgadējā vidējā ikdienas likme pamataizņēmumam Francijā uz laiku no 30 līdz 10 gadiem, avots Francijas Banka: Valsts kases un OAT akciju atsaucē likme, <http://www.banque-france.fr/economie-et-statistiques/changes-et-taux>

⁽²⁾ Ienesīguma aprēķina atbilstību kopējiem pašu ienākumiem, kas pielīdzināti nekustamai mantai uzņēmumā attiecībā pret tikai ieguldīto kapitālu kapitālieguldījumu formā, apstiprina fakts, ka līgumā starp valsti un EDF par periodu no 2001.–2003. gadam valsts atlīdzība, kas skaitliski izteikta procentos (37,5 %) no neto rezultāta, ietilpa pašu kapitāla bāzes minimālajā (1,5 %) un maksimālajā (4,5 %) diapazonā. Atbilde no Francijas iestādēm 23.12.2013., 53. punkts.

- (161) No Francijas iestāžu citētajiem un nosūtītajiem dokumentiem izriet, ka 1997. gadā Valsts kā akcionārs no EDF gaidīja atlīdzību par pilnu periodu no 1997.–2000. gadam FRF 9,4 miljardu apjomā, no kuriem FRF 6 miljardi būtu no fiksētās likmes 3 %, un 3,4 miljardi par kopējo periodu kā papildu daļa pēc Likuma Nr. 97-1026 veiktās pārgrupēšanas. No tajā laikā apstiprinātiem novērtējumiem vidēji sagaidāmais ienesīgums nākotnē, uz ko varēja cerēt valsts kā akcionāre, bija 2,94 % par kopējo EDF pašu kapitālu, 4,41 % no kopējā valsts ieguldītā kapitāla EDF un 4,64 % par kapitālieguldījumu summu. Šī atlīdzība, kas piemērojama par kapitālieguldījumiem pārkvalificētajam atbrīvojumam no nodokļiem, bija ievērojami zem 6,35 %, kas tika piedāvāti par obligācijām, ko Francijas valsts izsniedza 1997. gadā, paredzot ilgtermiņa pašfinansēšanu. Tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs būtu uzskatījis, ka esošais ienesīgums, kas diskontēts par summu FRF 5,88 miljardu apmērā, kura atbilst atbrīvojumam no nodokļiem, bija nepietiekams, lai attaisnotu ieguldījumu.
- (162) Cita starpā Tiesa sava 2012. gada 5. jūnija sprieduma 96. punktā novērtēja, ka ir iespējams tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērošanas ietvaros ņemt vērā apsvērumu par atšķirību starp privāta ieguldītāja un valsts atbalstītām ieguldījuma izmaksām. Tas no jauna liek salīdzināt rentabilitāti, kas saskaņā ar Francijas iestādēm attaisnoja koncedenta tiesību rezervju pārgrupēšanas darbību nodokļu atbrīvojuma apmērā, ar kuru tā būtu ieguvusi privātu akcionāru, veicot to pašu rekapitalizācijas darbību uzņēmumā, kas visos punktos līdzinās EDF, ja neskaita prerogatīvu, kas privātam ieguldītājam ir nepieejama – iespēju atbrīvot kapitālieguldījumus no uzņēmumu nodokļa.
- (163) Tāds uzņēmums, kura akcionāra rīcībā būtu FRF 5,88 miljardi, kas paredzēti tā rekapitalizācijai apstākļos, kas identiski EDF apstākļiem, būtu prognozējis atdevi 4,64 % apmērā ik gadu par akcionāra papildu ieguldīto kapitālu jeb FRF 272 miljoniem gadā, ņemot vērā uzņēmumu nodokļa aprēķinu. Piemērojot uzņēmumu nodokļa likmi 41,66 % apmērā, kas bija piemērojama 1997. gadā, atdeves prognozes būtu FRF 159 miljoni gadā par to pašu kapitāla ieguldījumu jeb ikgadēja nominālā atdeves likme 2,7 %. Tādai likmei par līdzdalību uzņēmumā ar riskiem, kas saistīti ar tādu ieguldījumu, vajadzētu tikt salīdzinātai ar 6,35 %, kas tajā laikā tiek aprēķināti par Francijas obligācijām. Vājā atdevē tātad būtu atrunājusi privātu ieguldījumu, kura rīcībā nav valsts fiskālo prerogatīvu. Ar tik vājām peļņas prognozēm par ieguldīto kapitālu šķiet izslēgts, ka zinošs privāts ieguldītājs, kura uzņēmumam būtu jāmaksā uzņēmumu nodoklis par kapitālieguldījumiem, Francijas vietā būtu piedalījies EDF kapitāla palielināšanā 1997. gadā.
- (164) Tātad jāizpēta, vai mūsdienās pieejamie elementi un informācija par lēmumu pārgrupēt rezerves, neatvelkot nodokļus, kas būtu jāmaksā Francijai, satur papildu norādes, kas būtu pārliecinājušas zinošu privātu ieguldītāju veikt apgalvoto ieguldījumu, neskatoties uz acīmredzamo vājo ienesīgumu. Šīs norādes var atstāt iespaidu īpaši uz EDF kapacitāti i) ilgtermiņā palielināt ieņēmumus no darbības, ii) uzlabot ekspluatācijas rezultātus, iegūstot efektivitāti, iii) palielināt uzņēmuma produktīvo aktīvu neto vērtību vai iv) kalpot kā konstantai un pietiekamai atlīdzībai akcionāram. Tie ir faktori, kas potenciāli rada ilgtermiņa vērtību akcionāram, ja prognozes ir pozitīvas, bet vērtības mazināšanos, ja prognozes ir negatīvas.
- (165) To ņemot vērā, neviens no Francijas iestāžu nosūtītajiem dokumentiem nesatur kvantitatīvo noteikšanu, proti, kvalitatīvu izvērtējumu iespējamai vērtības radīšanai akcionāram, ko Francijas iestādes būtu izpētījušas un ņēmušas vērā par periodu no 1997. līdz 2000. gadam vai pēc tā. Atrodamas tikai vispārējas vispārīgas atsauces par labāku valsts kā akcionāra interešu ņemšanu vērā. Tas norādītu, ka uzņēmuma vērtības palielināšanās par valsts kā akcionāra veikto ieguldījumu nav ņemta vērā, lai pieņemtu lēmumu par iespējamo ieguldījumu. Jebkurā gadījumā, izpētot četrus faktorus, kas potenciāli varētu radīt vērtību akcionāram, nevar nonākt pie slēdziena, ka no 1997. gadā pieejamajiem datiem bija paredzams pieaugums, jo īpaši prognozētajā EDF peļņas pārskatā, un finanšu scenārija prognozes, ko min aizbildniecības iestādes (92. apsvērums, 1. tabula, 96. apsvērums).
- (166) Kas attiecas uz kopējiem EDF ieņēmumiem valsts kā akcionāre varēja gaidīt ļoti vāju pieaugumu, proti, 0,64 %. Šo gandrīz vai stagnāciju varētu izskaidrot ar Valsts noteikto mērķi sniegt ieguldījumu "Francijas rūpniecības konkurētspējas un māsasaimniecības patērētāju pirktpējas veicināšanā", kas tika īstenota, samazinot EDF tarifus vidēji par [...] % četrus gadu laikā (89., 95.–96. apsvērums) jeb ar ikgadēju samazinājumu [...] % apmērā. EDF veica lielāko daļu savas darbības Francijā, tā kā periodā no 1997. līdz 2000. gadam bija paredzēts, ka vairāk nekā 89 % no EDF ieņēmumiem nāks no Francijas tirgus. Tāpēc arī lielākā daļa tās ienākumu bija atkarīgas no valsts izvēlēm elektrības tarifu noteikšanas jomā. Zinošs privātais ieguldītājs būtu pamanījis kaitējumu savām peļņas interesēm, ko rada tādu valsts politikas mērķu noteikšana, kas ir pretrunā ar tās interesēm kā akcionāram. Neviens zinošs privāts ieguldītājs nebūtu piekritis sava ieguldījuma atlīdzības samazināšanai, lai veicinātu Francijas uzņēmumu konkurētspēju.

- (167) 1997.–2000. gadam plānotā peļņas pārskata postenim, kas fiksē galvenās EDF darbības peļņu, vajadzēja attiecīgi samazināties par 29 % perioda laikā, paliekot no FRF 9,3 miljardiem uz FRF 6,6 miljardiem 2000. gadā. Eksploataācijas izmaksām vajadzēja izaugt līdz 2,2 %, jo pieauga vietējie tekošie eksploataācijas izdevumi, tādi kā finanšu nodevas, amortizācija un procenti, tikai atlīdzība no kapitāla samazinājās. Pievienojot ieguldījumus amortizācijai un finanšu nodevas peļņai no galvenās darbības, periodā no 1997.–2000. gadam paredzētā attīstība arī bija negatīva, jo kopsummai vajadzēja mainīties no FRF 62,6 miljardiem līdz FRF 53,9 miljardiem jeb 13,9 % kritumam. Tātad šī pašreizējās darbības peļņas attīstība pirms amortizācijas un procentiem ir tā, kas nosaka uzņēmuma darbības kapacitāti, kura ģenerēs vērtību un pozitīvu naudas plūsmu. Papildu paredzētajam sliktākajam rezultātam, cenšoties sasniegt ekonomikas vai regulēšanas politikas mērķus, Valsts bija noteikusi EDF mērķi novirzīt iespējamās uzņēmuma efektivitātes un produktivitātes ieguvumus tarifu papildu samazināšanai, kas bija prioritāte pirms labākas atlīdzības akcionāram (95. apsvērums). No tā izriet, ka pašreizējā EDF aktivitāte, ko bremzē valsts ekonomiskās politikas mērķi, nebūtu varējusi sniegt apmierinošu atlīdzības prognozi nākotnē.
- (168) Kā Komisija to atklāja savā pagarināšanas lēmumā, zinošs privāts ieguldījums būtu ņēmis vērā neskaidrību par summu un pensiju finansēšanas izdevumu attīstību, ar kuru EDF bija jāsaskaras 1997. gadā, piemērojot elektrības un gāzes ražošanai īpašu piemērošanas režīmu. EDF gadījumā 1997. gadā pensiju izdevumi un, *à fortiori*, uz tiem attiecināmās saistības ārpus bilances, pārstāvēja hipotēzi, kas paredzēja papildu maksājumus, kas samazinātu jau tā vājo uzņēmuma tiro peļņu.
- (169) Lai gan kopējā EDF vecuma pensiju masa 1997. gadā sastādīja FRF 12,2 miljardus, ja likumdošana nemainīsies, pensiju masai vajadzēja ievērojami pieaugt turpmākajos gados, visai iekārtai (tajā skaitā GDF un citiem nenacionālizētiem uzņēmumiem) pārejot uz FRF 20 miljardiem 2010. gadā un FRF 25 miljardiem 2020. gadā ⁽¹⁾. Piemērojot EDF ieguldījumu skalu 78,4 %, kas atspoguļo tās algas masas svaru režīma rūpniecības nozarē, EDF attiecināmā daļa būtu bijusi FRF 15,7 miljardi 2010. gadā un FRF 19,6 miljardi 2020. gadā un tas, neņemot vērā iespējamo turpmāko saistību rezervju kontu, ja likumdošana paliek nemainīga ⁽²⁾. Paredzamais pensiju izdevumu pieaugums tātad bija ievērojamāks nekā tīrā peļņa pēc atlīdzības valstij un nodokļu nomaksas, kāda tā paredzēta periodā no 1997. līdz 2000. gadam, kā tas ilustrēts 1. tabulā. Attiecīgi izvērtējumā, ko varēja veikt tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs 1997. gadā, kuram tāpat kā Francijas valdībai būtu bijusi padziļināta uzņēmumu situācijas izpratne, būtu palielinātas turpmākās nodevas uzņēmumā un attiecīgi samazinātas ieguldījuma peļņas prognozes.
- (170) Cita starpā zinošs privāts ieguldītājs varētu gaidīt ievērojamu EDF parāda samazināšanos, kam vajadzēja samazināties no FRF [...] līdz FRF [...] četru gadu laikā (91. un 95. apsvērums). Tomēr ir noteikts, ka EDF ir saglabājis finanšu vērtējumu Aaa no vērtēšanas aģentūras Moody's laikā no 1992. līdz 1996. gadam ar parāda attiecību 480 %. Francijas iestādes arī diezgan neskaidri piemin resursus FRF 70 miljardu apmērā, ko EDF ģenerējusi periodā no 1997.–2000. gadam (84. apsvērums). Tomēr EDF parāda mazināšanu un tā mehānisko ietekmi uz uzņēmuma neto aktīvu vērtību nevajadzētu skaidrot kā Francijas valsts atlīdzības uzlabošanos šajā pašā periodā bet, gluži pretēji, kā neto samazinājumu attiecībā pret periodu no 1991. līdz 1996. gadam (134. apsvērums).
- (171) Kā to norāda EDF, arī iespējams EDF vērtējuma samazinājums tādās aģentūrās kā Moody's vai Standard&Poor's tomēr būtu jāvis EDF saglabāt teicamu vērtējumu (71. apsvērums). Cita starpā starp mērķiem, kas noteikti periodam no 1997. līdz 2000. gadam, bija skatāma EDF parāda samazināšana FRF [...] vērtībā. Tātad vajadzēja sekot nozīmīgam kopējo EDF radīto procentu izmaksu samazinājumam. Ne kopējā EDF parāda samazināšana, ne tā izmaksas, nedz arī iespējamās priekšrocības, kas rastos valstij kā akcionāram, tātad netiktu apdraudētas, ja kapitālieguldījums būtu mazāks – FRF 44,8 miljardi FRF 50,7 miljardu vietā. Parāda attiecība pret pašu kapitālu 163 % apmērā 148 % vietā, kas izveidojusies pēc nodokļu atbrīvojuma, nebūtu kaitējusi akcionāra interesēm. Šajā jautājumā nav optimālas finanšu struktūras, un Nacionālās asamblejas ziņojums (100. apsvērums) parāda attiecības sektorā, kas ir no 250 % (Verbund, Austrija) līdz 10–15 % (Veba, Vācija un PowerGen, Lielbritānija).
- (172) Parāds ļāva EDF finansēt savu izaugsmi un savu peļņu bez papildu kapitāla no akcionāra, valsts jau ieguldītā kapitāla rentabilitātes pieaugumam rodoties no parāda “sviras efekta”. Tātad prioritāte tika dota parāda samazināšanai, lai gan EDF tomēr tika novērtēts ar teicamu vērtējumu pirms paredzētās parāda samazināšanas

⁽¹⁾ EDF 1997. gada ziņojums, 103. lpp.

⁽²⁾ Ar 2. pantu 2003. gada 16. decembra lēmumā (C(2003) 4637 final) (OV L 49, 22.2.2005., 9. lpp.). Komisija ir nolēmusi necelt iebildumus pret elektrības un gāzes rūpniecībai piemērojamo pensiju reformu, kurai EDF bija pakļauta. Šīs reformas mērķis bija pārnest uz kopējo sociālās drošības režīmu visas nodevas un saistības ar pensiju izdevumiem specifiskajā EDF un citu uzņēmumu, kas tajā piedalās, personāla pensiju režīmā.

(71. apsvērums). Cita starpā teicamais vērtējums, atspoguļojot EDF kapacitāti atdot parādu saviem kreditoriem pirms 1996. gada, nebija nesaderīgs ar zemo atalgojumu akcionāram. Gluži pretēji, vērtējums EDF izdotajām parādzīmēm bija labāks, kad akcionāra labā veiktie maksājumi bija zemāki. Laikposmā, kas izcelts Francijas iestāžu nosūtītajās prognozēs, paredzamā sviras efekta samazināšanās un, jebkurā gadījumā, nodokļu summas vājā ietekme uz parāda attiecību būtu likusi tirgus ekonomikā zinošam privātam ieguldītājam vai nu samazināt sava ieguldījuma peļņas prognozes, vai arī neapsvērt, ka ieguldījums pašu kapitāla nodokļu summas apjomā attaisnotu nepieciešamību uzlabot EDF parāda situāciju 1997. gadā.

- (173) Visbeidzot, zinošs privāts ieguldītājs varētu balstīt savu ieguldījuma lēmumu uz uzņēmuma kapacitātes novērtējumu, kas tam garantētu stabilu un pietiekamu atlīdzību. Šajā jautājumā valstij kā akcionārei paredzētā atlīdzība par periodu no 1997. līdz 2000. gadam, ko atspoguļo Francijas iestādes, šķita ievērojami zemāka nekā 6,35 %, kas tajā laikā tika izmaksāti par Francijas obligācijām. Turklāt šo atlīdzību varēja *de facto* samazināt, ņemot vērā valstij kā nodokļu iekasētājam samaksātos nodokļus (103. līdz 106. apsvērums). Akcionāra atlīdzība tika arī ievērojami samazināta brīdī, kad valsts veica iespējamo ieguldījumu. Jebkurš akcionārs būtu negatīvi apsvēris straujo un ļoti ievērojamo kapitālieguldījumu atlīdzības kritumu. Šai atlīdzībai vajadzēja kristies no reālajiem 9,32 % vidēji gadā periodā no 1991. līdz 1996. gadam līdz 4,64 %, kas paredzēti periodā no 1997. līdz 2000. gadam, tātad samazinājums bija lielāks nekā uz pusi. Pārceļot uz pašu kapitālu, ienesīgums mainījās no 14,1 % vidēji 1996. gada beigās līdz paredzētajiem 2,94 % par to pašu periodu (92. un 102. apsvērums, 1. un 3. tabula).
- (174) Protams, zinošs privāts ieguldītājs var pieņemt savas pašreizējās atlīdzības samazināšanu uzņēmuma izaugsmes perspektīvā, kā rezultātā rastos vai nu labāka atlīdzība nākotnē, vai arī uzņēmuma vērtības novērtēšana, kas varētu ģenerēt virsvērtību, pārdodot aktīvus, īstenojot uzņēmuma īpašumtiesības. Šajā ziņā, no vienas puses, pašreizējais ienesīgums, kas varēja tikt diskontēts 1997. gadā, nebūtu ļāvis kompensēt straujo pagātnes ienesīguma samazinājumu. No otras puses, izpētot četrus faktoros, kas potenciāli radīja vērtību akcionāram un kas identificēti 164.–173. apsvērumā, no Francijas iestāžu nosūtītajos dokumentos pieejamajiem datiem nevar secināt, ka uzņēmuma vērtībai akcionāra acīs būtu paredzēts izaugt.
- (175) Cita starpā pieejamie elementi neļauj secināt, ka zinošs privāts ieguldītājs, kas rīkotos Francijas valsts vietā 1997. gadā, varētu būt palāvis uz kapitāla virsvērtību, kas kompensētu pašreizējā valsts saņemtās atlīdzības vājumu, ņemot vērā pieejamo informāciju. Francijas iestādes nebija veikušas nevienu EDF vērtības pētījumu pirms vai pēc 1997. gadā veiktās rezervju rekvālikācijas.
- (176) Turklāt 1997. gadā EDF jau vairāk nekā piecdesmit gadus bija publiska iestāde ar rūpnieciska un komerciāla rakstura statusu, nevis akciju sabiedrība. Likuma Nr. 46-628 16. panta izpratnē tās kapitāls piederēja Francijas nācijai un nevarēja tikt atsavināts (18. apsvērums). Cita starpā jākonstatē, ka pat pēc EDF bilances pārstruktūrēšanas, kas notika ar Likumu Nr. 97-1026, 1997. gadā kopējais EDF parāds par summu aptuveni FRF 118 miljardi ievērojami pārsniedza tās pašu kapitāla vērtību, kas bija mērāms FRF 79,8 miljardu apmērā (101. apsvērums, 2. tabula).
- (177) Neviens no dokumentiem, kas skaidro iespējamo Francijas iestāžu pieņemto ieguldījuma lēmumu, neietilpst paredzamā EDF privatizācijas projektā, pilnībā vai daļēji pārdodot valsts īpašumā esošo kapitālu. Tam vispirms būtu nepieciešama akciju sabiedrības statūtu pieņemšana un publiskas iestādes ar rūpniecisku un komerciālu raksturu statūtu atcelšana. Gluži pretēji, vienīgā atsauce uz EDF statusu, kas iekļauta šajos dokumentos, ir valsts atkārtots apstiprinājums savai vēlmei saglabāt EDF īpašo statusu elektrības iekšējā tirgū, kuram “vajadzēja palikt par stabilu atsauci turpmākajā attīstībā” (95. apsvērums). Balstoties uz šo informāciju, Francija apstiprina, ka ieguldījuma lēmums ir ticis pieņemts. Šiem faktiem tātad jāpaliek par minētā lēmuma analīzes atsauci ietvaru.
- (178) Šajos apstākļos nebūtu prātīgi un saprātīgi no ieguldītāja puses cerēt uz kapitāla virsvērtību, kas būtu atkarīga no likumdošanas varas iejaukšanās pret, no vienas puses, likuma noteikumiem, ko izlēmušas Francijas iestādes

1946. gadā un kas līdz tam bez pārkāpumiem piemēroti, un, no otras puses, valsts izteikto vēlmi, ko notikumu norises laikā 1997. gadā apstiprinājis par valsts līdzdalību atbildīgais ministrs, saglabāt īpašo EDF tiesisko statusu Savienības mērogā liberalizētajā iekšējā enerģijas tirgū. Hipotēzes, uz kurām balstās EDF secinājumi attiecībā uz ieguldījuma ienesīgumu, uz ko būtu cerējis zinošs privāts ieguldītājs, balstoties uz sākotnējo vērtību un turpmāko EDF rīcību 1997. gadā (69. un 70. apsvērums), neņem vērā EDF statusu 1997. gadā un ir pretējas Francijas iestāžu nosūtītajiem dokumentiem, kas uz tām atsaucas.

- (179) Kā to izceļ Francijas iestādes, kā valsts iestādei ar rūpnieciska un komerciāla rakstura statusu 1997. gadā EDF nebija sabiedrības kapitāla, pretēji, piemēram, akciju sabiedrībai, kuras kapitāls ir akcionāru rokās (19. apsvērums) un kura var jebkurā mirklī pārdot savas akcijas. Arī atsaucies ieguldītājs varētu būt tieši 1997. gadā noteicis zināmu skaitu faktoru vai formulējis hipotēzes, uz kurām būt jāraugās piesardzīgi, proti, i) kādā summā valsts noteiks topošās akciju sabiedrības kapitālu, jo īpaši, iekļaujot vai neiekļaujot kvazikapitālu, kas nosaka sabiedrības kapacitāti nodrošināt stabilas dividendes; ii) kāds būtu akciju skaits, kurā šis kapitāls tiktu sadalīts, zinot, ka mazāka vai lielāka summa jo īpaši nosaka to pievilcību tirgū; iii) kāda būtu sagaidāmā forma kapitāla atvēršanai, emitējot jaunas akcijas un par kādu summu, kas noteiktu iespējamās akciju paketes sadalīšanas pakāpi; un visbeidzot, iv) kādā brīdī tiks īstenota šī rīcība, kas, ņemot vērā vērtības palielināšanas vājās prognozes, ko uzrādīja prognozētie EDF rezultāti līdz 2000. gadam (167. apsvērums), varētu tikt paredzēta tikai tālā nākotnē. Nekas Francijas iestāžu nosūtītajā informācijā par periodu pirms iespējamā ieguldījuma neļāva uzskatīt, ka šie nezināmie varētu tikt noskaidroti 1997. gadā.
- (180) Šajos apstākļos iespējamā valsts turēto tiesību vērtības palielināšanās EDF kapitālā, kas izrietētu no apstrīdētā kapitālieguldījuma (pat šķietami to radot, kas gan acīmredzami tā nav), būtu no zinoša ieguldītāja puses vismaz mudinājusi atbilst četriem būtiskiem faktoriem, attiecībā uz kuriem, pretēji likumdevējam un regulatoram, nav bijis ne ieguvuma, ne vērtīgas informācijas, kas pieejama 1997. gadā. Zinošs privāts ieguldītājs nebūtu ignorējis gandrīz neesošo sava ieguldījuma likviditāti. No tā izriet, ka zinošs privāts ieguldītājs būtu ņēmis vērā šo apstākli mirklī, kad izlemj, vai veikt ieguldījumu. Šis likviditātes trūkums ir tāds, kas samazinātu iespējamā uzņēmuma vērtības pieauguma procentu.
- (181) Cita starpā, kā norādīts 144. apsvērumā, tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja pārbaudei jābūt galvenokārt balstītai uz informāciju un elementiem, ko dalībvalsts nosūtījusi situācijā, kad lēmums jau ticis pieņemts, jo īpaši tāpēc, ka tā ir dalībvalsts, kas apgalvo, ka dalībvalsts ņēmusi vērā tieši šos elementus, nevis citus hipotētiskākus elementus, proti, pretējus salīdzinājumā ar nosūtītajiem elementiem. Tiesa pieprasa, lai tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērošana balstītos uz novērtējumiem, kas apzināti brīdī, kad lēmums tika pieņemts (2012. gada 5. jūnija sprieduma 105. punkts). Tādējādi Francijas iestādes 1997. gadā apstiprina, ka EDF statuss, kas nepieļāva EDF akciju radīšanu un pārdošanu, tiktu uzturēts kā stabila atsauce, tajā skaitā liberalizētajā Eiropas tirgū (95. apsvērums). Saglabāt hipotēzes, kas runā pretim Francijas iestāžu apgalvojumam, no jauna ieceļ pārbaudi tādā situācijā, kas nav iespējami tuvākā dalībvalsts situācijai, pretēji tam, ko prasa judikatūra (126. apsvērums).
- (182) Tomēr, pat ja uzskatītu, ka analīzes vajadzībām zinošs privāts ieguldītājs varētu ņemt vērā sava ieguldījuma nākotnes vērtību kādā nekonkrētā datumā papildu regulārajai piedāvātajai rentabilitātei, lai izņemtu par apgalvoto ieguldījumu, ieguldītājs būtu saglabājis uzņēmuma kapacitāti, kas ģenerētu dividendes ilgtermiņā, sekojot Francijas valsts laikposmam, un kontrolējot EDF kopš 1946. gada. Lai novērtētu savas īpašumtiesības vērtību EDF, zinošs privāts ieguldītājs būtu nošķīris uzņēmuma neto aktīvu finanšu vērtību, pat ļaujoties uz parādu samazināšanos un resursu ģenerēšanu, ko izceļ Francijas iestādes (84. apsvērums). Aktīvu vērtība, ieguldījumu summa vai parādu samazināšanās ne obligāti sakrīt ar reālo ekonomisko vērtību, lai noteiktu transakcijas cenu. Tādējādi neder pieturēties pie fakta, ka kopējā EDF parādu atdošana 1997. gadā būtu prasījusi summas, kas ievērojami pārsniedz EDF pašu kapitālu (177. apsvērums). Ilgtermiņā uzņēmuma vērtība ir atkarīga no tā kapacitātes ģenerēt vērtību akcionāram dividenžu vai kapitāla novērtējuma formā drīzāk nekā savu aktīvu vai ieguldījumu finanšu vērtība.

- (183) Starp dažādajām finansēs izmantotajām metodēm, lai novērtētu izdevības vai nepieciešamās ienesīguma izmaksas īpašumtiesībām, kas bez maksas tiek pārceltas par uzņēmuma kapitālu, visbiežāk izmantotas ir finanšu aktīvu novērtēšanas modelis ("MEDAF") (angliski, *Capital Asset Pricing Model* "CAPM")⁽¹⁾. Kā parādīts 5. tabulā, MEDAF modeļa piemērošana ieguldījumam EDF kapitālā 1997. gadā nosaka nepieciešamo rentabilitātes mērķa vērtību 12 % apmērā, kas var iet līdz pat 13,4 % tādiem likvidiem aktīviem kā EDF akcija. Tomēr šī mērķa vērtība jāuzskata par griestiem. Tā iepriekš pieņem, ka ne tikai EDF īpašumtiesības, tādas kā akcija, bija iespējamās un pārceļamas, bet arī būtu bijis likvidu tirgus, lai gan valsts turēja 100 % kapitāla un EDF nevarēja emitēt akcijas. Nepieciešamajā rentabilitātē likvidam aktīvam jāpievieno piemaksa starp 0,5 un 1,5 %⁽²⁾, lai atspoguļotu lielo nenoteiktību, kas izriet no 179. un 180. apsvērumā izpētītajiem faktoriem attiecībā uz EDF akciju likviditāti, ko varēja saņemt ziņošs privāts ieguldītājs 1997. gadā.
- (184) Jebkurā gadījumā, vērtība, kas lēsta 12 % apmērā bez likviditātes prēmijas, ir tuva, lai gan zemāka, par pašreizējo pašu kapitāla ienesīgumu 14 % apmērā, ar kuru EDF bija atlīdzinājusi Francijas valstij laikā no 1991. līdz 1996. gadam (102. apsvēruma, 3. tabula). Parasti tā ir reālā iegūtā rentabilitāte, kas ir daļa no sagaidāmās rentabilitātes nākotnē. Šo lēsto vērtību 12 % apmērā apstiprinājusi arī citu parametru izmantošana no tajā laikā pieejamiem skaitļiem, tajā skaitā tiem, kas izmantoti EDF pasūtītajā pētījumā, kas izklāstīts 70. apsvērumā un kas nosaka mērķa vērtību diapazonā no 11,9 % un 13,5 % ar vidējo vērtību 12,7 %. Tā kā analīzes rezultāti nemainās ar likviditātes prēmiju virs aptuvenās mērķa rentabilitātes 12 % apmērā vai kopš 1997. gada piemērojot 14 % reālo ienesīgumu par neseno pagātni, nav nepieciešams ņemt vērā šo prēmiju un reālo ienesīgumu.

5. tabula

Nepieciešamais mērķa ienesīgums EDF akciju ieguldījumam 1997. gadā: aprēķina vērtības

Parametrs	Vērtība	Sūtītājs
Likme bez riska	6,35 – 5,58	Ikgadējā vidējā ikdienas likme pamataizņēmumam Francijas Republikā 1997. gadā uz laiku no 30 līdz 10 gadiem, avots Francijas Banka: Valsts kases un OAT akciju atsauces likme, http://www.banque-france.fr/economie-et-statistiques/changes-et-taux
EDF beta koeficients (apgrūtināts ar parādu)	0,45 – 0,54 – 0,62	1. EDF beta koeficients – Vernimmen et alii op.cit., grafika 427. lpp. 2. un 3. Oxera pētījums, 3.8. tabula. Eiropas Savienības sabiedrību beta koeficients sektorā.
Parāds (%)	60	EDF kapitāla struktūra pēc 1997. gada pārstrukturēšanas
EDF koeficients (apgrūtināts ar parādu)	0,84 – 0,89 – 1,36	1. un 2. Komisijas aprēķins 3. Oxera pētījums, 3.8. tabula

⁽¹⁾ Šis modelis izvērtē mērķa ienesīgumu, ko prasa ieguldītājs uzņēmuma kapitālā (k) kā izrietošu no papildinājuma finanšu aktīvu ienesīgumam, kas uzskatīts par bez riska vai ar nelielu risku esošs, proti, valsts obligācijas atsauces finanšu tirgū (r_f), tirgus riska piemaksa atspoguļo riskantāko no akciju ieguldījumu raksturu ($K_m - r_f$), kas reizināta ar specifisku attiecīgā uzņēmuma akciju riska koeficientu (β), ko, vēlams, nosaka pats uzņēmums vai, ja tā nenotiek, kā atsauci izmanto salīdzināmu uzņēmumu. Parametrs β jānovērtē uzņēmumam, kas nav parādos (*gearing*), lai izmērītu patieso uzņēmuma (akciju) risku attiecībā pret tirgu. Modelis ir $k = r_f + \beta \times (K_m - r_f)$. Komisija piemēroja MEDAF modeli, lai novērtētu prasīto uzņēmuma kapitālieguldījumu ienesīgumu, ko garantē Eiropas Savienības Vispārējā tiesa. T-319/12 – Spānija/Komisija, "Ciudad de la Luz", EU:T:2014:604, 48. līdz 66. punkts. Plašākam aprakstam sk. Vernimmen et alii "Corporate Finance", John Wiley & Sons ed. 2. izdevums, 2009. gads, 22. Nodaļa; izmeklējumu rezultātus par izvērtēšanas metožu izmantošanu sk. 460. lpp. Teorētiskie pamati un skaitliska MEDAF piemērošana šajā gadījumā arī atspoguļota Oxera veiktajā pētījumā par EDF kontu (70. apsvēruma), jo īpaši tā I pielikumā.

⁽²⁾ Vernimmen et alii "Corporate Finance", John Wiley & Sons ed. 2. izdevums, 2009. gads, 433.–434. lpp.

Parametrs	Vērtība	Sūtītājs
Tirgus riska prēmija	6,3 – 7,3	1. Vernimmen op.cit. 423. lpp., citējot Mehra Prescott 2/2003 T.2 FR 1973-98. 2. Francijā vidēji sagaidāmā riska prēmija periodam no 1988.–1996. gadam (šī prēmija bija 10,1 %). "An examination of Equity Risk Premium Forecasts in the G-6 Countries" ¹ , Khorana, Moyer & Pattel, I/B/E/S Working Paper, 1997. gada augusts, 25. lpp.
Mērķa ienesīguma pamats	11,7– 12,1 – 13,4	Komisijas aprēķins
50 % ienesīgums	12	Komisijas aprēķins

(185) Lai apturētu savu 1997. gada ieguldījumu lēmumu, zinošs privāts ieguldītājs situācijā, kas iespējami tuvāka tai, kurā atrodas Francijas iestādes, būtu paturējis sistemātiskus EDF nākotnes peļņas novērtējumus, ko apstiprina kompetentas iestādes, un kā finanšu scenāriju paturējis tos, kas atrodas provizoriskajā EDF ekspluatācijas kontā par periodu no 1997.–2000. gadam (90.–92. apsvērums, 1. tabula, 97. apsvērums). Atbrīvojums no nodokļiem sastādīja 11 % no FRF 53,3 miljardu liela EDF kapitāla un kapitālieguldījumiem 1997. gadā pēc bilances pārstrukturēšanas. Tātad var pieņemt, ka ieguldījums atvēra tiesības saņemt 11 % no dividendēm (atlīdzība par kapitālieguldījumiem, kādi tie novērtēti 1. un 4. tabulā) un EDF vērtību. Šīs vērtības noteikšanai pietiek piemērot uzņēmuma ilgtermiņa vērtības aprēķināšanas modeli, proti, dividenžu diskontēšanas modeli (angliski "dividend discount model" "DDM")⁽¹⁾.

(186) Rezultāts analīzei ar DDM modeli ieguldījumam FRF 5,88 miljardu apmērā, sākot no dividendēm, kas paredzētas EDF provizoriskajā peļņas pārskatā 1997.–2000. gadam (kapitālieguldījumu atlīdzība un papildu atlīdzība 1. tabulā) ir atspoguļotas 6. tabulā, pierakstot finanšu plūsmas un neto atlikušās vērtības (NAV) iekšējās atdeves koeficientu (IAK) mērķa rentabilitātes likmēm 12 %, 6,35 % un 5,58 % apmērā⁽²⁾. Šie rezultāti tiek aprēķināti atsaucies scenārijam, kas balstīts uz pastāvošu analīzes praksi (6.1. tabula) ar trim mazāk ticamām jutīguma analīzēm, kas atbrīvo atsaucies scenārija hipotēzes un tātad simulē lielāku ienesīgumu akcionāram nekā atsaucies scenārijs (6.2., 6.3. un 6.4. tabula).

6. tabula

Ienesīguma novērtējums (NAV) ieguldījumam FRF 5,88 miljardu apmērā, balstoties uz DDM modeli, uz provizorisko EDF peļņas pārskatu periodam no 1997.–2000. gadam (1. tabula) (miljardos FRF)

6.1. Centrālais scenārijs (1999.–2000. gada perioda beigās paredzētā dividenžu izaugsme)

	1.1.1997.	31.12.1997.	31.12.1998.	31.12.1999.	31.12.2000.	31.12.2000.
	Ieguldījums	Dividende	Dividende	Dividende	Dividende	DDM vērtība
	– 5,88	0,23	0,28	0,26	0,26	2,21
NAV ir 12 %	– 3,43					
NAV ir 6,35 %	– 3,17					
NAV ir 5,58 %	– 3,12					
IAK	– 13 %					

NB: tabulu var lasīt šādi: Finanšu plūsmām, kas paredzētas no 1.1.1997. līdz 31.12.2000., NAV ar diskonta likmi 12 % apmērā ir FRF -3,43 miljardi (...) un IAK ir -13 %.

⁽¹⁾ DDM modelis atspoguļo uzņēmuma vērtību, balstoties uz (pēdējo) pārskaitīto dividendi (D_t), dividenžu izaugsmes likmi ($d'D$) un mērķa atlīdzību vai kapitāla (K) izdevību izmaksām atbilstoši formulai $V_r = D_t (1 + d'D)/(K - d'D)$. DDM modelis tiek izmantots arī Oxera pētījumā EDF kontam (3.27.–3.31. punkts, 3.4. tabula), bet ar dažādām un atsevišķos gadījumos nereālām vērtībām. Oxera pētījums saglabā dividenžu pieauguma likmi 9,3 % gadā. Dividenžu izaugsmes likmes tādā pastāvīgā aprēķinā kā DDM modelī, ir saistītas ar uzņēmuma izaugsmei Izaugsme likme 9,3 % apmērā, kas ir daudz augstāka par inflāciju un iekšējā kopprodukta (IKP) izaugsmei ilgtermiņā, norāda, ka ar laiku EDF uzpirktu visu Francijas IKP.

⁽²⁾ Negatīvā neto atlikusī vērtība dotajai procentu likmei (aktualizēšana – finansēšana) norāda, ka ieguldījums ar šo procentu likmi nav ienesīgs. Iekšējās atdeves koeficients (pozitīvs – "IAK") norāda uz efektīvo procentu likmi, pie kuras diskontētās finanšu plūsmas dod atlīdzību par ieguldījumu.

6.2. Jūtīgums 1 (d' dividendēm = 4,51 % ikgadējā likme periodā 1997/2000)

		1.1.1997.	31.12.1997.	31.12.1998.	31.12.1999.	31.12.2000.	31.12.2000.
		Ieguldījums	Dividende	Dividende	Dividende	Dividende	DDM vērtība
		– 5,88	0,23	0,28	0,26	0,26	3,69
NAV ir 12 %	– 2,68						
NAV ir 6,35 %	– 2,14						
NAV ir 5,58 %	– 2,05						
IAK	– 4,7 %						

6.3. Jūtīgums 2 (centrālais scenārijs + 11 % pašu kvazikapitāla)

		1.1.1997.	31.12.1997.	31.12.1998.	31.12.1999.	31.12.2000.	31.12.2000.
		Ieguldījums	Dividende	Dividende	Dividende	Dividende	DDM vērtība
		– 5,88	0,23	0,28	0,26	0,26	4,93
NAV ir 12 %	– 2,06						
NAV ir 6,35 %	– 1,29						
NAV ir 5,58 %	– 1,16						
IAK	0,3 %						

6.4. Jūtīgums 3 (Jūtīgums 1 + 11 % pašu kvazikapitāla)

		1.1.1997.	31.12.1997.	31.12.1998.	31.12.1999.	31.12.2000.	31.12.2000.
		Ieguldījums	Dividende	Dividende	Dividende	Dividende	DDM vērtība
		– 5,88	0,23	0,28	0,26	0,26	6,41
NAV ir 12 %	– 1,30						
NAV ir 6,35 %	– 0,26						
NAV ir 5,58 %	– 0,08						
IAK	5,2 %						

(187) No 6. tabulā redzamajiem aprēķiniem izriet, ka tad, ja šķietami ieguldītā summa FRF 5,88 miljardu apmērā būtu atklājusi tiesības iegūt proporcionālu procentu no EDF dividendēm un vērtības, šī darbība būtu nesusi samērā negatīvu neto atlikušo vērtību (FRF – 3,43 miljardi). Lai ieguldījums radītu finanšu interesi tirgus ekonomikas privātam ieguldītājam, visbiežāk pieņemtajā hipotēzē (6.1. tabula), būtu vajadzējis, lai zinošs privāts ieguldītājs ir mierā ar tādu atlīdzību, kas ievērojami zemāka par kapitāla alternatīvajām izmaksām 12 % apmērā, tās ieguldot EDF likvidajās akcijās, proti, zemāka arī par Francijas valsts obligācijām uz 30 gadiem (6,35 %) un 10 gadiem (5,58 %), kas bija pieejamas 1997. gadā. Tas pierāda, ka zinošs privāts ieguldītājs šādos apstākļos nebūtu veicis ieguldījumu.

- (188) Šie secinājumi kvalitatīvi nemainās, kā jutīguma pārbaudi izmantojot citas hipotēzes, kas, lai gan ir mazāk ticamas, piešķir lielāku vērtību iespējamajam ieguldījumam (6.2. līdz 6.4. tabulas) ⁽¹⁾. Jebkurā gadījumā, piedāvātā rentabilitāte ir zemāka par 12 %, proti, zemāka arī par to, kas 1997. gadā tiek piedāvāta par Francijas valsts obligācijām uz 30 un 10 gadiem. Visbeidzot, izpētot citus mainīgos, kas pieejami attiecībā uz provizoriskajiem EDF darbības rezultātiem, tādus kā ieņēmumu prognozes, galvenās darbības rezultāti vai neto rezultāti (166.–168. apsvērumi), zinošs privāts ieguldītājs nebūtu varējis sagaidīt pilnīgu tendences maiņu, kas ļautu gūt labāku atbildību vai attiecīgi radīt vērtību valstij kā akcionāram. Šis 1997. gadā paredzamās un paredzētās attīstības papildus apstiprina secinājumus un to pagarinājumu periodā pēc 2000. gada, kādu to varēja paredzēt zinošs privāts ieguldītājs 1997. gadā, balstoties uz Francijas iestāžu nosūtīto informāciju.
- (189) Pat apsverot, ka zinošs privāts ieguldītājs būtu cerējis papildu regulārajam EDF ienesīgumam arī uz ieguvumu no kapitāla, uz ko nekas nenorāda Francijas iestāžu nosūtītajā informācijā vai datos, un ka būtu bijis pārāk riskanti cerēt, ka izveidojies tā pārpalikums, ņemot vērā EDF statusu 1997. gadā, bija izslēgts, ka tas būtu veicis šo iespējamo ieguldījumu. Šajos apstākļos tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja pārbaudes piemērošana parāda, ka, lai gan atbrīvojums no nodokļiem FRF 5,88 miljardu apmērā būtu faktiski bijis lēmums par ieguldījumu no valsts kā akcionāra puses, šī darbība nekādā veidā nebūtu bijusi labvēlīga saprātīgam privātam ieguldītājam, kura rīcībā ir tā informācija, kuru atklāj Francijas iestādes.
- (190) Šajā jautājumā EDF piezīmēm, kas izklāstītas 71. apsvērumā, saskaņā ar kurām atbrīvojumam no nodokļiem nebūtu nekādas kaitīgas ietekmes uz konkurenci, nedz arī tas būtu varējis radīt priekšrocību, jo EDF varētu visos gadījumos atrast attiecīgu finansējumu kapitālu tirgos, pretī runā fakti. Ir neapšaubāmi, ka EDF nebūtu varējis emitēt akcijas tirgos, lai savāktu šo summu. Pat ja EDF būtu nešaubīgi varējis atrast aizdevēju, aizņēmumu vai atbilstošu obligāciju emisiju vajadzētu atalgot, pēc visa spriežot, atbilstoši augstākai likmei nekā tai, ko Francijas valsts diskontēja par EDF kapitālieguldījumiem periodā no 1997. līdz 2000. gadam un valsts obligācijām ekvivalentas refinansēšanas izmaksām 1997. gadā. Ja EDF rīcībā būtu bijusi summa, kas būtībā ir ekvivalenta, atbalstītās finansēšanas izmaksas būtu nozīmīgākas par iespējamā ieguldījuma izmaksām. Pat šādā ziņā, neņemot vērā galveno maksājumu, kurš EDF nebija jāatdod, nodokļu atbrīvojuma summas vērtībā, kas ekvivalenta kapitālieguldījumiem 1997. gadā, šis pasākums būtu radījis ekonomisku priekšrocību EDF, samazinot tās finanšu izmaksas.
- (191) Tomēr pats tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja princips tiktu piemērots, ņemot vērā Francijas iestāžu nosūtītos dokumentus, kuros tās izskaidroja peļņas prognozes un riskus, kas saistīti ar iespējamo ieguldījumu nodokļu atbrīvojuma veidā, tirgus ekonomikas privāta ieguldītāja principa pārbaudes piemērošana ļauj secināt, ka zinošs privāts ieguldītājs nebūtu ieguldījis summu, kas vienlīdzīga ar EDF kapitāla palielinājumu 1997. gadā.
- (192) EDF uzņēmumu nodokļa nemaksāšana FRF 5,88 miljardu apmērā nešķiet produktīvs valsts kā akcionāres ieguldījums, piemērojot tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principu. Tas drīzāk šķiet kā likumu pārkāpjošs fiskāla nodokļu atbrīvojuma pasākums *ad hoc*, kas radījis EDF ekonomisku priekšrocību, kura atbilstoša nesamaksātajai nodokļu summai. Šāda priekšrocība pilnīgi noteikti stiprina EDF pozīcijas attiecībā pret tās konkurentiem, jo pašu kapitāla summa citu faktoru starpā nosaka uzņēmuma kapacitāti un ārējā finansējuma apstākļus, lai gan, piemēram, tādējādi ekonomēti resursi būtu varēti tikt izmantoti citiem mērķiem, jo īpaši ieguldījumam Francijā vai citās dalībvalstīs vai arī konkurentos, kas veica savu aktivitāti 1997. gadā.

⁽¹⁾ Hipotēze, ka EDF dividendes augtu par 4,51 % (jutīgums 1, 6.2. tabula) šķiet optimistiska; tā ir iegūta, nolīdzinot pieauguma likmi, kas paredzēta uz četriem gadiem periodam no 1997. līdz 2000. gadam. Neievērojot ierasto praksi, saglabātā dividendu izaugsme ir tāda kā perioda beigās (centrālais scenārijs), bet faktiski EDF izmaksātajām dividendēm periodā no 1997. līdz 2000. gadam vajadzēja samazināties attiecībā pret 1991.–1996. gada periodu un 1999. un 2000. gadā attiecībā pret 1998. gadu. Jebkurā gadījumā, pastāvīgā likme 4,51 % apmērā tiek pacelta līdz absolūtajai vērtībai. Hipotēze (Jutīgums 2, 6.3. tabula), ka akcionārs pievienotu vai pircējs samaksātu (*prorata*) EDF kvazikapitālu tādu, kā tas novērtēts 1997. gadā atbilstoši objektīvajai EDF vērtībai, kāda tā aprēķināta, neņem vērā atsevišķu pašu kapitālu (rezervju) normatīvo iedabu. Šī hipotēze apvienojumā ar DDM modeli arī ir optimistiska, jo tā ir vienlīdzīga ar iespēju piešķirt akcionāram (*pro rata* 11 %) pašu kvazikapitālu (bez parakstītā kapitāla), kas ļautu uzņēmumam absorbēt iespējamās zaudējumus un ilgtermiņā pat spēt izsniegt dividendes un regulāru atbildību akcionāram. Tā pieņem, ka EDF kvazikapitāls, kas noteikts 1997.–2000. gadam pastāvīgi paliks pieejams, lai gan DDM modelis abstrahējas no citiem atbildības avotiem, paturot vienīgi dividendes. Tātad tā ir ne pārāk attaisnojama hipotēze. Abu hipotēžu apvienojums (Jutīgums 3, 6.4. tabula) samazina to neērtības vai atbilstošās vajības un padara aprēķina rezultātus neticamākus un netīšākus.

- (193) Tādējādi šī ekonomiskā priekšrocība rada konkurences izkropļojumus LESD 107. panta 1. punkta interpretācijā. Priekšrocība ir selektīva, jo uzņēmumu nodokļa nemaksāšana par daļu no finanšu uzkrājumiem veido nodokļu režīma izņēmumu, kuru normāli piemēro šādai operācijai.

9.2. VALSTS RESURSI

- (194) Atbalsta jēdziens ietver ne tikai tādas pozitīvus finanšu uzkrājumus kā subsīdijas, bet arī jebkuras valsts institūciju iejaukšanās, kas atvieglo izdevumus, kuri parasti smagi gulstas uz uzņēmuma budžetu un kuri līdzīgi iespaido subsīdijas (⁽¹⁾). Saskaņā ar nemainīgu judikatūru (⁽²⁾) valsts nodokļu neiekasēšana ir līdzvērtīga valsts resursu patēriņam.
- (195) Šī 1997. finanšu gadā maksājamā uzņēmumu nodokļu kopsummas neiekasēšana tieši izriet no finanšu noteikumiem, ko Francijas iestādes pieņēmušas, lai īstenotu valsts dokumentu, proti, 1997. gada 10. novembra Likumu Nr. 97-1026.

9.3. KONKURENCES IZKROPĻOJUMS UN IETEKME UZ TIRDZNIECĪBU STARP DALĪBVALSTĪM

- (196) Kopš tās izveidošanas 1946. gadā un līdz stāšanās spēkā Direktīva 96/92/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu, EDF Francijas tirgū piederēja monopolstāvoklis ar ekskluzīvām tiesībām uz elektroenerģijas pārvadi, sadali, kā arī elektroenerģijas importu un eksportu. Tomēr EDF jau konkurēja ar pārējo dalībvalstu elektroenerģijas ražotājiem pat pirms Direktīvas 96/92/EK stāšanās spēkā. Turklāt saistītajos tirgos, kas nebija pakļauti ekskluzīvām tiesībām, kuros EDF jau bija dažādojusi savu darbību ārpus savām ekskluzīvajām tiesībām (vai tas būtu ģeogrāfiskais vai nozares viedoklis), pastāvēja brīva konkurence. Tādējādi konkurences un tirdzniecības ietekme pastāvēja jau sen pirms Direktīvā 96/92/EK paredzētās liberalizācijas.
- (197) Elektroenerģija bija precē nozīmīgā un pieaugošā tirdzniecībā starp dalībvalstīm, kurā EDF ņēma aktīvu dalību. Šie sakari, kurus nostiprināja Padomes Direktīvas 90/547/EEK (⁽³⁾) pieņemšana, tika realizēti uz komerciālo vienošanos pamata starp augstsprieguma elektrisko tīklu dažādiem operatori dalībvalstīs. Eiropas ESAO (Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija) valstīs elektroenerģijas imports starp 1980. un 1990. gadu palielinājās vidēji par vairāk nekā 7 % gadā. No 1981. līdz 1989. gadam EDF palielināja savus elektroenerģijas komerciālās bilances pārpalikumus 9 reizes, sasniedzot tiro eksportu 42 TWh, kas veido 10 % no tās kopējās ražošanas. 1985. gadā EDF uz pārējām dalībvalstīm eksportēja jau 19 TWh.
- (198) Pat pirms Direktīvas 96/92/EK stāšanās spēkā 1999. gada februārī dažas dalībvalstis jau vienpusēji bija veikušas pasākumus, kuru mērķis bija atvērt savu elektrības tirgu. Apvienotā Karaliste atvēra savu tirgu lielrūpniecības klientiem 100 % apmērā 1990. gadā. Zviedrija savu tirgu 100 % apmērā atvēra 1996. gadā, Somija sāka atvērt tirgu 1995. gadā, un sasniedza 100 % 1997. gadā, Vācija to 100 % atvēra 1998. gadā, un Nīderlande rūpniecības klientiem to pilnībā atvēra 1998. gadā. Šajos apstākļos, pat pirms direktīvas noteiktās konkurences atklāšanas dienas, valsts atbalsts, kas piešķirts uzņēmumiem, kuru rīcībā ir monopols dalībvalstī, kas aktīvi piedalās Kopienas iekšējā tirdzniecībā, kā tas ir EDF gadījumā, varēja būt iesaistītas konkurences izkropļošanā elektrības tirgū LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.
- (199) 1997. gada atskaitē EDF norādīja, ka tā atrodas "starp pašiem pirmajiem elektrības nozares starptautiskajiem operatori ar FRF 13 miljardi, kas ieguldīti ārpus Francijas, un elektroenerģijas sistēmu, kuras uzstādītā jauda ir gandrīz 11 % no Francijas kopējās sistēmas un ar vairāk nekā 8 miljoniem klientu". Atskaite arī uzsver, ka 1997. gadā EDF "pavairoja un nostiprināja savus ieguldījumus Eiropā, paplašinot savu klātbūtni Austrijā un Polijā" un ka tā "eksportēja uz Eiropu vairāk nekā 70 TWh". Šis eksports tika nodrošināts konkurencē ar attiecīgajos tirgos alternatīviem piegādātājiem.
- (200) Uzņēmuma līgums 1997.–2000. gadam, kas parakstīts 1997. gada 8. aprīlī starp valsti un EDF, paredz, ka EDF ziedos aptuveni FRF 12–13 miljardus saviem starptautiskajiem ieguldījumiem, kur starp prioritārajiem figurē

(⁽¹⁾) Spriedumi lietā *Gezamenlijke Steenkolenmijnen c/Haute Autorité*, 30/59, EU:C:1961:2; Spriedums lietā *Banco de Crédito Industrial* C-387/92, EU:C:1994:100; Spriedums lietā *SFEI*, C-39/94, EU:C:1996:285; Spriedums lietā *Francia/Komisija*, C-241/94, EU:C:1996:353; Spriedums lietā *FFSA/Komisija*, T-106/95, EU:T:1997:23.

(⁽²⁾) Sk. it īpaši spriedumu lietā *Ladbroke/Komisija*, T-67/94, EU:T:1998:7, 109. punkts.

(⁽³⁾) Padomes 1990. gada 29. oktobra Direktīva 90/547/EEK par elektroenerģijas tranzītu pa pārvades un sadales tīkliem (OV L 313, 13.11.1990., 30. lpp.).

Eiropas reģioni. Laikā no 2000. līdz 2002. gadam EDF iegādājās trešo daļu no Vācijas uzņēmuma *EnBW*, palielināja savas Lielbritānijas filiāles *London Electricity* ražošanas un sadales jaudas, pārņēma Itālijas uzņēmuma *Fenice* tiešu kontroli un izveidoja partnerattiecības ar *Fiat* uzņēmuma *Montedison* (kļuvis par *Edison*) pirkšanai.

- (201) 1997. gadā SDS filiāle, kuru 100 % uztur EDF, apvienoja savas aktivitātes, kas saistītas ar pakalpojumu sniegšanu individuāliem klientiem, uzņēmumiem un vietējām institūcijām. SDS īstenoja savu darbību atkritumu apstrādē, ielu apgaismošanā un citos ar enerģiju saistītos pakalpojumos ar ieguldījumu pārdošanā, kas vienāds ar EUR 685 miljoniem 1998. gadā pret EUR 650 miljoniem 1997. gadā. 2000. gadā EDF izveidoja partnerattiecības ar *Veolia Environnement*, izmantojot sabiedrības *Dalkia* starpniecību, kura ir Eiropas līdere enerģētikas pakalpojumos uzņēmumiem un kolektīviem. Tā piedāvā enerģētikas tehnoloģijas un uzturēšanas pakalpojumus, apsaimnieko siltuma instalācijas, kas saistītas ar ēku funkcionēšanu un nodrošina siltuma tīklu, enerģijas ražošanas bloku un rūpniecisko šķidrumu ekspluatāciju.
- (202) EDF attīstīja arī savas darbības alternatīvo enerģijas veidu tirgū. Holdinga sabiedrība *CHART*, kas ir 100 % uzturēta EDF filiāle, 1997. gadā apvienoja savas darbības tādu alternatīvo enerģijas veidu nozarē kā ģeotermālās enerģijas un vēja ģeneratori. To ieguldījums konsolidētā apgrozījumā bija EUR 70 miljoni.
- (203) EDF kā elektrības ražotāja un sadalītāja konkurēja un vēl konkurē ar pārējiem alternatīvo enerģijas veidu avotiem, piemēram, akmeņogles, nafta un gāze, gan nacionālajā, gan starptautiskos tirgos. Francijā, piemēram, EDF sekmīgi uzsāka kampaņu, lai veicinātu elektrības izmantošanu apkurē. Tādējādi tā palielināja savu tirgus daļu, salīdzinot ar konkurentiem, kuri piegādā alternatīvās enerģijas veidus aizvietojošās enerģijas avotus kā nafta vai gāze. Tērauda nozarē elektriskās krāsnis konkurē ar gāzes un naftas krāsnīm. No tā izriet, ka tāds pasākums kā šis te varētu kropļot konkurentus, kā tas noticis ar alternatīvajiem piegādātājiem, piemēram, *Gaz de France*.
- (204) EDF arī aizņēma ievērojamu tirgu elektrības tirdzniecībā starp dalībvalstīm 1997. gadā, lai gan pašlaik elektrības tirgus Francijā ir pilnībā atvērts daudzajiem piegādātājiem no Eiropas, kas tajā ir klātesoši. Tādējādi šķiet, ka EDF 1997. gadā jau bija sekmīgi iesaistījusies dažos citu dalībvalstu tirgos un ka palīdzība, kas izriet no EDF uzņēmumu nodokļa nemaksāšana par daļu no finanšu uzkrājumiem, kas veidojušies no nodokļu atvieglojumiem VAT atjaunošanai, noteikti spēj ietekmēt konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (205) Iepriekšēji apsvērumi bijuši izklāstīti pagarināšanas lēmumā. Ne Francija, ne EDF savās piezīmēs nav apstrīdējusi, ka valsts atbalsts varētu ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (206) Tādējādi pieņemot, ka tiek izpildīti LESD 107. panta 1. punktā uzskaitītie četri kritēriji, tas, ka EDF nav samaksājis uzņēmumu nodokli par daļu no finanšu rezervēm, kas radušās, esot atbrīvotam no nodokļiem koncesiju atjaunošanas nolūko, veido valsts atbalstu. Tādējādi nepieciešams izpētīt šīs atbalsta saderību ar iekšējo tirgu.

10. ATBALSTA SADERĪBAS AR IEKŠĒJO TIRGU NOVĒRTĒJUMS

- (207) LESD 107. panta 1. punkts nosaka, ka atbalsts, kas piepilda tajā minētos nosacījumus, principā ir nesaderīgs ar iekšējo tirgu. Saskaņā ar pastāvīgu judikatūru valstij pienākas uzsvērt jebkurus iemeslus un elementus, attiecībā uz kuriem valsts atbalsts būtu saderīgs ar iekšējo tirgu ⁽¹⁾. Tādā gadījumā Francijas Republika šajā jautājumā nav ne izcēlusi nevienu iemeslu, ne nodrošinājusi elementus.
- (208) Izņēmumi, kas paredzēti LESD 107. panta 2. punktā, šajā gadījumā nav pielietojami atbalsta rakstura dēļ, tas nav paredzēts minētajā punktā uzskaitīto mērķu sasniegšanai.
- (209) Aplūkojamais atbalsts neapmierina arī LESD 107. panta 3. punkta a) un c) apakšpunktā paredzētos nosacījumus izņēmumiem attiecībā uz atbalstu, kas paredzēts dažu reģionu ekonomiskās attīstības veicināšanai, vēl jo vairāk, ka tā atbilst darbībai domātam atbalstam. Tas nav pakļauts ieguldījumiem vai darba vietu izveidošanai, kā paredz valsts atbalsta vadlīnijas reģionāliem galamērķiem ⁽²⁾.

⁽¹⁾ C-364/90 – Itālija pret Komisiju, EU:C:1993:157, 20. punkts.

⁽²⁾ Vadlīnijas par Reģionālo atbalstu (OV C 209, 23.7.2013., 1. lpp.).

- (210) LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkts paredz arī izņēmumu atbalstam, kas domāts dažu aktivitāšu attīstības veicināšanai, ja tas nepasliktina tirdzniecības noteikumus pretēji kopējām interesēm. Šajā gadījumā aplūkojamais atbalsta apjoms neietilpst šajā izņēmumā no atļaujas atkāpties no līguma prasībām. Nevar uzskatīt, ka šis izņēmums, kas pielietojams nodokļu tiesībām un kuru izmanto tikai viens uzņēmums, būtu paredzēts darbības attīstības atvieglošanai. Tā vienīgais mērķis ir reāli palīdzēt uzņēmumam, samazinot operatīvās izmaksas.
- (211) Attiecībā uz LESD 107. panta 3. punkta b) un d) apakšpunktu, šajā gadījumā aplūkojamais atbalsta apjoms nav paredzēts kopējo interešu projekta realizācijas veicināšanai, ne smagu Francijas ekonomikas satricinājumu novēršanai, ne kultūras un īpašuma saglabāšanas sekmēšanai.
- (212) Tādējādi saderības kritēriji, kas izklāstīti LESD 107. panta 2. un 3. punktā, nav izpildīti. Turklāt, kas attiecas uz valsts dienesta izmaksu kompensēšanu, būtu jāievēro tāda pati piezīme kā EDF izmantotās neierobežotās valsts garantijas gadījumā: Francijas iestādes nav atsaukušās uz LESD 106. panta 2. punktu attiecībā uz nodokļu atvieglojumiem, bet tās uzsvērušas faktu, ka EDF veic valsts pakalpojuma uzdevumus. Tomēr Francijas iestādes nav iesniegušas nevienu šo uzdevumu izmaksu novērtējumu. Tādējādi Komisija nevar noteikt, vai aplūkojamie nodokļu atvieglojumi kompensē iespējamās papildizmaksas, kas saistītas ar EDF uzliktajiem valsts pakalpojuma uzdevumiem, vai nekompensē tās. Jebkurā gadījumā, ja nodokļu nesamaksāšana tiktu kvalificēta kā kompensācija par vispārēju ekonomisku pakalpojumu sniegšanu, nav konstatēts, ka tāda kompensācija būtu iepriekš jānosaka pēc pārredzamiem un objektīviem kritērijiem un jāaprēķina attiecībā pret efektīva uzņēmuma izmaksām.
- (213) *Altmark* ⁽¹⁾ spriedumā formulēto noteikumu ievērošanas izskatīšana, kuri ļauj izvairīties no Līguma 107. panta 1. punkta piemērošanas apgabala, kā arī Līguma 106. panta 2. punkta piemērošanas noteikumu, ko cita starpā piemin Francijas iestādes, izskatīšana šajā gadījumā nav iespējama.
- (214) Balstoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, Komisija uzskata, ka aplūkotais atbalsts ir darbības atbalsts, kas ir nostiprinājis EDF konkurences stāvokli attiecībā pret tās konkurentiem. Šajos apstākļos tas būtu nesaderīgs ar iekšējo tirgu.
- (215) Visbeidzot Komisija uzskata, ka pretēji Francijas iestāžu apgalvotajam šajā gadījumā nav piemērojams noilguma noteikums. EDF no 1987. gada līdz 1996. gadam radīja no nodokļa atbrīvotas finanšu rezerves. No vienas puses, nepieciešams atzīmēt, ka, pēc Nacionālās grāmatvedības uzskaites padomes domām, kļūdu labojumiem, kas pēc sava rakstura attiecas uz bijušajām grāmatvedības uzskaites operācijām, jābūt atspoguļotiem grāmatvedības uzskaitē tā finanšu gada kopsavilkumā, kura laikā tās tika konstatētas, un, no otras puses, ka likums, kas nosaka, ka koncedenta tiesības tika pārgrupētas kapitālieguldījumos bez pakļaušanas uzņēmumu ienākuma nodoklim, ir datēts ar 1997. gada 10. novembri. Tādējādi nodokļu atvieglojumi datēti ar 1997. gadu un prasības noilgums nav piemērojams jaunam atbalstam, kas izmaksāts šajā termiņā, jo šis pirmais Komisijas dokuments attiecībā uz šo datumu parādījās 2001. gada 10. jūlijā. Cita starpā atbilstoši 15. pantam Regulā (EK) Nr. 659/1999 procedūra iebildumu celšanai aizkavē noilguma termiņu.

11. SECINĀJUMI

- (216) Komisija konstatē, ka Francija attiecīgo atbalstu ir piešķīrusi pretlikumīgi, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu. Komisija uzskata, ka atbrīvojums no uzņēmumu nodokļa summas FRF 5 882 849 762 apmērā saistīts ar kapitālieguldījumu pārgrupēšanu, kāda tā paredzēta Likumā Nr. 97-1026, finanšu rezerves paredzētas valsts vispārīgā apgādes tīkla atjaunošanai, kas jau veikta FRF 14 119 065 335 apmērā, kas veido nelegālu atbalstu, kas nav saderīga ar iekšējo tirgu.
- (217) Saskaņā ar Starptautiskās tiesas iedibināto judikatūru, tiklīdz Komisija nosaka, ka atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu, Komisija ir pilnvarota likt attiecīgajai dalībvalstij dzēst vai mainīt konkrēto atbalstu. Atbilstoši 14. pantam Regulā (EK) Nr. 659/1999 "Kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja (turpmāk – "atgūšanas lēmums"). Komisija neprasa atbalsta atgūšanu, ja tas būtu pretrunā ar kādu Kopienas tiesību vispārēju principu."

⁽¹⁾ C-280/00 – *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*; EU:C:2003:415.

- (218) Komisijas mērķis, pieprasot, lai attiecīgā dalībvalsts atgūst atbalstu, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu, ir atjaunot iepriekšējo situāciju ⁽¹⁾. Šajā jomā Tiesa uzskata, ka mērķis ir sasniegts brīdī, kad saņēmēji ir atmaksājuši nelikumīgi piešķirtās atbalsta summas, zaudējot arī priekšrocības, kuras tie ieguva, salīdzinājumā ar konkurentiem. Šādā veidā tiek atjaunota situācija, kāda bija pirms atbalsta izmaksāšanas ⁽²⁾.
- (219) Šajā gadījumā šķiet, ka neviens vispārējs Savienības tiesību princips nav pretrunā ar tādējādi konstatētā nelikumīgā atbalsta atgūšanu. Jo īpaši ne Francija, ne arī kāda cita ieinteresētā trešā persona nav par to iesniegusi nekādus argumentus.
- (220) No tā izriet, ka Francijai jādara viss nepieciešamais, lai no EDF atgūtu nelikumīgo atbalstu, kas tai piešķirts uzņēmumu nodokļu atbrīvojuma formā par summu FRF 5 882 849 762, pārgrupējot par kapitālu daļu no rezervēm FRF 14 119 065 335 apmērā.
- (221) Turklāt atgūšanas nolūkā Francijas iestādēm jāpapildina atbalsta summa ar atgūšanas kārtējiem procentiem, skaitot no datuma, kurā attiecīgais nesaderīgais atbalsts tika nodots uzņēmuma rīcībā, proti, katras kompensācijas faktiskās izmaksāšanas datuma par 1997. finanšu gadu un tā līdz pilnīgai atgūšanai ⁽³⁾ saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ⁽⁴⁾ V nodaļu.
- (222) Tā kā Francijai ir pienākums lojāli sadarboties atgūšanas procedūras ietvaros, šī summa jākonstatē precīzāk procedūras laikā, pamatojoties uz elementiem, ko iesniegs Francijas iestādes un kas, cita starpā, ņems vērā valūtas maiņas kursu starp ECU/EUR un Francijas franku (FRF), kas piemērojamas EDF uzņēmumu nodokļa maksājuma daļām 1997. gada laikā un laikā, kad EDF tika atmaksāts atbalsts pēc pirmā negatīvā lēmuma anulēšanas 2009. gadā. Šajā gadījumā procenti nav jāmaksā par periodu, kurā atbalsts nebija uzņēmuma rīcībā, proti, laikā no brīža, kurā Francija bija atguvusi atbalstu līdz brīdim, kad tā bija to no jauna pārskaitījusi EDF. Tāpat jāņem vērā arī iespējamie procenti, kurus Francija jau pārskaitījusi EDF.
- (223) Francijas iestādēm ir jāatgūst minētā summa četru mēnešu laikā, skaitot no šā lēmuma paziņošanas datuma.
- (224) Saskaņā ar tiesu praksi dalībvalsts, kurai rodas neparedzētas vai neparedzamas grūtības vai kura saskata sekas, ko Komisija nav ievērojusi, var iesniegt šīs problēmas izskatīšanai Komisijā kopā ar priekšlikumu piemērotiem grozījumiem. Tādā gadījumā Komisija un attiecīgā dalībvalsts sadarbojas labticīgi, lai pārvarētu grūtības, pilnībā ievērojot LESD ⁽⁵⁾ noteikumus.
- (225) Komisija tālād prasa Francijai tai nekavējoties iesniegt jebkuras problēmas, ar kurām tā varētu saskarties šī lēmuma izpildē,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Atbrīvojums no uzņēmumu nodokļa par labu uzņēmumam *Electricité de France* 5 882 849 762 Francijas franku apmērā, kas radies pārgrupējot par kapitālu rezerves, kas atbilst vispārīgā apgādes tīkla koncesijā nodoto īpašumu ekvivalentai vērtībai, veido valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

⁽¹⁾ Spriedumi lietās Spānija/Komisija C-278/92, C-279/92 un C-280/92, EU:C:1994:325, 75. punkts.

⁽²⁾ Spriedums lietā Beļģija/Komisija, C-75/97, EU:C:1999:311, 64.–65. punkts.

⁽³⁾ Sk. iepriekš minēto Regulas (EK) Nr. 659/99 14. panta 2. punktu.

⁽⁴⁾ Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Spriedums lietā Komisija/Vācija, C-94/87, EU:C:1989:46, 9. punkts, un spriedums lietā Komisija/Itālija, C-348/93, EU:C:1995:95, 17. punkts.

2. 1. punktā minētais atbalsts, ko nelikumīgi īstenojusi Francijas Republika, ir nesaderīgs ar iekšējo tirgu.

2. pants

1. Francijas Republikai ir no saņēmēja jāatgūst pirmajā pantā minētajam atbalstam atbilstošā vērtība euro.
2. Par atgūstamajām summām aprēķina procentus, sākot no datuma, kad tās tika izsniegtas saņēmējam, līdz to faktiskās atgūšanas dienai.
3. Procentus aprēķina pēc salikto procentu formulas saskaņā Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 V nodaļu.

3. pants

1. 1. pantā minētais atbalsts jāatgūst nekavējoties un efektīvi.
2. Francijas Republika nodrošina, ka šis lēmums tiek izpildīts četru mēnešu laikā pēc datuma, kad par to paziņots.

4. pants

1. Divu mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas Francijas Republika iesniedz Komisijai šādu informāciju:
 - a) kopējo summu (pamatsumma un procenti), kas jāatgūst no saņēmēja;
 - b) sīku aprakstu par pasākumiem, kas jau veikti un paredzēti, lai izpildītu šo lēmumu;
 - c) dokumentus, kas pierāda, ka saņēmējs ir brīdināts par atbalsta atmaksāšanu.
2. Francijas Republika pastāvīgi informē Komisiju par to, kā tiek īstenoti valsts pasākumi, kas pieņemti, lai izpildītu šo lēmumu, līdz 1. pantā minētā atbalsta pilnīgai atgūšanai. Tā pēc Komisijas pieprasījuma nekavējoties nosūta visu informāciju par jau veiktajiem un paredzētajiem pasākumiem šā lēmuma izpildei. Tā arī sniedz detalizētu informāciju par atbalsta summām, kas jau atgūtas no saņēmēja, un atmaksas procentiem.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Francijas Republikai.

Briselē, 2015. gada 22. jūlijā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Margrethe VESTAGER

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV